HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi

Süleymaniye U. Kütüphanesi	
Kısmı	Hacı Mahmut Ef.
Yeni Kayıt No	3287
Eski Kayıt No	

بسم الله الرحمن الرحیم

ایله تقدیر و اعتبار بولدیلار و اول زمانده شعرادنا
میدن خواجه حسین ثنایی و سید محمد نجفی و حیاتی گیلانی
و سایر که حکیم مشار الیه حضرتلرینک خدمت شریفلرنده
اولمغین خواجه عرفی کندی کمال و هنرلرینی انلره عرض و انها
ایدب حکیم موی الیه و ذکر اولنان شعرای سخن شناسانک
مقبول و مرغوبی و پسندیده لری اولدقده شیخ ابو الفیض حضرتلری اولدیلر
که مخلص شریفلری فیضیدر پادشاه هندک ماذونه و مقربلر
ندن اولوب شهزاده لر خواجه سی ایدی و اول عصرک سلطان الشعرا
سی ایدی خواجه عرفی ایله بولشوب کوردکده اشعار ابکار
طبع جواهر نثارلرینی بکنوب هزار تحسین ایله شمار ایلدیلر
و بوندن صکره خواجه حضرتلری هندستانده قالقوب دیار
لاهوره عزیمت ایدب خان خانان حضرتلرینک شرف مجلس شریفلریله
مشرف اولدیلر و الله دخی زیاده ایله رغبت تام و اعزاز احترام
بیوردیلر و اول اثناده ابیات عاشقانه و اشعار نازکانه سی
بلکه خالی اولمیوب کوندن کونه قدر فضل و عرفانلرینی فزون
ایتکه ایدیلر لکن ابیاتنده آلتی بیک بیته قریب لطیف ضایع اولمش
در زیرا کم کندیلرینک بو بیتلری زیاده ظاهردر بیت رصد [illegible]
هند چون نشود نجوکه من شش هزار بیت احکام فهرسا
خاتم طوقوز یوز طقسان طقوز تاریخنده اوتوز آلتی یاشنده
ایکن مملکت لاهورده دار بقایه رحلت ایدب مرغ روح روانلری
گلشن فانیدن روضه جاودانیه پرواز ایلدی و اول دیار
موی الیه مدفون ایدی لکن میر صابر اصفهانی مرحوملک
بیت بکاوش مژه از گور تا نجف بروم اگر بهند بخاکم
کنند اگر بتتار بیودیغی بیت لطیفک موجبیله عمل ایدب
میتی لاهورده دفن اولندیغی یردن چقاروب نجفه نقل ایلشلر

الان

2

الی آن الله مدفوندر الحق مرحوملک غرائب امورندندرکه
یکرمی طقوز سنه زیرخاکده چوروب اصلا تغیر و لاینه انتقال
بولدی و بو دخی محض کرامتندندر که مذکور بیت شریفلرینک
مفهومی نتیجه پذیر اولدی حق بودر که شعرای کرام متقدمین
خالی دکللردر زیرا که کبارلردن بعضلرینک بیو بیت مشلرد بیت
از کرامت بلندی اولیا اولا شعر است آخر کیمیا و
خواجه حیاتی بو تنبیه کندی مسودات اشعارینی خان خانان
حضرتلرینه کوندروب تدوین و ترتیب اولنمق ایچون
وصیت ایلدیلر لکن خواجه مرحوم اولدقده نصکره خان
خانان حضرتلرینک انک کبی بر ذات فضیلت مابک فوتی
اللهدن ماتم زیاده اولوب و بعض موانع و عوایق سببی
مرحوملک وصیتنی فراموش ایدوب بر نیجه مدت اوراق
مسودات خان خانان حضرتلرینک کتبخانه عالیشانلرنده
پراکنده قالدی بعد الزمان مرحوملک وصیتی مشار الیه
حضرتلرینک خاطر خطیرینه خطور ایدوب اول زمانده
سراجا تخلص ایله مشهور اولان محمد قاسم اصفهانیه
جمع و ترتیب ایتدوردیلر و اگرچه مرحوم دخی حیاتنده
یکی برکره تدوین و ترتیب ایلمشلردر زیرا کم عدد قصا
ید و غزلیاتن و ابیات مقطعات و رباعیاتن بو تاریخده
بیان ایدوب دیمشلردر رباعی ایت طرز نکات سحر
و اعجاز چون گشت مکمل برقم پرداز
مجموعه طراز قدس تاریخش یافت اول دیوان عرفی شیراز
بو مصرع تاریخک احادی که یکرمی آلتیدر عدد قصایده
اشارتدر و عشراتی که ایکی یوز یتمشدر عدد غزلیاته
اشارتدر و مآتی که یدی یوزدر مقطعات و ر
باعیاتک عدد ابیاتنه اشارتدر و جمله سی

طلوع ایلدیکی زمانه طقسان بش آلتیده که ترتیب و تدوین ایتدکی
زمانه اشارت ایتدیلر لکن مرحوم عزم دار بقا ایتدکده
نسخه بعض ارباب استعدادات الینه دوشوب اوزرینه دخی زیاده
ایلدیلر تتمه کم سکز بیك بیته قریب ظاهر اولدی و
سراجا دخی مرحومك سخن فایقنه لهجه پرداز موا
فق اولوب قصیده و غزل و رباعی و قطعه و مثنوی
و ترکیب و ترجیع بندلردن اون درت بیك بیتی مشتمل ترتیب
کلیات ایلدی و هنگام ترتیب و مقابله ده بو مناقبلك
ناقل ارجمندی عبد الباقی نهاوندی دخی دکلردی و بو
قطعهٔ شریفه که بو کلیاتك جامعی اولان سراجانك زاده
طبع لطیفلریدر که عراقی و خاقانی حضرتلرینی مدح ایدوب
تاریخ ترتیب دیوانی دخی بیان بیورمشلردر قطعهٔ سراجا
عراقی آن واضع سخن که بروی ٭ رشك دارد روان شروانی
نه که شروانیش در رشکش ٭ بلکه هم رومی و صفاهانی
بعد چندیکه جای بودن نیست ٭ رفت ازین دیر ششدر فانی
ماند از وی دو سه هزار چند ٭ کش قریب نیست بحر و کانی
صورت چند جمله با معنی ٭ خلق جمله روحانی ٭
لیکن این جمله که پراکنده ٭ همه از بی سر و سامانی
آن قدر مخلص نداد اجل ٭ که بترتیب شان شود بانی ٭
گفت با دوستان بگاه وداع ٭ کای عزیزان جسمی و جانی
برسانید زادهای مرا ٭ بجناب معالی ثانی ٭٭
ببرکات بریله کاه را ٭ سوی عمان ز ریله عمانی ٭ هیچ دانی
که چیست او هر گوهر ٭ که تو عمان و کان میدانی دست
رادی که میکند بجهان ٭ کاه کانی و گاه عمانی ٭ صا
حب علم و حلم و سیف و قلم ٭ خان خانان سکندر ثانی
آنکه در روز بار میرسدش ٭ که سکندر کند ثنا در بانی

چون کمالات را بود معدن ٭ سزد ار عقل اولش خواند
دید چون زادهای عرفی را ٭ جمله محسوده لعل رمانی ٭
همه مانند دُر ولیك یتیم ٭ جمله چون زادهای نعمانی
بعد یکچند این را فرمود ٭ که دهشان نظام دیوانی ٭ مدتی
چند خون دل خوردم ٭ تا که جمع امد از پریشانی ٭ هم
باقبال صاحب کمال شدم ٭ بتوفیق لطف یزدانی ٭ جامع انتظا
م اوراق ٭ شد سیراجای خان خانانی ٭ از خرد خواستم چو
تاریخش ٭ گفت ترتیب داده تا دانی ٭ تاریخ ترتیب داده
لفظلریدر که جملهسی بیك یکرمی آلتیدر لکن بیك یکرمی دورده
ترتیب اتمکه مباشرت ایلدیب بیك یکرمی آلتیده تمام ایلمشلردر
حاصل کلام ایکی سنهده ترتیب اتمش اولورلر وبالله التوفیق
ونعم الرفیق در توحید حضرت باری تعالی عز شانه
ای متاع درد در بازار جان انداخته ٭ گوهر هر سود
درجیب زیان انداخته ٭ ای فارسیده الفلك کسریله
حرف ندادر و منادی مقدردر تقدیر کلام ای انکس که
دیمکدر مراد حضرت خدا دجل شانه و متاع درد اضافتی
بیانیهدر درددن مقصود عشق حقیقی دیر یعنی محبت
القدر و درد الك فتحیله و رانك سکونیله بو محلده صله
معناسنهدر و برقاچ معناسی دخی وار در انشاء الله تعالی
محلنده بیان اولنور و بازار چارسو معناسنهدر سیمه
ایله و بازارك جانه اضافتی بیانیهدر و جاندن مراد
بو یلوردر روح انسانیدر زیرا مظهر تکلیف معرفت سبحانی و
محل عشق و محبت صمدانی اولان بودر روح حیوانی دکلدر
اکا جان دیرلر و بری روح انسانی در که اکا روان دیرلر و بو جان
و روان برینك مقامنده استعمال اولنمق جائزدر امام
غزالی حضرتلری قدس الله سره العزیز کیمیای سعادتده

بیور مشلرکه روح حیوانی اخلاط اربعه‌نك بخار لطیفندن
حاصل اولمشدر و برجوهردرکه مزاجك اعتدالیله قایمدر
و منبعی صدرك صول جانبنده برکت پاره سیدرکه و بو هر حیوان
ده موجوددر اما روح انسانی بر النور درکه حقیقتین حضرت
باری تعالی دن غیری کمسه بلمز کما قال الله تعالی یسئلونك عن الروح
قل الروح من امر ربی انتهی کلامه و بو روحه شعرا و اهل تصوف
دل و کل اطلاق ایدرلر و قلب دخی دیرلر و انداخته ماضیدر
قسمدر و بو محلده مخاطب اعتبار اولنوب معناسی صالمش دیمك
اولور کلمه مزبوره هر محلده اتمق و براقمق معناسنه و بر محلده ا
ستعماله مخالف و کوهر اصل معناسنه در و هر هانك فتحیله
عربیده احاطه افرادی بحق‌ده اولان کل معناسنه در که منطقه
اکا ادات سور دیرلر و سود فائده معناسنه در و در لفظی بونده
دخی صله معناسنه در و جیب جیمك فتحیله و یانك سکونیله یقه
معناسنه در و جیب معناسنه دخی کلور و بو محلده مراد معنای ثانی
در لکن ایهام سکون معنای اول مناسبدر و علی کل حال زیانه
اضافتی بیانیه در محصول بیت ای شول کمسه که یعنی ای
حضرت خدا که متاع عشق و محبتی چارسوی روح انسانه صالمشسن
هر زیانه‌نك اصلی انسانه زیانه صالمشسنی یعنی حقیقتده ا
صل فائده زیانه در جیب فائده دکلدر نیسن مادم که
عشاق سرمایه وجودلرینه زیان اتمیه‌لر یعنی مادمکه افنای
وجود اتمیه‌لر سودده مراد لقاء الله در جل شانه یسر الله لنا
و ایاکم و متاع و بازار و سود و زیانه عبارتنده مراعات نظیری
واردر جنبهای محبت هر تده چون کربلا ٥ از نسیم
عشق فرش ارغوان انداخته ٥ در بونده ادات
ظرفیه در و جنبها ده الف و ها علامت جمعدر معلوم
اولدکه ذوی العقولك غیرده علامت جمع الف و ها در

یعنی زیاندن مراد فقر و فنادر

سود و فائده‌دن بو لقاء الله درجه‌سی مراد اولور

اما

اما ذوی العقولك الف و نون ایلهدر و درختان و امثالنه شاذ
دیمشلردر و بعض‌ها دنصکره مرفی یا لفظی اضافت ایچون
کلمشدر و محبته اضافتی بیانیه در و هر لفظنك بیانی مذ
کوردر و قدم ایاق معناسنه در و هر قدمه جائزدرکه برادت
ظرف ایله اعتبار اولنه و چون جیم عجمی ایله و واو رسمی
ایله بونده ادات تشبیه در و کربلا حضرت امام حسینك شهید
اولدیغی صحرانك اسمیدرکه الآن مرقد شریفلری انده در و
نسیم عشوه اضافتی بیانیه در معناسی نسیمی دیمکدر و
لکن عشوه‌نك نسیمی اولمازمراد تشبیهدر و عشوه که کل آلد
مغه دیرلر نته کیم لا معی چلبی لغتنده عشوه کو کل الدمقدر
جلوه صالمقدر دیو بیان بیورمشلردر و فرش ارغوان
اضافتی دخی بویله در و انداخته مسبوق البیاندر محصول
بیت محبت چنلرنده هر ایقله و هر ادمده دشت کربلا
کبی نسیم عشوه‌دن فرش ارغوان صالمشسن یعنی دوشمش
سین دیمکدر چمنستان محبتی خون عشق ایله رنکین ایلمشسن دیمك
درکه اکا باعث نسیم عشوه در و خطاب ینه حضرت خدایه در عرش
نه بس بیتك اولنده ای الکس که تقدیر اولنه غایت منا
سبدر نور حیرت در شب اندیشه اوصاف تو ٥ بس هما یعنی
مرغ عقل از ابشان انداخته ٥ حیرتی نوره تشبیه اتمشدر بیتی
نور حیرته اضافتی بیانیه در و در لفظ ادات ظرفدر و شب
اندیشه اضافتی بیانیه در و اندیشه بوبده فکر و تمثل معناسنه
در و اوصافه اضافتی لامیه در و اوصاف الفك فتحیله وصفك
جمعیدر و تویه اضافتی لامیه در و تو تانك ضمیله فارسیده
ضمیر خطابدر عربیده انت معناسنه در و بس بای عربینك
فتحیله و سین مهمله ایله چوق معناسنه در و هما یمن مبارك
دیمکدر و مرغ عقل اضافتی بیانیه در زیرا عقل مرغه

تنبیه ایتمشدر واز الفك فتحیله وزای عجمینك سكونیله
من وعن معناسنه در بونلرك افاده ایلدوكی الف ممدوده
ایله یوق معناسنه در لانه دخی دیرلر ننه كیم شاهد
منظوم سنه بیوردر بوق لانه دره دخی ایشان وادا
خته یه اولكه كیم ماضیدن قسم اعتبار اولندر اما بو محلده صنف
ومعنا جهتنده اصلی اوسنده در یعنی ایتمشدر وبر قیمشدر دیمك
اولور ونور خیرت مبتدادر واندخته جمله سی جملهٔ فعلیهٔ
خبریدر وما بینهما معمولات ومتعلقاتندندر وبونلرده دخی
حرف ندا ومنادی تقدیر اولنمق مناسبدر محصول بیت
ای شول كمسنه كه یعنی ای حضرت خدا سن شول موصوف صفات
قدیمه ایله موصوف واجب الوجودسن كه سنك شب اندیشهٔ
اوصافكدن نور حیرت چوق مبارك عقل قوشنی یوق سنك
ایتمشدر یعنی وصف شریفكده عقللر حیرانه قالمشدر دیمك اولور
معلوم اوله كه انواع طیور شب دیجوردن نوركورسه یعنی واسنه
نفوذ ایتمكی متعسردر پس بیت مذكورده بو معنایه دخی تلمیح واشارت
بیورمشلردر اكیت ناجسته در چشم تحیر كرده جا
معرفت كر تیر حكمی پرنشان انداخته از الفك فتحیله غیر بیله
حرف جاردن اولان من معناسنه در وكماندن مراد بو
محلده تشبیه طریقیله اولدر فكر وخاطردر وناجسته نونك نافیه
ایله وجیم عربینك فتحیله صیچرامدن واتلمدن دیمكدر ودر اداة
ظرفدر وچشم تحیر اضافتی بیانیه در وكرده جا برایلمشدر در
دیمكدر اداة خبر مقدردر تقدیر كلام جا كرده است دیمك اولور
وتحتنده ضمیر فاعل مصراع ثانیده اولان تیر حكمه واجعدر اضمار
قبل الذكر طریقیله ذره وكركاف عجمینك فتحیله وراءنك سكونیله
اكر لفظندن مخفف اداة شرطدر وتیر حكمی اضافتی بیانیه در
وهاء وحدت ایچوندر ومعنابر حكم تیرین دیمكدر وبالجمله

شویله دروپابویله درعبارتدر وپرباءنك فتحیله وراءنك
سكونیله بر نیجه معناده مشتركدر اما بونده صله معناسنه
در ونشان نونك اولك كسریله علامت معناسنه در واندخته
ماضیدن قسمدر معلوم اوله كه بو مقوله كلماتده اداة خبر
تقدیر اولنمق لازم دیكی محتاج تحریردكلدر فتأمل مصراع اولك
حكم جزاده مصراع ثانی محل شرطده واقع اولمشدر مقدم موخر
حكمدر محصول بیت معرفت اكر بر حكم تیرینی نشانه ایتمشدر
اول تیر كماندن خلاص بولمدن چشم تحیرده یر ایتمشدر یعنی
اندیشه كمال حیرتله قالمشدر دیمك اولور یا خود كرده جا نشانه
خته كلمه لری جا كرده بوده واندخته باشد تقدیرنده اوله
پس محصول بیت اكر معرفت نشانه بر حكم تیرین اتمش
اولسه اول تیری كماندن خلاص بولمدن چشم تحیرده
یر ایتمش اولوردی وعلی كل وجه ذات باریده بحثك نتیجه سی
حیرت منتهی اولور دیمكدر وبینه بو بحثدن بالجمله نهی واردر
كما قال الرسول الصلعم تفكروا فی آلاء الله ولا تفكروا فی ذات الله ای
بطبع باغ كون از بهر برهان حدوث ٭ طرح رانك امیزی نو
فصل خزان انداخته ٭ ای مطلع قصیده مذكور البیاندر وبطبع
بعده باصله معناسنه در وطبع باغ اضافتی لامیه در وباغك
كونه اضافتی بیانیه اولمق ممكندر وكون كافك فتحیله بعض محلده
وجود عالمدن عبارت اولور وبیك بانك فتحیله وهانك سكو
نیله اداة تعلیلدر وبرهان دلیلدر یعنی برهان دلیل معناسنه
در وحدوث اضافتی مصدرك مفعولنه اضافتیدر زیرا برهانا
حدوث بو محلده اثبات حدوث دیمكدر وطرح لغتده اجاد وتصویر
ونقش معناسنه در اما بونده قانون وعادت معناسنه اولمق
اولیدر ورانك امیزی رانك فتحیله ونونك سكونیله وكافك
عجمیله ویای مصدری ایله رانك امیزلك دیمكدر تغیرات
فصل خزاندن عبارتدر وفصل بونده وقت وزمان معناسنه در

واندخته بوننده مخاطب اعتبار اولنورسه کیم مطلع بیت وثنا
نیدر بویله ایدکه محصول بیت ای شول کمسه که یعنی الباری
تعالی سن شول قدیم ازلی وحکیم لم یزلی واجب الوجودسن که
عالمک محدث اولدوغنی اثبات ایجون طبع باغ عالمه فصل
خزان دانک ایزکی قانونن وعادتن صالمشسین یعنی عالمی
متغیر خلق ایلمشسین دیمک اولور پس کل متغیر حادث فالعالم
حادث قضیه سی دیمک اظهر من الشمس در سرعت اندیشه دا
افکنده در دامان تیر ٭ عادت خمیازه در جیب کمان انداخته
مرغ طبع الدر هوای معصیت نکشوده بال ٭ عفو تو شاهین
رحمت دا برواز انداخته ٭ مرغک طبعه اضافتی بیانیه در
واندر الفک فتحیله ونونک سکونیله ودالک فتحیله ادات
ظرفدر وهوای معصیت اضافتی لامیه وبیانیه اولمق جائزدر
ونکشوده نون نافیه نک فتحیله عربیک وشین معجمه نک
ضمه سیله وواوک سکونیله ودالک فتحیله وهای رسیله ما
ضیدن قسمدر وگشودندن مشتقدر وبال قنات معناسنه
در وعفو توک اضافتی لامیه در وخطاب ینه حضرت خدایه در
تعالی شانه وشاهین رحمت اضافتی بیانیه در وبر بانک
فتحیله ورانک سکونیله ادات استعلادر والف ممدوده
ایله ونونک سکونیله اسم اشارد در حتارا ایلیمی فوع
طبعدر وانداخته فعلنک تحتنده مستتر اولان فاعل ضمیری
عفو توبه راجعدر محصول بیت مرغ طبع هوای معصیت
ایچنده دخی قنات اچماشن ایکن یاربی سنک عفوک شاهین
رحمتی انلک اوزرینه صالمشدر یعنی خاطر دخی عصیانه مبا
شرت ایتمدن قصد اتدکی حالده عفوک انی یارلغمشدر دیمکدر
مراد وسعت رحمت وکمال مغفرت تعبیددر سایه پروردعمت در
افتاب رستخیز ٭ فرش استبرق بر بو سایبان انداخته ٭ سایه

پرورد

اندیشه را بو نده فکر معناسنه در دامانک تیرا اضافتی مجازا لامیه در زیرا اوقک اتکی اولماز بلکه مراد یلکیدر وخیال خاطر بوننه تشبیه ایتمک سرعت وجهیله تشبیه بقیه سیدر ودر انفظار بر یونلا صله اجو وظرف اوالمق جائزدر وسیاق وسیاق اوزره بیننده دا وننا داتقدیر اولنور

افکنده وانداخته وکاف

سرعت

محصول بیت دیمک اولنور که ای عالمی متغیر خلق ایلین قادر مطلق سن اول کندر صباحکا فیاضسن که سرعت اندیشه یعنی اندیشه محصول اولان سرعتی او فکر دامانه بر اقمشسن یعنی او قوه اندیشه کبی سریع قیلمشسن وا سنک عادتنی بایکی یقه سنه بر اقمشسن یعنی بایه بطالت ویرمشسن حاصل کلام استعدادینه کوره مظهر فیض وتربیت اتمشسن

بر ورد وصف ترکیبدر واصلنده پرورده سایه در معنا
لازمی راحت وصفاده بویومش اصلا جفای روزکار دن
کورمامش دیمکدر وغمه اضافتی لامیه در وغمنک دخی
ضمیر خطابه اضافتی بویله در وبو محلده سایه پروردن
مراد عشاق اولور زیرا انلرینک قمتنده غم راحت وصفا
در وخطاب ینه حضرت الله در جل جلاله وعم نواله ولا
اله غیره ودر ادات ظرفدر ورستخیزانک ضمتله قیامت
معناسنه در وافتاب رستخیز اضافتی لامیه در وفرش است
برق اضافتی بیانیه در وبو نده استبرقدن مراد حریر
جنتدر حضرت حق تعالی بلا عذاب ولا حساب جمله ه نصیب
ایتمش اوله امین وبو برده بای مفتوحه صله معناسنه در
زیرا بو نده تحت معناسنه در یعنی التک دیمکدر وسایبان
کولکه دیمکدر ومی اورته نا سده سایه دن دیدکلری بیدر بونده
عرش اعلادن عباردر وانداخته سایه پرورد غمه را
جعدر پرورد بعضی محلده دالسز استعمال اولنور یعنی
سایه پرورد دینلور محصول بیت یاربی سنک غمک سایه
سنده پرورش بولان یعنی دنیاده غمکله سیلنوب حاصل
اولان عشاقه اخرتده قیامت گنشی اسسنده سایبان عرش
اعلا التنده فرش استبرق صالمشدر یعنی حریر جنتدن دو
شک دوشنشدر واول بنا بیانده مذکور حرارتدن امنیت و
راحت اولشدر دیمک اولور ٭ طعمه عشق ترا از مرغ
جان اوده ام ٭ انکه ها تا سایه بر این استخوان انداخته
طعمه طانک ضمیله مطعومدن عبارتدر یعنی ازق د
یمکدر ویاتنکرینجو نلدر ولکن های رسمیه وامثالنه سنه
یا املا اولمق متعذرا اولدغندن صورت همزه ایله اشا
رت اولنور وعشق اصلنده عینک کسریله در فتحیله استعما

غلط مشهوردر مراد افراط محبتدر و مغزجان اضافتی بیانیه
در و لامیده اولمق جایزدر و مغز ممک فتحیله بنی معناسنه
و ایلک معناسنه کلور و هر شیئک خلاصه سنه استعمال اولنور
و جاندن مراد بو محلده روح انسانیدر نته کیم مطلع قصیده ده
دخی بویله ایدی و آزه ام الف ممدوده ایله و وارک فتحیله
و رانک سکونیله و دالک فتحیله و رانک سکونیله ماضیدر
نفس متکلم وحده در و مصدری اوردن کلور و هما بر مبارک
قوشدر اسمیدر که سایه سی هر کیمک اسننه دوشسه بر اولو
دولتلو اولوردیرلر اما بو محلده تشبیه طریقیله عشقه
کوزه دن عبارتدر زیرا عشقه سایه سنده اولنلری اقلیم
فنا سلطانی ایدر و تا بونده ابتدائی غایت ایچون اولمق
اولی در اکرچه توقیته ده مانع یوقدر و استخوان الفک ضمیله
و سنک سکونیله و تانک ضمیله و خای معجمه ایله و وا
و رسیله کمیک معناسنه در و انداخته نک فاعلی هما در اما
بو محلده عرفینک کندی وجودندن عبارتدر محصول بیت
بنده جان حقنده خطاب ایدوب بیوردکه یا رب سنک عشقک از
غمی مغز جاندن کنوردم یعنی سنک عشقکه مغز جان و دلی
ازوب جست معاش ایلدم اول هما یعنی هما عشقک بی
استخوان وجود اوزره سایه صالندن بری الی اصل همای عشقکه
استخوان یرینه مغز جان و دلی یدرمشم دیمکدر و بالجمله بی
بیته همانک استخوان یمه سنه تلمیح و اشارت اولنمشدر نته کیم
شیخ سعدی حضرتلری دخی کلستاننده بو تلمیح ایدوب بیورمشلر
لر که بیت همای بر سر مرغان ازان شرف دارد که استخوان
خورد و جانور نیازارد ای مذلت را داوجی داده در بازار
عشق عزت و شاه زداراوج عز و شان انداخته ای حرف
ندا و منادی مقدردر نته کیم سابقا بیان اولنمشدر نسخه ده

مذلت

مذلت یرینه ملامت واقع اولمشدر و علی کل وجه بنه بودر
و الا دی بونده ادات مفعولدر و رواج کچمک معناسنه در و یاء تنکیر
و داده ماضیدر قصد بو محلده مخاطب اعتبار اولنور
معلوم اولکه فارسیت بعضی افعالکاه اولدر که ضرورتدن ایچون
صورت زائده ایراد اولنوب بنه خطاب معناسی ویردیلر نته کیم
شیخ سعدینک بو نظمنده اظهر ورع تو خفته خنکر در و بازار
عشقه اضافتی بیانیه در و را اینه علامت مفعولدر و اوج الفک
و واولک سکونیله یوکسک معناسنه در محصول بیت ای شول
کمسه که یعنی ای خدای عظیم الشان سن اول فاعل مختارسک که با
زار عشقده محبتده مذلت و ملامته رواج ویرمشسن و عزت
و نشانی اوج اعتبار عز و شاندن اتمشسن یعنی بازار عشقده
عزت و شانه رغبت ویرمشن انلرک بونده عز و شانی یوقدر
بالجمله انلر بازار عشقده اعتباردن ساقطلردر دیمک اولور
هرکجا تاثیر غمرا داده اذن عموم شادی راحت فشان
را ناتوان انداخته و راحت فشان و صفاتیکیدر معنای
لازم راحت ویرجی دیمکدر و را علامت مفعولدر و انداخته
بنه تاویل خطابله اولوب بیننده و منادی مقدردر محصول
بیت هرقنده که تاثیر غمه عموم اوزره اذن ویرمشسن
راحت ویریجی شادلغی زبون بر قیمتسیه یعنی اول
محلده شادلق ناتوان اولوب عمل ایدمز یعنی زین جا
لت چون بروله ایم که در دل موج خون نو عروسان
غمت را موکشان انداخته جون جیم عجمیک ضمه
سیله و واو اصلیه ایله نیجه دیمکدر عربیک کیفه
معناسنه در و کاه کاف عربیک کسریله و های رسمیله
بو محلده حرفدر تعلیل معناسنه افاده ایدر و دل
کوکل ایله یورک بیننده لفظ مشترکدر بو محلده ایکی

بیله

معنایه مساعد اولنور نوعروسانك غمزه اضافتی بیانیه در یعنی غمزه نوعروسلر تشبیه اتمشدر و زعلامت
مفعول لدر و موی میلك ضمیله بونده ساچدن عبارتدر
وکشاف کاف عربیك فتحیله چکراك دیمکدر مرحوم
مولانا ناریازا افندی دستور المعنه بیوررلرکه فارسیده کاه اولورکه الف ونون ترکیبده رك لفظی ایله تعبیر
ایتدکلری معنای افاده ایدر مثلا عجم اوبه رك دیجک
یرده بوسه زنان دیرلر انتهی کلامه پس بوقاعده
غایت خاطرنشان اولیجقدرکه محلی کلدکده معنان
عسرت جلمیه وانداخته بونده اصلی اوزره اولوب
تحنده اولان ضمیر غایت موج خونه راجعدر بونده
دخی نداء ومنادی تقدیر اولنور محصول بیت ادیمک اولورکه
ای خدای کریم بدخی لندن نیجه چقیم که زیرلکو کلمه یا
خود یورکمه اولان قان موجی سنك غمك نوعروسلرینی
ساچلرندن چکرك طشره یعنی بنده اولان تزاحم الامواج
ضطراب اتمشدر سنك غمکی دردمدن طعمه کنر خوان عشق
افکنده ددکام دل سایه انراجیم اندر دهان انداخته
طعمه طانك ضمیله سابقا بیان کبی مطعومدن عبارتدر
اما بعض محلده سوز وکوزدن کنایه در زیرا خوان عشقك طعامی
بونلردر خوان خانك جیمه نلك فتحیله وواو رسمیه رعایت
ایجون رو مضمه ایله اوقنمق لازمدر وعشقه اضافتی
بیانیه در وعشق بیت عارف قال العشق الانسانی
جَذبَةٌ من جذبات الرحمن افراط محبتدر تعریفاتده معلوم
اولمازمن لم یذق لم یعرف ودبان جمله معناسنده در وکام
کاف عربیله دماغ معناسنه در وینه بیتده ندا ومنادا
ملفوظ اولنور محصول بیت ای قادیر مطلق شول طعمه که
برقمشدر

سوز وکدازکه عشق سفرهسنده دماغ دل صالنمشدر اکا
سایه بسیجسنم کندی اغزی ایچنه صالمشدر یعنی آتشی
عشق آتشینك عکسیدر حاصلی آتش دوزخ آتش عشقه
نسبت بارددر دیمک اولور وبالجمله غلق واغراق صنعتنه
رعایت بیورمشلردر عقل کوید منع لب کن عشق کوید
نعره زن که کای توهم در ره عشق خود عنان انداخته
ضرورت وزن ایجون حذف واصال قیلنمشدر وکه حرف
تعلیل وای حرف ندادر ومنادا مقدردر نته کیم سابقا
بیان اولنمشدر وتو ضمیر خطابدر حضرت رب العالمین تعالی
شانه وتقدسه وبونده هم دخی معناسنه در ویله معناسنه در
وعنان عینك کسریله دیزکین معناسنه در بومحلده اختیار
دن عبارتدر وانداخته بونده تأویل خطابله در محصول بیت
شرع شریف دیرکه سکوتله یعنی کشف رازاتمه وعشق ومحبت
دیرکه نعره اور فریاد وفغان ایله یعنی کشف راز ایله پس اقتضای
عشق محبت بودر زیرا ای بارد خدا سن دخی کندی عشقك یعنی
لنده عاشقلریك عنان اختیارین وزمام صبر وقرارین الدن
اتمشسین یعنی عاشقی بلا اختیار قیلمشسن دیمک اولور وبالجمله
شرع شریفك حکمی بودرکه اسرار الهی کشف اولنمیه وبو
الی ایله لب عشاق متحرک بولنمیا اما عشقك فرمانی بی صبر وقرار
اولوب کشف اسرار ایلمکدر که دولت وصلت که دربابدکه بان
تحرق که جو هراوز علم بر اسمان انداخته که دولت اصلنده
ایکی معنایه مستعملدر بری ضربك یعنی دوکشده خصمه غالب
اولمق بری ده مال الدن الداره نعمه دیرلرکه حد ذاتنده مال
ملکك شانی بودرصکره عزت وقبال معناسنه استعمال
ایلدیلر وصلتده تا ضمیر خطابدر حضرت الله تعالی شانه
وکه بونده ایسه مدر من استفهام معناسنه در ذات ذوی العقول

ادن عبارتدر ودخی یابد کلمه سنده در ادات تأکیددر معلوم
اولا که بوده لفظی افعاله داخل اولسه معناء تأکید افاده
ایدر بر لفظی دخی بیله ده اما کاه اولور که هر برسی داخل اولدیغی
فعله بر کونه معنا افاده ایدر انشاء الله تعالی محللرنده بیان اولنور
ویابد فعل مضارع مفرد غایبدر ویابیدن مشتقدر ومعناسی
اکلادر وفهم ایدر دیمکدر وجائزدر که یابد فعلی بو معناده
در ایله افاده اتمش اوله لکن دریابد بونده بولور معناسنه
اولسه وجهیدر وایکنجی که حرف تعلیلدر ویا مع معناسنه در
ومجرد دیا مصدر ترکیبیدر وبعضلر بو یایه وصفیه دیرلر وجی
هر اولدن مراد عقلدر اولدر وعقل کل دخی دیرلر واهل شریعت
قتنده روح اعظم دیرلر که اول ما خلق الله در وعلم عینك ولا
ملك فتحلریله بر قبح معناده مشترکدر بونده سنجاق معناسنه
در وبر بانك فتحیله بو محلده در معناسنه معناء ظرفیت افاده
ایدر واستان الف ممدوده ایله اشیك معناسنه در وانداخته
کندی معناسی اوزره در وتخته ضمیر غایب جوهره راجعدر
محصول بیت یارب دولت وصلکی کیم اکلار وکیم بولور که زیرا
عقل اول ولد کلو محلك ایله علمی اشیکه بر اقمشدر یعنی
خلوت سرای وصلك آستاننده قالوب دخوله رخصت بوله
مشدر دیمک اولور حیرت حسن ترنازم که در بزم وصال بجام
اب زندگی از دست جان انداخته حیرت مصدردر حسنه
اضافتی مصدرنك فاعلنه اضافتیدر وحسنك ترنازه اضافتی
لامیه در وترنازم اصطلاح عجمه قرلان اولیم دیمکدر وادر متکلم
وحده در که حرف رابط صفتدر ودر ادات ظرفدر وبزم با
نك فتحیله مجلس معناسنه در ووصاله اضافتی بیانیه در
واب زندگی بو محلده مطلق حیاتدن عبارتدر ومعلوم
اولا که زندگی لفظنده اولان هاء رسمی یاء مصدریه لاحق

اولنغله

اولنغله کاف عجمیه ابدال اولنشدر بو کونه کلماته قاعده بودر
فاحفظ ودست جان اضافتی بیانیه در ومجاز الامیه اولغه
دخی ممکندر وجاندن مراد حیوانیدر وانداخته وجابرد که
روح انسانی فرادر اولنه وانداخته غایبدر وتحتنده مستتر
اولان ضمیر فاعل حیرت حسنه راجعدر محصول بیت
یارب حیرت حسن وجمال بالکماله قربان اولیم اولیله
حسن جمال که جام حیاتی دست جاندن دوشورمشدر یعنی
عشاقی جاندن جدا وبدندن بی صفا ایلمشدر دیمک اولور
وبزم وجام ذکرنده مراعات نظیر مغردر وجائزدر که آب
شرابدن عبارت اولوب معنا جام شراب حیات دیمک اولور
وعلی کل وجه مفهوم بیردر وصف صنعت کز لب هر ذره نیر
بر بروده که نطق را در معرض عقد اللسان انداخته
وصفك صنعته اضافتی مصدرلك مفعولنه اضافتیدر
وضع صادك ضمیله نونده صفات فعلیه دن کنایه در
وتا ضمیر خطابدر حضرت خدایه جل جلاله وکه حرف
بیاندر ومیرز بروده بحسب اللغه طشره دوکلور
دیمکدر اما بونده معناء لازمی مراد اولوب ظهور ور
دور ایدر دیمکدر ونطق نونك ضمیله بو محلده قوت
ناطقه دن عبارتدر وراعلامت مفعولدر بونده صله
معناسنه در ومعرض میمك کسریله وعینك سکونیله
وراءنك فتحیله بو مقوله محللرده محل ومقام معناسنه
استعمال اولنور وعقد اللسان دل بغی دیمکدر وفاعل
انداخته فعلنده ضمیر غایب وصف صنعتنه راجع
اولنور محصول بیت یارب سنك وصف صنع شریفك که
هر ذره نك لبندن دیزاده اولوب صدور ایدر قوت
ناطقانی محل عقد اللسانه بر قمشدر یعنی وان من شیء

الآيسبّح بحمده مصداقی اوزره بتون عالم وصف صنع شر
ینکده یکزبان ایکن حقیقت اوزره مدح ایتمکده عاجز وقا
صرلودر دیمک اولور معلوم اوله که لفظ که حرف رابط صفت
اولمغه مجال واردر وبالجمله بوابیاتده حرف ندا ومنادی
مقدردر در ثنایت چون کشایم لب که براق ناکسی ۞ ش
منطقم را آتش اندر خانمان انداخته در لفظی ظرف وصله
اولمغه جواز واردر وثنا مدح معناسنه در و یا قاعده
مسبوقه دن ثابته در وتا ضمیر خطابدر جناب حقه تعالی
شانه وچون واو اصلی ایله نیجه دیمکدر کیف معناسنه
وکشایم کافک ضمیله فعل مضارع متکلم وحده یا خود ا
مر متکلم وحده در سلیقهٔ اعجامه کوره معنای ثانی اولیدر
وعلی کلا الوجهین کشایدندن مشتقدر ولب دودق
معناسنه در وکه حرف تعلیلدر وبرق یلدرم در وناکسی
یاء مصدر ایله دینلک والچقلق دیمکدر وبرق ناکسی
اضافت بیانیه در و منطق بونده قوت ناطقه دن عبارتدر
ومیم ساکن ضمیر متکلم در ورا تخصیص ایچوندر واندر
صله معناسنه در وخانمان اسباب واملاک واثاث برقه
معناسنه در وانداخته ده ضمیر غائب برقه راجعدر ۞ ش
محصول بیت یارب سنک مدح وثناکه یعنی سنی مدح
نیجه دودق اچیم که دینلک والچقلق یلدرمی قوت ناطقه
منک خانمانه آتش دردر مراد مدح خداده عذر تقصیردر
من که باشم عقل کل را او لک انداز ادب ۞ مرغ اوصاف
توا زاوج تبیان انداخته ۞ من مبتدا تخیله فارسیده
ضمیر متکلمدر عربیده انا معناسنه در که اسمدر ذات
ذوی العقولدن عبارتدر وباشم امر متکلم وحده در باشیدندن
مشتقدر وعقل کل روح اعظم دیدکلریدر ورا تخصیص

ایچوندر

ایچوندر وناوک بونده مطلق اوق معناسنه در وانداز
ایله ترکیب اولنمشدر پس ناوک انداز وصف ترکیبیدر اصلنده
اندازنده ناوک ایدی انداز ادات اسم فاعل که نون ودال وهای
رسمیه حذف ایدوب معنای عام ترکیبیده معنای خاص علمیة
نقل ایلمک ایچون مضاف الیه تقدیم ایدوب ناوک انداز دیدی
وجمیعا مشتقاتدن اولان وصف ترکیبلرده بو قاعده جاریدر
فاحفظ وناوک انداز ادبه اضافتی بیانیه در یعنی مشبهه
اضافتی در ومرغ اوصاف اضافتی دخی بویله در واوصافک توبه
اضافتی لامیه در وانداخته ده اولان ضمیر غائب ناوک اندازه دا
جعدر وبالجمله ادبی شخص تیرانداز یعنی اوق اتیجی کبی
تشبیه بیورمشلردر محصول بیت یارب بن کیم اولیم که سنی مدح
ایلمکه قادر اولیم زیرا ناوک انداز ادب سنک مرغ اوصاف شر
یفکه عقل کلک اوج بیانندن صالمشدر یعنی حضرت ذاتکه عقل کل
سنی وصف ایتمک استیوب اوج بیانیه مرغان معانی یلی جمع ایده
ناوک انداز ادب حذلک دکلدر دیو اوج بیانده
پرواجب طیور معانی یلی سهام منع ایله انداخته
ایدر دیمکدر یاخود من که باشم اولان که حرف
بیان اوله وانداخته نلک فاعلی مرغ اوصاف اوله
پس محصول بیت بن که عقل کله ناوک انداز ادب
اولم یعنی بو مرتبه ایکن سنک مرغ اوصافک بنی
اوج بیانده اتمشدر یعنی بویله ادب عقل کل مرتبه
سنده استاد کامل ایکن سنک اوصافک شریفنی بیانه
قادر اولمشدر دیمک اوله اما بیت سابقه کوره
معنای اول اولیدر علی الخصوص توحید باریده
تمدح دلب دکلدر ومعلوم اوله که بو قصیدهٔ شریفه
واقع اولان انداخته کلمه لرینه کاه معنای مطابقی

وکاه معنای لازمی ویرلشدر غفلت اولنیه ، مست
ذوق عرفیم کز نعمهٔ توحید تو ، لوزت اوزره در کام
جهان انداخته ، مست بونده حیران معناسنه در
و مست ذوق عرفی اضافتلری لامیه در و که حرف بیانندر
و زای مفتوح عرفیده من جانه معناسنه در نته کیم سابقا
بیان اولنمشدر و نغمه بونده سویلمکدن کنایه در و توحید
اضافتی لامیه مصدرک مفعولنه اضافتیدر و توحید
دن تویه اضافتی لامیه در و توحید حضرت اللهی صفات
کامله ایله صفتلیوب بر لکه دیولور و لوزت آوازه اضا
فتی بیانیه در اعتبار اولنمق اولادر و لوزت ارباب مقا
مات اصطلاحنده برنیجه نغمه نک فرعیدر ایکی فرعدن
برلحنه متولدر و منشعبدر نته کیم مایه و بوسلک عراق
فنک فرعیدر و بو ایکی فرعدن اولان اجاده منشعبدر
حاصل کلام اهلنه معلومدر و در بونده ادات صلهدر
و کاف عرفیده دماغ معناسنه در و جهانه اضافتی لا
میهدر اما حق بودر که کام خلق جهان تقدیرنده اولمق
اعلادر و انداخته بنده معنای لازمی ایله ملحوظدر و
تحتنده ضمیر فاعل عرفیه راجعدر محصول بیت
تجرید طریقیله حضرت خدایه خطاب ایدوب بیورر که
یارب عرفی قوللک ذوقنده حیرانم که زیرا سنک توحید
شریفکی یرلمدن و سیلمدن خلق جهانک دماغنه لوزت
اوزره صالنمشدر دیملک اولور و که حرف بیان اولمقده
ممکندر و نغمه و اوان ذکری مراعات نظیردر و معلوم
اولاکه انداخته انداختنددن مشتقدر ان شاء الله تعالی
اشتقاق بحثی بر یقین محلده مفصل تحقیق ایدرز
غفلت اولنمیه در نعت حضرت سید کائنات

وخلاصه

وخلاصهٔ موجودات محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وعلی
آله وصحبه وسلم اقبال کرم میکوه ارباب همرا ،
همت نخورد نشتر ای و نعمرا ، اقبال الفنک کسریله
و قافنک سکونیله اصطلاح عجمده دولت و سعادت
معناسنهدر اما بو محلده مصدریتی مراددر و تو
جه معناسنهدر و کرمه اضافتی مصدرک فاعلنه ا
ضافتی قبیلندندر و بالجمله اقبال بعنده ایهام اوزره
مذکوردر و میکوذ کلمهسنده می لفظی جیمک کسریله
و یانک سکونیله فعل مضارعه داخل اولنسه معنای
حالیت افاده ایدر و یای مفرده استقبالیت افاده ایدر
و کاه اولور که بری بربرینک معناسنده مستعمل اولور و
کاه اولور که هر بری مقام استمرارده واقع اولور و کاه
اولور که همک اولنه برهای مفتوحه زیاده ایدرلر تاکید
ایچون فافهم ایمدی معلوم اولدی که می لفظی بونده معنای
استمرار افاده ایدر اکرچه تاکید ایچون دخی اولمق
قابلدر و کوذ کاف عجمک و زای عربینک فتحیله و دا
لک سکونیله فعل مضارع مفرد غایبدر و تحتنده
مستتر اولان ضمیر فاعل اقباله راجعدر و کوزیدن
مصدرندن مشتقدر و ارباب همتدن مراد بونلک
فقر اختیاری صاحبلریدر و ارباب بونلک معنای مفعو
لیت افاده ایدر و همت هانک کسریله و میمک تشدیدیله
لغتده قاصد معناسنهدر و نخورد نون نافیهنک
فتحیله و خای معجمه ایله و واو رسمی ایله و رانک سکو
نیله و دالک سکونیله فعل نفی مضارع مفرد
غایبدر و تحتنده مستتر اولان ضمیر فاعل همته
راجعدر و نشتر نونک کسریله و شین معجمهنک
سکونیله و تانک فتحیله فاعل الحاق التدر و ما

بعده اضافتی بیانیه در و رای الف ممدوده ایله بلی
واوت دیمکدر و نعم نونك وعینك فتحیله بیله
رای لفظنه عطف تفسیر یدر اما حق بودر که رای و
نعم بو محلده بلی بس دیمکدر بو یله سوزدن عبارد
کیجه سی ریشخند لکدر و رآینه معنای مفعولیتی افا
ایدر و اقبال کومه مبتدادر و میکزه خبر یدر و ارباب
همم را خبرك معمولیدر و همت مبتدادر و محذور خبر یدر
و ما بعد خبرك معمولیدر محصول بیت کوملك اقبا
لی توجهی ارباب همدن اولان فقرای اصدر یعنی
متاکم ایدر زیرا انلر عالمدن مستغنی اولمغله و
کوشه قناعتده کنز لا یفنا بولمغله اقبال کومه ناسه
حظ ایتمزلر و فلان سمت توکله کتمزلر مصراع ثانی
محل تعلیلده در زیرا همت بلی نشرحی یعنی کندو
لره توجه کنم لازم کلور دینه بلی بس ایله ارباب
کرمه ریشخنده قبول ایتمز دیمك اولور و بالجمله
داب اهل فنا باسوادن سلب رجا اولدغنه بیا
نلدر نته کیم بو بیتده دخی ظاهردر لاستادنا مذاقی
افندی سمله الله تعالی ۵ بر حکیم علم افراخته سلب
رجا بوده ۵ مستغنی عالم بوالای اهل فنا بوده و یا
خود اقبالك کومه اضافتی مصدرك مفعولنه اضا
فتی اوله بو تقدیرجه میکزد کلمه سنه معنای لازمی
قیلندر دیمك اولور و ارباب همدن مراد اغنیا و ا
سخیا اولور و رای و نعم تعلیلدن کنایت اولور
و مصراع ثانی بینه موقع تعلیلده واقع اولور بس وجه
مشروح اوزره محصول بیت کومه اقبال ارباب
همدن اولان اغنیا و سخیای اصدر یعنی کرم ایتمکه
توجه ایتمك ارباب همی قیلدر زیرا همت ارای و نعم

شرحی

شرحی همز یعنی بو کون ایدلیم یارب ایدلیم دیو همت
بو کونه تعلق قبول ایتمز بلکه ارباب کرمه عجالة الوقت
هر نه لطف ایله چك ایسه انلرك همت اولور و معلوم
اوله که معنای اولده سیاق کلام کوره انسب و الادق
لکن بو معنای دخی وجه اولمغله تحریر اولندی ۵ از
رغبت دنیا الم اشوب نکردم ۵ زین باد پریشان
نکنم زلف المرا ۵ از الفك فتحیله و زای عربیك
سکونیله من جانبك معناسنه در اما بو محلده
معنای تعلیل افاده ایدر و رغبت بو نده میل معنا
سنه در و دنیایه اضافتی مصدرك فاعلنه و یا مفعو
لنه اضافتی اولمق جائزدر و الم اشوب وصف ترکیبیدر
و نکردم نون نافیه نك و کاف عجمینك فتحه
لریله فعل نفی ماضی نفس متکلم وحده در و مصد
ری کردیدر و زین زانك کسریله در اما اصلنده
از این در حکسه بونلك کبی ضرورت بیته ایکی الفیله
حذف ایدب اتباعا الیا زایه کسر حرکت ویرمشلردر
و باد بونده اسمدر معناسنه در و نکنم نون نافیه نك
فتحیله و میمك سکونیله فعل نفی مضارع نفس
وحده در و کیندن مشتقدر و زلف المرا اضافتی
بیانیه در و را علامت مفعولدر و مبتدا محذوفدر
تقدیر کلام من از رغبت دنیا دیمکدر الی آخره و
نکردم جمله فعلیه مبتدای محذوفك خبریدر و ما
بینهما معمولات خبردر و مصراع ثانینك اعرابی ظاهردر
محصول بیت بن دنیایه میل ایتمکدن اوتوری یاخود
دنیا بکا میل ایتمکدن اوتوری الم اشوب اولمام حاصل
رغبت دنیا صورت المفارشدن یعنی الی ان اله اید
ی اولمام بو دنیادن یعنی باد رغبت دنیادن زلف الی

پریشان انتهى دیمكدر حاصل كلام لمحشی سرى ظاهرده فقر كوچه
المدركوكل اما عارف الى رغبت دنیایه دكشمز ۶ ث ث
فقروس اوزره در فتأمل وبعضى نسخه ده رغبت یوینه ز
بیت واقع اولمشدر اما صحیح نسخه فقیرك مختاریدر
زیرا یانمزده اولان نسخه استاد الذهبى چقمشدر وتمام
اون سكز نسخه مصححه ایله مقابله اولنمش نسخه
در فقره ببیاست كشتدان مستدهمت ۶ در چشم
وجود دارند هم جای عدم را فقره بله میم ساكن متكلمدن
عبارت ضمیر منصوبدر وببیاسته بای مفتوحه ادات
صددر معلوم اوله كه بو بای مفرده مشتقاتنه غیر داخل
اولسه البته مفتوح اولور اما مشتقاتنه مضموم مكسور
اولمق جائزدر ولاكن ظرفای عجم كسره‌یه اختیار اتمشلردر
وكشد كافك عربینك وشینك فتحه لریله ودالك سكو
نیله فعل مضارع مفرد غایبدر وتحتنده ضمیر غائب
فقره راجعدر وكشیدندن مشتقدر معلوم اوله كه
فارسیده فعل مضارع غائبك آخری دال ساكن اولور
ودالك ماقبلی متحرك اولور فافهم ومستدهمت اضا
فتی بیانیه درودر حرف صله در وچشم وجود اضافتی
بیانیه در ودالك فتحیله ورانك سكونیله حرف
شرطدر واگردن مخففدر وندهم نون نافیه نك
ودالك وهانك فتحلریله فعل نفی مضارع نفس متكلم
وحده در ودهیدندن مشتقدر وجای عدم اضافتی
بیانیه در ورا علامت مفعولدر وبالجمله مصرع
اول متقدم جزا ومصرع ثانی مؤخر شرط واقع اولمشدر
محصول بیت فقر بنی مستدهمتدن سیاسته چكر جای
عدمی چشم وجوده ویرسم یعنی بو قلقی وارلقه
اعتبار ایلرسم فقر بنی مستدهمتدن استقاد ایلدب

ذلیل

ذلیل وحقیر ایدر بس كلام اكر بر قلقه وارلق اعتبار اتمزسم
فقر لقدن دوشرم دیمك اولور یعنی بركی من داغ ننهد بردا
ز سنامانت نی مهری ای ادات سلبدر وبرك بانك
فتحیله ورانك سكونیله وكاف عجمیله لفظ مشتر
كدر بونده زاد وزقدن عبارتدر وبا مصدریه
درو همزه حرف تسلدر وداغ یقی معناسنه در
ننهد نونك وهانك فتحیله ودالك سكونیله فعل مضا
رع مفرد غایبدر وتحتنده ضمیر فاعلی بركی یه را
جعدر ومعلوم اوله كه بو ننهد فعلنك مصدری نهادن ك
وساير مشتقاتی نفتلرده كسر نونله در الا فعل مضا
رعی فتح نونله ضبط اولنشدر وبالجمله خلاف قیاس
اوزره سماعیدر وبرانك فتحیله ورانك سكونیله
حرف استعلادر اما بو محلده جائزدر كه صله معنا
سنه اوله وسامانت علی طریق مجاز اضافت لا
میه در وسامان بونده انتظام حالدن عبارتدر
وتی بنه مثل سابقدر ومهر میمك كسریله وها
نك سكونیله لفظ مشتركدر بو محلده محبت معنا
سنه یا حرف مصدر در وهمزه ادات توسلدر
ردكندری اصطلاحلرنده بو زینه تمیز دری
تجل ومتفعل ایدر دیمكدر نته كیم ملا دربارزی
دستور العمللرنده رای مضمومه بانك اولنله بو استعما
لی لازم ایله بیان ایدب ادله سیله عیان ایلمشدر
وكندك تحتنده اولان ضمیر فاعل یه مفرد كویر راجعدر
وزویكی دریه اضافتی لامیه در ودرم نالك كسر
ایله ورانك فتحیله آنجه در ورا بونده تخصیص
افاده ایدر محصول بیت بنم بی زاد ونه ننهد لغم

انتظار حالك بوزكنه داغ قور بنم دنيايه مجتمس كلمسى
اقچه نك يوزيني قيزر ردر ديمكدر مراد اظهار فرا
غت وترغيب قناعتدر ٦ اى جوهر ذات از شرف
نسبت اباست سود ست بابواى در اگر صرسريم
را ٦ معلوم اولا كه عرفى بو قصيده ده هم كندو ى
هم آبا واجدادنى مدح ايتمك اوزره التزام ايتمشدر ديو
اى جوهر ذاتدن مراد كندو سيدر و اباد مراد كندى
آبا واجداديدر وسود ست سوده است كلمه سندن لا
جل الوزن تخفيف اولنمشدر و تحتنده ضمير فاعل اولا
ضمار قبل الذكر طريقى و نره اى در ده راجعدر
و بابر ده باى مفرده بمعنى صله در و اى الفلك فتحيله فا
نك سكونيله بولوط معناسنه در و لكن بو نده فلكدن
كنايتدر و اى در ديدكى كندى جوهر ذاتيدر و سريم
بحسب اللغه دريا اوچى ديمكدر اما بونده اسندر
عبارتدر ملا رياضى دستور العلماده سين مفتو
حه بابنده بيهوده لوكه سر جهت علودن عبارت اولق
اوزره استعمال اولنور كه توركيده اندن و ستّ ايله
تعبير ايدرلر اصل معناسى كه باشدر اندن مجاز
اولور انتهى كلامه و اعلامت مفعولدر محصول
بو بيتده اولان جوهر ذات آبا واجداد مه اولان
نسبتيم شرفندندر اگرچه بو ايچون سريمى اى سو
رشدر يعنى اگرچه بنم جوهر ذاتم سر مناقب
آبايى فلكه اير شدرمشدر اما اينه بنم شرفيم
انلره نسبت ايله در حاصل كلام بندن انلره وا
بلدن بكا شرف حاصلدر ديمك اولور فتأمّل
٦ هر چند كه در كشمكش جاه ومناصب نه كمنا م

نمودند همه دوده همدرا ٦ از نقش ونكار در وديوا
ر شكسته ٦ آثار پديدست صناديد عجم را ٦ بو ايكى
بيت برى برينه مرهون بر قطعه در انلك ايچون براو
غردان شرح وبيان اولنمق لايق كورلدى كه اوقو
يان يارانه فهمى آسان اوله هر هانك فتحيله ورا
نك سكونيله احاطه افاد ايچون موضوعدر
عربيده كل معناسنه در و مناطقه اداة سوردر
لر و چند جيم عجمينك فتحيله ونونك سكونيله
مقدار دان عبارتدر بو محلده دالك دخى سكونيله
لازمدر كه حرف بياندر و در حرف ظرفدر و كشمكش
ايكى كاف عربينك و ميمك فتحيله چكشدرمه معناسنه
اسمدر و جاه جيم عربيله منصوب معناسنه در و منا
صب جميعدر و كمنا ضمّتم كاف عجمى ايله بلور سزده
ديمكدر و نمودند نونك و ميمك ضمّلريله و دالك اولك
فتحيله فعل ماضى جمع غايبدر معلوم اولا كه فار
سيده جمع وتثنيه و تذكير و تأنيث مشتركدر زيرا
تأنيث وتثنيه ايچون صيغه معيّنه وضع اولنمامشدر
و همه هانك و ميمك فتحيله وهاى رسمى ايله كل افرادى
معناسنه اولان هر معناسنه در دوده دال اولك
ضمّيله و واوك سكونيله و دال ثانينك فتحيله و
هاى رسمى ايله قبيله معناسنه در و هم را برى
برينك ديمكدر و نكار كاف عجمى ايله نقشه عطف
تفسيريدر و در اضافتى لاميه در و در بونده قبو
معناسنه اسمدر و ديوار توركيده مستعملدر
و شكسته يه اضافتى بيانيه در و پديد ظاهر معناسنه
در معلوم اولا كه بو لفظى ايكى اسباى عجمى ايله ورميلر
عربى ايله استعمال ايلديلر و سين و تا اداة خبردر

منصبك

وصناديد صادك فتحيله صنديدك جمعدر وصند
بكسر صاد ايله اولوشجيع معناسنه در وعجبا اضا
فتى لاميه درور تخصيص اچوندر محصول قطعه
هر نه قدر كه كشمكش جاه و مناصبله بري برينك قبيله
سني بلورسز كوسترديلر يعني بلورسز اتديلر و خراب
ايدوب خانمانلريني يقديلر سه ده يقلان بنالرده
شكسته اولان در وديوارك باقي قلان نقش ونكار
نله صناديد عجمك آثاري وزمانلرنله اولان قوت وا
قتدارى ظاهر وهويدا در ديمك اولور اثار ناندك
علينا مفهوم اولر منطوق سخن كندي روشاندفتأمل
ومعلوم اولاكه كمنام كاف عربينك فتحيله اعتبار اولنه
بنه معنا بري برينه متقاربدر زيرا كمنام نام دارك
ضديدر ، تاكوهر ادم نسيم بازناسند ، ز اهان
خود ابشر مر اصحاب كر درا ، تا بونده انتهاي غايت
اچوندر وكوهر ادمدن مراد حضرت ابي البشر در
صلوة الله على نبينا وعليه وباز ناسند در ماز ديمكدر
باز بوكونه محلرده تاكيد افاده ايدر وناسند نون
نافيه نك فتحيله والفك كسريله وسين نك سكو
نيله وتانك فتحيله ودالك سكونيله فعل نفى
مضارع مفرد غايبدر وتحتنده ضمير فاعل نسبت
مذكوره جعدر معلوم اولكه بونون نافيه اسند
كلمه سنه املا او لمق لازمدر نته كيم سودي مرحوم
كلستان سرحنده حرف نفي اولان نون مفتوحه نفي
حكم قصد اولنان محلده ما بعدنه متصل يا ز
لور ديو بيان ايلمشدر وز ابا ى خود اضافتي لاميه
در وزاى مطرده ضرورت وزن اچون ممدوده اوقنور
ابانك الف اقلادخي وصله ساكن اولور وبشر م

فعل مضارع نفس متکلم وحده در و شین اصلنده مضموم
در اما بو محلده ضرورت وزندن اوتری سکون اوزره ا
وقنور واصحاب کرم را بشمرمک مفعول صریحی در محصول بیت
تا حضرت ادم پیغمبره وارنجه صویم صویم دوگر مازیعنی
صویم صویوم حضرت ادمه دک چیقار صلوة الله علی نبینا وعلیه
اکر کندی ابا واجدادم مدت اولان کرم صاحبلرینی صایار
سم اما بنود وصفا اضافی هنر ذات ٭ ان فتوای همت بود
ارباب همم را ٭ اما بو نده استدراک اوچوندر و بنود نوننک
ناقصه نک فتحیله و بانک ضمیله وفتحیله و واوک فتحیله
ودالک سکونیله فعل نفی مضارع مفرد غایبدر وفاعلی
وصف اضافی در و بودیدن مشتقدر ووصفا اضافی
اوغلک باباسنه مضاف وملحق اولمه سیله موصوف
اولمه سیدر و بر کمسه نک کندودن اعلایه اضافتیله
اعتبار بولمه سیدر وفتوای اسلوب عجم اوزره کسر واو ا
یله در اما فتحه واو ایله استعمال ایدرلر و بود باضمیله
وفتحیله و واوک فتحیله ودالک سکونیله فعل مضارع
مفرد غایبدر لکن بو نده ادات خبر معناسنه اعتبار اولنمق
وجه وجیه در وارباب همم را تکرار قافیه قبیلندندر
قصیده ده مطلق جائز در معلوم اولا که بیت سابقده
ابا واجدادین مدح ایدوب صاحب کرم لکله وصف ایلدی
پس بو وصف کندوye نسبت اضافی اولور محصول بیت
اکرچه ابا واجدادم اصحاب کرمدر اما وصف اضافی
هنر ذات اولماز یعنی اناک کریم اولمغله بن کریم اولمق
لازم کلماز حاصل بن ابا واجداد کریمه مه منسوب اولوب
وانلرک وصفی ایله موصوف اولمغله بنمده ذاتمده هنر کرم
بولنمق ایجاب اتمز بو سوزی بنم دکل ارباب همتک فتوی
سیدر دیمک اولور وبالجمله بو بیتده ابا واجدادینی مدح

ایدوب کندوyi کسر نفس اتمک اوزره مراد ایلشدر این
براق بنجابت که جهداز کهر من ٭ مدحست و نکو بر
ذات اب وعم را ٭ این اسم اشارتدر قریبه و برق بانک
فتحیله ورانک سکونی ایله شتکدر و نجابت اصالت
معناسنه در و برق نجابت اضافتی بیانیه در و که حرف را
بطه صفتدر و جهد جیم عربیه نک وهانک فتحه لریله ودا
لک سکونیله فعل مضارع مفرد غایبدر تحتنده ضمیر
فاعل برقه راجعدر و جهیدندن مشتقدر و کهر من ذات
من دیمک معلوم اولاکه مصراع اولده کهر کاف عجمینک
ضمیله وهانک فتحیله در اما مصراع ثانیده کاف عجمینک
فتحیله و برواو ساکنه ایله در و بالجمله ایکیسیده بر معنا
یه موضوع لغتدر اما بو محلده اولکیسی ذاتدن عبارت
اولور وایکنجیسی عند الناس مشهور اولدیغی معنا اوزره
در و بو محلده منبّه به اولمق اوزره اراد اولنشدر و
ذات اضافتی بیانیه در و وانک عربیه لکن کبی محصول
بیت بو اصالت شیشکی که بنم ذاتمدن اقلور وطیبدر ارجا
صلی بو اصالت که بندن ظاهر اولور مدحدر ولکن
اب وعمک کوهر ذاتی مدحدر یاخود مدحیدر ولکن کو
هر ذات اب وعمه مخصوص مدحدر دیمک اولور وعلی
کل حال مراد اب وعمی مدحدر ٭ وصف کل وریحان بنهوا
باز نکردد ٭ هر چند هوا عطر دهد قوت شم را ٭ کل اور
یحاندن مراد کندیدر و بهواه بای مفرده بمعنی صله در
وهوا اب وعمدن عبارتدر وعطر عینک کسریله را
یحه طیبه معناسنه در ورا علامت مفعولدر محصول
بیت کل وریحانک وصفی هوایه راجع اولماز هر نقدر
هوا قوت شمه رایحه ویرسه ده یعنی هوا قوت شمه سبب
اولورسه ده کل وریحانک وصفی هوایه راجع اولماز دیمک

تا حرفی استدراکدر

اولور و بالجمله مراد تمدّحدر و جائزدر که هوا کندودن وکل
ریحان اب و عمدن کنایت اوله اما نوعاً ملاحظه دقیق
تأملات ایلتقا ایدنه ارباب تبلیغه به معنای اولن اولی ایدوک
محتاج املادکلدر فتأمل ۶ المنة لله که نیازم بنسب نیست ۶
اینك بشهادت طلبم لوح و قلم را المنة کلمه سنده الف و لام
استغراق حقیقی در و منت ثاقله و تاسز مصدردر من یمن دن
یعنی نصر بابنك مصادرندندر توبیخ ایله تنبیهله مستعملدر
من توبیخ اولدر که برکمسنه یه برنسنه اعطا ایلیه سن صکره
اذا وجفا ایچون باشنه قققه بس بو منت علا عقلاً و نقلاً مذ
مومدر نته کیم حضرت قرآن عظیمده بو منتك بنهیسنده ایت
کریمه وارد اولمشدر قوله تعالی لا تبطلوا صدقاتکم بالمن و
الاذى و من تنبیهی اولدر که سودکك برنسنه انعام ایلیه سن
صکره تحنن طریقی ایله یعنی محبت و مودت جهتندن ایلدیکك
عطایاکی تعدادت ایلیه سن که اول کندی طرفنه سنك محبتك
اولدیغنه متنبه اوله ایچون و بو منت عقلاً و نقلاً مقبولدر
نته کیم ایت کریمه بوکه دلالت ایدر قوله تعالی بل الله یمن
علیکم بس ذات باری یه ایکی طریق ایله بو ایله منت اثبات
ایلمك اعتراف و اقرار طریقیله در محصل کلام المنة لفظاً
مرفوع مبتدا و لله ده لام حرف جر لفظة الله لفظاً مجرور
لام ایله جار مع المجرور متعلقدر بر مقدره حقیقه لفظنه
و یاخود ثابتنه جار مجروری ایله اعتباری محلاً مرفوع
بهار أخبر بر مبتدانك زیرا حقیقتده خبر تعلق اتدیکی
کلمه لردر عرفنی ایسه الی غیر النهایه نیازم احتیاج معنا
سنه در و میم ساکن متکلمدن عبارتدر و بنسبه بای
مفرده صله معناسنه در و نیست کلمه سنده نی نونك
کسریله یعنی دیمکدر و سین و تا ادات خبردر بس نی
لفظی ادات مذکوره اتصال ایله یوقدر معناسنه در ده

ایلدر

ایدر و بعض محلده دکلدر معناسنه ده استعمال
اولنور و اینك الفنك کسریله و نونك فتحیله و کاف
عربینك سکونیله اشته دیمكدر و بشهادت بای مفرده
معنی صله در و طلبم طانك و لامك و بانك فتحیله
لریله و میمك سکونیله فعل مضارع نفس متکلم و
جهدر معناسی طلب ایدرم دیمکدر و طلبدن ۶
مشتقدر معلوم اوله که الفاظ عربیه یی بو کونه اسلوب (مطلب)
عجم اوزره تصرف استعمال ایلمك معمول طریقی اوزره در یعنی
اصطلاحلرنده بونلرکبی تصرفاته طریق معمولی دیر
لر زیرا فارسیده سکز حرف یوقدر نته کیم بو قطعه ده
بالجمله بیان ایلمشلردر قطعه ۶ هشت حرف است
انکه اندر فارسی نایدهمی ۶ تا نیاموزی بناشی اندر
زبان معنی معاف ۶ بشنو از من این حروف و یاد گیر ای
اهل دل ثا و حا و صاد و ضاد و طا و عین و قاف ۶ بس
بو سکز حرفك بر بس بولنسه موجود اولسه یا تحر
یفات عوامیه دندر و یا غیریدن منقولدر فاحفظ و
لوح و قلمدن مراد بو محلده کندینك نظم و نثر یازدیغی
کاغذ و قلمدرکه علم و عرفاننده عبارت اولور و اعلامت
مفعولدر محصول بیت منت الهکدر یعنی منت الهه
حقیق و لایقدر که زیرا نسبه احتیاجم یوقدر اشته ۶
لوح و قلمی شهادته طلب ایدرم یعنی نسب ایله افتخاره
محتاج اولمدیغمه علم و عرفانمی اشهاد ایدرم دیمکدر
و بالجمله مراد تمدحدر فتأمل اقبال سکندر بجهان
نگر با نظم ۶ بر داشت بیك دست قلم را و علم را ۶
اقبال بونده دولت معناسنه و سکندر سینك کسری
ایله و کاف عربینك فتحی ایله لسان یونانده شدید البأس
معناسنه در اما اصطلاحده بر عظیم الشان پادشاهك

اسمیدر و الف مکسوره ایله و سینك سکونیله اسکندر
دخی دیرلر و معلوم اوله که عند الاعجام بعض کلماتك
اوائلنده واقع اولان الفك حذف و اثباتی جائزدر مثلا
اسکندر و سکندر و افتادن و فتادن و استادن ستادن
کبی فقس علی هذا پس اقبال سکندر اضافتی لامیه در
و بجهانگیری باء سببیه و یا مصدریه در و نظمه اضافتی
بیانیه در محصول بیت اسکندرك عز و اقبالی بنم
نظمك جهانگیرلکی سببیله علم حکومتی و علم دولتی
بر ایله قالدردی و جهاندن کتدی یعنی اسکندر
بنم بو کونه سلطنت نظم مالکی اولجغمدن و اقبال
مدح رسول الله ایله ظهور بولجغمدن خبردار اولوب
بجه ایله جهان براغوردن حکومت و دولتنی قالدردی
یعنی جهاندن کندی دیمك اولور مراد تمدحدر و قراره
اولان معنا بودر بونده کیم بیت ثانی بوکا دلالت ایدر زینتا
مثلك نوبت بمن افتاد بکوییدکه دوران ه ارایشی
از نو بکند مسند جم را ه بمند ها بمعنی صله و بکو
یید جمع امر حاضردر و کوییدندن مشتقدر و که حرف
بیاندر و دوران اصطلاح شعراده زماندن عبارتدر
و ارایش الف ممدوده ایله و یانك کسریله اسم مصدردر
زینت معناسنه در معلوم اوله که فارسیده اسمای
مصادرك اواخرنده شین معجمه اولور و شینك ماقبلی
دائما مکسور اولور فاحفظ و یا وحدت ایچوندر تنکیری
اولمق جائزدر و نو نونك فتحیله و واوك سکونیله یکی
دیمکدر عربیده جدید معناسنه در و بکند ده بای موحده
تأکید ایچوندر و کند کاف عربینك ضمیله و نونك فتحیله
و دالك سکونیله بو محلده امر غائبدر معلوم اوله که فار
سیده فعل مضارع ایله صیغه امر غائب مشترکدر و

مسند

مسند میمك فتحیله و سینك سکونیله و نونك فتحیله
بونده تخت شاهدن عبارتدر و جمدن مراد مطلق
سلاطین مقوله سیدر بویله محللرده جم اسم جنس
اعتبار اولنور اما بعض محلده ذی علمیتی مراد اولنور ان
شاء الله تعالی محلنده بیانی اولنور و مسند جم اضافتی لامیه
در و را اداة مفعولدر محصول بیت شرط محذوفه جواب
ایدوب تمدحدر تمدح طریقیله بیورورکه چونکه بنم خروج
و ظهورم مثلا اسکندر دیار عدمه کتدی پس نوبت بکا
دوشدی سویلکوزکه زمانه مسند جمه یکیدن بر زینت
و ارایش ایلسون یعنی حالیا بن پادشاه ملك سخن او
لدم زمانیه سویلیکز تخت شاهی بکا لایق و مناسب
اولان ارایش ایله زینب و زینت ایلسون زیرا ابن
مداح رسولم دیمکدر صلی الله تعالی علیه و سلم ه
بی غلط این نغمه بموقع سرودم ه این نغمه بست
دست دکر صوت و نغم را ه فی سنه اکی نونك کسر
سیله تأکید اوزره یوق یوق دیمکدر و غلط غینك معجمه
نك و لامك فتحلریله یا کلشی معناسنه در و بر مقدر
فعل متکلمك مفعولیدر و ماقبلی تفسیری و بیانی وقع او
لمشدر و این نغمه بیت اولك مفهومنه اشارتدر و بموقع
محلنده دیمکدر و نسرودم نون نافیه فتحیله و سینك
و رانك ضمهلریله و دالك فتحیله و میمك سکونیله فعل
نفی ماضیدر و متکلم وحده در معناسی مطابقی ایرلادم
دیمکدر و لازمی اوقومدم و سویلمدم دیمك اولور و بست
بست بای عجمینك و سینك و تاء الك فتحلریله بونده معنا
لازمی بینی مناسبدر دیمك اولور و مستثنی و لا ادات
خبردر و دکر دالك کسریله و کاف عجمینك فتحیله بر
محلده غیری معناسنه در و غینك معجمه نك فتحیله نغمه

دیمکدر و صوت معطوفدر و را بونده علامت مفعولدر
و ادات صله اولمق جائزدر حصول بیت یوق یوق
یعنی غلط ایلدم و بو نغمه مناسبدر دیمک اولور و جا
ئزدر که پسندست پسندیده است کلمه سندر لاجل
الوزن تخفیف اولنمشدر بو تقدیرجه معنای مطابق
مراد اولنور و را تخصیص افاده ایدر پس حصول
مصراع ثانی بو نغمه غیر صوت و نغمه پسندیده و
مقبولیدر بو محله مناسب دکلدر دیمکدر و بعض
نسخه ده پسندست یرینه شنیدست واقع اولمشدر ربما
بو تقدیرجه شنید شینک معجمه نك فتحی و یانك سکونیله بو
محلده چونکه معناسنه اعتبار اولنوب نغمه نك صفتی او
اولور و بو وجه اوزره نغمه اضافت ایله اعتبار او
لنوب حصول مصراع ثانی بو غیر صوت و نغمه مخصوص
نغمه چونکه ندر دیمک اولور یاخود بو تقدیرجه دکردی
معناسنه اولوب و را ینه معنای صله افاده ایدوب
حصول مصراع ثانی صوت و نغمه دخی بو نغمه چونکه ندر یعنی
بو نغمه خارج اهنك صوت نغمه دیمک اوله و لکل وجهة
اما فقیرك نظرنده اولان نسخه پسندیده اهل عرفان
و مقبول استادان سخن شناسان اولدوغی ارباب فهم
و ادعانه محتاج بیان دکلدر فتأمل دوربین که بو تاکنداز
پیش مسندیکه متکای شهنشاه عرب را و عجم را که بونده کیمه
معناسنه استعمال و تاج فرق حتی معناسنه و متکا احد
مراد عرفانك کندیدر و شهنشاه ترکیب مزجی اقتضا ایتدکدن
اصلنده شاه شاهان ایدی معناسی پادشاهلر پادشاهی دیمک
در ملك الملوك معناسنه صکره مضاف الیه تقدیم ایدوب
شاهنشاه دیدیلر و الف متوسطی حذف ایدوب شاهنشاه د
یدیلر گاه اولور که الف اولی حذف ایدوب هنشاه دیرلر و
وکاه

وکاه اولور که الف اخری حذف ایدوب شاهنشه دیرلر و کاه
اولور که جمیع الفلری شهنشه دیرلر فاحفظ پس بو محلده
شهنشاهدن مراد سلطان دو عالم سید عرب و عجم حضرت
حبیب اکرم حضرتلریدر و رالر تخصیص افاده ایدر حصول
بیت دوران کیمدر که ایوان مسندشاهی ایله عرب و
عجمك شهنشاهی اولان حضرت سلطان کونینك متکاسیدر
معلوم اوله که بو بیت اولکی بیته علت واقع اولمشدر فتأمل
که ایوان نبوت که تعظیم کاخ دارد و تاج شرف دارد قسم را
ایوان نبوتدن مراد حضرت ختم انبیا و مرسلیندر
صلوات الله علیه و علیهم اجمعین و ایوان محاوره اعجامده هنرلك
فضیله چارداق و کوشك معناسنه مستعملدر نبوت اضا
فتی بیانیه در و که حرف رابط صفتدر و درتهم معناسنه در
ذی الفلك ضمیله و وانك سکونیله هو معناسنه ضمیر
غایبدر ایوان نبوته راجعدر و تاج شرف اضافتی بیا
نیه در و دارد فعل ماضی مفرد غایبدر تحتنده ضمیر فاعل که
راجعدر و را بمعنی صله در حصول بیت اخری بیت اوله
عطف بیان طریقیله بیورلدی که اول شهنشاه عرب و عجم
زینت ایوان نبوت و رسالتلرکه کمال مرتبه عظمتندن اولکه باب
شریفلری طراغی قسمه شرف و سعادت تاجی ویردی حاصلی
قسمه شرف ویردی دیمکدر مبالغه قیلندیدر فتأمل
روزی که شمردند عدیلش ز محالات تاریخ تولد بنوت تهنئم
عدم اراده روزی بونده دیمکدن عبارت اولمقدر و یا تنکیری افاده ایله
و ببلسم اشارت ایتمکدر تقدیر کلام ان روزیدر دیمکدر
و که حرف رابط صفتدر و شمردند شینک معجمه نك و میمك
ضمیله و دال اولانك فتحیله فعل ماضی جمع غایبدر شمردنده
مشتقدر و عدیل بونده نظیر معناسنه در و ضمیر حضرته
راجعدر و محالات محالك جمعیدر و مراد محال العینی دار

وتاریخ تعیین زمانده و عدم بو قدر ورا ادات صله در حصول بیت اوزره که حضرت رسول علیه السلام نك نظیرینی حالاتنده صایدیلر یعنی نظیری اولدغنه قائل ویردیلر عدم تاریخ تولدی یازدیلر یعنی نظیری منعدم اولدغنه تاریخ یازدیلر دیمکدر معلوم اولاکه نظیر یعنی عدم ایله تعبیر ایتمکدر غفلت اولنمیه که محل تأملدر نته کم بو قصیده یه نظیره خان خانانه سو یلدوکی قصیده سنده دخی بویله واقع اولمشدر که ذکر اولنور که نیم از شبه تو دانم که نزادست دوشنبه از دو دو شبه تو عدم را التأمل که لا رایت عفو وغضبش سایه ینفکند هیات متصور نشد را مثنی ورمزده تا قاف توقیت ورایت علم وسنجاق معناسنده در وعفو اضافتیه بیانیه در وغضب دخی اکا معطوفدر وضمیر حضرته راجعدر ومعلوم اولاکه شین ضمیرك ماقبلی البته دائما مفتوح اولور والا ضرورت وزن اجون بعض محلده سکون اوزره اولنور ونو معلوم اولدکه ضمایر اضافت جمعی زمانده لامیه در وسایه کولکیه دیمکدر عربیده ظل معناسنه وینفکند نون نافیه نك ویانك وکا فك عربیده فتحه لریله وفانك ونونك ودالك سکونلریله فعل نفی ماضی مفرد غایبدر وبا بعضده مبیّن لوللرینه قاعده کلیه ذکر برساله نك اوّللنده مسطور اولمشدر بعده اول کلمه یای مفرده ویا میم نامیه ویانون نافیه داخل اولدقده همزه مذکوره یایه ابدال اولنور تا حفظ ورامشی اسم مصدردر توردکلمه معناسنه مشترکدر اما بوصلده اطمینان قلب مؤمنین تعبیردر ورهبه ایله فضیله اسمدر آوزکه معناسنه لکن بوندن حوف درون کفار دینلدکی کنایه در او لون وما بینلرنده او لان واوی عاطفه تلفظ اولنماز انجق ما قبلی مضموم اولور معلوم اولاکه فارسیده واو عاطفه اصلا تلفظ اولنماز الا اوج یرده ضمه ایله

تلفظ اولنور یری بودر که الفدن صکره واقع اولسه مثلا پیدا وپنهانه بکی وبری دخی بودرکه یاده غیر مکتوبدن ملفوظادن صکره واقع اولسه مثلا شیخ سعدی حضرتلرینك بن کلاه کج تاتوناقی بکفارد وبعفلت نخوری او بر دخی بودرکه های رسیده وباخوده امثالنده صکره واقع اولسه مثلا خنده وشیوه یکی اما سودی مرحوم کلستانك شرحنده بو مقوله ضرورتیده واو عاطفه بوق ایله همزه بینله تلفظ اولنور دیمشدر ورا تخصیص افاده ایدر حصول بیت مادامکه حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك عفو وغضبی سنجاغی سایه صالمدی الامشی ودرمده هیچ متصور وظاهر اولمدی یعنی انك عفو وغضبی ظهوردن اقدم اطمینان قلوب مؤمنین وخوف درون کفار ضلالت آیین صورت پذیر اولمدی دیمکدر تا شاه عالم وعلمش جهره یغر وصف معلوم نشد مانند ته کهف ونکه را تا بمعنی توقیت ومثا بکا اصطلاح شعرا محبوب دکوزنل معناسنه در وعلم اضافتی بیانیه در وعلمك ضمیر اضافتی لامیه در وضمیر حضرته راجعدر وجهره جیم عجمیك کسریله وفتحه سیله وهای رسمیه مخصوص یوزه مستعملدر اما های رسمی همز شکل وسیما معناسنه در وینفروخت نون نافیه نك وضمه دن بدل اولان یانك فتحه لریله وراء نك ضمیله فعل نفی ماضی مفرد غایبدر وافروخته ده مستعملدر وتخته مستبر اولان ضمیر فاعل شاهه علم وعلمه راجعدر وکیف اعراض ذاتیه دن بر صفاتدرکه قسمتی ولا اقتضی قبول ایلمز وکم معادیر دن عبارتدر بونلرك حقیقتیله بیلمك مراد اولنده تعریفات سیدیه مراجعت ایلسون حصول بیت مادامکه اول رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك شاه علم وعلمی جهره افروز اولمادی یعنی بال محبت یکی کوزل ومقبول اولان علم دکل

شریفنی عرض جمال ایتمنیه کیفیات وکمیاتک فائدسی معلوم
اولمدی یاخود فائده نک کیفیات وکمیات معلوم اولمدی
دیمک اولا والعلم عند الله تعالی انجاق کسبلک روحیمی
ایدیتکلم ده زانسیب کرانی بخش دکوش اصم دراه
ان اسم اشارتندر وسبلک روحیمی ده یای مصدری ضرورت
وزن ایچون مفتوح اطلاق وضمیرینه حضرته راجعدر ق
سبلک روح وصف ترکیبی اقتباسیندندر ولغتده دانمات اه
اولان کمیه اطلاق اولنوردنا لکن امّا بو محلده کمال ؛
عظمتدن عبارت اولور ویاخود مجموع شریفنه اشارت
اولور یاخود مطلق لطافت طبع لطیفلرندن کنایت اوله ویحتمل
وجوهاً وایدالف ممدوده ایله وبانک فتحیله فعل مضارع مفرد
غایبدر وایدیدن مشتقدر وتحتنده مستتر اولان ضمیر فاعل
سبلک روحه راجعدر وتکلم ده یای مفتوح صله معناسنهدر
وتکلم سویلمک معناسنهدر کرانی کاف عجمینک کسریله وبانک
مصدری ایله بو محلده صاغرلقدن عبارتدر وآسیبک اکا
اضافتی لامیهدر وبخش بای موحده مکسوره صرف استقبال وحرف
خای معجمه نک کسریله ورانک فتحیله فعل مضارع مفرد غا
یبدر وبخشیدندن مشتقدر صاتون المق معناسنهدر امّا
بو محلده معنای لازمی مراد اولنوب خلاص ایدر وقورتارور ؛
دیمک اولور وکوش کاف عجمینک ضمیله قولاق معناسنهدر
واصم الف وصادک فتحیله صاغر دیمکدر محصول ؛
بیت اول محلده که حضرت سید کائنات علیه افضل الصلوة
واکمل التحیات حضرتلرینک سبکروحلغی تکلّم کله یعنی
صدور وظهور قیله صاغرلق قولاغی صاغرلقدن خلاص
ایدر یعنی سمع قلبی صاغر اولانلرک صاغرلغی الور
وکیدرور دیمکدر وجائزدر که سبلک روحیمی کلمه سندن
بیت مضاف محذوف اعتبار اولنوب تقدیر کلام اوصاف سبکرو

حیش

وحیش دیمک اوله بس بو وجه اوزره ایدکلمه سنک فا
علی ضمیر مستتر اوصافه راجعدر ومعنادخی بو جمله
ویریلر محصول بیت اول محلده که حضرت سلطان
کائنات علیه السلام حضرتلرینک سبکروحلغی اوصافی تکلّمه
کله یعنی مکالمه اولنوب سویلنه دیمک اولور الی آخره
وجه سابق اوزره در فتأمل تاثیر بود سهم تو از سبرکوا
کب که تغیر دهد هیبت تو رنک بقم را برد بای عربینک
ورانک فتحه لریله بویدندن مشتقدر فعل مضارع ؛
مفرد غایبدر وسهم سینک فتحیله فارسیده قورقو و
هیبت معناسنهدر کذا فی نعمة الله وبقم بانک وقافلک ؛
فتحه لریله لفظ عربیدر امّا فارسیده وترکیده مستعملدر
بر مشهور قزل اغاجدر که انکله بویاق بویارلر وهندده
کلوردیلر وازا ادات صیله تخصیصدر وجائزدر که
ادات مفعول له ومعلوم اولکه بورالفظی براداندر که بعض
محلده تخصیص افاده ایدر وکاه اولورکه معنای مفعول
لیت ایدر وکاه اولورکه قسم معناسنه کلور وکاه اولورکه
صله ایچون مراد اولنور پس طالب فارسی اولانه یاراشلا
زمدرکه بصیرت اوزره اولوب بو معنالری محللرنده بر فوتیجه
تشخیص وتمیز ایلیه زیرا هر بر قاعده مکرر بیان واعلام
ایتمک تطویل کلام ایراث ایتمکین مناسب هر مقام ولازم ذوی
الافهام دکلدر فافهم محصول بیت ملاعبدالرحمن جامی رحمه الله
تعالی غایبدن خطابه التفات طریقیله بیورورکه یا رسول الله
سنک خوف وهیبتک سیرکوا کبدن تاثیر ایلدرسنک ؛
هیبتک بقمک رنکنه ویاخود رنکک بقمه تغییر ویرر یعنی قرمزی
ایکن صاری ایدر دیمک اولور ده انعام تو بر دوخته ؛
چشم ودهن از که احسان تو شکافته هر قطره یم را ده ؛
بر دوخته کلمه سنده بر لفظی بانک فتحیله ورانک

سکونیله تأکید افاده ایدر و دوفتحه دالك ضمیله ما
برقسمدر معناء لغویسی دکش دیمکدر اما بو محلده
قپه مش و دیورمش معناسینه اولمق لازمدر و دوختنك
متعدی و محتنك مستتر اولان ضمیری فاعل انعام تو قولنه
رجعدر و چشم ایکی معناده مشترکدر بو محلده کوز معناسنه
در و دهن دالك و هانك فتحیله اغز معناسنه در و الف ایله
دهان دخی لغتدر و از الف ممدوده ایله و زای معجمه ایله حرص
وطمع معناسنه در و دهنك از اضافتی بیانیه در و علی
طریق المجاز لامیه اولمغه دخی جائز واردر و بشکافته بای
مفتوحه مؤکده ایله و شینك کسریله ماضیدن قسمدر اما بو
محلده تکمیل وزن اچون شین مکسوره روم سکونی ایله
اوقنمق لازمدر و میم یائك فتحیله در یا به دیرلر محصول
یا رسول الله سنك انعامك حرص و طمعه چشم و دهنی
قپه مش و دیورمشدر احسانك ایسه دریانك هر
قطره سنی یارمشدر و توللر مشدر دیمکدر و یا خود
شکافته اسم مفعول اعتبار اولنه پس محصول مصراع ثانی
احسانك ایسه دریانك هر قطره سنه یار لمشدر و اچلمشدر
یعنی دریا قطره قطره مظهر لطف و احسانك اولمغدر
دیمك اولور و لکل وجهة ٥ ز کریه دهد روشنی دل که بیا
موجب ٥ روشنکری اینه انصاف تونم را ٥ زان ادات ::
تعلیلدر و کریه کاف عجمینك کسریله و رانك سکونیله
اغلمه نك اسمیدر و روشنیه یا حرف مصدردر و هنه ادات
نو سیدر و روشنی لفظینك دله اضافتی مصدرك ::
مفعولنه اضافتی قبیلندندر و دلده بر مضاف ضمیر متکلم
محذوفدر تقدیر کلام دلم دیمکدر و که حرف تعلیلدر
و بیا موقته نعل ماضی مفرد غایبدر و اموختندن منفعلدر
و بیاوبا سابقا تحقیق اولنان قاعده اوزره ثابته در

درو

ورو نشکری اینه کاف عجمیله و یای مصدری و همزه
مجتلبه ایله و اضافت ایله اینه اجیجیلق دیمکدر و ا
نصاف تو اضافتی لامیه در و نم نونك فتحیله شول
رطوبتدر که هر شی باسلاندرر اما بو نده ابهام طر
یقیله گریه مراد اولور و دهدنك فاعلی کریه یه راجعدر
و بیاموختنك فاعلی قبل الذکر طریقیله انصاف تو قولنه
راجعدر محصول بیت یا رسول الله کریه کو کلمه اکا
اچون روشنلك ویردی که زیرا سنك انصافك نمه
اینه اجیجیلق او کرتدی دیمکدر و کو کلمی اینه ایله ::
و کریه یی صیقل ایله یعنی پاس اجیجی و جلاویریجی ایله ::
تعبیر اتمش اولور فتأمل در کوی تو تبدیل کند مردمك
چشم ٥ اجزای وجود خود و اجزای قدم را ٥ کوی با ::
عاده معناسنه در و مردمك کوز ببکی دیمکدر و کاف ::
عربیدر و چشمه اضافتی لامیه در و اجزای وجود اضافتی ::
دخی بو یله در و اجزادن مراد اجزای عشره در که کوز انده ::
مرکبدر نته کیم شاعرك قولنده بالجمله ظاهر در ٥ ٥ :: شعر
کرد افریدکار تعالی بلطف خویش ده حشمت بهر نفس ::
پرده و سه اب منقسم سه صلب و شبیه شبکه زجاجی هفت ::
و بس جلید ده پس عنکبوت و بیض و عنب قرنی و ملتحم هفت
پس معلوم اولدیکه کوز یدی پرده ایله اوچ رطوبتدن ::
مخلوقدر که جمله سی اون جزء ایدر فتأمل واو والحق ::
تکمیل وزن اچون ماقبلی مضموم اوقو تدر مدن او ترك ::
ایراد اولنمشدر و اجزای قدمدن مراد اعضای قدمدر یعنی
ایاق ترکیب اولنان عضولردر که معلوم مدر محصول بیت
یا رسول الله سنك کو یکده کوز ببکی کندی اجزاسن اجزای
قدمه تبدیل ایلر یعنی کو یکده کوز جز ببکی قدم اولور دید
یمکدر مراد کوز ایاق مشابه سنه قریب در تراب اولمقدر

عبارتدر و جائزدر که اجزای قدمدن مراد خاکپای شریف
لری اوله بو وجه اوزره قدمدن مضاف الیه محذوف اولا
تقدیر کلام قدمت را دیمکدر و خطاب بینه حضرته اولور
بس محصول بیت یا رسول الله سنک کویکده عاشقلرک
کندی کوزلری بیکی اجزاسنی اجزای خاک قدم شریفکه
تبدیل ایدرلر یعنی تراب کویکده نشان اقدام شریفکه کده
شول قدر یوز سورلر که اجزای عشرهده مرکّبه اولان
سیاهی بصرلری الله قالوب یرینه خاک پای شریفک
طولاردیمکدر و علی کلّ وجه مراد حضرت رسول اکرمه تعظیم
و تکریمدر صلی الله تعالی علیه و سلم ابنا بس شرف کوهر تو نوشتی تقدیر
انروزکه بکذاشتی اقلیم قدم را تا حکم نزول تو درین دار رود
بنشست صدره بعث باز تراشیده قلم را منشی تقدیردن مراد
حضرت باری تعالی در جلّت عظمته و بکذاشتی ده یای مفرده
تأکید ایچوندر و کذاشتی کاف عجمیلک ضمّیله و دال مهمله ایله
فعل ماضی مفرد مخاطبدر لازم ایله متعدّی بیننده مشترکدر
اما بو محلده متعدّی او لغه اصلا مجال یوقدر معنای غیر مراد
استلزام ایدر بو محلده البته لازم اعتبار اولنق متعیندر
و اقلیم قدمدن مقصود عالم لاهوتدر و قدم قافک کسریله
قدیم معناسنه در و تا انتهای غایت ایچوندر و دار
عربیدر او معناسنه اما بونده مراد دنیادر و نوشت
اصلده نوشته است در لکن بو محلده ضرورت وزن ایچون
حذف ایصال قیلنمشدر و تحتنده ضمیر مستتر غایب بیت
اولنده اولان منشیء تقدیره راجعدر و صدره بوزکره
اتحاد دیمکدر اما کثرتا محل کثرتله استعمال اولنور بلا
تعیکن و بعثده یا مرق اجلیه و عبث لغتده بی فائده معنا
سنه او لمغین بو محلده خلاف ظاهر واقع اولمشدر دیو بعض
کمسه لر عرفینک بو قطعه سنه اعتراض ایلمشلردر

اما

اما ابلغ من الحقیقه مصداقنجه عبث بو محلده تجدیده :
معناسنه دره و مصراع ثانیده فرض و تقدیر لفظلری
متکرردر و محصول قطعه دخی بویله در یعنی یا رسول
الله سنک کوهر انمایه ذات رسالت پناهک بو شرفه یتشمکه عالم
لاهوتی سعادتله ~~سنک کوهر و انمایه ذات رسالت پناهک~~
بو مخرجی کذارایلدکک زمیدن بو دار دنیایه نزول شریف
بیفلک حکمتی یا ازیچه حضرت منشئ تقدیر بالفرض والتقد
یر تجدیده ایتمک لازم کلسه سنک ذات شریفکه تعظیما
اوتری قلم تجدیدی ایچون نجه کره تراشیده ایدردی اما شو
حضرت منشئ تقدیر تجدید و امتحان و تأمل امثالی سمات
نقصاندن منزّه و متعالیدر عبثدن مراد بونده عبث
عکسیدر عبث حقیقی دکلدر یعنی مقصود بالذات اولمایانلر
مرادیدر و منشئ تقدیر قلمی نجه کره تراشیده ایتمک اول مقصود
اصلی اولمیان افراد خلقتنه اراده علیه سی تعلق ایتدرمدن
عبارتدر و محصول مصراع ثالث دخی بویله در یعنی یا رسول
الله بو دار دنیاده نزول شریفک حکمتی حضرت منشئ تقدیر
بار نجه یعنی سنک وجود بهبودک دنیایه کتورنجه ابا
و امهاتده و سائل هبوط ذات بی نظیرک اولنق ایچون
نجه افراد خلقتنه اراده علیه سی تعلق ایتدرمشدر
و علی کلّ وجه مراد حضرت حبیب اکرم علیه السلام جناب باری تعالی
ده وارد اولان تعظیم و تکریمی مشعردر و العلم عند الله
معلوم در اولکه قطعه مذکورک شرحی استنبولک علما
و فضلاسنه دغدغه انداز اولوب منهم دیگر نیست دیو د
عوای فضل و عرفان ایدنلر لا سیما راتب اعتبار ارانش
ورتبه ده مشار بالبنان اولانلر معطلتم قومه ن اکثریا
عاقل و عرصه کاه تحصیل توجیهات محققه ده راجل بی
تمعین تسطیر اولنان تحقیقات مشار الیهما افندیلردن

اخذ اولنیمه عظیم رحمتلر چکلشدر زیرا بو حقیر پر تقصیر
حالیا کوشه نشینان اندرون هما یوندن اولغین و بیر دنده
جلوه ساز اولان سخن شناسا تلاقی یه رخصت بولمه
معین ظهوره کلان اشکالمزی مراسله و مکاتبه ایله کالمه
ایدر ردک ایمدی بو شرحات برافاده دن استغناه ایدن اخوان
اصداقت نشان سرة السامانیتی اولسونکه اولا سبب شرح
دیوان اغاز عایشانه و ثانیا شارح فقیر عبد الرحمانک
رحمت حضرت سبحانه شادمان بیورسن لمتی یه باعث
شرح اولان ذات مبارک خصلت که ایکی عالمده
اولاه فضل خدایه مقرون اوله دخی بو عبدی زار یه اومنان
کتریم اوله ایله دنیاه و عقابده هیسه ممنون اوله یا الهی کرم یت
ایله دعامز مقبول اوله هم بو شرحی ادتبوب یازنه ویرعب
فنون اوله کرجوهر اقدل بجریم نو در ایدی تن در نیهان
قامت تعظیم تو خم را جوهرلر لدن مراد عقل کلدر و یحتمل
یمه یا معنی صله وایدالف ممدوده ایله ویانک فتحیله فعل
مضارع مفرد غایبدر ایبدن کلمک معناسنه موضوعه
در اما در لفظیله مستعمل اولمغین بو محله دخول معناسنه
اتاه ایدروت در ندهد اصطلاحلرنه وجود ویرمز و
میل اتمز دیمکدر و قامت تعظیم تو اضافتلری بیانیه ولا
میه در و خم خای معجمه نک بو محله اکلمه معناسنه علامت
تعظیمدن عبارت اولق اوزره اراده اولنمشدر محصول
بیت یا رسول الله سن اول عظیم القدر و کریم الشان
ذات شریف سن که اگر عقل کل سنک حریم سعادتکه
دخول اتسه سنک قامت تعظیمک خمه وجود ویرمز
یعنی خم اولمغه میل اتمز حاصل کلام عقل اول تعظیمه
تعلق اتمز دیمک اولور ان روزکه امکان حشم حادثه
را بست در سایه انصاف تو مخق بست حشم را ۶۶۶

ان

ان روزده که حضرت حق تعالی ارواح خلق ایلدکی وقتده اشا
رتدر و که حرفی رابط صفتدر و امکان الفک کسریله وجود
وعدم مدن ضروریة صلبه درلر و حشم حادثه اضافتی بیا
نیه در و راست فعل ماضی مفرد غایب معناسنی بزدن
دمیرتب قیلدی دیمکدر و فاعلی امکانه راجعدر و مصدری
الراستندر و سایه انصاف تو اضافتلری بیانیه و لامیه در
وحشم ثلاثه دخی خوادثدن عبارتدر محصول بیت یا رسول
الله اولکونکه یعنی اول دمکه عالم امکان علی طریق المجاز کند
ودن ظهور ایدنجک حوادث حشمنی مرتب و ترتیب ایلدی
اول حشمی امکان سنک سایه انصافکدن استدی یعنی تا
جمیع ظهورات کونیه سنک امرکله ظهور اتسون و ا
ستمدکک ظهور اتمسون سن امر طلله تصرفات عالمه
مالکسن هم مدخلم بو تدرین اکرچه بندنا وقوعه کلمه
جک ظهورلاقی ترتیب اندم اما عنان اختیار فی زمان
خدایله سنک دست تصرفکه ویردم دیدی دیمک اولور
تاکون ترا اصل مهمات نحو انددر نشنید قضا ترجمه لفظ
اهم راکوبنه کافک فتحیله وواوک سکونیله نصر بابنک
اجوف واویسندن مصدردر بو محلده وجوه کلمکدن عبارتدر
و ترا یه اضافتی لامیه در و مهمات مهمک جمعیدر بوندن کنا
یتدر و نحو اندر ندک فاعلی معذردر تأمل و قضا بو لله تقد
یردن عبارتدر محصول بیت یا رسول الله ما دامکه سنک
وجوده کلمکی جمیع مهمات کونیه نک اصلی ایدوکت اوقوبلر
یعنی سنک وجود شریفک اصل مهمات و سبب مکونات
اولدیغنی اعلام اتمدکجه قضا لفظ اهمک ترجمه سنی
ایشتمدی یعنی لفظ اهمک معناسنی قضا سنک وجود شریف
یفکدن بیلدی دیمکدر و بالجمله مراد لولاک لولاک لما

لا وجود شریف پیغمبرینه معنا لفظ اهم ایله تعبیر اتمکدر غفلت اولنمیه

خلقت الافلاك مفهوم شریفی اوزره حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك اهم مهمات وباعث موجودات مکوّنات
اولدیغی بیاندر تا بجمع امکان ووجوبت ننوشتند مورد
متعیّن نشد اطلاق اعم را امکانك بیانی سابقا ذکر اولندی
وجوبدن مراد بو محلده کیمکیندی وجوه کاسندن عبارتدر ت
تا ضمیر خطابدر اطلاق اتمك موردی سنك بجمع امکان ووجوب
اولان وجود شریفکدر دیمك اولور زیرا وجوب جهتندن اقرب و
ممکن سنك جهتندن اوّل اولمین بین الوجوب والاطلاق بجمع
وجوب وامکان اولمق اولور بو تقدیرجه اطلاق اتمك موردی
اولور فتأمّل محصول بیت یا رسول الله مادامکه حضرتکی امکان
وجوبك مجمعی یازمدیلر یعنی خلقت پاکیزه کی اظهار اتمدی
کلریچه اطلاق اعمك موردی متعیّن وظاهر اولمدی حاصل
تقدیر بیدیکنی ناقه نشانیدی محل ٥ سلمای حدوث دن نو
ولیلای قدم را ٥ سلما لیلا کبی قبائل عربیه بر محبوبه
نك اسمیدرکه بلغای عرب مذکورهنك حقنده نیجه اشعار
انشاد ایدرلر نه سلما ضرب مثل مرتبه سنه اولمشدر
مثلا برکوزلك مدح اتسه لر سلما یله تعبیر ایدرلر و
اعجام دخی بو قاعده اوزره استعمال ایدرلر و سلمای
حدوث ولیلای قدم اضافتلری بیانیه در محصول
بیت ای باعث خلقت کائنات اولان ذات بیه ممکنات
سن اول جمله مخلوقاتدن اقدم اولان وجود مکرّم
سن که تقدیر الهی سنك سلمای حدوثکی و لیلای
قدمی بر ناقه ٥ ایکی محمل مشابه سنك اولدیکه قدم
قدم اولدیغی کبی سنك حدوثك دخی جمله دن اوّل
واقدم اولدی دیمکدر نته کیم کنت نبیا وآدم بین
الماء والطین بیورمشلردر ه تا نام ترا افسر فهرست

تکردند نیرلرانه مجموعه نبشتند کرم را ٥ فهرست لغتده
شول قانون وضابطه اعمالیدرکه کتابلر اوّلنه اولکتابلرك
ابواب وفصولنی یازارلر و مطلق کتاب اوّلنه دخی فهرست
دیرلر بو محلده معنای ثانی مراددر کائنات کتابه تشبیه
اولنمق اوزره وشیرازه معروف نسنه درکه کتابلرك جزولرینی
بنلدیرر انکله برلشدیرلر اولور و بو معناسی دخی وار امّا بو
محلده مناسب اولمیه معین ذکر اولنمدی محصول بیت
یا رسول الله مادامکه نام شریفکی سرتاج فهرست کائنات
ایلمدیلر مجموعه کرمه شیرازه بغلمدیلر یعنی یا رسول سن
الله اول کرمالناسن که تا وجود شریفکك ظهوری اتمیجه
کرم دخی صورت پذیر صدور اولمدیدر عرفی متاب
این ره نعت نه صحراست آهسته که بر دم تیغست
قدم را عرفی بو محلده تجرید طریقیله منادا واقع
اولمشدر حرف نداسی مقدّردر متاب نهی حاضردر
وشتابیدن دن مشتقدر واسم اشارتك
مشارالیهی بو قصیده در ودم تیغ دالك فتحیله ویای
کسریله قلیج یوزی و قلیج اغزی دیمکدر و قدم تاك
ودالك فتحیله طبان معناسنه در و بو معنا اوزره بر قدم
دخی سابقا قوافیده ایراد اولنمشدر امّا سنه لازم کلمز
زیرا قصایده تکرار قافیه مطلقا جائزدر محصول
بیت ای عرفی ایو مه که بو کتد بکك طریق نعت بو
لیندر صحرای کلمدر یعنی بو سولدیکك قصیده نعت
شریفدر مدح عوام دکلدر بس یاب یاب بور که
قدمك بو یلی قلیج اغزی اوزره در یعنی اول حضرتك
نعت شریفنده سوزی عقله ونقله مخالفت سویلمكدن
حذر ایلیه که محل خطردر دیمك اولور فتأمّل
کهش دارکه نتوان بیك اهنك سرودن ٥ 66

نعت شه کونین و مدیح کی وجیم را ۞ هشدار اصطلا
حدرنده عقلك اویار غافل اولمه دیمکدر عبارتدر بیکه
با بمعنی مع و مدیح مصدر بمیدر مدح معناسنه و کی
وجیم بو یله محللرده مطلق سلاطیندن عبارتدر ۞
محصول بیت بنه کند وبه خطاب ایدب بیورر که ای
عقل عقلك اویار یعنی غافل اولمه که ایکی جهانك
سرور بینك نعت شریفیله سلاطین مدحنی برابر
له ایلمك ممکن یعنی برروشده و بر قاعده ده سویلمك
اولماز حاصلی کلام نعت شریفیله مدح سلاطین
یکسان کورمه زیرا نعت شریف غایت اعلا اولمق
کرکدر دیمك اولور شایسته بدست ارکه بینند درین
شهر شایستگی جنس چه بسیار و چه کم را ۞
شایسته برار و یراشق معناسنه بر مقدر موصوفك
صفتیدر و بدست ارلکنور دیمکدر زیرا بدست
لفظنده با بمعنی صله در و را الف ممدوده ایله و رانك
سکونیله ارجاضدر اربدندن مشتقدر و که حرف
تعلیلدر و بینند فعل مضارع جمع غایبدر و فاعل کند
شهرینده اولان فضلا و اهل عرفاندر و شهردن مراد
سیلردر شایستگی کاف عجمیله و یای مصدری ایله برار
لق و یراشلق معناسنه در معلوم اولدکه اخرنده های رسمی
وامثالی اولان کلمه‌لك اخرینه یای مصدری الحاق اولنسه
مطلب مذکور های کاف عجمیه تبدیل اولنور و انحق کاف کنایت
اولنور هایازلماز بو تحقیقدن صکره هایله کافی جمع
ایدنلرك سوزینه اعتبار اولنماز فافهم و بسیار بای عر
بینك کسریله چوق معناسنه در و کم کاف عربینك ۞
فتحیله اکسك معناسنه در اما بونده ازدن عبارت اولور
محصول بیت بنه کند وبه خطاب ایدیب بیورر که ای عقل

الله

الله بیلور مدح وثنا کتور یعنی نعت شریف اولمغه لایق ۞
و یراشق سوزلر پیدا ایلمه که زیرا بو شهرده جنسك بر ۞
اشتغلغنه بقارلر بو ضمنده سوزك چوق اولسنه وار ۞
اولمه‌سنه اعتبار ونه اکسك‌لر حاصل اولور حاصلی مقصود
سوزك چوق و از اولمسنده دکلدر بلکه مراد سوزك
بلاغت و فصاحتنده و نعت شریف اولمغه لیاقتنده در ۞
کبرم که خرد حصر کند پایه نعتش ۞ آن حوصله اخر بکجا
نطق و رقم را ۞ کبرم کاف عجمینك کسریله فعل امر متکلم مطلب
وحده در معلوم اولاکه فارسیده و ترکیده متکلم اولمغی
دنی امر وار در عربیده واقع اولمامشدر و خرد خای ۞
معجمه‌نك کسریله عقلدر و حصر شیء عدد معین اوزره ۞
ایراد ایمکدن عبارتدر و پایه رتبه معناسنه در ۞
و بعض نسخه‌ده مایه واقع اولمشدر سرمایه معناسنه
اولور و فتحیله اولور نعتنه اضافه بیانیه در و ضمیر
ممدوحه راجعدر و حوصله قوصق معناسنه در
و اخر لفظی خای معجمه‌نك کسریله فارسیده انجق تقریر
و تأکید معناسن افاده ایدر محصول بیت طو تالم که
عقل اول ممدوح کائنات علیه افضل الصلوات و اکمل التحیات
حضرتلرینك پایه نعت شریفلرینی حصر ایلر یعنی نعت
شریفلرینه شایسته مدح و ثنایی تعیین اوزره محیط
اولور اما نطق و رقم اول حوصله اخرنده حاصل او
لور یعنی عقلك حصر ایتدیکی عبارات نعتیه‌یی تقریر
و تحریر ایتمکه نطقك حوصله‌سی وار در و نه ر
قمك احاد و عشرات و الوفه کفایت ایدر نتیجه کلام اول ۞
سرورك تحریر و توصیف ایله مدح و تعریف ایتمك طوق
بشردن خارجدر دیمك اولور شاها بعطایت که از آن
کام بدانی ۞ نومید مهل عرفی محروم و شرمسار ۞

شاهك آخرنده اولان الف ساكن حرف ندادر و خطاب بمه
حضرت رسول اللهدر عموم و بعطايت لفظنده ياى مفتوحه قسم
ايچوندر و تا ضمير خطابدر كه حرف بياندر و كام كام عسله
ايله مراد معناسنه در و دژم غصه لو و پريشان حال معناسنه
صفتدر محصول بيت اى پادشاه عالم معنانك اصحابك مغمومى
اولسونكه اول مرادى ندك بيلورسن يعنى عرفينك دلده دكى مرادكه
اذ حقله معلوم شريفكدر پس عرفى محزوم و پريشان خاطر
نوميد قومه ديمك اولور معلوم اولاكه بو قصيده ده لفظ عرفى
ايكى محلده ذكر اولنمشدر اما محل فصاحت دكلدر از باغ
نعمتش مده انعام و ميا ميز ٭ يا مطلب او مطلب اصحاب
شكم را ٭ باغ نعمتدن مراد جنتدر و ضمير لر عرفيه راجعدر
و ميا ميز اميزيدن مشتقدر و با بمعنى مع و مطلب مراد
معناسنه در و اصحاب شكمدن مراد نعم نفسانيه صا
حبلرى و تلذذات جسمانيه طالبلريدر فتأمل محصول
بيت يا رسول الله عرفيه باغ نعمتدن انعام ويرمه اصحاب
شكملك مطلبى انك مراديله قريشدرمه يعنى بو عطيه مخصوصه
يه وسيله اولدو بالجمله دولت ديداره ارزانى قيلدى ديمكر اولور
نته كيم بوندن صكره كله جك بيتده مقصودين بيان ايدوب
بيورر اسايش همسايكى حق زتو خواهد ٭ ارايش دوزخ
نكند باغ ارم را ٭ همسايكى كاف عجميه بدليه ايله و ياى
مصدريه ايله قوكشولوق معناسنه در و خواهد فعلنك
تحتنده ضمير فاعل عرفيه راجعدر و ارايش دوزخ اضا
فتى بيانيه اولمق لازمدر فتأمل محصول بيت يا رسول الله
عرفى جناب حضرت حقك جوار رحمتنده راحت و آرام
استر باغ جنتى ارايش دوزخ ايلمز يعنى ديدار حضرت
حق تعاليه كوره جنت ارايش دوزخدر ديمك اولور
بعض نسخه ده مصراع ثانى بويله واقع اولمشدر ع او

دوزخ

دوزخ ايلمز يعنى ديدار همت نكند باغ ارم را ٭ ضمير عرفيه را
جعدر و دوزخ همت اضافتى بيانيه در محصول مصراع عرفى با
غ جنتى دوزخ همت ايلمز ديمكدر و بالجمله مراد عرفى طلب
ديدار در ديمك اولور فتأمل ٭ دانم نرسد ذره بخورشيد و
ليكن ٭ شوق طيران ميكشد ارباب همم را ٭ ذره دن مراد ٭
كنديدر و خورشيددن مراد نعت حضرت سلطان رسالتدر ٭
و ياخود حضرت كنديلريدر و ياخود بيت اولده ذكر اولنان معه
مقصودندن كنايه در فتأمل و طيران مصدردر اوچمق معنا
محصول بيت كسر نفس طريقيله بيورر كه بيلورم ذره خور
شيده ايرشمز ولكن اوچمق شوقى همت صاحبلرين كندن
حالرينه توجيه طرف خورشيده ~~ايرسمز ولكن اوچمق~~
~~شوقى همت صاحبلرين كندو حالرينه توجيه~~
جا كسه هر چند طبيعى بود اين نقص بفرماى ٭
تا جلوه دهد فيض تو اكسير كرم را ٭ فيض بونده لطف
معناسنه در و اكسير كيميا معناسنه در و كرمه اضافتى
بيانيه در محصول بيت بو بنده اولان اكسكلك هر
نقدر طبيعى و خلقى اولورسه ده يا رسول الله بيور يعنى
امر ايله كه سنك لطفك اكسير كرمه جلوه ويرسون يعنى
اكسير كرمى دركار ايدوب بو طبيعى نقصى بندن ازاله ٭
ايتمكله مس وجودى زر خالص ايلسون ديمكدر ٭
من هم بسوى لب جانست بكنايم ٭ اى آب حيات
از لب تو حوض نعم را ٭ هم هانك فتحيله و ميمك ٭
سكونيله لفظ فارسيدر مقارنت معناسنه كاه
اولور كه بيله معناسنه افاده ايدر و كاه اولور كه
دخى معناسنه كلور نته كيم بو محلده بويله در و كاه
اولور كه تأكيد افاده ايدر و اى حرف ندادر و منا
دادر مراد حضرت محمددر و حضرت نعم اضافتى

بیانیلدر و نعم مطلع قصیده ده اولان نعمدر که ادات
ایجابدر تکرار ذکر اولنمه سی رد مطلع صنعتیچوندر
محصول بیت بن دخی بر سوال ایچون یعنی بر مراد ا
ستمك ایچون بحالتله دودق اچدیم یا رسول الله الی حضرتك
حضرینه اب حیات سنك لبکدندر یعنی ساعده مرام صفر
بینه اب حیات سنك لب جان بخشکدر دیمك اولورهر
کاه که در مدح تو لعزم بخشان کر مدح نه انیم من خیرات
شداه دم لامك فتحیله و غین معجمه نك سکونیله
فعل ماضی مضارع نفس متکلم وحده در لغزیدندن
مشتقدر طرنمق و سرچمك معناسنه و بخشای کلمه
سنك یای اوّل حرف تاکید و بخشان امر حاضر مفرد مخاطبدر
بخشایدندن مشتقدر بغشلمق معناسنه در
و من لفظی خیرانه مضافدر معلوم اولکه بودلده مضافك
اخری دائما مکسور اولور فتأمّل محصول بیت یا رسول الله
هر وقت که سنك مدح شریفکده سورچهم یعنی سهو
وخطا ایلدلسم سن عفو ایله که زیرا بن خیرات اولمش دیو
نه مدحدن ذکی تمیز ایلدم دیمك اولور مراد اظهار عجز
وتقصیردر تحصیل ثواب شریف نسبت زبان
کونه بحل ساخته حسّان عجم را مصراع اوّل تتابع اضا
فات تمیلندندر و زبان کونه بولدی کبی دیمکدر وحسان عجمدن
مراد خاقانیدر نته کیم ملا جامی حضرتلری دخی بهارستانده
تصریح ایلمشدر اما بولده حسان عجمدن عرفی
کندوی مراد اتمك ممکنید و بو سورتده زبان لفظی بحل
ساخته یه اشارت اولور فتامّل محصول بیت یا رسول الله
سنك نعت شریفکه منسوب اولان شریفلك ثوابنی
تحصیل اتمك کبی حسّان عجمی یعنی خاقانی کبی بر شا
عر بی بیان بحل و شرمسار ایلمشدر یا بن نیه قادر

نکته اولو لازم دیمك اولور تا نعت تو امد ز مثبت
پوشش بالا کرسنتن بشند زیاد قلم را تا انتهاد غایت
ایچوندر و مثبت اراده معناسنه در اما بو محلده تصور
وتفکردن عبارتدر و پوشش ده یا بمعنی صله در و بالا
اوست و بو قرو معناسنه در عربیده فوق کبی و نکرستن
نونك کسریله و کاف عجمینك فتحیله و رانك کسریله مصدر
بقمق معناسنه و بشند بوندن رفت معناسنه در و
یاد قلم اضافتی لامیه در مجازا خاطر قلم دیمکدر
محصول بیت یا رسول الله سنك نعت شریفکه اراده ده
کتابته کلمه یه دك یعنی تصور و تفکردن صورت
پذیر کتابت اولنجیه دك قلمك خاطرندن بوقارویه
بقمق کتدی یعنی اثنای تحریر نعت شریفکده
اصلا باشن قالدرمیوب کمال مرتبه یازمغه مقید اولدی
دیمکدر دانش نکنجد بدین سرا عقده نعتت اینجا
ست که اندیشه نکو یا کرده علم را دانش علم
معناسنه در و بسرا ده با بمعنی مع و نکوه کرده علم را
اعتبارتنی محل عجزه استعمال ایدرلر معناسی مطابقی
سنجاغنی سرنکون ایلمشدر دیمك اولور اما معناسی
لازمی عاجز قلمشدر و مغلوب و زبون اولمشدر و کندی
مقدارینی بلمشدر دیمك اولور و کرده نك فاعلی اند
یشه در محصول بیت یا رسول الله علم و دانش
سنك عقله نعت شریفکی لایقیله ولازمیله
اچه مدی یعنی شان شریفکه لایق اولدیغی اوزره دا
نشرسنی مدح ایله مز بو محلده در که اندیشه کندی
زعم و پنداری سنجاغنی سرنکون ایمش باشدر یعنی
عاجز قالوب مقدارینی بیلمشدر دیمك اولور و جائزدر که
دانشده مضاف محذوف اولوب تقدیر کلام اهل دانش

دیمکه اوله یعنی علمای بلاغت وفصاحت مراد اولنه اما
سلیقهٔ شعره مناسب اولان معناء اولدر تأمل
مدح توز اخلاص کبی کدیه ز علم ۶ ارتیکله چون
اوره اهوی حرم ۶ کدیه کافک تحتیله وداللک
سکونیله کدایندن دلنجیلک معناسنه در کمال
پاشازاده بو کاف اصلا عربیدر اما ترکیبده عجمی در
دیمشلر و شراح کتب فارسیهٔ اهل تحقیق وصاحب
تدقیق اولانلر مشار الیهمک بو کلامنه اصلا تعرض
ایتمشلردر وعلمدن مراد بوده علم ریا اولور نعوذ بالله
تعالی من ذلک و بتکده بتخانه وصنمخانه دیمکدر
مراد علم مذکوردر واهودن مراد مدح رسول الله علیه
السلامدر وحرمدن مراد اخلاصدر محصول بیت
یا رسول الله مدح بشریتکی اخلاصدن التماس ایدرم
وصدقدن دوندن دیلرم ریا ایله کسب اولنان علمدن
استمم زیرا بتخانه‌دن اهوی حرمی نیجه صفا ایدیم یعنی
بتخانه‌ده اهوی حرم اولماز دیمک اولور شاعر اللهم استر
عیوبنا واغفر ذنوبنا وکفر عنا سیئاتنا وتوفنا مع
الابرار

غزلیات در حرف الف

ز بس کز در معارضه دیدم مثالهای چرا بشدم ز
کشمکش احتمالها وبس بای عربینک فتحیله وسین
مهملنک سکونیله بسیار معناسنه در یعنی زیاده
وچوق دیمکدر که کاف عربینک کسریله وهای رسمیله
حرف ایله اسم بینده مشترکدر بر لفظدر اسمیتی مراد
اولندقده ذات ذوی العقولدن عبارتدر کیم دیمکله
تعبیر اولنور اما حرفیتی مراد اولندقده کاهی تعلیل
ایچون اولور وگاه اولور که حرف رابط صفت اولور
وگاه اولور که من تفضیلیه معناسنه گلور اما بونک
وقوعی قلیلدر وگاه اولور که حرف بیان اولور فالحفظ

بس

بس بو محلده معناء افراوزره حرفیتی مراددر و معار
ضه مفاعله بابندن مصدردر لغتده بر نسنه‌یه طریق اوزره
مقابله معناسنه در اما اصطلاحده بر شئک خلافی
اوزره دلیل اقامه ایتمکه دیرلر ومثالها مثالک جمعیدر
معلوم اوله که فارسیده غیر ذوی العقوللرک جمعی الف
وها ایله در اما ذوی العقوللرک الف ونون ایله در حتی
سودی مرحوم گلستان شرحنده درختانرا دیمه
مشدر بس ظاهردر که ذوی العقوللک غیری الف ونون ایله
جمع قلنمق شاذدن اولور بالعکس دخی بویله در و
کشمکش کاف عربینک وسینک فتحلریله چکشدرمه
معناسنه اسمدر ومابعدینه اضافتی لامیه در
واحتمالها قاعدهٔ مذکوره اوزره احتمالک جمعیدر
محصول بیت واقع الحق امورینه بوزدن صدور ایدر
دیو تصور ایلدیکم اول امورلک مثالرینی بری برینه
زیاده مخالف معارضه‌ده کوردکده یعنی بویله
اولیجق تشویشلره اولور وشویله اولیجق بویله او
لور دیدکجه بو تصورلری بری برینه زیاده معارض
ومناقض مشاهده ایتدکمدن بو کونه احتماللرک
کشمکشندن عاجز اولدم دیمکدر حق یحتملدر بو
یله اولور و یحتملدر شویله اولور دیو توکلات
میوب احتماله وجود ویرنلرک النده مصلحت
کلمز دیرلر بس عرفی دخی بدایت احوالنده احتماله
وجود ویردیکمدن شکایت ایتدکی متعیردر
ویا ضودع حکمته اولمان دلیل الامثال مفهومی اوزره
حکیمانه واقع اولان معارضه‌لردن چوق مثالر
کوردم واحتمالات عقلیه‌نک کشمکشندن عاجز
اولدم یعنی عقلیاتدن مشکل حل اولمدی اخر مقام

عجزه قرار اتدم دیمك اولور نته كیم دیمشلردر بیت
نباشند در معنئ عشق باحث حكیم معارض فقیه
مباحث و یاخود مراد مطلق كسر نفس اود وكلا وجهه
با نكه هیچ مطلب ممكن روا نشد دخوش نمیكنم
مكر از محالها با نكه خصوصا كه و باخصوص كه
وعلى الخصوص كه معنالرینه مستعملدر تركیده
انك برله دیمكله تعبیر اولنور و مطلب ممكن اضافتی
بیانیه در وروا بونده لایق و یرار معناسنه در ونشد
فعل نفی ماضیدر ونون نافیه ما بعدینه املا اولنق
نفی حكم قصد اولنان محللرده قاعده كلیه در فتأمل
ودل بونده كوكل معناسنه در و مكر سیمك و كاف
عجیبك فتحی ایله برقلیچ معنا بیننده مشتركدر اما
بو محلده ادات استثنا واقع اولمشدر ومحالها محالك
جمعیدر مراد محال عقلی لغیرهدر محصول بیت
خصوصا كه امور عقلیه دن حاصل اولان مطالب
ممكنه نك هیچ برسی حاصل اولمدی كوكلمزی خوش
ایلمز الا كه محالدر یعنی كاتب محال اولوبدر وصال جانان
ایدركه ر بولكه كلمز نفس العشق ذكر العیش مصداقی اولنه
الكلمزكه یرامادر یعنی مراد اتلرایله حاصل اولمدی
بس من بعد كوكلمزی خوش اتمزلر الا محالالر
خوش ایدر ز دیمكدر صدره كشود بره ونشنا
خت چشم عقل با انكه آشنا شده بود ازمنالها
صدره یوزكره و نیجه كره دیمكدر نته كیم سابقا
قصیده نعتیه ده تحقیق اولنمش ایدی وكشود كاف
عربینك ضمیله فعل ماضی مفرد غایب لازم ایله
متعدی بیننده مشتركدر بونده لازم واقع اولمشدر
وكشودندن مشتقدر وپرده حجاب معناسنه در

و

ونشناخت فعل نفی ماضی مفرد غایبدر وشناختندن
مشتقدر اكلمق معناسنه و چشم عقل نشناخت
فعلنك فاعلیدر لكن چشم كورجی ایكن اكلامق
مقامنده واقع اولمشدر زیرا اشناخت یربینه ند
یدمحل ایدی اما وزنه خلل كلوردی بس ظاهر بود كه
ضرورت وزن اچون بویله دیمشدر یاخود حاسه
سمع حاسه بصر مقامنده مجازا استعمال اتمش
اولدنته كیم حاسه سمعیه حاسه شم محلنده دخی
استعمال ایدرلر و بو استعمال لسانلرده چوق
درنته كیم شاعر فصیحك كلاملرنده ظاهر و
هویدادر مصراع بوكه بوی بشنویم از خاك بستان
شاه بوی بنفشه بشنو وزلف نكار كیر اما حاسه
سمع حاسه بصر موقعنده استعمال اتدكلری نادر
الوقوعدر اما بو استعمال لسانلر تركیده اكثردر نته
كیم علیل چشم اولانلر كوزم كورمدی و یا كورمز
دیمك یرنه كوزم اكلمدی و اكلمزدیرلر بس نشنا
خت چشم عقل دیمك عقلك كوزی اكلامدی
وادراك اتمدی دیمك اولور استعاره طریقیله
عقله كوز اثبات اتمشدر یاخود تشبیه مراد اتمش
اوله اما حق بودر كه چشم عقل ذات عقلدن عبارت
اولوب هله عقلكندیدر مراد اولمق اعتبار قیلنورسه
بوذكر اولنان توجیهات حاجت قالمز واولقدر
تكلفات محتاج اولمازو با انكه لفظنك معناسی سابقا
تحقیق اولندی وانشنا الف ممدوده ایله لفظ مشترك
كدر اما بومحلده بیلش معناسنه در وبود باءنك ضمیله
وما بعدینك سكونیله بو محلده ادات ذمانیه
درومنالها نكرار واقع اولمشدر بر تحسینات

بدیعه‌دن بو کاردر مطلع دیرلر معلوم اوله که غزلده
تکرر قافیه بردن زیاده محل فصاحتدر دیمشلر اما
تکرار واحد اولنسه جائزکورمشلردر و کارد
مطلع اطلاق اتمشلردر مثلا بو غزلده کی محصول
بیت یوزکرّه یعنی نیجه دفعه پرده روی معنی اچلدی
وعقل بصیرانی ادراک اتمدی خصوصا که اول معنایه
مثال کردن اشنا اولمشدر فافهم انجاست هرکه
عیش کرهر سو فشانند اند پروانهای سوخته
برهان بالقها انجاست لفظنده برادات ظرف
معلا ردر و برک فتحیله و رالک سکونیله و کاف
عجمیله درو عیش عینک فتحیله درو بالاضافت
برک عیش بو محلده زاد راحتدن عبارتدر و
فشاننده اندک فاعلی پروانهای سوخته دردر
وپروانها پروانه‌نک جمعیدر و پروانه برقلچ معنا
بینینده مشترکدر اما بو محلده معناء مشهور
مراددر زیرا پروانه اصطلاحلرنده عاشق صادقدن عبارتدر و یا اضافت اچوندر زیرا
احرف علتدن برحرف اولان کلمه یه حالت اضا
فتده بر یا الحاق اتمک قاعده لازمه لرندندر
فاحفظ و سوخته لفظنه سودی مرحوم کلستان
شرحنده ماضیدن قسمدر اسم مفعول دکلدر
دیمش و فارسیده اسم مفعول افعال عامه نک
بریله استعمال اولنوردیو تحقیق اتمش
اما قاعده مطرده دکلدر زیرا اسم مفعول کاه اولو
رکه افعال عامه سز دخی استعمال اولنور نته کیم بو
فنی بو وجه تتبع ایدنه ظاهر و معلومدر و برهاوها
لفعاده اولان ها الرادات جمعدر و ثانی اولده عطف العام
علی الخاص

عطف العام علی الخاص قبیلندندر و لفظه معنا
لرنی فناتلر دیمکدر لکن هرلک معناسنده کلور
اما بو محلده پروانه که عاشق صادقدن عبارتدر
اولنلله بونلر دخی شعورو حواسدن کنایت
اولورمحصول بیت کندوی طرف عقل واندیشه
دن طریق و محبته سوق ایدوب بیورورکه
زاد راحت اولریده درکه اتش عشق جانانله یا
نمش صادق حواس و شعورلرین هرحالده صا
چمشلردر یعنی قوای فکریه لرینی معطل اتمش
لردر و کندولرندن کچمشلردر دیمک اولور
مشغول درد خوبش چو مستان عشق باش
هدردو همنتین که عیان نیست حالها مشغو
لک دردا اضافتی اسم مفعولک قائم مقام
فاعلنه اضافتیدر و دردلک خوبشه اضافتی
لامیه در و خو جیم عجمک ضمیله ایله و وا و قد سیله
لفظ مشترکدر اما بو محلده ادات تشبیهدر و
مستان مستک جمعیدر ذوی العقوله صفت
اولمغین الف و نون ایله جمع قلنمشدر نته کیم سابقا
بو قاعده بیان اولنمشدر و عشقه اضافتی لامیه
در اما حقیقتده مستانک مضاف الیهی محذوفدر
تقدیر کلام مستان شراب عشق و یاخود مستان
جام عشق دیمکدر مراد رندان خداددر و درددن
غرض کیف جام محبتله مست و نه هوش اولوب
قیود تکالیف عقلیه دن خلاص اولمالریدر بیلی
اولجهتدن کندی دیرد یه مشغول اول شراب
عشق مستلرکی دیو بیوررمشدر فتأمل و باش
فعل امر مفرد مخاطبدر و بانشید ندامستقدر

وهمدرد و همنشیندر دیش وصحبت دش دیمکدرکه یاران ومصاحب ومجالسدن عبارتدر وجائزدرکه اهل دنیا مراد اوله وعیاث قتال ورند اوزره مقا علهٔ بلبلک مصدر ثانیسیدر اما فتحی عیبله استعمال اولنمسی غلط مشهور جبنی در محصول بیت
تجریدطریقیله کندویه خطاب اتمک اوزره و یا خود خطاب عام مراد ایدوب بیورکه چند زیرا همدرد و همنشینک احوالی ظاهر و معلوم دکلدر بعضیلر همدرد وهمنشین منادادر وحرف ندا مقدر در وبیتده مقدم موخر در دیدیلر ومحصول بیتی بویله ویردیلر ای همدرد وهمنشین زندان خدا کبی
~~کندیدر که مشغول اولا که دست خدا کبی کندی دردیکه~~
کندی دردیکه مشغول اولا که زیرا نتیجهٔ احوالدن ظاهر دکلدر بس بو وجه اوزره مالهایه بس نضا ایله تقدیر اولنور وعلی کلا الوجهین که لفظی مقام تعلیله بولنور در ملک عشق هرکی شفا یافت از مرض رسوای خلقا کرد دو کوبند اسلطا
ملک بیمک ضمیله مملکت معناسنه در وبعض محلده سلطنت وپادشاهلق معناسنه ده ایراد اولنور وعشقه اضافتی بیانیه در که بوندن مراد کیم معناسنه وجائزدرکه هرکه هرکسه تقدیرنده اوله بس بو وجه اوزره که حرفی رابط صفت اولور ورسوای خلق اضافتی لامیه در وخلق بونده مخلوق معناسنه در کرد وکردد
وکرسا فتحیله فعل مضارع مفرد غائبدر ده وکیند فعل مضارع جمع غائبدر وفاعل قرینه ضمیله خلقدر وسالقنا سالک جمعیدر

حصول

زندان خدا کبی کندی دردیکه مشغول اوله که

مطلب

محصول بیت هرکیم مملکت عشقده درد محبتدن شفا بولورسه رسوای خلق اولور ونیجه یللر خلق انلک رسوایلغین سویلرلر بنده کیم دیمشلردر نظم حقیقی ایله مریضلک عشق بازی کتو باری اله عشق مجازی که انکن دخی بی درد اولیه هموکرم الاسن سردار لیلی معلوم اولا که عشقی بعض ایله تعبیر اتدکی حکما مذهبی اوزره در زیرا عشق مجاز بشریتی مختل وانتظام امور وجودی پریشان اتمکله انلر مرض عارضی دیمشلر دربس مرضه ایسه شفا مفسددر نته کیم شیخ الشعرا مولانا نبی بیورمشلربیت زائل اولور چون عرض صندز حکیم ایدرکه شروالی مرضدر اما متکلمین عشق جوهردر دیمشلر والعلم عند الله
که کرمتم زطاق دل دو نستانت ولی فرسند راز زبانی نرسند ازرو الفا که که کاف عجمیلرلک فتحیله وهای اصلیه لرایله کاه کاه لفظلرندن مخففدر معناسی کاهی دیمکدر معلوم اولا که کلمنک اخرنده های اولسه واول های اصلیه نک ماقبلنده حرف علتدن برحرف بولنسه اول حرف علتی حذف واثبات جائزدر مثلا طاعنه کوه دیرلر واوایله وکه دخی دیرلر وابرو کویه دیه دیرلر یایله وده دخی دیرلر یاسز وآیه ماه دیرلر الف ایله ومه دخی دیرلر الفسز وقس علی هذا وفتم فانک ضمیله وتانک فتحیله فعل مضارع نفس متکلم وحده در وطاق کیم معناسنه در ودله اضافتی بیانیه در ودلک دستانه اضافتی لامیه در بو محلده دلدن مراد خاطردر معلوم اولا که دستان وبوستانه کلیملرنده وامثالنده سین ساکن

اعتبار اولنمق وسکون اوزره اوقنمق لازمدر واو
ادات اسنادر اکدر وحرف شین شمس معناسنه علمی
خاصدر واو رسمیه دخی لفظدر دیمشلر وجلوه
اولدکه بو حرف شید کلمه سنده نیجه قیل وقال اولنمشدر
بعضیلر بو لفظ خور ایله شیده دن مرکبدر دیمشلر
وبعضیلر بو ترکیب غریب ناموجهدر دیمشلر زیرا کنته
یالکز شید لسان عجمده اطلاق اولنمشدر پس بو
شیدک ایکی اسمی اسم واحد قیلوب ینه اول شیه اطلاق
ایتمکی بعید کورمشلر اما حق بودرکه خورشید علم اولوب
لیحق بسیطا اعتبار اولنوب ذکر اولنان تکلفاته محتاج
اولمامز فما مل محصول بیت کاهیجه دوستلرک طاق
دلندن دشرم ولکن صورتیده زوال اردن زیادت ایرشمز
یعنی غلبه شوق وغرامیله سویلدکم کلامدر انجام سببی ایله
احبابنک خاطر شریفلرندن کاهیجه اخراج اولنورم زیرا سوز
لرم عقله ونقله مخالف کورنور ولکن بن خورشید مشرق
عرفان اولمشیدر بن بکا بی بلنوق محبت اولانه دوستانک
نقض محبتندن ضرر وزیان وپرتو انواردن نقصان ایرشمز
دیمکدر عرفی دکو با عیبی بی غمان نیست کز جام جم
شراب کند در سفالها ذکر دالک کسریله وکاف عجمینک
تحتیله بو محلده ینه معناسنه در و با نحتیه بای مفردة
مفتوحه معنای ظرفیت افاده ایدر و انجمن درنک
ومجلس معناسنه در و بی غماندن مراد عشق ومحبتدن
خالی و بینصیب اولان اهل دنیادر که ارباب محبت قاتنده
مردوددر نته کیم دیمشلر در بیت سینه نه غم و بی درد
ودل آسوده بود رنیاید بنظر کاه محبت بقبول ه وجام
جم لسان شعراده باده قدحندن عبارت اولور اما صو
فیه اصطلاح اوزره قلب صافیدن کنایت اولور

نته

نته کیم خواجه حافظ بیورر بیت مظهر ذات وصفت آدم
وعالم باشد جام جم را که شنیدی دل آدم باشد و سفالها سفا
لک جمعیدر لغتده صقصی معناسنه در اما اصطلاح شعراده
باده نلک ظروف کثیفه اسنده عبارتدر وصوفیه بس
بو تقدیرجه جام جم و سفال ذکر اولنان اصطلاحات
صوفیه اوزره اداولنوب شراب کند شراب صورر دیمکدر
عبارت اولور محصول بیت ای عرفان اهلی معذور اولکم
عرفی ینه بی غم واسرار عشقدن بیخبرلر مجلسنده او
نورردر یعنی بربولیک غافللر ایله صحبت ایتملک واقع او
لدیکه جام جم مثابه سنده اولان قلبندن صقصیلر
شراب قور یعنی بو دکلو باده معانی لطیفه یی ظروف کثیفه
افراغ ایلر دیمک اولور والعلم عند الله تعالی ایضا وله از
ناله شبانه اثر بردیم ما ناموس کریه های سحر برده ایم
ما شبانه الف ونون وهای رسمی نسبت وتخصیص
معنالرینی افاده ایدر بعضیلر دیدیلر که مذکور معنالری
افاده ایدن الحق های رسمیدر والف ونون ادات جمعدر
زیرا شبانه شب و ذات شبک جمعیدر ولکل وجهة ونا
له شبانه وناموس کریه های سحر اضافتلری لامیه لردر
وکریه کریه نک جمعیدر وبرده ایم بانک ضمیله وراء
نک سکونیله ودالک فتحیله وهای رسمیله ومیم مجلله
نک کسریله ماضی قسم نفس متکلم مع الغیردر وماکی
مؤخر مبتدا وبرده ایم کلمه لری مقدم خبردر وبو غزلک
اعلانه الی آخره بو منوال اوزره در محصول بیت
بز کیجه واقع اولان ناله مزدن اثر ایلتدک یعنی تلف
ایلدک حاصل کلام کیجه لری ایلدیکمز ناله اثر ایتمز اولدی
واثر ایتدیکن دخی استماز وسحرده واقع اولان کریه لرک
ناموسنی ایلدک یعنی سحرده واقع اولان اغلمالرک فی

رشرا ایتدکندن ناموسنی برباد ایتدی دیمکدر نتیجهٔ کلام
نالهٔ شبانه وکریهٔ سحرلرندن مراد منقالبر دکلدر بلکه بن
لازم اولان کریه وزاریدر ومراد بن مراد حضرت باریدر
هر نه قدر ایسه یاد مرادکر نوزد دمبدم چه باک کشتی زدوج
خیزیدر بره ایم ما یاد اسمله فعل بیننده مشترک لفظدر بو
محلده اسمدر یاد معناسنه ومراده اضافتی بیانیه در وکرکاف
عجمینک فتحیله ورانک سکونیله حرف شرطدر ونوزد نونک
وواوک وزانک ضمیله فتحه لریله فعل نفی مضارع مفرد غایبدر
وزیدندن مشتقدر اسمک معناسنه در دمبدم دائما دیمکدر
وچه جیم عجمینک کسریله وهای رسمیله نه دیمکدر ذو العقول
دن غیریه مستعملدر وباک بای عربی ایله ایمک یعنی قورقمق
معناسنه در غنچه مبالات دیرلر وکشتی کاف عجمینک
فتحیله ویای اصلیه ایله کمی معناسنه در وموج خیز ترکیب
مزجی اقسامندندر معناسی طلاز محل وطلازلق دیمکدر
وبدبره ایم استعمالرنده چقارمشز دیمکدر ومصراع ثانی
حکم تعلیلدر قصدر محصول بیت یاد مراد اکر دائما اسمز ایسه
قورمازز زیرا بو کشتی دلمزی دریای طلب طلازلقندن سنا
حد تسلیم ورضانه چقارمشز دیمک اولوربس ومن یتوکل
علی الله فهو حسبه مضمون شریفی واردر بو بیت معنای
مطلقی مؤیدر فتأمل راهی که خضرت داشت زسر چشمه
دور بود لب تشنگی زراه دکر برده ایم ما راه یولدر ویا
وحدت ایچوندر وکه حرف رابط صفتدر وخضر لفظنک خا
سنه کسره وفتحه وضادنده سکون وکسره جائزدر معلوم
اولاکه حضرت خضر عم حضرتلرینک اسم شریفی وکنیتی
وصحتنی وخضر اطلاق اولنمه سنک علتنی ودخی برنجه
منقبتنی ملاجامی حضرتلرینک نفحات الانسنده مفصل بیان
ایلمشدر مراد ایدن الله کورسون وداشت فعل ماضی مفرد

غایبدر وداشتندن مشتقدر وسرچشمه ترکیب مزجی
اقسامندندر ومضاف الیه محذوفدر تقدیری کلام
سرچشمهٔ آب حیات دیمکدر ودور دالک ضمیله
بعید معناسنه در وبود بانک ضمیله وواو ودالک
سکونیله بوده ادات زمانیه در ایدی معناسنه
افاده ایدر نته کیم شاهدی منظومه سنده بحاق لاه بود
ایدی دیو بیان ایلمشدر ولب تشنه وصف ترکیبی
اقسامندندر وکاف عجمی های رسمیدن بدلدر ویا مصدر
یه در محصول بیت بردر که حضرت خضر عم خضرتلرک
کتوردی سرچشمهٔ آب حیاتدن دور وبعید ایدی یعنی
حضرت خضر آب حیاته اوزاق یولدن واصل اولدی وبز لب
تشنه لکی یعنی صوسزلغی غیری یولدن ایلتمشزدر یعنی
دفع ایلمشزدر حاصل کلام بز سرچشمهٔ آب حیوانه یقین
یولدن واصل اولوب صوسزلغمزی دفع ایلمشزدر دیمک
اولور همسر ملوعافیت نشناسیم کرزالل درکرم بسیر
عشق بسرده ایم ما سرما صووق معناسنه در عافیته
اضافتی بیانیه در محصول بیت سود متاع ما جله بود
کرز دیار عمر شرکات خشک وردامن تر برده ایم ما دیار
عمره اضافتی بیانیه در ومژکان قوری کرپک دیمکدر مراد
کریهٔ استغفاردن عباریتدر ودامن تر یاش اتک د
یمکدر مراد کریه استغفاردن غرض تلویثات معصیتدر
محصول بیت بزم متاع عمل قلیلمزک نه فائده سی اولورکه
بز هپ دیار عمردن اقلیم آخرته قوری کرپک ویاش
اتک ایلتمشزدر یعنی بی کریه توبه وبر عصیان کتمشزدر
دیمک اولور خاکی نرفت عرفی وکشتیم بحر وبر
بنشین که آب روی سفر برده ایم ما خاک میاه یا صرف
مصدردر ورفت فعل ماضی نفی ماضی مفرد غایبدر ورفتندن

مستغدر وعرفی منادا واقع اولمشدر وحرف ندا مقدردر
وکشتیم کاف عجمیه فتحیله فعل ماضی نفس متکلم
مع الغیردر وکشتنده مستغدر وبشین امر حاضردر وکه
حرف تعلیلدر واب روی عرض وناموس ووقار معنالرنده
مستعملدر محصول بیت بسیار سفر باید تا پخته شود
خامی ضمونی اسبحه کند دیه خطاب ایدوب تجرید طریقی اوزره
بیوررکه ای عرفی بز بحر وبری کشت ایتدک یعنی دولاشدق
کزدک ینه بزدن خاملق کتمدی ایمدی تو یکر بز سفرک
یوزصوینی یعنی عرض وناموسی تلف ایتمشزدر حاصل کلام
بوقدر سفر ایتمش ایکن هنوز خاملغمز کتمدی دیمکدر
مرادکسر نفسدر از تو نوشت وداد دل ارمیده را غذا
مهای شسته وصدره دریده را نوشت وداد فعللرینک
فاعللری مقدر عاشق ومحبت در وغم نامه ترکیب مزجی
اقسامندندر والف وها ادات جمعدر وصدره دریده یوز
کره یرتلمشدر دیمکدر ودریده نک اوکله دالنده فتح وکسر
جائزدر محصول بیت کاتبان عشق ومحبت یکیدن
بازدی ویردی راحت اولمش کوکله یوغمش وسلنمش
ویوز ملش ویوزکره چاک اولمش غم نامه لرینی
یعنی کوکل غمدن خلاص بولمش ایکن ینه محبت اسکی
غمی تازلدی یعنی تجدید غم ایلدی دیمکدر ۶ شادم که
در طبیدن خاصی نکنده هر ذره از وجود دل ارمیده
راشادم سوندم دیمکدرکه حرف بیاندر وتعلیلدر او
لمغه ده مجال واردر ودر بونده بمعنی صله در وطبیدن
طلابمق یعنی مضطرب اولمق معناسنه مصدردر وخا
صیه یا وحدت ایچوندر وطبیدنک خاصی یه اضا
فتی بیانیه در ودل ارمیده اضافتی دخی بویله در ودل ار
میده رد مطلع صنعتی اوزره واقعدر محصول بیت

شادم

شادم بو جمله دخی مراد بو در ع بیت ولرکه ستانه ادلات
یار یا فود یار ستانه نکی حالنده زلف پریشانی شکست ایتدک
ساغر لبریز کفرم ایمانه شکست ایتدی ۶ چون بازار حسن دوست
خوان ملاحت کشیدی در دهن زخم عاشق نمکدان شکست ۶ ع بیت
چونکه روز ازلده دوستک حسن ملاحت صفره سن چکدی عشق بزم
یاره مزک اغزنده طوزلغی قیردی یعنی یاره مزی تازه لدی ۶ چون کل
رخسار دوست زاتشی برفروخت ۶ شمع شبستان گذاخت رنگ کلستان
شکست ۶ ع بیت چونکه یارک کل رخساری اتشی ییدن یاقلندی
یعنی قیزردی شمع شبستانی ارتلدی ورنک کلستانی شکست ایتدی ۶
بس که بعالم نماند عاقبت از عشق تو قیمت اسوده کان قدر شهیدان
شکست ۶ قدر شهیدان شکستک فاعلی وقیمت اسوده کان مفعولیدر ع بیت
زمان عالمده سنک عشقکدن عاقبت قالمدی اسوده کانک قیمتی قدر
شهیدان شکست ایلدی ۶ چاشنی داغ دل روزی هرکام نیست ۶ ورنه لب
نان عشق کبر ومسلمان شکست ۶ ع بیت داغ دل چاشنی سی هر دماغک
نصیبی دکلدر والا نان عشقک لبنی کافر ومسلمان قیردی یعنی هرکس
حالیجه عاشق اولمشدر اما عشقدن مراد چاشنی داغ دل اولمغین اول دکه دماغ
روزی اولمه مشدر دیمک اولور همت عرش برم خوان نجت کشید ۶ ذوق
نعیم بهشت دریره دندان شکست ۶ بن بانک ضمیله دیبه معناسنه در ودندا
نه اضافتی لامیه در ع بیت همت عرش بکا نجت صفره سن چکدی نعمت
ذوقی دندانم دیبنده قیردی یعنی کیدردی وازاله ایلدی دیمک ایمکاوه که
از دوختن این چاک گریبان رفتست ۶ این شکا نیست که نادامن ایمان رفتست
ومواهبدن محققدر ع بیت واکه بو چاک گریبانی دکمکدن نصنددر بو برو
نقدر که تادامن ایمانه دک کتمشدر معلوم اولکه رفتست اصلنده رفت
استدر لکن ضرورت وزن اچون همای رسمیله همزه بجتلبه حذف اولنوب
رفت اداته جمع ایصال قیلنمشدر ع بحولی ای تعاز شرم نیاید فردا جان ان
کس که زهجر جراحت تواسان رفتست ۶ حوالی اطراف معناسنه در ع بیت
یار بن شرم وحیادن اطرافنده نه کلور ای کیمسه نک جانی که سنک هجرکدن

اسباب کتمشدر یار بندن مراد روز قیامتدر لذتی یافته کام دلم ازناوک
گزکلوی موسم چاشنی جان رفتست ع بیت دماغ دلم یارک ناوکندن
بر لذت بولشدر که کلوی موسمدن ملذتی کتمشدر گلوکانک قیدایله
بو مجاز معناسنه در و بوسه اضافتی بیانیه در ح رفت ان اخت دیت
ازبزم اهل هوش بیا تا ببینم که چها بر سر ایمان رفتست ع بیت اول آفت
دین یانمدن کتدی که عقل کل ناگون بیم که سر ایمانه اوزره نلر کتمشدر ح هرکه
از یار بدل دور بتن خندیکست ح ظلم است که بر صدر نشینان رفتست
صدر نشینانندن مراد دل ایله یاره یقین اولوب قالب تن ایله اوزاق اولنلر
ایمدی دل ایله یاره اوزاق اولنلر قالب فرسوده تنله یقین اولمحق دل ایله
یقین اولنلره ظلم اولمش اولور ع بیت هرکیم که یاردن دل ایله اوزاق
و تن ایله یقین در بو ظلمدر که یاره دل ایله یقین اولوب تن ایله اوزاق
اولنلره واقع اولمشدر صاحبان رتبه لره ماننده تقریری عاشقلرده استعمالدر
دیمک اولور ح همت ان بود که لب تشنه بمیرد عرفی ح ورنه صد بار
بسر چشمه حیوان رفتست ع بیت همت اهل ایدی که عرفی صوسز
اولوب اولدی آلابو زکری سر چشمه حیوانه کتمشدر ایضا هرکز مکو که کعبه
ز بتخانه خوشترست هرجاکه هست جلوه جانانه خوشترست ح
ع بیت هرگز دیمه که کعبه بتخانه دن خوشتردر هر یرده که جلوه جا
نانه موجود اوله اول یر خوشتردر صبا بر همه حدیث محبت رواست
لیک ح در دام طایر حرم این دانه خوشترست ح ع بیت بر همه
ایله حدیث مهر و محبت روادر لکن بو دانه دام طایر حرمده اولمق خوشتر
کدر یعنی مذاکره مهر و محبت اهل حرم ایله اولمق یکرکدر ح تسبیح و
زهد خوش بود اما درین دور روزجشن ح کلست وشیشه و پیمانه
خوشترست ح جشن بیرامدر وشیشه دن مراد صراحی در ع بیت
تسبیح و زهد کوزلدر اما بو ایکی کونده که کل بیرامی در یعنی نو
بهار در بو کونلرده صراحی و قدح کورمک یعنی باده نوش اولمق
یکرکدر ح گر در بهشت باده کشی فتنه کم کند ساغر کشی بگوشه
بتخانه خوشترست ح فتنه کم کند ایراث فتنه ایدر معناسنه استعمال

اولور ع بیت اگر بهشتده مثلا بر باغه شراب اچرسک فتنه ایراث ایدر
یعنی فتنه سبب اولور ساغر کشلک کوشه بتخانه ده یکرکدر ح گر
شرط دوستی نشناسی بحسن شمع ح اول محبت تو بپروانه خوشتر
ست ح ع بیت اگر حسن شمعه محبت ایتمک شرطنی بیلمز ایسک اول محبتک
پروانه یه اولمق یکرکدر ح در صحبتی که شرم و ادب نیست فیض نیست ح
زانرو مرا بصحبت بیگانه خوشترست ح ع بیت ~~اگر حسن شمعه محبت~~
بر صحبتده که شرم و ادب اولمیه انده فیض صفا یوقدر اول جهتدن
بکا صحبت بیگانه یکرکدر ح باش نوش و نیش مردم عاقل کرشمهاست ح
همصحبتی بمردم دیوانه خوشترست ح نوشدن مراد لطف و کرم و نیشدن
غرض جور و ستمدر ع بیت مردم عاقلک لطف و کرمندن و جور و ستمند
کرشمه لر وار در یعنی مردم عاقل هر نه ایتسه غرض اولور دراعمدی مردم
دیوانه ایله مصاحبت اولمق یکرکدر ح کفران نعمت کله مندان بی ادب
در کیش ما ز شکر گدایانه خوشترست ح کله منلک کافلک کسر یله شکا
یتچیلر و شکوا ایچیلر دیمک و شکر بونده خوش امیلک معناسنه در ح
ع بیت ادبسز شکایتچیلرک کفران نعمت ایتمه سی بزم مذهبمزده گدایانه
ناشکر ایتمه دن یعنی خوش امدی ایتمه دن اولادر ح عرفی منال بیهده
احوال دل بگو ح کز نالهای بی اثر افسانه خوشترست ح ع بیت
ای عرفی نالۀ بیهوده ایتمه احوال دلکی سویله زیرا اثرسز نالهلر
دن افسانه یکرکدر ایضا هرگاه که از مهر بکین میل تو بنشست
اول کین سینه ما یاس که ریشست ح ع بیت هر وقت که مهر و
محبتدن کینه میلک ارتقلد اول بزم سینه مزه نوز اول زیرا بزم
سینه مز جیچیلر مجروحدر ح زندان بود امیزش آن کز ره عادت
دل کشمکش صحبت بیگانه و خویشست ح امیزش امیزیلدن اسم
مصدر در اختلاط معناسنه و خویش بونده خصم معناسنه
ع بیت اول کسه که بیگانه و خویش کشمکشنه دوشه انکله
اختلاط ایلمک زندانه اولمقدر زیرا بویله اولان کسنه لر
اکثریا بی معرفت و بیوفا اولوب کنده سیله مرور ایدن اوقات هبا

نتشورا اولور ٭ معشوق در اغوش مرا نه در کفم ٭ از بخش که دلیم
شیفتهٔ اتشی خو نیست ٭ ع بیت کو کلم زیاده کندی چیرکینلک
معشوقی اولدیغندن معشوق قوچاغمه واینه المه دردم ٭ دانم که
شفقند طبیبان همکی لیک ٭ مرهم کن معشوق نهد دشمن ریشست
ع بیت بیلورم که طبیبلر جیما شفیقلر در لکن شول مرهمکه انی جانان
قومیه اول مرهم یارهنك دشمنیدر ٭ با کعبه روان انس نگیرد
دل عرفی ٭ دانم قدمی چند ازین قافله پیشست ٭ ع بیت عرفینك کو
کلی کعبه روانله انس طوتماز یعنی کعبه یه کیده جیلر ایله استراح
ایتمز دانم عرفی بو قافله دن یعنی کعبه رواندن بر قچ ایاق ایلرودر
ایضا هر غنچهٔ در بحه گشاینده غمیست ٭ هر انتعاش تابده قفل ما
تیست ٭ ع بیت هر غنچه بر غم پنجرهسن اچیجیدر هر انتعاش قفل
ماتمه تابدر یعنی قفل ماتمی باصلندن اچیجیدر و بالجمله هر
غنچه نك صوکی غم و هر انتعاشك اخری ماتمدر ٭ دل زنده سا
زند مسیح دم ابینه ٭ غافل مباش ان نفسی بود این دمیست
ع بیت کو کلکی زنده قیل و بمثله قدر مسیح طارت غافل اولمه اول
صاحب نفس ایسه بو دخی بر صاحب نفسدر دیمك دردرد ما
العلماء ورثة الانبیاء مصداق شریفدر عرفی دخی بردم جانبخشته
اولدیغنی اشعار ایدر ٭ حیفست حیف بس مکن از کاوش دلم
هر ناله را خراشی و هر گریه را نمیست ٭ ع بیت حیفدر کاوش دلدن
زیاده حیف ایله زیرا هر نالهنك بر خراشی و هر کریهنك بر نماشی
واردر بلکه سکا دخی تأثیر ایله دیمك در کاوش اسم مصدردر
تازه معناسنه و قزمق معناسنه ده کلور ٭ باعث گریه در
جگر تشنه ام مکن ٭ صد لاله زار سوخته در زیر دشنیست
ع بیت کریه بنم صوسامش جکرمله بر باغلدر که اول باغلك
بر شبنمنك التنده یوز لاله زار یانمشدر ٭ هر کس که دید عرفی
واین شورهای وهوی غافل ز دیر پرده کمانش کرا دمیست
کمان ضمیمه نك معناسنه در وشین ضمیر مقدر بر فعل مقید

عرمنادا واقع اولمشدر وحرف ندا مقدردر صنعت تجرید
اولورن نغز بو کلام ای عرفی دیمکدر بو مقوله صنایع بدیعیه
اشعارده چوق واقع اولور وریزم رانك کسریله ورانك
فتحیله امر غائب متکلم وحده در وخون خود اضافتی لامیه
در وزندکانی ده کاف عجمی های رسیدن بدلدر والف ونون تکید
تاکید اچوندر ویا حرف مصدردر و معناسی دیرلك دیمکدر
عربیده حیات یکی وتلخ تانك فتحیله ولامك سکونیله وخا
معجمه ایله اجی دیمکدر وزهر حسرت اضافتی بیانیه در و
خورده ماضیدن قسمدر مش وچمش معنالرنده مشترکدر
بو محلده ایکیسیده جائزدر وخوردهنك فاعلی بر مقدر عا
شقدر که کندرسندن عبارتدر ومصراع ثانی محل تعلیلدهدر
محصول بیت واه ای عرفی بونه مرحمتدر بو مرحمتی ترك
ایله که کندی قانمی دوکیم یعنی قتل کندی هلاك ایلهیم زیرا
حسرت زهرینی ایمش وایچمش عاشقه دیرلك وحیات
اجیدر یعنی حسرتله اولان عاشق مرحومه دیرلکدن
اولکی یکدر دیمك اولور ولو ایضا التفاق نیست با امید
مطلوب مرا ٭ مرحمت با یأس باشد خوی محبوب مرا ٭
التفات افتعال بابندن مصدردر کیدکن باشنی اردنه دو
ندروب بقمغه دیرلر ویا تنکیر اچوندر ومطلوب مرا اضافتی
لامیه در وبا ایکی محلده دخی با معنی صلهدر ویاس نومیدلك معنا
سنهدر وباشد بونده ادات خبر معناسنه اعتبار اولنق اولی
در وخوی محبوب مرا اضافتلری دخی لامیه در ومصراع ثانی حکم
تعلیلدهدر محصول بیت بنم مطلوبمك امیده التفاتی یوقدر
یعنی مقصودم نامراد اولیقدم زیرا بنم جانانمك خویدر وعا
دتی یأس ونومیدلکه مرحمتدر یعنی بنم جانانم بنم نامراد اولدی
غمدن محظوظدر بس جانانه ایسه اتباع ضروریدر دیمك
اولور ٭ تا بحال من کند اندیشهای باطلش ٭ پیش

اودر اتش انداز ید مکتوب مرا ۶ تابونده تعلیل ایچون ندر
وبحال من بحق من دیمکدر باظرف معناسنه در واندیشها
باطل یعنی فکرلر دیمکدر وضمیر جانانه راجعدر وپیش
بای عجمیک کسریله اولك معناسنه در وعند معناسنه
کلور وضمیر بنا جانانه راجعدر ودور بونده بمعنی صله
در وانداز ید امر حاضر جمع مخاطبدر ومکتوبدن مراد
کندونك جانانه کوندردیکی محبت نامه در محصول بیت
تاکیم جانانه بنم حقمده باطل فکرلر ایله یعنی جانان بنم
حقمده بمعنی بیهوده فکرلر ایتمك ایچون بنم مکتوبمی اتك
اوکنده اتشه آتك حاصل کلام بنم محبت نامه محبوبم کال
ناز واستغناسندن النه الوب اوقومدغی مقرردر امدی بارى
مکتوبمی حضورنده اتشه اتك که عجبانه یار لمشدر دیو
حقمده باطل اندیشه لره یعنی فکرلر ایله دیمکدر وبالجمله
بوتقریب ایله خاطر جانانه کلدوکنه راضی اولوب ممنون
اولدغن بیان ایدر ۶ در حجاب افتاده زین غمخانه ی
نایدبرون ۶ دشمنی باخویش تاکی جان محبوب مرا ۶ حجاب
بونده حیا معناسنه اولنمدن عبارتدر وافتاده لفظنده
های رسمی معنای ترتب افاده ایدر وغمخانه دن مراد بدنه
حجابدروى نایداصلده نمی اید در نهایت ضرورت وزن
ایچون تقدیم وتأخیر اولنمشدر ودشمنی ده یا حرف مصدر
در وبا بمعنی صله در وخویش خاى معجمه نك کسریله
وواو رسمی ایله کندى دیمکدر وتا بونده انتهای غایت
ایچوندر ومعنای تعجبه ده ایهام ایدر اما اوکه اولمه درکه
کاف عربینك فتحیله وبانك سکونیله تعجب معناسنه در
وجان محبوب مرا اضافتلری بیانیه در ولامیه در وبالجمله
افتاده ونایدنك فاعللرنده اولان ضمیر غایبلر اضمار قبل الذکر
طریقی اوزره جانانه راجعدر محصول بیت بنم جانم حجابه

دوشوبا

دوشوب بو صبا واوتنمق غمخانه سندن طشره کلمز بنم محبوب
جانمك کندوسیله دشمنلکی نه وقته دکدر مراد جانانه عرض
حال آتمکدر وتاندعندن شکایت ایدر معلوم اولاکه بو
بیتك سیلیقه شعرا اوزره معناسی بودر اما صوفیه
لسانلرنجه ابدن مراد صفات بشریه در وغمخانه دخی اندن
عبارتدر ومرجع ضمایر وجه مشروح اوزره در پس
محصول بیت بنم جانم صفات بشریته دوشوب بو غمخانه
بشریتدن طشره یعنی جانم صفات بشریتده قالوب خصال
ملکیه کسب ایلمز بنم حجاب بشریتده محبوب اولان جانمك
کندوسیه دشمنلکی نیجه دقدر دیمك اولور وجان بونده
روان معناسنه در یعنی انسانه دن عبارتدر ۶ کفت
کوهای دل شوریده ام باطل مدان ۶ بهره از هوشمندی هست مجذوب مرا ۶ کفت وکولر سوز
ساو ودیدی قودی دیمکدر عبارتدر وهای اداب
جمعدر ویا اضافت ایچوندر وشوریده دیوانه معناسنه
در والف هجرده مجتلبه در ومیم ضمیر متکلم در ومدان
میم ناهیه نك فتحیله نهی حاضر مفرد مخاطبدر ودانید
ندن مشتقدر وبهره بانك ورانك فتحلریله واخرنده
های رسمیله نصیب معناسنه در وهوش ادات نوسلدر
ویای غیری مکتوبه وحدت ایچوندر وهوشمندیده یا حرف
مصدردر ومجذوبك موصوفی محذوفدر تقدیری کلام
دل مجذوبدر مراد کندینك دیوانه کوکلیدر ومجذوبك
مرایه اضافتی لامیه در ومصراع ثانی محلا تعلیلدر محصول
بیت بنم دیوانه کوکلمك کفت کولرین باطل بلمه زیرا بنم
مجذوب کوکلك اوصلیلقدن وعقللیلقدن بر مقدار نصیبی
واردر یعنی بنم کوکلم هر نقدر دیوانه ایسه ده ینه فی الجمله
واردر ایدی کفت وکولرینی بالجمله رد اتمه بلکه بر از سمع

قبولله استماع ایله دیمکدر معلوم اولاکه بهره لفظنده
اولان یای غیر مکتوبه تنکیر اولمق دخی احتمالی واردر اما
اولکه اولیدر فتأمل ۶ کریه راز و قیست کانرا باعث
تهمت بست ورنه یوسف درکریبانست یعقوب
را ۶ کریه کاف عجمینک کسریله اغلامق اسمیدر ورا
تخصیص ایچوندر وذوقه ده یا وحدت ایچوندر
وحدت ایچون اولمق اولادر وکانرا اصلده که انرادر
لکن بو محلده ضرورت وزن ایچون که دن هاء رسمی
حذف اولنوب کاف انلک الفنه مفتوحا متصل قیلنمشدر
وکه حرف رابط صفتدر وان اسم اشارتدر ورا حرف
صله در وبس بای عربینک فتحیله چوق معناسنه در
ویوسفدن مراد کندی جانانیدر وکریبان کاف عجمینک
کسریله یقا معناسنه در ویعقوب کندی دل محزونندن
کنایه در وبالجمله مصراع ثانیده واقع اولان ادات خبر
اصلده مر النظنه مقیددر وتقدیر کلام ورنه یوسف
درکریبان یعقوب مراست دیمکدر محصول بیت
کریه یه مخصوص برذوق واردرکه اکا سبب چوقدر
بوجه یوسفم یعقوبمک کریباننده در یعنی اغلدغم محبوب
ایچوندر دکلدر بلکه کریه ده برذوق بولدغمدندر واغلدغم
غمه باعث ندر دیو سؤال اولنسه چوق تهمت بولنور
دیمکدر ۶ حسن اهلیت دهد از محبوب ناز و
ناز و عشوه خواهد مرد دل شرم وادب ۶ حسن
اهلیت دهد از محبوب مراحسن حالنک ضمیله
کوزللک معناسنه مبتدادر وخواهد جمله فعلیه
خبریدر وناز وعشوه معمول خبردر وحرف یای ده
یا حرف مصدر در معناسی انسانیت وادمیلک دیمکدر
ومبتدا واقع اولمشدر وخبری برمقدر خواهد کلمه
سیدرکر

سیدرکه شرم وادب انلک معمولیدر وحسن اهلیت
اضافت لامیه ایله مبتدادر ودهد جمله فعلیه خبریدر
واز محبوب مراضیرک معمولیدر وبالجمله بو بیتده
ایکی مبتدا وایکی خبر مقرردر محصول بیت حسن
ناز وعشوه استر ومرد مدلک شرم وادب استر یعنی
کوزللک موجب ناز وعشودر وانسانیت موجب
حیا وادبدر حاصلی کوزللک ناز وعشوه اقتضا ایدر
وادمیلک شرم وحیا اقتضا ایدر بو ایکیسی ایسه ما
نعة الجمع قبیلندندر حال بوکه جانانه ایکیسن بیله رعا
یت لازمدر پس اول اجلدن حسن اهلیت یعنی
اهلیت کوزللکی وانسانیت حسنی بنم محبوبمه ازا
رویرر دیمکدر معلوم اولاکه محبوب لفظی ردیف
مطلع صفتی در وبعض نسخه ده مطلوب واقع اولمشدر
ودخی بو معنی اوزره در فتأمل ناصبوری کرکند عرفی
دلم عیبش مکن ۶ ناصبوری شرط اسلامست ایوب
را ۶ ناصبوری ده یا حرف مصدردر وعرفی تجرید
طریقیله منادادر وحرف ندا مقدردر وعیبش ده
اولان ضمیر دله راجعدر وایوب بو محلده کندی کو
کلندن عبارتدر ومصراع ثانی کلا محل تعلیلدر محصو
ل بیت ای عرفی اکر کوکلم مبالغه ایله صبرسزلق ایلرسه
انی عیب ایلمه زیرا مبالغه ایله صبرسزلق بنم ایوبمک
شرط اسلامیدر یعنی حضرت ایوب عم حضرتلرینک
زمانه صبر اولوب صابرلق اکا ضروری اولدوغی کبی بنم
کوکلم ایوبی زمانه ناصبور اولوب صبرسزلق اکا ضرور
یدر دیمک اولور وشرط اسلامست دیدوکی مبا
لغه طریقیله در فتأمل ولا ایضا ای فوج عشق
ناخنه برساه ماه ۶ وی موج حسن ریخته برکاه

تا فوج جماعت و بولك معناسنه در عشقه اضافتی
بيانيه در و تاختنه ماصدردن قسم مفرد مخاطبدر وا
فرنه حمزه شكلنده اولان حرف علامت ضمير خطا
بدر اول يا ساكنه در و سپاه آتلو عسكر ده استعمال
اولنور اما بو محلده مراد حواس ظاهره و باطنه در
و ياخود خيل عشاقدر و سپاهه اضافتی لاميه در و وی
لفظی واو لفظنك مخففدر واو عاطفه ای حرف ندادر
و موج حسن اضافتی دخی بيانيه در و رنجانه كلمه سی
صيغه تاختنه كبی در نگاه ما اضافتی لاميه در معلوم
اولا كه ضمایر اضافت جميع محلده لاميه در فاحفظ
محصول بيت ای فوج عشق بنم سپاهمه تركتاز
و هجوم اتمش سن وای موج حسن بنم نگاهمی دوكاهش
سن ديمكدر مراد اظهار كمال عشق و محبتدر سركرك
افتاب كدازست زنهار ای سايه هما بكر بر ازكلاه
ما ه سركبی سينك دكاف عجمنك فتحی لريله تركيب
مزجيدر اصلده كرگی سردر و يا حرف مصدر در
مراد باشده اولان حرارت عشق و سوز كدازدر ی
بالجمله عاشقلدن كنايتدر اما بعضلری ديرلر سر
كبی بو مقوله محللرده مطلق سوز و كداز دن عبارتدر
و كل وجهه و افتاب كداز وصف تركيبی در معناسی
كنش اریدجی ديمكدر و كداز كاف عجمنك ضميله
كدازندندن مشتقدر و بالجمله افتاب كداز ديدكی
ذكر حال و اراده محل ياخود ذكر جز اراده كل صنعتی
اوزره در يعنی افلاكی ياقوب ياندرجی ديمكدر و بوندن
دخی مقصود كند بنك سوز كدازی ايله صادر اولان
نيازن دركاه حضرت و هابده مستجاب اولمه سنی
بياندر زيرا دعوات مستجابه عالم سفليه قالميوب

عالم علويه صعود ايدر و زنهار زانك كسريله و يا ونون
نك سكونلريله بو محلده ضعيف ديمكدر و يا سز زنهار
دخی لغتدر و سايه هما دن مراد جانانلدر و بكر بر كاف
عجمنك و رانك كسر لريله امر حاضر مفرد مخاطبدر و كر
بزدندن مشتقدر و كلاهدن مراد باشی اوزرنده جلوه
كر اولان دودهيدر محصول بيت بنم باشمده
اولان حرارت عشق و سوز و كدازدن محنتم افتاب اريد
يجيدر يعنی افلاكی ياقوب ياندرجيدر صقين ای
جانان تاج وصلتك ايله بنم كلاهمدن يعنی سوز و
كداز ايله صدور ايدن دود آهمدن كه سنی دخی ياقوب
ياندرمية ديمك اولور مراد جانانه طلب التفاتدر
و ترحمدر ای ابر برق و رجه قيمت خودنا شناس
بود ای كرد دست كهربا بر بانيد كاه ما ای برق
شمشك و يلدرم معناسنه در اما بو محلده عشقدن
كنايتدر و وه واوك فتحيله و هانك اصليه نك سكو
نيله واه لفظندن مخففدر اداة تعجبدر و قيمت
خود اضافتی لاميه در و ناشناس بونده بمعنی فاعل
كله مازديمكدر و بود اداة خبر معناسنه در و كهر
بادن محقق بر كوزل صاری جوهرك اسميدر و معنا
سی صمان قپيجی ديمكدر كه اول جوهرك خاصه سيدر
در و كاف عربيدر و را مضمومه در و بالجمله بو لفظ
اصلده وصف تركيبيدر كاه ايله زباده اما بو محلده
جاندن كنايتدر و بر بانيد كلمه سنده بای مفرد حرف
تأكيد در ور بانيد بو محلده ربود معناسنه در يعنی
فعل لازمدر بس الف و نونك اداة تعديه در رعايت
وزن ايچون ايراد اولنمشدر و كاه صمان معناسنه در
اما بو محلده كند بنك وجود نحيف و ضعيفندن عبارتدر

نته کیم کهربا جاننك کنایتدر ابدی فتأمل محصول
بیت واه بو عشق و محبت شمشکی نه کندی قدر و
قیمتنی بیلر و کلمه زدرکه کهربای جان البدنا بزم
وجود مزی صمانی قاپدی یعنی صمان کبی ضعیف و
نحیف وجود مزی یقدی یاندردی دیمکدر حاصل کلام
بزی عشق و محبت بو قدر عظیمتله بزم صمان
دکلی وجود مزی طوتشدرمغه تنزل ایلدی دیمك
اولور 6 افتاده ایم در این چاهی که تا ابد تحت الثری
زبیم نیست بجاه ما 6 دبوندن صله معناسنه در
و بیم یالك ضمیله ذیب معناسنه در و جاهك اضافتی
لامیه در و جاه جیم عجمی ایله قیو معناسنه در اما بو
محلکره چقوردن عبارت اولور و یا حرف وحدتدر
و که حرف رابط صفتدر و تا انتهای غایت ایچوندر
و ابد الف و بانك فتحه‌لریله بو محلده دوام و استمراردن
عبارتدر و تحت الثری نهایت تحت الصدور و بیم
بانك کسریله قورقو معناسنه در نتکیم شاهدی
منظومه سنده بیم دقورقو صیرو دنیمار دبو بیانده
ایتمشلردر محصول بیت بز بر چوقورده دبینه دو
شمشزکه تا ابد یعنی دائما الی غیر النهایه تحت الارضك
نهایت و غایتی بزم چقور مزه خوفمز یوقدر بقامز یعنی
بزم دوشدکمز چاه بر عظیم هولناك و غایتده
درین چقوردر دیمك اولور 6 تن در لباس عصمت
و دل در پلاس کفر از عان لاله کون شد رو سیاه ما 6
لباس عصمت اضافتی بیانیه در و عصمت یا
کلمك و پرهیزکارلق معناسنه در و پلاس کفر
اضافتی دخی بیانیه در و کفر لغتده ستر معناسنه در
اما صوفیه اصطلاحنده بر قاچ معنایه مشترکدر

بو محلده

بو محلده وصول صوفیه الی الله مانع اولان عوایقدن عبا
رتدر که مراد ریا در زیرا ریا بر شرك خفی دیمشلردر و غا
ن لغتده عورتلری یوزلریله سوردکلری قیرلچه در که کندو
لرنی کوزل کوسترمك ایچون سوررلر اما بو محلده حیله
و تزویردن عبارتدر که انلر ایله فسقه لرینی زاهد و عابد
صورتنده کوسترور محصول بیت تنمز لباس عصمتده و
کوکلمز پلاس معصیتده در غازه حیله و تزویردن لاله کون
اولوب قیزرمشدر بزم سیاه یوزمز و بالجمله مراد اعتراف طریقیله
کسر نفسدر 6 های ای سحاب کریه فرود بر کرم و تلخ 6 6
باشد ز بام کعبه بر دیده کیاه ما 6 های حرف تنبه در و
سحاب بولوت معناسنه در و کریه اضافتی بیانیه در و فرود بر
کلمه سنده فی الحقیقه ورانك ضمیله حرف تاکیددر و کرم کا
عجمینك فتحیله اسی دیمکدر و تلخ تانك فتحیله دیمکدر و بالجمله
کرم و تلخ بر مقدر موصوفك صفتلریدر نتکیم تصویر معنا
ایراد اولنسه کرکدر غفلت اولنمیه و بام دام معناسنه در
و دیده رویدن مشتق فعل مضارعدر یاء مفرده مکسور و
دال مضمومه و یا مفتوحه در و کیاه کاف عجمینك کسریله اوت معنا
سنه در محصول بیت اکاه اول ای کریه بولودی اسی و ایچی یا
دوك اول کیم بزم مراد نمز کعبه طامندن بته مراد طلب جانب رضای
خدادر 6 اب تو نیا بچشم ملائك رساند نیست 6 سر سبز
تا حوالی لب دوده ما 6 تو نیا کوز اوتودر اما بونده کندیندن دود
اهنده عبارتدر و رساند نیست کلمه سنده اولان یای ساکنه
لیاقت و استحقاق معناسنه افاده ایدر و سر سبز لغتده چوق د
کلدر دیمکدر اما استعماله کفایت اتمز دیمکدن عبارتدر و حوالی
اطراف معناسنه در و لبه اضافتی لامیه در محصول بیت بو تو نیا
چشم ملائکه ایرشدرمکلك تو نیادر زیرا بزم دود اهمزك اطرا
فینه کوز چقمه سی کفایت ایلمز یعنی دود اهمز افلاکه چقمغه کرکدرکه

مقبول اوله دیمك اولور فتأمل ■ ره مسا بكاه قیامت كو بی برده كه
كرد غمت كر نشنیند زراه ماه مسابكاه قیامت اضافت ایله مخفوف
عبارتدر كه اسعد كیم معنا ذات ذوی العقولدن عبارتدر نی یای
عجمینك تحیله ویاتك تسكونیله بونده ایز معناسنده در وبرد باتك ورا
نك فتحیله فعل مضارع مفرد غایبدر وفاعلی كه یه راجعدر پس كه بی
بردك معناسی كیم ایز ایله در یعنی كیم واصل اولور دیمكدر استفهام انكاری
اوله وكردك كاف عجمینك فتحیله توز معناسنده در غمت اضافت بیانیه در
تا ساكننه ضمیر خطابدر محصول بیت محشیر بولنه كیم ایز ایله در یعنی
كیم واصل اولور اكر سنك غمك توزی بزم یولمزدن اوتورمز ایسه یعنی
یا كلوز اولدارمسه بر طرفه اولمسه دیمك اولور ۶ عمرت جهان لیست كه
هنكام باز یافت ۶ مهرت بلب زند نفس عذرخواه ماه عمر مناد
وحرف ندا مقدردر وجهان لفظی جیم ایله اندن مركبدر جم لفظی تاكیدا
ایدر واز اسم اشارتدر بس یای عمرینك فتحیله بولنده به معناسنده در
كه تركیبه یك دیمكدر وسبی وتا اداة خبردر وكه حرف بیاندر وهنكام كاف
عجمیله وقت معناسنده در وباز یافت قیامتدن عبارتدر وبالجمله هنكام
باز یافت وقت سؤال وجواب معناسنده مستعملدر وزاتك تسكونیله لاز
مدر ومهر میمك ضمیله تركیبده مشهور ومستعملدر ویا تنكیر ایچوندر
وزند فعل مضارعدر وفاعلی عذرخواه اولان نفسدر محصول بیت
ای عمرم اولا یكدر كه وقت سؤال وجوابده نفس عذرخواهنك لبه مهر
اوله یعنی سكوت ایلیه وز زیرا اولدرمده معصیتنی كثیر تندن اعتذار ایده
جك حالم یوقدر حاصلی اصوالمز الطف جناب حضرت حقه قالمشدر دیمكدر
ولد ایضا باد ابشارت ای دل محنت شناس ما كامد غمی بكندی شهر
هراس ماه باد او باد كلمه لری الف ایله والفسز مواقع ادعیه ده واقع
امر غایب معناسینه مستعملدر وبو محلده باد الف ایله ایراد اولنمشدر
رعایت وزن ایچوندر وبشارت باتك كسریله مشتره معناسنده در ودر محنت
شناس وصف تركیبدر وكامد اصلده كه امددن مخففدر كه حرف بیاندر
وامد فعل ماضی مفرد غایبدر وغمی دیا حرف تنكیردر وبكندن لفظنده بایمنی

صله

صله وكندن كاف عربینك فتحیله مصدردر معناء لغوی سی قازمق و
قوپرمق اما بو محلده یقمق وخراب اتمك معناسنه مستعملدر وشهر
هراس اضافت بیانیه در وهراس های هندن كسریله قورقو معناسنه در
محصول بیت مشتلق اولسون ای بزم دل محنت شناسمز كه غم كلدی
بزم خوف وهراس شهرینی یقمغه وخراب اتمك دیمكدر وغمدن مراد غم
عشقدر یعنی آنی غومدن قورقدق غم عشق كلوب بزی قورقودن خلاص
ایلدی وبالجمله غم عشق بزی سائر غموم وهمومدن قورتاردی دیمك اولور
اما بعض نسخه ده هراس بریتنه خای حطی ایله حراس واقع اولمش
بس حراس حانك كسریله حفظ معناسنه در محصول بیت بنه وجه
مشروح اوزره اولوب منطوق كلام غم حفظمز شهرینی یقمغه وخراب
اتمكه كلدی یعنی غم عشق بزی محافظه عقلدن اخراج اتمكه كلدی دیمك
اولور حاصل بشارت چوندر ۶ ای خوش دلی بسوز كه دست ملا
مت ۶ آرایش عنان دل بهراس ماه خوش دلی یای مصدری
ایله كوكل خوشلغی وخاطر ایلكی دیمكدر حاصلی راحت وحضور
دن عبارتدر وبسوك لازم ایله متعدی بیننده مشترك امر حاضردر
بو محلده لازمدر كه حرف تعلیلدر ودست ملامت اضافت بیانیه
در وسین وتا اداة خبردر وعنان عینك كسریله دیزكن معناسنه در
وبیهراس نی خوف دیمكدر ومصراع ثانیده اولان تتابع اضافات
ترتیب اوزره لامیه وبیانیه دیمكدر فتأمل ومعلوم اوله كه اكثر مطلع
غزلده های هند ایله اولان هراس اختیار اولنوب بو بیتده واقع
اولان بیهراس ردّ مطلع صنعتی اوزره اولور والا فلا تحصیل
بیت ای كوكل خوشلغی وخاطر ایلكی یان یانك خیرا ایرمز فوزتور
كه كلدی دیزكینی ملامت دستی دامدر یعنی عنان دلمز ملامت
الندهدر ای راحت وحضور بزی سندن مهجور ایدمكدر ای عیش تلخ
شو كه رجام قبول عشق كه نیست تهیست لب التماس ما ۶ عیش عیبك
فتحیله دیرلك یعنی حیات وذوق وصفا معناسنده در وجام قبول عشق
اضافتلری مشبهه بهنك مشبهه وصفتك مفعولنه اضافتیدر شت

ومست تبسّمت مست باده تبسّمست تقدیرنده در ولب الناس ما
اضافتلری بیانیه در ولامیه در والتماس رجا طریقیله طلب دیرلر
محصول بیت ای عیش اجرا اولکه زیرا از مرلب طلبمز جام قبول عشق
ومحبّتدر با مست شراب ایسمدر دیمک اولور از بهر عقل نوحه کراعات
ودین که کو ٦ آن شحنه‌که داشت از بن بیش پاس ما بهر بانك
فتحیله وهانك سكونیله وحانك فتحیله ناله معناسنه در وکر کافك
عجمیك ورانك سكونیله بو بیله محلّلرده ادات اسم فاعلدر ترکیبده جی
معناسن افاده ایدر وکه حرف بیاندر وکو کاف عربینك ضمیله قل دیمکدر
وشحنه شینك فتحیله وحانك سکونیله نائب وصوباشی معناسنه در
امّا بونده تشبیه طریقیله عقلدن کنایه‌در ویاد غیر مکتوبه حرف
تنکیردر وحمزه ادات توسّلدر وکه حرف رابطه صفتدر وداشت فعل
ماضی مفرد غائبدر معناسی طوتدی دیمکدر امّا بو محلده حکایت اوزره
اراد اولنشدر وادات حکایه مقدّردر وتقدیر کلام وداشت دیمکدردر
زین پیش یای عجمینك کسریله بوندن اوّل دیمکدر وپاس بای عجمیله
ایله حفظ معناسنه در محصول بیت ایمان ودین عقل اچون یعنی عقلك
اوترینه ناله وفریاد ایلیه دکه فی اول شحنه‌که بوندن اوّل بزی حفظ و
صیانت ایدردی دیو دیمك اولور وبالجمله مراد عشق موجب زوال
عقل اولدیغی از شهر دل بلند شد افغان که حیف وحیف ٦ زین
قصرهای عیش سلامت اساس ما ٦ شهر دل اضافتی بیانیه در وبلند
بانك ضمّی وفتحیله لغتدر وکه حرف بیاندر ومحللی مصراع اوّلك
آخریدر نهایت ضرورت وزن ایچون اثناده صکره واقع او
لمشدر وحیف حیف افغانی تفسیر ایدر تاکید لفظی اوزره یازق یازق
دیمکدر وزین بوندن تشبیه معناسنه بونلك کبی دیمکدر وقصرها قصرك
جمعیدر ویا اضافت ایچون ایراد اولنشدر سابقا تحقیق اولندی
قاعده اوزره وسلامت اساس وصف ترکیبی اقسامندندر وا
ساسك تمل معناسنه در وبالجمله مصراع ثانیده واقع اولان اضافت
ثلثه بیانیه وبیانیه ولامیه در محصول بیت افغان وحیف وبا

٧ ادات تعلیلدر ونوحه نونك

ذوقکه

ذوق که شهر دلدن یوجه اولدی یعنی مرتفع اولوب اوزقلاشدی بزم
بونك کبی سلامت تمللی ذوق وصفامزکو شکلرك مراد ذوق وصفا
وسلامتدن کنایه‌در بعید اولدی دیمکدر نتا کیم اقتضای عشق
ومحبّت بویله در ای دل بریز باده عشرت که میدهند لبریز کرده
اندی انده کاس ما باده عشرت اضافتی بیانیه در وکه حرف تعلیلدر
ومیدهند فاعلی مقدّردر مراد سیاقیّه مجلس عشقدر ولبریز
کرده لامك فتحیله وراتك کسریله وکاف ودالك فتحلریله وسائرینك
سکونیله وهای ترتیب ایله استعماله تولدرب دیمکدر ذی بیمك تحته
شراب معکّدر واندوه لغتنده اضافتی بیانیه در واندوه غم وغصه
معناسنه در وکاس بونده قدحدن عبارتدر محصول بیت ای کوکل ذوق
وصفاه سنی دوك یعنی ذوق وصفادن فارغ اول زیرا مجلس عشق سا
قیلری باده محنتدن طولدروب بزه قدح ویرورلر یعنی بزم جامزی شرب
محنتدن طولدروب صونرلر دیمکدر وبالجمله مراد عشق موجب غموم وهموم
اولدیغی وغاتله شدیدا قطعا راحت وحضور بولنمدیغی بیاندر ای جان
بسوز جامه راحت که میکند ٦ از شعله تار پود حریر لباس ما بسوز
بونده فعل متعدیدر وجامه راحت اضافتی بیانیه در وکه حرف تعلیلدر وتا
راریشی معناسنه در وپود بانك ضمیله ارغ معناسنه در محصول
بیت ای جان جامه راحتی یاق یعنی ترك ایله که زیرا بزم لباسمزك تار
پود حریرینی شعله‌سی ایدرلر مراد بزم اندیشه‌لر لباس الباسی ایدوب سرتا
قدم بزی سوزش عشق ومحبّت ایله سوزان ایدرلر دیمکدر وبالجمله تنبیها
مفهوم بیت سابقی تاکید ایدر عرف ستم پذیری ما بیها که در ازل ٦٦
میرفت بر زبان ملامت سپاس ما عرف منادی در حرف ندا مقدّردر وستم پذیر
وصف ترکیبی در ویا مصدریه ده وصفیه دخی اطلاق اولنور ومعناسی ستم قبول
ایدیجیلك دیمکدر صبر وتحملدن عبارتدر ومایه اضافتی لامیّه در وبهانه با
نك کسریله اورجا صدر وکه حرف بیاندر ومیرفت کلمه سندکی لفظی بونده
حکایت حال ماضی معناسنه اناه ایلد ورفت بو محلده واقع معناسنه در وبر بانك
فتحیله وراتك سکونیله حرف استعلادر وزبان زانك فتحیله وضمیله دلدر ولادن

بدل نا ایله دخی لغتدر مثلا زنان دخی دیرلر وملامت اضافتی بیانیه در وسپاس
شکر معناسنه در وملامت اضافتی لامیه در محصول بیت ای عرفی بزم ستم قبول اید
یجیلکمز یعنی کمال صبر وتحملمزی کورکه بز شکر دن زرو ازلدن زبان ملامت ادا
واقع اولوردی یعنی ملامته دخی روز ازلدن شکر ایدردک دیمک اولور وله ایضاً
باز ماتم نو شد این جان بلا فرسوده را وه که از دل بر کشید این آه درد
آلوده را باز بونده ینه معناسنه در وماتم یاس معناسنه در ونونک فتحیله وواوک
سکونیله یکی معناسنه در وشد فعل ماضی مفرد غایبدر معناسی اولدی دیمکدر وشد
ندن مشتقدر وجان بلا فرسوده اضافتی بیانیه در وجان روح حیوانیدر روح انسانی
مقامنده استعمالی علی طریق التجوزدر وبلا فرسوده وصف ترکیبی قسمندندر معناسی
بلادن بحقیق اشمش دیمکدر اما استعماله مبتلا معناسنه در وفرسودن نانک فتحیله
وسینک ضمیله ودالک فتحیله وهای رسمیه فرسوده دن مشتقدر ووه لفظندن
بیانی مکرر سبقت ایتمشدر وکه بونده اسم اولمق اوزره در اگرچه حرفی اولمغه جواز وار در
ودل بونده یورک معناسنه در وبرکشید چکدی وچیقاردی معناسنه در اما بونده معنای ثانی مراد
دروآه درد آلوده اضافتی بیانیه در ودرد آلوده دخی ترکیبا بلا فرسوده کبیدر ومعناسی
درد بولشمش دیمکدر اکثریا دردلی معناسنده استعمال اولنور محصول بیت ینه بو جان مبتلا
للماتم یکی اولدی یعنی یکیلکنه واه بو دردلی آهی یورکدن کیم چیقاردی وکیم سبب
اولدی دیمکدر مراد نیجا اهل العارف طریقی اوزره جانانه عرض محبت جدیددر وله
آفتاب حسن او جای که کرد دیره سوز الا تماشا مست سازد دیده نکشود را آفتاب
حسن اضافتی بیانیه در وای الفک ضمیله وواوک سکونیله ضمیر غایبدر وجانانه
راجعدر وجای هایه یای ثانیه وحدت ایچوندر وکه حرف لا بطه صفتدر وکرد کافک
عجمنک ودالک اولدی توللریله فعل مضارع مفرد غایبدر وبره سوز سوزیدندن
مشتق وصف ترکیبدر معناسی بره یعنی جای کیدریجی دیمکدر عرض جمال ایتمکدن عبا
رتدر ومست بونده دیده یه تشبیه ایله قیاشمدن کنایت اولور ودیده نکشوده
اضافتی بیانیه در معناسی اچلمدق کوز دیمکدر محصول بیت جانانک آفتاب حسنی
بر یره که عرض جمال وجلال ایلیه اچلمدق کوزی تماشادن قیاشدیرر دیمکدر
یعنی آفتاب حسن جانانک بر مرتبه شدت ضیاسی وار در که قیاشو کوزلری بیله قیا
شدیرر قالدیکه اچق دیده لری دیمک اولور وبالجمله مراد مجازا ایستچینه

مبالغه مقصوددر واکا ولا فتأمل داستان عاقبت سود ی نداز دهر نا چنده ۶
رو بخاموشی فروش این قصه بیهوده را ۶ داستان حکایه معناسنه در وقصه
بیهوده اضافتی بیانیه در وسودک سینک ضمیله فائده معناسنه در ویا تنکیر ایچوندر
وهرزه نک اصلی معنی سوز دیرلر وچند جیم عجمنک فتحیله نیچه کره
نیچه بر مطلقه نیچه دیمکدر حاصلی عددن سوالدر اما بو محلده هرزه چند
یدکی چند هرزه تیکیدی تقدیرنده در یعنی نیچه بر باطل وبیمعنی سوز سویلرسن
دیمکدر وروزانک فتحیله وواو اصلیه نک سکونیله امر حاضر مفرددر وروید
یدندن مشتقدر وخاموشی یا بمعنی صله در ویا مصدریه در معلوم اولاکه کمال
پاشا زاده یائیه رساله سنده بو مقوله یالری وصفیه دیو تعبیر ایتمشدر وفارسیده
اصلا یای مصدریه یوقدر دیمشدر وملا ریاضی دخی دستور العلم نام رساله
سنده مشار الیهک بو تقریرینی تصدیق وتحریر ایتمشدر اما سوروری وسودی
وسائر شراح کتب فارسیه واکثر اصحاب لغت یای مذکوره مصدریه اطلاق ایتمشلردر
وبعض علماء دخی وصفیه دیمشلردر وبالجمله مذکور یایه وصفیه ومصدریه اطلا
قنده منافات اولمدیغی لازم اثبات دکلدر فتأمل وفروش فانک ضمیله امر حاضر
در وقصه بیهوده اضافتی بیانیه در محصول بیت حکایت عاقبتک ثمری نیچه بر
باطل وبیمعنی سوز سویلرسن یعنی عاقبت وپرهیز کارلقدن نیچه بر دم اورورسن
بو لاف وارخاموشلقه صات بو بیهوده قصه یی یعنی ایسم اول عاقبتدن سوز سو
یله زیرا عاشق ومحبت بد عاقبت ملامتی الیمدر پس بویله اولنجه عاقبتدن
دم اورمقده فائده اولمز اولور نتکیم شیخ سعدی حضرتلری کلستانده بیورر
قطعه هر کجا سلطان عشق امد نماند قوت بازوی تقوی را محل پاک دامن
چون زید بیچاره که او فتاده تا کریبان در وحل بو قطعه نک معناسی
عرفیک بیت مذکورینک مصرعنه قریبدر فتأمل چون برو ور مدعا اندکیت
سیفت صیف چهره بر استان نامردی سوده را ۶ چون جیم عجمنک ضمیله
وواو اصلیه ایله نیچه دیمکدر وبرو یده یا حرف صله در وور یون معناسنه در وکلیت
معناسنه دخی اولور ومدعای نک ضمیله ودالک فتحیله مراد ومقصود دن عبا
رتدر وماندن نونک فتحیله فعل مضارع مفرد غایبدر بو محلده معناسی قور
دیمکدر وماندن دن مشتقدر وکیسه یا حرفی وحدتدر ووجه ثانی اولی تا

ایلیدر

وجهه لفظنده یاء غیری مکتوب تنکیر ایچوندر وهمن ادات نوشلقدر واستان
اینکیل معناسنه‌در ومابعدینه اضافتی بیانیه‌در نامرادیه یا مصدریه‌در
وصفیه‌دخی دیرلر وسوه سیننك ضمیله ودالك فتحیله وهاء رسمیله ببد
محله مفعولدر وجهه‌نك صفتیدر وجهه ماندنك مفعول صریحی در
ویردن مدعا غیر صریحیدر محصول بیت زروی مدعا یا برکیسه نیچه فوره
قومق دخی حیف ویازقدر نامرادلق استاننه سورلش یوزی یعنی نامرادلق
اشیکنه یوز سوروب فراغت دنیا اختیار ایدن کیمسه زروی مراده نیجه توقع
ایدر وایتمك دخی یازقدر وحیفدر دیمك اولور وبالجمله مراد توصیف
ترك وترغیب تجریددر ٭ ماامیدانیم شبدانز بام دیرادجنبیم ٭ حرفا از
دود آتش خانها اندوده را ٭ مابزدیمکدر عربیا نحن معناسنه‌در ودخی
دانیم فعل نفی مستقبل نفس متکلم مع غیردر ودانیدندن مشتقدر وشید
شیننك فتحیله برنیچه معنایه مشترکدر اما بونده عار وناموس معناسنه‌در
وبام طامدر ودیر دالك فتحیله کلیسه‌در وبام دیره اضافتی لامیه‌در وحرفا
لفظنده یا تنکیر ایچوندر وحرف نوشلقدر وبونده ترکیب مزجیدر لفظده
وحمن معناسنه‌در اما بونده دیر فرینه‌سیله اتش پرستلرك اتش خانه‌سی مراددر
واللا وهاادات جمعدر واندوده الف مقصوره ضمیله ونونك سکونیله ودالك
ضمیله وثانیسنك فتحیله وهاء رسمیله بویانمش وصوانمش معناسنه‌در بو
لده معناده اولوب مراددر وحرفا‌نك صفتیدر وان لرینا فعللا ایدن عبارت بو
یخش ولرنقش ضرفیری کلساطامنه اصشبدر یعنی رسوای عالم اولمغز
دیرجکی اولور الحق رعایت ردیف اصولدر زیرا بو مصراع بو اصفی اداوزن
دخی اراد اوالنه وزن وقافیه یرنیا یرنده در متلاصرفا اندوده ‌زا الدودمش
خانه‌لردن یعنی حرفا لفظی اندوده‌یه اضافتله تعبیر اولنمق درستدر ولکن مراد
بونمز حال بویکه بوغزلده مرددر فتامل محصول بیت برغار ناموس بالمرد
اتش خانه‌لرك توتونیله بویانمش وقورمش حرفا منك کلسه طامندن اصشرده
یعنی رسواء عالم اولمشدرده بولمه اولور عشقدن اشتغال صنم باالفاعل دوزخ یادکرد
تابلاغ من بسوزدمردم اسوده را ٭ عشقده اولایاسنالک ضمیر منصوبدر
وشغل هم صنم اضافتی مصدرنك مفعولنه اضافتیدر واصطلاح شعراده

صنمدن مراد دلبردر ویا بمعنی صله‌در ومصاحبت ومع معناسنه‌در
نی اولمق جائزدر ودوزخ صنم دیمکدر حضرت الله الله اعذبنده
جمله معنی حفظ ایلیه امین وکرده کافك عینك فتحیله وراء والك
سکونلریله فعل ماضی مفرد غایبدر وکرده‌دن مشتقدر وتا بونده
تعلیل ایچوندر وبر لغته بامعنی مع‌در وداغك من لفظنه اضافتی لا
میه‌در ومردم اسوده اضافتی بیانیه‌در مکلفه راحت اولمش خلق دیمکدر
محصول بیت دلبره مشغول اولدیغمدن عشق بنی الهی جهنمه یاد ایلدی
تا بنم داغیم ایله درد عشقدن راحت اولمش خلقی یقه ویاندره ٭
عرقی الوده کی غم نیست شبن ناامید ٭ ابر رحمت دوست دارد
دامن الوده را ٭ عرقی منادادر وحرف ندا مقدردر والوده کیده کاف
عجمیه ایله سیده سیلدر ویا مصدریه‌در ومعکله بولشلق دیمکدر اما
بو محلده معصیتدن عبارتدر ولکن عشقه مجازیدر وابر الفك فتحیله
بولدر معناسنه‌در ورحمت اضافتی بیانیه‌در ودوست دارد بحسب اللغه
معناسی دوست طوتار دیمکدر اما استعماله سوز دیمکدر ودامن الوده بو
لشفا اتك دیمکدر مراد معصیت وکناه‌در وبالجمله مصراع ثانی حکم تعلیلده
محصول بیت ای عرفی الوده‌لکدن غم دکلدر یعنی اولغدر قایرماز ناامید
اولمه زیرا رحمت بولدی بلوتی دامنی سوردیمکدر بلودن مراد یا
اکندر ذکر محل واراده حال طریقیله یعنی حضرت خدانلك باران رحمتی تلو
نیات معصیتی یودر وپاك ایدر وبالجمله عفو ایدر کیدر ایمدی لا تقنطوا من
رحمة الله ایت شریفی محواسنجه عامل اولدیب معصیت سببیله رحمت حقدن
ناامید اولمه دیمکدر وله ایضا یا بکی نیم دنوش وبهار امسالها ٭ تا بکی
بیش بری صنعت شیاد انزانها ٭ یا بمعنی مصاحبت وبکی یانك فتحیله و
کسریله لغتدر وکافك عجمیلك کسریله ویا ساکنه اصلیه‌در وبکی بو محلده
یك معنا سنه ارااده اولنمشدر زیرا یلك بنده بکی بر بیسی دیمکدر وبالجمله
احدهما اخرده واخر احدهما نك معاسنه استعمالی مشهوردر ذکی کم
بواستعماللك بیانی هند عطالی اولان مفید نام شرحه دخی مفصلدر
مسطوردر ومیخی میمك ضمیله وغینی حجی نك سکونیله ویاء عربینك

وجیم عجمینك فتحلریله وهای رسمیله ترکیب مزجیدر معناسی کافر
ادیناغی دیمکدر اما اصطلاح شعراده میانجانبی دلبرلرندن عبارتدر وبیا
زه بای اول حرف تأکید وباز فعل امر حاضردر وبازیدندن مشتقدر و
معناسی نوبسی اویناو اوینا دیمکدر یعنی لازم ایله متعدی بینی مشترکدر
اما بو محلده متعدی اولمالدر معناسی لازمدر ومراد در یعنی فدا ایله دیمکدر و
ایماسی بونده ذکر ملزوم واراده لازم طریقیله عقلدن کنایتدر وزادات
منعولدر وتابونده الی معناسنه در ویای مصدریه بمعنی صلدر ودرکار زعیبند
لفتحیله ویانك سکونیله تحت دیمکدر وبیش بای عجمی کسریله ویانك سکو
نیله وشین معجمه ایله اولا معناسنه در وبری بای عربینك فتحیله وراننك
سکونیله ویای ساکنه ایله فعل مضارع مفرد مخاطبدر ومعناسی ایله در
سن وکوتورورسن دیمکدر اما حق بودر که پیش بری بو محلده درکاه ایلك
وشفعا ایدورسن دیمکدر وشیادان شیادك جیمیدر شین معجمه نك فتحیله
مبالغیله اسم فاعلدر ومعناسی زراق ومزور دیمکدر وصنعتدن مراد بونده
ریادر محصول بیت خطاب عام طریقیله بیوردیکه بر میخانه نی دلبریله باده
ایچ وتمسخر ایله یعنی افندلری عاشقی تا انجانه دك زراقلق ومرائیلر
صنعتنی درکار ایدرسن وشفعا ایدورسن دیمك اولور حاصل کلام عشق
بازلقه ترغیبدر ومحبت کلام بودرکه بو میخانه نی محبوبیله باده نوش ایله
یعنی عشقه سلوك ایله دائما کبی فدا ایله یعنی منفار شهوده ایرشه دیمکدر

این فراز نیست که صد چون تو ودری مر نوشت ، که نوامروز
بر وطرح کنی ایوانرا ، ابهات ناراندر معدر دنیایه وفرازیست

بو محلده ضرورت وزن ایچون فرازیستانه بست مقامنده ایراد ق
لنشدر ویا وحدت ایچوندر وکه حرف رابط مفتددر وچون جیم ننك
ضمیله وواو رسمیله ونونك سکونیله ادات تشبیه در ولیکن که بیان
حالدر وامروز لفظنده امانك الفنك کسریله وجیمك سکونیله اسم اشارتدر
واصل ایندر نهایت روز وشب وسال کلمه لرینه داخل اولدقده یا
ونون ساکنه یی میمه ابدال ایدرلر وامروز وامشب وامسال دیرلرنا
حفظ دیرپانك فتحیله ورانك ضمیله واولك سکونیله دراما اصل

براودر

براودر ورانك سکونیله والفك ضمیله در لکن رعایت وزن ایچون
حذف واصال قلمشدر ابکی بر ادات استعلادر واو ضمیردر عربیده
هو معناسنه راجعدر بر فراز لفظنه وطرح کنی بونده بنا ایدرسن دیمکدر
وایوانا السنا الفی منه الفك فتحیله چاردق معنالرینه مستعملدر
محصول بیت خطاب عام طریقیله بیوردیکه بو دنیا بر فرازاستاندرکه
سنك کبی یوز کمسه یعنی نیچه سنك کبی کمسنه لری دفن اولنمشدر حالبوکه
یعنی سن بوکون اول فراستانك اوزرینه کوشك وچاردق بنا ایدرسن
غفلتده سن دیمکدر مراد تنبیه در جمله در کشتی نوح هند حریفان
درخواب ، ورنه هرکز ننشانید قضا طوفانرا ، کشتی کافعجم
بینك فتحیله وشینك سکونیله کمی دعربیده فلك دیرلر بونده دنیا
دن کنایتدر ومابعدینه اضافتی لامیه در ونوح هند لفظنده اولان
جمع ادات خبرکنون ودال ادن معناسنه خواب معتبر تقدیر کلام
حریفاندر خوابند دیمکدر وحریفان اوصاف ذوی العقولدن اولنیك
الف ونونیله جمعیدر وحریفك جمیدر وحریف لغتده همیشه و
صنعتدرش معناسنه در اما اصطلاحه باده مصاحبنه دیرلر
فکاه اولورکه دلبره اطلاق ایدرلر لکن بو محلده حریفاندن مراد
اهل دنیادر وورنه والا دیمکدر وننشانید فعل نفی ماضیدر معناسی
لازمی تسکین ایمدی دیمکدر وفاعلی قضادر محصول بیت کشتی نوح
ادلان حریفلر جمله غفلتده درلر والا قضا هرکز طوفانی تسکین ایتمزدی
دیمکدر حاصل طوفان عشق ومحبت جوش وخروشده در اما اهل دنیا خواب
غفلتده اولمغین اول بحر صفاسنده مذاق اولمیوب دیمك اولور محبت باز

ونقوذ بیت ترسا بچه است ، ورنه از کفر زبونی بتود ایمانرا بولده اد

ظرفدر وبت بای عربینك ضمیله ترکیبه بوت دید کلری هیأتدرکه ا
ناحدنده وغیریدن بپارلز بیلزلر الا کاطهادلرا اما اصطلاح شعراده محبوب
دلبردن عبارتدر وترسا بچه ترکیب اضیدر وبو قبول ترکیب وصف ترکیبی
اما منتدر دیمشلر زیرا بعض محلده معناء وصفت ملحوظ دردیکم
بونده بریده وردنالی ترسا قشنافی دیو دیبی دیمکدر وبتك ترسا بچه

اضافتی بیانیه‌در وبالجمله بیت شریفک معنای مجموعی دلبرلردن عبارتدر
معلوم اولدیکه امرزده‌های رسمی شکلنده‌ها اولان کلیه‌ادات خبر لاعتقاد
حسنه التیه برهنه بجنسیته علی طریق الرد ایراد اولنور قاعدهٔ کلیه‌در
اما غیر محللرده هیچ لازم دکلدر تا ملاحظه وزنیده یا صفی مصدر ردر
وایمانلرده کیبی ردّ علی المطلع صنعتی ایلمشدر تامل محصول بیت
بحث ونظر ایتخانیچی دلبرلرک ردّ وقبولنده‌در یعنی برویه اشتغال قبول
ایدرلر ویاردّ ایدرلر قبولانمز جماعی بحث ونظرها نابودر ردّ وقبو
لدر دروالا ایمان کفردن زبونلقدا اولمازیعنی بزم ایمانمز کفردن بری‌در
ویاکدر دیمک اولور چونکه ازبا تولکتز عشق که اعجاز مسیح ۶ مرده را
جان دهد آدم نکند حیوان را کند فعلنک فاعلی عشقدر وکه حرف
تعلیلدر واعجاز الفک کسریله وعینک سکونیله معجزهٔ شریفه‌در که
احق انبیای عظام صلواة الله علیهم الی یوم القیام حضرتلرینه مخصوص‌در
ومسیح اضافتی لامیه‌در ومسیحدن مراد بو محلده حضرت عیسی ع م
حضرتلریدر که الله ایله احیای موتانک معجزهٔ شریفه‌لری ایدی
محصول بیت عشق سکانیچه تأثیر ایلرکه زیرا حضرت عیسی ع م حضرتلرینک
معجزهٔ شریفه‌سی امر حق ایله اولوب جانلو ویرز اما حیوانی آدم اتمز
دیمکدر جنس دیبا زاجه کسادا مدن عربی‌در یعنی ... که بحر مرده
زحافظ بجز دور قرآن ۶ اوکی را تخصیص افاده ایدر وچه بوندن مبالغه
اچو ایدر دور یوند صد مناسبده‌در وکه حرف تعلیلدر وبحر باء
مفتوحه غلبه استعمال ایدنلر وجهیم عینک ضمیله وزای عربینک
سکونیله غیری معناسنه‌در ومرده میمک ضمیله وراءنک سکونیله میت
معناسنه‌در وحافظدن مراد حضرت قرآنی حفظ ایدنلر واوقوینلردر وقرآن
حسب التفا صوتی المادر دیمکدر اما بویله عملکده رغبت واعتبار ایلمز
دیمکدر وقرآن حضرت قرآندر عظیم الشانندر محصول بیت ای عزیز
جنس دیبنک اوکنه مبالغه ایله کساد کلمشدر که زیرا حافظلرده
حضرت قرآن شریفه مستعدن غیری کمسه رغبت واعتبار ایلمز دیمک
دردویاخود جنس دیبن دیدکی جنس الادبه تقدیرنده اولوب جنسنک

مضاف

مضاف الیه‌سی محذوف اولا یعنی الادیبا جنسنک اوکنه مبالغه ایله کساد
کلمشدر دیمک اولور الواخیر بحث نیست بلا مرهم ستانا سینه ریشان را
عداوت بانازمی باد زهر الوده نیشانرا ۶ نیش نونک کسریله سولو
عضوده دیرلرکه زهرلی حیوانلرده اولور وادی انک له منقار مثلا
اریک اکنه‌سی وبلانک دیشی کبی وبلایه اضافتی بیانیه‌در ومباده امرزده
الفله نهی غایبدر وسینه ریشان سینه ریشنک جمعیدر وسینه ر
یش وصف ترکیبیدر معناسی سینه‌سی مجروح وبجروح سینه‌لی دیمکدر و
موصوفی مقدردر عشاقدر وبا الات صلدر ویکل من اضافتی لامیه‌دررو
باد بوندن فعل امر غایبدر وزهر الود وصف ترکیبیدر معناسی زهر یو
لغنی دیمکدر وموصوفی نیشانلردر ونیشان نیشنک جمعیدر علی غیر
قیاس زیرا غیر ذوی العقولک جمعی ها ایله‌در ومعلوم اولاکه زهر
الوده نیشان بیوردعنده تصریح بما علم ضمنا مطروی مقرردر تامل
محصول بیت سینه‌سی مجروح ویاخود مجروح سینه‌لی عاشقلرک
مرهمی نیش بلادن غیری اولمسون زهر ایله الوده نیشلرک نیم کوکلی
عدوی اولمسون حاصل عشاق سینه ریشانک مرهم ودواسی زهر الوده
اولان نیش بلادر اینجان بردتی اولر درینه زهر مذکور مرهمدن بشر
الزمدر دیمک اولور وزهر الوده نیشانندن مراد مصراع اولده بیان ایلدک
نیش بلادر ومصراع ثالثه جمع الله ایلد ایلدی عشقده هیک دولند
نیش بلادسی اولدیغنه اشعار ایدر وبالجمله کندی دی انلودن محظوظ
بلدور ... بیکانا نامو تیشنلرک نکارکی دل همصحبتی مانده کو با
صحبت غم میکند بیکانا خوشیار ۶ بیکانه لفظنده یا مرفوعه صدر ردر و
بیکانکلنک بیکانه‌نک جمعیدر وبا یکجی کاف عجمی های رسمیه‌دن منقلبدر
ومعنا تخصیص افاده ایدر وهمصحبت یا مرفوع مصدریدر وماندن
بو محلده قالور معناسنا اناه ایدرکه حرف تعلیلدر ویا مصاحب ایچونک
وخوشتن دخی معنی‌ه ... کسر واو رسمیله خویشتن جمعیدر حضرتلر
دیمکدر وآ علامت مفعولدر محصول بیت شمله بیکانه‌لرک یعنی یادلرک
همصحبت اولنلق کوکلی قاچه قالور ... بیکانه‌لر ... همصحبت

اولمقاسمز زیرا عمك بنمله صحبتی اقربا و تعلقاتی بیکانه ایلرقانده
قالدیکه بیکانه لربنمله همصحبت اولادیمکدر بو بیت مشکل اولات ایبا
تندندر نتامل دوری صدچشمه اولتاقی زدنی مینرایدوشادم
که حکم نیست ایمان محبت صبرکیشانرا دمی با وحدت ایله بردمی وبرسا
عته دیمکدر آنکزوقتنه عبارتدر تاب بوینده طاقت وقدرت معناسنه در
دیامرفی مصدردر ومعلوم اولاکه شاد لفظنده اولالفاتعد وایمان محبت
اضافتی بیانیه در وصبرکیشان صبرلیلر جمعیدر وصبرکیش کافر
بیندکسریله وصف ترکیبی در صبر مذهبلی دیمکدر مذهبی صبر معناسنه در
وبالجمله صبرکیشان اصحاب صبر وقراردن عبارتدر محصول بیت
بردمه کوکلده بوز چشمه طاقت سیزلك طوفان یعنی ظاهراولـ
لور وحال بوکه بن بوحالت شادم یعنی سونرم زیرا اصحاب صبر وطا
قتك ایمان محبتی حکم وقوی دکلدر دیمکدر وشادم کلمه سی جائزدر
که شاد باشم وشاد شوم تقدیرنده اوله یعنی شاد اولورم دیمك
اولا وعلی کل وجه منطوق کلام صبر وآرام ایله عشق وغرام مابینی
اولدوغنی اعلامدر عذاب دوزخ اشامات باشد چو ناکه ابرد
مکردر سینه اسود کان انداز د اینان عذابك مابعدینه اضافتی مصد
رك مفعولنه اضافتی در ودوزخ اشام وصف ترکیبدر واشامیدن
مشتقدر الف ممدوده ایله اچمك معناسنه در والف ونون ادات جمعدر
ومعنای دوزخ اشامان جهنم اچیجیلر دیمکدر مراد آتش عشق جانا
لله سونرانلر اولان عشاق نالاندرکه تمام نار محبت ایله یانمشلر
وطوتشمشلر در وشعله اولدقده کمال مرتبه التهابلودر و باشش یا
مفرده بمعنی مع وجودکا او اصلیه ایله ثبوت دیمکدر و ابرد الفك
نك کسر ایله حضرت خدانك اسم شریفیدر جلت عظمته ومکر
میمك وکافك فتحیله لرایله بوندن ادات تمنی اولمق اولیدر و در
بوننده ادات صله در واسود کان اسوده نك جمعیدر واسوده کاف
مراد غم عشق الدان ارباب راحتدر واندازدادن دیمکدر واینان
ضمیر جمعدر دوزخ اشامانه راجعدر وراآداة علامت مفعو

تندر

الادر خصوصیت خدای تعالی دوزخ اشام اولان عشاق نالاکه ما آتش
محبته عذاب ایلر یعنی ایلمز استفهام انکاریدر وبنم مکر انلری غم
عشقدن خالی اولانلرکه در ونده آتش وصال اولمایه با یکی الا راحل
خود دوستی میکن دل در کار هست اخر بسر زلف پریشان را که آدات
تغییر رو بامن ویا یکره اولان یا مصاحبت ایچوندر وخود بومقوله
محلده ایچون تقریر کلام افاده ایدر و دوستی ده یا مصدر یه دردل
یا وحدت ایچوندر و در کار الك تحصیله ورانك سکوننیله وکاد ویله
بوکده معتبر معناسنه در و هست بو محلده الحاله ادات خبر معناسنه الا
ایدر واخر لفظی تقریر وتاکید معناسنه در وسرزلف پریشان اضافتلر
لامیه وبیانیه در وبر ضمیر غایب محذوف ومقدردر خصوصیت بنمله
دکل اما دلارن بریله دوستلق ایله یعنی بنمله دوستلك اتمزسنك
بار اهل دلدن بریله ایله کوکل سرزلف پریشانك اوجنه مقید
ومستهلکه پیچیده لی سرزلف پریشانکه بر کوکل مقید اولمه مقدردر اهل
اولدکی کل بنم کوکلم اولمسه بار بنم کبی بر اهل کوکلی اولسون
نادات کوکلی اولسون دیمکدر ومصراع ثانی حکم تعلیلدر نتامل
بر عنی بکوی بی غمان بر مترده مرهم که اینجا با نمک هم نیست
الف سینه ریشانراکه بروکافك فتحیله واوك سکوننیله امرحا
ضردر وعرب مناداده وحرف ندا مقدردر وبی غمان جمع بی غمدر
مراد غم عشقدن خالی وتهی اولان اشخاص محتاجه درو بر بابك
فتحیله وراانك سکوننیله امر حاضردر ومعناسی ایلت دیمکدر
ومتره میمك ضمیله وراکه بیعی بلکه سکوننیله مشتاق معناسنه در
ومرهمه اضافتی لامیه در وکه صرف تعلیلدر واینجا ترکیبدر اینجا ایله
جادن معناسی بویرده وبو محلده دیمکدر مراد کلبه کوی جانانه
یا خود جای عشق ومحبتدر وبا بمعنی مصاحبت ونمك نون ونه
میمك فتحیله طوز معناسنه در اینجا بونده مرهمدن عبارتدر
وهم بونده ایچون تکمیلدر وزن وتحسین کلام ایچوندر
ابراد اولنمشدر وجائزدرکه دخی معناسنی افاده ایده وسینه ریشا

ردّ على المطلع صنعتی اولمش ایراد اولنمشدر و بیانی مطلع غزلده
ایتمشدر و را معنی تخصیص در محصول بیت واراى عزيز مرهم د
متعلقدر نی علم حاله سنه ایت زیرا بو محلده عشاقه سينه ريش
نك مرهمیله الفت و امتزاجی بو قدر وجائزدرکه یانمك لفظندن
اولات یا معنی صله سی اولا بو تقدیر وجه الفت بحار رأ میل و رغبت
معکمن اعتبار اولنور و هم لفظی معنا اوکل اولور نه قاله و حالده
محصول مصراع ثانی زیرا بو محلده عشاق سینه سی ریشنك مرهمه
وعلاجه میل و رغبتی بو قدر دیمکدر اولور و ایضاً بدیرا اهرم
زاهدکه نی برقع کشود اینجا کاه ازینجا اینجا بیجوی بیخوداراند
نمود اینجا بدارده یا بمعنی صله در وی بوردالك لفتحیله و یانك سکو
نیله کلمشدر اما صوفیه اصطلاحنده عالم انسانیه دیو عبارتدر
والف ممدوده ایدن محقق امر حاضردر و ایدندن مشتقدر اما
بو محلده ضرورت وزن ایچون ساکن او نونك حرکتی یایا نقل او
لنمشدر وازّ الفك فتحیله وزانك سکونیله عربیده حرف جاردر
دن اولان من وعن معناسنه در و حرم حا مهمله نك و رانك فتحلریله
بویله محلّلرده مكّه مكرّمه دن عبارتدر و زاهد بونك مناداسیدر و حرف
ندا مقدّردر که حرف تعلیلدر وی بیمك فتحیله شرابدر اما صوفیه
اصطلاحنده تصفیه قلبدن کنایتدر وانته کیم دیمشلردر بیمیدن صفای
خاطر صدر عرض و لی ارباب ظاهر اکلیه مزلر مراد منه و برقع بانك
ضمّیله و رانك سکونیله و قافك فتحیله یوزنك نقاب معناسنه در و
کشود کافك و شینك ضمّلریله فعل ماضی مفرد غائبدر و فاعلی ی در
و برقع مفعول صریحی و اینجا غیر صریحیدر و اینجادین اشارتدر
وازاینجا دیدکی حرمدن عبارتدر و بیخوران ده یا بمعنی صله و محقق ران
بیخورانك جمعیدر باده نوش معناسنه وصف ترکیبیدر و نمود بوندن
فعل لازمدر و اینجا اولکه اینجا کبیدر محصول بیت ای زاهد حرمدن
دین کل زیرا بو محلده ی نقابی اچدی یعنی بیت او ظاهر اولدی و ا
ول سنا دی که حرمدن باستر سن دیره باده نوشلر کوروندی وهوا

يدا

يدا اولدى ديمكدر ۶ هاتف زنكى كه ابجاد ردل اسلاميان بيني ۶
مغانلر نیز بود اما صفای زدود اینجاه زنكك زی عجمینك فتحیله
وكافك عجمیسنك عجلیله پاس معناسنه در و یا حدت ایچوندر
و که حرف رابط صفتدر و اینجا مطالعه سبقت ایدن حرمدن عبا
رتدر و در حرف ظرفدر و اسلامیان جمع اسلاودر یا نسبت ایله
مسلمانلر دیمکدر و بینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر و مغا نیمك ضمیله
دغینك فتحیله مغك جمعیدر یعنی انچیلر دیمکدر اما صوفیه
اصطلاحنده ارباب سلوکدر و را تخصیص اتان ایدر و نیز نو
نك کسریله وزای عربی ایله دخی معناسنه در و بود بانك واو و دالك
سکونیله بونده ادات زمانیه در و زد و زدانك ضمیله و کسریله ودال
اولك ضمیله فعل ماضی مفرد غائبدر و فاعلی صفای یدر و پیجا بیت
سابقده اولان دیندن اشارتدر و بو بیتده دخی خطاب بنا به زاهده در
محصول بیت ای زاهد اول برکونه پاس وکدورتکه حرمده اهل
سلامك کوکلنده کوررسن اول پاس مغلرك دخی وار ایدی اما بو
محلده یعنی دیرده اول پاسی صافی باده اجدی دیمکدر معلوم اوله
شعرا مراد زاهدلرده صورت اوغرسی صوفیلره طعن و دخل
ایدرلر اما خالص البال اولان اصحاب وجد وحال کیمسه نك قیل
وقالی بو قدره بیاد رزم زندان در اهی باك و درکس که بد
مستی میداند بخفر یاد عود اینجاه بیا امر حاضر مفرد مخاطبدر و با
مکسوره تأکید ایچوندر و یا الفدن مبدلدر معلوم اوله که اوایلنده
الف اولان کلماته با مفرده ونون نافیه ومیم ناهیه داخل اولسه الف یا یه
مبدل اولور مثلا بیفکند و نیفکند و میفکن و نیابت و میاکی بعضلر
بو بایی زاید در دیدیلر اما بو سوزه نظر واردر فتأمّل و در بونده صله
معناسنه در و دم زای عجمی عربیتك ضمیله و میمك سکونیله رانك
فتحیله وهای رسمیله بوللك معناسنه در و هنا ادات توبشلدرور
نرادرانك کسریله رندنك جمعیدر اصطلاح عجمده باده نوشلردن
عبارتدر و درا نقلنه کردالك فتحیله مزن تأکید در و الف ممدوده

ایدندن مشتق امر حاضردر نهایت بو محلده ضرورت وزن ایچون
الفك حركتی زایله نقل اولنوب را ممدوده والف سكون اوزره اوقنمق لا
زمدر وبالجمله درا بونده دخول معناسنی افاده ایدر وبی بانك اداة
سلبله وباد عرابله یعنی خوف دیمكدر رود ركش كلمه سنده در لفظی حرف
تأكیددر وكش كافك فتحیله وشینك سكونیله امر حاضردر معناسی چك
دیمكدركه ایچ دیمكدن عبارتدر نتكم بو تعبیر تركیده دخی مستعملدر
وكه اداة تعلیلدر و بد مست لحكین سرخوشده مستعملدر وبا تنكیر
ایچوندر وعود عین مهمله نك ضمیله لفظ مشتركدر وبو محلده بر سازك نا
سمیدر واینجا زمرغ راندانا اشارتدر وخطاب یته مذكور زاهده در
محصول بیت كه اول زاهده پاك وبی پروا زمرغ راندن داخل اولوب ایچ
زیرا بو مجلسده مست خراب اولانلر فریاد عوددن غیری فریاد بلمز یعنی
مستان بزم عشق جانان اولانلر ارباب عرفان فریاد وفغان غموم جهاندن
سالم وآزاده دردیمك اولور محبت شمع بزم قدس وما پروانه ازیمردن كه
چه حالست این نمیدانم چراغ انجا ودل انجا محبت مبتدادر وشمع
خبریدر وقدس قافك ضمیله ودالك سكونیله پاكلك معناسنه در وپروانه
بر نبیح معناه مشتركدر اما بو محلده بیجه كندوی شمعه اوران جیو
ندركه مشهور جهاندر وچه بونده معنای تعجب افاده ایدر وایت مفهوم مصراع
اولده اشارتدر وچراغدن مراد محبتدر ودود دالك ضمیله دتون معناسنه
در اما بونده ذكر اولنان پروانه دن عبارتدر محصول بیت محبت پاك
لك مجلسنك شمعیدر وبز طشره دن پروانه یوز بلم بو تعجب حالدركه چراغ
انده در ودود بونده در یعنی بز پروانه شمع بزم محبت ایكن درون
مجلس وقرب شمعه رخصت بولیوب بیرون مجلسده یانوب یاقلردن
دیمكدر ومفهوم مصراع ثانی تجاهل العارف صنعتی اوزره در بوخصه
بیلدكلری مقرردر بهر سو میروم بود چراغ مرده ئی ید مكر وقتی
مزار كشتكان عشق بود اینجا چراغ مرده اضافه لامیه در مراد اولو چراغ
دیمكدر ومزار كشتكان دیدكی بوكه قرینه در واینجا بو یره دوغ اطراف
كور جانان اولدوغی یرلره اشارتدر محصول بیت هر قنقی جانبه كتسم

اولو

اولو چراغ قونوبن كلور كویاكه بو یر بر زمان عشقده پا انلر
یعنی شهیدان عشق مزاری ابدی دیمكدر نوای نغمه منصور
عرفی نغمه میدانی ولی تن زنكه خاموشند ارباب شهود اینجا
منصوركه حسین حلاجدر نوای نغمه سی انا الحق دیدكیدر وعرفی منا
واقع اولمشدر وحرف ندا مقدردر ونغمه نونك فتحیله وغین معجمه نك
سكونیله وزای عرفی ایله كوكچك وكوزل معناسنه در وواو اداة
استدراكدر وتن زن تانك وزانك فتحیله ونونلرك سكونلر
ایله خموش اول دیمكدر وكه حرف تعلیلدر وارباب شهوددن مراد
مشاهده جمال جانان مظهر اولانلردر محصول بیت ای عرفی حسین
حلاجك نوای نغمه سنی كوزل بیلورسن یعنی معناسنه اولدغن بیلو
سن یا خود سن دخی او سوزی سویلیه قادرسن یعنی منصورك اناالحق
دعواسن دخی ایده بیلورسن ولكن اهسم اول كه زیرا ارباب شهود
بو محلده خاموشلردر دیمك اولور مراد من عرف الحق كل لسانه اوزره
اسرار مشاهده جمال جانان اولنلره افشای راز ایتمك سوء ادب اولدغن
بیاندر وله ایضا برادرم بدل وجان در سرای راكه اورمیدندن
وای اشاره دراه برادرم بو یله محلارده قیرمی دیمكدر وقیری قیر مردیه
چلك یرده استعمال ایدرلر نتكم كلیم كاشینك بو كلامنده غایت
ظاهردر مصراع برادرم در زندان بكلكه چالك قفسنی ودر تیو معناسنه در
وسرای اضافه لامیه در ویای ساكنه وحدت ایچوندر وكه حرف رابط
صفتدر وارم بونده اوره باشم تقدیرنده كتورمش اولمق دیمكدر ووك
واونك فتحیله وبانك سكونیله ضمیر غایبدر وسرای راجعدر واشاد
مراد جانانندر وبا وحدت ایچوندر وتنكیر اولمق دخی جائزدر ورا بونده
علامت مفعولدر محصول بیت دل وجانله قیرمی بر سرایك قپوسی كه انك
ایچنه بر آشنا كتورمش ادلم یعنی جانانك خلوت خانه سیا كتوردكده خانه نك
قپوسنی دل وجانله قاپارم كه اغیار كلوبده صحبتمزه مانع اولمسون دیمك
اولور دل وجانله قاپمقدن مراد دل وجانی سد ایتمكدر نتكم بیت ثانده
مفهوم اولور جو جان ودل همكی سد ره اغیر كنیم بحیرتم كه چرا سازم

نثار پای را ۶ چون ادات تعلیلدر وهکی هانك و میمك فتحه‌لریله
های رسمیدن بدل اولان کاف عجمینك کسریله جمله و جمیعا دیمکدر
زیرا اصلنده همه‌کدر اخرنه یای مصدر الحاق اولنمغله های رسمی کاف
عجمیه ابدال اولنمشدر و معلوم اوله که بو یایه بعضلر نسبت دیمش
لردر اما فی جمله‌ء ادعاسی اولان محتاج بیان دکلدر سد را ء اضا
فتلری لامیه لردر و غبار اغیار دن عبارتدر مفرد مقام جمعده ایرا
دان اولنمشدر و حیرتم لفظنده با ادات ظرفدر و که حرف تعلیلدر و
چه سازم نه ایده‌یم دیمکدر و نثار نونك کسریله صاچی معناسنه‌در
و پای ده یای ثانیه نسبت ایچوندر محصول بیت چونکه جان و دلی
جمیعا سد راه اغیار ایدرم پس حیرتده‌یم که پای جانانه نه نثار
ایده‌یم دیمکدر ۶ برون کنم غم و بزم را از طرب کنم لبریز کامل
نیست بیکانه اشنای را ۶ برون کنم اخراج ایدرم دیمکدن عبارتدر
و غم مفعول صریحیدر و طرب طا و رانك فتحه‌لریله شنلك معناسنه‌در
و کنم لبریزك مفعول صریحیدر و کنم لبریز اصطلاح اصلنده لبریز کنم
دیمکدر طولدررم دیمه‌دن تعبیردر و که تعلیلدر و بیکانه‌ده یای
اوّل صله ایچوندر و بیکانه یاد معناسنه‌در ما بوننده مذکور غمدن
کنایتدر و اشنادن مراد جانانه سیدر و بیتده ردّ علی المطلع صنعتی ظا
هردر محصول بیت غمی طشره ایدرم و مجلسیمی شنلکدن طولدررم زیرا
اشنانك بیکانه‌یه میلی یوقدر یعنی جانان غمدن محظوظ دکلدر د
یمکدر و اشنانده یای ثانیه بو محلده تنکیر اعتبار اولنمق ادعا اولنمق
محلّ انهادکلدر عنان دهم نفس غم شمار را بر دوست که نیست
حوصله‌ء کوه غم صبایی را ۶ عنان دهم لفظنده دیزکینی ویررم د
یمکدر اما استعماله رخصت ویررم دیمکدن عبارتدر و نفس
غم شمار ترکیب توصیفیدر اما یالکز غم شمار وصف ترکیبی
در فتأمّل و نفس غم شمار تعداد غم ایدیجی دیمکدر مراد اه و ناله
لردر و را صله‌ء معناسنه‌در و بر لفظی کسر ایله‌در عربیده عند
معناسنه‌در و که حرف تعلیلدر و حوصله قورصق معناسنه‌در اما

بو محلده

بو محلده صبر و تحملدن کنایتدر و کوهه اضافتی لامیه‌در و کوه کافنك
بینك ضمیله طاغ معناسنه‌در و غمه اضافتی بیانیه‌در و صبایی‌ده یای ثانیه
ساکنه وحدت ایچوندر و نسبت ایچون اولمق قابلدر و را تخصیص ایچوندر
و بالجمله نفس غم شماره کوه صبایی بیوردی خوب واقع اولمشدر و اکر یا
وحدت اعتبار اولنورسه سائرلره ذکرلردن صبایی نازك مزاج اولمغین
کوه غمه تحمّلی یوقدر دیمك اولور اما نسبت اعتبار اولنورسه صبا یا
منسوب اولان نفس غم شمارك کوه غمه تحملی یوقدر دیمك اولور
صبایی‌ده یا تنکیر ایچوندر محصول بیت دوست حضورنده نفس غم شماره
یعنی اه و ناله رخصت ویررم حاصلی غموم عشق جانانی کندو قتنده فغان
و فریاد ایله تعداد ایدرم زیرا بر نازك مزاج اولان صبانك و یاخود
صبایه منسوب اولان نفس غم شمارك کوه غم صبر و تحملی یوقدر دیمکدر
و جائزدر که حوصله بوننده کنزی معناسنه اعتبار اولنوب مضاف الیه محذوف
اولا و تقدیر کلام حوصله تحمّل کوه غم دیملك اولا و لکلّ وجهة بکریه مست
تبسّم کنم لبش و انکه ۶ برون بر ز جکر الوده ماجرا دیده را ۶ بکریه‌ده
با بمعنی مع و کریه کافك کسریله و رانك سکونیله اغلمه‌نك اسمیدر
و مست تبسمه اضافتی لامیه‌در و تبسم کولمك معناسنه‌در و اصلنده تبسمك
مضافی محذوفدر یعنی متشبه‌یه مقدردر و تقدیر کلام مست جام تبسم
و مست باده‌ء تبسم دیمکدر و علی کلّ وجه مست تبسم خندان معناسنه‌در
و لبش لفظنده اولان ضمیر غایب دلالت مذکور اولان جانانه راجعدر
و انکه نونك سکونیله و کاف عجمینك فتحه‌سیله اندن صکره دیمکدر و برون
بر صیغه امر لکن مضیّ و یای ثانیسنك فتحه‌سیله استعماله عرض و انها ایده
یم دیمکدن عبارتدر و جکر الوده وصف ترکیبی اسم مقدر ماجرانك
مقدّم صفتیدر و ماجراده ایهام لطیف واردر فتأمّل و یا تنکیر ایچوندر
و را علامت مفعولدر محصول بیت لب جانانی کریه ایله مست تبسم
ایدیم اندن صکره جکر الوده ماجرا اظهار ایده‌یم یعنی بن بن اغلیه
یمکه او غلد غمدن محظوظ اولوب کولکدر جکر الوده ماجرا عرض
ایدیم دیمکدر رجاء ارز و سکه عرا بیان کنز یاران ۶ روان کنز

نک تحصیلی ابن ده عادتدر که جه نه معناسنه در بو بیله یرلرده تعجب و مبالغه معنا
سن افاده ایدر و که حرف رابطه صفتدر و عرایسه کنز فعلنک فاعلیدر و باران
اسناد واقع اولمشدر و حرف ندا محذوفدر و روان کثیر استعمالده کوندر یکر دیمکدر
وتحصیلده با لام اجلیه معناسن افاده ایدر و آن اسم اشارتدر و مشار
الیه ارزودر و دعاکده یا وحدت تنکیر اولمق ممکندر و را ادات مفعولدر محصول
بیت نه ارزودر که عرفی بیان ایدر یعنی عرفینک بیان ایتدکی ارزو مبالغه ایله
عجایب ارزودر که باران بو ارزونک تحصیلی اجون درکاه حضرت خدایه بر دعا
کوندر یکر یعنی عرفینک ایتدکی ارزو حاصل اولمق اجون دعا ایدر یکر دیمکدر
حضرت الله تعالی سبب شرطک و شارح فقیرک و سایر مسلمینک دخی ارزولری که بو
بیکه مبارک جمعه کیجه سیدر انک شرف و فضیلتی حرمتنه حاصل و میسر ایلیه اول
بزنهر تشنه لبم با شکرچه کار مرا در از باد شبم با سحرچه کار مرا بونده
با بمعنی صله و تشنه لب وصف ترکیبی اسمیندر و با بمعنی مع در و شکر تیبلک
وکافک فتحیله ناسیدر وجه کار مرا بنم نه ایشم واردر دیمکدر محصول بیت
بن زهر تشنه لبم یعنی صوصمیشم بنم شکرله نه ایشم واردر دیمک اولور
کیجه دن زونن اولسون سحر ایله نه ایشم واردر معلوم اولاکه زهر و شکر غم و فرحدن کنایه
رتدر و شب و سحر دخی بو یله در و بالجمله مرادم دغم عشقدن محظوظ اولدغن بیان ایدر
که مرا نشاط تماشا بس از بهشت وصل بقسمت کم و بیشم چه کار مرا که نشاط تماشا
اضافتی لامیه در و نشاط نونک فتحیله سرور و نشاطک محاسنه در و بقسمت لفظنده با
بمعنی ظرفدر و صله اولمق دخی جائزدر و مابعدنه اضافتی لامیه در و کم کافک فتحیله
اکسک معناسنه در و بیش بانک کسریله ارتوق معناسنه در و ثمره ثاد تخفیفی و میلک فتحیله
میوه معناسنه در که ترکیبلری ممکن ایدر محصول بیت بکا بهشت وصالدن نشاط تماشا
بستر یعنی تماشادن حاصل اولان سرور کفایت ایدر حاصلی انجق تماشا ایدوب سیر دید
ریله قناعت ایدرم او بهشت وصالده واقع اولان ثمره لرک ازو جوقی قسمتمه بنم نه کارم
واردر یعنی باغچه وصالده اولان ثمره دن کمینه از و کیمنه جوق قسمت اولنور غنا بنم ایشم
بوقدر دیمکدر مراد انجق طلب دیداردر قناعت زبهر کاوش دل اهل دردن نیش طلب
من ونگاه تو با نیشتر چه کار مرا که کاوش کافک عربیله و واوک کسریله و شینک معجمه اصلیه
ایله اسم مصدردر قازمق معناسنه در و دل اضافتی لامیه در و اهل درد مبتدا در

ونیش طلب وصف ترکیب مبتدانک خبریدر و من و نگاه تو دو اولان واو غیر
ملفوظه معیت معناسن افاده ایدر و نیشتر مصراع اولده واقع اولان نیشی
تفسیر و بیاندر محصول بیت اهل دردیعنی عشاق کاوش دل اجون نیش استیهدر
اما بنم نسنکه نگاهکله بنم نیشتر ایله بنم نه کارم واردر دیمکدر مراد نگاه جانانی نیشتره
تشبیه اتمشدر مراد قریب بود نالیه بلا کوید زمن ترانه شنو با ازجه کار مرا
وب فانک کسریله الدمه لک اسمیدر و ده فعلنک فاعلی ناله و یدن بای مفتوحه
بمعنی صله و دار بوتدا کوکا معنا سندر و بودن معناسنده اولمق دخی جائزدر و کوید
فعلنک ضمیر فاعلی دهرک فاعل راجعدر و ترانه نانک فتحیله نغمه معناسنه در و شنو
شینک معجمه نک کسریله و نونک فتحیله فعل امر حاضردر و بالجمله مصراع ثانی کویدیه
مفعولیدر محصول بیت ناله بکا فریب و بیره یعنی نالایله الدار و دیله دیرکه بندن نغمه
دیکلت اثر لیله بنم نکارم واردر یعنی اثر اتمک بنم مطلوبم دکلدر بلکه مسئلم کار کردر
دیمکدر اولور مراد تأثیر نالدنقلبدن و بریکدن بیان ایدر زناز شربت کوثر نمی چشند
بابش دل و داغ جکرچه کار مرا ناز مرادی مضاف الیه محذوفدر و ناز شربت کو
ثره تشبیه اتمشدر الف ممدوده ایله و هاء هندیک سکونیله آدادن تا شسعند و بای
مفرده معیت و مصاحبت معناسن افاده ایدر و اتش دل و داغ جکر اضافتی لامیه در
محصول بیت جانانک نازندن کوثر شربتی طامدم اتش وصیف اتش دل و داغ
جکرله بنم نکارم واردر دیمکدر حاصلی بن کاه جانانک شربت کوثر نازندن سندر
متلذذ و بهره مند اولمدم بس اتش دل و داغ جکرله بنم نه ایشم واردر یعنی بن که نظیر
نازجانانه اولدم بو اتش و داغ درونمی بکانی دن غار ضاد المغه دربو تأسف ایدر لیکن
دلبرک نازندن ارزودن الیه عشق تا باده آتشنه فوت و بهره ایدر استرکی دایم روز کار
باخود معنا بو وجها اوزره اولمق محتمل بیت نازجانانده شربت کوثر طامدم اووصو
من وصیف اتش دل و داغ جکرله بنم نه کارم واردر یعنی بن شربت کوثر نازی نوش
اتسم ایدی آتش درونم تسکین اولوردی و نه جون نوش اتمیوب حرارت ایله قالدم
دیمکدر قناعتکده من و شکستن افغان بسینه در شب غم که نغمه سنجی مرغ سحرچه
کار مرا که ودو بو تقدیره معناسی معیت و مقارنت افاده ایدر و شکستن افغان
اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتیدر و بسینه ده با ظرفیت معناسنه در و دن ادات ظرفدر
و شب غم اضافتی بیانیه در و نغمه سنجیده با معیت اجوندر و نغمه سنج وصف ترکیبیدر

و سنجیده ندن مشتقدر و بالجمله سنج سنجیده تنجیه بویله مواضعده ادات فاعل معنا
سن افاده ایدر و یا حرف مظهردر و بهمه ادات توسلدر و بغمای سنی لفظی لفظدر و غمای اضافه
مصدرک فاعلنه اضافتی قبیلندندر و مرغ سحردن مراد بلبلدر محصول بیت بن غم
هجرده سیاهه افغان شکسته اتمام ایله ایم یا خود بن شکست اتمکلک شب غمده غم
بلبلک نغمه ایدر چلکی ایله ایم ندا ایشم واردر دیمکدر لمؤلفه نغمه خوش لهجه کی
کوش اتمزم دم بسته اولکنج غمده بیدرای مطرب نیه نالم بکادم معلوم اولاکه
افغانی سیاهه شکسته اتمک وجوه کثیره میوب مضطرب اولمدن عبارتدر چرا زعشق
جانباز سر نمی طلبی فدای تیغ تو جانم بسرچه کار مرا جانباز وصف ترکیبیدر معنا
جان اوینادیجی یعنی جاننی فدا ادیجی دیمکدر محصول بیت نیچون عشقده جانبازدن
باشی استرسن یعنی بوکه جانن فدا ایدیجی عشقده نیچون باشکده بولسا فدا ایله
دیمرسن ابس اگر دیبرسک یعنی باشمدن مراد ایدرسک سنک تیغکه جانم فدادر نا
شله بیم نه کارم واردر یعنی جانم و باشم سکا فدا اولسون دیمکدر نتاکم سلطان شعرا
روم باقی افندی حضرتلری بیورمشلردر مطلع جانلر فدا محبت جانانه سر دگل ازلبد عشقه
سر اتمک هنر دگل بیته غیبتدن متکلمه التفات واردر بگاه جلوه از ابنای [illegible]
رود زیبا که جان زشرم سپر نماند در استین مارا بای مفرده مفتوحه بو محلده ایام
زمانی اسم مکان معناسنادر و جلوه تجلی ایلمک معناسنه صالنمق معناسنه در نتاکم [illegible]
لامع جلبی لفظی عشقه کوکل الا [illegible] جلوه صالنمقدر دیمشلر اما اکثریا عرض
جمال اتمکدن عبارتدر على الخصوص بویله محلکرده و ازان لازم الحلیه معناسنه ادر
تعلیلدر و تافت فعل ماضی مفرد غایبدر چو یردی و [illegible] معناسنه در زیبا
موصوفک صفته اضافتیدر و ترکیب توصیفی دخی دیرلر و معنکسی بر شلقه [illegible]
زاید دیمکدر و را ادات مفعولدر و که حرف تعلیلدر و شرم حیا معناسنه در و نماند
ندانک نونک تزلریله فعل مضارع مفرد غایبدر و فاعلی جاندر اجمعدر و در ادات
ظرفدر و استین الف ممدوده ایله و سین مهمله زایه سکونیله بلک معناسنه در و مار
بزم دیمکدر و بالجمله استین لفظی بلا اضافته ایراد اولنشدر محصول بیت جانانک عرض
جمال ایله جلوه محلنده اوزا جلاننده زیباسی جو یردی یعنی عرض دیدار ایلدیکی که
زیرا اگر عرض جمال اتسه بزم استین وجودمزه شرمدن و حیادن جان قالماز یعنی فوت
اولور حاصل دیداره طاقت کتوره مز کردن جانان بنده عرض جمال ایلمدی دیمکدر

نظر

جان در استین داردر جانه خافر داما [illegible]
ایفید غیرندر

دار ظرفیت افاده ایدر وکاه کلیف
تجلی ایله بو محلده

کریه در کله داردر [illegible] حافظ [illegible] اما درکنکدر

بودم بر است زخمه بر بیم عنبر افزا انکشت سر
[illegible] در کله دار [illegible] حافظ در دیمکدر

شوکتی [illegible] دانسته [illegible]
[illegible] تماشا کردم

جان شرم و حیادن [illegible] یعنی حاکسیار
[illegible] عرض جمال ایدوب [illegible]
[illegible] استین [illegible]
[illegible] جان فاکر [illegible]
نثار ایدرز وز

نظر بجان و دل انهر عمره تکنابه که سیر دیده نبیند متاع بغما از آن بر عمره در اول
غمره بر جوق یعنی زیاده مغرور دیمکدن مراد جاناندر و که حرف تعلیلدر و سیر سین
مهمله نک کسریله و یاء مجهوله ایله طوق دیمکدر و دیده ایله وصف ترکیبی اولوب
طوق کوزلی دیمکدر و متاع بغما اضافه لامیه در مراد جان و دلدر محصول بیت
اول غمره یه جان و دله نظر اولماز یعنی میل و رغبت اتمز زیرا سیر دیده اولانک
متاع یغما یا یغمایه دیمکدر امید مغفرت ایا بس حرکه ام امروز که زهی کیمیای
انتقام فردا که حرف بیانیدر و ام تکمیل و ثنا و تحسین کلام اچوندر و امروز بوکون
دیمکدر که دنیادن عبارتدر و فردا یارین دیمکدر اخرتدن کنایه در محصول بیت امید
مغفرتکی بکا بوینرکه بوکون دنیاده سنک غمک بندن یارینده انتقامنی چکدی
جفالرده عفو مغفرت عذری غمک بکه دنیاده ایلدی دیمکده یارین جمال جوالی برون
بجحض عشقه که نکار خلق بر لذت تماشا را بیاین با معیت اچوندر و ایا
اسم اشارتدر و مرغ اچون و جمال حسن کوزللک معناسنه در و چو ادات تعلیلدر و الی
الف ممدوده فعل مضارع مفرد مخاطبدر و اسیدن مشتقدر و بجز عشق مصراع ثانیا
مرجعدر کام کاف عربی ایله دماغ معناسنه در و طلقه اضافتی لامیه در و بهرم بانک و الک
فعل ایله فعل مضارع نفس متکلم وحده در و بردن مشتقدر محصول بیت بوکوزللک
ایله چونکه طشره کله سن یعنی ای جانان چونکه بو حسن و جمال ایله عرض دیدار ایدرسن
بن مجرد عشق و محبت قوتیله طلقه دماغمدن لذت تماشای کوتوررم دیکیدرم
دیمکدر لبت بجحض مرامیکشد چه بد بختم که داده خون اجل صحن میحار را
لب دوده در و تا ضمیر خطابدر و میکشد کاف منیله و شین تیجیله فعل مضارع مفرد
غایبدر و تخفیف ضمیر فاعل ایله راجعدر و چه نادیمکدر معنی تعجب الله وکه حرف
بیانیدر و جائزدر که حرف تعلیل اوله داده نک فاعلی ضمیردر و مسیحا صفت
عیسی علیه السلام حضرتلرینه محصول بیت جانانه خطاب طریقیله بیورر که ای جا
نان سنک لبک خنده ایله بنی هلاک ایدر تعجب بد بختم که بن طالعم مسیحا
اجل عادتی ویرمشدر یعنی بنم بلا سر طالعمدر که لبک بنی احیا ایده جک ایکن
هلاک ایدر دیمک اولور و لب دلبری مسیحا ایله تعبیر اتدکلری مشهوردر و تشبیه :
مقبولدر که چو یوسفم کذر به بهشت بر صف حور نشاندم بتو هر کام صد زلیخا را
یوسفدن مراد کندی جانانیدر و بتو سکا دیمکدر خطاب عام طریقیله اولدر و کام ادم

معنا سنده در کسر دالله محصول بیت چونکه بنم یوسفم جنتده صف حوری او عریلر یعنی
حوریلر ز مصر سنده کدر ایدن ظهرادمدا سکا بوزلیخانک نشانن ویسه یم یعنی حوریلر
هب بنم جانمه عاشقدر اولورلر دیمکدر ۶ اکر جانت عرضات ن فرماید ۶ نوکم
ز لکمهر کنج رمز وایما فرمایدک فاعل اجازت علیخ دروانشان مفعولیدر و کنج درمز
اضافتی بیانیه در محصول بیت اکر اجازت عرضات رت بیورسه رمز وایما خفر
بنائیچکوردن اشتی ایدرم و بولشلدرم دیمکدر یعنی اکر رد اشم رمز وایما یله نکام
ایدرم دیکلاولور عرضن زبان رمز وایمایه قادیراولدقلرن بیاندر ۶ تا نیز کرده
بسیاست نکاه را صد منت بر دل عاشق گناه را ۶ تا ایدان غایت ایچوندر و تیغ
نازنانک کسریله و یاء مجهوله ایله کتیکن دیمکدر وکرده کافک ضمیله ضبطدر قسم مفرد
غائبدر و سیاست بمحل سیاست تقدیرنده دریعنی مضاف محذوفدر و باظرفیت ایچو
ندر و نکاه نظر معناسنه در و مشبهبها محذوفدر و منتک معنای سابقابیان اولنشدر و بیت
و تاادات خبرلر و کناه زاده اولان را تخصیص ایچوندر محصول بیت محل سیاستده تیغ
نکاهک کلکین ایدن لی کت هدز دل عاشقه اوزره بو زمنتی واردر یعنی دل عاشقه مقتول
تیغ نکاهک اولدقلری ایچون ممنون جرم و گناه دردیمک اولور و جائزدرکه بسیاستده
بالام اجلیه معناسنه اناوه ایله بس بو بلیاو لپق تقدیر علة حاجت قالمازمنامل اب
رو از غم سیاه که از شرم کردید ام ۶ بر بهشت های دو خط چشم سیاه را ۶ شرم کرده ام
اضافتلری لامیه در و ام لفظنک الف مفتوحهی مجتلبه در و میم ساکنه ضمیر
متکلمدر و بهشت یای باء عجمینک ضمیله و شینک سکونیله ارغوا معناسنه در
و بایه اضافتی لامیه در و دخطک دالک ضمیله خانک سکونیله ماضیدن مفرد
و فاعلی مقدر جانانه راجعدر و چشم سیاه ترکیب اضافیدر محصول بیت ای روی
غم سیاه اولکه شرم کرمیدن جانانک چشم سیاهنی ابه یی ارقاسنه دکشد ر دیمکدر
مثلا مرادم بر کسه نک اغلدعن کورجک علی کل حال منفعل اولمه سی مقرردر اول
جهتله شرم کرمه یه اسناد ایدر علی الخصوص بو کونه ادعا شعره غایت واسعدر
و غم سیاه اولدیو خطاب ایلدک غم کندو سینه کریان ایلدوکندن اوتور بدر تلقی
بعیشعار و زرسانز مسلال منا از ما تیم کذا جا ه زیان عید شاه را تلخ تانک فتحیله ایکی
معناسنه در و یا حرف مصدر در و بیشده باحرف صله و عیش عینک فتحیله و یانک
سکونیله بونده ذوق و صفادن عبارتدر و ضمیرها اضافتی لامیه در و رسانز فعل

نی مستقبل مفرد غائبدر و ملالمنا اضافتی لامیه در و ماتم پاس معناسنه در و کدا یله افعا
فتی لامیه در و عید شاه دخی بویله در و عید بیرام معناسنه در اکا بوندا سرور عباد تدر
محصول بیت جانانک ذوق و صفاسنه بنم ملالم اجلنه ایر شدر مز ماتم کدادن سرخ
یث بهمز زبان عارض اولعلد دیمکدر ▪ مرد انجهلقا تا بنمایم عطای دوست ثابت کنم
پش دو عالم گناه را ۶ مزدا یاری دیمکدر مراد اخر تدر و جهلقان با حرف صله در و تا
تعلیل ایچوندر و عطای دوست اضافتی لامیه در و دو دالک ضمیله طور رسیله اسم
عدد در ایکی معناسنه و عالم لامک فتحیله جهان معناسنه در و بالجمله ایکی جهاندن
مراد دنیا و اخر تدر و کنا را رد مطلع صنعتی اوزره اراده اولنشدر محصول بیت بیت
قیامت کونی خلقه عطای دوستی کوستر مکا ایچون کندومه ایکی عالم کناهی ثابت ایدرم
دیمکدر مراد وسعت مغفرت جناب حقی بیاندر نته کیم امیر الشعرا رودر مولانا باقی مرحوم
بیور ربیت عرق ایدر عالم لری بر قطره اب مغفرت زار قبلان ایت وسعت دریای رحمت
ها رکه رهم فتاده بعزاز معرفت ۶ با هر ق در معامله دیدم کیاه را ۶ که کاف فتحیله
و هاء اصلیه ایله بوندا اسم زماندر و را ذاتک فتحیله یول دیمکدر و افر بنا ضمیر
مرفوع متصل لاحقا او لعله هاذی مفتوحا اعتبار اولنور و با معنی صله و صرا
معرفت اضافتی بیانیه در مراد صحرای عشق جاناندر و بر قدن مراد مهر و محبت
در دیدم کلمه سی عاادات حکایه محذوفدر یعنی ی دیدم تقدیرنده در و کیاه دل
عشاقدر کنایه در محصول بیت هر وقت که صحرای عشق جانانه یول دوشسه
یعنی او عرصه بر ق مهر و محبت ایله کیاه دل عشاقی معامله ده کوررد م دیمک اولور
۶ عیش طمع مدار زرحکم زخوی دوست ۶ در دل نکاه دار سراسیمه ای را ۶ عیش مدار
دادر و صرف مقدر در و طمع مدار او مه دیمکدر و سراسیمه اهلک صفتی در اصلدا
او سراسیمه دیمکدر لکن ضرورت وزن و قافیه ایچون تقدیم و تاخیر اولنشدر
محصول بیت ای عرفی خوی جاناندن مرحمت اوممه او سراسیمه نی یوکدا حفظ ایله
یعنی فریاد و فغان ایلمه دیمکدر و له ای کنا ناصیالت کرده مشغول هم اغوشی مراه
باز میدارد ز افغان ذوق خاموش مراه تا ابتدا غایت ایچوندر و مشغول یای با
خطابیه ایله مابعدنه مضافدر و هم اغوشی یا حرف مصدر در و باز میدارد ایقور
و مانع اولور دیمکدر ذوق خاموشی اضافتی لامیه در و یا مصدریه در محصول بیت
او رز مانده بر کسه نک حبالک ایله هم اغوش لغنه مشغول ایلشدر یعنی حبالک

بوکمند ویله هم اغوش اولمغه مشغول ایدلدن بری خاموشلقا ذوقی بنی فریادو
نغانده الیقور دیمکدر ، صیدان صیادی مهرم رکه یازتش تا ابد ، نیم بسمل دار
دار تیغ فراموشی مرا ، صید بولمق شکار معناسنه در ودانا اضافتی لامیه در وداف
اسم اشارتدر ومشار الیه صیاددر وصیادك یی مهرم اضافتی موصوفك صفتنه
اضافتیدر وکه حرف رابط صفتدر ونازش ه اولان ضمیر غایب صیاده راجعدر ودنا
انتهای غایت ایچوندر ونیم نونك کسریله یارم دیمکدر وبسمل بانك کسریله وسینك
سکونیله ومیمك کسریله بوغازلنمش معناسنه در بالجمله نیم بسمل وصف ترکیبی ا
قسامندندر اولوب معناسی یارم بوغازلنمش دیمکدر تیغ فراموش اضافتی بیانیه در
ویا مصدریه در محصول بیت اول صیادی شفقت شکاریم که اندن نالان تا ابد بنی فراموش
شله تعبیری فراموشلقلق طوتار یعنی کمال مرتبه اضطراب وبیرور دیمکدر وصیاددن مراد
جانانه در اضطراب شوق بیهوشیم کداز نست ازنده هست ، به ز نکا هست مانب صد ساله
بیهوشلق مراد اضطراب شوقه مصدردر فاعلنه اضافتی قبیلندندر وشوقدن مراد اشتیا
واردر و بیهوشی کداز وصف ترکیبی درو سین و کاف دان ضمیردر وهست بوده مقرر
در وحقیقتدر دیمکدن عبارت اولور وما یا بوبله سبب معناسنه در وصد ساله یا
اضافتی لامیه در وساله ه آدلا [illegible] ارسی معنای مصدریه افاده ایدر بعضیلر دی
دیکه مقداریت افاده ایدر وعلی کل حال صد ساله زمانی کثیردن عبارت اولور ف
وبیهوشیش یا حرف مصدردر وصد سالا لفظی بیهوشینك صفتیدر ضرورت وزن
ایچون تقدیم تأخیر اولنمشدر محصول بیت اضطراب شوق بیهوشلقلر بریدر
بوخصوص مقرر وحقیقتدر که سنك هر نکاهك وهر نظرك بنم یوز ییللق ویا یوز
ییل مقداری عقلسزلغمه سببدر یعنی اضطراب ازود وصال دلدن الحاصله موجب
جمعیت خاطر اولان یوخصوصله رقته نیجه زمان بنم بیهوشلقم ولا یعقلم وپریشان
دل اولمه باعث وبادی در دیمکدر حوض کوثر یارب از آتش لب البکن زاب کرد نصیبو
همت فردا زان قدح نوش مرا ، لبالب که استعاله طولدر دیمکدر ونصیبی ده یا
تنکیر ایچوندر وازان لفظنده وکی مقدره ضرورت وزن ایچون مذکور اوقدها آکه ساکن
اعتبار اولنور وانك مشار الیه حوض کوثر اولور وقدح نوش ترکیبی در مراد وصف
ذکر محل اراده حالدر ویا مصدریه در محصول بیت یارب حوض کوثری اتش دن
طولدر صوودن طولدرمه اکر یار بی قیامت کوننده بنم اندن قدح نوشلقلق یعنی شربت

اچملك نصیب دارا ایسه دیمکدر ومراد اعتزالدر در لحد عزی کفن سازم سیاه
ازدود دلی تا باهل محشر نمایدسیه پوشی مرا ، لحددن مراد قبردر و
عزانك منادادر وحرف ندا مقدردر ونمایدظاهر اولا دیمکدر وسیه پوش وصف
ترکیبیدر ویا مصدریه درو معناسی سیاه پوشلق یعنی قره کیملك دیمکدر ماتم زده
لکدن عبارتدر زیرا اهل ماتم اولانلرك عادتی اکثریا سیاه لر کیمکدر محصول بیت
ای عزانك مقبره دودودلدن کفنی سیاه ایدرم که تا اهل حشره بنم ماتم زده لکیم اهل
محشره عیان اوله دیمکدر وددود دلدن مراد اه دروندر ، تحفه مرهم نکیرد خاطر
افکارما ، سایه کل هرنتابد کوشه دستار ما ، تحفه مرهم اضافتی بیانیه در
ونکیرد فعل نفی مستقبلدر بو محلده معناسی لازمی قبول ایلمز دیمکدر وخاطر افکار
موصوفك صفتنه اضافتی در معناسی دل مجروح دیمکدر وافکار الف فتحیله وکاف
تحیله هو وما یه اضافت لامیه دمعمولومولاکه ضمایره اضافت جمیع محلده لا
میه در فا حفظ وسایه کل معناسنه در وکله اضافتی لامیه در وبرتنابد فعل نفی
مستقبلدر معناسی تحمل ایلمز وطاقت کتورمز دیمکدر وبر لفظی بومقوله محلارده
تأکید افاده ایدر وکوشه دستار ما اضافتلری لامیه لردر وکوشه کافك ضمیله
درو دستار صارق معناسنه در وخاطر افکار ما مؤخر مبتدادر ونکیرد مقدم خبردر
وتحفه مرهم خبرك معمولیدر جابی جمله اسمیه ارسال مثلدر جمله مقدمه اوزرینه
محصول بیت بزم دل مجروحمز تحفه مرهم قبول ایلمز بزم کوشه دستارمز سایه کل
تحمل ایلمز وطاقت کتورمز دیمکدر ، باعث دار در رواج سبحه کتو تزویر کو تابندد
صد کسی بر رشته زنار ما ، باعث سبب معناسنه در ویا وحدت ایچوندر ودار استعماله
واردر دیمکدر ورواج راك فتحی ووا ونك فتحیله یورمدن واعتبار بولمقدن عبارتدر وسبحه
سینك ضمیله وبانك سکونیله تسبیح دیمکدر ورواج اضافتی لامیه وکوکافك ضمیله قی
معناسنه در وتزویر یالان عبارتدر وکو ینه اولکی کبی در تکرار وقوی تأکید ایچو
ندر وکسه کافك ورانك کسریله دوکم معناسنه در وبر یونده ادات صله در ورشته
رانك کسریله شینك سکونیله ایپلك معناسنه در وزنار زانك ضمیله کافر لره مخصوص
برکونه قوشقدر اما اصطلاح صوفیه ده حدمت وعبودیتدن عبارتدر ورشته
زنار اضافتی بیانیه در محصول بیت سبحه نك رواج واعتبارنه بیز باعث وبادی
وارد فی تزویر که تا بیز بر رشته زنار ده یوز دوکم بغلیه که اول دخی رواج .

وشهرت بوله دیمکدر مراد اهل ریایه تعریضدر وصو کبیره بیوردغنده ایهام لطیف وار
در فتامل * مطلب الوده بهر توبه نکنایم لیکه * بانگ عصیان میزند ناقوس استغفار ما
لب الوده موصوفک صفتنه اضافتیدر و ترکیب توصیفی دخی دیر معنیسی بولشمه دوداق دیمکدر
ونکنایم فعل نفی متکلم مع الغیردر بانگ سکونیله و کاف عجمیله آواز معناسنهدر و
عصیان اضافتی مجاز لامیه در و ناقوس بر کوبیدوک چاکدر که ترسالر کلیسالرده اوقات
معینه لرینه بلدرملا اوچون چالارلر و استغفار اضافتی بیانیه در محصول بیت بز توبه ایچون
لب آلوده اچمازز یعنی صدقیله توبه ایدرز زیرا بزم ناقوس استغفارمز عصیان آوا
زینی اورر یعنی توبه مز نا استغفار او لیوب بیته معصیه ایدرز دیمک اولور مراد اعذاردر *
اتش افروز شب بیچاره ایم وکس هرکز ندید * چون نیکال شفاعت بر لب زنهار ما * اتش افروز
وصف ترکیبیدر و شب تانک فتحیله سنه دیدکلری ضمیمه کلدر و عجزه اضافتی بیانیه در اما اتش
افروزک شب اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتی قبیلندندر و آخر عجزه اولان یاء دیم ساکندر *
ضمیر متکلم مع الغیردر و هرکز هانک فتحیله و رانک سکونیله در و کافک کسریله هیچ معنا
سنادر و چون شب بوله نیله زدیب ظلال المقدر عبارتندر و نیکال الا اضافتی مصدرک فاعلنه
اضافتی قبیلندندر و نیکال تانک فتحیله و بانک سکونیله اغزه چقان اوچوقدر که اکثریا
ستمهنک صکنده چقار و شفاعت اضافتی بیانیه در و لب زنهار اضافتی بیانیه در و مجاز
دکه مجاز لامیه اوله و زنهار امان معناسنه در و ما یه اضافتی لامیه در محصول بیت بز عجز
ستمهلی آتشی یاقنهیدر زیرا کمال مرتبه اظهار عجز اتمدمیوز و طلایوکه کمسه امانمز ایچون
هرکز شفاعت اوچوقی ظهورین کورمدی یعنی احوال پریشانمز مرحمت اولنورغن کمسه
کورمه مشدر دیمک اولور * مرحبا ای جان اتشان میکشای کار خلق * ناخنی پس
تیز داری رخنه در کار ما * مرحبا لفظ تعجب و تحسین وآفرین معناسنه مستعملدر وینشا الله
ممدوده ایله قولای معناسنه در و کار خلق اضافتی لامیه در و ناخن طرنق معناسنه در و بالتنکیر
اوقونور و پس بانک فتحیله سین سکونیله زیاده معناسنه در و تیز تانک کسریله *
کسکین دیمکدر و دار و بحسب اللفظ طوتارسن دیمکدر اما مستعمله سن واردر دیمک اولور
و رخنه رانک فتحیله و خانک سکونیله کدوک معناسنه در و یاء وحدت ایچوندر و هینه
ادات توسکلدر و رخنه بر فعل امر مقدرک مفعول صریحیدر و بالجمله ابتداء مصراع
ثانی محل تعلیلده محصول بیت مرحبا ای جان کار خلقی آسان اچارسن یعنی هر

کسک عقدهٔ سرشته ایرادن نیچ ایدرسن و حور رسن که زبان کسکین طرنغک وار
در ایکی بزم ایشمزده دخی بر رخنه ایله یعنی بزم دخی عقده کارمزی اچ دیمکدر * ساکن
میخانهٔ ما باش ز عرفه زانکه هست * چشمهٔ نور صفا در سایهٔ دیوار ما * عین منا
دادر و صرف سنه ذا مقدر در و زانکه زیرا که دیمکدر و هست مقدم خبردر و چشمه مؤخر
مبتدادر و دیواردن مراد مصراع اولده ذکر اتدکی میخانه در و بالجمله ذکر جزء اراده کل
قبیلندندر محصول بیت ای عارف بزم میخانه مزده ساکن اول که زیرا بزم دیوارمز
کولکه سنده نور صفا چشمه سی واردر دیمک اولور مراد عشقیله تصفیه قلبدن عبارتدر
و مصراع ثانی محل تعلیلده در و بیتده صنعت تجنیس رعایت وار در فتامل * چون جهل
نکند چشم اشکبار مرا * که ارزوی دل اورد در کنار مرا * چون نیچون دیمکدر اداة تعلیلدر
و چشم اشکبار موصوفک صفتنه اضافتیدر و اشکبار وصف ترکیبیدر و یار بیلندن *
شعدر با عذر یعنی معناسنه اما بونده اقدیمی دیمکدر و که حرف تعلیلدر و کنار یان
معناسنه در محصول بیت چشم اشکبارمی نیچون خجل و سرمسار اتمیا که ایلک ایله شیمی
ارزوی دلیمی کندی یاننه کتوردی یعنی مرادم اغلمق ایله حاصل و میسر اولدی دیمک
براه عشق اکیر مرد شوق بال و پرم * که نی پیاده شمارندن سوار مرا * براه ایله با
یعنی ظرفدر و راه عشق اضافتی لامیه در مجازا و بکیرم فعل امر متکلم وحده در و معناسی
نفوسی طوتیم دیمکدر و پرده یا وحدت ایچوندر و یا خود نسبت ایچون اوله و جائز *
دکه تنکیر اوله و که حرف تعلیلدر و نی نونک کسریله و یای اصلیه ایله ادات نفیدر و پیاده
پیاده معناسنه در و نکیندن دخی اکی کیمیدر و سوار سک مفعولیدر دیمکدر محصول بیت
راه عشقده شوقمک بال و پر طوتیم که بنی نه پیاده و نه سوار صایه لر و لا یعدر که شوق
بال و پر اضافت ایله اعتبار اولنه یا خصوص پر یله اولان یا نسبی اوله بو وجه
مناسبدر و علی کل حال بیع کلام راه عشقده بال و پر شوقیله پرواز ایدن عاشقانه پیاده و نه
سوار اولنمق اولور * فغان ز بخت نادرون هیچ کس نشاندم * که هیچ کام نیاید به انتظار مرا *
دون همت وصف ترکیبیدر آلچاق مندندر و یا مصدریه در و نیایدنک فاعلی کامدر و مفعول
صریحی مرادر محصول بیت دون همتلو بختدن اسعدن فریاد که زیرا بو بختدن نادم یعنی بو
بختدن دلخشاد اولورم که هیچ بر مراد بنی انتظاره کتورمز یعنی هیچ بر مرادم یوق که منتظر
حصول مرام اولیم دیمکدر مراد نامراد اولدیغن بیاندر و معلوم اولاکه مصراع اولده اولان اسم
اشارت مصراع ثانینک مفهومنه ارجاع اولنور * نا آرام مردم اهلم نه صبر مرشد دهره

دن
نشسته ام که نسیمی کند شکار مرا ای مردم اهلدن مراد انسانک کاملدر وصبر بوندن مراد
کنایت اولور ونسیم خوشبوی معناسنه در بونده موصوف محذوفدر تقدیر کلام باد نسیم
دیمکدر ویا تنکیرا اولمق اولیدر محصول بیت نا اهلک ملامتلرینه تا هرشدر زمانه یا
مردم اولورمنتظرم که باد نسیم بی شکار ابلیه مراد اولان وسر کاردان بر شخص جهان او
لدغی بیاندر ٦ زنهی تنه شادی چو کودکان همه عمر گرفته در اغوش ودر کنار مرا
شادیه یا مصدریه در وکودکان کوچکلر دیمکدر کودکک جمعیدر وکاف ثانی عربیدر
وبهاء عمر مدت الحیات معناسنه در وغمک ضمیر خطابا اضافه لامیه در وگرفته فاعلی غم را
جمعدر محصول بیت شادلق تنه سی تور قوسدن جمیع زمانه صانمه سنک غمک اطفال در
کبی بینی اغوش کنار زنده یعنی قوچاغنده طوتمشدر مراد مقرر الخرنناك عشق اولدغی ادعا
صبا بملك عدم یا جنان بکن عرضه که بیعنی بشناسد در بی دربار راه میانش حاضر مفرد
مخاطبدر وبیکدر با بمعنی صله وملک عدم آخرتدن عبارتدر وعرض مناد ادر و حرف
ندا مقدردر وکه صلو بیانیدر وبیعنی یا مصدریه در وشناسد فعلنك فاعلی بیغم لفظنه
راجعدر رودرین دبار دیدیکی ملک عدمه اشارتدر محصول بیت تجرید طریقیله بیورد
او عزله یا ملک عدمه کلمه یا فود کلدکس او یله اولیکه بغمکر بو دیبلوه مادیار دیرینه
بلیبنا کلامیه یعنی عشقله کله بو قضیه ندامت مقرر دردیمک اولور ٦ چراغ عشق بکلشن
شود دلیل مرا ٦ بکشت کلشن خود میبرد خلیل مرا ٥ چراغ عشق اضافه بیانیه در وبکلشن
ده با بمعنی صله وشود فعل مضارع ودلیل فاعلیدر ومفعول صریحی مرادر وبکشت لفظنده
با حرف صله وکشت کافک نصبیله بوده سیر وتماشادن عبارتدر وخلیل حضرت ابراهیم
عم محصول بیت چراغ عشق بکا کلشنه کتمکه روشن دلیل اولور حضرت خلیل نبی کندی
کلشننده سیرینه ایلتدر دیمک اولور ومصراع ثانی ارسال مثل قبیلندندر ٦ ز باغ
وصل ثمر خواهم آن قدر که دهند ٥ کیا نظر بکثرت با نلیل مرا باغ وصل اضافه بیانیه
در ودهند فعل مضارع در تثنیه وجمعده مشترکدر اما بو محلده جمع اولمسی مراددر
واهلک لری السنه شعرا اوزره خوبان در ویا خود جانانه اوله بو تقدیر جه صیغه جمع تعظیم
اوله ایدر وبکثیر ویا قبیلنده اولان یا للرصله معناسنه در محصول بیت باغ وصلدن میوه
استرم او قدر که ویرلیر یعنی باغبانلری ویردکلری قدر استرم هم کثیر وقلیله نظرم یوق
واردر اولور یعنی دلیمک لهم قدر المنه قادر دکلم حاصل ثمرات باغ وصالدن انجق تقدیر
اولنان مقدار ممتنع اولورم دیمکدر ٦ زاوی مکش بکسرانا مساز محتاجم کمنعل

زبیده صنعت الثلاث واردر

نکتد بال

نکند بال جبریل مرا ٥ زور ایلک تی واولک سکونیله فعل امر حاضر در وزور بدندن مشتقدر
وبکسور دیمک کاف نتی یلیله سکون معناسنه در وبکسر انده با بمعنی صله ومکسرات
بلپادر عربیده مروحه دیرلر دیمک کسریله وکه صفتی تعلیلیدر ومنفعل شرمسار در
وجهل معناسنه در وبال قنات معناسنه در محصول بیت یوزای مکس مروحه یه محتاج ایلمه که
بال جبرئیلی بینه جهل وشرمسار ایلمسون یعنی مروحیه محتاج اولورسم بال جبریلی ادا
کمک کندی وبال وپر جبریل مکسرانم ولیهی کندودن منفعل وشرمسار اولمق لازم
کلور دیمک اولور مرادی بیانک کمال استغنادر وبالجمله بو کونه ابیات علق واغراق
قبیلندندر ومنافلر ٦ علاج تشنگیم خون دل کندورنه روزی لب کذرد نهر سلسبیل مرا ٥
تشنگیم کله سنده کاف مکسوره های رسمدن مبدلدر ویای مصدریه بو یله دیمه الله
مفتوحه اوقنور اوی بوندن اصلاش معناسنه در ونهر بو لانک فتحیله ابرمق معناسنه در
وسلسبیل جنت علاوه براین مغلک اسمی در یس نهره سلسبیله اضافه عامک خاصه
اضافه قبیلنده در محصول بیت بنم صوسز لغم خون دل علاج ایدر بو قضیه نهر سل
سبیل بنم دود تخم اوسنه بکجر کید یعنی عطشم تسکین ایتمز دیمکدر ٦ فغان زجلو
خنک کرباسخاوت عشق ٥ بر فشاندن جان میکند بخیل مرا ٥ که حرف تعلیل
بر فشاندن کلمه سنده بع لفظی ظرفیت افاده ایدر وبیر تأکید اجو در وفشاندن
مصدر در صاحقه ونشار ایتمک معناسنه اما بو نده بذل وفدا ایتمکدن عبارتدر وجا
اضافه مصدر مفعولنه اضافتی در محصول بیت سنک جلوه حسنکه یعنی عرض
جمال ایتمکدن فریاد که سخاوت عشق بر بو که بذل جان ایتمکده بنی بخیل ایلر یعنی
بن سنک یونکله سخاوت محبت بی ایله تسلیم روح وبذل جان ایدرکن سن عرض
حسن وجمال ایدر ب آب حیات دیدارک ایله بنی بینی احیا ایتمک ایله بذل جانه مانع اولور
سن دیمک اولور وبالجمله مراد مدح جمال جانانادر ومنافلر ٦ دلم زجور خسیسان الم کشد ورنه
٦ نمیکند بستم مردم اصیل مرا ٥ خسیسان خسیسک جمعیدر مراد بد اصل وناجنس اولانلر
در
دنیلر دیدر ونمیکند کافک فتحیله فعل نفی مستقبل مفرد غائبدر معنا مطابقی اصرار دیمکدر
بوندن
اما مراد معنا لازمی در یعنی مضطرب ایلمز دیمکدر ومردم اصیل اضافه موصوفک صفتنه
اضافه سیدر مراد اصل زاده اولان کشیلردر محصول بیت کونکلم خسیسلرک جورندن الم چکر
بو قضیه اصلزاده اولان مردم کاملدن بنی مضطرب ومتألم ایلمز دیمک اولور مراد
ناجنس وبد اصل روزگار اولان شقاوت شعاردن شکایتدر حق بودر که بو کونه ناجنس

ودی الاصل اولان بو شعرالرک دلندن شعرا دکل انبیا و اولیا ایمین دکللردر حاصلی اومقود
ارباب فساددن شرورلرندن حضرت خدایه صغنیقدن غیری چاره یوقدر ه جاکوزه باورم
آید زیرا حسن وفای که کره حسن تو ملزم بضد دلیل مراکه صنع تعلیلدر فکره کالمدر
تحصیل ماضیدن تسهید محصول بیت اهل حسندن بکاد وجهله وفا اعتقادی دکلدر که ز
برا سنده حسنکله بو دلیل ایله الزام ایلمشدر دیمک اولور حاصل کلام عرانه دلدارک
جفاکارلغن کنایه طریقیله کندویه اشعار ایدر رمجکاست عرف جنون که تازیانه اوزکو
عقل بر انگیز از میل مراه تازیانه لغتده قمچی معناسنه در اما بونده جنوندن کنایه در وکوی عقل
اضافه بیانیه در محصول بیت تجرید طریقیله بیورر که عرفی جنون قمنی دردکه کالنک تا
زیانه جنون عقل چلمه سندن بنی بیلک میل سوره و بعیدا ایله مراد اظهار جنون ایتمکدر
ولی ایضا خیز و جلوه ایده سرو چمن طراز را ه آب و هوای زیاده کن باغچه نیاز را ه خیز
خانه کسریله بغل امر خاطر مخاطبدر وایده صو بیر دیمکدر دراما معناسی لزوم لطافت
ویردیک اولور وسرو چمن طراز ترکیب توصیفی در اما یلکن چمن طراز وصف ترکیبی
در معناسی چمن بسته یعنی سرو دیمکدر مراد قامت جاناندر که چمن آرای حسن و جماللدر و باغچه
نیاز اضافه بیانیه در محصول بیت عرفی کندی جانانه خطاب ایده بیورر که قالقل ای جانانه
سرو چمن طراز حسن و ملاحت اولان قامت سرفرازکه جلوه و ناز و شیوه ایله رونق و لطا
ویر باغچه نیازک آب و هواسن زیاده ایله حاصلی ناز و شیوه ایله جلوه ایتمک اولکه عاشق
لرکه دخی نیازی و دلکرلی اولان سوز و کدازی فزون اولسون دیمک اولور ه آه که طبل
جنک زد آنکه بکاه آشتی ه چاشنی ستم دهد لطف الم کداز را ه طبل جنک زدن اصطلاح
ده جنکه شروع ایلمک دیمکدر و آشتی الف ممدوده ایله و شینک سکونیله بارشمق معناسنه در و
سکونه اصلیه در الم کداز وصف ترکیبیدر معناسی الم ازیجی کیدریجی دیمکدر محصول بیت آه که
جنکه باشلدی اول یارکه بارشمق وقتنده بیله ستم لذتن ویردی و الم کداز اولان لطفنه ویلیله
آشتی وقتنده لطف الم کدازینه ستم چاشنیسی ویرن دلبر اجنکه باشلدی دیمکدر اینجه مقصد
شکایتدر ه صورت حال چون نشود در تو عیان که میبرد ه ناز تو جنبش القلم چهره کشای راز را
چون نیچه دیمکدر وادات صلیه ایله و میبرد فعلنک فاعلی مصراع ثانیده اولان نازدر و چهره کشای
رازدن مراد شاعر کندیدر محصول بیت عرفی دلدارینه خطاب طریقیله بیورر که ای جانان صورت
حال عاشقک نالانلکیفی معلوم و عیان اولورکه سنک نازک چهره کشای رازک الندن اولان
قلمدن جنبشی ایدر مراد جانانک ناز و استغناسی کندوده قدرت و قوت و عرض نیاز طاقت

قومد

قومدغی بیان ایدر ه تا حرم فرشتکان از دل و دین بری شود ه رخصت جلوه کر دهد
حجله نشین ناز را ه تا انتهای غایت اچوندر حرم فرشتکاندن مراد عالم ملکوتدر و حجله نشین
وصف ترکیبی در و ناز ه اضافه بیانیه در محصول بیت عالم عناصردن تا عالم ملکوته وارنجه جمیع
مخلوقات مکلفین دل و دیندن بری اولورلر یعنی عاشق اولورلر ایدی اکر جانان حجله نشین او
لان نازینه رخصت جلوه ویرسه یعنی اکر جانان اظهار ناز و شیوه ایدرسه تمام عالمی کندویه عاشق
آشفته اولوردی دیمکدر ه آنکه کشوده چشم جان در طلب حقیقتی ه طرف نقاب بر شکن پرده کی مجاز را ه
از طرف [illegible] تقدیر کلام ای آنکه دیمکدر و بر شکن قالدر دیمکدر و پرده کی کافی [illegible]
رسیدن [illegible] بیانیه در و حقیقت [illegible] و بالجمله مجاز اضافه بیانیه در محصول بیت ای شول
کیمسه که جان کوزینی اچوب حقیقت طلبنده حقیقت [illegible] اولان مجازک نقابنک طرفنی قالدر جکدر
مراد [illegible] المجاز قنطرة الحقیقه مضمونی [illegible] عشق مجازی بیلک حقیقته واصل
اولمسن دیمکدر [illegible] شربت ناز [illegible] تلخ کامی دلبران ه عرفی اکر بیان کند چاشنی نیاز را ه مصراع ثانیده
واقع اولان [illegible] علی الصدر [illegible] مطلع [illegible] در محصول بیت دلبرلرک دماغی
عندو شربت نازلری [illegible] عرفی اکر لذت نیاز بیان ایدرسه [illegible] اولور [illegible] دادم بدست [illegible]
پیشه را غافل که مست [illegible] ریشه را [illegible] ترکیبیدر معناسی [illegible] دیمکدر
[illegible] مراد دلدر محصول بیت دل غمناک جانانک [illegible] غافلدر که زیرا مست
[illegible] شکست ایدر دیمکدر بعض نسخه ده بدست و بر بنا [illegible] جشم [illegible] حق بودر که [illegible]
مست [illegible] غایت مناسبدر [illegible] که محکم کرفته است ه عشق [illegible] دامن
حسن [illegible] را [illegible] مراد [illegible] عشق [illegible] محبت [illegible] زوال و حسن و جمال [illegible] زوالدن عبارتدر
محصول بیت ای رقیب جانانک [illegible] چالشه که زیرا [illegible] دست
[illegible] جانانک دامن حسن [illegible] زوالی محکم طوتمشدر حاصلی ای رقیب [illegible] جاناندن [illegible] د
کلدد [illegible] نه دیمکدر [illegible] فرهاد [illegible] ذوق که او باده [illegible] ه درکار نقش [illegible] کند
زخم تیشه را که [illegible] تعلیلدر [illegible] فرهاد را [illegible] تیشه دن مراد فرهادک [illegible] کسکیدر
محصول بیت فرهادک ذوقی [illegible] فرهاد باده [illegible] زخم تیشه سنی [illegible]
نقش ویرمک [illegible] دیمکدر [illegible] ذوقی [illegible] صورت شیرینی [illegible] نقش [illegible]
ده نقش [illegible] بیستونده صورت شیرینی [illegible] ه تا حسن [illegible] فرو
برد ریشه را ه [illegible] فرهاد [illegible] نظر ایله دیمکدر [illegible]
[illegible] دیمکدر [illegible] ریشه [illegible] معناسنه در اما

بونه تأثیر دن کنایه‌در محصول بیت خطاب عام طریقیله بیورر که بیستون فرهادک نقش ایله کی چون
شیرینک نظر ایله نا بینا ایدی که خاش ریشه سینه نیجه با نور شدر یعنی صن شیرینک خراشه‌سی دخی
حسن صورت ویره بیلیجه تأثیر ایلمشدر دیکدر عجب بیمی نسترد که کشت ماهتاب امشب که
در بغل نسترها اردیم نیشترا ، کشت ماهتاب کافک فتحیله و اضافت ایله ماهتابک صفاسینه آکدرو
استعمال اولنور دور بغل نسترها اردیم استعاره قولنور فله دق دیکدر محصول بیت ای عجبا ماهتاب
سیر صفاسنی اولان نسترن کبی کور دیوکیجه که شراب بنشه سینه در بغلانمرک یعنی شرمسن
اولیهیمن ماهتاب صفاسینه دخی ایده مدرک دیکدر رونه ایضا در باغ طبیعت نقش دیم مدم زراه
چیدیم وکذشتیم کر شادی وغم راه باغ طبیعت اضافتی بیانیه‌در و نقش دیم نعلی ماضی
متکلم مع الغیردر معناسی صفدق دیکدر ما ابد نه نقش دیم قدم راد بلک ایه غاء زحمت
دیرملک وچوقلق اکلندک دیمکدن عبارتدر محصول بیت باغ طبیعتده چوقلق قدر راتمه‌ک فرح
وغم کلدیکنی دوشردک وکچدک دیکدر مراد دنیانک قیدلرادر و غمرت کوربکره وب دل
بسته اولمدغنی بیاندر ، در بحث دل ودغه تصرف نتوان کرد در خون کشتن این سماع برهان
حکم زبحث دل اضافه مصدرک فاعلنه‌در وواو معیت معناسنی افاده ایدر در خون کشتن
فاء غلدر ومصطربرا ایدر معناسنه استعمال اولنور وابن مسئله‌دن مراد عشقه‌در وبرهان دلیل
معناسنه‌در وحکم کسر حاء حطی ایله حکمتک جمعیدر وبرهان مضافدر اما برا صله حکمک
مضاف محذوفدر تقدیر کلام برهان اربابی حکم ادیکدر یا خود برهان وحکم عطفله اعتبار
اولنوب ایکسندن دخی مضافلری مقدر اوله محصول بیت عشق ایله اولان بحث اثناسنده تصرف
ایلمک اولماز مصراع ثانی محل تعلیلده زیرا بو ارباب حکمتک دلیلی مضطربدر یعنی ابطال ایلر
دیکدر یا خود بو ارباب برهانین وحکمانک اغلدر دیکرا اوله اما حقا بودر که بو معنا غایت
اعلادر فتأمل ، کالماس بوطعنه شو از جکر مایه‌ده بر هر به مره تیغ ستم راه طعنه
شو وصف ترکیبیدر تیغ ستم اضافتی بیانیه‌در محصول بیت بزم جکر دن الماس طعنه ایشیدیک در
سن بیهوده زهر ایله تیغ ستم اب ویرما یعنی تیغ ستمی بیهوده یره زهر ایله صواره دیکدر زیرا
سنک طعنه سنوکله سبر یعنی الماس ایله جکر جز پاره پاره اتمشدر الم چکیوب سندن فراغت اتمز
دیکر اولور ، دوزخ روضه جوریالین دهن تلخ بخندم ، بس غوطه‌که در زهر دهم باغ ارم را
روضه‌دن مراد باغچه‌در وجو ادات تعلیلدر وغوطه صویه دلقا معناسنه‌در وکه حرف رابطه‌در
مقتدر محصول بیت باغچه‌ده چونکه بودا اعزایله خنده ایدم باغ بهشته زهره چوق غوطه
ویرورم یعنی باغ جنتی چوق زهر یاللردم یعنی باغ ارم اولسه ذا انفعالدن منفعل اولور

دیکدر

دیکدر ، ما سجده بر سایه دیوار نشستیم ازان دامن بر سر حرمکاه صنم راه سجده بر سایه‌ک تعبیله
وصف ترکیبیدر معناسی ماز بر سجده ایدیجیدر محصول بیت بر سایه دیوار کنشت عشقده وجبهه‌مز سجده
ایله بجیدمر حرمکاه صنمی نه ادیبلیرک سؤال ایله مراد رعایت اداب عشقدر ، عرض غم دل کر طلب
جان کنمار نوز نهار بر فشان ورنجان دل غمراه عرض منادا وحرف ندا تقدیردر وغم دل کلدیکی
نا علیدر ونهار بونه البته دیکدر وبر فشان مطلق امر حاضردر نثار ایتمک فدا ایله دیکدر ورنجان
ناکتدر ورنجان نهی حاضردر والف ونون ادات تعدیه متحرکدر محصول بیت ای عرض غم دل اکر
سندن جان طلب ایدرسه البته جانکی فدا ایله خاطرینی رنجیده ایلمه دیکدر مراد مقتضای
عشقی بیاندر ، ایضا در نوبهار باده ننوشد کسی چرا ، بی در پیاله زهر فروشد کسی چرا ، کسی
لفظنده اولان یا تنکیرا چوندر محصول بیت نوبهارده نیچون بر کیمسه باده اچمزنی قدح لا لی
چونکه زهر صتار یعنی ایام نوبهارده بر کیمسه باده اچمه‌ملک نیچوندر وزهر نه شکوفه
باعث ندر دیمک اولور ، مرغان چنین بشوق وبهاران چنین بذوق ، همراه بلبلان خر
وشکفته چرا ، بهاران دن مراد انواع کلستان وبوستانلردر وهمراه بولمانک معناسنه‌در اما بونلا
معیت معناسنی افاده ایدر محصول بیت قوشلر بویله شوقده وبهارلر بویله ذوقده نیچون
بلبلار ایله کیمسه خروش ایتمز یعنی مشتاق اولوب فغان ایلمز دیکدر ، سر رشته معامله که
دست قسمت بادشمنا بهل بجوشد کسی چرا ، سر رشته ترکیب مزجیدر اهلک اوجی دیکدر
ومعامله اضافتی بیانیه‌در ودست قسمت اضافتی دخی بویله‌در محصول بیت سر رشته
معامله دست قسمنده در نیچون دشمنلر ایلا کیمسه مجتنده فتنه باشیم یعنی معامله عرورد
ولت رونق الله تعالی قسمت اولدیسه اولقدر اولور بس بویله اولجق مهر ومحبت وار
یکن عداوت نه ایچوندر دیمک اولور ، صد دشمنم نیچون بخار نشسته دوست همراه یکی
خار باده ننوشد کسی چرا ، دشمنم اولان ضمیر منصوب متصلدر میم ساکنه در معنا
نه ندن نیچون خجله مقیکدر و رو نجل یار اصلیده تنک تخجیله وحانک کسریله ملال
معناسنه‌در نه کیم دستور العلما صاحبی دخی بیان ایله مشدر ونشنه‌دن ادات خبر حذف ندر
دیم بونلا دخی معناسنه‌در ونوشدرد مطلع صنعتی اوزره ایراد اولنمشدر محصول بیت
یوز دشمنم خون ملال تنکنه‌در دوست دخی یعنی یوز دشمن ودست هم خون ملال صوسا
مشدر نیچون نکه بو باده وخماره نوش ایلمز دیکدر وباده بی خماردن مراد خون ملالدر ،
چون دیدم عنایت تو نیفا نکشت ، در نکنای غم بکوشد کسی چرا ، تنکنا ده رنقا دیکدر زیرا
تنک تانک فتحیله تون وکاف ایله دار معناسنه‌در وتای لفظی مصدریت معناسن افاده ایدر

ونزعه اضافه لامیه و روز نزعدن مراد حالت نزعدر خصوصیت چونکه دائما عنایت توفیق ایکندر نه
چونکه حالت موت دار الفنادن سؤال ایلمز دیمکدر ۶۶ دوستیست عرغد و هم رفع دشنبست
عیبت غنیمو دوست نیو شد کسیی حرز ۶ دوستیست و دشمنیست ده اولان یا مصدریه در ادعیه منادا در
حرف ندا مقدر غنیم غینك فتحیله و نونك کسریله دشمن و خصم معناسنه در خصوصیت ای عزیزم
دوستلقدر و هم دشمنلکی دفعدر بو بیله اولمیجق نیچون کیمسه دشمن و دوستك عیبنی ستر ایلمز دیمکدر
حاصلی ستر عیوب دوست سبب ازدیاد محبت و دشمنه باعث ارتفاع عداوتدر دیمك اولور و له ایضا
دلبودر کعبه روکرده هست جوا بدا ازدلها ۶ که خواهد ماند ازین کعبه ها در طی منزلها ۶ در کعبه
اولانده یعنی صله و همت اوادات توسلدر یای ملفوظه غیر مکتوبه وحدت ایچوندر درکرد استعاله
توجه و عزیمت ایلدی معناسنه در خصوصیت کوکلم هر کعبه یه توجه و عزیمت ایلدی و قلوب مطروددن
همت دیلرکه زیرا طی منازل و قطع مراحله نیجه کعبه لر اراه قالسه در دیمك اولور مراد عزم مقصد وصال
ایدب سایر مقاصددن فارغ البال اولدوغنی بیاندر ۶ توقلا طونا دل اندیشه را هیچ چون مقکن ۶ ورای
وادی جز حیرت ندانم حل مشکلها ۶ افلاطون دل وصف ترکیبی اقسامتدر زیاده عاقل و دانا معناسنه
در دیلمقاب ایچوندر و چون بوکلم و چون الف معناسنه در ومقکن اصلنده میمکنندر رکن ضرورت وزن ایچون
یا حذف اولنشدر وکه حرف رابط صفتدر خصوصیت خطاب عام طریقیله بیور که ای کسن زیاده عاقل و دانا
ایسك فکر و اندیشه کی چیسنه بو کلم بو قمه یعنی اندیشه کی مضطر ایله اول وادیکه حل مشکلات
حیرتدن غیری کسه بیلمز یعنی مشکلات عشقك طرق بیانی حیرت تشوش اولوردیمکدر حاصلی بو مشکلات
حکمیات و ریاضت و بالجمله عقلیات و نقلیات ایله حل اولنه احتمال یوقدر دیمك اولور ۶ بیاد شرط
وسی معلم دل منه اکنون که از طغیان دریا در نه ایست ساحلها ۶ بیاد شرط ده یا بمعنی صله و هاك
شرط موافقت روزکار دیمکدر و معلم بونلرکه قوللانیوز بدروننه فعل نهی حاضر مفرد مخاطبدر و ننه ورندن
متعقدر و نه نانك فتحیله و کسریله وهای اصلیه ایله الف معناسنه در خصوصیت روزکار موافقه وسعی
معلم کلانومیرینی ربط خاطر ایلمه الان که طغیان دریادن ساحللر صوالتنده در دیمکدر حاصلی یاد
موافقت وسعی معلم بو محلده نافه بخش اوله مزلرهات توقفه یارو لازمدر که سواحل وصاله نایل اوله سن
دیکر اولور تنکیم شاعر دیمشدر بیت توفیقا رفیقا اولمیجق فالله یوقدرتسکر بو راه عقله ادبار
ضرر ایلدی برنجه دل تخم غمی میکار و بچین خوشه اشکو ۶ که دهقان ان المرجع او ردو زین کشته حاصله
ها ۶ بدلها بمعنی صله و دل کوکل معناسنه در و تخم غم اضافتی بیانیه در و یا نسبیه
و میکار کاف عربیه ایله فعل امر حاضر در معناسی اك دیمکدر و بچین دوشیر دیمکدر و خوشه
باشق معناسنه در و اشکك الفنك فتحیله کوز یاشی در و یا نسبیه در و بالجمله خوشه ئكك

اشکه لفظنه اضافتی بیانیه در وکه حرف تعلیلدر و دهقان دالك کسریله کویلی دیمکدر
امّا کنود ننه عبارتندر و املای اضافتی بیانیه در و جمع اولدن جمع ایدر دیمکدر فاعلی دهقان
املا اجمعدر و کشته کافك کسریله اکلمش ترلا معناسنه در افزوده اولان یاء رسم تخصیص
ایچون اولمقله اولور در نیه حاصل که فرکی خصوصیت کوکله غم تخمنی اك و کوز یاشی باشنی
دوشیر که زیرا دهقان امل حاصللرینی بو ترلادن جمع ایدر دیمکدر حاصلی خطاب عام طریقیله
غمناك و کریان اولکه واصل مرادات اولاسن دیمك اولور ۶ مثلا کو بمت عالی صفت بردار
زان نقشی ۶ جمال کعبه نتوان دید تا کرده منزلها ۶ و مثالی ده یا وحدت ایچوندر و عالی صفت
علام کبی دیمکدر و بر دار قالدر دیمکدر اما بو ننه اضافه ایله معنانه در و اسم اشارت مثاله
راجعدر و نقشی ده اولان یا وحدت ایچوندر و نتوان دیه کورمك اولمز دیمکدر و معلوم اولا
مافی مضارعه مقارن اولسه معنای مصدر بیت افاده ایدر و منزلها ره قطع ضمنی در خصوصیت
سالك بو مثال دیوم عالی کبی اول مثالدن بر اولدر نقش الی یعنی منتصح اول مثال مفهوم مصراع :
ثانی درجمال کعبه مقصودی طی منازل ایلمینجه کورمك اولمز دیمك در ثانیکیم :
دو مشکل هرکه زحمت نکشید بحقیقت نرسید ۶ اکر با میر محمل رمزی از دیر مغان کویم ۶
جرس بکشاید و ناقوس برهندد محملها ۶ یا بمعنی صله و امیر محمل بوندن امیر الحاج و امیر
الحج معناسنه در و دیر مغاندن مراد دیر عشق و خصوصیت اکر میر محمل دیر عشق و محبت متعلقه
اولان کنزل سرینی دیسم و بیلدرسم میر محمل جرسی چوزردی و محملکرینه جرس بر ینه ناقوس باغلر در
یعنی میر محمل دخی اول دیر مسلاکی اولور دیمکدر ۶ خرابات مغانست اینکه معمار ان ایوا
نش ۶ خوی بیشانی روح القدس ریزند بر کلها ابیات سابقه اولان دیر اشاره تدر
ایوانشده ضمیر غایب خرابات مغانه راجعدر و خوی واو رسمیله ده معناسنه در و روح
القدسدن مراد حضرت جبرائیل علیه السلام حضرتلرینه سوریز زیرا که اکا معمارلردن خصوصیت
سابقا ذکر اولنان دیر مغان خرابات مغاندر که او بله خرابات که انک ایواننك معمارلری :
حضرت جبرائیلك الندن دوکرلر بالجمله یعنی خوی بیشانی جبرائیل ایله تعمیر ایدرلر د
یمکدر و بالجمله معمارلردن مراد رندان خدادن تاکیم بو بیت ایتادن زیاده روشندر ۶
خدارا خانقاه کربنه راصومعه بر بنداند ۶ که ایوانها بسازند و بیاراینده محفلها ۶ خدا
راده را تخصیص ایچوندر لام اجلیه معناسنه و جائزدر که قسم ایچون اوله و خانقاه خانه کا
هدن تعریب اولنشدر تکه معناسنه در و صوفی منادادر و حرف ندا مقدردر وکه حرف
تعلیلدر و سازند و بیارایند فاعللری اندرد خصوصیت الله ایچون یا خود

الحجیجونا ای صوفی خانقاه کهنه‌یی رندلسن ودیرکه ایوا ایوانلردن زرومحفللر
بزم‌یه‌لر دیمکدر ۶ چو خون الوده فردا خیزم دبرکرد او کردم ۶ شهیدان محبت راز
حسرت خون شود دلها ۶ کرد کافک کسریله اطراف وجوانب معناسنه در ضمه اضافه
لامیه‌دره ضمیر دلده مذکور اولان جاناته راجعدر وکردم کافک فتحیله فعل نفس
متکلم وحله درخصوص بیت چونکه روز قیامتده قبرمدن خون الوده تلطخ طارق جانا
نده چکرم ودولانم شهیدان محبتک دللری حسرتدن خون اولور یعنی جلسنده
زیاده خون اندوده اولدیغمدن سایر عشاقک صد وحسرتندن دللری مضطرب اولوردی
دیمکدر ۶ تماشا دوسیع عرصه ولیکن داو برجانست ۶ اکر بردرد از پیش نظر تو بیکجا
بلهای ۶ تماشا دوست وصف ترکیبی اضافه‌مندندر و معناسی تماشا دیمکدر و باضمیر خطاب در
دعرفه منادا یابیا مقدردر وادیونده یازق معناسنه‌دردر و بر یونده صله معناسنه‌در وجانب
نقطنده کاف ساکنه ضمیر خطابدر و اکر واکر برادارد اکر مالدورسه دیمکدر دیرادار
دکلمه سی برایله ایله استعمال اولنسه اکثریا بو معنا افاده ایدر و توفیق بردارد کا
عاشقدر وحجابلها مابلکه چمیدر مراد استماع موانع وسرادقات عوایقدر خصوص بیت
ای عرفه محبت تماشای دیدار یارسن یعنی جمال جانانی سیر وتماشا ایتدن خطا ایدرسن
اما جانکه یا نقدر اکر نظرک اوکندن توفیق الوحجابلکری قالدورسه دیمکدر حاصلی ای عرفه
اکرچه عاشق دیدار جانانسن اما کورنجه انوار دیدار تابدارینه طاقت کتورمیوب
وتاب وتوانن بیکسه بیجان اولورسن دیمکدر و ایضا روشن شد افتاب چراغش
زداغ ماها ز داغ ما بکیر ضیا چراغ ماه افتاب چراغشن ضیا قسلرینه ولامیه‌در
وضمیر غایت دلده مذکور اولان جاناته راجعدر وداغ ما اضافه لامیه‌در و بکیر کافک
کسریله فعل امر حاضر مخاطبدر بونده معنای لازمی قیاسیله دیمکدر خصوص بیت
جانانک افتاب چراغی بزدم داغمزدن روشن اولدی بس بزم داغمزک حسابنی وعددنی
بزم چراغمزدن قیاس ایله دیمکدر افتاب چراغدن مراد جمال جاناندر و بالجمله کنزدر
دشنه اولان ازدیاد داغ عشقه تحقیق بیانندر ۶ ماخار وکل ازچشمه زهرابه میدهیم ۶
کوثر حلاوت نرساند بباغ ماه خار وکلدن مراد حواس وقوادر و باغ کوکلدن
عبارتدر و بالجمله بوکونه تعبیردن مقصودلری مراعات النظیر ایدر خصوص بیت بر خار وکلمزه
چشمه زهردن صودیرر یعنی باغ دلمزده حاصل اولان خار وکل حواس وقوا ابزهرغم
عشقله صوارر ز شراب کوثر بزم باغ دلمزه لذت وحلاوت ابرشترمز یعنی شربت سرور
ونشاط زاهری ذایقه بخش اینسه اولماز دیمکدر ۶ محل سومنات زدان کرک یا نوغ ۶ ای کعبه

رنککم شمع در سراغ ماه سومنات ضم سینسل وفتح بیم ایله بر مشهور بتخانه اسیدر اما او
ذکر محل اراده حال قاعده سی اوزره دیر عشق ومحبت مراد اولنور وکه حرفی تعلیلدر و کعبه
ده وصف ترکیبیدر معناسی کعبه کیدیجی دیمکدر و ایکنجی که حرف رابطه صفتدر و کم شمع کافک
ضمیله میمک سکونیله و شینک ضمیله و دالک فتحیله و های رسمیه و ضمیر خطاب اولان یا
ملفوظک غیر مکتوبیه دلالت ایدن هنوز نک کسریله ماضیدن قسم مفرد مخاطبدر وشر
سینک ضمیله صورمق وتفقد ایتمک معناسنه‌در وماه اضافه مصدرک مفعولنه اضافتیدر
قبیلندندر خصوص بیت ای کعبه کیدیجی سومنات کوندرکه بیزی بولاسن ای کعبه کیدیجی بزو
صورمقدر وارمقله ضایع اولمشسن یعنی ای اهل ظاهر بزی استرسک دیر عشق ومحبته
وارکه انده بولورسن دیمکدر ۶ در خواب غفلتیم ولی زدن چراغ حسن ۶ دود کرشمه چرخ زنند در
دماغ ماه چراغ حسن اضافتی بیانیه‌در مراد جمال جاناندر و دود کرشمه اضافتی دخی بویله‌در
مقصود ناز وشیوه‌در و چرخ زندک معنا لازمی جولان ایدر دیمکدر خصوص بیت خواب
غفلتده بوز ولکن اول چراغ کرداشن ومضی اولان جمال جاناندن دود ناز وشیوه بزم دما
غمزه جولان ایدر دیمکدر حاصلی بز جاناندن بوکونه غفلت اوزره ایکن بینه اثار محبتی
دلده جلوه کردر دیمک اولور ۶ بی فیض نور تانشوند اهل انجمن ۶ پروانه سینه در ابد
چراغ ماه فیض بونده افروخته معناسنه‌در و تا تعلیل ایچوندر و پروانه راه را ایچون
تخصیص و سینه با مع معناسنه‌در خصوص بیت تا اهل مجلس فیض نور سراز دلیله
دیو بزم چراغمز پروانه‌نک سینه سیله کلور یعنی چراغمز انجمنه پروانه کتورر دیمکدر پروانه
عاشقه مراد اولنوب و چراغ داغ درون سینه سندن عبارت اولمه وجهی واردر اما حقا بو
درکه بو بیت عرفینک غایت مشکل و معقد اولان ابیاتندندر و بالجمله اتفاق یاران سخن
شناسان ایله و بریلن معنی بودر العلم عند الله تعالی ۶ هرچند کز فراغت ماغم خورد حسود ۶
احباب رانصیب مباد از فراغ ما ۶ فراغتده اضافه الیه مقدردر تقدیر کلام فراغت دل ما
دیمکدر کمن ضرورت وزن ایچون مایه مضاف اولمشدر موقع نافیه اولان فراغ ما اهو
لی دخی بویله‌در خصوص بیت هرنقدرکه حسود بزم فراغت خاطرمزدن غم یرسه یعنی دنیا
دن فراغ البالی اولدیغمزه دشمن حسد ایدوب غمناک اولورسه احبابه بزم فراغ خاطرمزدن
نصیب اولماسون زیرا بزم فراغمز جبار در حقیقی دکلدر دیمک اولور و بالجمله مراد کسر
نفسدر ۶ عرفی خجل مباش که نشناخت روزکار که کلبانک عندلیب ز دستان زاغ ۶
ما عرفی منادادر و روزکار زماندن عبارتدر مراد اهل زمانه‌در و کلبانک اواز عظیم

دیمکدر زیرا کلاکانك عظیم معنالرندندر وباك کاف عجمیله اواز معنالرندندر وبالجمله کلبانك عند
لیب نغمهٔ بلبل دیمکدر ورودستان زاغ قرغه اوازندن عبارتدر محصول بیت ای عیب جهل وشر
مساله ایدکه اهل زمانه اکلمه دوتمیز ایتمدی بزم زاغ اوازندن بلبلك نغمه سی دیمکدر حا
صلی اربابی نظر وعرفانك جاهل ونادانلرندن زمانه مزحلقی زیرا اکمدوشنعه ایدب بلدی دیمکدر اولور
وبالجمله مرادکندوی قدرینی بیلمدکلرندن علی طریقا لکنایه شکایت ایدردر ایکی زان لبهمه :
دشنام بوده ملتمس مای اری دها برخ‌چهر شنیز مکسرما ی زان لب دیدك لب جانانه اشارتدر وجها
یوندلهسی دیمکدر ودشنام دالك ضمیله سوکملك معناسنه اسمدر وملتمس انفعال بابندن اسم
مفعولدر معناسی رجا ایله اولان مطلوبدر ومای اضافته لامیه ایادر وازی الف ممدوده ایله زانك
کسریله بلی دیمکدر وشنید فعل مضارع مفرد غایبدر وناء خطاب مکسدر ومکس سینك کافك فتحو
کسریله سکك معناسنه در محصول بیت هب اول دوده قدن یعنی لب جانانندن بزم مطلوب
ومقصودمز دشنامدر بلی مکس دیلمز هب زهر ونبات دیمکدر معلوم اولدکه دشنام یار
زهر ایله تعبیر ایبور مشلردر اماصحیح بودرکه بو مقوله زهر عشاق قتنده شهدونکردن لذیذ
ازکعبه روانیم که صد قافله درد ی مستند زاشوب صدای جرس ما کعبه رو ربدنك
وصف ترکیبیدر ومعناسی کعبه یه کیدیجی دیمکدر والف ونون ادات جمعدر وکه حرف رابط :
صفتدر وقافله درد اضافتی بیانیه در ومستغرق اولان دال ساکنه ادات خبرك جمعدر
واشوب صدای جرس ما اضافتلری لامیه در محصول بیت اهل کعبه رولرز یعنی برادر کعبه
کیدیجیلریرکه بوزدورت محنت قافله سی بزم صدای جرس آشوبندن مستدرلر در
جرس ازان مراد فریاد وناله سی در وقافله درد ك مست اولمه سی زباده متاثر اولمه غیدرلر
دیمشلردر ناله قیلدم کوشی ایدوب فریاد فریاد ایلدی ی نوش ومنید بش درین کوچه
که شبها ساغر زده بلحسب ید عسرماه نوش امرحاضر ومنید بش نهی حاضردر ودرین
کوچه بو محله دیمکدر مراد کوی عشقدر ومجتنبدر وشیها شیك جمعیدر وساغر زده اصطلا
حلرنده باده ایچرك دیمکدر وبامع معنالرندندر محصول بیت خطا عا طریقیله وزرده بیوردکه
باده ایچ وغم چکمه بو محله اکر کیمه لرده بزم عسر محتسب ایله باده ایچرکلوردر
دیمکدر جامعها کوچه محتسب باده نوش ایلماذن واردر دیلك اولوردر بالجمله مراد باده عشقدر
نرعیبدر ی کارویدرونخندد ز گلستان ود کامله ی درباغ ارمنیست هوای نفس ما ی
رو بدرنك ضمیله وبانك فتحی ایله فعل مضارع مفرد غایبدر وروبیدن ملن مشتقدر ومعنا
سی بتزدیکدر وخندد ذی فعل مضارع عدد خندیدن مشتقدر خنداناولو معناسنه

اما

اما معنالالدی اجیلوردیمکدر وکلبن بانك ضمیله کل اوجاقی دیمکدر وخندان کل معناسنه د
اوکلور محصول بیت کل بتروب اچیلور شکلستاندن وارنه کلبن باغ ارمزیدر بوقدر بزم قفلمز
هوااسه یعنی بزم نفسمز بر طرفه هوای لطیف واردرکه کلستانلر وکلابنلر کل بیتروب اچیلور
دیمك اولور کلدن مراد داغ دلدونی وقفسمزدن مقصود بدن بولدیغی اوله وجهله وجیه ادلیمی در
عرش تیهبیلد دیشت بار نداری کاهی که شود کرم عنان فرس مانرییب خوف معناسنه در
وادهمای اضافتی لامیه در وادهك دنی ضمیر اضافته بولیله دروبار ندارد الیقومازد
دیمکدر فرس ما اضافتلری لامیه در ومعلوم اولدکه بوبیتك مصراع اول تعبیروبیلجه تند
تقدیم اولنمقلازمدرکه تفهیمی اسان اولا محصول بیت کاهی که بزم فرس طبع جالاکرلی :
عنانی کرم اولور تهیب ادهمای عرش بیله الیقومازد یمکدر مراد بلند پرواز افلاك معانی
اولدوغی بیاندر وفرس مادیدکی اسب طبعمدن عبارتدر وعنانی کرم اولمه سی کمال سر
عتندن عبارتدری بنشت بدوقی که صدا شوب قیامت ی از شهر غم او نرواند مکس ما ی
بنشست فعل ماضیدر معتنده ضمیر فاعل اضمار قبل الذکر طریقیله اوزن مفرداغ نائبادقیع
اولان مکسه راجعدر وبذوقی باء بمعنی مع وباء مضی وحدت وکه ادات رابط صفت وشهر غم
اضافتی بیانیه در واوضمیر دلله مذکور اولان جانانه راجعدر ونرواند فعل نفی مستقبلدر وما
نیدن مشتقدراودر کتیرك معنالرندندر ومکس دن مرادکوکلدر محصول بیت بزم مکس دلمز
جانانك شهدغمی بروق ایله قوندیکه یوز اشوب قیامت بزم مکس دلمز الك شهدغمندن
ادرکتیرهمز دیمکدر مراد محظوظ الغم جانان اولدوغن بیاندر عرالله طلب کام روانیست وکرنه ی دربان
ازروی دنداز نفسرماه عرکی منادا وحرف ندا مقدردر وطلب کام مصدرك ملعولنه اضافتی :
قبیلندندر وبو بیتك لایقه معنالرندن محصول بیت ای عرالله مراد اسملك لایق دکلدر یوقسه
دربان اتشین نفسمزدن مع اوردیعنی حصور مراد لطف حقله هما اندوله ممکن موقوفدر دیمك
دله ابهکاه وبروان دبر حونه صنم ره ی الوه بتز وبرومکن بیت صنم راه تروبردن مراد
رباده روبیت صنم مصراع اکله ذکر ادکو دیرون عبارتدر مراد ضمنیا العشق ومجتنبدر محصول
بیت ای زاهد دیر دکت راه حریل طلب ایله صنعاانه عشقی ترذ وبرایله الوده وملوث ایله دیمکدر
عرضنه اهل ربابه شعر یضدردی منعم بکنا اندیشه کزین شیوه چه زاید ی ازنعت وزرحامله کن
جیب نسکم راه منعم بیمك ضمیله عیند کسریله انعام بابندن اسم فاعلدر بو محلده اهل
دنیادن عبارتدر ومنادا واقع اولشدر حرف ندا مقدردر وکزین شیء دکه حرف تعلیلدر وزر
مفرده مکسور حروف جارة دن اولان من ومعنا معنالرندندر ودهم اشارت شیعه راجعدر ش

وشیوه‌دن مراد مفهوم مصراع ثانی دربالجمله اظهار قبل الذکر ایجابیه‌در یعنی بو ادر وشکم تعارت
معناسنه در محصول بیت ای منعم اندیشه‌ایله کز بر ابوشیوه‌دن نه طوغار یعنی نه حاصل اولور
نعمت ورزدن جیب وتکلفی حامله ایله یعنی بو بلا ایلدن نه حاصل اولور دیمکدر مراد استفهام
بو دنیادن اهل الدنیایه تعریضدر بیت تبسم لب وباد طلب نیز نسکینم که از لب طلب آتش دهید اهل
کرم را که لبدن مراد لب رجادر وباد طلب اضافتی بیانیه در ونیز دخی معناسنه در محصول بیت
لب رجای بغلدق وباد طلبی دخی تبردق بی طلبلردن فتره وبر یکن اهل کرمه یعنی بر رجای امید
وطلب مرادن فارغ وازاد اولدق من بعد اهل کرمه ولا ننظر خاطر لرینه خوش طونسونلر و
کندولرینی برشینه طلب ایدلر دیو قورقمسونلر امین اولسونلر دیمک اولور وبالجمله زمانه‌سنه
اولان اغنیای سنت الهیه تعریضدر معلوم اوله که بو غزل صحیح نسخه‌لرده انجق بو مقدار
اوچ بیت بولنمشدر ولایقنا از وصلش یافتم ذوقی که بنود انتقام اثرا که سیم سرکسی جان
داعی بدل بنهاد ویرانرا وصلش‌ده اولان ش ضمیر غایب دلدا مرکوز اولان جانانه راجعدر وذوقی
یا وحدت ایچوندر وکه حرف رابطه صفتدر وانتقام کین الغه دیرلر محصول بیت جانانک
وصلندن بر ذوق ولذت بولدم که انک انتقامی اولمارز یعنی بندن انک ذوق ادجنی المقاولمار
هرکز که مراجلنک دخی بویله بر داغ نومید یعنی وصال جاناندن بر مرتبه ذوق یاب اولدق
نیجه زماندر هجران دولت لعل ذوقده ماغزه دن کیدر مدی احتمالی یوقدر که بسوی آفتاب از ناز
نکشاید ببکن که کند صد شیوه ضایع تا بر دیک ذره مایما نمرا که نکشاید فعل نفی مستقبلدر
ونحشده ضمیر غایب دلدا مرکوز اولان جانانه راجعدر ونا انتهای غایت ایچوندر وبرد
یاوراندی قیولیله فعل مضارع مفرد غایبدر وایم بوننده عقدت کنلاتر ذکر ملزوم اراده لازم
قبیلندن اولسه وجهه ممنده محصول بیت جانانک جانب شمسه نازدن نظر ایتمز امابو
سیوه‌سن ضایع وتلف ایدر بر دکه عقلی ایلدر نهایه یعنی زایل ایدر نهایه بمک اولور که چنین دل
مرده مثلی که نقد عصمتی دارد ور سحاب زن کانجا فروشند آب حیوان را که دل مرده ومثل
ترکیبی اتصافدر ویاتنکیر ایچوندر ودارد بو یله حمل آکره وار نقدن عبارتدر ودر بونده
مسعود قهو معناسنده وسحاب زن اضافتی لامیه در وکانجا که حرف تعلیل وانجا بحانه بیاشار
ندر وفروشند فعل مضارع جمع مستقبلدر ناعلاری مقدر باده فروشلردر واب حیواندن
مراد باده عشقدر محصول بیت بو یله غمناک اولور اوشول کمسه که نقد
عصمتی واردر سحار نه قیوسن اور که انده آب حیاتی صاتارلر یعنی میخانه عشق و محبته ملازمت
ایله که زنده دل دلشاد ماک اولور سن دیمکدر که اکر ساقی تو باشی باده جمع از لحد فردا که

بدیوانی

بدیوانی جبران آرم شراب آلوده دامانرا که دل جمع اضافتی موصوفک صفتنه اضافتی قبیل
لندندر ولحددن مراد مقبره‌در محصول بیت کندی جاناننه خطاب ایدوب بیورر که ای جانان
سن بنم مجلسمده ساقی اولورسک یارین قیامت کوننده جمع خاطر ایله قبرمدن دماغ
نمی دیوان جبرایه شراب آلوده کتوره‌بیم باخود کتوررم دیمک اولور یعنی دیوان محشره
مست واره‌کاکه رم دیمکدر ولورسه بخشا خلقکرا یارب بجحیم انقطاع من کردان هیچ
اعمال زشت من که طاقت نیست منبر انبراه انقطاع الف کسریله افعال بابندن
مصدردر مقطوع ومخصوص معناسنه ومیسج شیء حاطر در مشکله طارنجا ویکدر
سیچیدندن مشتقدر واعمال زشت اضافتی بیانیه در ومیسر اشتریه را تخصیص ایچوندر
محصول بیت یارب خلقکه رحمت ایله جهنمی بکا مقطوع ومخصوص ایله بنم حسرت
وقبیح عملمه طارنما که زیرا میرزک طاقتی یوقدر بنم اعمال قبیحه‌می چکه قبیح
عملکرمه حدّدن افزون وقیاسدن برونندر دیمک اولور مراد اعتراف در عصیان عشق
ازدو بر خلیل آتش کلستان شد که کنون دبریای آتش میکند برمن گلستان نرا که ول
عشقه راجع ضمیر غایبدر وکنون کافک ونونک ضمیله الآن معناسنه در محص
محصول بیت هم اول عشق ومحبت که اندن حضرت خلیل ابراهیم علیه السلام حضرتلرینک
اوزرینه آتش گلستان اولدی شمدی اول عشق گلستانی بنم اوزریمه آتش در بله
ایده بور دیمک اولور تو یا ابن غمزه چون الی بصید انداختن شاید که در دل ناخن
بشاهین خلد کبک خرامانرا که صید انداختن شکار بازلق دیمکدر وبا بمعنی صله و
شاید دوام ثانیه دروبر بازلقه دیکمیه در که بیان ایچوندر وناخن طرنقه معناسنه در بو
ده شاهین قاعده غی مراد در وخلد خای معجمه نک تجیله بونده صانجله دیمکدر وکبک
خرامان صالقنه کلک دیمکدر محصول بیت جاناننه خطاب ایدوب بیورر که سن بو غمزه
ایله چونکه شکار بازلغه کلاسن لایقدر که کبک خرامانک یورکنه ناخن شاهین صا
نجله یعنی کبک خرامان تخم خوار ناخن شاهین غمزه‌ک اولمق لایقدر دیمکدر کبک
خرامانه مراد کوکل دروشاهیندن مراد غمزه جاناندر خوشم یا ناکسیهای خلق
ای عشق که قدم من که بر سیاه از بشیمانی که مکردان ناپشیمانرا که با بمعنی صله‌جل
نزدکه مع معناسنه اوله وناکسی ده یا مصدریه در وپشیمانی اولان یادخی بویله
در ومکرد فعل نهی ماضی درو فاعلی فعل منه راجعدر وان ناپشیماند کندی
مراد جانانه در محصول بیت کندی ناکسلکلرعه یاخود کندی ناکسلکلرم ایله خاطر

خوشدر یعنی کندی دیانت وصاسنم ایلمایو بیم حاصلی بو طالعدن خشنودم که بنم قلم
و نا بشیمانه بشیملغدن پریشان ایلمدن یعنی جانانی تیغ جور و جفاسیله هلاک ایند کیجی
پشیمان اولمدوغندن محظوظم دیمک اولور وله ایضاً شب نا سحر کنم عجز نا بوسم استا
نه اضر سفارشی سن بیدردها سبانو ای ناد (آل انتهای غایت اچوندر و تا ثانی تعلیل
اچون اولق اولدر و اضرادات تقریر در وسفارش نایله سپارش معناسنه در زیرا قاعده در
کلیه در فارسیده فا باوِن بدل اولور نتکیم زبان دیه جک محلده زفان دیرلر و یا وحدت
اچوندر ویو درد یاسبانلہ مقدم صفتی در محصول بیت کیجه نا صباحه دك عجز ایدرم
ایشیکی او پمك اچون اضی درد اولان پاسبانه بر سپارش ایله یعنی بیدرد عشق اولان یا
سبانه اصمارلہ که بنی ایشیکنه اوپه دن منع ایتمسون دیمکدر رحم کین را بمهر مفروش ای دشمن
مروت ه زین بهتر ک فراکیر یاران مهربان از این بو نده غضب معناسنه در و مهر سیمك کسریله
محبت وشفقت در و دشمن مروت اضافت ایله مروته سور دیمکدر و بهتر ک ادات تفضیل و
حرف تصغیر ایله یکی چك دیمکدر مراد مصراع ثانی اول دکر اندکی مهر در وفر اکیر اوست
طوت دیمکدر و یاران مهربان دن مراد سابقا ذکر اندکی کبعدر زیرا عشاقك یاران مهربانی
اکثریا جانان جانبندن کلن وغضبدر و مهر و شفقت دکلدر محصول بیت جانانه
خطاب ایدوب بیور رکه کین وغضبی مهر وشفقته صاتمه یعنی تبدیل ایلمه ای بی مروت
بو یکن چلکدن یاران مهربانه اوست طوت دیمکدر ه تاکی فروشم ای جان بی سود کوهر
مهر ه هر چند کشفته باشم من دوستم زبانرا جاندن مراد جانانیدر محصول بیت ای
جانان قیمتله دق صاتایم کوهر محبتی نا لله سزهر نقدرکه بن زیاده دوستم یعنی زیاده
سودم دیمزاوم اما کوهر محبتی دائمی ناثله صاتمقدانصاف کرک دیمك اولور کوبر
مهر بی ثانله صاتمه سی جانانه عرض محبت ایله بدروی دل کورمه مسیدر ه من بلبل بهشتم
اما درین کلستانی ه در روز بد نهادم بنیاد اشیانرا ه درین کلستانده دیدکی دنیایه اشارتدر
محصول بیت بن جنت بلبلیم اما بو کلستانده یعنی دنیاده یارم کونده قودم بوده ناله تمکنی
دیمکدر ه بر وانی نکشتم نیست اما بموسم کل ه اب وهوای کلشن اشتر کند عنانرا ه
پروا بو نده رغبت معناسنه در و کشتن کاف نعقیله سیر وسلوك ایتمك معناسنه در و میم
اضافیه مصدر فاعلنا اضافه تیبلند در زیرا میم بو نده ضمیر مرفوع متصل معناسنه
و موسم بو نده زمان معناسنه در محصول بیت کلکشت کلستانه رغبتم یوقدر اما کل زمانده
کلشنك اب وهواسی عنان اختیاری اشتر ایدر یعنی بی سیر کلستانه چکر دیمکدر عشقم
بیت

بیت وادکند در بیش درد و محنت ه سلطان شکار لاغر بخشد ملازمانرا ه عشقه ه
اولان بیم سکن ضمیر منصوب معناسنه در سلطاندن مراد عشقدر لاغر کند بند ا وچو
نحیف در و ملازماندن مقصود دردمنددر که عشقدر لا ملزمدر محصول بیت عشق
بز باغلدی و درد محنت اوکنه بر مقدی کویاکه پادشاه مصاحبلرینه بر زبون شکار
بغشلدی دیمکدر شکار لاغرده بر یای وحدت مقدر اعتبار اولنور و با الجمله مصراع
ثانی اول مصراعك مثل قبیلندندر اولور ه بشنو ترانه عشق ای بلبل بلاغت ه بیدار ساز
کوشت در خواب کن زبانرا ه بلبل بلاغتدن مراد جائزدر که تجرید طریقیله کندویه
دیمکدر که غیری شاعر اوله و بیدار سازاو بار ودد خواب کن او بوت دیمکدر محصول بیت
ایشت عشق نغمه سن ای بلبل کلشن بلاغت قولغکا باریعنی اچ و دلك نغمه سنه حکم اصغا
ایله خوش اول دیمکدر ه عرفی نکره صیدی در دشت معرفت لیك ه بنشان بر فتوك بر
بسته ه زه کی نرا ه نکره دن ادات خبر محذوفدر تقدیری نکره است دیمکدر و صید با
یا وحدت اچوندر ودشت معرفت اضافت بیانیه در و ناوك لفظه زنبرك اوقونه دیرلر
اما شعر اکثریا تیر معناسنه استعمال ایدرلر وزه زانك کسریله و هاء اصلیه ایله کرش
معناسنه در محصول بیت عرفی صحرای معرفتده بر صید و شکار ایله مشدر لکن شو قدر وا
رکه او قنه یلك توشیدر و یانه کرش یغلنشدر دیمك اولور عرض کسر نفس و تجاهل العارف
جهتیله تحصیل کمال استعداد ایلدکن بیاندر وله ایضاً صبح وکدا و شاه که کوثی زبا هما
مکر فادری بخشی چراغ بشام ما ه کوبی فعل مضارع مفرد مخاطبدر و خطابدن بر مناد ا
محذوف مقدر در تقدیر کلام ای فلك و یا خود ای فلان دیمك اوله و قادر بیله اولانا یا
ضمیر خطابدر و چراغده یای وحدت اچوندر محصول بیت کدا و شاه صباحی که دیرسن بزم دا
ممر ونند یعنی شاه وکدا ننك صباحی بزم داممر ونند در دیرسن مکر قادر ایسك بزم کیجه ممز
بر چراغ بغشله یعنی صبح عالمبانی روشن اتمك ممزدکلدر مثلك قادر ایسه بزم شب تیره
ممزی روشن ایله دیمکدر ه ما را بکام خویش بد بد و دلش بسوخت ه معلق بینك فا علی
على طریقة التنازع دشمند رو دلش ده اولان ضمیر غایب اضمار قبل الذکر صنعتی اوزره
دشمنه راجعدر محصول بیت بر کمسنه مرادی نجه کور ربد بودکی یا قمدی یعنی اجیه دی دشمنکه
ایچ بر وقت بزم مراد مزجها او لسون مراد دشمنه دعاء علیه در یعنی بزم نااملرا ولدغمز اوان
دشمنه اول واصل اولسون دیمکدر ه در خلوتی که دختر رز نیست عیش نیست وا نجیست
شیخ شهر زعیش مدام ما ه حلوقه یا وحدت اچوندر که صوفی را بطه صفتدر و دختر رز ا

چبوغی قرنده دیمکدر باده‌دن عبارتدر و داغ جست هلاکدر دیمکدر و بامر فی نسبتدر معلوم اولدکه دا
بعض محلده هلاک معناسنه اولدوغی ریاض دستور العلمه یازمشدر و اول نسخه‌ده تحقیق
ایلمشدر محصول بیت بر خلوتده که بلا اولیا انده ذوق وصفا یوقدر بو شهرک شیخی بزم
عیش مدامیزدن هلاکدر یعنی بزم خلوتمزده عیش باده واردر دیمک اولور و بالجمله مدام لفظی
ایهامدن خالی دکلدر تأمل در روزکار نیست رسوائی که بجسد در کوش چون تویی برسا
ند پیام ما روزکار زمانه در و رسوا خبرچی در و یا وحدت ایچوندر و که حرف رابطه مقدر و تو
یک ده یای سکته وحدت ایچوندر و پیام خبر معناسنه در محصول بیت زمانه‌ده بر خبرایله دیمکی بو
ندرکه حسد سنه برسنک کبی محبوبک قولاغنه بزم خبرمزی یعنی سلام و دعامزی ایرشدره
حاصلی خلق زمانه اکثریا اهل حسددر دیمک اولور که بنشین خون دختر رز را حلال کن که
تشنهٔ لب فرشته را ب حرام ما که خون دختر رزدن مراد قرمزی باده و حلال و حرام بونده طنلی
[illegible] دن عبارتدر رنته که سودی مرحوم دیوان حافظده در مذهب ما حلالست ولیکن بی روی
تو ای سرو کل اندام حرامست بیتنک تحقیقنده بویله بیان ایلمشدر محصول بیت جانانه خطاب ایدوب
بیورلر که مجلسمزده اوتور و دختر رزک قانی حلال ایله فرشته‌نک لبینه حرام صوییدر یا شراب ایله حا
صلی بر محله باده نوش اولوب هوای شرعیه [illegible] بوب طنلی ایله دیمکدر و لب فرشته دنلب جانلر
[illegible] طالعم ورنه درین طرفه صیدگاه در راه مرغ رام مانده است دام ما طرفه مانند ضمیله
عجب معناسنه در و صیدگاه اوین دیمکدر و مانده است اصلنده مانده است در لکن ضرورت وزندن اوتو
ها ورسمی و همزهٔ مجتلبه حذف اولنمشدر محصول بیت طالعمزدر یعنی طالعمز یوقدر یوخسه
بو عجب صیدگاهده مرغ رام بولنمق واقع اولمشدر بزم ذوقمز دیمکدر مراد بخت نامساعددن
شکایتدر [illegible] زانکه می‌کند دل ما بنکری ملک که صد جا بنامهٔ تو نوشتست نام ما بی کنه دل
مقدم صفتی در و بنکری فعل مضارع مفرد مخاطبدر و خطاب جانانه در و ملکدن مراد حضرت
کراماً کاتبیندر و نوشتست فعلنک فاعلی اکا راجعدر زیرا دفاتر اعمالی ضبط ایدن
انلردر محصول بیت ای جانان اول وقتدن بری بزم بکناه اولمنی بقرسن یعنی نکاه مرحمت
ایدرسن کراماً کاتبین بزم نامزی سنک نامهٔ اعمالکه یوز یردن یازمشدر یعنی حاصلی سن
بزه بر نکاه مرحمت ایتدککه بر ثواب حاصل اولوب بزم نامزی اولان ثوابک دفترنه اکله تا
بت اولور دیمکدر و بالجمله بو بیت دخی غایت مشکل اولان ابیاتدندر و جمیع یاران سخن
شناسانک اتفاقیله قرار داده اولان معنا بحق بودر والعلم عند الله ما ملک و سلطنت
بکدای کرفته ایم که باسایهٔ هما بود جغد بام ما که بکدای ده با معنی طرف و جار [illegible] ترکیبیه

اولا و یای ثانیه مصدریه در و باسایه‌ده‌کی با مصاحبت ایچوندر و جغد جیمک ضمیله و
غینک سکونیله او کی توشی‌در که شئامت ایله مشهوردر و بام طام معناسنه در محصول بیت
بز ملک و سلطنتی بکدا الکده طوترز و یا خود کدالک سببیله ملک و سلطنت طوترز و هما
بزدر با بمعنی مع اولدیغی معینکدر اکا هما بزم ملک و سلطنتمز واردر یعنی بز فقر ایله پادشاه
عالمز بزم جغد بام مز سایهٔ هما ایله‌دیر یعنی بزم جغد مزده هما سایه‌سی خاصیتی وار دیمک اولور
مردم و جاودانه غم ناکزیر دوست که کوید برون کار دلیل دوام ما مردیم میمک ضمیله فعل
ماضی نفس متکلم مع الغیردر و جاودانه ابدی دیمکدر و غم ناکزیر اضافتی بیانیه ایله در و نا
کزیر نونک فتحی و کافک ضمیله و زانک کسریله لابد معناسنه در و بالجمله غم ناکزیر
ک دوسته اضافتی لامیه در و کوید رک فاعلی دوغمه راجعدر و برون کار ده با بمعنی طرفدر
و دلیل دوام ما اضافتلری لامیه‌لر در و دوام ثبات معناسنه در محصول بیت بز اولدک کندن دوستک
سکا بسنه لابد و لازم اولان غمی بز مانده ابدی بزم دوام و ثباتمزک دلیلدر سویلر یعنی غم
عشق جانانه بزم ایکی ثباتمز دلیلدر دیمک اولور رنته کیم خواجه حافظ بیورر هرکز
نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق ثبت است بر جریدهٔ عالم دوام ما و بالجمله بو بیت بیت مذکورک
مضمونه قریبدر که عرضه بحضور پیر مغان هیچ اگر کویی جواب حافظ شیرین کلام ما بپیر
مغان اصطلاح صوفیه‌ده مرشد کاملدن کنایه‌در و هیچ ده یا وحدت ایچوندر و واو شرط
مصراع ثانیه موقوفدر و جواب اصطلاح شعراده نظیره معناسنه استعمال اولنور و حافظ شیرین
کلامدن مراد خواجه محمد شمس الدیندر که مخلص شریفلری حافظدر و بالجمله بو غزل
منار الهمه ساقی بنور باده برافروز جام ما غزلنه نظیره واقع اولدیغی بیاندر محصول
بیت ای عرضه پیر مغانه بر هیچ است اکر بزم حافظ شیرین کلاممز غزلنه نظیره
سویلرسک دیمکدر و ادا کشا عشق کوتاه دریای جنون از ره تشنه ساز دیلرحیم دریا
خون از ره کوکانی عبرتک ضمیله تیغ دیمکدر و بیابان جنون اضافتی بیانیه در محصول
عشقک تیغی بزه بیابان جنونه کتوردی تشنه ایله بنی دریای خون کنارینه کتور یعنی عشقک
تیغی که بنی بیابان جنونه کتوررب قاتلم بوتدن دیمکدر انکه میخواهد که غم اتش زنده
[illegible] بعشر تخانهٔ الدهر شوکت شکوت از ره صلو شکوه شیرلک و کافک
ضمیله و حوش و طیور و غیریله نظیر و تقال معناسنه در بیت اول کمنه استر که
غم اتک خانه سنه اتش اوره یعنی خانه دولتی طوشدره سویله اول کمسه تقال اوهو
بنی عشرتخانه سنه کتور رسوا یعنی عالمده غمناک اولمق استین کمسه بیکند و یه تقال

دیمکدر مراد گندمدن اولان افراد عموم عشقی بیاندر ازی طامات خوش لا یعقلم مطرب مجلس تا به کی
انتهای ارغنونه ارد مراد ی طامات اضافتی بیانیه در و طامات رسوم قواعد صوفیه در اما بو محلده زرق
و دیلون عبارتده و خوش بونده محکم ایله تعبیر اولنور و مطرب مجلس ضمیله و رانك کسریله افعال بابندن اسم
فاعلدر مشتقدر و مترجم معناسنه اما اصطلاحده خواننده و سازنده مقوله سنه اطلاق اولنور و ارغنون بر عجب ساز
در که قوردر لر گنز کندوب انواع نغمات ایله چالنور حاصلی کوز اکمه محتاج در خصوصیت زرق و ریا شربونده
محکم لا یعقلم مطرب اقندر که ارغنون نغمه لرندن بنی عقله کتور یعنی ارغنونی چال و انك نغماتندن بنم عقلم
باشمه کلسون دیمکدر مراد مطلب منتهای عشق طریقیله اهل ریا اولان صوفیلره و مرائی زاهدلره تعریض در و بیر
دانزینه اجل کلسون مرد بر مقام میبرد یار بمندام که جون اردو مرآة دیر مغاندن مراد دیر عشقدر و یاری بو کسته
دیمکدر و جایزدر که انجه تعبیر اجون اوله بو تقدیرجه با اصطلاح اولور وجوب و او اصلیه ایله نچه دیمکدر مخصوص
اندیشه یعنی کعبه یه دن دیر مغانه ایله دیر کعبه ایله در اما بیلم که صکره نیجه کتوردیا خود یار ایله در اما بیلم صکره
بر گتور دیکی اوله واندیشه دن مراد گندمدی فکر بدر که برنیالم عرض از عقل و خرد معذور در که من باین وادی نه خودم
جنون در مرا علی طریق تجرید کندو به خطاب ایدر خصوصیت ادعا که اگر عقل و خرددن بکا رسم یعنی بیر ازلق
کتوررسم بن معذورم طوت زیرا بو وادی به کندی اختیارم ایله کلمیوب وادی به جنون عشق کتوردی یعنی بکا عقلدن بیر ازلق
کتوردن جنون عشقدر وجهتندو لا ایکن کندی اختیارم ایله عقلدن بیرازلق کتوررم دیمکدر و ایها کر بود بالاسی
بیوندکیوی کر اره زهی بیوسته زجشم هرنفس زدی شراع سر پیوند بونده اتصال و علاقه معناسنه در و تسرك
بیوه انا فتنده ضرورت وزن اجون بسر پای بطبقه اعتبار اولنه لازمدر خصوصیت اگرسنك کیسوکك بنم گو
کیم ایله علاقه سی وار ایسه اندن ادنوری اوردر نیم کوز مدن سنك بو نکه یعنی اگرسنك انمله علاقه محبتك
اولایدی جاکی کوزمدن پوشیده ایلمزدك دیمکدر معلوم اوله که شعر اعتقاد و محبتی اکثریا اسباب صنعه تعلیقه
جانانه ایله بیله مقصود دلبر ادب رعایت بندر تناک ای سید هم طور نوبتی بر خوکوام کرمیباشی ای جامه خو
نی محشر کشته خود شراه طور جانانه تعجیله طرز معناسنه در و بدخو بونده ظالم دیمکدر مراد کندی بنك جانانه
جفاله ربید وکو امر فاتعلقه و شایدلالی دیمکدر وکو امر حاضردر مخاطبی مدکور جانانه جفاکار در و مباش
نهی حاضردر اما بونده نهی غایب معناسنه در معلوم اوله که سورة اقتده سرجمله نهی حاضر امر حاضردن مکره
واقع اولسه یا خود ایکی امر حاضر برینه واقع اولسه اول نهی حاضر نهی غایب معناسنه اولور امر حاضر ایرك الخ
بیر امر غایب معناسنه اولور دیمش و سوده بو قول اعتراض ایلش اما بعض محلده تامل اولنمش رحما
وجها خونین قاتل جامه دیمکدر و محشر دیا ارز معناسنه در و کشته کاغذ ضمیله مقتول معناسنه در
خصوصیت ای یار ستمکار جور و جفا که سنك طرز و طورك ماتعلقدر یعنی ظالم و جوادر اولدغك
طرزکدن معلوم و ظاهر در ایمدی سنده خود ستم جو بیکك هلاکی اولان عاشقنك صادقلرکی محشره
قاتل جامه سی او لسون دی یعنی بیو یله که انلر سنده تظلم ایده محشر قاتل جامه سیله کلسونلر

زیرا

زیرا سنك قتال و جوارلق حکایات اوضاع و اطوارك اشعار ایدر انلرك
نظلم حاجت یوقدر دیمك اولور ه خاطرم از پرسش روز جزا هم جمع نیست که بس
لب بیند مرحوم درعیان روی شرا هر نشست یای بعجینك ضمیله و رانك سكونیله وسین کسر
وشین جیمه ایله لازم مصدر در سوال معناسنه در بو قول محللرده مقارنت معناسن افاده ایدر و بس
زیاده دیمك معناسنه در و عیان الفاظ مشترکه دندر بونده اوروت معناسنه در خصوصیت بنم
کوکلم روز جزا سوالندن جمعیت و مقارنت دکلدر یعنی پریشاندر زیاده که ظلمه مبتلا محشره
سنك بوز بکه بقدلر یعنی محشرده که خلق بو قدر بیك یل مقداری انلنك کرکدر واول اثناه
انلرسنك بوزیکه جوق نظر ایتمك لازم کلور بس اول جهتدن سوال روز جزاده غمناکم
و پریشان خاطرم دیمك اولور مراد اظهار محبت عشقدر ه از تظلم بس که کردم داد خواهانرا
دلیر ه رشك صحرای قیامت ساختم کوی ترا ه تظلم هرکیم نك ظلمندن شکایت اتمکه دیلر
وداد خواه شکایتچی معناسنه مستعملدر الفدن نوندن ادات جمعدر و دلبر دالك و لامك کسرلریله
دیو کلمی معناسنه در و رشك رانك فتحیله و شینك سکونیله حسد معناسنه در و با الجمله بونده
مصدر مفعول معناسنه در و صحرای قیامت عرصه محشردر خصوصیت جور و ظلمکدن زیاده بر
شکایت ایتدکمدن شکایتچیلری دلیر و بهادر ایلدم یعنی بنم شکایت ایتدکمی کوروب سایر درد
مندلرده شکایت جرأت ایتدیلر پس بو جهتدن سنك محله کی محسود صحرای قیامت ایلدم یعنی
کوییکده اولان شکواجیلر قیامتده اولان شکواجیلره بو قدر حاصل سنك کوییکده اولان تظلم
و فریاد و فغان روز محشرده اولاز دیمکدر و بالجمله غلو و اغراق ایلمیشلردر ه وقت مردن جون
سر خود کر نبود در کنار ه کاش بیغلطید و میبوسید آخر نور شرا کنار بونده قوجق معناسنه در
و رانور و بردر خصوصیت اولمك وقتنده یعنی حالت مرگنده که عرفینك باشینی قوجغنده طو
تمد ایکاش کی بو یقلندوسنك زانو که او پید یعنی اول محلده عرفینك باشینی قوجقلاد
لغندن ایسه ایکی بوسی ایدردی تسلیم اولوردی دیلك او بیور جمله ایضا کرت بر جوش نام
و شورم دل دیوانه را ه تاکشم از این ازبهر صنم تیمخانه را ه بر جوش ایام قابنده مود دیمکدر و
شینك ضمیله بوریم وار ایدم دیمکدر و تاتعلیل ایچوندر و صنمدن مراد جانانه در خصوصیت
کرکی بی قایندردم و دل دیوانه می بوریم آر یدیم تاکه تیمخانه ی صنم ایچون الیش و زینت
ایلیم یعنی جانانه اوتری تیمخانه دلی بن بو بها اسیجه کوز یاشلر ایله پاك و باکیزه ایلدم
تاکی باین شوق از وصال شمع کردد کامران ه بال اکر از شعله آتش بود پروانه را 66
کرددکامرانك و دالك فتحلریله اولور معناسنه در خصوصیت بو قدر شوق و عزم ایله وصال

شمعدن تحت کامرانی اولور اکر پروانه‌نك قنادی شعله آتشدن اولورسه یعنی پروانه آتش شعله یا
نوبه محض آتش اولدقده بو قدر اشتیاق و غم ایله وصال شمعدن مسلی اولمز و هر کز ذوق وصاله
طویه‌مازدیمکدر ۶ انبساط عشق بازار ازل برچیده ام این نگاه حسرت واین کریه مستانه را ۶
بساط لغتده دوشنك معناسنه در اما بو محلده بو یله مستلزم ذکر حال اراده محل طریقیله اولدرن
مجلس معناسنه در نته‌کم سودی مرحوم خواجه حافظك بر بساط نکته دانان خود فروشی شرط نیست
یا سخن دانسته کو ای مرد عاقل یا خموش بیتنك شرحنده بساطی وجه مشروح اوزره تحقیق ا
یلمشدر و برچیده ام قالدرمشم دیمکدر و دیرمشم درمشم دیمکدر دوشی دیملك اولور ودوشه‌مشم معناسنه دخی
کلور اما بونده لازم اولان معناً اولدر محصل بیت بازار ازلده عشق مجلسندن انجق بو نگاه ۶
حسرتی و بو کریه مستانه‌یی قالدرمشم یعنی روز ازلده بنم پایمه انجق بونلر دوشمشدر
۶ یار در مزرعی قدح گیر مر یلبك کامها مدام ۶ ساقی از آتش لباب میکند پیمانه را بازینه معناسنه در
دیر زده با وحدت نوعیه در قدح گیر مر یلب باده ایچرمر معناسنه استعمال اولنور ومدام بونده دایم معناسنه در
ولباب میکند طولدرر دیمکدر محصل بیت بنم بر مجلسده باده ایچرکدل مجلسده دایم ساقی قدح ۶
آتشدن طولدرر دیمکدر آتشدن باده عشق و محبتدر عشق را بدنام کردی سینه پرآتش مستانی ۶
شعله نوشیدن بسهل باز نیچه بروانه را سای سیم ناپیاك لتحمیله و سبیل ایله امر حاضردر و ساغ
بیوندن مشتقدر معنای سورغه دیمکدر و شعله نوشیده یا مصدریه در و شعله‌ودن مراد باده
عشق و محبتدر و بهل هانك کسری ایله امر حاضر در هلیدن مشتقدر معناسی ترك ایله دیمکدر
محصل بیت عشقی بدنام وتصغیر ایلدك سینه کی آتشه سورتمه شعله نوشلق ایله پروانه یه مخصوص
اونجون ترك ایله یعنی مرادی ابدالك واشغلر که سینه کی آتش ایله داغلر یعقوب او یعنی خلق اگر
فی الحقیقه عاشقه ابسلك باده نوش عشق مست محبت اول دیمکدر ۶ ناله کردم زجورش کفت
خلق را آشنای رنجه کرد چون بیازارد کسی بیگانه را ۶ ناله‌ده ملفوظ اولان یای غیر مکتوبه تنکیر
ایچون اولله ابلدر و جورشی اولان ضمیر غایب دلده مرکوز اولان جانانه راجعدر و کفت فعلنك
فاعلی دخی او در و خاق ده یا ضمیر خطاب در و آشنا ده کی حرف تعلیلدر آشنا بونده بلشك معناسنه در و کسی
بونما جانانه در محصول بیت جانانك جورندن ناله ایلدم جانان بکا خطاب ایدی دیدی زیرا آشنای عشق
اولان رنجیده اولور چونکه انك جاناتی بیگانه یی آزار ایله یعنی آشنای عشقی اولدر که انك محبوبی
بیگانه یی آزار ایله رنجیده ایدر انجمد دیرکه عشق آزارلاتری دیو رنجیده اولدر دیمکدر خاقی
نفلتنی نهایت بیننه وار رنجه مقول تو جانان درد بلاله بو بیت دم امتحان اچون ازمایش
طبایع اذکیای جهان اولان ابیاتندندر و فراز داه عرفشناسان اولان معنی بودر پاره

دل مینحود عالم قربانگاه عشق ۶ برج استخوان هما افکن خواهد داشت را ه دل بونده بورك
معناسنه در و قربان گاه قربان یری دیمکدر و عشقه اضافتی مجاز طریقیله اوزره لامیه در و استخوان
آتش سیمی دیمکدر مرغك صفت ایدوهای در سیمی تخصیص اچوندر و بالجمله مرغ آتش خوار بونده
مرغ یه همدن کنایه در محصل بیت عشق قربانگاه عشقدن باره دل اکل ایدر مصراع ثانی حکم تعلیلده در
یعنی آنکه دن غیری داه است برنز دیمکدر و الهام تا کرفتم آنکه شب در خواب کردم پاسبانرا ۶
ادهك بیگنار ونایو سه‌استانش را ۶ در خواب کردم او بندم دیمکدر و پاسبانش ده ضمیر غایب
دلده جانانه راجعدر محصل بیت طوترم ای که پاسبان در جاناتی او بندم امتا ادبی قبحی قورکا ایکه
انك آشکیغی ادیه یعنی ادب بکا جانانك آشکینی بوسه لکماعه اولدو دیمکدر ۶ صبا از کوی لیلی
کرداند برسر مجنون نه کنند آتش فشان چون شمع مغز استخوان را ۶ چون واو رسمیله ادات
تشبیه در و مغز پیمان تصغیرایله ایلدك معناسنه در و استخوانه کمك معناسنه در و ضمیر مجنونه را
جعدر محصل بیت اگر باد صبا لیلینك محلنه مجنونك مزاربنه اسرسه یعنی برغبار کتورر سه مجنونك
مغز استخوانی شمع کبی شعله آتش نشان ایلر دیمکدر ۶ بر ابد جان زتن وان زلف پیچ و پیچ چون
ان مرغی که سازد ای شود از دو جوید آشیانش را بر ابد جقار دیمکدر و فاعلی جاندر و ان لفظده
واو مفتوحه در اوقتوبه ضرورت وزن اچون انك الفی وصل الفی لازمدر و آشیان یو ودر و ضمیر
مرغه راجعدر محصل بیت جان بدندن چقار و اول زلف استر یعنی زلف جاناتی طلب ایدر مثلا اول
بر قوش کبی که یوزفدن ازاد وخلاص اولور و آشیانی استر دیمکدر ۶ زغیرت پیچ وتاب افتاده
در رکهای جان من چه دست ابد کسی دارد عنانش را ۶ پیچ وتاب بونده الم واضطراب ایدر
بندر و رکها انلر فصیله و که افاعجمی ایله طمردر و ها ادات جمعدر و جانا بکر ز د که و کو یا که د
یمکدر و عنانش ده ضمیر غایب جانانه راجعدر محصل بیت رشك و غیرتدن جانانك طمرلرینه الم و اضطر
اب دوشمشدر کبی زیرا هر کمسه‌نك دست امیدی جانانك دیزکین طوتار یعنی کو یا که بندن غیرلر بر
دخی جانانك طالب وصلی و عاشق جمالی ایکن دیمکدر اولوره زنستان قد هر گز برود
ستانشید که تاکه شب نهالم وسیده یا شمع ستانش را ۶ نشد لفون اولدك فتح و ثانیه لك سکو
نیله و کاف ایله عار و ناموس معناسنه در وانك مشدالیه مصراع ثانیدك معنیه میدر ونکه کا
هدن مخففدر و ستانش ده ضمیر جانانه راجعدر محصل بیت جانان انك عار و نامسندن
هر کز ستانش اسنه قدم قوصاز که تاگاه بکجه کیزلو اوغش اولم انك استانسنی دیمکدر مراد
جانانك کمال ناز وشیوه سی بیاندره دلم کم کشت وغمها جهانی عزیز طلبکارش بنز نبل
غمها غم نامکرری لم نشانش را ۶ کم کاف ضمیله غایب معناسنه در دروکشت کافك فتحیله

اولدیغی دیکدر طالبکار شوه ضمیر دله راجعدر و دنبال دلاله ضمیله ارده معاکسدر و مکر بوتنا
ادات تمنی درونشاشره اولان ضمیر دخی دله راجعدر ع بیت ای عرفی کو کلم غایب اولدی
وغالبا بو که چهلانده غلری اوی استیپ درغلک اردنه شتدم تا اولکیم کوکلمک نشانی بولم دیکدر
کوی عشقست وجهه دانه و دامست اینجا چلمه مردم ازاده هرامست اینجا که دانه و دام لوازم عشق
اولان اشیادن عبارتدر مردم ازاده کمسه در و اینجاده کوی جانانه عبارتدر ع بیت بو محلده
عشقدر و بهوانه و دام بو محلده در بو اره مردم ازاده چلمه ایلمک هرامدر یعنی عاشق اولمیانکه
کوی جاناندن خرام اتمک حرامدر دیمک اولور هرکه بکذشت درین کوی بیند افتادست ظاهرنه قفس
و دام کرامست اینجا افتادست لفظنده حذف و ایصال صنعتی واردر زیرا اصلنده افتاده است در شکره مرد
وزن ایچون هادر سی ایله هو بحذفه حذف اید بهادان ضبرید الا ایصال ایلشدر ع بیت تا کیم که
بو محله اوغردو بنی دشمندر یعنی کرفتار اولشدر بو محلده قفس سنز و دام سز قوش تنو سیدر حاصل
کوی جانانه ای قید وار ده کمسه یوقدر دیکی اولور اتکه هرکاه نلغزید درین کوی بر وقت صنعت را
هر و ان لغزش کامست اینجا نلغزید فعل نفی ماضی در معناسی سر چهمدی دیکدر معنالازی دسوف
اولمدی دیمک اولور و لغزش لامنک نفحیله وزانک کسریله اسم مصدر در سر چهمه طریقه معنا سنه کام
ادم معناسنه در ع بیت اول کسه که هر وقت سر چهمدی و رسوا اولمدی بو محلده یکدی یعنی داخل اولدی
جانانه اولدی سانها عشقک صنعتی بو محلده دائما لغزش کامدر دیمک اولور عشرت بزم تو راست
محنت بر ماست صبح ان ناصیه و نیست شاما نست اینجا بز بایک نفحیله و زانک کسریله و بیا عنه
معناسنه اولکه اولور و مایه معناده روصبح سابقا ذکر اولندی عشرتدن عبارتدر و ناصیه دن مراد مدیدر
بزم در و شامست اینجا دن مراد محنت بر ماست دیده و کیدر ع بیت سنک بزمیک عشرتی اندنه دکه
محنت بزم قتم ره در یعنی بز محنت اولدغز دن سن حفظ ایله اولورسن اول ناصیه یک صباحی
وقتدر که بونه اخشام اولور دیمک اولور در مرم ذکر بیت ای دیر نشین خاص منست الله
الحمد که این زمزمه عامست اینجا حرمدن مراد کعبه مشرفدر و دیر نشین وصفی ترکیبیدر مو
محذوفدر مراد سالک مرتاضیدر و خاص بونده مخصوص معناسنه در و این زمزمه دن مراد ذکر
حق دیدکی در واینجاده برا شارتدر ع بیت ای دیر نشین عشق اولان سالک مرتاض کعبه
شریفده صنم ذکر ایلمک اینجاده بکا مخصوصدر اما الحمد لله که بو زمزمه دیر عشقده عامدر
یعنی دیر عشقده هرکس ذکر صنم ایدر دیمک اولور مراد کثرت ذکر جانانه در تا محظوظ اوله سید ر
شوق موسی چکر ان ما چو بدید بر بام شعله طور کمند افکنا باسست اینجا ماهدن مراد حضرت خاتم
الانبیا علیه السلام در ع بیت حضرت موسی علیه السلام حضرتلرینک شوقی ندر که چون حضرت سلطان الکو

یعنی بامدن عرش جمالدایه بو محلده شعله طور بامه کمند افکن اولور یعنی کمند انداز رشک اولور
دیکدر ع اول شرنور معتبر کنایه در سر تغذیر دارات ظفر رسد تحفه بکوش سر این مسئله ما
خاصست اینجا حلقه مجلس معناسنه در ونصب العفو لامنک سکونیله وغیره لامک فتحیله مستعملدر
و بالجمله دوران حلقه بیت اولکه واقع مهلا جعدر مراد مجلس شریفدر حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم اولمغه
وجه وجیه در و اینجده براندن خدا اولمغه دخی کوزل توجیه در و سر این مسئله دن مراد سر تغذیر در
ع بیت سر تغذیر براو مجلس سر یلله قولغه اینجه ایر یشدد بو مسئله نک سرنه اجه بو محلده که خاص در
یعنی بو محلده خاص واردر مردد بو مسئله اغیاره کشف اولنمازدیکدر عشق نیست زهاد ره جو یافت قرب
زاغ اندیشه ما کبدی هرامست اینجا نیست زیالتعال الله عاجز اولکدر و زاغ اندیشه اضافتی بیانیه در و کبر
خرام وصف ترکیبیدر معناسی کجک صالنشلیدیکدر ع بیت عشق عاجز اولکدر قرب طلب ایده یولده
بولنه یعنی عشق عظیمله طلب قرب جاناندن نا چار قالدی زاغ اندیشه بو محلده کبک خرامدر یعنی زاغ
اندیشه راه طلب قربده کلمک روشیدر یعنی اشتغل عشقدر دیکی اولور و زاغ اندیشه کبک خرامدر دیک
زغن روشن کبک تقلید ایدوب کند روشنی دخی انوردر دیکدر مثل مشهوردر تلمیحدر بر در عشق عجب
معرکه ای عقل فضول طفل راشیوه بازیچه هرامست اینجا عجب امر حاضر در بونده معنای لازمی قا
لدر دیکدر و فضول فانک و ضادک ضمه لریله اسم اولدر حدندن تجاوز ایدیب الندکی مالدن که کار
لرین مباشرت ایدن کمسه یه دیرلر و طفل طانک کسریله کوجک معصومه دیرلر بونده عقل فضول
عبارتدر و اینجاده عشقه اشارتدر ع بیت ای عقل فضول عشق قپوسنده معرکه وار در
زیرا طفله بو محلده شیوه بازیچه هرامدر یعنی درکاه عشقده طفل و بنیا بیرده کلمدر دیکی اولور
مصراع ثانی موقع تعلیلده واقع اولمشدر عراق الجمال از هر دو جهان آمید مالا در دوست هرجا
حتی از انست کمر رحمست اینجا امید نعل مستقبلدر و رمیدن دن مشتقدر و که حرف تعلیلدر
و اینجاده دوستلکه اشارتدر ع بیت عرفی هر ایکی جهاندن نادر که یعنی اجتناب ایدر الا دوست قپو
سندن اوزکه عرفی جمیع برنا و حتی دراملک او سکر زیرا بو محلده حرامدر دیمک اولور مراد الانبیا
حرام علی اهل الاخرة والاخرة حرام علی اهل الدنیا و هما حرامان علی اهل الله مفهوم شریفنه
تلمیحدر بنیم کبی بانته ام ذوق صحبت عمر را بصبح عید دهم فرد انتم ما نمر اینم که می
انکسم که تعبیر ننه در و بصیحه با معنی ظرفی و عیددن مراد سرور در ع بیت بن اول
کسه یم کبیجه عیک ذوقنی بولمشدر صباح مستر شام ماتمه فرده و بر درم و جائزدر که
بصبحه باء معنی صله اوله و ماتم زاده تخصیص افاده ایده بس مفهوم مصراع
ثانی صباح سرور ماتم ما نمک فرد سن ویرم بعنی ماتم کبیجه سی کلدی یوصباح سوره

مژده ایدرم دیمك اولور وبالجمله غموم عشقدن خلاص اولدوغن بیان ایدر اگر چو بهشت نظر فتد ما
حسن دوست چه آراسته عالم را بهشت اولان تا تاء تانیثه خطابا ایچوندر معنی ده نقل مقیّد در تقدیر کلام
نظرت فتد دیمکدر ودانی فعل مستقبل مفرد مخاطبدر ودانیدندن مشتقدر وچه بوندا مبالغه افاده ایدر
وآراسته اصلنده آراسته است ایدی لکن ضرورت وزن ایچون حذف وایصال قلنمشدر ع بیت از رحمت حور پر سنه
نظرت دوشرسه یعنی خوارلر بهشتی گورسه بیلورسن که حسن جانان عالمی نه بزمشدر یعنی جانانك گوزللگی عا
لمی مبالغه ایله آراسته وپیراسته ایلدکن بیلورسن دیمکدر ز دل صبر نیمی نادیم طعنه مزنا مترو قی که ملامت
بلاست ملزم را طعنه هکاسنی دانا نقلدر ومترقی ده یا وحدت ایچوندر وبر فعل امر حاضر مفرددر
ع بیت صبر ایچون او گمکدن زیاده شیمانزیز طعنه ایله بزم مرقت ایله که ملزمه ملامت بلادر یعنی
الزام اولمکه کمسه یه طعن ولوم ایلمك اعظم مصیبتدر دیمك اولور معلوم اوله که مرقی ده یا تنکیر ایچون
اوله دخی جائزدر بلذت ابد از زخم و دلا مرده کرد دادی اثر انفعال مرهم را ع بلذت لفظنده با سببیه در
داو ضمیر جانانه راجعدر و دلا ده الف سکنه حرف ندادر معناسی ادل دیمکدر وبی اثر ده یا مصدریه در
ودادك فاعلی اثردر وانفعال مفعول صریحیدر ومرهم را غیر صریحیدر ع بیت جانانك زخمندن لذت
ابدیسی ایله ای گوکل مرده که اثر سزلك مرهمه انفعال ویردی یعنی زخم جانانه بر ذوق جاودانی وار دکه
انك لطفیله ای دل لذت سببیله مرهم وادویه متاثر اولمز دیمکدر هوای باغ محبت بغایتی گرمست که هیچ
سبزه ندیدست روی شبنم را بغایتی ده با بمعنی ظرفدر ویا وحدت ایچوندر و گرم کافك فتحیله اسیّ معناسنه
در وکه حرف رابط صفتدر وسبزه بوندا تازه چایر جهتیله عبارتدر وندیدست اصلنده ندیده است ایدی لکن
ضرورت وزن ایچون حذف وایصال قلنمشدر ع بیت باغ محبتك هواسی بر غایتده ایسیدر که بر سبزه انی
ایسیجقدر که سبزه سوا صلاشبنم یوزن گورمه مشدر دیمك اوله ومراد حرارت عشقی بیان ایدر قبول عنقا
عنان کرفت وعزّ برد بخلوتی که تصور نبود محرم سرا قبول عشقدن مراد عاشقلقدر و عنانی
سنا دا وحرف ندا مقدردر و برد بانك فتحیله وراء و دالك سکونیله فعل ماضی مفرد غائبدر معناسی
ایلتدی دیمکدر و بخلوتی ده با بمعنی صله ویا وحدت ایچوندر ع بیت تجرید طریقیله بیورر که ای
حضرت عاشقلق عنان اختیارم طوتوب بنی بر خلوته ایلتدی که انده محرمی تصور ایتمك اولماز دیمکدر
مراد اقتضای عشقی بیان ایدر زبهر اعشقا وجدت ادی محرمانه وحد مانند دور ایدر بیلکه شخص کندی
وجودندن مهجور ایدر ابغنای کش ومست شیوه کن نرگس بی هوست را میکده کرشمه کن
کوشه چشم مست رای هوست وصف ترکیبیدر باده نوش معناسنه در وبیکده مبتدا دیمکدر
وکرشمه بو مقوله محلّلرده مطلقا ناز وشیوه دن عبارتدر وبالجمله مصراع ثانی مصراع اولی
تفسیردر ع بیت جانانه خطابا ایدر دیرکه باده ایچ ونرگس هوسکی مست شیوه ایله یعنی کوشه
چشم مستك ناز وشیوه یه میخانه ایله دیمکدر که دلاهرن کرد ما کوشه نشین شود مکر نازك یادش

اورد

اورد قاعده نشستن اهرنك دو صفت ترکیبیه در باطل ایدولو ن طولانی دیمکدر وکرد کافك فتحیله
گرد ایدندن مشتقدر وگوشه نشین دخی وصف ترکیبی در و یاده بوندا وصف حاطر معناسنه در
وضمیر دله راجعدر وقاعده نشستن مراد عزلت ایله اوره ماسنید واول ضربله دلك کوشه نشین
اولوب او تورماسیدر ع بیت بزم دلا هرنك کرد مرجعت کوشه نشین اولور یعنی عالمده
بحث فراغت ایدر مکر اون زمانه ایلکه سنك اوقنك یعنی تیر عزلتك قاعده نشستنی انك خاطر
کتوره یعنی تا تیر عزلتك ایله اورمیه بزم دلاهرنه کرد من کوشه نشین فراغت اولماز
دیمکدر امد فوج تازه جاه شهادت از نو خین وشراب عشق ده غمزه تیز دست را فوج
تازه اضافتی بیانیه در و بهارسیدن صکره کتابت اولنان همزه یا وحدت دلالت ایدر وشهادن
از نو وصف ترکیبی لفظ اسمدندر شهادتنا موجی معناسنه وشراب عشق اضافتی بیانیه در و تیز
دست وصف ترکیبی فعلندندر چابك و چالاك معناسنه ع بیت بر تازه بلوك کلوب شهادتنا
استه یوردر یعنی یکیدن سالکی عشاق کلوب شهیدلك اومرلر قالقا وغمزه چالاك که خون
عشق مویر یعنی غمزه چابکی مست شراب عشق ایله وبربوردلك جلس بر انده شهید ایله
دیمکدر خیر وسماع شوق کن چند بحکم عافیت در شکنی بکوش دل ز مرمه الست راعا
استعال بر هرنکار دره معناسنه در و در شکنی ده دز تاکید ایچوندر و شکنی شینك کسریله کا
فك فتحیله فعل مضارع مفرد مخاطبدر و بکوشده با بمعنی ظرفدر و گوشده دلك اضافتی معنا
طریقیله در و زمزمه الستدن مراد ربنا دلك اولان اشارتدر ع بیت قالقا و شوقله سماع
ایله نجیه دك حکم عافیت ایلدیه یعنی عافیته تابع اولمالغه زمزمه الستی گوش دلك صبر بیت
زمزمه الستی گوش دلك صمهع وجوده کتورمه مدن عبارتدر نته کیم بونده اقدم دخی بو
استعمال بر محلده اشارت اولنشیدی زلف شکن فروش را بر دل من متاع کش یا دزمانه
دن نون قاعده شکست رای متاع لفظنه عین ضرورت وزن ایچون رد مکسر ایله اوقنور
ع بیت زلف شکن فروشنکی بیم کوکلمه متاع جلب یعنی بو کوکلم صاتیجی زلفکی حاضر یوکلی جوق
دل بجعد کیم کوکلمه عرض ایله زمانه نك یکیدن قاعده شکستی خاطرینه کتور یعنی متاع
دل بجعدکی کوکله عرض ایله اولدخی مشتری اولوب زمانه نك قاعده شکست خاطرینه
کلسون یعنی زمان زلف شکن فروشکه عالمی شنری ایدوب مبتلا ایلسون دیمکدر کر مرزیارت هر
کشته زنجو دوله ده یا صنعت بر زبان عزالله بیت هرست رای کرم لفظنه زیارت اضافتی
مصدرك فاعلنه اضافتی قبیلندندر و زبانك هرمه اضافتی مصدرك مفعولنه اضافتی در
وهرمیدن مراد جناب کعبه شریفه در وکشته ده اولان ضمیر غائب اضمار قبل الذکر طریقیله

عرفیه راجعدر و بت پرست وصف ترکیبی اقسامندندر اصطلاحده معناسی محبوب دوست
دیمکدر ع بیت بجهد دلقدنان زیارت حرم کبر مراد اولمشدر یعنی قصد و عزیمت ایتمشدر لکن محبوب
دوست عرفینه دلنده یا صنمدر دیمک اولور مراد ذکر معشوق دلندن برکز زائل اولماسیدر تمامی
ایمکاندادن نور شرارن چراغ هستی ما کلی خجند زنشانه در از دستی ماه شیرازی و کلیه شا
خوده اولان یا الرد وحدت اچوندر و دراز دست ترکیب مزجیدر و یا مصدریه در حصول بیت بزم
دار لغتده یعنی وجود مز چراغی بر شرار نورنی و بر مکر یعنی چراغ وجود مز برفعل نور تدرت
مشتعل اولمدر بر مرد از دستلمز باغ عالمده بر شاخ ورده بر کل قو بر مکر یعنی حدیقه دنیاده بر کله
نائل اولمدق دیمکدر حاصلی باغ جهانده متمتع اولمدق دیمک اولور و بالجمله مراد عدم مساعده
روزکاردن شکایتدر عنایت صد برد کفر ماکنده که اکر کمال برده صنم پرستی اما صد
اولان یا نسبت اچوندر و کفر بو بابده محلله ستر و تقصیردن عبارتدر ع بیت عنایت
مولا بزم کفر مزی برد انمز یعنی امید درکه عفو اید اکر بزم صنم پرستلکمز کمال قبول بدرسه
مراد کمال العصدیر سر نهادکی ماه عرش می ساید که کلاه فخر بلندی تو وه هستی ما نهادکی ده کا
بحر هاء رسیده مبتکدر و یا مصدریه در و حتی ادات توسلدر وی ساید فعل مستقبل
مفرد غایبدر سابیدن دن مشتقدر و کلاه فخر بلند اضافتلری بیانیه در و لامیه در و یا مصدریه
حصول بیت بزم دکسنه کمکسنه پاشنه عرش اعلایه سر تیز و سود و نور یعنی تا عرش اعلایه دکرین
توضیع معلا لا فخر سیمه الحقیر بو وجه الا فخر کلاهنی کوسترمشدر دیمک اولور بعض
نسخه ده تو وبر بهره بون واقع اولمشدر راو باء مضمومه ایله قلمش معکسیده در آمانه
مقصود بردر چندان تفاوت یوقدر فتأمل که ز نیم مستی ما زان کرشمه می بارد که چشم شاهد
عشقست نیم مستی ماه نیم مست وصف ترکیبی اقسامندندر و یا مصدریه در و هجره ادا
توسلدر و زان ادات تعلیلدر و کرشمه بو بابده محلله کره ناز و شیوه دن عبارتدر وی بارد
فعل مضارع مفرد غایبدر و که حرف تعلیلدر و چشم شاهد عشق اضافتلری لامیه و بیانیه در
و سعین و تا ادات خبردر معلوم اوله که بعضیلر بو ادات ملحقدن منفصل یازب سینه
مقدم بر الف دخی تحریر ایدلر مذکور الف همزه مجتلبه در محل ضرورتده کلور مثلا افرند
های دساولان کلمه یه ادات خطاب الحاق اولنساولدز ما الف مذکور دخی تحریر اولنقلالازمدر
مثلا افتاده است کبی وقس علی هذا ع بیت بزم یادم سرحو سلغمزدن انلر اچونکه
و شیوه بغارکه زیر لب مز نیم مستلکمز چشم شاهد عشقدر دیمک اولور مراد محض عشقدر او انشر
دبرون عبارتندر که دخی که عشق بنازدیقلب ماعراسه تاج عرش شنند غبار هستی ما که

دیده یا وحدت اچوندر که حرف ربط مقتدر و تنهاده نازیدن دن مشتقدر فعل مضارع مفرد غا
یبدر ججوم و غلبا ایمک معناسنه عرکه منادا و حرف ندا مقدردر و تاج عرشدن مراد فوق عرش
ع بیت اوه عرفه بودم کرعشق بزم قلبمز ترکناز ایلیه اول وقت بزم غباد وجودمز یعنی غبار کبی محقر
وجودمز تا عرش فوقنه یعنی مراتب علیایه و درجات قصوایه واصل اوله ردیمکدر ایضا بودن که سایه
جایگاه اینجا مند دی و بودن اولکی یا الرد کیابه اچوندر و جایگاه مکانی معناسنددر حصول بیت اکر پا
دشاهک لطفی بو برده منزل یابمغه اذن ویرجیدر بزم قسمی صدم اولور دکه بوبرده مکان و بر
و خانه یابیم دیمک اولور معلوم اوله که بو غزل عرفه مرحوملک شاه ملک فقیر یا انلر بر بینا یاهد یعنی منظور
ایدیکیم بو بیتدن زیاده روشندر ازماد ر زیر ایوان شهدن منزل بنا کردم وکر باشد برسر ما سایه عا
لمیناه اینجا ه از ادات تعلیلدر و ان منزل یابدغی فا آدن عبارتدر و که حرف تعلیلدر و سایه عا
لمیناه اصلنده سایه شاه عالمیناه ایدر لکن ضرورت وزن اچون الفاظ شاه حذف اولنمشدر ع بیت بو منزلی
انلک اچون پادشاهک کوشکی التنده بنا ایلدم که تا بو محلده بزم باشمز اوزره شاه عالمیناهک سایه لطفی
و عنایتی اوله دیمکدر که زمین و اسمان کر دشتم باشند چه غم دارم که دارد فرشه ام از صولت در پناه
اینجاه زمین که مانند مضاف محذوف تقدیر کلام اهل زمین که مانند دیمکدر و صولت انا و بایه دن عبارتدر
ع بیت اکر اهل زمین و کوکلیر بالجمله بکا دشمن اولسه نه غم واردر یعنی غم یوقدر و نا بر بزم که زیر پادشاهک یعنی
نو بو محلده بنا ایتدیکم بنا طوبیعنی حفظ و صیانت ایلر دیمکدر که اکرشه کاهی اینجا سایه شاه
جهان اندر عجب از ماه اندر شو خورشید و ماه اینجا که ته حرف نفیدر معنی جهتنی اقتضا ایده مفیددر و
شیر لفظ بو محلده شمس معناسنه علم خاصدر و اورسیله خورشید دخی دیرلر معلوم اوله که بعض
ارباب تصرف خورشیدک ترکیب اولسنه ذاهب اولوب بی تشبیه قبیل دفعا الا تمشلر و اکر خورشیدکله کتر
خورو پاکمزا اطلاق اولنور و پادش هندا ایله دخی دیلور بوندن بری خورشیدک بسیط اولسنه
اشکال یوقدر عفی الله عنهم ع بیت اکر بو مقامه کاه پادشاه جهانک سایه سی واقع اولسه عجب
دکلدر یعنی تعجب ایلدیکم بو پس خورشید و ماهک هر برینک دوشر حاصلی بو محلده مهر و ماهک طلوعی اول
ذرسلک حرمتندر دیو مرحوم عرفی کندی پادشاهی حقنده اطرا ایله مدح ایدر چه باشد که بنایی
تو هر خلاص میبرزم که بسی اشکه بیار دم هره که آمد پادشاه اینجا که چه باشد استعاره تهدید
دیمکدر و یا باشد ده ضمیر غایب اضمار قبل الذکر طریقیله مصرع ثانیده اولان کمسیه راجعدر
ع بیت جانه نه شیر دانکا یغما کوهر اخلاصنی نثار ایلیم کیمدر که پادشاه بو مقامه کله دیو
بکا مژده کتورن دیمکدر مراد مرحوم عرفی عن ذکر بناسی خانه پادشاهک زیارتنه کلمه سنا
ارزو ایتمش اوله یا خود بابی سفرده اوله تمش اوله چوگرد مقدم شه زینب

داماتم شود دانی که داماتم سر صد ناز هر طرف کلاه اینجا چو واو رسیده اداة تعلیلدر وکردکافک
تخفیفیدر نوز معناسنه دو طرف کلاه طاقک لنگوردانک سکونیله گوشه کلاه معناسنه در وکه حرف بیاندر :
ع بیت چونکه پادشاهک غبار مقدم وزنم داماتم اولدیلور سن که بو خصلده دامانک گوشه کلاهم بوز
ناز وایر شود یعنی نوع داماتم طرف کلاهمه شرف غبار مقدم پادشاهی سببیله التفات ایدردیمکدر وبالجمله
مراد کندونک قدوم پادشاهه استقبال ایدوب وشرف مقدم پادشاهی ایله التقی زیبا بیان ایدر تدبیر ایکن عبارت
رابسند وشاه تا خواهم بنقر حساب ۱۹ ازدن اهل کناه اینجا خدا یاده یا حرف ندادر وصله صادک کسریله
شعرایه نصیبی مقابله سنده واقع اولان عطیه در دیرلر که اصطلاحلرنده جایزه تعبیر ایدرلر بیت
پادشاه درون حجره عارف شاه بکنه تا کیم صله تقریبی ایله الا کندنک از ادنفس دلیم یعنی شاهک قصر
پاتنده پایه نجم بنا یلی امرکه بکنوب بکا صله مقابلاسنده خوجلی اولندنک جرمنه عفو ایلدی دیمکدر ای خدا
ای مصوّر صورت شهر ارقم نز ماکه هر که در حرم باشد بنا درم جمله کاه اینجاه خدا زاده ره اختصیص
اچوندر و مصوّردن مراد عرب مرحله ملک بنا اندکی خانه یه نقش ایدن نقاش اوله ویا خود مطلق مصوّر مراد
اوله ورقم فرمکنسیله اولان تصویر ایله دیمکدر ع بیت الله اچون ای مصوّر پادشاهک صورتینی خانه
تصویر و ترقیم ایله که هر وقت پادشاه مرحمله اولدیغی تصویر بو مقاملرده کاهلیم یعنی کتوردی
نور مدرکه تصویر بیته تعظیم و تکریم ایده رم دیمکدر زیرا از باغ جنت لطف اوست منظر شود حاصل که مر
ویدز فیض قرب شه کلها در جاه اینجاه منظر بونا سوال اکاه معنادر که مرحوم بنا اندکی خانه در
عباره ندرکه حرف تعلیلدر ومیر و بد زانک ضمیری روبه اندن نشئه فعل مضارع مفرد غایبدر لازمه ایله :
در
منعقد بینه مشترک اما بونده لازم ادکاه لازمدر و کلها کلک جمیعدر وجاه بونده دولت و عزّت
ع بیت بو مسین تک لطافیه باغ جنتدن تمنه حاصل اولدر زیرا محللرنک فیض قربنده ولطفی جه
رنده دولت و عزّت کلکلری بثردیمکدر وبالجمله بیننده غلو واغراق معنیی واردر فتامل بیا ای حاسد ظلمت
سر شست اینجا صفا بشنو که باید جواهر بینه دلها سیاه اینجا ظلمت سرشت وصف ترکیبی انسان
مندر ودر معناسنه نریکو یلا ایکدرو صفا بشنو صفالی ایشت دیمکدر اما استعماللری صفا وذوق
اکله دیمکدر ع بیت کل ای تدبیر کلی حسود لا بسود بو مقاملرده صفا دو وذوق کله زیرا بو مقام
سینه کوکالمر وقره قلبلر اینه جوهری وجلاسی بولور دیمک اولور تماشا کر بغداد صحن :
منظر سکنی عرفی دکنکاهی جانب فردوست داروصد نکاه اینجاه قدر دالک سکونیله مقدار معناسنه در
وصحن کوزلکدرو منظردن مراد جائزیدر که بناء اولان خانه اوله ومکندر که پادشاه مراد اوله بو
وجه اوزره منظر دیلرد معناسنه اولور نکاه دن یا وحدت اچوندر ع بیت ای عرفی اکر منظرک صحن
مقداره تماشا ایدرسنک جانب فردوسه برکره نظر ایله بو محله یوز نظر ایله دیمکدر وبالجمله غرض مرحوم ملک
بو غزلده بنا اندوکی خانه نک و پادشاه هلک مدحن التزام ایله سنکلر

ایضًا

ایضًا مهر دوست بیمن تحسین دشمنان یلک طور دوست دارمی مهر و مهربانکه بلک طور دیرلر :
دیرلر سلوکیه اوزرین حکمدر ویا مهر بیت سیزد بکدر عرض دشمندر و مهرایکه خیالی دیکدر مقصود دوستدر :
ع بیت نه دوستلق محتشم قرص وند سمترلک کینه حاصلی هپ کسلوبه اوزره طورم دشمن ودوستیمه :
دوست ودشمن با همان یکسان در دیمک اولور مراد ورنداد مشرب اولدیغی بیانلدی غم بیکش رعنا غم جام شتاب :
دار دهی ازمن دعا بکوبید یاران شاد ما نرا غم پوننده دفع معناسنه در وباران شاد ما نشان اضافتی موصوفلر صفته
اضافتیدر ع بیت غم عنا اضافتلری جکورین دفع شلهیا ایلدم یعنی ای زور غم دولقابودم بعنت دعا ایدیکن باران شا
دماده یعنی شادمان اصحابه بنم سلامی سویله کز وخبر تبلیغ ایدکز که بن کال مرتبه طرف غمه توجه ایتمشلر انلر
صفا وسرور وصاف لسو نلر دیمک اولور جائز درکه یاران شادمانان مرحم جلاق اوله و صیغه جمع تعظیم قصد
اولنه مستانه کرینا زعیم مکن که شوقش هر بید هد برکب سر بید هد عنان او شوقش ده ولان :
ضمیر بیت سابقده واقع یاران شادمانه راجع اولور واگر اندن جانانه مراد اولنورسه والا کنده ضمیر مفعولده الا
جانانه راجع اوله دنور و ترکیبده مراد اسب عزیمتدر واسبه عنان لا بدلکی بیت اکرچه ناز ترکنا ایدرسم
یعنی بلوب بوزرسم بنی عیب ایله که نیلرها یانه شوقی مرکبه زنان ویرور و عنانه اوج ویرد یعنی کال مرتبه
باعث ترکنا اولان شوق جانانه دیمک اولور ره کفتم بکوش توفیق آید دشن مروت ناکی فرابا درین
ابیا بور نا توانرا که کتا مروت ایست کر باد راقکیش کتا الکی جویدار غیرت خود بیابد انواه بو دیکی بیت
بر قطعه واقع اولشدر ودشن مروت مناد در وبالجمله توفیقا ادشن مروت دیو خطا اندکی دلف ایه ایزن
ناساعد اولدوغندن عبارتدر فراق خرون اضافتی لامیادر وخروشدن عرض مراد مافی الفؤادی در
وبور ناتوانلکیدن عبارتدر وکفتا الف سکنه علامت جمعیدر واقکیش ده ضمیر غایب مذکوردر
ناتوانرا جعلدر ع بیت نطعه توفیقک فراقنه ای دلنوازم اوزره ساعد اتمین دیدم بو ضعیف
قرنجه فراق خزندن مرادنجه دل توفیقا جواب ویروب دیدیکه مروت بوندکه اید موری بقدن بشر غمدن ور
یعنی سویا بدن و ذ تا کیم او دستی که غیر بدن ندر اف کند بیت بو همه پیک اولور مرادمن عرف :
نفسه لقد عرف ربه مفهوم اشارت بیوردیلر در اوارکب رهبر در وادی عجب طوفا بود معلم
دریای بیکر انزا اوارکیست لفظی کاف ها رسید مبتدادر ویا مصدریه در وسین وناادات خبردر
ومعلم تفعل بابندن اسم فاعلدر بو محله فولاغوز معناسنه در فارسیده رهبرکی وبه اولدی سلیمان وکرد
وکراده کافک تفیله کنار معناسنه در وبالجمله مصرع ثانی حکم تعلیلده در ع بیت وادی عجبده رهبر
اوار ملکدر دیرکه دریا عاشک فولاغوزی طوفاندر یعنی کشتی دلا انده ساحل وصالنی رد طوفا اوله
واصل اولور رحا صلی عاشقلکا ولان اواره اوقا کرکدر که محله تاکل وصلت اوله دیکر عرفی در
یکبنی از خلد امدکه پاز نکرده عاقل که نازه وپروا ذ تهسانه شانز اکبی کا ملک کسریله بوش دنیا

عبارتدر وخلو خانك ضميله جنتدر وبا ز بو بنا يه معطوفدر وكرد كاف ودال او لكي
فتحه ايله دونه وعودت ايليه ديمكدر و تانه بروانه وصف تركيبي در وكم كافك ضميله اقا
معناسنه ع بيت عرفي جنتدن دنيايه كلدوك تا كم بنه جنته رجوع ايليه اما عرضي غافلدركه بو ديو
دن اوكه ياوري قوش ايشانتي يا دقلوردي ديمكدر مراد اشنا غفلتي فراموش ايدوب كلبت دنيا يه
فريفته او لدغني بيان ايدر وبالجمله بندن اعتراف وارد رفتار ايچنگا هر دم رند هوس بجراغ ذكر
مراد رسوا اكثر تشكوء داغ ذكر مرادكسرد الالكسرايله كانك فتحيله بو معقوله محالكره بردرلي
ديمكدر ع بيت هر دم هوس بني رسواي ايدر ديمك اولور مراد عشقبا زلقدن بيان اندركه بو دكلا
سوزدن ماتم كرداه اند كا از بهر يوسف دوست دماغ ذكر مرادكوا مرحاضر دركه بدندن منتقدر
مراد خطاب عامدر وداه اندك فاعلكري امر الهي ايله مدبرت امر اولان ملكلر درع بيت بو
كله سويله كه دماغم يا يعني بن اكروله ددكه بنم دماغمي يعقوب اثريلان دوست اجوبا بكايير
غبر دماغ ونشمر در ديمك اولور مراد يوسف جانانه داريكبا بوني كو لدما محظوظ اولسيد منتقي
شمع طورم وهر دم بهوم شوقه الوده ميكند چراغ ذكر مراد شمع طوردن مراد تجلي رحماني در
وشوق ارزو معناسنه در ديمكدر مراد دلفريباي دنيا در حصول بيت بن شمع طوره مشتاقم وحالبوكه
هر دم ارزو بنم بر چراغي اوه و فريفته ايدر يعني بن بروانه شمع حقيقت اولمغه استريكن ارزو
شوق وهجوم ارزو بني چراغ مجازي ايله الوده ايلر ديمكدر هر مجرى كه ميكنم اندن سيراغ دوست محتاج
ميكند بسراغ ذكر مراد مجرى بو ده يا وحدتدر اجو بندر ورود فتحيله ولامك سكونيله ضمير غا يبدر و مجرى ايرا
وسراغ سيك ضمينه ضمري معناسنه ع بيت بر مجري كه اندن دوستي تفقد ايلدم يعني صورم اول مجرى
بر غبري صورمغه محتاج ايلر يعني صورغم مجرى جانانه بكا مراد اوزره خبر ويرمز ديمك اولور عزيز نوا
بحوكه هر بكانه بلبلنده هر دم مكش بنغمه زاغ ذكر مراد هر بيكانه مراد زمانك كمنه وعالي اولان شعرا
دكشو كلمك فتحيله نهي حاضر در ونه معنالارندن مضطرب وناكام ايلمه ديمكدر ع بيت بجه ور طريقيله كندو يه
خطاب ايدوب بيور كه اي عزيز نوا سه مكه هر بيكانه بلبله دكلكدر بلكه زاغلر در ايدي بهره مي بقي بر كونه
زاغك نغمه سي ايله مضطرب وناكام ايلمه ديمكدر مراد شعراي مذكوره نه تعريضدر ايكا كفت وكوي غم
يعقوبي بود بيشه ماه يوره بر سف يوسفا دره اند بيشه ماكفت وكوي ديه قوم معناسنه اسمدر ونه
كيم استعمالات تركيه ديدي قوده دبر لر وسوز ساو ديو تعبير ايدرلر ورهاما كوكل معناسنه ورع بيت بزم
بيشه مز كفت وكوي غم يعقوبدر يعني صنعتمز دائما غم يعقوب مذاكره ومكالمه ايلمكدر ودر بزم هندو بيشه
نزمها بي يوسف ازبي حسن وبيرو رو ديمكدر بويله حالكره يوسفدن مراد جانانه واندراك بيشه كو ماشير
وسنه انت نسبت كدر وبه از بيچكي دم كه از بيشه ماه بيشه بالك كسريله مسئله لاكي ديمكدر اودر ماه معنا

وكه حرف رابطه صفتيه در ودن ضميري بيشه بيه راجعدر ورد بيرلانك ضميله وكو معناسنه در وبه هكر بيور كسر
ديمكدر وكسرلانك فتحيله وميمك سكونيله وركه ديمكدر ع بيت اول بيشه كه كه بيزلك رسلانبو ذاتك
بالاوكبر يوندر كه دلكوبور كسر ديكندنمز بيشه مفتون اوركه وقهر ديمكدر شيرندن مراد جهت عشق اولاني
عشاق بيها كلر در وبهمه دن عوض جنبه كلمه دريه دولانه نا بال وخونما كلر در وهمكوهكن صنعت ما دشت
دلنق بيت كه قوت بازو دن بطلبد تيشه ماكوهكن اصلا وصف تركيبي بدر ز بكوه كافك ضميله
طاع معناسنه در وكن كافك فتحيله فرمتي ديمكدر بس كوهكن طاغ معناسنه مراد فرهاد ذو صنعتدن مراد
عشق ومحبتدر وداشت لفظنا براولت حكايه حفظ ونقدر ومطلبد معمول الطرق اوزره طليبد تدرستيني
فعل مستقبلدر وتيشه تانك كسريله بودنه كانك معناسنه ودر ع بيت فرهاد بزم صنعتمز طوتر يعني
نهايتكلي وارددر بزم تيشه مز قوت بازو دن اسنرا اما انك تيشه سي قوت بازو دست استردي او
دبايه بوجهله حصول بولدر ومعلوم اولاكه مصراع ثاني موقع تعليلده واقع اولشدر در دل ماغم
دنيا غم معشوق شود ديانه كر جام بود بيشه ماكه نيشه ماه شود فعل مضارع مفرد غا يبدر شود ونه
شعا صيرورت معناسنه در وخيشه دن مراد دلدر ع بيت بزم كوكلرده غم دنيا غم جانانه اولور يعني دنيا غمي دره
غم جانانه بوندن مراد اكر لفظ ابيسه بزم بيشه مز ظاهر اولنجه ايدر بيلك عرضانه فرنشي مجهول مؤنث
الالبكه ازاد شد از بيشه ماه افسانه آنرا ايش وصف تركيبي در معنا لارندن انما بيوي ديمكدر با مصدر بيا
ونحو شيريا بمعني صله وبام صف مصدر دبو بفروخت باد تاكيد ايلمقل ماضي مفرد غايبدر وتحسنه دولان ضمير
فاعل عرف بيه راجعدر والله جد ضرورت ودنا اجو نتقديم ونا خير اولمشدر وبعضيلر زبان تحصيل نسبت
ديدبلر ونوسفر خلاصي اولدگو ديمكدر وماعلي عرفيه راجعدر وبيشه ازو مطلع صنعته ازره اراده اولمشدر
ع بيت عرفي نعمه خو بنلق دنيا ايجلكي خوشلقده صاند بالحمد لله كه بزم بيشه مزدن خلاص اولدي
يعني عرفي افسانه ترليتقدن فلع اولدي ديمك ايجنكا هر كه از اليش صورت بنود بيشه ما جمله از غزل
شيرين طلبد بيشه ماه بو غزل اوكه غزل نظيري واقع اولمشدر ع بيت هر كه بيشه مز زاراش صورت
دكلدر يعني فرهاد كبي بر صورت شيرين طالب نقش ايدرز بزم بيشه مز جمله غزلي شيرين استريعني
غزلنه شيرين نقش ايدرز وبالجمله بيشه مز ما يلي صورت وبر طالب معنا بيز ديمك اولور عشق واسيد شيرانه جهتا
ميكفتند وكين سو بيت كه اتش زده در بيشه ماي مصراع اولي اولانك لفظلري بو محله داخل
حكايه معناسنه اتان ايدلر وشيرين كرنه جهانه مراد جهانك بهادر لريدر ظاهر بودركه عشاق اولمو بكلمر لا
فاعللري وكر اولمنا سبزنا جهانه در وكمه وفي جها نده دوابي عشقها شاره ايدرك دو سمو ميسك فتحيله ايتي بلدرجبي
سمايم كلور وياوصت نوعيه در وكه حرف رابطه صفتيه ع بيت عشقا كله رايد وجهانك بهادرلري
ديرلر ايدي كه بو عشقا هيج عاره دركه بزم بيشه مز دلني اتش ايله در شد ديمك كوهردان فرشيد مكوهنتي اسي

کمدر که هر ذره صبحت هر دم اندیشه ماه گبی هر ذره خورشید اضافتلری بیانیه و لامیه در ذکره و فعلیلردر
و بر دیلك و انلق اثنلرینه فعل مستقبلدر رونا علی اندیشه مادر مع بیت که هر ذره خورشیدی بولنه
اولماز دیه زیرا بزم اندیشه منز اولتله هر ذره صبحت ایله در یعنی قالدرور هر ذره صبحت رفع اولنه
حقیقت ذره لی بیلرز دیمك اولور مراد تملیح در اما حق بودر که بو بیت دخی مطلع غزل مرقوم کبی خبر
فرزاد عقول و فهوم اولدیغی مقرردر که قوت بازوی عشقست که کرسی شوییم الدی و ریشه
کفند ریشه مار که و ریشه بوللیه یعنی که گوکندن و طیرلرندن عبارتدر و فرد کسه اضافتی لامیه در
مع بیت قوت بازوی عشقدر که اگر فرصلسدره لقتری اولسه جنتی اولان رك و ریشه مزدن هم دخی دو
چکر وقو بار یعنی باغ بهشتده اولان سدره دخی او لوسی قوت بازوی عشقی چکر قوپارر دیکدر مراد
قوت عشقی بیاندر و فع تنم ثنکی دار بهر بر دعا جی فرصت بادکه بنیاد کنی هیشه ماه تنکره بامصر
و منزاد ت توسکدر رودا اضافتی لامیه در و بهر بر دکل با الکه علامت استقبالدر و بای ثانی که حرف سلبند
و مقصود دوعی بولنه منا در و اقع اولشدر و فرصت لفظنده تاء ثاق فقط اچوندر و بنیاد کنی مبا
شرت ایدرسن دیمك در مع بیت ادعرفی اگر کو کار دارلق تم قبول ایدرسه فرصت اولسو نکه هرچه عشقم
مباشرتنه بارسن دیمك اولور بیکانوش دار و نشانه علت تهد د رجاشماه در خار جوه عیسی از درمانما
نوش دارو بولنه اسباب ادویه و معالجه دن عبارتدر رو علت ضمائرك معناسی و تهدیدك ناعلی نوش دارویه
راجعدر و عیسی لفظنده سین کسر ایله اوقنمق لازمدر که هم وزنه رعایت اولنه و هم قواعد عجمیه ممنا
بعث بولنه مع بیت نوش دارو بزم جانمزه نشاسی قور یعنی دوابیزه اولور بزم دردمانمز دیمك حضرت
عیسی خارمعجزه دو شمز دیکدر لنت کیم ایشادم مدام افند بیوه رزبن در یعنی عشقا جانکم مسیح اولسه
دخی ثانی علاج اشنو مابولور ردن دوایه نیلسن تقاضاهرون شمع زا بیهوده نشوا یار یعنی صد شب یلدا
درهر گوشه زندان ما که شب یلدا ایتش کیجه لرنه بر اوزدیر کیجه ددکه ابر تیره سی کون دو نردی بعض ناسك
اعتقادیدر دکسا اول کیجه نقر کیی در یاه کدر و گوشه زندان ما اضافتلری لامیه در مع بیت شمعلك بیهوده
صوبن بیوه دوکمك اولماز زیرا بزم زندانمزك هر گوشه سنده یورشب یلدا اولور و یس شمع بانما
ایلدروشن اوله اضافتی بو قدر ادیکی بیهوده بریاه رور شوی ده کلك او مازدیکل ما نجل ما ساخی دن و صنعت
مشاطاسنکی نمود که ندار مشاهد ماما نجل فالك تفصیل حبیب کسریله صفت مشبهه در شرسکی
معنانه یعنی اشقی و مشاط بولنه مصور ایشادن عبارتدر ونمود نونك ضمیله اصدرکو سترلش معنانه
و کفرهتنه ستر معناسنه اما صوفیه اصطلاحنده برزخ معناسنه کلور بو محلده وصول حقه مانع او
عوایقدن عبارتدر و شاهد ایما اضافتی بیانیه در مع بیت بز نجل و شرمسارز اما سوزه بسوز
صنعت مشاطه در اگر بزم شاهد ایمانمز دن کفرکوسترنشی وارایسه یعنی بزم شاهد ایمانمزده

نمایش

نمایش عوایق دنیویه وار ایسه بز نجل کرز اما بو کلام صنعت مشاطه دن در که زیرا شاهد ایمانمز درست
اولیجق کفریله تعبیر اولنان بزنه عوایق دنیویه دخی بر طرف اید به مشاطه قدرت شاهد ایمانمزی
استر جوانع عالمدن خلاص ایدر دیکدر زخمه بر دلشتیم فتیم اگر ده بیلمك هرکز از زخم کسی تکین
نشد حیران ماه بر دلشتیم بولنه علی طریق المجاز بر خود معناسنه در و کسره یا تنکیر ایچوندر و صید آلنسه
انجام اوزره قتح میله در مع بیت حق یاولرلر بزدن و مجروح اولدق و حق فتح و فتوح ایلدك لکن هر
قره کسنك قاننده ساعید تمز تکین دالو ده اولمدی یعنی بر ذخسال اولدغمزدن قتح مان جلیله روزی
او لوبه بزدن نکسنه تحید اولمدی دیکدر چشم اگر بارست اگر پوشیده از زخم تکسلد امدورفت نظر دیدن
حیران ماه باز بولنه اچق معناسنه در و پوشیده قپه لی دیکدر رواز هم تکسلد بر ب بزدن منقطع و لا زدیکدر
وامدورفت کلمه وکیده معناسنه اسمادر مع بیت کوزمز اگر عمان و اگر قیالیدر حال جانانه نظر مرئی امدورفتی
دیدنه حیرانزه بزدن منقطع اولماز یعنی گرسه بیدار و گر خوابده بوز مثلا جمال جانانه در بزان خالی
دکلز دیکدر عصمت پاك دامانم کرنا موس و ننك قی میکند الودکی بر هیز از دامانه کمر بند نه قر
نوزرو عصمت بولنه بر حرکار لق معناسنه دروپاك دامان وصف ترکیبی بدر و الودکی ده کاف عجمی های رسمیدن بدل
و یا مصدریه در معناسی قرشیقلق و بولشقلیق دیکدر بو محله مراد عاشقلقدر مع بیت بز عصمتدن
پاك دامانکلز بلکه الودن لاغ عار و ناموس دن بزم دامانمز دن بر هیز ایلیه یعنی بز عشق پرست اولدقمزدن
عفتمزدن و بر ایشکارلغمز دن دکلدر بلکه عشقا بر سکلك بزدن غار لوب صاقنه و غنر ندر دیمك اولور
معنی روشن بر دن بیجو شدم غزاله از دل که در سیاهی نکنجد چشمه حیوان ماه معنی روشن اضافتی
بیانیه در و بیچو شدم کلمسنی اولان میم ساکن اصلنده دله مقیددر و تقدیر کلام بیجو شد زدم دیکر
وغزاله مناه واقع اولشدر و سیاهی ده یا مصدر در معناسی ظلمت قرکلق دیکر دخی نکنجد اصلنده
نمیکنجد در لکن ضرورت وزن ایچون نون نافیه ثانیا قصر اولنشدر مع بیت ای عرفی معنای روشن کلمات
ظلمت جوش و خروش ایدر یعنی در وقت قرار ایمیوب ظهوره کلور بزم ابحیا چشمه مز ظلمتده صغر
دیمك اولور و بالجمله مصراع ثانی ارسال مثل قبیلندندر رسنا مثل ابحاعه چو بند بهشت و من بیدل اینجا
که دفتر ابد الی بیدل صد جاك انجا مثالی باك موصوفك صفته اضافتی در و ذکر مفرد رابطه صفت
و الدیه یا تنکیر ایچوندر و دل صد جاك اضافتی اضافت مسبوقه کبیدر مع بیت جنت ابنز لر
و بز اول محلده یز که اوراده اوله عفرك اننه دل صد جاك اوزره بیننا الملز زیاده اولوردیکدر مراد عم
جنتدن محظوظ اولمسیدر اوبهشتده زجنی کوی کلی شرمست بادکه نیاسود کسی بیدل اینجا
اینجا ی جمع کوه اضافتی لامیه و بیانیه اولمق جائزدر اما اولی اولان بیانیه در دنیا مثل کوی دیك
کل لفظنه اضافتی لامیه در و کل ده اولان یا وحدت ایچوندر و بالجمله مراد جانانه در و شرمست تای ساکنه

خطاب ایچوندر وکه حرف تعلیلدر ونیاسود فعل نفی ماضی مفرد غائبدر واسود دندن مشتقدر وکیمی ده باد فتحه‌سیله
ایچوندر وبا ادات سلبدر وبدل غمناك اضافتی بیانیه در وانجا کوی جانانه عبارتدر ورع بیت ای چشم چمن
کوی جانانده سکه شرمسار اولسون یعنی ای باغ بهشت یارك روضه کوینك شرمسار اولور زیرا انك ابر
کیمسه داغ غمی آکسز اسوده اولمدی مراد عاشقدر جمن کوی جانانه وصف سکندر اولسه غم عشقدن خلاص
اولمازدیکی کیمسه اولان بالنکبر ایچوندرکه کی درن باد به مانند قدم سوخته کانه کنه باشعله سبزه وخس
وخاشاك انجاده بادیه دن مراد بادیهٔ عاشقدر وماننده کلمه سی مصدر مانیدندر سود وقوتیجا مانند
معنی منتهی اولدر ومانند در وعلی کل حال لازم ایله متعدی بیننده مشترکدر قالق وقومق معنالرینه آمابو
قومق معناسنه ولیسی اولمدر وحرف نفی درا صلنه مستبزدکلمه سنه مقید درکن ضرورت وزن ایچون منفصل
واقع اولمشدر و آرسمی ایله کتابت اولنشدر وانجا بادیه دن عبارتدر ع بیت عجب اول بادیهٔ عاشقده سوخته
عشق وضع قدم ایلدکه اندن خس وخاشاك شعلهٔ آتشسز اولمش یعنی بانوبه باقالیه دیکدر جانب صید
کحرن میکشد در شوق که نیست ه سرا هوای مرا یبی نترلك انجاده کاملك تخفیلو هاا صلیه ایله تلکازجلی
دن اپرل دیکدر وبدها وحکا ایچوندر ومیکشدلك سیسکن مفعولیدر وشوق فاعلیدر که منی رابطه صفتدر
وسرا وهوای حرم اضافتلری لامیه در ونترلك ایلك کسریله نرکه دیدکلری هیندرکه آکی ییفلوب دروانجا ذکرارد
لناصیدکرمسندن عبارتدر ع بیت شوق سنی برصید کاه جانبنه چکرکه اول صید کاهک سرا وهوای حرم وسنی نترلی
اولمقله لایقدر دکلدر مراد صید کاه عشقدر وحرم انده سراپرده حرم لایق نترلك اولیقدر دیمکدر وطلب خون
شهیدان که کند زنو حنشره تیغ کین کرکشدان غمزه ی یارك انجاده طلب خون مصدرینه مفعولنه
اضافتیدر وخونك شهیدانه اضافتی لامیه در وکرکه همدر کیم معناسنه وتیغ کینه اضافتی بیانیه در
وانجا مذکور حشردن عبارتدر ع بیت خون شهیدان عشق عشرده سندن کیم طلب ایلر وطلب
امریله کیم قادر اولورکه اول غمزه یی یارك انده تیغ کین وغضب چکرسه دیمکدر وطرفه
رسمی متعارف شده درشهر وصال که شمارند هنر شیوهٔ امساك انجا طرفه صفتیله عجب معناسنه‌در
ورسم عادت معناسنه در وباوحدت نوعیه در ومتعارف تفاعل بابندن اسم فاعلدر معروف و
مشهور معناسنه در وشهر وصالك اضافتی بیانیه در وکه حرف بیاندر وشمارند کلمه سی فاعللری
محذوفدر مرادخوبانلر ویاخود جانانلر در بوتقدیرجه صیغه جمع تعظیم ایچون اولور وامساك
افعال بابندن مصدر در ع بیت شهر وصالده بر عجب عادت معروف ومشهور اولمشدر که انده
شیوهٔ امساکی هنر صایارلر دیمکدر وعادهٔ متعارفه دن مراد شیوهٔ امساکی هنر عد ایتملریدر
در منزلی که منم خفته چو ماتم زدکان که نمواند وفشانند خاك انجاده منزلی یا وحدت
ایچوندر وکه حرف رابطه صفتدر وخفته یاتمش اویومش معنالرینه مشترکدر بوراده مراد معناك
اولدر

اولدر وماتم زدکانك ماتم زده نك جمعیدر وکاف ماده سی ضرورت مبدلدر وبعضی ماتملیلر دیدکلری
دانی حصه معناسنه در ونفشانند فاعللری غم واندوه بعدر وبیستر مفعولی غیرصریحیدر وخاك
مفعول صریحیدر ع بیت بن بر منزلده نائمم که غم وغصه ارباب ماتم کبی باشلرمه خاك تو
صاچارلر یعنی باشلرمه اسرکیبه ماجهرلر دیمکدر ای ساقی باده نکه از بعد پلاکم جای عکسه بود سایه تکین
بر سرمنتها لك انجاده ساقی باده الف ساکن منادر وجانی ده یای ثانیه ساکن وحذف ایچوندرکه
رابطه صفتدر وسایه تکین وصف ترکیبی الف منادر ومعناسی سایه صاحبی دیمکدر ع بیت ای ساقی
اولتازه اولان لحمه سکه بن بهرنه دفعه ایله کیم اندن اولدم جیبوغی باشم اوزره سایه کنه اوله مراد بانك
عشق ومحبتدر نهایت محفوظ اولدغی بیاندر عرف ویکسدن بی وبزی که مدام که نظر خبیثت
نجاست نترلك انجاده مصراع اولده ولامادلر معیت ومقارنت معنالرینه افاده ایدر وبزیکه
یاوحدت ایچوندر وبرجشم غضبله بقه دن عبارتدر وبانسبت ایچوندر ونترلك بودنده باده دن :
عبارتدر وانجاده مراد استاذیدر ع بیت عزلت میخانه ده دن برکونه نظرسوهره مقارنیم ذلیم الله
ساقیده غضبله بقه جیدر یاخود جانانك غضبله بقیجیدر نترلك برینه کها حاصلی اول :
مجلس زهر چشم دلبر نترلك برینه کیم دیکدر مصروف باول چو بغم شاد ز سیت مهرو وفاز
وطلب غم جوکوار اوننا دیرلر ونوا زه طلب که زسیت زائك کسریله زیستن دن مشتق فعل ماضی
مفرد غائبدر وزوه اولان ضمیر غائب ولدلجعدر وطلب معول طریقیله امر حاضردر وطلبید لدن
مشتقدر وکوارکاف منفیله کواربدنده مشتقدر وهضم اولق معناسنه ونوا ولیه ونواسز :
لفظدر وبونده ولوایلیدر وبرله ونوبولمنه ازه ونعت معناسنه در ونده اولان ضمیر غم راجعدر وطلب
بنه آنکه حکمی ع بیت چونکه کوکا غم دلشاد وخرم دیرلر یعنی کوکا چونکه غم فرزانك اولدوغی
حالنده زنده کانی ایلدی وادن مهرو وفا طلب ایله وغم چونکه هضم اولماندن برك ونوا طلب ایله یعنی زاد
ولازم غمدن ایله دیکدر ویا هدعا غیر درمانده وبر ینت غم وی یا بطلب کرخوش دعا ز وطلب بد
عاده با بمعنی ظرفیه وبز دنده اضافتی لامیه در مراد درکاه خدا در وطلبیه با بمعنی مع وطلب
بوعاله اصل ازدر وزن دعاولان ضمیر درکاه حقه راجع اولدر وناده با وطلبیه اوردد معلوم
اولاکه بو غزلك ردیف واقع اولا طلب کلمه لری بالجمله امردر ع بیت باد دعا ودرکاه حضرت حقدن
دردون خبرلامسنه یعنی استرسك دردعشق اسنه یاخود اکرطلب ایله خوش اهنگی اول درکاه
علیه دن ترك دعا استیبعنی برشوکیسنه مکمل سنه دیکدر مراد تسلیم در که چون روش
عهدها کرده فلك وارکون نمشه رسی چو ما بجحقضده برنیاز وطلب که وارکون ترسکوی دیکدر
وربه رسیدنند مشتق فعل مضارع مفرد مخاطبدر وچون ادات تعلیلدر وبحتحق انیا با بمعنی

صد درو زونده اولان ضمیر حضرته راجعدر ع بیت چونکه بزم نشاطمزك روشنی فلك نرسنده ایلمشدر
ایمدی چونکه حضرت خضر ابریشه سن الله ز بهر فنا اسکه یعنی سکاب حیات ویردی دیمکدر تأمل ایکه
کشمرینك شرابی نه مطلب درد وصافیدر وانکه خوردن نوش ونیش درد ودوا زوطلب بیلك شرابیدر دیدیکه
دائما صفادن عبارتدر ومطلب جمهور طالبانك نفیلرینه حاضردر ودرد دلدلك حقیله شرابینك
چونکه یعنی بالجمله درد وصافی فالصیدر ونوش ونیش بوئنه ذوق وصفا ودرد ومحنتدن عبارتدر
ع بیت اول کسکه متصل بر گونه شراب ایچر ایسه نه درد ونه صفا استمز یعنی دائما صفا اوزره اولور
کمسه نوش ونیش طلب ایتمز بلکه نوش ونیش دولتکاری اکرم وسرد چرخ ستمکاری کوزدن اسقط دیمکدر
مراد فاسئلوا اهل الذکر مفهوم شریفنه اشارتدر ازجاه رو بزده تیغ جانب عالمه ثنا مطلب کر
ها وه سبب خیر وبیان وطلب نزد نونك فتحیله وزانك سکونیله ثبت معناسنه در عربیده عنکی
وشنا ادرجا مزده ومطلب بوئنه مطلوب معناسنه در وفیض وبیاد فی احراضر درونده اولان ضرور
غالب عرضیه ع بیت تشنه تشنه دن اوتری کیدرسن جانب علم به ثنا ایله مقصود اکر
هادی بسه الله وکل عرفینه طلب ایله دیمکدر مراد اهل دریا به تعریضدر ایمکا صد قوابیلك
زمزمه طی میکنم الجنب مستی به باندازه ی میکنم امشب قول اصطلاحلرینه ترکیدر استر لغه
دبلره لوانغه بی ابریله قوال دبلره میکنم فعل مضارع متکلم وحده دریافود در متکلم وحده در
ماضی ابی معناده مشترکدر اما امر اعتبار او لنور البغه رقنا ملکو امشب لفظنده ام الف کسریله
این معناسنه اسم اشارتدر واصلنده دخی این درلکن شب وروز وسال داخل اولدقده نون میمه تبدیل
اولنور رسوم ابجامدر دروستی ده یا مصدریه در ونه اداة نفی در اصلنده میکنم کلمه سنه متعلقدر
دائرده بوندن مقدار ادن عبارتدر ع بیت بو کیجه بزم سرمه بوز تویی ادا ایدرم وبو کیجه مستلکی ابجدر
نندا تمییه بوخی زیاده ایدرم دیمکدر تامل ع مجنونه قبله اجابت ذوعا بردم هکام دعادن بجی
میکنم امشب مجنونه بردل فاعلی درو قبله مفعولیدر رواجابت قبله معطوفدر ونه عطف ضرورت وزن
اچون حذف اولنشدر دوی بودن قبیله معناسنه مراد کوی لیلی درکه کوی جانانه دن عبارتدر ع بیت
سنه مجنونك قبله واجابت دعادن ایلتدو جن قبله فرشود دعا ایدرب اجابت امیدی ایله اولدی بویله
اولمغله دخی یوزی بوکیجه دعا وقتنده سنك کو یکه دوغری طوتدم یعنی کوی قبله اتخاذ
ایدوب دعا ایدرب امید اجابت ایلدم دیمکدر وجائزدرکه بردك فاعل قبله مفعولی اجابت
اوله ع بیت سنك مجنونك اجابتی قبله دعادن ایلتدی یعنی لیلی اولان دعاکه مستجاب
اولدی دیمك اولنور آیه اضره وبالجمله بو بیت دخی دخ عمانده ابهامه امر الشعور اولدغی
کوندن ظاهردر والعلم عندالله تکشود در گفت وشنود دم ز مشایخ ایندادو دستد باد

بو که میکنم امشب در بونه صد ربو معناسنه وما بعدنه اضافتی مجازا الامییه در گفت وشنود دیده وا
بشنیم معناسنه اصطلاحلردر دو داد وستد گرح الدو بیره معناسنه اصطلاحلر در معنا لازمی معامله در ودفع صوفیه
اصطلاحنده طلب معشوقی وهیغام بجهوبدن عبارتدرلر ع بیت بمکاشفه بحندن گفت وشنود
نیونه اجلکه یعنی انلردن مکاشفه باب میسر اولدی بو معامله بو کیجه دخی وئنه ایله ایلدیم مراد
فیض بوئنه لوندار ورموم دیمکدر ان خنده که در ساغر جم داشت بخر شیله بر جام جم ومجلس کی میکنم
امشب دلالت کسریله درلر دیمکدر زر ... پیغمدن عبارتدر ودست کاسه اداة تکلیه مقدردر رو
بجر شیله باء معنی صله دردی کاملك فتحیله الفاظ مشترکدر بادشاه معناسنه وفی معناسنه بوضع در
لتحجیم مرحوم شاهدی منظومه سنده اولو نامنکی دخی کوچك دیو بیان در اما بو محلده مراد معنای اولدر
ع بیت اول خنده بی که دون ساغر جم خورشید ایدردی بن اول خنده بی بوکیجه جام جم ومجلس کیبانه
وباغود ایدرم دیمك اولور ساغر جمك خورشید خنده اتمسی باده نابله مملوا ولوب کال ضیاده مظهر اولمغی
خورشیدک مرتبه سی نه عبارتدر زهی حیث ع بیت شاعر که اردو بتفاخره این زمزمه با خاتم طی میکنم امشب
اردو لایعنی اولادیمکدر وبتفاخره باء معنی صله در وتفاخر اخفی راحفك معناسنه وابن زمزمه دن مراد
مفهوم مصراع اولکدر وخاتم هر مشهور سیخی عربك اسمیدر وطی قبیله سیندندر معلوم اولاکه بو خاتم لفظنك
اولکی تای عربیده مکسوره وعجمده مفتوح اولور ع بیت همت بر مطالع دکلدر کرالغنی رالحیمه اررزاقی اولدیغی
همت اولغنی رالحیمه اکسه بو لایعنی اولسن بو کیجه بو زمزمه بی خاتم طی ایله ایدرم وباغود ایدرم وباغود
ایدردم دیمك اوله بو وجه اوزره میکنم کلمه سی اولان ی اداة حکایه اعتبار اولنور تاکی طلب ایدر زاده
راحت کنور دور این ناقه در مرحله بی میکنم امشب کی بو ناقه نجب معناسنه در وطلب کتوره کاظم وبیم مفعولیدر
این ناقه دیوکه طلبدن کنایه در ومرحله قونق معناسنه در ودر میکنم سکرایدرم دیمکدر ابراز یك کره دنکر کرك
معناسنه دو بیته دوانك تیج ایلمك کسیلك وجالك معناسنه ع بیت تا تحصیل دق طلب بنی وادی راحتدن
دو ناقه بو ناقه بی بو کیجه سکر ایدرم یعنی طلبه واروقی بالکلیه ترك ایدرم دیمکدر ع نالید در د
بانفا انکشو وست ابن ناله بغیر عده زنی میکنم امشب ع عطف مناداه حرف ندا مقدردر وانکشوده نك فاعلی
درونه راجعدر ومفعوله لیدرز ولریدن بوئنه بیور فی معناسنه در ع بیت ای علیم درد بنم دودخی انفاسکه
آچه منقدر یعنی بن هر کیجه درد سببیله فریاد ونغاله ایچه منقدر بو کیجه بو ناله بی ناله ایله نبتك بیار سببیله بغی
انتغنا حکم عشق صبیلا ایدرم وباغود ایدرم دیمکدر حروف تا انشبن لاله دل اصدور نسه بیورف
مانکا صد طبقت انشبن بوئنه قرزی دیمکدر لاله دل اضافه بیانیه در ومانده صبر معناسنه در
ع بیت فردو لاله دل بوز ونکدر وبو ورقی بو طبقك صبر سبیله مراد شیخ سعدی حضرتلری برلك
درلفظا سیزده در نظر بوشیار بر هر ورقی دفتری معرفت کرد کارع بینك مفهو مید در عشق مجنوانم وزمکنی

دارنقل نادام واقع سبقت عشقدن مضاف محذوف تقدیر کلام درس عشق دیمکدر دیمشنو انم فعل مضارع نفس
متکلم وحده درنده میکم دفی بو یلدو ع بیت عشق درسن اوقودم وداروادر اغاز برار جاهل کوچکم ودرس
عشقا ابتدا درسندر یعنی عشق سبوهرسنهنو پادشاه عدر دیکدلاوحرفه مقصود خبر ضرب زود رونامه
طالع من تنگ شنقست ی ضمیر بیزه نعل نفی مستقبلدر ریز یدان مشتقدر ضمیر اولان ضمیر فاعل نایل الذکر
طرفیله ناسی راجعدر وتنک شوق صف ترکیبی انسا منبدر لکن بونده الی قید تنافر حرف واردر یعنی
معرفه مراد ابزدر وکن بیم فامه طالعم داخلی دریعنی خامه ضمت تنگ شوق اولدوغندن حرف مقصود یزیاردر
مرمراد طالعم خوشین اولی مقصود حرفه وجود بولماز دیمکدر کاغم زاتش من مجیبوش نشیند دل ز
نمش بر عرنسته کاغم اضافت بیانیه درواتش من لامیه در وسببیه نشد خوش شنیده مشتقا مضارع مفرد
غایبدر سقایستی معکسه وشیشه ال اضافت بیانیه دره و نم نونك تحفیفیله یاش معنیسنده در وضمیر غایب کاغمه
جعدر بیت غم کلیم اتش در وصورت قیناارکونکا شیشه سی اتك غمدن بر عرقه مرادکو کاغو عرقی معلوم در
دیمك اولاری هرکتاب کرمتش خانمه ام لوح محفوظ خسته ن ونفت کتابیده اولان ماوحدت اجون در
وکه حرف رابط صفتدر ومنش اولان ضمیر غایب کتابه راجعدر وخستین اول معناسنه در بیت ایمدی کتاب

بن ملك خامه سیم لوح محفوظ الك اوکرمه بر مجید مراد ولقد کرمنا بنی ادم مفهوم شریفی اودیر نقد احمد
عو ار عیب نو کنفیم مرخ هرضمه درحه نو کفتن حفت عرفه منادا وحرف ندا مقدردر وارا الفك
نجیبه ژ زنك سکونیله حرف شرطدر اکر معناسنه در وتنج نهی حاضردر بیت ای عزلكز ساك عیبکی سیواز سك
النجه تزاهر نگرسی حقکدا سویلد بلرکرحکدر مراد اعتراف طریقیله کسر نفسدر ایضاً از بسکه جور کرده بدل
غم کرانشناست داغم بهوشت صحبت مرهم کرانشناست ی مکرره نك فاعلی غمدر وکه حرف رابط صفتدر وبهشت
بونده بهشتن دن مشتق فعل ماضی مفرد غایبدر وفاعلی صحبت مرهم درو که حرف رابط صفتدر اما مصراع
اولده بس نقلنده صکسره واقع اولاله کبیاا اچوندر بیت دیبال کرره اشنا اولان غم جوراتمسدر یعنی
اشنا درونم اولان غم کوکلمه زیاده جوراتدکه اشنادل اولان اله مرهم صحبت ومقارنتنه بوکنجیدن داغ قودی
دیمکدر مرادیم عشقدن محفوظ اولدوغنی بیاندر ناطی کند بی ادبان وادی غرور که بیکانکی نمودنا
بجرم بیکر اشنا ست ی ناتعلیل اچوندر توقیت اچوندر اولمه دنی جائزدر و تهاد یاشیزدن منر ابقیلردر
وبیکانکی دن نون ملفوظ دن صکره واقع اولان کاف اسمدن مصدرلر وبا مصدریه دروغمود
ناطی دلی معهود جانانه راجعدر وکه حرف رابط صفتدر ع بیت ای ادب اولان قیبلروادی غروردکی
حل اتمك اچون یعنی تعرضل اتمك اچون جانانه اشنا اولان مجرمه بیکانه لك کوسترر ی
یعنی جانانه رقیبلری طعنه ندن احتراز ایدوب اشناسنه بیله بیکانه لك کوسترر دیمکدر اولو
ماکر اشنا کسیت که ابلیس هست ی بنما بکو مردم عالم که اشناست مردم عالمدن مراد

خلق عالمدر یکه دروکه حرف رابط صفتدر ع بیت اکر اشنا شول کسه ایسه که انك اهلیتی واردر یعنی
اکر اشناده بیکانه صاحب اهلیت ایسه خلق عالمدن بر اشنا کوستر مراد اکثر خلق عالم نااهل او
لدوغن بیاندر ی از بس که دل رسیده بیکانه بود و بیکانه وار میزیدان غم کراشناست ی بیکانه بیکا
نك جمعیدر کانی آرسیده بیلدر الف ونون ادات جمعدر معلوم اوله که هر کلمه نك آخرنده هاء رسمی اولو
وادا کلمه جمع قلمق لازم کلسه یاخود آخرنده یاء نسبی ویاء مصدر لاحقه اولسه مذکور هاء رسمی کاف
عجمیه ابدال اولنور نتا حفظ وبیکانه وبیکانکی دیمکدر مرادیوار لفظی ادات تشبیه در ومیزید اتك کسری ونانك
لتحیله ایکیدن مشتقدر مضارع مفرد غایبدر واقع بوللده صفتت معناسنه الاده دیمکدر معلوم ع بیتکو
کلاهیکانه لردن زیاده رسیده اولدوغندن اشنا ایله بیله بیکانه کبیدر بلور ی ز حجت مکش طبیب که
بیمار عشق را ی دارو ندارد عیسی مریم کراشناست ی مکش میم وکافك فتحلریله نهی حاضردر کشیدندن
مشتقدر وطبیب منادادر ندا مقدردر وکه حرف تعلیلدر وبیمار عشق مفعولدر داضافتی وصفتیه در کهوا
بیم ایله آرا مرکبدر وبودنی اصلنده ارندر یعنی زارندن الف حذف اولنمشدر یاء ایله میم فاعلدر دانه ایله میم فا
علدر نون ودالی دیمار سیدر حذف ایله بو معنا عام ترکیبدن معنا خاص علیه بینقل اتمك ایچون معنا
الهی نقدیم ایلیوب بیمار دیدیلر قس علی هذا ودروبوننده معناسنه بیت اوطبیب بیمار عشقه صداوا
ایدیم دیو سعی ایدوب زحمت چکمه کرپار حضرت عیسی علیه السلام اشنادر بیمار عشقه اولاد فی بیمار عشقدن دوا
ورتمیدیکدر ادبس که رفت کلت ذرها بسبب اناهل ع دونا اهر بجا نبرد غم کرانشناست ی رفته یاره رفتك
جمعیدر ورفته رانك فتحی و فانك سکونیله که ز کی مکشی در اما بو محلده روت سینه اولان شرحدرا
کنا یه در وبهر ده مستعملدر اصل اوله زیادیکدر ونبرد کلمه سنك فاعلی غمدر وکه حرف رابط صفتدر ع بیت
زیاده کرد بو سینه ده اچلان رخنه لرو یارهدر یعنی مینده حوف اچلان زیاده شرحه لرا اولدوغندن اشنا اولان
غم تا ابد ابدی شرله لردن کیموب چانه واصل اولمز دیمکدر معلوم اوله که اچلدن بر معنا محذوف اولدوغی
تصور معنادن ظاهردر عرفی تو اشنا شنانی طرب اجو ی محکم بکیر دامن ماتم کراشناست ی
عرفی منادادر ندا مقدر در ووطرب شتاقلمدر وجو فعل نهی حاضردر جو بیدن دن مشتقدر ع بیت ای عرفی
سن اشنالرسن طرب استعدنزر طرب عشاقه اشنا اولمازد اسماتمی محکم طوت که عشاقه اشنا اولان
اودر یعنی ماتمدر دلشاد ولورایضا از شوق کریار تلاکل نابه مشاعست کی شعله ددتنام دکر نست معا
عنت مصراع اولده واقع اولان کاف اسمدر تکبیر معناسنه در کرانابه کافك کسریله اخبر هالود دیمکدر ودلنام
وصفی ترکیبی اشنا منددر ودکر بونده بر معناسنه دروسماع بو محلده ابر معناسنه در ع بیت او
نالدن کیمك شوقندن کرا نمایه مثاع اولمشدر که دیرایدو کوکل اولی شعله بر مست سماعدر نالان
کرا نمایه مثاع تعبیر اندکی زیاده بلند اولدیغندندر نك مقبولی اولدیغنی بیاندر که در معرکه کی عشق

عشقی زبون شو که درین رزمگاه ۶ هر کس که بهادر شهیدست شجاعت ۶ رنکلی بولنله جمله معناسی در
وشجاع بهادر معناسنه در مصراع بیت عشقا معرکه سنی زبون اول که زیرا بو جنکده هر کیمسه که بودر جیله ایله
شهید اولمشدر بهادردر یعنی اول کیمسه که رزمگاه محبتده شهید اوله مراد شهادتدن عشقده زبونلقدر
زین باغ مجو بهره که هر میوه که چیدند ۶ بی لذتی ایام مکیدست و فقاعست ۶ باغدن مراد باغ دنیادر
و چیدند فاعلی مقدر اهل دنیادر و مکیدست اصلنده مکیده است در کثرت ضرورت وزن ایچون حذف
ایدلمشدر و تحتنده ضمیر فاعل یوق بی لذتی ایام ایچیدر و فقاع فائلی ضمیله بوشنه شیز یعنی صرصری
معناسنه در و صرصار اسنبوله شیره نجیلر استعمال ایدرلر ... مصراع بیت بو باغ دنیادن بهره استنمه
زیرا هر میوه که اهل دنیا و شرسقلرد ایام ... امشلدر او میوه بوش کوزکی تالمشدر
حاصلی میوه باغ دنیا حقیقتده بی لذت در فانی در دیمک و معلوم اولا که فقاعدن ادات تشبیه محذوف
نه کیم مذکور معنادن ... بسیار بود نقل در کوش تو ورنه صد نغمه طلبکار سماعت بیمار بود
ذکر تو ... ایدرمش و نقل فائلی ضمیله ... معنادر و سماع بو نله استماع در مصراع بیت
سنک قولاغک ... کلامی ذکر ... بو نغمه مستی طلبکار استماع در یعنی ایستدلمه اسنه
یعنی در کوش شنوا جو که در بزم تماشا بر بستن لب موجب صد کونه صداعست کوش شنوا ایشیدیجی
قولاق دیمکدر و جو امر حاضردر و بربستن لب اضافتی مصدرک مفعوله اضافتی در و معناسی لازم خوش
اولمه دیمکدر موجب بولمه سبب معناسنه در و صداع صاد ایله ضمیله باش اغریسیدر مصراع بیت ایشیدیجی قولاق آ
زیرا بزم تماشاده خوش اولمق ... باش اغریسنه سببدر تا عشق ببازار دلم شعله فروشست
دکان ده زخ و دلال متاعست ۶ تا توقیت ایچوندر و فروشندک فاعلی عشقدر و بر جمله ننک فاعلی دوزخ
و دلالت متاع اضافتی لامیه در مصراع بیت مادام که عشق بازار دلده شعله صاتار دوزخ دکانی و شرر
یعنی ... و دلال متاعی و ... مراد ... شعله در و بالجمله مقصود دروننک اولان
شدت آتش عشقی بیاندر معلوم اوله که مذکوره تا تعلیل ایچون دخی اوله جائزدر و ابتدای غایت
... وارد ... یکی از جیب ... عمر بست که بر دوش وداعست ۶ یکی ...
برکرسه دیمکدر و جیب یقه در و سینه در یا مصدریه در و عمر دوش وداع اضافتلری بیانیه در مصراع بیت
ای ... یقه دن ... یعنی سنت اولان ... جفا ... زیرا بو عمل
عمر دکه دوش وداعده در یعنی ... وداع ... اوزرنده در مراد ... سرکردان بزم
غفلت اولدرس عمرها ... دیمک ... از نور اخوت نفس خانه روشنست
بیرون نبرید شمع که کاشانه روشنست اخوت نفس صوت نفس دیمک زیرا ... نسبت و ...
تأکید ایچوندر و خانه دن مراد خانه وجود ... در و شمعدن مراد جان در و کاشانه

دلی

لفظ مذکور خانه در مصراع بیت اخوت نفس نور زندن خانه وجودم روشندر شمعی طشره ایله دل اکر کاشانه
درونم نور ایمانی ایله روشندر نازم بفیض عشق که در خانقاه و دیده ۶ چشم و چراغ شمع بیرون آمد حکمت
نازم بونکله افتخار ایدرم دیمک و فیض بو محلده وجود ایتماسی معناسنه در و عشقه اضافتی لامیه در و کوفی
تعلیلدر و خانقاه ... معناسنه در و چشم و چراغ شمعدن مراد شعله منور اولهسیدر
مصراع بیت افتخار ایدرم فیض عشقله زیرا خانقاه و دیده چشم و چراغ شمع بیرون ایله ... شمعدن مراد
دلبر و پروانه دن مقصود عاشقدر و بالجمله منظوم کلام عاشقانه شمع حسن جانانه سبب اولدر ...
علی الخصوص اول عاشقانه دخی شاعر اولدر جائزدر نازم قربان اولیم معناسنه اوله زیرا اصطلاح ...
جا استعمال اکثردر بین مصراع بیت فیض عشقه قربان اولیم که ... الی آخره از حسن دوست دمید م
... که نقش است ۶ هر چند قدرسو بر یکدانه روشن نقشی در ... ترکیبنه ... معناسنه
افاده ایدر و یا به آ مصدریه دیرلر ... مصادر مخصوص در ... معنا مصدریه
افاده ایدر دیمک ... معناسی ... مثلا ...
چکند و دیلنه که مسیحا در دمبدم ... کشتی دیرلر ...
... ظاهر در بیت ... خود کو دشت ... ۶ پشیمانی ... کنون سود ...
سکونیله ... معناسنه در که هر یکدانه مذکور دوستدن عبارتدر مصراع بیت حسن دوستدن
یعنی جمال جاناندن ... چکد یعنی ... و مستخفدر هر نقلدکه
یکدانه دان جانانک قدقبی روشن و ظاهر ایمشدر ۶ صد شمع سوخته که دمیش باد بده
پنداشتم که دیده فرزانه روشنست ۶ که حرف تعلیلدر و ندیدنک فاعلی ... ایچدر و پنداشتم
کلمه ... ادات خطاب ... که حرف بیاندر و فرزانه صاحب حکمت و اهل دانش و علم
و معتبر معناسنه در ... مراد مذکور در مصراع بیت بو شمع ... زیرا عقل ...
یعنی ... کورمدم ... ظن ایدردم که دیده فرزانه روشندر ۶ ای شیخ شهر
نبرد لاف از چراغ باطن دلها مارا کریه مستانه روشنست ۶ ... دل وصف ترکیبی در معنا
... دیمکدر ... عشق اولا ... ادات جمع در مصراع بیت ای شیخ
شهر ... قلبنی روشنلندر زیرا ... کریه :
مستانه روشندر ... ایکه بدل بیکانه روشنست ۶ اکر
اکاهون ... با مصدریه در ... مذکور الا شا
دل ... ظاهر معناسنه در مصراع بیت ... سر الملک خبردار در یعنی ... عشق نصیب
سر الملک خبردار دکلدر ... که بیکانه عشقدلدن ... ظاهر در کنی (عشق

یافت دلت روشنی بلی دانش بخانمان زد مراد افاده روشنست که گفتی فعل ماضی مفرد مخاطبدر دولت ده تا
ضمیر خطابدر و روشنی ده یا مصدریت درو بلی حرف ایجابدر و خانمان اسم واملاک واوی برقادیدر دوا
تخصیص اچه شو درم بیت حسن دیدن اگر عشقدن کو کالک ضیا و روشنلک بولدی بلی سو دیگ کی چکدی زیرا
خانمانه اتش اور مش کیمه منک خانه سی روشن دو بالجمله مراد عشق باعث تصفیه قلب اولدیغنی بیاندر
معلی خطا ما بتو محتاج عذر نیست عذر خطا مردم دیوانه روشنست عرفی منادا ملی نالا مقدر در
ومصراع ثانی محل تعلیلده در بیتدن غرضی خطا مزه سکا محتاج عذر دکلدر زیرا مردم دیوانه
نك عذر خطاسی روشن و ظاهر در یعنی دیوانه خسته معذور در ته کیم دیو نیز قلم نیست ایضا از تو کس
رمز مهر و وفا نشنیدست بلکه کوش تو هم این رمز مهانشنیدست که مهمی بوندن زیدبیله معناسی افاده ایدر
واین رمز مهادن مراد مهر و وفا رمز بهادر و شنیدست اصلی نشنیده است دیر لکن ضرورت وزن اچون
حذف و ایصال قلنمشدر بیت کیم سیلی مهر و وفا اوازه سن ایشتمش دکلدر فعلا تخلیل بیلیو اوازه لر ایشتمه
مشدر مراد کنزجانانه سیدنی زیاده بیوفا اولدیغنی بیاندر باد ادرم نیست کرهما حسنست وهنوز که صبا
دلبر دان غمزه صبا نشنیدست که باور اعتقاد معناسنه درو که حرف بیاندر و همان نوکیمی معناسنه در و صبا
صوا معناسنه در و بیرون کلیسنده این غمزه یه اضافتی مصدرك فاعلنه اضافتی در و مفعولی مذکور در
وشنیدست فاعلی صبادر بیت اعتقاد میو قدر که همانه حسن اولدیغیم الان اول غمزه نك الحو کل
المقاصدا سی شرم و صبا ایشتمه مش اولیعنی حسن دار اولو بیلاده لقریب اولنه اصتمالی یو قدر زیرا
کوزده دلبرلك غمزه ریدو و شرم و صبا اکا مانع اولدر دیمکدر جذبه عشق نسیم نور ساند بمشام کوردن
کس بوی تو از باد صبا نشنیدست نسیم بونده رایحه طیبه معناسنه در و رساند رفاعلی جذبه عشقدر
جعده و مشام کلکز معناسنه در و صباحون ایلیه کیم بر ایراو لدیقده مشرق طرفندن اسن یلدر دیر اماشعراولنده
کوزی جانانه دن بوی بابدیت بیلده دار هرینه زاسرسه اسمونع بیت سنك رایحه طیبه کی مشام
عشاق جذبه عشق ایرشدر ر بو و صنك بو یکی باد صبادن کیمسه ایشتمه مشدر یعنی دو یمه مشدر که
غم حسن اتش دل سوخته است فغان که طرب امد و ادرماشنیدست که غم مبتدا در وحسن اتش
دل سوخته است خبر یله وحسن اتش دل سوخته اضافتلری لامیه در و دل سوخته وصف
ترکیبیدر کاف بیانیه سعدن بدلدر الله و نلون ادات جمعدر بیت غم دل سوخته اولان عاشقلرك
ضمیراشنیدر نفانکه طرب که کلکدو بزم اوازه مزی ایشتمه مشدر دی غیر نمی بین کیم برادرلر حاجاتهنوزه
از لیم نام تو هنگام دعا نشنیدست که برادرنده جاجاتدن مراد حضرت قاضی الحاجات دروناس ك
ضمیله داو ضمیر خطابدر و مخاطبی جانانه در بیت ای جانا بنم غیر نیمی که رکر حضرت قاضی الحاجات
هنگام دعاده سنك نامکی هنوز بنم لبمدن ایشتمه مشدر یعنی سنك نامکی اصلا و قطعا اغزمه

الدشمند ومراد کمال مرتبه سر اسرار عشقلا اندکن بیانندر بر دار صومعه تا دیر مغان چون
عرفی کم دارات روضه کیمی بوی ریا نشنیدست که صومعه معبد معناسنه در و چونی بونده وبو
رسیده ادات تشبیه دروکه حرف تعلیلدر روان روضه دیدکی دیر مغانك عبارتدر بیت
عارفه کبی صومعه دن تا دیر مغانه کت یعنی جزانه کیبی صومعه دن چوق دیر مغانه وار زیرا اول
روادیر یعنی دیر مغانده کیمسه بوند ریا ایشتمه مشدر یعنی دیر عشق و محبتده ریا یوقدر ایضا
اصلاح پریشانیم اندلهر کس نیست اجزای مرامنست شیرازه کس نیست پریشانیم کلمه سکه یا
معنا مصدریه افاده ایدر وصفیه دنی اطلاق ایدلر وملتوح اولیسی ضرورت وزن اچوندر
زیرا اصلی ساکندر و مقدر و ضرورت دنی ضابطه مقارنتی دنتاملانلنر بو نله حد و مقدار
معناسنه در بیت بنم پریشانلغمی اصلاح ایلمك کیمسه نك حدی دکلدر کیمسنك شیرازه سنیه بنم
اجزاملك منتی یوقدر مصراع ثانی ارسال مثل قبیلندندر سلاطلبی چشم و قدم شوکه درین
دشت که غلاجرس هست چمازه کس نیست که سلمالیلاکبی قبائل عربیه بر محبوبه مشهوره نك
اسمیدر نشت بویله حاملکرده جاکدن عبارتدر و طلبی ده یا خطا اچوندر و چشم و قدم شو صطلا
حلرندندر هیرت اوزره اول دیمکدر و که حرف تعلیلدر و دشت صحرادر بوننده مراد صحرای محبتدر و غلاز
جرس اضافتی بیانیه در وهسه بولد اشدر و چمازه دوه در محصول بیت اگر طالبه جانانه ایسك بمیرار اوزره
اول زیرا بو صحرای عشقده زجرس کیمسه نك دوه سیله بولندش دکلدر یعنی بیابان عشقده کیمسه نك دوه سنه
چاکی یوقدر یوکی ضایع اندکره الکصدا سیله بولندن مراد طریقه عشقده زبانه بمیرار اوزره اولمغه
تنبیه در معلوم اولدکر سلما ولیلا افلیدنده اولکلا افلیدینه یا دنی کتابت اولنور مثلا سلمی ولیلی کبی ونلك
ما قبلرنده دنی فتحه کسره جائزدر دره ماشیمی نیان نغوندا ئیم که مارا که کو شیسه کبر شعبه وآوازه
کس نیست که شیونه ماتم ماتم معناسنه درو با نسبت اچوندر و الف ونون ادات جمعدر و که حرف
تعلیلدر و کوش اولا با و صلی نو عیه در و که حرف رابطه صفتدر و شعبه اصطلاحلرنده بر محبوبه
متولد و منشعب و کلا نغمه یه دیلر مثلا مایه وبو سکلک اوازه جازمنشعبدر و بو تحقیق اوزره اوازه
دنی معلوم اولدر بیت بس ما تملی لرنغمه یلریز زیرا بزم بر کوشه قولا غمزه وار در کیمسه نك شعبه
واوازه سینه دکلدر یعنی کیمسه نك ترنمانه قولاق طوتمز بز و بالجمله ماتم زدکان غم عشقز دیمکدر
مالسیه کوی برگ و بر با غچه عشقا که چشم و دل ما را ثمر تازه کس نیست کیمیا کاف ضمیله و ها
نك فتحیله و ضمیله لغتدر کیمه معناسنه و برفاو بر بیرق و عیش دیمکدر و با غچه اضافتی لامیه در و با
غچه نك عشقه اضافتی بیانیه در بیت بس باغچه عشقلك کیمه برك و برلیه نه بزم کو کلمز که سنك
تازه میوه سی دکلدر مراد اقتضا عشق ترك لذت ماسوا اولدیغنی بیاندر هر جا ملکه بهار نظر

رنگ زرد اوست که بر دوش من افکند یعنی یانلرینه کلمش نسبت که بیماری یا مصدریه در و بمعنی ادات توسلدر رنک
زرد صاری رنگ دیمکدر واو ضمیری جامه یه راجعدر مع بیت هر جامه که کلا بیمارلغی اینک صاری لونی در اول
جامه یی بنم اموزمه برقی زیرا اوله گیمک گیمه‌نک حدیدکلدر و جایزدر که اندان مراد ترکیبلری استعمال
اندرکه مقداری اوله پس معنی اول جامه گیمه‌نک اندان سیله بجلوباد کله شدر که بر خدای جامه در دیمک
اوله ر وعلی کلا وجه جامه دن مراد جامهٔ عشق محبتدر عرفه مردانه زمیکده در صومعه کابیه که کس ذم فخرری
وضع یانه کلمش نسبت که عرفه منادا و حرف ندا مقدردر تقدیر کلام ای عرفه دیمکدر و جواب حافظ دردیده لرنا
مستتردر معناسی کتمه دیمکدر و کا بنجا اولا اسم اشارت مذکوره مسکد مبین اجعدر و مخور بیه یا مصدریه در
و خبران اسنده مکشف بیت ای عرفه میکده دن صومعه یه گتمه یعنی مجانی عشق و محبتدن جلعه زنبار اول
صلاکم نک مخمورلقلغی کیمسنک تصالحه یوقدر ایضا ازان زشربت صلحم هوای بر هیز ستان کاتش
تب شوقم نه انجامیدست کالان ادات تعلیلدر رتب سه دیدکلری خسته درمع بیت شربت صلحدن اللهٔ ابوا
چلوبر هیزدر وار در زیرا تب شوقم انجام النقد کیبی دکلدر یعنی جانانک ایله بار شوق یوقدر صیانه نشت
کماینده نهایت نیازی خجالتی نجمر فشانم که ختی بوزست که صبا مبندادر و نهشت خبرینه کبعری بیان رود
نهایه تک جمعیدر واشنک کوزیا شیدر و مصراع ثانیه که صرف تعلیلدر واشتی بیزه صف ترکیبدر معنا لازی
بارشیقا حاصل ایدیجی دیمکدر مع بیت شرمی و حیا فومدی که بواشدی جاز دانشلرینی هلاک نجیر نشار ایدرم
زیرا او دانشلر بارشیقا حاصل ایدیجیدره چونکه نهاریکی نالهٔ خیزدده دلها که دام ما همه اینا طرهٔ دلانا
ویرست که نعلیلدر وطرهٔ دلاویزترکیب توصیفیدر اما یا الکرده لاو یز کلمه سی وصف ترکیبیدر مع بیت جانکی
دلکوا جارس دلکدرنه ناله و فریاد پیدا اولور زیرا بیزه امر جمیع زمانده بوطرهٔ دلاویزدن معلوم اولدکه
زلفدن ایله تعبیر یوقدر تعلیری مجازدر و دلاویزنک معناسی کوکلی گکندیه تعلقا ایدریجی دیمک درنه اطرهٔ
مثلا بدانه کوکب باشده که اکر هم نکهٔ شیرینی بدوش برویزست که یا قسم باتیجی ایله باشیدرنه مضارع
مفرد غایبدر ختسند ضمایر فاعل اضمار قبل الذکر طریقیله مصراع ثانیه اولا شیرینه راجعدر و هو برو
ضرو بنمشر برزی نو شیروانک اوید کر شیرینک شوهری مع بیت طره سی دانا کر هاه مثلا
صاحر اگر هم نکهٔ شیرینی دوش پرویزه درداد شیرینک کوه کن دخی صبر و تحمیی ودرایدی کم بیانز زبغی
دوش پرویزه نکیه ذوالنفاقا ایسه دو ماکوهکن دخی منتک اتشا مهر و محبتدر دیه لا اولور حاسد
سوچه بیهوده دراد او فرهاد که همانی کلکون نصیب شبدین ست که سمند سعی اضافتیه بیانیه در
و کلکون شیرینک ایتدر و شبدیز خسرو پرویزک ایتدر مع بیت او فرهادسمند سعی دکوشی بیهوده
پیر ندی سوره بس زیرا کلکون ایله همانا اولمقا شبدیزه بیتر در یعنی همانا کلکون شیرین نصیب
شبدیز خسرو لو لیجق اولو فرهادسمند دستعیل اندرکه بک ویار دنقاند ندر حاصلی اولیسکا همانا

اولقا احتمالی یوقدر دیمک اطور چه کونشمایم نظاره ام شوق که مرا زشوق دیدن تو سرتا قدم نکه
خیزیست نکه خیز ترکیب مزجی افسامندندر علی نظر معناسنه بونلا دیده دن عبارتدر زیرا نظرک محلی
اودر مع بیت بنم نظاره مه کیجا مانع اولورسون که سنک شوق دیدارکدن بنم سرتاقدم وجودم دیده در که
سرتاپا نحسی بعید امتحان عرفه دعا کیده چه ذکر محل سهیدست که سبزه بوندن کحام معناسنه دوراخما
امرحاضردر و عرفه منادی و حرف ندا مقدردر مهیر میم او لا تقدر کسر یله مهور معناسنه در مهاردخی
لفتدر مع بیت ادعرفه مید اسلام امتحان کحکم الغالیدیم کی چکرکه نه طوتارسون مهور محلیدیعنی زرکونا
و قندیرد حاصلی عرض هنوز ما شیردر دیمک ایضا امید صلح از لب یا ابنا شکیب ابو سبست که دشمن آشتی انکیز
دوست محوسبتی با معنی صلح و شکیب صبر معناسنه در واشتی انکیز وصف ترکیبیدر و دوستدن جانان در
مع بیت جانا ایله صلح اولنقا امیدم انزنه او قرصیا بوده مخالجدر یعنی حضرت ایوب کی عشم قدر صبر آنکه مخا
جدک روزنو او لدر دیرا دشمن یعنی رقیب جانانه عرض محبت ایدیجی درو جانانه ایسه بیجه بهور حالبدر که
تیبی دفع و طرد ایدر نرو دفع ایلمدکجه بنا صلح حال یوقدر دیمک اولور بس بوجه مشروح اولدن صبر اکن
محتاج اولور حین عطیه بیهر حال خوش دلم دارد که هر چه رفت بعنوان خیر محسوبست رفت
بولنده واقع اولدر معناسندر و عنوان مکتوب اوزرنه غلاف واصل اولدیوبلا ایکی زاویه دیرلر اما بو محلده
خبر اضافتلیله عنوان دن عبارتدر مع بیت انجقا بواصاب نعمو حال که کوکلی خوش ایدکی مرتب
عنوان خیری واقع اولدر با الجمله حسبه بودر نیبی بساطی ابن عمودین کیردن وقوز مانند نازکش وانسا
محبوبست که بساط بونده بجلسدر ذکرحال اراده محل اودر یه یا مصدریه در و هم ادات توسلدر
عهدر ندر معناسنه و نازکش وصف ترکیبیدر معانی عاشقا دیمک مع بیت عصر کیمی محلسد کی کوکی
بن سرده من سرنزن عاشقا دیقا معنی قدر نسیم پیرهن هوش بیبر دو رنج بر دو دینل زیکیه
دو کاه یعقوبست که پیرهن کوکلدر و ضمیر معنا چهنتر هوش معناسی اضمار قبل الذکر طریقیله
یعقوبه راجعدر و رو دا بر معنی مکتلندرعصو بیتا پیرهنک بوی طیبه سی حضرت یعقوبک عقلنی
ضایع ایلر یوسف کنعان ایلدرنه نیل از مقصد یعنی معی حضرت یعقوبک ایکا دیمید ر یعنی حضرت یعقوبله
حضرت یوسف عجم اولدر قلبی مجلکلک ار مدرنه ساز قلیلدر وار در خبرنیا شده عرفه زطبع نازک دو
زیا بکن قالم اینجا جای مکتوبست که عرفه منادا و حرف ندا مقدرر ربقدیر کلام او عرفه دیمکدر رو زیا
بکن قلم زیانکی قالم ایلمدیمک اما استعالا کرنه دکی کبیر دیمکدن عبارتدر مع بیت او عرفه دسنک
نازک طبعندنا خبرالمدین یعنی جاناکنقدر نازک طبع اولدر عنتر خبردار اولمدین بو محلده مکتوب
دکلر هانا دکی کیکلانز الحرکر الدر دیمک ایضا او کرهای نا بسرت عجب طاعنست که شب زنده دار نیست
بنیزا خواب غفلتست که اک کر انا کیبی که تقدیرینه در که بدنیزدنا صعفف اولور ممکندرکه باشقلفنا

ستّه اول مفتاح بیتی سن دل که سن زار سرو جو دکر نجّب طاعتدر یعنی طاعتله معمور اولور سن شب زنده لقله
خواب غفلتدن بیدار یعنی سن ده احیا لیل ایتمکله خواب غفلتدن بیدار اولور قدر دیکله اولور عرض مرائیلر به جلوه
تعرض صدر خوانی بکعبه درکه خوانی بیو منات ف دل بدمکن که نشئهٔ بهشت ابهر طاعت است عادرکن
زانکه کافل صنعت لریله تعالی منتر لرد اولدیکدر و سو منابر مشهور ربیله که اسعد رتبه کیم سابقا بیان
اولنشدر اما بوبیله حکایه ذکر صلا اراده محل طریقیله مراد بتخانه در دل بدمکن کوکلی بار دیر اتمه دیمکدر
اما بوندن معنا لازمی تلبکو صاف ایلدیلدیکه اولور که صرف تعلیلدر نشئه بهشت جوانب ستکه در ع بیت
فضلتله طریقیله بیورر که درسک کعبه منزوی اول درسک بتخانه منزوی اول کوکلکی پاک ایله زیرا
جوانمیست طاعت و حجاب اچه مدری بیرون بود حلاوت و تلخی ز مدح و ذم و رد و قبول بله ما دروی عادتست
حلاوت بونکه دوری و صفادن کنایتدر و تلخ یا مصدریه ایله بو حلاوتله کنایتدر ع بیت طریق عشقده
مدح و ذمدن حلاوت و تلخلک خارجدر یعنی ارباب محبت مدح اولمدن محظوظ و مسرور و مذموم اولمقدن مغموم
و ملول اولمز یوقدر رد و قبوللرینه عادت جهتندر یعنی مدح و رد و ذی قبول مذهب رسوم عشقده
دعاچیدر دیمک اولور راصیا بز اسلام و دعای ضرور نیست که این شیوه ها وسیلهٔ مهر و محبت که شیوه ها در
سلام و دعا در ع بیت دوستلره سلام و دعا گوندرمک ضرورت سزدر یعنی بالاختیار در زیرا بو شیوه لر
سبب ازدیاد مهر و محبتدر دیمک اولور و مصرع ثانی موقع تعلیلده واقع اولمشدر که عاقل اوله کناید
بیت الحرام عشق صد منزلست منزل اول قیامتست در بونده اسعد رتبه معناسنه در و بیت الحرام
لامیه در و بیت الحرام ملا عشقه اضافتی بیانیه در ع بیت عاقل کعبه در زیرا بیت الحرام عشقک قپوسیدر
نهایه منازل وصول بیور منزلدر و منزل اول قیامتدر یعنی طریق عشقده وصول مقصوده منازل کثیره و در
مانعه وارد دیمک اولور ع اراکی نخوان بشاعری نفرز شعر خویش که نزد حکیم برگه ز شعر سستی کمست
شاعری فضلدن فرار ایدر و نکته خدا اولان و لاشاعر لرده حکیم دیدیکی حکیم ابو الفتح گیلانی دکه اول
زماننده هندستان پادشاهی جلال الدین اکبرک مقربلرندن فنون شتایه مالک بر فاضل ذی هنر ایدی قوم
عراقه انتساب ایله دلبسته اولمشدر و جایزدر که بلا تعیین مطلق صاحب حکمت اوله و لکل وجهة
و بریلمک فخیله بر برکه معتقد رادر حافظ در بیتی اسناد اتنی ع بیت ای عراقی کنز شعر کی
شاعری فضلدن فوقه صاحب حکمت قتنده ایلت زیرا بو سنک گفته لرک شعر دکل محض حکمتدر دیمک
اولور مراد حمد صدر ایضا ان فتنه کرا انو مرا انتا نیست که یا نیست یا ملک طهرانیست
تفتنه ک اخرنده اولان همزه علامت یا وحدت او لغت کسرا بیلماو فتح لازمدر و بوتقدیر صوری
وزنا دخی بیلنور که همزه رابطه صفتدر و اتمام مصدردر اما بوندا اسم مفعول معناسنه در طلب مطلوب
معناسنه اولور کبی و روشاس بوننه شهور و مقید معناسنه در بیت اول بر فتنه جسنده منم مطلوبم

دکلدر اول فتنه یا ملک دلیمه بوقدر یا مشهور و معین دکلدر و جایزدر که اخر فتنه ده اولان
همزه مذکور علامت یا تنکیر اوله و علی کلا حال ضمیر خطابک مخاطبی جانانه دره کر خلق بلسیان
متاع سلامتند که محنت متاع مانست که محتاج پاس نیست که پاس حفظ معناسنه در و یا ادنا اسم نا
عدد ترکیبی جمع معناسنی افاده ایدر و بالجمله پاسبانلی معنا لازمی بکی دیکدر ع بیت اگر خلق
متاع سلامت یکبیلرله ایسه بزم متاع محنتدر که حفظ و صیانته محتاج دکلدر که بالکه در
مساز که محتاج پرده ایست که هر نکته که گفته شود نه لباس نیست که یا صوصله دره گفته بوندن
مساه سوز معناسنه در و در مساز قانع اولمه دیمکدر و محتاج پرده ما بیست دیدیکی سوز اولدیکی
ساده و لیوب وزیره اپهامدر یا رو اولمه دیمکدر و نکته نک اخرنده اولان همزه نک احوالی شانه طلع
عزلده واقع اولدیکی در قائل ع بیت شاه سوز قناعت ایله رضی اوله زیرا سوز اولدیکه برده
محتاج اولر مثلا هر نکته که سویله بزم لباس صنایع شعریه مزدن خالی دکلدر حالی کلام
بزم کفته لرمز صنایع شعریه ایله مرتبط دیمک اولور و مصرع ثانی ارسال مثل قبیلندندر ع شیر ادم
هراو وبره غلط کنم ورنه بهراه عشق بکس بیم هراس نیست امد هرگز اولا یم ساکنه معنی جهتندن
راهه متعلقدر مثلا اصلده شیر ادم بره دیمکدر ع بیت بوده ارسلان کلدکده انی دکوطل ایدوب
خوف ایلدم یوخسه راه عشقده بکس بیله بیم هراس دکلدر یعنی مکسد تا بیله قورقولر دیمکدر منزل
شناس عشق کنرکی بود دلی که منزل جوقیست قیمت منزل شناس نیست که منزل شناس وصف تر
کیبیدر فولا غود معناسنه عشقه اضافتی لامیه در دکری کاف ضمیده و کسریله دیا اصلیا ایله عزیز
و محترم معناسنه در و منزلدن مضا صحه و مدر تقدیر کلام ارباب منزل دیمکدر خصوصیه منزل شناس
عشق عزیز و محترم در لکن جوق کمیاب منزلیدر قدر یعنی منازل عشقه گیدرکه اولبیجی منزل کنا یه
قدر و قیمتی یوقدر دیمک که عزیز بشکر نعمت عزکو نهی مکن کمن دوست دشمنان بغرازنا سپاسی نیست
دوست دشمن ترکیب مزجی افسادندر و اول دوستلر اوات جمعدر و ناسپاس کفران نعم معناسنه در ع بیت
ای عزیز شکر نعمت عمله کو تمهلا ایله یعنی تقصیر ایتمه زیرا که دوست دشمنلره کفران نعم اولمدی
بترکیمسه بوقدر اینجکی شیوه که عارتکر صبر عافله جا نیست درسلسله حسن توازش نام و نشا نیست
عارتکر یغاجی معناسنه در و مابعدنه اضافتی اسمها علاوه مفعوله اضافتی در سلسله ضمیر خطابدر
و تو ضمیر خطابدر و الف مفتوحه جمع جمعیت دروشین ساکنه ضمیر غایبدر معنا جهتندن نا مقیددر
و مرجع شیوه در ع بیت اول شیوه که بوز قافله جانه یغماجی سی کلدر سلسلهٔ حسنکده انک نام و نشانی یوق
قدر یعنی سنک حسنکده اولان شیوه چوق جانلری یغما ایدیجی در بی لطیفت الترک ستم کشت بقتیم که
این تلخی جان ادیم از زهر کمانیست که اداتی سلبدر و لطیفت کلمه سنک اولی با مصدریه در ضمیر

مقارن اولمغله مفتوح اوقنور والا اصلی سکوندر اولدوغی محل ظنونده کلمه دور زهرگیاه اضافتی مشبهٌ بهك
مشبهه اضافتیدر وگیاه ضمیری لفظا مکسوردر ع بیت سکی بکا لطفك اولدوغی سنمی ترك ایلدکدن بقیتم اولدی
یعنی بکا اول کبی ستم ایلدکدن بقیتم اولدیکه بکا لطفك بوقدر بیوجادر حکمکم اوجی زهرگیاه اندن
دکلدر بلکه سنی ترك ایلدکدن بکا لطفك تا الدوغی بقیتم اولدی عقد نوردیلك اولوردر روز جزاده دست
شهیدان محبت که دستیت کرکیرندی دامان و عنانسیتی دیتی ده اولی یا وحدت نوعیه در کیرنده اسم فا
علدر ع بیت شهید عشق جانانی اولنلری الی برکوننا الدرکه قیامت کونسنده کیمسه نك دامان و عنانن طوتمی
دکلدر یعنی شهیدان محبت کیمسه دن شکایت ایتمزلر دیکدر دل صاحب درد دیستکه در حالت شیونده یا
مرانشین دمانم یا نسبت صاحبك ما بعدنه اضافتی لامیه در درد و در ده اولی یا وحدت اچونه در شیون
[illegible] ماتم معنیسنه در [illegible] معنا [illegible] افاده ایلیه [illegible] دیده صاحبی یعنی بر درده
مبتلادرکه حالت شیونده اول درده اربا ماتعلی فراشینه کوکلی [illegible] بوقدر زنهار مجز کرهمه شبلی بفر
وشتلانی که هرنایاکر در هیچ دکان نیست حضرت شبلی ابو بکر [illegible] عنه ذکر احوال و مناقبی
نفحاتده مکتوبه در مراد ابدیضی انلرکو رسو کوهرنایا اضافتی بیانیه در معاسی نظیر بولنمز کو
هر دیکدر دوکا ضمیله ترکیب [illegible] مستعملدر [illegible] ترکیبه اکثریا کاف تشبیه سبدا استعمال الدرایدر لمر عیب
زنهار حضرت الله اکر حضرت شیخ شبلی دنی صاحب سره اولکو هر بو نظرکه هیچ برد کانده بوقدر
یعنی بازار شریعتده صاتیلمکلیکن چو هرکی شبلی دنی صاحب سر زنهار الله احایا کلام خلاف شرع شعر
اودر ره حرکت ایتمه علیرنه [illegible] الکندره عنان باشی هرچند که کعبه مقصو
نشانه کیست [illegible] عرفت منادا [illegible] در و الکندره عنان باشی بوثله سعی ایده جک اول دیکلا عبارتدر
ای عرفنا امید ایله سعی ایده جک اولدر هرنقدر که کعبه مقصودن نشانه یوق ایسه ده [illegible] مایوس اولمه
سعی ایده [illegible] مقصوده حضرت [illegible] اسه دیکدر ایضا [illegible] پیغمبر و شادی منت جو [illegible]
انتایم وشب [illegible] منت [illegible] غصه [illegible] معنا [illegible] اضافتی لامیه در [illegible] پیغمبر و قول [illegible]
[illegible] اولا یا مصدریه [illegible] توسکلرو [illegible] مراد جانان [illegible] وصال جانلندر
وشب اندر [illegible] عبارتدر وهادی دلیل معناسنه ع بیت فرقت غصه سی [illegible] شادمانلغم [illegible]
یعنی [illegible] سید بن طالب [illegible] وشب [illegible] دیلیمه [illegible] موجب [illegible] وصال جانانه
اولدوغی بیاندره [illegible] اکر توتیا شو [illegible] اینچون [illegible] زیدانی [illegible] منت [illegible]
عنقریب [illegible] اولدرکه [illegible] اضافتی بیانیه در و زبینا ادات تعلیلدر ع بیت
تیز واقع اوله [illegible] توتیا اولور دیر [illegible] فرهاد [illegible] التنده [illegible]
تا الی [illegible] کسی [illegible] کنتا ده نسبت نلی فروش [illegible] توتیا دی منت کسرکا فلك [illegible]

[illegible]

[illegible] فروش کله سیله ترکیبه
[illegible] و ما اصلیه ایله عقدی معناسنه در و ثانی یا مصدریه ایله اجلاق دیمکدر زر فروش
[illegible] اولمشدر و هر یا اضافتی صفتك موصوفه اضافتیدر و ثانی قند فروش معناسنه در و یا نسبت اچوندر
[illegible] صرف توسکلردر ع بیت مادام که اوکو منشدر و بلمشدر که هر عقده کشاد سزدر کلدر یعنی هیچ بر
انقباض بوقدر که انبساطی اولیه پس سلك اجیلقی صاحبی جورك بکا قند فروش مسیر ندر جیلك اولور
حضر بر چشمه خواند هرسم جبل شود زن خاك چشمه خیز که دروادی [illegible] منت خواند فعل مضارع مفرد
غایبدر فاعلی حضرت خضر در ع بیت چشمه خیز چشمه لی دیکدر ع بیت حضرت خضر نبی چشمه اب حیوانه
دعوت ایدر دیرین قوم [illegible] کنجبل اولمز بوعشقا ومحبت چشمه سی اولان خاك وجود مزدن که بنی ادمك
دلیمن دره ازادکه [illegible] کاهی رفشانه بند کیست نشو و نما بند که ازاد [illegible] منت ازاد مکره کاف مکسوره
[illegible] بدیلدر و یا مصدریه در و بنده کی [illegible] بوجله ع بیت ازاد اولان مرلوها بلمز بیتمالك نشو و نما سی
[illegible] یعنی بنده لکه کاملا [illegible] ازاده لی بلمز حاصلی بنده الك ازاد لکدن علاوه در دیملك اولور
شوق ایتی که کمار دمکتشیم [illegible] و ز [illegible] منسان کمارزده کاف ضمیله فعل مستقبلدر
ضمیر فاعلی طغیا شوقدر اعجدر و اندوه غصه معناسنه ع بیت طغیا شوق کوزکر کمار دمله اچون ایدهی بود
[illegible] سوال ایدر ع هو اکر [illegible] بنهله هر ازادیله [illegible] اولوروجا ترده که کمارد و فعلك
فاعلی مقدر [illegible] اولور یا خود عاشقی اولنماعلره بلبل سرمست راغزل شوق بیانه اسنان علی فنو کوش باش
کدیا وادی [illegible] بلبل سرمست و صوفی [illegible] انسانمندر و موصوفی مقدر [illegible] عدروا تخصیص
و یا بوله طرفیت افاده ایلیه ده [illegible] واقع اولمندر وصرف ندامقدر [illegible] کوش باش ایشتاد یکدر
ع بیت بلبل سرمست اولان عاشق غزل شوق توسن [illegible] عرفش ابیت که بو بیتم ولو بهدد ایشکادل بیاد
کیرکه وقت صبوح است [illegible] کرونه جلد فتح محل اتنو چنست [illegible] بیالقد صدر و صبوح صباح وقتنده شراب
ایچمکه دیرلر [illegible] کره دنده فاعل مشکل کشایان [illegible] ع بیت ای کوکل قدح قدح طوت یعنی دستکه جام
باده الکه صبوح [illegible] فعل اتنو کی جمله فتح ایلدیلر اینه که صورت معنی نما بدت ده
اکر شوفته در جیب روح نست [illegible] آینه افرنیه واقع اوکا [illegible] علامت یکو [illegible] اچونا مکسوره
٥ اقتباع بیت [illegible] اینه که [illegible] صورت معنا کو [illegible] بلدی یا [illegible] بعینه قدر نك بشر [illegible] اولی
بینه [illegible] جیب [illegible] وه [illegible] استا عفو [illegible] جلوه سیده ی ماتم [illegible] شبنم بر نصوح [illegible]
استا عفو [illegible] مراد توبه و استغفار و اعمال صالحه مغفو [illegible] توبه [illegible] ترکیب [illegible] اقسا مندندر
بونك صیغه معناسنه ع بیت استا عفو [illegible] ایجون بر توبه [illegible] جیغ [illegible] توبه نصوح که
یعنی بر توبه مزه ثابت قدم اولمز [illegible] توبه نصاح [illegible] دیملك اولور و بالجمله
[illegible] صرف [illegible] کون دیلر [illegible] قبول رابطه [illegible] ابن کرب [illegible]

نه طوفانی نیست که بو بیتده بر مقترن ماذ وصفیله اعتبار اولنور و بیر بیانک فی تجهیله و زالک سکونیله ابرداهر خطا بحر
کورمنادایمدر اوکه عشقدر و لازمدر بونده دخی تشبیه درج بیت ادعقاد اهل تکوینلینه ثابتدر مهر دخی اوللر
حضرت مسیح کبی نیلکه چقر دیر اولماتم کبریه بو عذرسنده طوفانو طاء دکلدر یعنی بنم کریه‌م طوفانی حق عزم مرحماللر
دیمک اولور بو مقوله مبالغه یه غلو و اغراق دیرلر و صنایع بدیعیه دندر ای یاران تاثیر دخیر ردد در صبو صینه عزیزه
تو جام زهر بکی کین صبو نیست تاثیر دخیر ددن فرد باده درج بیت یاران باده دن صبوح آتمه دردر ای عزیز
جام زهر چه دیر اوجام زهر بیلا صبو حکر زیرا بکا ای دل حدیث صبر شنیدن زبهر چیست که از بهر سندن
بیا لوشیدن زبهر چیست که شنیدن و چشیدن مصدر لردر و زهر بنده ادات تشبیه محذوفدر درج بیت الکو
کا صبر قصه سن دکلمک نیا بچوندر بو صبر حکایه دمه زهر کبی آجی در بن دلعق ندن اوتری در ای نیش غم
مرهم آسایش منی که در زخم سینه نرم خلید زبهر چیست که نیش اولان با خطا بو مرهم تو نده التخیله ملاح
مکانه و خلیدن صاحبی معناسنه مصدر درج بیت ای نیش غم کسن بنم مرهم آسایشم سین زخم سینه
ی ملایم معنا بچه‌نیز اچوندر ای اول زهر قتنه کزنو فرشتکی فزوده که زان نیش غمز دیز جکیرت ازبهر چیست که
و لعرفنه اورد زهر فتنه منادادر و شتکی دو کانه بچه مکسوره هاء سعید بدلدر و یا مصدریه در و فزوده بونده
فعل لازم اعتبار اولنور و کاه اولورکه متعدی قیلنور و بیرد الک کسریله جکر معناسنه دو جکیدن دا
مق معناسنه مصدر درج بیت و ای زهر فتنه کزسن بنم صوسز لغم زیاده اولدی اول نیش غمز ه دن جکر دا
مقده ایچوندر کشت وفای غیر نرست ای نسیم وصل چندین بشور کرد و دیدن ازبهر چیست که کشت کافک
کسریله اکین و فانیه اضافتی بیانیه در و نرست زالک ضمیله فعل نفی ماضی در و رستن دن مشتقدر و شوره زار
چوراق یر دیمکدر معناسی مصدر درج بیت غیرک وفاسی اکینی بتمدی ای نسیم وصل شوره زار
یره بو قدر اسمه نه نکته اوتری در یعنی اغیارین وفادن لفظ لایقا نسیم وصالدر کلمدر دیمک اولور دا صیرتم
کر بو الهوسان جهان ز زهر عشق که جاه می کشند وچشیدن ازبهر چیست که بو الهوسانندن مراد قوتلی
و نعلنه بی ثبات اولانلر با الهوس دو جار اولدیغلره دخی بو الهوس باشی یللو و هی و تنعمه دردیش
و جام ابتلی تقدمی مستعملدر و با وحدت ایچوندر و نی کشند ک نایلی بو الهوسلار ایچمدر درج بیت
حیرتم که ارباب هوس جو که ز زهر عشقدنا بر قدح چکه تنزل بالجیون عاشقلو هوس ایدرلر دیمک اولو
که تو حسن لایزالی و من عشق بهم زوال که ماهر دوانیم رمیدن ازبهر چیست که حسن عشقک معنا فلک
عشقدر و لایزالی دو اولکا یا ضیر فطا بیدرج بیت سن حسن لایزالی صاحبی سن و بن عشقیک زوال
صیم ایکی مرکزی بهار شغل بس از مزده بو قدر جهة جامعه ار یکیدن دن اورکمک ندن اوتری در ایی
دشت را سموم نیست و شعله ای که ای سبزه امید ازبهر چیست که دشت صحرادر و سموم اتش یلی
و سبزه امید اضافتی بیانیه در رو میدن بونده بتمک معناسنه درج بیت بو صحرانک باد صباسی سموم ی

شعله در حاصلی بو که ابر خطرناک خاکدر ای امید سبزه سی بو یله بر ده بتمک ندن اوتری در و بیت ابو که
ای عزیز جاره عشق غذا بیست به الیم که جای بکش عذاب کشیدن ازبهر چیست که عزیزه مناداه درف نزامقدر در
و غمخوار ضمیله یعنی ارقه معناسنه عشقه اضافتی لامیه در و عذاب بیت یا وحدت ایچوندر و سیدونادات جر در
و بس باتک تحقیله زیاده معناسنه در الیم آجیدر بی دیمکدر عذابک صفتی در و جامیده یاء وحدت ایچوندر
و بکش امر حاضر در درج بیت ای عزیز عشق غمخوری بر عذابدر که زیاده الیمدر ایمدی بر جام چک یعنی بر
قدح باده نوش ایله جانم مست عشق اول عذاب چکمک ندن ناشیدر یعنی مست جام عشق جانا ا
ولو به غمی القدر عذابدن اولمه دیمک ایشناه ای بسه حبس این نفس بنکلو با سست که شد مست
ده ضرب اتش کنون بست که نفس بنکلون موصوف لک صفتی اضافتی در معنای کون نفس
دیمک در مرداه دو و شر فعل ماضی در و مست ده دو فاعلیدر و ضرب اتش مفعولیدر و کنون الآن دیمکدر
معکانه بس باتک فتحیله بو ند بتر معنانه درج بیت او سینه ده ای حبس ایله بتر مراد یدی نون الآن
بتر فرمنشا اکد کوصلح کن دما و کمیار شونلک با لال عداوت بخت زبون بست که کو کافک ضمیله امر حاضر
و کن دوق امر حاضر در و کون کلمه سی مناکا و اغمام خاییب معنانه الاده ایدر بیت زمانکرا صلح اولدر و اوله ستو
عملک کر کر بار اولسه شو دو اهل عداوت بخت زبون بتر معلوم اولدکه مصراع ثانی موزونا واقع
اولشدر دیر فیرود عا راحت و هیم نشار در دی فیض دعا من انشوار کون بست که دیر بر دیر بدلیل
مشتق فعل مضارع نفس متکلم و حده دو هیم چیندلده مشتقدر فعل مستقبل نفس متکلم و حده در و نشار
صاحی معناسنه در و دوره اضافتی بیانیه در بیت راحت اچون دعا دو کرم و درد صاحیسی و دشمنم فیض
و عا ملک عکسنه اثرلریسه بتر یعنی بخت راحت و بو بسه راحت بولق ایکی بی راحت سنده جیده درد بولورم بن دعالا
عکسنه اثر ایتمش اولور و بو بر کفایت ایدرمراد تسلیم رضا در بنفض دلم کر فتی ورنک دحت شکست
دانستم از مسیح که جه نمر فسون بست که ورنگ رخت شکست استعالده بکزه یکی معتبر اولور دیمکدر بیت
بنم بنض دلم طوندی دیکری منغیر اولدی بلدم او مسیح که ایکا فسون در فیه کفایت ایدر مراد مرض قابل
علاج اولمدیغنی بیان اولندیغیدر مرض عشقدر بسیار خون خورده در انصاف اهل درد که کونیمار اخلاق بلاپا
مشت خون بست که بسیار خون خورده معکه چوق قان ایچمه دیمکدر اما استعالده زیاده مضطربدر و مشتا
اوله دیمک و انصاف ویزن معنا عشوه فوردکوپن کوندا تشبیه ایکی جهانی دیمک مراد دنیا و آخرتدر ویک
مشت براوچ دیمکدر علیلدنا عبارتدر زیرا بجام از شیدن تعبیر مراد اتسه لر مشت ایله تعبیر ایدرلر بیت
چونکه مضطرب اولمکر زیرا اهل درد صاحب انصاف تشنه ایکی جهانا چون بر اوچ قان ایچک یعنی ه
ابله مضطر اولوب کفایت ایدر عرضه سبزی بنا العطش زنا و ما الطهو تشنه و جام تکو بست عرض منادا
مرفوع مقدر در و العطش دنا صوسز لقدر و کلو کافک فتحیله یوغی معناسنه در و جام تکو نا بوشی تلحه جونا عبارة

ع بیت ای دماغ شیرازه سوسزلر الیله دلده دیبی سو سز بو غاز و بوش قدح کفایت ایدر ایمکا او دل طمع
مدار که بیغم کرامت ی و بن هم قبول اتدم که حشه دوست دلومت طمع مدار امه دیکدر ع بیت ای کوکل او ده که
بینم غم خوم دیو سوزی قبول ایده بجاء اعتقاد ایلمه بیراک کوکلسیء صانزن سو ریم تاراج یغما معناسنه دورد که
سی ه اولی یا مصدریه در و تا ضمیر خطابدر و عطا طیی مذکور کوکلدر ع بیت یعنی غائب و تاراج بو هیر کاری در
سلر ایشی دکلدر بودخی دوستلقدر نذر که ای کوکل سیء دشمن عدا ایدرم صدرن شکسته دلم از جور هیچ
نکرشوده تنقا که معذور دارست ی صدرن بود کرتی دیکدر اما اشتعال الله بجه کرتی دیکدر اکثر ندی عبارتدر و
شکسته نک افرنده یمن ضمیر خفته اولی یا مقدر علا عتبار انکا اجوه مکسون او قنور و شکسته کلمسنی
دخی اولی است بو بیدار ع بیت جور و جفادن کوکلی بو دکرتی شکسته ایلمش بن هیچ بر وقت عرض جمال
ایلمشسن که بیع طوم عرلعنا و نالا خوشی دکرها تا اجتبا سینه بنا خنا تکاورت ی عرانه مناد اخرنده امفور
و خوشیدن ضمیر خطابدر و ذکر بونده ینه معنا ع بیت ای عرنده او ونالرد تا خوش بنه کل اکم سندک در
ملویت ناخن ایله نان لیم کوینه اوونالرایله سن دیمک ایضا اولوشده اووی دو عاشقانه لطعمت اوبا شنا
ایدرخادمت بو غزل اوکه نحنه نظیری واقع اولمشدر ع بیت ای عاشق کوکلی نوشدادکدیم معلوم اوله
بان نشا الفظیه اضافت ایله اعتبار اولنور وجه وجیه اولادوغی محتاج توجیه دکلدر هرکز ندیده ام
کام مقصود دکنارای تحم اشکی چند بدامن بکار رست کام مقصود اضافتی بیانیه در و تحم اشک ذو بو
ع بیت هرکز کام مقصودی بلمدکم رماد تحم اشکی دخی دامنمه بو دل اکیم ای مطلب بلند دلم در
هوا نو در یافت بال و پر مجد ابی سیارست مطلب بلند اضافتی بیانیه در و دل مبتدا الیهی محذوف در
اولکه مشبه در دستنه کیم تصویر معناده تصویر اولنجقدر در یافت کارسی معنا الا زی تلف ایلدی
دیکر و مجدا ه بامعنی صلددر ع بیت ای بو چه مراد دلم مرغ دلیم سنک هواکه بال و پرینی تلف ایلدی
یینی حضرت خدا ایدا صبر لدم ه من دشمن رقیب تکردم بعد بدو دسته کیر بلک خواه یار منی دوستداردر
بنک خواه و صفا شکر در ع بیت بن قرب جانانه دور دوشمن رقیب دکلم اکر بهم یار ملاء تیلکی خواجی ایسه
دولتنه طومره دشنام انکه نیمه لکای مذکی بشرم ره نامنتهم هشیئ انصاف دلاما بشرم امر حاضر در شر
میونه نا مشتقدر ع بیت ای سعدی بشرم ایله نا کسلر سوکمش و برمدنا الکم بو شیئی انصاف الله ستهم طوم ه
عرلنه شرا معاملی یار آشنا بودی من نیستم که هر چه کوی نوا گذارست ی بود بونلا امر غایب معناسنه در دو
بو علاه انجی تاکید اچوندر ع بیت او عرنه سنک معاملک طوعولمدا او لسون بن اول کیمسه دکلم
سن کندی حالکه نومیم ایضا ایما و اشارت بانداره راد دست ایما و سته با انکشت یعنی که دو در ست اندازه معند
معناسنه در و انکشت بر معنا اوزی در ع بیت ایما و اشارت ده و ار عشق مقدار نجه دکلدر یعنی راز عشق ایما
شارتلر بالخره ایمد بورنیشه ی انکشت فکری در و طیه سن که دواز در یعنی دکنور دکلدو بالجمله راز عشق

ایما

ایما شارتلر بیلنور دکلدر و بیلنا و لیور عشق آفت سلطنا بود ارایش بنده این مسئله درسخا
محمود و ایاز ست ی مسئله دن مراد معلوم ابی ثانیه یه دکی معهود مبدر و محمود دن مقصود سلطان محمود غزنه
نوی در و ایاز اتک هم قولی هم محبوبی هم وزیریدر ع بیت عشق سلطانک آفتی و بنده لکک آرایشی در بو مسئله
محمود و ایاز قصه سی قصه سنده معرضده در یارب تو نکه داره دل خلوتیان از آنکه نه بجه مست ود و مو
مرمه باز ست نکه دارالعرجا مقدر و ضمیر معنی مراد مهجیجی دلبردر خصوصا بیت یارب خلوتی صو
فیلرک کوکلینی صقله زیرا اول مهجیجی دلبر مستدر و صو معقب بیا چقدر خونابه حسرتا چکلا
از منبری هر کاه بینم که عذر اشکی بینی نوز ست خونابه ده مردقانلی کوز یاشی در و کیبیده یا وحد ام نذر
ع بیت ترکانه کسک خونابه حسرت ط مدد م بهر وقت که کوزم هر کیمسه اندی بنی نولانده زین فرفقریه
عیشی که بانکبک دل ماست ی باور نتوان کرد که در جنگل باز ست بونده اداة تشبیه در دکلک
دل اضافتی بیانیه در و با بونده ظرفی مستعناح ع بیت بو کوهه عیشی که کبک دلبزه ن ویرد که
اینانمق اولمازکه باز شهر کبکی دلبری چنکال بازندن اولور هر صیدکه حقیقی نشانه بشاید نبال او که
نمارست ی دنبال ارده معناسنه در و ضمیر غایب عرفی را جعدر ع بیت عزیز هر نفردکه تحفیف
اوده جه نشانه آیدرسه عزیزک اره جه نشانه انعم اعتبر فانلی ایضا او بنک کوده تحوری
این فسانه چیست ای مردم دغبر آن سخن محرم ماز چیست ی پند کو نصیحت ایدیجی دیکدر واعظ ناصح
معناسنه و مخرش خراشیده ندمی حاضر دروه مردم بیعلی ه فنیله ورانک سکونیله ذلک فقتیله فعل ماضی نفس
متکلم وحده ع بیت ای ناصح کوکلی طرمده بو سویلر بکا افسانه ندر بن غیرتین اولدم بو حرمانه
سود لور نازم بتو س ستم اوکه هیچ کاه ی کا نشد کر چاشنی تازیانه چیست ی نازم اصطلاحلرندا
فریادلیم دیکدر و تو س ستم اضافتی بیانیه در و ضمیر غایب ذلک معهود جلاتنه جعد واکه الکا
عطفیه د و تازیانه بی معناسنه در ع بیت فریادلیم جاناتک سنی اتنه زیرا هیچ بر وقت خبر دار اولمدکه
تازیانه چاشنی بی ندر ی کر غمزات مرا دا اسیران نمید هد ی حور و ملک شهید بریا استاده چیست
اسیراندن مراد کرفتار عشقی اولنلردر ع بیت اکر سنک غمزه‌ک عاشقلرینی فرادنا و برمزسه یعنی نازایدرک
بو کلستانه حور و ملک شهید اولمغه ندر طوف حریم کعبه دل فیض مید هد ی ای زاهد حرم از
طواف خانه چیست ی زاهد از زیارت اید بی مکلشه خانه دن مراد بیت شریفدر ع بیت کعبه دل حریمی
طوافی ایلک فیض و برر یعنی خیر خاطر اتمک طرفی حقدن لطف و احسانه باعثدر ای زاهد حرم طوافی
بیت شریفدن غرض ندر مراد رعایت خاطر ترغیبدر نالم چابدراد کر زو خون چکد بکی ی دل کوبدم چه
غمست این نتران چیست ی کر زوده اولکی ضمیر غایب منیع ناله اولان دله را جعدر او له که بود کد ره بو
قوللانه دخی ظاهردر ع بیت درد دیلم او یلد الکم جکر بور کلرنات ظاهر و لکن کوکلکا دیر که بو بیعکلک

ندرو بو زده بلدر قرانه بونلر نالهٔ مذکوردن عبارتدر ٥ من مست غوطه در ته دریای آتشم عاشقم شعله کدام موزد
جیست ٥ غوطه دلالتله معناسنه در وته بالای اصلیه ایله بونلر آلت معناسنه در ودریای آتش اضافتی لامیه در وانکه کلمه عشق
عشقدر دریبار آتش باکلی در ع بیت بن دریای آتش الشدله مست غوطه یعنی دلغاجه دن لایعقل وبیهوش
اولمشم خبردار دکلم که شعلهٔ عشق دزد زبانه ندر عراقه شکایت از ستم یار نه عجیبست ٥ شکرلب از عمل درد بد اریب
نساجیست شکرلب بدراوتان دیکدر ونساجه مذکور شکایتدن عبارتدر ع بیت ای عراقی ستم جانانه دن شکایت
غمکدر یعنی عاشقلق دکلدر اعدا اهل دردن اوتان یعنی سابقتا جفا ایله وفا اند بعنی بو شکایتی ترک ایله
زیرا عاشقه لایق دکلدر که ستم جانه دن شکایت ایلیه دیمک اولور ایضاً یار آتش غم دست دزد آغوش ضمن کشت د
شنام طره قفل کشا نفس ماست ٥ بادینه معناسنه وآتش غم اضافتی بیانیه وقفل کشا کلید اچیجی دیمکدر
ع بیت سن آتش غم بزم دلیمزدن قوچقلشمدر دشنام طره بزم نفسمز مفتاحیدر مراد غمده محظوظ اولمغ
مستغنی طره اولدیغی بیاندر ٥ جان ما تا بره کعبه رواست ٥ رقصا ضمیر از ذی قی نوی حرس ماست ٥
جانره ذره دروتا بونده ابتدا لوغات اچندر وجائز در کر نوقیبا اچو اولور ومکا مضا محذوفدر ع بیت بزم
جانه مزتا کیم کعبه به وار اندر اهل حرم بزم جانه مزک الصداکی جرسیدر ذوق وقند رقص انجیدر ٥ ان چشمه کی
شهیدیم کمازنی حلاوت ٥ بی بیغ حرم وطایر قدسی مکس ماست ٥ طایر قدسیدن مراد حضرت جبریل علیه السلام در
ع بیت بزم اول شهید محبت الهیه سی بوزلکه کمال حلاوت ولذتیمزدن تیغ حرم وطایر قدسی بزم مکسمز در معلوم
اولدیکه شهد عسل وشکر معنالرینه مشترک بونده هر قنقیسی مراد اولنسه جائز در ٥ داغی که اما جو بد از وسینه
دوزخ ٥ در باغ محبت ثمر نیم رس ماست داغ ده یاوه مدت اچوندر ونیم رس وصف ترکیبیدر معناسی یارم ایرشمش
دیکدر ع بیت بر داغ که سینه دوزخ اندک سوزشندن اماندلر اول داغ باغ محبتده بزم ثمر نیم رسیمزدر مرغ اجابت
همبر بالاکی بابند در باغ دعای که نهفتن نفس ماست مرغ اجابت اضافتی بیانیه ونهفتن نه اولکی ضمیر غایبه باغ
دعایه راجعدر ع بیت مرغ اجابت هم برابر وکبابلر در بر دعا باغنلیکه اکی نفس بزم نفسمز در ٥ عرست
دراز بیکوده سک نفس ٥ وز خاطر ناجمع عارز درس ماست ٥ تکربونده دیمه معناسنده دره ذکر اراد
اولنان ضمیر معنده فروسک نفس اضافتی بیانیه ودرومترس تاریک بو غازنده اولان ظلقیه بحیرد کلکر ایب
وناینشده ع بیت چوق زماندر که سک نفسمز زنجیرلنکدر وباحتمده اولدر وخاطر پریشان اولدر غوندن دیمه
ایله سیلدره برعزر مرسه دره در دینفسیدن شکایتدر ایضاً با مهر وبا محبت وباوارزوی دوست یاما
کسی چه کوند تواند جست وجوی دوست یا مع معناسن افاده ایدر وکسیه یاوه مدت اچوندر ع بیت
حصول مهر ایله ومحبت ایله وارزوی وصله بز ملر برکمسه نیجه جست وجوی دوست اتمکه قادردر
یعنی راه طلبلک کمینه بز ملر عاشق اولدر دیر ایسه ده مهر ومحبت وارزوی دوست وار دریکی اولور بزسک
رد بیاله حضر نکه نوش کرده ٥ خونابه شراب غای سبو دوست بیاله حضر دن مراد کاسه آب حیاتدر

وسبو دستی در اما بو محلده مراد سبو مجمتدر ع بیت کاسه آب حیاتی که پادشاه اولدر اولدیکه بیز دوستک سبو
دستنک خونابه شرابنی خاص نوش ایلدک یعنی باده نوش عشق جانان اولدق آب حیاتدن مستغنی در وعلانه اولور
ای کفر ودین ضلال کنیدر که چیره ٥ اینک زدیر کعبه مسلمانی بلکو دوست ٥ کفر ظلمو فیه اصطلاحنده حقیق
عبارتدر تا که کیم بالشن بر ازده مسطور در واکثی اضافتی دیمکدر ع بیت ای کفر ودین بکا ضلال ایدیکر یعنی بنمله
استکبر که اغشته شمد دیر کعبه دن کوی بار مسلمانم ایله دبور مر یعنی کوی جانانه کیدر بورم کاکی
کبابشو جکر خویش را موزه تر سیم تونیز تلخ شو درکلو دوست ٥ جوبونده ادات تشبیه در ومجرع
ثانی موضع تعلیلده در ع بیت ای کباب اول جکر کبی کندی یا لکه دیرلو فر سین دن جانانک بغازنده بوله
بیخ ملیح وسنی اجل سوده شدست ٥ ما بیم وصد مشام امید بیوی دوستاریخ اصفه معناسنده در وسنی
اضافتی لامیه در وسنی اجل فی بو بلدر ع بیت بیخ مسیح وسنی اجل بنه ماندله دکلمدر بیز بورسنام ابید ایله
بوی دستمز بو یعنی بیز جمد مشام امید بیز بو دسته معطر در و با الجمله مراد مرض عشقه علاج بیز اراد ایدیکی
والهامسو لاجبوتون اوزره ارباب عشق اولدیکی بیاندر رفتار مکی سازد بیرک الادبلا بیرک یاسمن ٥ تشویش
ایجاب بینادر وبوده ودست مسازدن فاعل اضماره قبیل الذکر طیقیلنشویش ابجک بها جعفر بحصه ولایت
بیرک یاسمن بیرک الادیه تبدیل ایلیو بعنی یاسمن رنکلی ایکن لاله کونی ایلر ورز جانا بوکام تشویشن کو
رسیون یعنی یارک بو دینه نظر اتسک جکا ایدب قیز رر اعک بعنی لیمکه قیز رسون ٥ دیکمده عراقی شکا
ازستمش به سبب مکن ای جند خوشت سا ختیم بجوی دوست ٥ سنمش نه اولکی ضمیر غایبه دوسته
راجعدر وجند یه یاوه مدت اچوندر وساختی مصدر بدر وبا ضمیر متکلم مع الغیر ع بیت ای عراقی جانانک ٥
ستمنه بی سبب شکایت ایلمه زیرا بیز مقدار جانانک خوینه التفلفلک کوز لدر وا بودر معلوم اول که عشق
کلمسی بو محلده معنالازمی دیر لشدر رفتار مکی ایضا بحت جم وکاوس عنانش بکف سنت ٥ بیتن اجلدن
ار رخت وکستند از طرف تست ٥ جم وکاوس فرادمطلق صلاتین مفوا سبد عنانش ده اولکی ضمیر بحته
راجعدر و بیشن اسم تایلر وکاوک معناسنده وکیبش کشیدن مصدر ندر ع بیت بحت جم وکاوسک
عنانی سنک الکده در وبحتده اقبال ایلک وجکی سنک طرفکدندر یعنی مرادابد سنک بحت سکا
عهد ایدیکا اولور وصف بنده کان شرفی ذات نو کرددره جز بنده کی شاه جهان کان شرف نمستی ودنوده یا
وحدت اچوندر ع بیت بر وصف بو قدر که اول وصف سنک شرق ذات شریفک اولدر بار شاه جهانک بنده
کلکدن غیر که اول سنک شرف ذات شریفکدر ٥ یاسارونو ا باشن بیاین تا جه سرودم ای انکه ساتان تو
ونعمت دف نیست ٥ ای انکه او ان کس نه تقدیر ننا در وسنا نیز دکی عبارتدر ع بیت سناز ونوا ایله اول کو
رکرن دو بیز لدم او شول کمسه که بیز سنک نا یکده ونعمت دیکدر مراد عمده ملک بحادر التعبیاندر
شکسته عهد نامه تیغ تو نوشتم ٥ دولت ضمیر دلاکه تیغ از طرف تست ٥ شکسته بو زلدیغ

وصفنه دین دیمکدر و مصراع ثانی موقع تعلیلده واقع اولمشدر ع بیت عدو بوزلدین سکا فتح نامه بازدم
دیر ایحت و دولت بکا خیر و مژده دیرکه فتح سنکدر طالکده نزد عالم چو نکیر کرفتی و ظن خویش که توکوهر
اقبالی و عالم صدق سنده اقبالیله یا نسبت اچوندر ع بیت چونکه منفرق جهانرا سن کندیکه بات تی اتحاد و
ظن اید سینلر سن در سن کوهر اقبال سن عالم سنکه صدفکدر دیو سینلر سن بنم التابود کر عشقه بو غرض و در
اعظم سویلنش اوله در خواب شب الوده خون دیده در نکتک تعبیر جوابین سکا که دشمن هدف تست که این
خواب نه کذ بست بکادین شناسید کاین بنده که بپرورد آب و عفلت تست ع بیت او کله اولا دیدیک فاعلی بیت
ثانیده اولان بنده در و مغرلک اوق معناسنه در و ناضمیر خطابدر و هدف نشانه معناسنه در و علف بونه نا ترین عبارتدر
ع بیت اقل یه دشمنه سنک اوقک قاتی یوندنی کور مش بودوست که تاو لی بوند غیری دکلدر که دشمن سنک هده
بیرادولجقدر ع بیت ثانی بو دوشی یاالک دکلدر بودیفتنده کورمش دیلر اولینده که سنک بیتر در خواب دو نانکه
معلوم اولدکه قنده کورمش رویه دن مقصود یا بر معنا بره کور مشدر دیکر اوله و یا خود عالم رویا به تعظیم
اوله ع عارف چه سکفست که ان مقبل ناچیز دانسته که راه مش بدل بر شفق نست که حجاب الغفالاه ایدر و
سکفتست اصلنده شکفته استرادن مقبل ناچیز دن مراد عاره در و دانسته نکک فاعلی عارفدر و راه مشه اولان
ضمیر غایب عارفه راجعدر و شفق طرب معناسنه در ع بیت عارف زبانه شکفته در یعنی کشاده خاطر دلدر اوه متعبل
ناچیز بو عرفو باشد که کندی یک راهی سنک بر طرب او لدوکه کیا ورد از من القلب الی القلب سبیل مفهوی بیاندر
ایمکابدل زرتین جانم چه عبثیهات نیست که نکمره جانحش بنک صد صفاکه نیستش زنتن جا اضافتی بیاني
مصدرت فاعلنه اضافتدر ع بیت جانمک کتیه بسته کوکلده زبانه دوغلر حاصلدر که عالله مانندی یوقدر ع
کمینه ایلدلکده جانی در ایلمش بوز صفاولدکه هر بینک نظری یوقدر مراد چشم تو هر خنوه کرباید
بیت که الله بهفته نکه ها اشناسته کیبست شیو منقطلده هنی علامت یا وحدتدر الک اچون مکسوره او
قنور نه کهم سانقادرقی بیالی اولنشدر و ه من الحجا دیلدر ع بیت سنک چشمکدن هر بیر شیوه که بکا لازمدر
موجوددر یعنی سنک چشمکدن یا کارکرک اولا شیوه لرچشمکده واردر و ابحه کمر له اشنا بقلر در که بلدر
چشمکده بوقدر نشهای جال توهر کیبودر سید کنوز رمیده ز صنت طرفی حیاست که نیستک بود
بابک ضمیلده و ان لغت عبارتدر ع بیت بونگیم وارسه سنک جالک عقل لرندن اورکری الان سبلی
سنکده ناورکین انجق حیادر دی که چشم تو بیمارش از کرشمه مکردد بناز بالش غم تکیه اش سازد
که نیست دلیه یا وحدتدر اچون در بالش بعرق معناسنه و غمه اضافتی بیانیه در و تکیه نیا معنانه در و
ضمیر غایبلرک ایکیسی دخی دلدر راجعدر ع بیت بر کوکلکه سنک کوزک اوکرشمه دن بیمار ایلدی
ناز بالشی غمه اوه دلک اسناد کا یه دکلدره شهاده مرهم لطفی بدل که درد دو جها بعیراز دل جاکم چون
غدا سته که نیست که بعض نسخه ده مصرع ثانی چهان ولماسته که نیست واقع اولمشدر ع بیت بنم

بلور تنمی کوکلده جانانبر مرهم لطف قومشدر که صحبت آکی جهانده دل جا کنمدن غیر ندار او لمغین
یعنی دل جاکبرصد انمیر انجق خلوتکدهده صد بوندر یعنی جسد دن منزه در یا خود و قادر و یمکدار
بس از هلاک درامد بسینه یار و بکفت که که بنم جانتو عرض جشد بکجاست که نیست که حرف بیاندر و بینم
اضافتی لامیه در و جاطرز در که بنم جانتر کیب مزجلیدر ع بیت جانانبی هلاک اندکده صکره سینه مه کلدی و دیدی
کدر عزم سنک جانک یاره سینه نه اولدی یا خود سند یارم جانکه او لکر دنی کتدکیر بو قدر ایتمکاهر دمسیح که
کم فراغ من غلطست غلط مکن که علاج دماغ من غلطست که مسیح بوندن طبیب جاذقدن عبارت اوله
مانع بوقدر ع بیت و کرکه مسیح که بنم عشقدن فراغت ایلمک ممکن غلطدر غلط ایلمه که بنم دماغمه علاج
اتمک غلطدر یعنی بنم مرضمه علاج پذیر دکلدر دیمکدر او لور نشکهای من اورا که بحست و بیا فسانه بدشت که کم شد
کیها فراغ من غلطست کم شد کیهاکان ضمیله و میمک سکونیله و یا مصدریه ایله غایب او لمق یعنی نابود و نا
بیدا اولمق دیمکدر و هلاک اولمق جمعدر و سرغ تغفد معناسنه در ع بیت او ر ملک بنم ایغم نشانی الر دی و بو کمز بس
نابود و ناپیدا اولمق صحراسنه بنم فارغلق غلطدر و نه عندلیب چو من زادم از تهست مکوه بکشم امید
اهکشت باغ من غلطست که جمن زاده وصف ترکیبی قسامنددر و کشت کامک بو نی سیر و سلوک معناسنه در ع بیت
منجمنده طو غمش عندلیب ککلم بکا جمنده سیر ایلمه زیرا ان کلحنه کلمغم بنم سیر باغ اتمم غلطدر مصراع ثانی
حکم تعلیلده در استخوان ها باغ و دشت معمور ساتر اندکلو در اع من غلطست که استخوان ها دراز دیار
انلکر او در ه ها انلک کر یک بد کنه تایصد ایه مصوریتا استخوان ها دنباغ و صحرا معمور در بس بنم ایغدک
شکایتلی نغمه سی غلطدر کنوک کسلدن کاکه الهم از نمک روانت کرشمه سنجی مرحم بداغ من غلطست که کرشمه
سنجی یا مصدریه در و همزه اولادت تو شلدر ع بیت شمد یکه بکار بیرن الماسدن حاصل اولدی الذت طوز دن بوز
چور دیمن بنم داغمه مرهم اولسنا ز و شیوه ابد یجیلک یعنی بنی داغ در و مرانت بو لفقره حفظ الکلام مرهم محتاج
دکلدر غلطدر زیرا انلر منزه لر دیکرده معلوم اولدکه سود تکلا یا ر به الحکیمه نانک کی جمهور شیخان کوکی
رو دلکار علی الخصوص عرفه معجز کاکسا نکتر با ایراد اید رنته کبیم استادم جد اتقی الند د فی بیورر لر بیت معنی
فردنا آجهانم که هیچ سینه صد هار ه داغ که نیم بوقت خلاوی که توان بافتن بجوئی مکر سکنی
بو سنش در د داغ من غلطست که بو ستنده ضمیر غایب حلاوته راجعدر ع بیت بس لذت که ای خوانا جکر دن
یو لمق ممکندر سبب اول لذتلر هوس وار دوسی بنم دماغمه صبقا غلطدر که منار بیر اثر بولور و عظ ی
مرغ طالعی عرض ایکی شیره و بقر ع چراغ غلطست که منار نا بلوتا نا زیدن دن نی جافر در معناسی بلمه دیمکدر و شیرو دو
یا مصدریه در ع بیت ای عزیز بنم نور و جط عقلی اثر ضیعه نزکتار انته زیرا بنم چرغ ضیاسندن یا خود
ضیاسیله شیره ولک یعنی بر کتملک غلطدر معلوم اوله که بقر و غده او لکر با ظرفیت و معیت معنا لرنه
متنز که ابصا بر دل بوسل که دد کیم زند ابر نجاستا که کز بر بشاقی مغا از هر کعا بر نجاست که ده

اكلنار ياوحدت اجوندر وكيخ كافك ضميله بوجهله معناسنده ونيز انده اضافتي لاميه دروبر نجاست ظاهر وپيدا اولدى
ديك وپريشانى يامصدريه وپير كنعاندن مراد حضرت يوسفك باباسى يعقوبدر مرع بيت حضرت يوسفه غيرت
كوكلندن بوصفنده پير غم غارض وله كه آنك پريشانلغندن حضرت يعقوب پيغمبرين فرياد ونعاتى ظاهر وپيدا اولمى
ديكمدر ديكر تا اليها مال اولوب از افغان نكرده ننشكى از طرف جواب حيوانلر نجاسته وواحدا محققا اداب
تغابند ونشنكى كه كان تكسون بهار سميد تا مبتدلدر ويا مصدريه در مرع بيت واه كه مادم هزم بلبلر از افغاندن
الوده اولدى اب صباى ابريق طرفنكه وسرلغز طاهر اولدى باغبال حق باصوات بدعوى نفت قحمر تا در فراغ بكا
رضوانلر نجاستندن باغباغ عشق اضافتي بيانيه ورضوان بوب جنت اعلادر وتا تعليل اجوندر وبكشايم فعل
امر متكلم مع الغير دروهر نجاست بوندن قالقدى ديمكدر ونلاعلا مضا مرع بيت باغباغ عشق رضوانه دعواليه قالقمز
باغزرك فردوسى اجلهم ديو رضوان قالقدى يعني تعرفلى باغ مرقد در باقلم دوى رضوان قالقدى باغ عشق بلكه مرجى
اوروده صبا بدا قالم ديو عشق دانادم كه شاه حسن در بزم ازل ه بهر برا تعظيم كردن نهر ايكابر نجاست نادم
اصطلاحلرنده قرينا اوليم ديمكدر وشاه حسن اضافتي بيانيه در تا مك بيانده مراد عقلدر ذكر ملزوم اراده
لازم طريقى اوزره وپير نيست تعظيم ايمك ديمكدر عبارتدر مرع بيت عقله قرينا اوليم كه ازل اسيله شاه حسن يعني كو
كوزللك بزم ازلك كوكلى تعظيم ايمز عقل تعظيم ايمك معلوم اولدى كه بهرو ازبهر لفظلرى اصلنده اولان تعليلدر اما بو
محلده صله معناسنه افاده ايتمشلردر كه كوشش پروانه نيز ايكابيلا روشن نشده شمع را تا شعله حسن از كرد
نجاست ه كوشش متون اولركسر يلمز مصدر درسعى معناسنه وپروانه اضافتي لاميه در واهل بياننده مراد ارباب
ولدر وشمع راه اولدكرا تخصيص اجوندر وبير نجاست ظاهر وپيدا اولمدى ديلاع بيت شمعك شعله حسنى كرد
نندن ظاهر وپيدا اولمدى سعى پروانه اربابدن اولدى بارانه هويدا اولدى ديمكدر ه بى نيازى كن كه كرد كوچه افتادكى
باد راه دشوار تا كمرفت اسباب نجاست ه بى نيازه يا مصدريه در وكن ضميد ونون مسكو نيله امر حاضر دروكرد
كافك تفضيله تو معناسنده عربيه غبار ديمكدر كوچه محله دره افتاده كى ده كاف عجميه مكسور هاى رسميدبدلدر
ويا مصدريه دروبالجمله كرد كوچه افتاده كى اضافتلرى لاميه وبيانيه در دشوار دالك ضميله مشكل معناسنه در
مرع بيت بى نيازلق ايله يعني كيمسه ييه عرض احتياج ايتمكده افتادهلك محله سى غبارى بادى مشكل طوتيه ياتلى
مالقدى ديمكدر معلوم اوله كه غبار باد مشكل طوتيه باد سر دلك ايتمدن عبارتدر يس بى نيازا اولا كيمسه كه
ملامت اتميو باسر دلك ايده كاملشدر تاامل ه تادل صف الشرار از كشتناغ عشق سوخت ليك دود از شبها
رنكار نجاست ه تا انتها غايت اجوندر ودل ابج معناسنده وصف الشرار نهايت صف ارضدر ن
وكشتناغ عشقدن مراد شهيدن عشقدر وكشتناغ دن معناف محذوفدر وسوخت يانمق فعل لازمدر وودود
توتن معناسنه دراما بومحلده مراد دفا آهدر ويا وحدت اجوندر وشهادت كامشهد ديا عبارتدر وايشان
ضمير جمعدر وهر رجعى ذكر اولنان كشتنيا عشقدر مرع بيت تا درون شهادتند رضه وار نجه شهيدان محبتك

سوزش

سوزش عشقدن عالبلنده اتما يحلدن اولان شهيدلرك مشهدلرندبر دودآه ظاهر وپيدا اولمدى ديمكدر معلوم اوله كه سوخت
كلمسى وجه مشروح اوزره فعل لازم اعتبار اولنديغنده معناسه بهلند ديلك ولوراما كاه اولوركه بومعنا اجيدى
ودرصفت ايلكدى دن كنايه اولورنه كيم بيت مذكورده دخى ياندردى دن مراد بودر رفتاكل تند باد غم بى اوبر
عرقه نهاكين محيطاز موج سالم بود طوفانبر نجاست ه تند باد تالك ضميله قصر غدر وغم اضافتي بيانيه در دوبى
باى اصليه ايلهزيان وجوق معناسنه دروتنها كلمه الترنده ظاهر وپيدا اولدى ديمكدر مرع بيت و محيطك موصوفى
محذوفدر تقديركلام بحر محيط ديمكدر ومراد دل عرقهدر وبوداوات نهاليه دروهصراع ثانى حكم تعليلده در بيت
عرقه كلمه كلن زياده غم تمر غيسى طاهر اولدى لكن دل عرقه اولدى مضطرب اولمدى زيرا دريا محيط بوجدن سالم ايدى
طوفان قالقدى يعني دل عرقه تنزيلد غمدن مكدر اولمدى ديمكدر عرض صبر وتحمل بياندر وبالجمله اقرصراع آوله وجه
مشروح اوزره لكن مضطرب نشد عبارتسي تقدير اولنديغى اذكياى ذوى الافهامه اسلام عرض صبر واعلام ذكر لدر ايضا
پريشانه شوقى طرة دامانى شكسته ه نركمار عمه سبو نوع ايهامى شكسته ه شوخى ويا وحدت اجوندر و
طرة دامانه اضافتي لاميه در ومراد كوشه دامانى ديمكدر ويا سببيه دروشكسته بوندن خوب دره جالكر معنالرنه مكلة
ودنا على مذكور رشوخدر ونركمار بجهوم معناسنه دروايكا بودنده عقلدن كنايه در ذكر ملزوم وراده لازم طريقى اوزره
ويا نسبت اجوندر وشكسته صيدى ونخبرى معناسنه درونا على نركمار غمزه دو محصول بيت برشوخ دلبر كوشه دا
مانى مبالغه سنه بو مكذوبر ديو يعني فتنه نه شروع ايلدى واولدى نركمار غمزه سى هر طرف نوع عقلى صيد ومنهزم ايلدى
ديكمدر مالك حسن از شيون خالى كرد ناكشتم خراب ه كافرستانى بتهم درد تا مسلمانى شكسته ه ملك حسن اضا
فتى بيانيه در وكرد فعلك فاعلى معاطعه ذكرا اولنان دلبر شوخدركه جانا ندن عبارتدر وكافرستانى ده ياتنكيرده
اجوندر كافرستاندن مراد ملك حسن دروبهم بر برينه قاتدى ديمكدر ومسلمانك افكك ياوحدت اجوندر
مرع بيت جانانم ملك حسنى شيوه دن خالى ونمو ايلدكى تاين خرابى اولدم يعني جانانم بى خرابى اتمكه شيوه ونازعشق
دادليس مرز ايلدى وبالجمله كافرستان حسنى برابر برينه قاتدى بر مسلمانى فرضدر يعني عاشقى ابد مجد ديمكدر تاشكر طالع
مبكتم بالكه از بابيم بكنده وانكه هر خارى بپايم در كلستانى شكسته ه بالكه خصوصا كه ديمكدر ودانكه زيرا
وكلستانى ده ياوحدت اجوندر مرع بيت طالعمك شكرايدرم يعنى طالعمه خشنودم خصوصا كه بنى بقدت
برنده بعنى بودركه بجمالغو ترو طالعمدن نا دترى خوشنوديم كه هر خارى ايغمده بر كلستانى تبرد كر مالما
ديكر مور كه در معنى يكيست ه هر كه دست از اب روشست طلب نان شكسته ه خصوصيت اكر سلمانه رو اكر مود در
يعني اكر غنى واكر فقير در معنى ده برددهر كيمسه كه الني اب رودن يودى ونه اكمك اوجنى قير دى يعني هر كيمسه كه يوزى
صويني دوكوب بر اتمك اوجنى قيردنا كر سلمانه ديو مور صابندى دره ديمك اولوريهه خيدمولاه طالبان
كعبه ركم راه كردتا مسلمانى دراند نوع ايهامى شكسته ه شيدا شينك ضميله مكر وحيله معناسنه در دعوا
بوتنه صورت پرست اردلا اهل ريادن عبارتدر وطالبان كعبه دن مراد مرند لر درد كم راه كافك ضميله

ضایع معناسنه در و ناموس معناسنه یا وحدت ایچوندر و نوع ایچون قبول لعل ایمانی دیکدر یعنی اصل لعل ایمانک
معناسی صحوقدر و یا وحدت ایچوندر بیت صورتها پیش ربا اولا صوتینک صاحبی طالبا کعبه ضایع ایلدی یعنی
الدندی حاصلی ناموسمزی کلدی بو للاک اهل ایمانی صیک معلوم اولدیکه مصراع ثانی مصراع اولک معناسی تنویر
ایچوندر هرکه با آن نامسلمانک دی عهد اوشدی با خدای خویش در هر کام پیمان شکست که نامسلماندن مراد
مذکور مراد در هیچ بولدیش معناسنه و کام اوخ معناسنه در و پیمانده یا وحدت ایچوندر بیت هر کیمسه اول ایله
ایله بر ساعت بولدیش اولدی اول کیمسه کندی خداسیله اولان عهد و پیمانینی هر اوخده عهد و پیمان صنیدی و بوزدی
دیکدر مراد اهل ریایه تعریضدر قابل رنج محبت کس نیامد در وجود که رنگ روی خویش را هر کس بدستانی
شکست که رنگ رو عرض و ناموسدن عبارتدر و دستان حیله در و یاء دستانی نکره یا وحدت ایچوندر بیت اهل ریادن
عالم وجوده کیمسه قابل رنج محبت کلمدی زیرا هر کس کندی رنگ روینی بر حیله بوزدی یعنی هر کس کندی عرض و ناموسنی
بر حیله ایله ضایع ایلدی دیمکدر مراد اهل ریایه اعتراضدر که تا دل عزلت شکستی بو بیتده اولان شکست کلمه لری
فعل لازم اولمق اولدر و در این کنجم ابشار تدر رحمت الهی دل عزلت و ... پای کسیله فعل مضارع مفرد مخاطبدر
و ... مستقبلدر بیت دل عزلت شکست اولدی چون عالما شو باده شد ظن ایدرسن که بو دل عزلت بوره کل
ابیت ساده شکست اولمغله جهانه غوغا ... دیمکدر ایشانی دل کوتا اده بو رسم دل اولمق چیست الامزاج دل رتفا
و نایسک خانه چیست ... دل اصطلاحلرلا عشق طلاق اطلور و یاء وحدت ایچوندر و کافله ... قتی
دیکدر و اوده ضمیر غایب ... دلدار ... بو رسم ... فعل امر متکلم وحده در و سنک خانه قتی قتی ... طاش دیمکدر
بیت یعنی بر عاشقک ... سؤال ... اهل ... در ... ایلیسک ... تفاوت ... عهد بیتی
از خاطرم برفت غم عشقت بو نابکشه که بیو فا ببیهات عشق دشوق تسلی‌ار چیست و ... بی رفت معناسنه در و بیو فایی ده
یا نکره ... مصدریه ... جمعدر ... در ... ایچوندر ... عبارتدر عمو بیت
عیشلک خاطر مزه کندی عشقی فرق کرنه ابجنک بیو فالقلرینه ... کندی جانه امر ضمیر در ست
ازبن تحصیل ده ده که من ندانم هرکه میداند بکو بیدجان بی چیست بکا بیت امر غایب معناسنده ربیت تحصیل ده
امر مجهول الامرا ... هر کیسه بیلورسه سیو بلسون جاناندر بسنکه خو کرده ... واقف ندانم در جهان چه لفظ
رو ... بو ... بیت که بیند قیمت یار مقتوص ... ایچوندر ... سلیدر و یا مصدریه و در محصول
دریان که بیند وقلقه الشوم ... کوزدی بوزی ... نوراه ... درواوی کوزل ... ایکه میدزد
نزاکت نام مرهم ازلبش که شتنا سنکر دضمیر غمزه خوشخواره چیسته اکه الکس که دیکمدبو محلی عاشقه
عبارتدر و میدزد دو فعل مضارع مفرد غایبدر ... نزاکت فاعلیدر و نام مرهم مفعول مرهم در و
لیش ده ضمیر غایب مذکور عاشقه راجعدر و شناسد رک فاعلیدر اول عاشقه ... طریقیله وخوشخوانک
ازلا با دلسی معنا تخصیص افاده ایلدی بیت اول عاشقه نزاکت اکه مرهم ... یعنی ... عشقده ... طلب

ایمدی عاشقا که ... غمزه سی منصوص ... دخی شکر ... اول غم ایله که ... اکه چون ستم ایله بر
بکند چون برتشد ... چاک سینه صدپاره بیست ... چون بو کلمه لر ... یکدر ... جمعدر ... و چون
تجمنده که ... عیبینی ... بیت اول کیمسه که یعنی اول عاشقه که اول بو کلمه نی قاشی اوردی ... یعنی
زخم غمزه دن مضطرب و متألم اولور اول عاشق ذوق چاک سینه صدپاره ... بیلور که ندر یعنی
سینه صدپاره ده زخم غمزه خونخواردن حاصل اولان ... ذوقه ... اولدیغنی بیلمز دیمکدر که
عزلتنه ... عشق میبارد تو زود تو نو خوان ... کفت کیما بیهوده راکتار چیست که اینها ... کر او
... مفهوم ... باصله ایچوندر که ... معناسنه ... اوله ...
و قول کفت ... سکر ... عبارتدر بیتی
اول ... سوز ... عشق ... اعلام عشق ... مرتبه ...
بیهوده سوز ... یعنی بو ... موافق اوله ... سوزلر اولوب که اری
اقتضا ایدر ... کنعانی ... بیت الحزن که هر کجا بو کلمه یاد ...
کنعا ... یعقوب ... بیت ... کنعانک ...
بیت الحزن کوشه سیدر ... اوله ... چند ... بو یر
... بر کمسه ... اوله ...
... مستقبل ... غایبدر ...
... ایچون ... اول ...
... بیت ... قول ... عبارتدر ...
... اولدیکی ... عاقل ... 6
... مراد ... فعل ماضی معنا
... بو ... کلمه سی
... فعل مستقبلدر ... عبارتدر
... حکمتندر ... عقل ...
... ایچوندر ... هر کسک ... قدم ... در زره
عقل هرکه در کسوت ... در کفت که ... استعمال ایلدی
دنیاده ظلمت در ... بیت ... خصوص ... هر کس
عشقده ... ثابت قدم اولان ... الا کفتار دریغی
ری عشقده ... ثابت قدم اولدر دنیاده ... عشق ... است

تازه بر خاسته‌دن شعله و آتش که هنستانده آسنا بوندن کرچک معنا شعلهٔ و کهنه اسکی معناسنه‌در و یانندهٔ سکونیله
دخی لغتدر امّا بو محلده مقصود تازه اوچوندر اسلوبه اول ارزنی پنهان دن اوره بر رعایت قافیه دن اوترو نون دخی مفتوحه
قالمشدر بو بیت عشقک حضرت آدمه موادندن تورکیله زیرست اولور لکن بو شعله تازه ظاهر اولشدر و آتش اسکی در یعنی عشق
حالت قدیم‌ه دن یعنی حادیه اولّا اثره بونه‌نه ظهور ایه سیدر اصل شعر بوراده تکرار در طوطی خبر نوبست که از طوطی
شکر شکسته صاد صادق کسریله شعر و قصیده مقابلهسنده شعرایه دیرلر جائزدر بو دیرلر و خبر شش اولّا خیر
مصراع اوّلده اولّا طوطی بزاء جعدر و شکر شکن وصف ترکیبیدر معنا لغوسی شکر قرنجی دیمکدر امّا معنا لازمی سوز
شکر دن لذیذ دیمکدر بو بیت طوطی عرلنه به جائزدر بو شکر کتبور امّا طوطینک خبری بو قدر عزّ تکزر بو طوطی لکر
شکنز مراد قدّحصه در یعنا کوکب رحمت جاوید بلندرست که بخت طلب و طالع امید بلندرست که کوکب عظمت
معناسنه‌در و جاوید ابدی معناسنه‌در مقصود بیت تاکیم رحمت خدانک کوکب و عظمتی بوجه در طلب و امیدک بخت و طالع
نفع بو وجه در که اوازه فرزند بعصرها پست نکردد که تا زمره جام جمشید بلندرست که رندیده الّا یا مصدریه در
بجمع انده باطن فریب اچون شدر ناصر تعلیلدر بو بیت رندانه اولور سوحیوانی الحق اولی لا نه دیمکر جامک دمبر حه واقع
تا جشید به سر بلندر یعنی مشهور و معتبر در و جائزدر ذکر تا تو قبیت اوچوندر اولا و علی کلا جال اوازه و پست و بلند تر
عاتد نظیر صنعتی نوری با کلمنیا ایش که بیند نای و راحت که از رسائل بقسنا کل و بید بلندرست که بادان صله در و
کلمنیا اثر دو بلسیستا اچوندر الف و نون ادات جمع در و خون ضمیر مقدر جانانه راجعدر و کرم اسم کرم معناسنه در و بو بیت
سوکت اچوندر بو بیت جانانک کلشنه منسوبه اولان عندلیبه کوره بدیل امر راحت اعطا ایلیه کل و بید کورنکمسی اوچون کلر
کرم بلندر یعنی هیچ بری بلندر او لیوب بسنه کلشنیا عشق جانانک رتبه‌لری حقیقتده بلندر و عالیدر در یعنی اولور
معلوم اوله که مصراع اوّلکی اوّلا که مبتدا و بلندرست خبریدر که چون شیوه نیا جهد که ما بکر لتندر که محفل جانغ
نانوا بلندرست که چون ادات تعلیلدر و شیوه نیاز ارباب حاجتدر و بکر لتندر فعل ماضی غایب زدیش بوده
مشترک و شمشند ضمیر شیوه نیاز راجعدر و بو علّه معنا لازمی قبول ایلدی لر دیمکدر و محفل مجلس
معناسنه‌در و تا ابدی ظهوره در بو بیت چونکه ما ثم زده اولنرین ها دم اولمی قبول ایلدیلر با خود دیزی کندر دیریه
ایچون اولف قبول ایلدیلر نغمهٔ تاهید بزم مجلسمزدن بلندر یعنی زهره زنکله نظر سینه بزمی ما تحیره‌دن منتقردر و طلوع
ایدر دیکلری عزّتی ضمیر از جلوهٔ معشوق نداردی بازره به که بیکه هر شید بلندرست که جلوه بو یلد عکلر ده عزّت
جمال انک معناسنه‌در و ذرّه عزّتی دن کنایه‌در و هر شید معشوقدن عبارتدر بو بیت جانانک عزّتی جال انی متنی
عرفانک صبری بو قدر ایمه که ذرّه به سویله که کنین بلندر و ظاهر در یعنی عزّتی بو جلوهٔ جانانه عن الکاه اندیکی
دیکلری ایمک ناروی دلفروز تو بستا که آتشه دلدر نغمه سبنج کلستانا نشمه که دلفروز وصف ترکیبیدر معنا
کوکلی یا الکلنسی یعنی کوکلی و شکلی مسرور ایدیجی دیمکدر و نغمه سنج دخی وصف ترکیبیدر معنا لازمی آواز ایدیجی دیمکدر
بو بیت تاکیم سنک کوکلی سویجی یوزک آتش بسنه‌دن در بلکه کلستانک قبله‌لری نغمه سنجی در یعنی

بزم کوکلمی سنک عاشقکدر کی بلور و خطا بجانانا معهود در که یا رب تعجبا به آتشی نو که چندین
هزار داغ که از شعلهٔ جمال نو در جان آتشسنت یا رب بونده تعجب دیمکدر و آتشی ده اوّلا یا ضمیر خطا
بدلیل بینه تعجبا سن نه آتشن سنکه یعنی نه کونه آتشسن که بو قدر بیلک داغ سنک شعلهٔ جمالکدن
جان آتشه در یعنی سنک حسنک شعله‌سندن جان آتشه بو قدر بیلک داغ وار در و جمال جانانا فی
صلح دره کبرست حیر نم روزی نو در نیست آتش پرست واله و حیران آتشست که روی
بو معناسنه امّا بو محلده مراد حسندر ذکر محل اراده حال طریقی اوزره بو بیت اکر سنک حسنک
بر مست حیرت ایسه‌ک بعید دکلدر زیرا آتش پرست اولّا آتشه واله و حیران در یعنی بر سنک آتش
پرست عشقک اولمغله آتش حسنک حیران و سرکرداندر دیمکدر که افسرده را نصیب نهاشند دل
کجا کی ان یابد این نوالکه مهمّا انشست که افسرده بونده مدّعی دن عبارتدر زیرا انک کوکلی
طونکسور یعنی دوره که آتش محبّتدن خالیدر و نوالدن مراد دل کبابه دیدکی در بو بیت مدّعی بو دل
کبابی یعنی بجه کوکل نصیب اولمازیه نوالری اول کمسه بولور که مهمّا آتشدر یعنی داخنه‌ی
مهمّا آتش عشق اولّا بولور دیمکدر که الطایر بهشت زباغ دلم هذه که کین لالذدر و داغ کلستا
آتشست که طایر بهشت مرغ جنّت دیمکدر امّا بونده جانانه در و هذه علی طریق معمول حاضر
و که حرف تعلیلدر و این لالذار مذکور باغ دلدن عبارتدر بو بیت ای جانا باغ دلده صیقل دیر
بو لاله زار آتش کلستانک داغی در ضوق شهید عشق جهانش فروگرفت تا کشتی مساز نوح که
طوفانا آتشست که فروگرفت کارسنک بو محلده معنا لازمی غرق اندی دیمکدر و نوح منادا حرف ندا
مقدّره در بو بیت شهید عشقک فاقی جهانی غرق اندی ای حضرت نوح کمی یاپمه که طوفان آتش
دریعنی آتش طوفانیدر ی مستم بمحفلی که دروا آتش جحیم که ته جرعهٔ زساغر مستانا آتشست که
محفل ده باظرفه اچوندر و محفل مجلس معناسنه‌در و یا وحدت اچوندر و ته جرعه شرکیبها فرقی در
معناسنه قدحک دیبنده قالان جرعه دیمکدر بو بیت بر مجلسده مستم اول مستم که انده جهنم
آتشی مستانا آتش عشقا اولنلرک ساغرندن بر جرعه دیبید مراد عظمت آتش عشقی بیانیدر که
افتاد دامن دل عزلی بدست عشق که یعنی که دست شعله بدامانه آتشست که مصراع ثانی مصراع اولی
تفسیر و بیاندر بو بیت دل عزلی ننک دامنی عشق الینه دوشمشدر یعنی که شعله ننک الی دامن
منتها دره یعنا تاچشم عشوه ساز تو مهمّا فتنه است که شیرین تبسم نمک خوان فتنه
است تا نوقیت اچوندر و عشوه ساز وصف ترکیبیدر و نمک طور معناسنه و خوان سفره
معناسنه‌در و نمک خوان اضافتی لامیّه در و خوانک فتنه به اضافتی بیانیّه در بو بیت مادام که سنک
عشوه یاپیجی کوزک فتنه مهمانی در سنک شیرین تبسملک فتنه سفره سنک نمکی در که

یارب چه فتنه ئکه بعهد تو روزگار ه درگوشه نشسته و حیران فتنه است ؛ یارب بو نه حالدر عجب
وفتنه‌نك آفریدن یارلری همزه ضمیر خطاب اولان یای غیر مکتوبه‌دن بدلدر ادات تمنی‌در روزگاردن مراد
زماندر درگوشه ده یا غیر مکتوبه وحدتدر چونکه همزه سابقا بیان اولنمشدر ؛ بیت عجب نه فتنه‌در که سنك
زمانکده زمانه برگوشه‌ده اوتوروب و حیران فتنه‌در ؛ ناز آفت و کرشمه بلا عشوه دلفریب ؛ یاران حذر کنید که
طوفان فتنه است ؛ ناز مبتدا آفت خبریدر و کرشمه مبتدا و بلا خبریدر و عشوه مبتدا و دلفریب خبریدر و بالجمله
مصراع اولده اوچ موضوع واوچ موصوف مقرردر و یاران منادا و ندا مقدردر و فتنه لفظنی احتمالی مکلفدر ؛ اما اصطلاح
شعرده اسباب حسن و عشق و محبتدن عبارتدر تسلیم بونده دخی طوفان فتنه‌دن مراد مهلکه مصراع اولده ؛ بیت
نازآفت و کرشمه بلادر وعشوه کوکل الدوبجی در ای یاران حذر ایدك که طوفان فتنه‌در ؛ از فتنه غمش بکه نالیم
چون سلام ده دیوك شاه حسن بلا یوان فتنه است ؛ غمش‌ده اولان ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله شاه حسنه
راجعدر و شاه حسندن مراد جانانه‌در ؛ بیت اول شاه ملك حسنك دیوان فتنه کوشکی دربغی باعث فتنه اولان
کندیدر یعنی فتنه‌دن کیمه شکوا ایده لم دیمکدر ؛ کل کلرفشان هر تو رویت در انجمن ؛ ای بزم عیش سبب
کلستان فتنه است ؛ کل کلر دن نکارنك معشوقدر وبو انجمن اشارتدر ؛ بیت سنك هر تو رو یك مجلسلر
نکارلگ واقع اولمشدر پس بو مجلسدن بزم عیش دکلدر کلستان فتنه دره ؛ اسباب دلبری باهم جشمش ؛ نه
ملتند داده ئ عهد حسن اگر بسامان فتنه است ؛ دلبرینده اولان یا مصدریه و بهم هب دیمکدر و جشمش ده ضمیر
غایبت بیت سابقده مخاطب جانانه راجعدر خطابدن غیبته التفات طریقی اوزره واو ضمیری دخی جانانه را
جعدر و کرمیم کم معناسنه وسامان بوند تجملاتدن عبارتدر ؛ بیت دلبرلك اسبابنی جشم جانانه هب تنبیه
و بیر ترتیب یعنی بالجمله فتنه یه دکشدر پس نلك زما مستی تجملات کیم مالك یعنی انجمن جانانه مالکدر غیره
کیمسه مالك دکلدر دیمك اولور ؛ چون نازرا فتنه فاش نکرده که چشم او ؛ در خواب هم سرش بکریبان فتنه است ؛
چون بیان تنبیهدر مکه‌در و نکرده فعل نفی مستقبل و نهی غایبده مشترکدر و ضمیر جانانه راجعدر و سرش ضمیر
جشمه راجعدر ؛ بیت ناز فتنه‌یی فاش اولمیه که جانانك خوب بلکه ییله باشی کریبان فتنه‌دره ؛ عزیزه
کاید حفظ دل خود کنند که یاره جشم کرشمه ساز تو دریان فتنه است ؛ یاز بوندین معناسنه‌در
دورباقنبوجی در ؛ بیت عزیزلر کوکلك توجهنده حفظ ایلسونکه بونه سنك نازو شیوه ایدیجی جشمك
باز فتنه در ایضا ؛ ای تاج زرکه بر سرش فتنه از بهر فوه است ؛ فتنه اینست که در زیر کلاه حدست ؛ تاج زرنا
مقیماً بیانیه در معناسی الت تاج دیمکدر و بو دش ضمیری تاجه راجعدر و از بهر معنای تخصیص افاده
ایدر و فتنه بو محلده زیاده صیدن عبارتدر و مقید ؛ جمه معناسنه‌در ؛ بیت الت تاج که سنك اکرچه فتنه
دار ایسه بینه کیه لك کندو سنه مخصوص دربغی غیره سرایت اتمز فتنه بو در که بکه کلاه التنده در یعنی
فتنه بیدن کلاه کینی متوقعیدری باشی التنده در که غیره سرایت ایدر دیمکدر و بالجمله مراد مدح عیاردر تعر

یصدر معنا تجربه‌ئی نهانکاره تجربه کیر تا بدانی که تیر اظلم و عدالت مدد ست عدالتن مدد اولیور ظاهردر
اما ظالمك مددی اولمیه مظلومك روز قیامتده مظهر الظالم اسیردر ؛ بیت تجربه ئك معناسن اکله و تجربه ئنی
طوت تابیله سن که سکا ظالم و عدالت مددی در در رست حذرم کوهر اندیشه بجاست ؛ من کردی هرجه کو یالنم
امروز بدست ؛ صفتی بیلمه سیدر و در اولك اکسریله دونك دیکلدر ؛ بیت بن حذف ارسلیم اما جوهر اندیشه
بن کبی در دیر ایمی که دونکی شی که ایو بوم بوکون یاره مراد اولور دیکدر مراد بودر که دونك ایو بولدوغی بوکون یاره
مراد بیحق حذف اولور و جوهر اندیشه بی بیرنك اوتلی اولور و بالجمله عرض جوهر اندیشه سینه صدر کرشود با
بلا تشخیص مبدل نشود ؛ هر کجا صنم ایدیرنگ یا صمد است ؛ بهل بوننده مبدل معناسنه دوبرنگ یا صمد ؛
متعلقدر ؛ بیت اکر جامه مبدل اولورسه ذات مبدل اولماز ایراهرفتنه که یا صنم صادر اولسلسلان یا
صمد در ؛ جمله‌نك مقصودی بر اکلادیسی مختلف مفهومی وزره یا صنم بونك ایلك دخی مرادی صمددر
دیمك اولور ؛ صمد تهمت الادی سرزم بکلافت ؛ این مردیست که برتهمت او هم حسد ست ؛ صمد تهمت
الادن اضافتلری لامیه دروبن الادی لفظنه اشارتدر و بو ضمیر دخی اکا راجعدر ؛ بیت سرزش الادی ؛
تو تهمتی صمد بنی الکدیمی سوار زده دروبو تهمت ایلد کلرینه صمد ایدوب اریدم زیرا اولاطف برفرد درکه
انك اهتنیبیله صمد اولنور ؛ رقم هندسه علوم مینا شعار مرا ؛ هر جه زدن باغ بر وید کل روی سپید است
رقم هندسه بامراد خطوط و اشکال هندسه در و کمینه نهی جا ضردر و کل روی سپید اضافتلری لامیه
و کلفر و شمر کلك تات و کرند له ارز سبید ولك اوزرینه قو ما عدا بجامع هر شیئك غایت اعلاسن تعبیر مراد
ایدر که کل روی سپید دیرلر ؛ بیت ای عزیزم بنم اشعارم هندسه رقمن قومه زیبا هر یه که بو باغدن بتر یعنی
بنم طبعمدن سبز اولور غایت ترو تازه و اعلادر و بالجمله رقم هندسه مطلب کهنه در هم اشعارم کل کبی تازه‌در
دیمك اولور ایضا ؛ تا خط بکرد تنالب شیرین شمایلست ؛ شب در میان عیسی و خورشید حایلست ؛ تا ابتداء غا
یت اچوندر و خط دلبرلرك نو بیده اولان بیغنلدن عبارتدر و شبدن مراد خطدر و عیسی دن مقصود دیلی و خورشیددر
ضمیر دن عبارتدر ؛ بیت اول لب شیرین شمایلك اطرافنده خط ظاهر اولندن بری کیجه عیسی ایله خو
رشید ارسنده حایلدر و بالجمله حضرت عیسی ایله افتاب فلك رابعده اولدقلری بنا بلیغ واردر و معلوم اولدرکه
تابوندن توقیت اچوندر ؛ از کل چه گونه‌ها باندیشه برکشم ؛ کاندیشه در رخ او باد رکلست رکل کانك
کسریله بالحق معناسنه و باد رکلست ایاغی بالحقده در دیمکدر اما استعمالده کرفتار دیمکدن عبارتدر
؛ بیت فکر و اندیشه ایله جانانك کل جهتندن ایغی نه وجهله چکیم چقارهیم یعنی نیجه خلاص ایلیم که
اندیشه دخی انك یوزنده باد رکلدر یعنی گرفتار عشقدر ؛ از کفر عشق باز بدانم که روز حشر ؛ همه روزکار کفر
نست انکه سائلست ؛ همه روزکار حریده معناسنه‌در ؛ بیت عشق سترانده کیمدن بلمزم که روز حشرده
سائل اولاندر بنم سترعشق اندوکی مراد ایدن حاصلی بر کمی اولدن حقلرده دیمك اولور در ملائی عشقه

کمی شناسد غم معاش سکا وسفالی توجه ادیان دلست که ملک عشق اضافتی بیانیه در وغم معاش اضافتی لامیه در
ع بیت ملک عشقده کیم معیشت غمنی بلمز زیرا انده معاش محلی آلجا نالک اسنلاری وسفالی وعاشقلک یانی دلو در
انکو بر انکر چو عنقا نشا آکرد فریشکها کعبه بدنبال محلست انکو اصلندن انکه اوددر وکفر بیتی معناسنه در
وفریشکها مانش ضمیر انکودن مفهوم اولان کعبه یه راجعدر ودنبال اردمعناسنه در ع بیت اول کیمسه که عرفی کبی بیتی
عشق طریقنه نشا ایلدی بیت نجیر رسندی کعبه انک محلی اردنجه در یعنی محلنده کیبردر ایضا تنها نه دلیم یاقی تنا
همه خونست مغز قلم ودرغ کباشی همه خونست که تنها الکز معناسنه ویاب صافی وخالص معناسنه وضمیر دلیم را
جعدر ومغز قلم اضافتی لامیه در ومغزدن مراد ایکلدر وقلم ایلک کیمی کندن عبارتدر وبزم بوکون نوعا
قلم مثابه در وکباش ضمیر یننده دلدر راجعدر ع بیت جمیع زمانده بنم کوکلک یالکز باده سیه قانده دکلدر مغز
قلم ودرغ کباشی همه قاندر یعنی کوکلم ها یالکز بشرابی قان دکلدر مزسی دخی قاندر ودلک اولدیغی معلوم اولنکه
مغز قلم ودرغ کبا بو محلده نقل مجلسدن عبارتدر دلنها شکستم وزدل من بار دنیا ردچو بشکند این ظم که
شرابش همه خونست غم خالی ضمیر کوب معناسنه دراما بوندن مذکور دلدن عبارتدر وشرابش ضمیری ده راجعدر بیت
جامه صلالر عنبر وبنم دلدن خاطر یکتو مرمز ظاهر بو کوی نیجه قیر سوزکه شرابی همیشه قاندر از سود دل من مشکن
تو بیکر این مستاکه این کی کرچنین نکره خرابیش همه خونست که این مست مذکور دلدن عبارتدر وخرابیش ضمیری
مسته راجعدر بیت بنم سوزمی دلدن بنم توبه کی بوزمه دیر بومستی اول بیانکه بوبله خرابه ایلمز همیشه اندر رحمون
میکشم از کاسه درانه بمرغم که مطرب در کاسه طنبور ورباب همه خونست که مطرباع اوقدن کاسه دن مراد
دلدر مصراع ثانیده طنبور ورباب چنانکی شکلینه اوکه مجوف باشلردر رباب قیحبله وقیصیله لغتدر کمانجه
معناسنه وظلمیر مطربه راجعدر ع بیت کاسه دلدن قان ایچرم اول مجلسده که مطربک کاسه طنبور ورباب
بنده قاندر عرافی نکی ترک دلی ریشی میکیدت که این میوه طوبیست که ایشن همه خونست که
غرفه منادا صرف ند امقدردر ومکیدن انک معناسنه مصدردر وطوبی فاعلی اعجامی او وزن کسریله در
کوزل معناسنه واینش ضمیری میوه یه راجعدر این دل ریشه اشارتدر ع بیت ای عرافی صقیب
دل مجروحکی ایمکی ترک ایجیس زیرا بو دل مجروح هر کون میوه دکر صوییه قاندر ایضا تو راز خود نه نهفته
نهشتی ز رازدار دست امید برد بهوشی از راز دار جیست که بو غزلک نسخه لرنده بو بله مطلع سزوقع
اولمشدر برنا بهوشی ستر انک معناسنه ور ع بیت سن کند رازکی صاحب رازدن کزلیو قوی سن یعنی
سترکی اهل راز کشف ایدرسن با حکمه وصاحب رازدن سترکی ستر ایلک امیدی تدره نظم جه باهو
بوقلمونست در برت بس عیب زاهدان منعبد شعار جیست که بو قلمو کلستان کیجا دید کالز قو
ماننده رکیمی نه جایبند نظر ایلسلر بر در لو کورنور اما بو محلده الواختلافدن عبارتدر وبر عنده
معناسنه در وتا سالکند ضمیر خطابدر واشعیر دختیج بابند اسم فاعلدر حیله کار معناسنه وشعار نشا

معنا

معناسنه بیت چونکه نظام انتظام جهانه باستندن تنکه کونا کونلردر یانه اهلات حیله کار زیاشعاری
تعیب ایلک نه در مراد اهل ریادر کیم ظاهری باطننه مطابق اولمدیغی بیانلردر وبالجمله عرض مدعیلر
دفعی وتعرضکدر عاقبتا درمیانه نکرد ابکنیم من ورسته ام بکو غم اهل کنار جیست که ع بیت کرداب
اورته سنه دوشن کیم بن قورتلشم یعنی بن تعلقات نفسانیه دن خلاص اولوب مستغرق بحر عشق
اولمشم سویله یعنی صوره اهل کنارک غمی ندر معلوم اولسنکه کناردن مراد اهل ظاهردرکه بونلر اولنه
واقف اولمدیلر چهتدن مستغرق بحر محیط عشق اولمدقلر کندر اما چون غم جکرلر مع هذا کندوسی
مستغرق اولمدن مخطوظ لردیکلر اولور معشوق درمیانه ما مدعی بکماست کل از دماغ نبود مدسبب
خار چیست که مدعی رقیبدن عبارتدر ع بیت معشوق جا اورته سنده در رقیب قنده در یعنی
چه ایچندن الی طولنه در کل دماغدن قوتو ویرلر نهاغاندر کلدن مراد معشوق وخاردن غرض
رقیبدر تدرجه بهره که بانسق حکمت ازل که هیچ مفضول زطبع از اختیار جیست که نسق اسلوب وعادت
معناسنه در ومفضول اصطلاح جمعی متکبر وخودرای وخود پسند اولان کیمسه یه دیرلر حاصلی اول زینه
لازم اولیا شلره قریشنه در به وترکیبه اول کیمسه به مفضول دیرلر ع بیت حیرتده یم که عادت حکمت
ازلدن براوج فضولة اختیاردن مراد ندر ای دلفریب خرمن خود را ببین که باز که مجروم اشکبار نرادر
کنار چیست که دلفریب وصف ترکیبی درمعناسی کوکل الایجی دیمکدر ومحروم عاشقدن عبارتدر واشکبا
دخی وصف ترکیبی در معناسی کوز یاشی یاغدیریجی دیمکدر وبالجمله دلفریب جانانک صفتیدر وچیست بوندن
مبالغه افاده ایدر ع بیت ای یار دلفریب کند خرمنکی کور که بنم سنک محروم اشکبارک یعنی عاشق
کنبارنک کنارده مبالغه در یعنی جوقدر وخرمندن مراد وصالدر یا قوه جمالدر که عرافی همیشه یه
شمشیر تاز بودی تا مطلبش زر ورمه زنهار چیستی تا بوندن تعجب ایچوندر وزنهار بو محلده امان
معناسنه در ع بیت عرافی دائما شمشیر نازنشنه سی ایدر اما وزه زنهاردن یعنی اماندن جقر مدنا عرفیدن
مرادی ندر ایضا جز درینا وصل دل استوار دوست کس عاقبت کما نبرد دربار دوست که مصراع ثانی
کس کما عاقبت نبرکی تقدیرنده درو کیمی ضمیری طن معناسنه ع بیت دوستک استوار اولان
کوکلنک وصلی بنا ایش اولمقدن غیری دیار دوستدن کیمسه عاقبت کمانا ایلتمز یعنی دیار دوستدن
عاقبت بنا وصلدن اولمقدن غیری به بوقدر هرکن بهار لطف وخزان ستم بنود که در بوستا حسن
همیشه بهار دوست که بهار لطف وخزان ستم اضافتلری بیانیه در وبوستا حسن دخی بو بیله در
ع بیت هر کیمز بهار لطف وخزان ستم بوقدر یعنی بر بهار لطف که انک اردنجه خزان ستم اولماسون
بوقدر بلکه بوستان حسنده همیشه بهاردر قاتل چنین خوشست که بی زحمت سود ازان دشمنا
زنهار دوست که دشمنان سعد او رقیب ودوستدن مراد عاشقدر ع بیت قاتل بو بله ایکن اوله رحمت زدن اول دشمنا

طلبندر و دوستلرا مانندر یعنی رقیبک تمناسنه و عاشقلک امانه رحم ایلیه صورتی شهید شهوت و یلدن شهید عشق
انجام سعی غیرت مردم شکار دوست نه نترن مراد شخص صدروان شهید عشقدر اشارتدر و تمام بودن دخی معناسنه در
و مردم شکار و صید ترکیبی در معناسی ادم صید ایدیجی دیمکدر آمده و مفعول عللرده خلقی اسیر و کرفتار ایدیجی یعنی
عشق ایدیجی دیمکدر بیت بو شخص شهید شهوت و لاکر و بو شخص شهید عشق و محبتدر اولدخی یعنی
شهید عشق اولا دخی جاناکه مردم شکار اولا غیرت سنک سعی سببیله در بر سر کلاه غیرت عشقم جام باده کم
وقت صحبتش شنوم بر کنار دوست نه صحبتنه ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله دوسته راجعدر و شنوم فعلنک مفعولی انتردر
بیت بنم باشم غیرت عشق کلاهی حاضر اولسون اکر دوستک صحبتی وقتنده باشمی دوستک قوجغنه قومرسم یعنی وقت
وصالده باشمی بولنه ندا شعر سو عاشقلق بکا حرام اولسون دیکدر عزه بحال نزع رسیده و به شتر شرب نیاید از دل
امید بو دوست نه نباید معناسی استنها تمنیدر و قوی اولمق بو نزدیکنده در بن امید وار که معنا و امید لی دیکدر
بیت ای عزیزه حالت نزع برشوری وار ایدی اولدرک سنکا دوستک امیدلی کوکلدن شری و جاکلمزی یعنی جانانک امیدی و ایدیکه
سن آنکله بولنه جا و بر آن نه چشم پنهانیست که در شهر بر دوست اولور فصل نهایا چیکی شهرا و دیسته نهاد ملاه یادو حق
اچوندر و بر بولن و مید معناسنه در و ضمیر اضافی لامیه در و طور و چقت اعلاه بر عظیم شهرلک اسیدر و چینی یه او عد
اچود که حرف رابط صفتدر و دیدن مدکور نهاد اشاره تردیع بیت کوزم بر شهر بلا باغ حصه سنه ناظردر که غیر غیرا علی قبوله
طوغه بر دنیا جنک سید که بو شهرالا لا جنت شهر بوراد مرغ که حرم اشهدا ز نسب او بودی جاروب حرمگاه منم بال
و پر واسته مرغی ده یاد و حرت اچون زروکه حرف رابط صفتدر و حرم را که را تخصیص اچوندر و او ضمیری حرمه راجعدر
و جاروب وصف ترکیبی در صلندن روبنده جاور منکرو سوار که به علم اولمشدر بیت بر قوش کم حرمک شری اکانسه
او مقدار در کاه صفی سپور که بی اول حرم غلظ بال و بر پر اردر یکه و بر فشانلر بکسه کرد ناشی نه زبن کو نه بسی تعبیها در
تنکوست نه که فضیله کمال بدن حقیقی در و تکسه ممد کا تاکی فقیرلیه سکلا معناسنه در و زمن بو بزرا دات تشبیه
و سوی بالحملیه در و او ضمیر مطلعه مذکور الاشنهاد را جعدر بیت مکسه کا ولی بر صاحبی و کاه اشتعال در جکی
کبی جوق عجیب فرو تر بسه فرو در او لنهالا تشکرینه یعنی شکر کی لا دیر اولا کاما تشنه یا خود لبندن دیمک اول نقصانا
نیست کرا انجمنه شمع ما بروانه که امیر فنا را مبرا دوست او ضمیر بردوه شیر را جعدر بیت نقصا اوب دکلدرکه شمعله
عشقلط اوله شوق بروانه کبی امیر فنا انک را حبر بدر یعنی افنا و جو دار دیسی ابدن بروانه شمعله عشقلط اولق نقصانا
ادب دکلدر نه امیر شق اتل عجب بو کانت قیدست نه مرغی که بو و شمعله پرست این هنر اوست نه امیر شق الله مقو
ایله و بیم و زانک کسره ابله و شین جمع ایله اسم مصدر و را فظلان معناسنه در ان تعلیل اچوندر و مرغ بانوی پروانه
دن عبارتدر و یاد و مکا اچوندر و شمعله پرست و صطه برکیبی در و معناسی لازمی شمعلیه ملازمت ایدیجی دیمکدر و بیت
مذکور امیر شق اقلمنده اشارتدر و اوغرغ اشارتدر بیت انظلاطه انچاد و تر عجیب در که انک قیدی در یعنی امیر شق
و صحبته مقید اولدقیدر او غر و آنا بر مرغ که شمعله پرست اولا امیر شق انک هنر یدر یعنی پروانه امیر شق شمعله قیدی

اوخر دیوب

١٠

اوغرسوب بالا و بر وجودن شعله شمعه فدا ایدر و فیدعا لمدت فلاص اولور دیمکدر و بالجمله بو بیت اونکه بیتی
مفسر در نه غم و جان مسکنت ونرنم بهنش بادی از نار امام وجهه را وست نه بهنش ده شین ضمیر غمه راجعدر و ک
ضمیر دخی بو یلدر و امن معاصین تعمدر و نا علی جانه راجعدر بیت غم جانه بولاشن کتوری یعنی غم جانم نبید کنک
و بر لک منع ایدمک کتمدی دیر جانه زدن عمل کلمش و عمل کرد عشقلاطلب صحبت رضون بود از ده از دهر دست
دست اولمش دیگر اوستی نه عشق و زهد لفظلرینده مضاف محذوف و قدر تقدیر کلام ارباب عشق و مختار هر دیمکدر
و دست بو بن اضافه بیانیه در و بوس ار دو معناسنه در شین ضمیرا منا دهد را جعدر و او ضمیر صحبت رضو
راجعدر بیت عاشقلر صحبت رضونت طلبندر ده دوقلرغ اقولو در یعنی عشاق احمق مشتاق دیدار اولوب
ارزوی جنت امر اکرده ابدلرد رکه انلر که دست ارزو بی صحبت رضوانک مکرینده در یعنی دنیادعا عباد لی بوسی ارزده
جنته متعلقدر دیمک اولور نه اهر کرد که زعال شهیدان تو صبر ده صد قافله درد ابد بر نیز اوست نه کرد کاند نه
نمسیه تور معناسنه در و خالی مقیس دن عبار نیدر و تو ضمیر کرده راجعدر بیت هر غبار که سنک شهیدلرک قبر
نالقارد یعنی هر تو دهر سنک تیغ عشقکله شهید اولان عاشقلرک مشهودینه ظاهر اطور یوز درد ابدی قافله سی یعنی یو
قافله ابد اول تور اشر محبتدر نه از طعن کسی آزرده نکردد دل عاشق نه داغ که بسوزد زنمک بر جکر اوست نه
داغین یاد و صدنا اچوندر و تنکیر او لمقه جایزدر و نسوزد بو عملدن ازجان معناسنه در و نمک طوز معناسنه در و او
ضمیر عزیزه راجعدر بیت عزیزنده کوکلی کیسه نک طعنندن ازرده اولماز بر داغ که یا خود شول داغ که نمکنا جیا ز
عزیزنک جکرینده در ابهامه ندخی اتش اتشی اتش مدارا اسبت نه فوش سبو کار او ان بدخو ملرا باشست نه انبی بار شمع
معناسنه در و بالجمله جنت داتبی و مدار جانانه طرفند اولماق او زره در و سیر بو نده ارزو معناسنه در و کار ایش کوچ دیمکدر
و اتنکیر اچوندر و بد خو سرکش معناسنه در و هر اوکنده جانانیدر و بابع معناسنه در بیت جانانک جنکی اتش
و یار شمعی اتش و مداری اتشدر او لسرکش دن بکا ایو ارزو و ایش کوچ اتشله در یا خود او لسرکش دن
بلمایدر دو ابشم کوچیم اتشیلده [illegible] اوله حاصل کلام جانانک عالم عشقنده مستغرق بحر محیط
اتش اولمشم دیمکدر و مردان را صورت پذیر معنا اولدیغی اوزره ایکی وجه دخی جایزدر یعنی صدا اچو یا
تخصیصا جوندر او لمه مانع بو قدر اب حیوان میکنم در جام وانش بخوردم باده بانا هدی نابستنها
و نشست نه اب حیوانک اب حیات معناسنه در اما بو عملده بانی خو نسکور نه عبارتدر و اتش شرابتلغ کوار
کنایتدر و شاعر اصطلاحلرنده دلبر و محبوبه معناسنه در و اب صافی معناسنه در تنهالکنز دیکی بیت
قدح باده خو نسکوار قورم و تلخ کوار نوش ایدرم یعنی باده دلبر ایله شراب صافدر یا لکز اشمدر یعنی مجلسده
بر اولیجق باده اب حیاتکی اشرادو ریدیکدر و بالجمله مصرع ثانی آنکا مفسردر نه باده خوش باشی نا از خم
پیرونا ارم که من نه ابجد در جام و سبو دارم بهشاه نشست نه جو بی نه مقدم بر ادات شرط مقدر و باشی اسط
حاصلنده صبر ایله و منتظر اول دیمکدر و فم مقیله خوب معناسنده در و بر و نهارم بحسب اللغه مقدره کتورمیم

دیکلدر امّا استعمالی چقمه‌یم دیملی اولور وجه بو محلده یان دن عبارتدر و جام بغلی قدحدن مستعملدر و سبو
دیبی دردو صهبا قاضی معکسندر ع بیت اگر بانی امتر سنا صبر ایلیه کو بدن چقمه‌یم دیمزا اول باده که جام و سبو ده جا
صرلو ترم اتشدر یعنی سکاکو بها و اول باده دن ناوبرمیم نوش ایلیه فقد حافظ جام و سبو ده اولا شرابدن نوش
ایله‌مزسن زیرا اول اتشدر دیمک اولور باکه کویم سرّ بر معنی که نور حسن دوست ۶ باد داغ من کل و در چشم
موسا اتشست با ملّی ضعلدکه ابعد اکسم معکسندر و دیکبنی که صرف بیاندر و موسا اسلوبا بجام اوریه اکتابت
اولنشدر ع بیت کمه سیویلیم بو معنالی سرّ که جانانک نوجمالی بنم دماغمه کل کبی لطیفه کلور و حضرت موسا
کوزینه اتش کبی سوزان کورنور مراد جاناقّق بلا کیف استکمک تجلّی ایدر دیکدر هم سمندر باش هم
ماهی که در طوفان عشق روی دریا سلسبیل و قعر دریا اتشست ۶ سمندر ولایت هندده کلر کبی بر جانوار در
دریه درلو رنکلر کلدلور اکثر بو دردکه کلکو ما و صاری و بیتل اولور اودا ایجنده کرسه صلار حاصل ایلر و نقل
ایدرلر که اننک تویلری اودلوا ایلک کبی اکیر و بطوقیو بانون دستمالر و ستنلر ایدرلر کیرلنور سه اتشله بر اغو
ریانک اولور سه هرگز یانماز و بعضلر دیدیلر که سمندر اودا ایجنده حاصل اولور بر قوشدر و روایت اولورکه بر
بیرده بیک یل اتش یانسه انک ایچنده سمندر حاصل اولور و بعضلر دیدیلر که قوت دکلو بر حیواندر رنکی اق اولور و بقا
ذکر اولنان الوان دن اولور و در موهوم کمال پاشا زاده دقایق الحقایقنده سمندر دیدکلری قوشدر اود ایچنده معیشت
ایتدکندن اوتری اذرشن دیرلر دیو تصریح و تصحیح ایلمش و بعضلر سمندر ازدتش لفظنده معرّبدر دیمشلر و العلم
عند الله تعالى حاصلی بونده ادرجادن در و ماهی بالق معکسندر ع بیت هم ماهی اولدر طوفان عشقده دیلک یوز
بیله دیبی سلسبیل دردو دیبی اتشدر یعنی عشقک اوتی اسکّا امّا آخری مشکلدر دیمک اولور معلوم اولکه مصراع ثانیده
تکرار ذکر اولنان دریا لعضا قافیه اچون اولدوغی اصحّ اظهر و ذکایه محتاج انتهالکلدر ۶ دوست را حکم
کس دیدن بود چه آسوتر ۶ ورنه در جان زلیخا شرم سودا اتشست ۶ دوستدن مراد بو محلده حضرت یو
سف پیغمبردر که زلیخا انکا عاشقه سی ایدی و جان سوز وصفه ترکیبدر و تراکات تفصیلدر مبالغه اولان ایدر
و سودا اسیلی تنجیله بونده مهر و محبت معکسندر مخصوص بیت دوستی غیرک حکوی کورمک زیاده جانا
یقیجه قدر یوسف جان زلیخاده شرم و مهر و محبت اتشدر یعنی جانانی غیرک حکوی کورمکه شرم مهر
و محبت اتشدن مراد زیاده جانسوزدر بعضلر سودا لفظلرندا فائن معناسنه طوترلر نته کیم بازرکان
سوداگر دیرلر پس بو معنا اوزره مخصوص مصراع ثانی یوسف جان زلیخاده شرم و فائده اتشدر د
دیمک اولور ۶ حسن جنس بست کار انسیم و زر باشد بها ۶ خانما کاردانی را زلیخا اتشست ۶
خانمان اسباب و املاک معکسندر ع بیت حسن یعنی کوزللک شول جنس دکلدر که انک بهاسی سیم و زر
اوله کاردانک خانمانه زلیخا اتشدر یعنی جنس جنس نقد مهر و محبّت النور نقور دکاروانیه النار
بس نقد مهر و محبّت اسه کاروانره اولیور زلیخاده بولنمغله اول جهتدن زلیخا خانمانه سوزکاردن

بس ع بیت جانانی کسه ندا
حکوی سور مدا جانی یقیجه قدر
ولا جان زلیخا جانان صافون حاسی
اتشدر یعنی بیلمن جانانی غیرک
تجیی ندا حکوی کورمکدن غیری
اتشدر دیمکدر

اولش

اولش دیلور معلوم اوله که زلیخا کوزل معکسندر و اسمی راعیل در عزیز مصرک خاتونی ایدی حضرت یو
سفه عاشقه اولوب منکوحه‌سی اولمشدر غرّه از اندیشه بیهوده باز آ چاره چیست ۶ سرنو
شتت با بهشت جاودان با اتشست ۶ باز آ رجوع ایله دیمکدر و سرنوشت باش یازیلانه تعبیر
اسه معکسندر و ضمیر خطاب اضافتی لامیّه در و بهشت جاودان اضافتی بیانیه در و اتش بونده
دوزخدن عبارتدر ع بیت ای غرّه بیهوده دیه فایده غصه‌دن رجوع ایله زیرا تغییر قضایه چاره
ندر یعنی چاره یوقدر بن سنک اچون تقدیر اولنان اجنتدر یا جهنمدر ایضاً جستی نیا منو تماشا
ز ناز نیست اما ذوق جلوه خود بی نیاز نیست ۶ حسن کوزللک معناسنه در و ضمیر خطاب جانانه
و نیاز حاجت معکسندر و منو اداة نسبتدر ترکیبده لمی معناسن افاده ایدر و جلوه عرض جالدر
ع بیت سنک حسنک نازندن تماشای عشاقه حاجتلی دکلدر امّا کندی جلوه سنک ذوقندن
حاجتسز دکلدر ارایش وجود قبول حوادثست زان سو کوزمکن که در فتنه باز نیست حوا
دثدن مراد بلیّات محبتدر و در بونده قپو معکسنده در فتنه یه اضافتی مجازیّه لامیّه در و باز بونده
اچق معکسندر ع بیت زینت وجود قبول بلیّات محبتدر اول طرفدن کچه که فتنه قپوسی اچق
دکلدر یعنی باب فتنه عشق مفتوح اولمیان اوعرصه دیمک ۶ بیابسوی مکمل اگر کار مشکلست
رهرو ملول گر نشود ره دراز نیست مکمل جمله تحلیه کافک ضمّه و کسریله نهی حاضر مفرد معنا
طبدر و رهرو سالک معکسندر ع بیت راه طلبده سعی ایتمک اچون اللّه اولا عهدکه صیه اگر
کار مشکل ایسه ده زیرا اگر سالک ملول اولمسه یولی اوزون دکلدر یعنی سالک راه طلب شوقله
سلوک ایدرکه نعکس البته منزل مقصوده واصل اولور دیمکدر دایم دلم زنعمت نایافت در
بهشت ۶ ایرا موم راز اتش دوزخ کداز نیست نعمت نایافت اضافتی بیانیه در مکنسی بولنمز نعمت
دیمکدر امّا بو محلده مالیخولیای عشقدن عبارتدر و فریه سیمی معکسنده در و این موم دیداکی
مذکوره لدن عبارتدر و کداز ضیه ایرمک معکسندر ع بیت بنم کوکلم دائم بال قولیای عشقدن
سمیردر پس بو موم یعنی بنم موم کبی سوزان و کریان اولان کوکلم اتش دوزخدن ایریمک یوقدر ۶
نقطیست خوش دلی که ز معنیست بی نصیب ۶ اندوه معنی که بلفظش نیاز نیست ۶ لفظی ده یا
وحدت اچوندر و خوش دل وصف ترکیب اقسام مندرندر و یا مصدریه در و معنی ده لاحق اولان
ادات خبر معنا جهتندن بی نصیب مقیّد در و اندوه غصّه معکسندر نیاز حاجت ع بیت کو
کل خوشلغی بر لفظدر که معنادن بی نصیب در و غصّه بر معنادر که انی تلفظ اتمکه حاجت یو
قدر دیمک خاطر خوشلغنک معناسی اولمدوغی کیمسه ده بولنمدوغی در و غصّه‌نک تلفظه محتاج
اولمدوغی هر کسده بولنمز غیری ۶ مغرور بدکه هر بدا اصل معکسنده و شکستنا انا امتیاز دعوی

امتیاز ایدر معناسنه استعمالدر ووالاکهر اصیل معناسنهدر وطبقه خور امتیاز نیست دعوای امتیاز

ایدر معناسنه مستعملدر ع بیت بد اصل اوکلامغرور دعوای امتیاز ایدر یعنی ممتازلق دعواسی

ایدر اما والاکهر یعنی اصیل اولان دعوای امتیاز ایتمک دیمکدر حسن اب روی خویش نهد در بهای عشق

محمود را معامله با ایاز نیست حسن مبتدادر ونهد خبریدر واب روی خویش ودر بهای عشق خبرک معمولیدر

ومحموددن مراد سلطان محمود غزنویدر که ایاز انک وزیری وهم محبوبی ایدی ع بیت حسن بهای عشقه کندی

یوزینک صویی قور محمودک ایاز ایله معاملهسی یوقدر بلکه معامله ایازک جانبندندر یعنی سبب عشق حسندر

دیمک اولور معلوم اوله که دلبرک کوکلی عاشقه برنجه کون مقدم تعلق ایدر صکره عاشقلک

کوکلی اکا تعشق ایدر حتی دیرلرکه دلبر طرفندن اولان محبت عاشقدن زیادهدر نته کیم دیمشلر بیت عشق

هرچند مشتاق جمال دلبر بود دلبر با عاشقان عاشقتر بود ع پرواز عقل را چه اثر در هوای عشق

کبک را معامله با شاهباز نیست عقل پروازی عقل تقدیریدر وکبک دخی انده عبارتدر وشاهباز

عشقدن عبارتدر ع بیت پرواز عقلک عشق هواسنده اثری وار میدر اول کبکک شهباز ایله معاملهسی

یوقدر یعنی تمیز بنک وبیاز خودفروشی است مرد را عونتی بود احتراز نیست تمیز فارسیده بیک

کسریله یانک سکونیله استعمال اولنور اما عربیده میمک سکونیله ویاک یای ایله مستعملدر اولکیسی مکسور

ایکنجیسی ساکن اولدیغی حالده وخودفروشی یا مصدریدر ورعونت ملالتک ضدیدر محصول بیت

ای عارف بیلک ویز تمیز ایت خودفروشلقدر که رعونت اولمیوب احتراز یوقدر یعنی

اولیوب ارباب بیت ... اولکا مجلسدن احتراز یوقدر دیمک اولور ابصار حیرت ملازم کل رخساره

کیست دیوانکی نتیجه نظاره کیست دیوانکیده کاف مکسوره های رسمیدن بدلدر ویا مصدریه

در ونظاره بفتح معناسنه وکیمیه ده یا وحدت ایچوندر ع بیت حیرت ابر کیمسهنک کل رخساری سنه ملازم

مدر یعنی کل یوزینه بقمقدن حیرت اولور دیوانهلک برکیمسهنک نتیجهسیدر یعنی جانانه نظر ایدنلر دیوانه

اولور دیمکدر و بیتده تجاهل العارف صنعتی واردر ع از جام کینه نام چه جور و دست وخونخوار

سیبار دار خصر که ستمکاره کیست جام کینه اضافتی بیانیهدر و ام لفظنده الف ملفوظ اهمن مجلد

وخونخوار ... طلبده ... دیمکدر بیت بونک ظاهری معکسندر ... درخش ... ضمیر

معهود جانانهیه راجعدر ع بیت چونکه جانان بلکه غضب وکینه سببی جامدن مست وخونخوار اولمش

رخندن ظاهر ونمایاندر که برکیمسهنک ستمکارهسیدر معلوم اوله که بیت ملحق اولان میم متکلم

خونخوارانه مقید اولدو ... ظالم رتق دیمک اولدور کسی بونده عاشقدن عبارتدر

غمخوار نیست هرکه بود غمگسار جوی بیچاره اکه منتظر چاره کیست غمخوار بوراده عشقه

معکسنده وغمگسار غم ایچی دیمک وکسی دلبردن عبارتدر ع بیت عاشقه دکلدر هرکیمکه غمگسار

استاجی

استاجی اولدی بیچاره اولدر که یعنی عاشقلر اولدر که بیعی کیمسه چاره وصالنه منتظردر عاملی عاشقلر اولدر

رجحی وصل جانانه منتظر اولنه دیمک دری از خاک کشتگان تو هرکرا که میدمد معلوم میشود که دل پاره کیست

خاکدن بیتدکده ع بیت سنک درد عشقکله ... عاشقلرک قبرلرندن بیتر معلوم اولور که برکیمسهنک دل پارهسی دریغ

بر عاشقک جانی اولانلکو کلیدر فارغ ز خیرکی نکردی ای افتاب این دیمک از مونس نظاره کیست خیرکی فانکک

کسریله رنکا قنجیله و های رسمیدن بدل کافک کسریله ویا مصدریه ایله قیماشی معکسندر و نکردی نونک کسریله

کافک ... فعل مضارع مفرد غایبدر نظاره بفتح وکیمه یه اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتیدر اما

لفظنک معنای عده و قدر حسن وجمالدر ع بیت ... فارغ اولدی حالدن ...

افتاب بقمز ایدی برکیمسهنک جمالنه ... اکر بشر ... انک جمالنه ... دخی دکلدر دیمک اولور

عراقی ... کر مبرود و راست بازش میاور ... لفظی یوجمله

استمرار معناسنی افاده ایدر ع بیت ... وسرور ... یعنی ...

مستفید اولدی حالته رجوع ایدر ... اولور ... عالمنی اولسون دیکدر

خاموشی من قفل نهانخانه عشقست افسانه من کریه مستانه عشقست قفل ... ترکیبه کلدر

کلمرک ... ذکر فارسیده انک مفتاحی ... نهانخانه خزینه معکسندر ع بیت بنم خاموشلغم عشق

خزینهسنک کلیدیدر بنم افسانم کریه مستانه عشقدر یعنی عشق مناسبتی ... دیوانه دل من که در

وحشتی زنده جوش ... ویرانه عشقست زنده جوش ... عبارتدر ... ویرانه

معکسندر ... ع بیت بنم دیوانه کوکلم ... یعنی انده چوق فتنه ... اولور

در که وپیروانه عشقلرک ... شود دیده ... از ناخن عشق این صد جا که ای زلف ... شانه عشقست

مصراع ثانی ... ع بیت بو دل صد جای ... عشق ... اولور یعنی ...

کویا که بو دل صد جای عشق شانه عشقست ... اولور وناخن عشق وشانه عشقست

اضافتلری بیانیهدر صد ... خورشید ... پارسی کرچه ... بیکانه عشقست وحشی

خبر معکسندر ... معکسندر ویا وحدت ... مصراع ... اولکلا ... وکلانسا

انک علامتی ... استعمال اولنور ... بیت ... کلمات

برزده بارخ ... بیت عقل بو ... برد کنی جکه

بونلر انک علامتی درکه عقل بیکانه عشقدر یعنی عقل دفع اوهام وخیالات ایدیجی چوق زحمت چکر

و بو مفهوم عقلک بیکانه عشق ... علامدر ... منطق وحکمت ...

مفعول ... منطق وحکمت معناسنه ... تقدیر کلام علم

وعلم ... لازم اولهدور

اراده اولنور والاکمش بولاشقا معناسنه در ع بیت علم منطق و علم حکمتدر بلی مقصود فتح اولماز ربرابو
بر طایفهٔ عشقا بولاشق درنته کیم خواجه حافظ بیورر کس نگشود و نگشاید بحکمت این معمارا بیار شمع که
در انجمن دمبدم افروخت 6 گر آتش طورست که پروانهٔ عشقست شمع و انجمن و پروانه مراعات النظیر قبیلنده در
ع بیت بر شمع که انجمن دهرده فروزان اولدی اگر آتش طور ایسه ده پروانهٔ عشقدر دیمك اولور 6 عراقی دل القا
ام از کعبه چه جویی 6 دیریست که او فریش ضمنا عشقست 6 عراقی منادا حرف ندا مقدردر و بیر دالالی کسر یله
علاوه زمان کثیردن عبارتدر و دو ضمیر مذکور دلیعالی افتاده که را بعد محصول بیت ای عراقی بنم افتاده کو
کلم کعبه دن نه استرسن یعنی بنم کوکلی کعبه دن تفقد ایتمه بر چوق زماندرکه او عشق ضمنیانه سبندی فر
شیدر یعنی بیت الصنم نجبا ساقی دری 6 خبر خواهم از ان کوی که اعزازی هست 6 از برو ما عرض نیازی زد
روشنازی هست 6 اعزازی ده یا نسبت اچوندر و هست ادات خبر معناسنه در ع بیت اول کویدن خبر استرم که
اعزازه منسوب ایله شهرت بولمشدر عرض نیازا چرسنر نازوارد ریعنی بردنا کوی یاردنا عرض نیاز ایدلر جانا :
ایسه ولدا پرده دن ناز ایدر دیمك اولور 6 کاه کاهی بر غلطك دو سباطی بیمار 6 مشتاق ایشیوه دغا بازیست
دغابازی هست دغا حیله معناسنه در وساطی بوینه اوبونرن در و یا وحدت اچوندر ع بیت کاه کاه حیله ایله بر
ایکی اوبیوندوینه که بوشیوه یی یعنی حیلدری مشق ایدر 6 اوگر غلط مزور بدر یعنی لازمدر دیر حیله بازوار در
حاصلی دغابازدن شرمنده امین اولمق اچون حیله و خدعه بوزدن اولدغنا اوگر غلط معقولدر دیمك اولور
بیاد هازمن ای بلبل عشرت شنو 6 در قفسیکه همه مرغ خوش اوازی هست 6 حاهلی ناله و نغاندن
عبارتدر و یاری ثانی وحدت اچوندر خوش اواز وصف ترکیب اقسامندندر و یا وحدت اچوندر ع بیت او ذوق
و صفا بلبلی بندن بر ناله و فغان ایشت که مصیبتخانه ده بر مرغ خوش اوازوار در مرغ خوش اواز دن مراد عراقی
کندیدر 6 آشین بال دهر مردو دیبرادر قفس 6 گر بدانم که مرا رخصت پروازی هست 6 آشین لفظنی یا نسبت
و نون تاکیدایچوندر و بعضلر بو یله معنا تشبیه افاده ایدر دیمشلر در و برادر کلمه سندن صکره بربود لفظی
مقدر در ع بیت بنم انش منسوب بال و پرم یا خود آتش کبی بال و پرم قفسدن ونه چیقر دی یعنی :
قفسی یاقوب اکر بلورسه کم بکا رخصت پرواز وار در یعنی بو قفسی قویب جانانه و رضای جاناناوزره پرواز
و بالجمله جانانك رضاسی اولسه قفسی یا قوب دیمك اولور جنی دید و هوای خوش و پرواز گرفتا کیك
مسکین چه خبر داشت که شهبازی هست 6 پرواز گرفت اوچمق باشلدی معناسنه در و مسکین فقیر معناسنه
ع بیت بر چمنا کوردی و کو زل هوا مشامه ایلدی و اوچمغه باشلدی فقیر گکلك خبردار دگلکه بر شهباز
وار در 6 عراقی از زلف سیه دست کمند انداز شد 6 مانده چین بر سر چین در خم انداز هست مجکم
جانلك حرکت معناسنه در و کمند انداز وصف ترکیبدر روشین ضمیر معهود جانانه راجعدر و مانده معلوما
معنی غایبدر بو محلده معنای فوت دیمکدر و سر بو یله محلدر جهت علودن عبارت اولمق اوزره

استعمال

استعمال اولنور ترکیبی واسعه ایله تعبیر ایدر در اصل معناسیه که باشد اندن مجاز اولنور نته کیم صو
استنن دیه جلد سرده بر سر ابدیر لر و آتش استنده دیه جلد یره بر سر اتش دیر لر و همین بو کلم
معناسنده رو ضم الحید خلق معناسنه در و اندن بو محلده قصد معناسنه در و هست اماده معناسنه در
ع بیت ای عرض جانانك اولی جانلك حرکت کمند انداز اولکا زلفی بو کلم بوکلم بسته قو دی کردن جانه
اتلمق اچون اماده لدی خوش میطیم بحوب که بتیرم چنین زدست بازین چه نادکست که عشاقین
زدست 6 خوش میطیم حکم مضطرب اولورین معناسنه اولمق جانلرز در اما صفا خاطر یله مضطرب
اولورین معناسنه اولمق اولور در ع بیت جانانك بی تیز ایله بو یله اورر دوغنده قانات اچنده صفای خطر
ایله مضطرب اولورین بو ناوقدرکه عشقك بو سو دن او ر مشر مراد اضطرابات بجتلرن خلو
اولدغن بیاندر معلومدر ولکه بازفا رسیده بر بجه معنا یه کلور بو محلده بو معناسنه در نته کیم
تصویر معناده بیاندر 6 غیرت بر بهر کرده بدل خوف قدسیان 6 تا تیغ غمزه بر دل روح الامین :
زدست 6 کرده بدل تبدیل کرده دیمکدر و قدسیاندن مراد ملائکه در و روح الامین حضرت جبرئیلدر
علیه السلام ع بیت غیرت خوف قدسیانی زهره تبدیل ایتدی جانانك تیغ غمزه سینی دل روح الامینه اوردندا بری
سلکه مرکه روی بمیدان نانهد از بس که فتنه صف بسیار و بمین زدست 6 مرکه حمله بتحیلة موت
معناسنه در بسیار صول معناسنه در یمین صاغ معناسنه و زدست اصلنده زده است در لکن ضرورت وزن
اچون حذف ایصال قلنمشدر ع بیت فتنه بو ایم صولدن و صاغدن زیاده الای قوردی غندن موت
بر نسیم میدانه یده ظاهر اولمق مشکلدر یعنی فتنه صف صف اولدوغندن مرکه میدانه کلمکه قادر دکلدر
دیمکدر عرض کمال تشریف بیاندر 6 سوزی نماند در دل پروانگان عشق 6 تا تیغ شمع دم اسین
زدست نیستی و یا مصدریه در و استین دوسو یندر مه استعمال اولنور ع بیت عشاق پروانه لرینك
کوکلنده حرارت و سوز گداز قالمه مشدر بو قلق بنم شمع دلی سو یندر دن بر نتیجه کلام پروانه کان
عشق شمع دلدن تحصیل سوزش ایدر لر شمع دلی سوندکی ایله سوزلری قالمه مشدر دیمك اولور
6 نیش نیست زهر داده و مشغول کاوکاو 6 مهرکه عشق بر لب جان حزین زد هست 6 نیش ده یاو
حدت اچوندر و زهر داده زهر ایله صوار لمش دیمکدر و کاوکاو کاف عربیلر ایله ترقی معناسنه
و مهر ضمیر معلومدر و یا وحدت اچوندر و فرین محزون معناسنه در و زدك فاعلی عشقه راجعدر
محصول بیت زهر ایله صوار لمش بر نیشدر و ترقی یه مشغولدر بر مهرکه عشق انی جان حزینك
لبنه اورمشدر یعنی عشقك لب جان حزینه اوردیغی مهر زهر یله صوارلمش بر نیشدر و دلی بر خراش
ایتمکده در کار دیمکدر 6 ناقوس عشق میزنم و رقص میکنم 6 بوی کدام مغبچه بر مغز دین زدست 6
ناقوس عشق اضافت بیانیه در و مغبچه مجاز بی دلبر بدن عبارتدر و مغز دیندن مراد عقلدر

ع بيت تا توش عشق چالاكم ورقص ايدرم يعنى عشقله فرياد ايدرب شوقله سماع ايدرم بنم عقلمى تنقى
بخانى دلبرك موى مجتى ادر مشور يعنى عقلمى حضيى الا الله ايلشدى ديك اولور ٥ عراقى نمانده هيچ بدر
وبينش مرى ٥ از بس كه مى ايرم درم خلوت نشين ازدست ٥ بدر رشيش صحبتين ضرى عراقيه ار جمعدر دستر نهش
معناسنه ويانكنر ايحون ندع بيت خلوت نشين صوفيلر ايله رياه شربرا احمد كثرن عرفينك دريشلكه اصلا
بالابيع قالمه شدى ديك اولور ايضا خونابه اشتين زسر من كذ شته است ٥ صد سيل اتش از جكرمن كذشته
است ٥ خونابه قانلو صو معناسنه در اشك مضوب واشتين كبى ديمكدر شكم سابقا بيا اولنشدر وسيل اتش
اضافتى بيانيه دبع بيت بنم باشمدن خوناب اشتين كجمشدر بنم جكر مدن يو دسيل اتش كجمشدر مرغ بلاى خلدم
وتابر كنو دام صد تيز غم زبال وبر من كذ شته است ٥ خلد خارك معنيله جشدن عبارتدر وتيز غم اضافتى
بيانيه دبع بيت بلاى جنت نوشيم دلو جعف قنات اهللا ابرب بنم بالا وبرمدن يوز تيز غم كجمشدر تادادهام
بعشق تو دلا بر زبان خلق ٥ دائم حكايت از خطر من كذ شته است ٥ تا ابتدايه غايت اهو ندرع بيت بن سنك
عشقكده كول ويردن برى خلقك دلندن بنم خطر مدن يرد مرحكايه ومثل واقع اولمشدر يعنى بن سنك عاشقك
اولالدن برى خلقك بنم خطر وبلاى مسامرها ايدرلر ديملك اولور ٥ بر عيش تلخ ما بيبرى مدعى حسد ٥ سيلاب ازهر
شكون كذ شته است ٥ سيلاب زهرا اضافتى بيانيه دبع بيت اى مدعى بنم عيش تلخما حسد ايتمه زيرا بنم شكرم
اوزرينه سيلاب زهرا و غرشدر يعنى بنم ذوق وسرورم غم غصه مولايلشدر ديمك اولور ومصراع ثانى تعليلدر
٥ دل صيد شيركشته كنون كار ما قضا است ٥ كار از قضا الحذر من كذشته است بو محلده شيردن مراد عشقدر
وكشته نجهله كشتين دن بو محلده اولنق معناسنه در وكار با قضا است ايشى قضا وقدر كرد ديمكدر ولكن امر خدا در
ديو حلا ابره استعمال اولنوردى بيت كو كل الا شير عشقك شكارى اولمشدر امر خدا انكر بنم الحذر ديو فريادا
تيمور ايشن كجمشدر يعنى صعبن ديمكلكم ناله هنر ديمكدر ٥ هر كرك ديده ام كارزى صبا بدوست ٥ در رنك
دشمن لانتظر من كذ شته است ٥ در رنك دشمن كذ شته است ٥ قرار انميوب على الفو كجمشدر ديو ولى
بره استعمال اولنور فامقطع بيت مرتفع كرجانانك كارزى خيلى كورمشم بنم نظرمدن دشمنك
اولور دكذ شته تدفاعلى مذكور كارزى صبا ايجمد ٥ از من بكا نصيحت عراقى سرد كاوه عيش زمانه
مرما كذشت است ٥ او ضميرى وعيش ده اولاشين ضمير عراقى يه راجعلدع بيت عرقيه بندن نصيحت اتك
لابقد كه ابك عيبى بنم بايت هنر مك كجمشدر يعنى الك عيبى بنم مرتبه سى نمبرمدن اعلادر ديملك ابضا دريا
فراخ وكشتيه نماى معلمست ٥ بدبن درت ازان زياده كه با يا موسيست فراخ واسع معناسنه در ومعلم قولا
غوز معناسنه دبع بيت دريا واسع دبر بنم كمى قولاغوز سزد ربودر دانلرى اولورى زياده در كه يا يا
موسمدر يعنى كى يورنجك وقت دكلدر حاصلى زورق املى بحر طلب صا لحق زمانى دكلدر ديملك
اولور ٥ انانكه ناى مرتبه قربه جنر تند ٥ بهلو تهى كنند زمكانكه ملزمست ٥ بهلو تهى احتناعنا

مستعملدر

مستعملدر شكيم بو بيتده زيادة روشندر بيت جاى از رقيبا ميكنند بهلو تهى جانب ملزاعايت بكنند
وكوشنر بو محلده جمع امر غايبدر ومليزم صيغه افعال اولرق اسم فاعلدر ع بيت اول كيمسهلركه مرتبه قرب
لافندادر لريعنى واصلز ديو دعوا ايدرلر يعنى بوكا بومقدار امكان تصور اولنور ايدنسه احتياج ايله نظر ايدن بوسود الرن
كجمشلر زيرا مكين او لمديغى ظاهرا و لمعين اندكلرى دعوى كنندلرين الزام ايدر يجدر ديمكدر مراد مدعى يالان
در ايليلر اعتراضدر زيرا ابن عربى الحق كلاسانه بيورلمشدر كر صد دليل نقل زفيض خرد كنند ٥ ماد
شنيم بامرد اندبشه عاكمست ٥ فيض بوننده اهلك معناسنه در وخرد خارك كسريله عاقل معناسنه در وبا بيع قلد
ع بيت اكر عقللرى ايكندن بوز دليل نقل ايدرلرسه ده بر عقلله سمنريعنى بر عقلى استرز عشقى استرز بو دعوا ده
اندبشه حاكمدر حاصلى مراد مانى الغؤاده در عاشقك مقدر ديمك اولور ٥ هر نكته كه هست بر جهو نوانشناخت ناداز
جهل وخرد ان بر معلمست ٥ جهوده باد مرت اجوندر وشناخت فعل ماضى مفرد غايبدر انكلر بوشى مصر معناسنه در
ايدر زيرا توانن وابحه استقباليه واردر وناداز فقط معناسنه در تركيبده اوردكه دير لر ومعلم اسم فاعلدر بوندن استاذ
معناسنه دبع بيت هر نكته كه وار در اوى بر جه جهله الحى عكسندر يعنى هر كر بو معنا كه واردر اوى بر طريقله فهم ايله
اولور عقللر لرك ضمن جهل معلمى اولرده در يعنى استاذ لازمدر ٥ باخود كبر نكيه بهمت زدم ليك ٥ درد
بشر امعامله با جود منعمست ٥ كبر كسريله تكبر لك معناسنه در وتكيه زدم استنادا يلديك ديمكدر وبهمت ده
باسببيه در ومنعم اسم فاعلدر صاحب انعام معناسنه دبع بيت كند منه همت سببيله تكبر كر بونه استنادا يلدم
لكن درويش لازم تكا جود منعم ايله معامله ايكمدر يعنى صاحب انعامك لطف واحسانى رجا ستمالازمدر
٥ هر جند شرم ودست حلافتش قبول اكرد معلوم شد كه كوششى عراقيه كرجه بهمست ٥ حلافتش ده شين ضمير
اضمار قبل الذكر عراقيه راجعدر وكوشش بنم مصدر در سعى معناسنه وعراقيه اضافتى لاميه دبع بيت شرم
ودست بهر نه قدر حلافتى قبول ايدرسه يعنى عراقيه جرمى اوزمين قبول ايدرسه عراقيك سعى وكوششندن
جرمم اولدوغى معلوم اولمشدر ايضا درجبت درد اكر بجمده واسبا بدست ٥ ريش اكر نا سور شد الماس هم دكا
ريش كسريله ياره معناسنه در وناسور دكلمه ديمكدر ودكا هست بونده حاضر در وابشه بره معناسنه دبع بيت
محبتده اكر درد حوقا ايسه دوادخى چوقدر ريش اكر ناسور اولور يسه الماس دخى حاضر در معلوم اولكه كامل
يارهسى زيادة ايرادلر جهضرت عشاق يار سينه الماس مرهم استر زيرا انلر ريش دروندلك فزون اولمرد
عنبر با محظوظ ومنون اولورلر ٥ كرنه لطفم نا اميد اميد وارم از عتاب ٥ كر نه ازم سبحه برك بريا
زنار هست ٥ لطفم لفظنده ميم ساكنه معنا جهتندن نا اميده تعبيردع بيت اكر لطفندن نا اميد ايسم
عتابندن اميد ايليم اكر اجله تسبيح بو قسه بلمده زنار وار در ٥ شستن لوح كند دستوار برحسب ٥
ورنه سويله استد عذر وب استغفارهست ٥ شستن شويق مقيله يو يق معناسنه در ودستور
مخصوص معناسنه تاده ايدر وايرلوده معناسنه درو حه اضافتى بيانيه در مصوابيت لوح كناهى

بو مقامده رحمت خصوصده بو خصاصلرده عذر و نیاز استغفار وار دریعنی نوح گناهی بوغلرلی دخی بو مقابلده
لکن شست و شوی نوح کنه خصوص ابر رحمت اولمغین انلره احتیاج یوقدر دیمک اولور ای طبیب همت
احسانکه در شهر امید نیست درمان ورد هرگام صد بیمار هست ای احسانیه باوجود ابو بندده وار حاضر
کن کلمه مقدر در تقدیر کلام احسان کن دیمکدر و شهر امید اضافتی بیانیه در ع بیت ای طبیب همت بر احسان
ایله که شهر امیده درمان یوقدر مراد مدد یوق بیمار وار دریعنی شهر امیدده صحته لرده چوقدر دیمک اولور
معلوم اوله که بیمار اصلنده ارنداییم در معناسی خوف گتوره بی دیمکدر و صکره ادات اسم فاعل حذف اولنوب معنا
عام ترکیبده معنای خاص علیه یه نقل اولنمشدر مضاف الیهی تقدیم ابوبنا بیمار دیدیلر ع در شی معنی دلکه‌لی
اولانکسنه درکار نیست ع دیده مسکناکین رقم بر هر در و دیوار هست ع کهنه کاره ضمیله بهانک قسیلنده در
اسکی معناسنه در و درکار نیست ایشنه یار مزدیکدر و رقم مذکور درس معنی ده عبارتدر ع بیت کیمسنه اسکی
داخل دیوارلری درس مفهمنی ایشنه یاره مزیعنی درس معنی که یاز کهنه اوراقده یازیلمق او لمازلکوزلر اچ
یعنی بصیرت گوزه او یکه بو رقم یعنی درس معنی هر در و دیوارده وار دریعنی هر شیده نظر ایلسک درس معنی
موجود در دیمک اولور و درس معنادن مراد وان من شیء الا یسبح مفهوم شریفی اوزره جمیع اشیاء ذکر الهیدن
خالی اولمدیغی بیاندر معنی زنار سنجد کر منفیکر بو دست ع در درون خرقه روح القدس زنار هست ع روح
القدس جبرئیل علیه السلام دروانکه اثبات خرقه محض ادعادر یا خود علی طریق استعاره حال ابرلدن کنایتدر اولور بیت
زنار بغلمقلقی معناسیه فکر کر بحد عبودیت اولمقلبیه حضرت جبرئیل امین علیه السلام حضرتلریک درون خرقه‌سنده
زنار عبودیت وار دریعنی حضرت جبرئیل دخی منفکر عبودیتدر دیمک اولور ع نیست غم گر یاسمین و
سنبلم در باغ نیست ع تا بلذت بشکنم در دیده ور خار هست ع سنبلم ده میم سکته معنا جهتندن باغه
متعلقدر و تا اداتی تعلیلدر ع بیت اگر باغمده یاسمین و سنبل یوغیسه غم دکلدر یعنی قایرماز زیرا دیده و
دلده اوکا خاری لذت ایله قیرمق دیمکدر و خارده خار دیده و دلده لذت ایله قیرمقدن مراد خاری تلذذ ایله سیر ع
عرض جنت کم ده ای رضوان که در بستان عشق ع میوه تلخ و گل بی خرمه درکار هست ع کم الک معنا
ورده دهیدنده امر حاضردر و بالجمله کم ده بحسب اللفظ آز و بیر دیمکدر اما استعمالده نی کلمه‌سی
عبارتدر و بستان عشق اضافتی بیانیه در ع بیت ای رضوان بکا عرض جنت ایتمه که بالکلیه ترک ایله
زیرا بستان عشقده درکاردر یعنی ایشته بیره یا میوه تلخ ایله گل بی خرمه دریعنی عشق باغنده میوه
وگل بولنمق دیمک اولور و میوه تلخ و گل بی خرمه اضافتلری بیانیه در ع گر ندیم تنگست و قوم تلخ
عرق باک نیست دیدار زهر ابتلا و گریه بسیار هست ع باک نیست قایرمزدیمکدر و دیدار زهر ابتلا اضافتی بیانیه
در و گریه بسیار دخی بویله در ع بیت ای عرفا اگر گوزلرمده ایسه و قوام تلخ ایسه قایرماز زیرا دیده لرم
زهر ایله اشنادر او زره در و گریه بسیار وار دریعنی گریه بسیار ایله دل تنگ تسلیت بولور و دیده لرم زهر

اشنا اولمقله مقابله هو یعنی تلخ اولدوغی قایرمز دیمک اولور مرادی کمال اضطرابی بیاندر ایضاً در دنا یافت زهیبا دوز انبال
ورنه مقصود من از تاده بدنبال نست ع بیلی ضمیر معناسنه در و یا مصدریه در و اقبال بونده بخت و دولتدر
و دنبال ضمیله ارده معناسنه ع بیت مرادی بوده مقصوده وصل اولمق در نه بنم اقبالمک بیداد لغندر
یعنی اقبالمک یکا جوز و ستم ایتدیکندر بو خصوص بنم مقصودم بنم ازده دوشمکدر دیمک اولور رقیبا
ستم انجم سیه طالعک عدم مساعده سیدر عبارتدر ع با قضا سینه من صاف نگردد هر چند ع شکوه من
همه از جانب اهمال منست ع شکوه شکایت معناسنه ع بیت مردم حاصل اولمدیغی اهمالندر دیو بهره تقدیر
شکایت ایدرسم ده قضا ایله سینم صاف اولمز یعنی عدم حصول مرادی اهمالندر دیرسه اما حقیقتده تقدیر
اولمدیغندندر دیمک اولور ع هر گز از محنت ایام نبودم آزاد ع فتنه امر اذن و حادثه همسال منست مراد بو
فرزند شی معناسنه در و حادثه بلادن عبارتدر و همسال بلاشدن شی معناسنه در ع بیت هرگز محنت ایامدن خلاص اولدم
فتنه بنم فرزندم و بلا بنم یاشداشم در ع دامنیکه دو عالم بت و زنار و زوست ع گر بهمی نگری نامه اعمال منست ع
بت و زنار ذکر سبب اراده مسبب طریقیله معصیتدن عبارتدر ع بیت شو دامن که ایکی جهان دولتی بت و زنار ده
اگر معناده نظر ایلسک او دامن بنم نامه اعمالمدر دیمک اولور مراد اعتراف ذنبدر ع اصلاح پریشانیم از یاد بنده کاهی
ادبار بود پیش تو اقبال منست ادبار انتقال بابندن مصدر در فقر و فلاکت معناسنه و اقبال سابقا بیان اولنمشدر ع بیت
ای عزیز بنم پریشانلغمی اصلاح ایتمکی خاطرده کچیرمه زیرا اوکا سنکه فقر و فلاکتدر بنم اقبال و سعادتمدر ایضاً ادم
قبله اسلام مایل افتادست صنم ترسایی من از کفر غافل افتادست ع صنم ترسا وصف ترکیبیدر معناسی بت بو غزلی بکلدر یعنی
بت یاغجی دیمکدر اما بو محلده صنم ترسادن مراد محبوبدر و بونده کفر مقصود دیبا حقیقی در که مشاهده انوار عشقی
الوهیتدن عبارتدر ع بیت بنم گوکلم قبله اسلامه مایل دوشمشدر یعنی قبله اسلامه مایل اولدی فقیر که بنم صنم
یعنی گوکلم مشاهده انوار عشق الهیدن غافل دوشمشدر مادام که گوکلم واصل مشاهده اولمدیغندن الهیا اسفا دیر
دیمکدر و گوکلی صنم ترسایله تعبیر ایدوب روحی محبوب دوستده عبارتدر و بالجمله تناسب الفاظ صنایع بدیعه
اولدیغی گوزه ششماره و اقع اولدر فهم ع در مقابله در کوچه ابسر یار هم ع که صد مسیح بیک زهر بسمل افتادست ع
مسیح صرف معناسنه در که رو مایت عشقله زنده دل اولکه عاشقدن عبارتدر و بسمل افتادست معنای لازمی قرار اولمقدر
در ع بیت بنم هر مهد معلم شود عقده ده که بو عاشقه زنده دل اولان بر دخی قزار اولمقدر دیمک اولور مرحله معامله
ابتسمنه مراد دیوت دوا یولمنیدر ع بدر بر میرود لذکهم بجور رهنمی بهاءت ع که سبب خوابی و لنگی بمحمل افتادست
بی بها عطیه ایله اسمای انعالدن بعد معناسنه بعض ارانی اولدر دیمکدر اما ابهام اکثر تا حسرت نفسندن متعلق
ایدر نت کم خواجه حافظ بو بیتنده زیاده ظاهر در بیت میرفت خیال تو زچشم من و میگفت حیف بها اوز نه گوشه گه
معمور نمادست ع بیت ای طالب کعبه بو لذکلبایه کیه بو رحیقاکه مست خواب و غفلتست و عمالکانشن و شمشد
زطوف کعبه مبادا که ناامید شویم ع مدد کنم که جمازه در کل افتادست ع طوف طواف اعلی معناسنه مصدر در که به

اضافتی مفعوله اضافتی مفعوله اضافتی دروسبادانی غایبدر جانک دوکدر کسریله بالجمع معناسنه بیت اولیکه
کعبه‌یی طوافه قدمنا امیداولور ای طبرهٔ امداد ایدنکر جانن بالجمله دوشمشدر ٥ منازل قریبه عبارتدر دشمن
دردنه ٥ هرکیم بویرانه ظلّ اتشدر ٥ عمارت دنیا عبارتدر وکرانقیر معناسنه در بیت بن دنیانک الدر مسرت
تقریبوضه کوکلم ویرانه سندر بیلا فرینه واقعدر ٥ ازهار دروسبکبار دان شهیدر که در محیط عجب ساحل اشنا
دست ٥ سبکبار سبکبار معناسنه در دوان دابند شوکر امرحاضر دروساحل دکز کناریدر ع بیت دریو کنه سیلابیل
شون شهیدکه محیط حیتده ساحل وصال دوشمشدر ٥ جوکده کریه بحوشند بجشم حیرانم ٥ با تنا قیامت مقابل
قیامت و بجوشند جوشیدندن نهی غایبدر ع بیت جشم حیرانمده کریه بحوش اتمه که جشم حیرانم التنا قیامه
مقابل دوشمشدر ٥ زیم هرجه دکر عی که تشنه طلب ٥ هزار بار یکه کذا اتر ساحل اقتاده کریم ده یا وحدت اجوندر ونر
ادن تفضیلدر مبالغه معناسن افاده ایدر والتناده اصلنده استدر ضرورت اوزره اجتماعنده وایصال قیامتدر ع بیت
بر کریم که اصلا اتکیمی تشنه الدیغی طلب سراصلا اتمیوب طلبدن ضکره اصلا ابده بویله کریم ساحلی
بیلک مرتبه یعنی زیاده کذا اتر در بر اکرم ساحل طلب اتمزدن اول اصلا اتمکدن عبارتدر دیلک اولور بر اسنا حجب
شهید شد عزانه برهنی بدر کعب بسمل است ٥ بر هنی زانمدن عبارتدر ع بیت عرا اسنا حجبنک شهید اولدیغی ادا
بدکعب قیوسنه تیر اولدر دیکدر ایضا دام بزخم تو جان داده دوی طبیدن نیست ٥ که کشته تو نصیبش ز ارمیدن نیست که
مرتعلیل درونصیبش ده شین ضمیر کشته را جعدر وارمیدن راحت اولمق معناسنه مصدر ع بیت بنم کوکلم سنک
زخمکله جان ویردی مضطرب اولمق یوقدر یعنی جان ویر مکله اضطرابدن قورتلمشدر زیرا سنک مقتولکک
راحت املدن نصیبی یوقدر کذشت وسوختیم از انتظار و باز ندیدی ٥ دریغ دیدار مکرر رسم باز دیدن نیست ٥ باز دیدن
التفات اتمک و باز دیدن التفات اتمک معناسنه در دیکر بونکه کویه کانه معناسنه ع بیت بن انتظاردن یاندم جانک
بکده کتدی او بکا التفات اتمدی کویا که بو دیاره التفات اتمک عادت دکلدر یعنی کا که بو دیارده التفات اتملک عادتی در
دفی یوقدر دیمک در زهور تانیرم نادمش کیان هرکز ٥ سبزه کار ما ذوق کزیدن نیست ٥ نادم ششمان
دکی نیکی معناسنه در و سبزه کار عنایتی معناسنه در دیکر یدن مصدر و در امر حق معناسنه در ع بیت تا انی بکا اندکی
جور و جفادن پشیمان ظل اتمیم دیو هرکز بنم بار سبزه کارمک دودغی امر معقدن ذوقی یوقدر زباغ
وصل چه حاصل مرا که اکیم ٥ که میوه بر سر شاخست و دست چیدن نیست ٥ باغ وصل اضافتی بیانیه درود
بونده قدرت عبارتدر ع بیت باغ وصل جانانه دن بکا محصول یوقدر بنیانه فرصت دیه بیم که میوه بوده ادر
چفده در یعنی بلند یره نده در دوشرکه قدرتم یوقدر دیمک اولور مراد واصل وصال اولمق زیاده مشکل اولدیغن بیان ایدر
ز مرهم بکذر ای صبح دم زنهار که زین ٥ زیاده مرا تاب ارمیدن نیست ٥ مرهمنا تانک متعلقه وار ندن سکونله
مرادی عبارتدر و صبح دم حضرت عیسی نفسلی دیمکدر کانه الک نفسدن ادلا خلاصه بونده دمی موجود در
دیمک و جانانک مراد اولنور و زنهار بوننده تاکید اجوندر البته معناسنه و تاب طاقت معناسنه و ارمیدن سابقا بیان

اولمشدر ع بیت ای صبح نفسلی یعنی ای دلبر اولکا بیمار انا عشقی بر نطقله امیاور نه دن ایریجی جانا البته بنم
درمندکر زاملک یعنی تیرمه او غرم ز بر یونه زیارت راحت اولمغه بنم تاب و طاقتم یوقدر دیمک اولور ٥
دلم کباب شد از قصه تلخ عزیزه مکو مکوکه مرا طاقت شنید نیست ٥ مکو نهی حاضردر معناسی سویله دیمکدر
ومکرر اولمسی تأکید اجوندر وشنیدن بونده دکلمک معناسنه ع بیت سنک غلط حکایه سندن بونده دلم کباب
یعنی علت مضطرب ومتألم اولدی ای عزیز سویله سویله که بو قصه‌یی دکلمه بنم طاقتم و مجالم یوقدر ع بیت دل
بصدره میرود اما مراد دل یکیست ٥ راه اکر بسیار باشد باشی کو منزل یکیست ٥ باش امر حاضر دراتابونده کو
لفظی مقارنت ایله امر غایب معناسن افاده ایدر وکو صیغه دروسابقا بیان اولنشدر ع بیت دل یوز طریقه کیدر اما
مراد دو طریقله برسی دربول اکر جوق ایسه قو جوق اولسون زیرا منزل مقصود بردر رشوق دیدار است کر هردل
بکای لب کشاد ٥ عالی در کفت وکوی خواهش و سایل یکیست ٥ خواهش کسریله اسم مصدر در ع بیت
شوق دیداردر یعنی سبب شوق دیداردر اکر هر کل کل برپاره ده دق اجدیسه عالم کفت وکوی وکوی طلبدن دارد
سایل بردر یعنی ع جمله نک مقصود بر الا ادلسی مختلف مطهوری اوردر او مثل اولور وجاثر دکر سایل بونده ٥
مسئول معناسنه اوله والعلم عندالله ٥ کر تعلق نیست اسبا جهان در دونیست ٥ صد هزاران بر دلهینش دکر
وحایل یکیست ٥ مردوده نیست معناسنه لازمی ضرر ا ثمرد دیمکدر ع بیت مال و منال جهان هر نه قدر جوق اولسه
متعلق قلب در بط خاطر اولمقدن صکره ضرر اثمر بز بر کوز او کنده یوز بیک حجاب وار در و حایل او لا یعنی ما
نع وصول اولا حجابر بری در بوغسه حجاب دیمک اولور ٥ عالی در جلوه و عاشق نبیند غیر دوست ٥ کر ز
مجنون برسی اندر کاروان محمل یکیست ٥ عالی ده پیاشنکیز اجوندر و محملدن مراد محمل لیلادر ع بیت علم عرضی
جمال اتمده و حال بو که عاشق جاناندن غیرین کورمز مثلا اکر مجنوندن سؤال اتسه کاروانده جنده محمل بردر دز
یعنی مجنون محمل لیلادن غیرین کورمز دیمکدر و بالجمله مصراع ثانی اول ارسال قبیلندندر ٥ دوست دشمن ایجون
غلطا کنم عارفی ولی ٥ دوست دارم دشمنی کو را زبان ودل یکیست ٥ دوست دشمن ترکیب مزجی اسما منزندر
منافقت اوزره دوستلق ایدن کیمسه دن عبارتدر ع بیت ای عارفی منافقت اوزره دوستلق ایدن کمسه یی ناس
اجنده غلطا ایدرسم لکن دوست طوترم شول دشمنی که دلی دلی وکوکلی بر در یعنی ظاهری باطنینه بنکزر
معلوم اوله که دوست دشمن ترکیبنه یا بوی وصفیت دخی تقریر در ٥ دوش بشخم دامنی از چند دانت ٥
دز کل ربوی نکاهم رنک داشت ٥ دوش دون کیجه معناسنه دروادامنی ده یا وحدت اجوندر وچند بونده معناسنه
ودانست کاللر یدن ادن حکایه حذوف ولدوعند دوش قرینه در ع بیت دون کیجه بجشم اللره بر دامن طوتر دکه
اول بنم دامنم در یعنی بجشم دون کیجه بکا ساعله ایدردی و بر محبوبک یوزی کلدن نظرم رنک طوتردی یعنی رنکین
اولوردی دیمک وجائز درکه دامندن مراد دامن جانانه اوله بس کهی شرالعین دل قبول ٥ از تمنای شهادت ما
نکاه داشته ٥ بس زیاده معناسنه دروی بونده حکایه حال ماضی اجوندر و شرشرن فعل ماضی مفرد غایبدر

والتماس رجا معماسنه درونندن نون اوکل فضیلة نا ابینک سکوننده عار معماسنده معلوم اولکه فارسیده
نونا ساکنه دن صکره واقع اولان کاف التشبیهی درنا حفظ وداشته کلمه‌سنده بردن حکایه حذف اولنور
عصمو بیتا دلا ارجا سیم زیاده قبول اولدرغمدن تمنّای شهادتندن عار ایدر دی مراد واصل اولدرغی
مراتب مرتبه شهوددن بر ترلو دروغ بیاندر درحیالم شکر بود وشکوه بود که نعم ام یارب کدام
هنک داشت که یارب بوید حالکره عجبا معماسنه واهنک اهرنفی اصطلاحندن اصول معماسنه در
دیو بیتک دخی مروش لفظی مقدردر ع بیت دون کیجه حیالمده اولا شکر ایدی دخی شکایت ایدی عجبا نغم
تنوع اصول طورندر یعنی تلفظ اتدکم شکرمیدر شکایت میدی دیمکدر عشق یا جان دشمن بنود که
شعله با خاشاک دایم جنگ داشت شعله‌دن مراد عشقدر وخاشاک مذکور جاندن عبارتدر وصلی
صواتر معماسنده در ع بیت عشق بنم جانمه نجه دشمن اولدی یعنی عشق بنم جانمه همیشه دشمندر زیرا خاشاکله
شعله‌نک دایم جنکی واردر یعنی شعله‌نک جنکی هردم خاشاکله در که نقشبند حسن عزلفه ربود که کرداز رها
نقش سنگ داشت که نقش بند نقاش معماسنه در وصف اضافت بیانیه در وعزمه دن دل مخلوقدر ونقش
سنکدن مراد صورت شیریندر اکه فرهادنا مراد کوهی ستون کسدکده صورت شیرینی برطاشه تصویر ایدوب
اول صورته نظر ایدرکه تحصیل شوق جدید ایدوب کوهکنلک ایدردی وداشت بودن عبارتدر معماسنده در
ع بیت عزمنده کوکلی نقاش حسن تا ایلک اکردل فرهادی نقش سنکده الدیسه یعنی دل فرهاد طاشده اولان
صورتی سودی ایسه دل عرضی نقاش حسنه تعلق اتدیکمدر ونقاش حسن دن مراد حسن کندیدر رعنا آل
رعنا دو عالم سوختن نیرنک عشقست که شهادت ابتدای جنک عشقست که نیرنک کسرله حیله معماسنده در
ع بیت ایکی عالمی یاقمق عشقک حیله سیدر و شهادت جنک عشقک ابتداسیدر یا فوده خبرلر مقدم ومبتدالر
مؤخر اعتبار اولنوب ع بیت عشقک حیله سی ایکی عالمی یاقمقدر وجنک عشقک ابتداسی شهادتدر دیمک
اولدیغن کرد بلا کرده هر خیره که دلیل شوقی شبرنک عشقست که کرد غبار نور معماسنده در بلا یا اضافت
بیانیه در وشوقی یای مصدریه ایله مشرولق معماسنده در وهم توسّل اچوندر وشبرنک بوزرق سیاه
ات معناسنه در و عشقه اضافت بیانیه در ع بیت هر اول بلا نوزی که عرصه زمانه دن بتلی وظاهر اولور
شبرنک عشقک مشرولقنه دلیل وبرهاندر که کجا هر پرده کم کردد غنچه شوق که یکسر لب عشق
درنک عشقست که غنچه شوق اضافتی در ویکسر سبتون دیمکدر ع بیت غنچه شوقی قنده هر پرده اولور
یعنی صولارکه بتون اب عشق ورنک عشقدر حاصلی عشقله اولان شوق زوال پذیر دکلدر دیمک اولور
دماغ اشفته دارم دل نام که سرتا پای صلح وجنک عشقست که دماغ اشفته دیوانه معماسنده در و پای
غیر مکتوبه وحدت اچوندر ع بیت کوکلی ادلی بر جنونم وار دکه باشدن ایاغه دک صلح وجنک عشقدر
یعنی عشقله کاه مصالحه وکاه جنک اوزره در یعنی جانان التفات ایلدکجه صلح اوزره و ستم ایلدکجه جنک اوزره در

دیمک

دیمک اولور مکس را رغبت پروانکی سوخت که دکر قتل عزیزانک عشقست که مکس سینک معناسنه در و پروانکی ده
کاف مکتوبه وپارسیده تیدیلور ویامصدریکدر ورنک عار معناسنه در ع بیت سکیی پروانه لکه میل ایدوب یانمغه باعث
یوقسه عزیزلری سکیب انجق سکیب یعنی قتل اتمک عشقک عاری اولمشیدر معلوم اوله که کندینی مکسله تعبیر ایدکمکر
نفس ابو سلا انها ده دوش دلنا کشته سیراز وصل او بیهوش کشت که بیدا شادم کز نفا در مجلس خاموش کشت
اوضمیر مقدر جاناندرا اچعدر وکشت کشتن دن فعل ماضیدر بوده اوکم معناسنه در و مجلسنده شین ضمیر
دوجانانه مقدر ایسه اجعدر ع بیت دون کیجه کوکلی جانانک وصلندن طویمدن بیهوش اولدی اما اکا مسرورم که جانانک
مجلسنده نفاسیمکدر خاموش اولدی زیرا نفا ایسه جانانی رنجیده اتمک لازم کلوردی دیمک اولور که مردم از ابیت
غم که تا کی شهادتیدر جلوه دوش دل چون با خیالش دست در اغوش کشت که مردم مردندن فعل ماضی نفس متکلم
وحده در ودی ضمیری اضمار قبل الذکر طریقیله خیالا اچعدر وخلد غایبدن مشتقدر صانچمق معناسنه ودست درا
غوش کشت قوجقلشدی دیمکدر ع بیت چونکه دون کیجه خیال یار ایله قوجقلشدی بو غمدن هلاک اولدم که کو
کلی انکه خیال یاره بیشترلر صیجر دیو یعنی کوکلی خیال یاری ناکه مضطرب ومتألم ایدر دیو غم چکردن هلاک اولدم دیمک
شدکیم شیخ الاسلام مرحوم یحیی افندی بیورور ع بیت هلکم از زه اینه پای خیال یاری که کاشکی کرجکلر مراد اوله
تلدادیلر که اکه دوش و دوست او سجاده وتسبیح داشت که جام می برکف نموده امد سبو بر دوش کشت که
دوش بونه امور معماسنده در وداشت کلمه‌سنده براد ان حکایه محذوفدر ع بیت اول کیمسه که اموزدن والنده تسبیح ده
زیری جام باده بعضدا ماللدی حالده قنسی کلدی یعنی طریق زهده وریاضتده چقدی وباده سیتی سن اوموزده ایلدی
حاصلی رند باده نوش اولدی دیمک اولور که جان ودل دیرینه کیمی نقاشدر سخت که این تماشای چشم کرد ویدان سراسر
کوش کشت که جاندن مراد روح حیوانیدر ودل بوزنده روح انسانیدر که کوکل دخی اطلاق ایدرلر و مرکب کاملک
اتحیله کاشانه تحقیقدر هر بارکه معناسنه وبغامشده شین ضمیر مقدردر جانانه راجعدر واین جاننه اشارتدر
وده اشارتدر ولف نشر مرتب اوزره معلوم اوله که زین خوب اچون وان بعیدا اچون موضوعدر اما احدهما
اخرت واخر احدهما مقامنده استعمال اولنه کلمشدر نتکیم بیت مذکورده دخی بویله در وکردید فعل ماضی نزد
غایبدر وکوش قولاق معناسنه ع بیت جان ودل هر بارکه جانانی سودرده نقاب کورمدیلر یعنی نقابسز سوزسو
بلرکه کوردیلر بو تماشای کوز اولردر اولا سرتا سر قولاق اولدیلر یعنی جانانک نقابسز اولدیغن جانانک چشمی کوردکفله
کیکیبی دل باتمام کوش اولدی دیمکدر من فدلک نالتب میدرم از لذت بدل که غافلا کویند عزله از نغاه
خاموش کشتن ها ... عاشقک ودلنک تصلیله یعنی ایکی کماندن اوق دززلر ودلی اعجمده درلنا وقه تیرده
دیر دیکز ... الله مضاف حذف ایدوب یا اکثر حذفک دیدیلر و ... هوش اولنیله قوش اوقه دیرلر ونالیه
اضافت بیانیه در ع بیت بر کیجه لذتدن دل ایله حذفک نالهٔ وغزلرد م وغافللر عزله نغالندن خاموش اولدیلر
دیمکدر کیجه حذفک نالهٔ وغزلدن مراد نالهٔ عشق ایدوب اظهاری انه مکدر وبالجمله مقصود ناله نهایتنه بیلدر

خاکم بهتر است ۶ زانکی تلخست با مرحان بلاکم بهتر ست
اولدرغنا بیانده ایضادر مراکوی تو چالدر زیر
فاکله اولایم معنا جهتندن حالفظنه مقیدد اولوب تقدیر کلام جانم دیمکدر وجرمان کسریله محرومدر
معناسنه در ترست و صبرتلن عبارتدر ع بیت سنك کویکدن ایرغم برخاك النده او لغایکدر زقت
و صبرتلخدر لازبچ دهلاك اولمم بکر کدر یعنی سنك فراقکده ضایع اولغدن ایسه هلاك اولمق یکر کدر
دیمك اولور ۶ من که مجروح خمارم مرهم راحت چه سود جای مرهم بر جراحت بزلك تاکم بهتر ست ۶
خمار ضمیله مخمور لق معناسنه در و بزل بلال تشدید یله با براق معناسنه در وتاك اصمه چوبوغی در ع بیت
بیانکه خمورلغله مجروحم مرهم راحت مرهمی یکانه فائده و برور بینم یاره مه مرهم یرینه اصمه یا براغی یکر کدر دیمك اولور
وبالجمله اصمه یاپراغندن مقصود علی سبیل المجاز باده در ۶ کر نکشتی از مراقم سوختی مت منه ۶ من که
در دوزخ بر ندانم بلاکم بهتر ست ۶ بر ندانم معنا لازی محبوسیم دیمکدر ع بیت اکر بنی فراقله اولدرمدك
ایسه منت ایلمه زیرا بابقدك یاندردك بنکه دوزخده محبوسیم یعنی بو یله سوزو کداز دوزخله محبوس
اولقدن بالکلیه هلاك اولمق یکر کدر دیمك اولور ۶ رو بامیدم مبر علیخ کر بی پاکم بسی ۶ من خلاص خویشتن
دانم ترس و پاکم بهتر است با امیدم ده میم ساکت معناسنه در ازه مقیدر ترس تاکید تسهیله خوف معناسنه در پاك باك
عربیله ایمنلك یعنی قورقماز معناسنه در عربیجه مبالات دیرلر نته که حکم قیر مام دیه جك پرده ما بالك دیلی ع بیت
دیو علیخ بنم بو امیدیمه ایلمه که زیاده به باکم یا که ای خلاصی بیلورم ترس و باکیمه الله و امام یکر کدر دیمك اولور
نسبت کلام خوف ورجاده اولدرد تلخین بیانده ایشکار حت الوده بیان سبنه که انکار نو یست نوش در شربت
و بادکه بیمار نو یست ۶ انکا الفك نقیله مجروح معناسنه در ع بیت سنك مجروحلك اولبن سینه راحت
اولده اولمق یکر کدر یعنی مجروح اولمق لازم کانچه سنك مجروحك اولمق کر کدر و سنك مجروحك اولمق
راحت الوده اولمه سی یکدر و سنك بیمار و کرفتارك اولمه نك شربتندن نوش و حلاوت اولمسی بهتردر
غیر کبی کرفتار اولمسون دیمکدر معلوم اولاکه شربتدن نوش و حلاوتنا اولمسون دیمك ذوقنده
اولمسون دیمك اولور که بد دعادن عبارتدر یعنی سنك بیمارك اولمسونده کندی ذوقنده اولمسون
یعنی دیدارکدن محروم اولمسون دیمکدر علی الخصوص شمدی تازه زبانده شربنك خوشکوار او
لسون دیسه لر بد دعادر و تلخ کوار اولسون دیسه لر خیر دعادر دیرلر دراشقله نلذذ عاشقی
بیانده جله حلوباتدن شیرین اولدرغی مقرردر با خصوص عاشقك دلخسته غیر کبی سنك بیمارك در
عشقه اولدرغنا استمزه منزه وصل تو با انکه بکجد بدکون ۶ نا امید بروعلم چو طلبکار تو
نیست ۶ کون جهاندن عبارتدر و نا امید یه یا وحدت اچوندر و هو بو للهادات تشبیه در
ع بیت سنك وصلك منزه سی ایکی جهانه صغمز ایکن سنك طلبکارك کبی ایکی عالمده بر امید یوقدر
دراو جانانه وصول غایت مشکل اولدرغنی بیانده زاهد مستی دانود یکم منع جرا ۶ این کان نیست

بر کوشه دستار تو نیست زاهدا غرینه اولا الف ساکنه حرف ندادر ع بیت ای زاهد بنی مستلکدن الوده
لکده نیچون منع ایدرسن بوشول کوزدکلدر که سنك کوشه دستارکده اولمیه یعنی ای زاهد کجا باده نوش
شیو طعن ائمه کر یو کونه و بال سنك دارد در ره این رند باده اسیمهن دغی حراس دیمك اولور
مراد اهل ریایه اعتراضدر ۶ ای برهمن چه زنی طعنه که در معبد ماه بت جای نیست کر او غیرت زنار تو نیست
برهمن بو نده کشش معناسنه در نتکیم بو بیتده بو یله در مذاق برهمن عشق سر مستانه طاقت کتور
مزدی اولیدی شاه بخشاب بت بیت الصنم جمعی ع بیت ای برهمن نه طعن ایدرسن که بزم عبادتکاهمزده
بر تسبیح یوقدر که سنك غیرت زنارك اولمیه یعنی سنك زنارك بزم تسبیحمز ایله صد اید یلسن بز بیجه
طعن ایدرسن دیمکدر ۶ ای ازین موصله تنك داران حسن بلند ۶ که دلم را طلب شربت دیدار تو نیست
ازن و ازان حالندر که بو نده تشبیه معناسنی افاده ایلر و موصله تنك اضافتی بیانیه در معناسی دار نور
سقا دیمك وحسن بلند اضافتی دخی بو یله در ع بیت اه بونك کبی تنك حوصله دن و انك کبی بلند حسندن
یعنی او بنم حوصله تنکدن و سنك حسن بلندکدن که بنم کو کلم سنك دیدارك شربتنی طلب ایتمز بو قدر
یعنی بنم حوصلم تنك و سنك حسنك بلند اولدرغندن کو کلم دیدارك طلب ایتمکه قادر دکلدر و بالجمله تنك
حوصله اولدرغندن سنك دیدارك شربتنی طلب ایتمکه اقتداری یوقدر دیمك اولور ۶ عارف از درد که میسر نیست بخشد
تلخی ۶ لذتی نیست که در درد دشوار تو نیست ۶ اوکه کر اسعدد و لذت و ده یاء وحدت اچوندر ع بیت ای عارف
کمدیر در دندنا اولورسن که بو قدر لذت ایلمه بر لذت بو قدر کم سنك کوچ او نکده اولمیه ایضا رسید مژده که
قاصد مقیم ضرکه ماست ۶ که بر کزیده توفیق چاکر ماست ۶ قاصد اولاقی معناسنه در و خرکه کسریله
خرکاهدن مخففدر زفره اوده درلر که عرب صحرانشینلك و اکرادك و بعض صحرانشین ترکمانك اوبه لریدر و بر
کزیده مختار معناسنه در محصول بیت مژده ایرشدی که قاصد بزم خرکه مزده مقیمدر که توفیقك مختار
ردیمز جاکرمزدر مصراع ثانی اولنده که صرف بیاندر که مصراع اولك مفهومی بیان ایلدر یعنی قاصد
خرکه کاه جاکر کاه برکزیده توفیق اولدرغنی بیان ایلدی کیمی که چاه ملامت بر راه ماکندی بر بیما خود اکنو
نناه در هم بلست ۶ کیمی ده یاء وحدت اچوندر و کندی ده حکایه اچوندر و ربیمای معناسنه در و جه جا
هدن مخففدر ع بیت بر کیمسه که بزم یولمزده ملامت چو قورین قازدی اول کیمسه کندی ایبله انکا بزم
اچون قازدیغی چوقوره دوشدی دیمکدر نته کیم حدیث شریفده وارددر او ملی من حفر لاخیه وقع فیه ۶
ز شیخ شهر شود درس علم ما اموزی که هر چه رد مشایخ بود مو جب ماست ۶ شنوا مر حاضر معناسی
ایشت دیمکدر و اموز دخی امر حاضر در معناسی او کرن دیمکدر ع بیت شیخ شهردن درس ایشت اما بزم
علمزی او کرن مز بزا بجدد اشتیله او کرنمك لازمدر کانمزه انتقال ایشت و بزم علمزی او کرنمزی
هر که مشایخك مردودی ایله بزم یانمزده موجه دیمك بزم علم لدنی دردیمك اولور ۶ ۶۶ ۶

دلنوازدرکه دار انتیجه مطلب که استانهٔ جان در دل مرغ حاستهٔ درکه دکاهدن تخففدر ودارد
مراد مطلق سلاطین مقوسیدر ومطلب طریق معمولنهی حاضردر ومرغ شادمانی معناسنه در ع بیت
درکاه سلاطین طولنی تمددن نتیجه استانهٔ زیرا استانهٔ جان بزم دل شادمانمزده در یعنی نتیجه طالب
اولدقلری بزم کوکلمز استانه سنه یوز سورسون دیمك اولور ۶ خروش ولوله عالمی شهر آشوب
کناه حوصله تنك وظرف بی ته ماست شهر آشوب وصف ترکیبیدر وظرف بی ته حوصله تنکه عطف :
تفسیردر ع بیت شهر آشوب اولدی عالمك خروشی بزم تنك حوصلهمزك کناهیدر یعنی بزم ولرکبی
بزا خروش ایتمك دشمن بلکه بزه لازم اولان صبر وسکوتدر دیمك اولور ویاخود عالمك خروشی بزم تنك
حوصله سویلدکلری سوزلری تحمل ایده میوب معارضه ایتدوکمزدندر دیمك اوله ویاخود وکلاء جهله
مقیم شهر عنقاست محل غصه عشاق ازین چه باك کر صدگونه فتنه دره ماست شهر قنات
همشکی دعاما بوننه قنات مراد ذکرجز اراده کلا طریقیله وعنقا براولوقوشك نه جوکلام معدوم الجسم
ومعناسیه اولنسبه علت بعضیلر دیدیلرکه بو بیننده اق طوایله داریدی وبعضیلر دیدیلرکه بو بینی
اوزون اولدیغی اچون وفارسیجه سیمرغ دیدیلر کمال عظمتندن کویاکه او تون مرغدر ع بیت محل :
عشاق شهر عنقاده مقیم اولمحق بولمزده فتنه لردن خوف اولنماز زیرا بزدخی عنقا قدنز دیمك
اولور بوکونه ابیات غلو واغراق مقولهسیدر ۶ مباش بغم زن عراق که زلف وقامت دوست ۶ جز اك
همت عالی ودست کوته ماست ۶ مباش نهی حاضردر وغم زده مغموم معناسنه استعمال اولنور وجز اعوض
معناسنه دروکوته ضمیله کوتاهدن تخففدر معناسی قصه دیمکدر ع بیت ای غرقه مغموم اولمه
زیرا دوستك زلفی وقامتی بزم همت عالیمزك ودست کوتهمزك جز اسیدر یعنی لف ونشر مرتب
اوزره همتمز بلند اولوب دستمز کوتاه اولدیغنك جز اسیدر دیمك اولور ایضا زبان ترکته فرو ما
نده ازمن بافیست بضاعت سخن اخرشد وسخن باقیست زبان زانك فصیله وضمیله وبای
عربی ایله دل معناسنه درکه عربیده لسان دیرلر وبادن بدل فا ایله دخی لغتدر مثلا زفان کبی
دفرو ماند نونك سکونیله فعل ماضی مفرد غایبدر وفاعلی زباندر ع بیت دلیم سوزنهانی
سویلهمدن عاجز قلدی دخی بنم ادم موجوددر سرمایه سخن نهایته واردی یعنی دکنری
وحال بوکه دخی سویلهنجك سوز واردر وجائزدرکه نکته بوندن مطلق سوز سویلمدن
عبارت اوله کمان مبرکه توجون بکشندی جهان کد نیست هزار شمع بکشتند وانجمن با
قیست کمان مبر ظن ایله معناسنه مستعملدر ومبر بردن مشتقدر وبکشتند
کاف اضمیله کشتن دن جمع فعل ماضیدر شمع واتش ایله استعمال اولنورلر سوینمز معناسن
الانه ایدرر وانجمن مجلس معناسنه ع بیت ظن ایله که سن جهاندن کتدکده جهان مروراید

یعنی

یعنی منعدم اوله بیك شمع سوندردیلر حال بوکه مجلس دخی موجوددر یعنی برکیشی اولمك ایله جهانك قلمز بلکه
انی ماننداولندر دیمك اولور ۶ کسیکه محرم باد صباست میداند که با وجود خزان بوی یاسمن باقیست ۶ با
معنی ظرفیدر ع بیت وجود خزانده بوی یاسمن موجود اولدوغن صبایه محرم اولنلر کمسه بلور یعنی بولسون که
باد دیمشی جیب صباده موجوددر بس اکا محرم اولان وجود خزانده دخی بوی یاسمن موجود اولدوغنی بیلور
دیمك معنا ظاهردر والعلم عند الله تعالی ۶ نماند قاعدهٔ مهر کوهکن بجهان ولی عداوت پرویز کوهکن
باقیست ۶ نماند دن خبر محذوفدر ومهر کسریله محبت معناسنه در وکوهکن فرهاددر وپرویز خسرو در ع
فرهادك قاعدهٔ محبتی جهانده قالمدی ولکن پرویز ایله اولان عداوتی باقیدر یعنی دنیاده مهر ومحبت قالمیوب
عداوت قالمشدر دیمك اولور ۶ زشکوهای فلك دوکون هر شد لبلا ۶ هنوز رنك ادب بر رخ سخن باقیست
شکوها شکوه نك جمعیدر شکایت معناسنه ورنك ادب ورخ سخن اضافتلری بیانیه در ع بیت سنك جورك :
شکایتلرندن ایکی جهان طولدی اما هنوز بزم سوزمزك یوزنده رنك ادب موجوددر یعنی بز ادب ایله سنك
جورکی منکر اولمشوزدر دیمك اولور ۶ نکوکه هیچ تعلق نماند عزلت را ۶ تعلق که بنودش بخویشتن باقیست ؛
نیست ۶ بنودش شینك ضمیری عزلته راجعدر ع بیت دیه که عزلتك اصلا تعلقی قالمدی زیرا کندی نك تعلق
اولدیغی کندونه موجوددر ع ترك دنیا ترك عقبا ترك جاو ترك ترك مصداقنجه عدم تعلقندن دخی کچمه یه
وجود فرض اتمشلر اولور ایضا ازضم کاویدن برو الماس سنج کار کیست رسم غمخواری نکو میداند اینجا کیست
کاویدن مصدردر قازمق معناسنه وکیست اصلنده که در کیم معناسنه اسعد افرنه ادات خبر لاحق اولمغله یا
رسمی یای ساکنه یتبدیل اولنشدر وغمخواری یای مصدریه ایله عشق ومحبت دن عبارتدر وغمخوار صفت
عاشقدر وکاه اولور که معشوقده صفت اولور نتکیم رباعی بیشدر بیت یار اودر عاشقلک مونسی وغمخواری
اوده مهر روز بیهن ماه شب تاری اوله ع بس عرفیك بیننده دخی غمخواردن مراد یار اولور ع بیت یاره یی قز
واوز ریسه الماس بغلق یعنی یاره لرکمك اشیدر یعنی دلبرله کاریدر محبت قانونن ابو بیلور بود لبر کمك
غمخواری دیمك اولور وبالجمله بیت مذکوره تجاهل العارف صنعتی واردر ۶ مشتری بودن نه حد ماست
در بازار دوست ۶ چشم بستم از متاع افزین بازار کیست ۶ چشم بستم نومید اولدم معناسنه مستعملدر ومتاع دن
مراد وصال جانانه در وکیست لفظنی یاها رسیده بدل الله معلوم اولدیکه وجه کلمه الریانه برکه اداة
خبر لاحق اولدقلرنده اولانها یا یه تبدیل اولنور ع بیت بازار جانانده مشتری اولمق بزم حدمزدکلدر
بن متاع وصالدن نومید اولدم مرکو رکیمك بازاریدر یعنی متاع وصل کیم مالك اولدی کور دیمکدره
این وصال جاودان ونت مهر روز افزون دلای ۶ منتم بر دیده ایدك اکر یه بسیار کیست ۶ مهر دوفا قزدسا
کوندن کونه زیاده اولدی محبت دیمکدر ودلای الف ساکنه حرف ندادر ومنت میم ضمیر معناه دیلایه ۶
مقیددر ع بیت ای کوکل بو ابدی وصال دیو کوندن کونه زیاده اولدیغی مهر ومحبت بنم کوزمه منتدر کلکه

کیمدن تحریر بسیار ایتدیلر کیمدن مراد شاعرکندیدر لکن تجاهل العارف صنعتنه رعایت بیورمشلردر وبالجمله بو
وصل ومهر محبت یا کثرت بسیار مرسبیله میسر اولمشدر دیمک اولور که قندبرابستن بستن ومیان
ماهرتنک چون نه اکر که ناقوس که وزنار کیمک ناقوسنک مضاف الیهی اولدیغی کیمک لفظلرنده کی لکن کی
اسملرده بیت هرم دست ومیان مرک زیور وارایشنه قنده اورصیغی تمسخر ایدوب دخل اغنه جونکه قبیح دار
دکلس کیابیتی دستر اولان کیمک ناقوسیدر وزیور میانمز اولان کیمک زناریدر لب بندلن دست در بزرخ
وارد منیح کفتند ای هم نشین کویا که این بیمار کیست رخ زخندن مقاتقند در سربات دلنجه در حضرت
عیسی یه اطلاق اولنور وکاه اولورکه صدیق معناسنه یعنی رو ضانیه عشقله عاشق زنده دل دن عبار
اولور وهمنشین مجالس ومصاحب معناسنه در بیت مسیح لبنی وار اتدی و دستنی زیر زنخدا انده طو
تردیعی یعنی ایا همنشین کویاکه بو مسیح کیمک بیماریدر یعنی کیمک دلخسته عشقی در دیمک اولور
بی مزاننده و دستنی زیر زنخداننه طوتمه دن مراد نومید حیات اولوب ماتم زده اولمقدن عبارتدر و مصراع ثانی
کفت نعلش مقتول تو اولیدر که از شهیدان کوجهای قدسیان عرفی هریست که زهره داری بکو کر غمزه خو
ضوارکیست کوچه پا قدسیان عالم ملکوتدن عبارتدر و پر ضمیر طولو معناسنه در وزهره اوده معناسنه در
آمله بو علکرده که وعالان عبارتدر بیت ای عرفی عالم ملکوت شهیدلردن طولودر اما جانک وار ایسه
سویله که اول شهیدلر کیمک غمزه خونخوارلرندر ایمثار ضمیر زدهان تیغ ربودن نزاع ماست که تسلیم
کشتن و تطپیدن سماع ماست نزاع دعوا معناسنه و تطپیدن مصدر دور طپیدن مقابلی یعنی مضطرب
اولمق معناسنه و سماع بو محلده ذوق و شوقدن عبارتدر بیت دهان تیغدن زخم قپمقه بزم دعوامزدر تیغه ا
تسلیم اولق ومضطرب اولمق بزم شوقمزدر دیمک اولور معلوم اولهکه دهان اغز معناسنه در و تیغه
ضافتی لامیه در ودهان تیغدن مراد قلیجک کسکین یریدر که دربیگاه دیر و حرم هرجا که هست
بال شکسته و دل پرخون متاع ماست که بیگاه بازار و مراد معناسنه در ودیر اضافتی بیانیه در و بالفتات
معنالنه شکسته یه اضافتی مصدرلک صفته اضافتی در و دل پرخون اضافتی ده بویله در و متاع ماست اضا
فتی لامیه در بیت دیر و حرم بیگاه ایمن هرقنده که وار در یعنی کرک دیرده و کرک حرمده هرقنده که موجو
د اولسه بزم متاعمز بال شکسته ایله دل پرخوندر دیمکدر مراد علی کلی حالی طاقت و مضطرب البال اولدیغی
بیاندر که صد فوج ناز وغمزه میدان طلب که باره جنک ستیزه تو وعجز شجاع ماست که طلب علی طریق
معمول امر حاضردر وبازنیه معناسنه در وشجاع ضمیمه مثنی ایله بهادر معناسنه بیت جانا تعطا ایدرب بیوده
میدان محبتده یوز بولک ناز وعشوه طلب ایله زیرا سنک ایله جنک وعناد که بزم عجز بهادر دنکی جنک
وجدالی واردر جون راحت ایرن تسلام ای رفیق درد که اغوش بر کشای که وقت وداع ماست بوبندره
سلامدن مراد بر مجلسدن قالقوب کیدرکن کیمسنه نک السلام علیکم دیمه سیدر و رفیق درد دیوان رشی

دیکرلر

دیکرلر وداع بوندن تودیع معناسنه در بیت ای رفیق درد جونکه سلام ویرمه کیمه منزله سکار است
حاصل اولنور اغوشنکی اچ که تودیع ایدوب کیدهلم زیرا بزم وداعمز وقتیدر عرفی بیغ تو در هیج بای نیست
این نغمه خامه چمن اختراع ماست که این نغمه دن مراد مذکور نوادرکه نغمه بلبل طبع شریفی اولان اشعا
ر بلاغت شعاردن عبارتدر و خامه خصوص معناسنه در و چمن اختراع اضافتی بیانیه در بیت ای عرفی
سنک ترجیع طبعمک ناموسی هیچ بر باغده یوقدر بونغمه لر انجق بزم چمن اختراعمزه مخصوصدر دیمک مرادتر
هدر اینجا زلف نهجار سلسله بر پای قیامت که اسوده شود دهر زغوغای قیامت که زلفنده تا ضمیر
خطابدر و نهد مضارع مفرد غایبدر و سلسله زنجیر معناسنه در و اسوده راحت معناسنه بیت جانا نعطا ایدب
بیوردکه اکر سنک زلفک پای قیامته زنجیر قورسه زمانه غوغای قیامتدن اسوده و راحت اولوردی دیمکدر
مراد زلف جانانک بند جعد زیرا زلفک معبولی زنجیر شکلنده مجعد و دراز اولاندرو اوکه قیامت قامت جا
نانه دن عبارتدر نته کیم شاعر دیمشتفق تاق بانشیر های قیامت که صالته طوتر علی غوغای قیامت
کرجلوه مندای قد طوبی صفتانز که این سوی ندری چمن ارای قیامت که نداد دهی یا ضمیر خطاب عبارتدر
حضرت خدادنک و طوبی جنت اعلاده بر شجر عظیمه درکه منتلی جمیع جوانبینه شاخ انداز اولمشدر و شعرا قا
مت دلبری مقبولیتده او شجره تشبیه ایدرلر ضبر دیه باحکایه ایچوندر و چمن ارای وصف ترکیبی در معنا
سی جمن بزم بیچی دیمکدر بو محلده مراد رضواندر بیت یارب اکر طوبی کبی مقبول و موزون قامتلی دلبرلره جلوه
ویرمیدک رضوان که جمن ارای قیامتدر جنتی ارایشنه کلدیمی ایچون بو مسیل دلمزلرد یمی بوندر ز جنت چکردی
واندم اثر زین جلک اولوری فردا که رود جانب محشر جو بجنید هنکامه اشوب بو بالای قیامت که بوبندک امدد
کیم مکنند و بجنیدن تا علی هنکامه اشوبدر و مفعولی بالای قیامتدر و هنکامه اشوبدن مراد جانانک جلوه
ورفتاریدر و بالای قیامت دخی قامتدن کنایه در بیت یارین جانب محشره کیم کیدر یعنی کتمکه کیم قادر اولور
حیکسنا جلوه و رفتارک بالای قیامتی یعنی قامتکی تحریک ایلیه دیمک اولور که ابنا فتنه و اشوب
تا اسیب جهانند که درحسن تو جمع امده اجزای قیامت تنه و اشوب جانانک زلف و قامتندن
کنایه در جهانلکوز لالک نون دال ادات جمعدر جمعیدر امده دخی جمع امده اند تقدیرنده در بیت
بو فتنه و اشوب کوزلالک اسبابی دکللردر بلکه اجزای قیامتدر که سنک حسنکده جمیع اولمشلردر فردا که
متاع نم زجکر نیش پیابند که صد خرمن الماس بصحرای قیامت که حرف رابط دروبیابندک فاعلی مقدر
ارباب محشردر بیت یارین که جکر مدن نیش نثار ایدم ارباب محشر صحرای قیامتده خرمن الماس بولورلر
یعنی بن نیش قثلن ادوا لماعیله انلار بیشلیله هربری الماس پاره او لمغین جمیع البحق خرمن الماس او لمش اولور
نشیده مراد خار خار عشقدر جوش غم و در دست دکر در دل عرفی الفته برون ایتلنای قیامت
برون طشره معناسنه در والو نمکده ایدندن امر فاخده دبس برون اکبر بحسب اللغه طشره کلادیمکدر اما معنای

لازمی چوق وظهور ایله دیمکدر بیت ینه عرفینک کوکلنده جوش غم وجود دوارد درای فتنه جیبق تماشای
قیامت یعنی دل عرفی ده اولقیامتی کل تماشا ایله دیمکدر وفتنه واو فتنه عشقدر ایضاً ردم میخواهی دلا
ناز واستغنا است هست بیوفایی سهلست دارد در بخشش بیجاست هست ده ذوده او لانه ضمیر غایب مقدر رجا
نانه راجعدر وذلدی کوکل دیمکدر زیرا امر ندا اولان الف ساکن حرف ندادر ودر بخشش اسم مصدر در بخیدن
دن لازم ایله متعدی بیلنمک مشترکی انجمه والنجمه معنالرینه در و بیجا بیمحل دیمکدر ومصراع ثانی مذکور
ناز واستغنانک بیانیدر معکننده در بیت ای کوکل جانانک ناسز بن اگر استدیککی ناز واستغنا ایسه وار در
یعنی جاناندن التفات ایله کلی بیوفالقلر وعلمه انجمه وبخشمه لر ایکسه موجوددر یعنی جانانده بو نلر
لنور دیمکدر ای که کوی با اسیران شیوهای او بهاست ناز هست وعشوه هست وهرچه درد افزاست هست
با دادات صلادر وا اسیر انک مراد عشاقدر واو ضمیر مقدر جانانه راجعدر ودرد افزا وصف ترکیبیدر افزا
ییدندن معنایی درد زیاده ایدیجی دیمکدر بیت ای عاشقلر جانانک شیوه لری ننه در دیو سؤال
ایدیانکمسنه شو یله معلوم اوله که عاشقلره جانانک شیوه لری ناز در وعشوه در وهر شیکه درد افزا در
موجود در مصراع ثانی ده اولان ایکی هست لفظلری ادات خبر معناسنه افاده ایتمشدر ه این که آیین وفادار
نداند هست لیک ✿ هر قدر کویند مستغنی ودی هر دانست ه این اسلوب معماسنده وفادار دها مصر
رتبه در وصفی دخی دیرلر و هست لفظلری بونده مقرر در معکنه استعمال اولنور بیت بو کمسه که یعنی
جانانکه وفادارلق اسلوبنی بیلمدیکی مقرر در اما هر نقدر که مستغنی ودی هر دادر دیرلر ایسه مقرر
در حاصلی جانانک وفادارلق طریقنی بیلمز اما استغنا ودی هر دالق بولف خوب بیلور دیمک اولور ه چون
شو زی عالی را دو جانکم داری زحسن ه چهره زیباست داری قامت رعناست هست ه چکم دارن
نک الکدر دیه جک محلده استعمال اولنور وزیبا کوزل معناسنه ورعنا لغتده شول کوله دیرلرکه
بر جانب قزل و برجانب صاری اوله نته کیم کمال پاشازاده بیورر بیت ایکیسندن بر کل رعنا کورنور دی
کوزه لالهدر صارکه جمع اولسه رخ زرد م بنم ه اما بویله محللرده رعنا نازنین وخوب معنادر بیت
واه بوتون عالمی نیجه یاقمه سن یعنی یاقرسن زیرا اسباب حسندن نه الکدر کوزل یوزک واکر
وخوب قامتک واردر حاصلی اسباب حسن وجمالک کاملدر دیمک اولور ه درد او در سینه نهاندیم کم
گرهانبر دا نجه مار اباعث نا امید نهاست هست ه او ضمیری مقدر جانانه راجعدر ونهاند مضارع عدد
مانیدندن معناسی قالور دیمکدر ونارسیدن دیه جکنه نبار میدن دیمک کرک ایدی زیرا ناوصف
مخصوص لغات نودر غیرده استعمالی علی طریق شاذدر لکن عرفینک تولد مذکورنی بو محلده رعایت
وزنه حلا ایدرز وها بوننده مبالغه معناسن افاده ایدر بیت جانانک دردی سینه ده قالور نه عجب کر
جانی ایله درسه یعنی جانی الورسه قاترماز زیرا اودرد سینه ده قالور بس اول نسنه کبرزم مبالغیله

راحت

راحت اوله مقتولرینی باعشد ربزده موجود در دیمک اولور عرفیه از بزمت اگر بیرون رود دیو جه بست
ناله بی ضبط وگریه بی خواست هست ه بزم یانک تحصیله مجلس معناسنه در وضمیر خطاب جاناندن عبارتدر
ووجه بونکه سبب معناسنه وگریه بی خواست اضافتی بیانیه در مراد گریه ضروریدر بیت ای جانا عرفی
اگر سنک مجلس شریفکدن طشره کیدرسه بی سبب دکلدر زیرا عرفینک اختیارسز ناله سی وضروری گریه سی
واردر یعنی حضور مسرت فورکده ناله وبکا ترک ادب کوریب نادی لطیفکدن خروج ایدر دیمک اولور ایضا سنبل
کولاله راد ربر کشد گیسوی تست ه لاله کو تاب بر سنبل نشاند روی تست ه سنبل ولاله یا الرسنبلیرا جواب
ودر بر کشد بو محلده تو جر اغوشنه الور معناسنه در وکو لفظلری کاف خسیله که اولور محققدر وتاب
بونده رونق ولطافت معناسنه در بیت شول سنبل که لاله یی اغوشنه الور سنک گیسوکدر وشول لاله که سنبله ر
ونق ولطافت نثار ایدر سنک روکدر دیمک اولور مراد جانانک گیسوسی سنبل وروبی لاله یه تشبیه طر
یقیله مدحدر اهوی مستی که در بستان حسن عشوه خیزد دیدم پر عشوه غلط نرگس دلجوی تست
اهو کیکدر ومست اضافتی بیانیه در وباء وحدت ایچوندر وعشوه خیز ترکیب مزجی قسمندندر عشوه لك
محل عشوه معناسنه در وغلط غلطیدندن مضارع مفرد غایبدر معناسی یوارلنور دیمکدر وفاعلی اهوی مسته
راجعدر ونرگس نونک فتحیله کاملک کسریله معروف زرین قدح دیدکلری چچکدر شعرا اکثریا دلبرک کوز
زنی آکا تشبیه ایدرلر زیرا کوزک اطرافی بیاض اولدیغی معنیدر حقه بیاض اولمه اعلادر دیمشلردر
وصف ترکیبی در معنالازندن کوکل الیجیدر بیت حسن بستاننده اهو که محل عشوه اولدیغن دیدم
عشوه اوزره غلطان اولور سنک نرگس دلجوکدر دیمک اولور مراد چشم جانانی اهوی مسته تشبیه
طریقیله مدحدر ساحری کز استین افشاند افسون او ه اتش اعجاز میرد غمزه جادوی تست ه ساحرده
یاء وحدت ایچوندر وتنکیر اولمغده مانع یوقدر واستین افشاندن یک سلکمک معناسنه در وانو ضمیری
ساحره راجعدر بیت بر ساحرسنک جادو غمزه کدر دیمکدر ومیرد کلمه سی اشتغاله استعمال اولنه وجه شر
وح اوزره سیونور معناسنه اولور ه مشهدی کاینجا سیح ابد بامید هلاك ه وز کمال ناکسی شرمنده میرد
کوی تست ه مشهد بونده مزار معناسنه در ویاء وحدت ایچوندر ومسیح بو مقوله محللرده روحانیت عشقله
زنده دل اولان عاشق صادقدن عبارتدر ومیرد میرید نه نعل مستقبلدر معناسی فوت اولور دیمکدر وکوی
محله معناسنه در بیت بر مزار که روحانیت عشقله زنده دل اولان عاشق صادق انده هلاك ابد ایله
کلور وکمال ناکسلکدن شرمنده اولدیغی حالده فوت اولور سنک اهو یکدر یعنی اول مشهد سنک
محلکده دیمک اولور مشهد بنده اولور کوی تست خبریدر وکاینجا ده اولان انجا لفظلری محلدن کنایتدر
ورنه اچون الزاد اولمشدر ه شعله سوزنده کز غیرت تابیرله ه اتش دوزخ گریباهان سازد دوست
شعله سوزنده مبتدادر وخوی تست خبریدر بیت شول یعنی شعله که جهنم اتشی انک تابیرینه

صدا ایله دن یقه سن چاك ایلرسن خو یکدر یعنی ار اشعلهٔ سوزنده سنك خو یکدر دیمك ع عرفی
از وصف زبانش سوده کس کوش نکرده بس که نردم را هوس اشفته از کیسوی تست ی زبانشه شنیدن ضمیر
عرفیه راجعدر وسوده سودن مصدرندن فعل ماضیدر معناسی اشندی دیمکدر و کوش نکرد اشتمدی معناسنه در
ع بیت عرفینك دلی سنك وصفك ایتمدن اشندی و کیمسه اشتمدی خلقك هوسی سنك کیسولرکدن زیاده
اشفته و پریشاندر دیمك اولور ایضا شیم تحقیق رودم بر از خای زفتا ی عرض که مدت عمرم بی نوا ی
رفت ی ژاژ خای یکی تو عجباز ایله وخا ایله خایید ندن وصف ترکیبدر و معناسی باطل سوپلیجی دیمکدر نته کیم
شاملدی منظومه سنده دیمشدر هم دخی بیهوده سوز سوپلیجی ژاژ خای و غرض بونده حاصل کلام معنا
ع بیت شیم اویوم ایله کو ندرم بیهوده کو نلق ایله کیکدی یعنی مرور اتدی حاصل بودر که مدت عمرم بی
نوا الغه کیتدی یعنی تدارك ازواد اخرو یه سز مرور اتدی دیمکدر ع ز ناز راندند و دام دل نیایم باز که این معا
مله با طبع روستای رفت ی روستایی لفظنه کوپلی معناسنه در اما بونده معنای لازمی دخی دیمکدر ورفت
بو معامله وقوع اولدی معناسنه در ع بیت بنی نازکدن سوردك و نازکدن سوردکمی دخی بیلورم و لکن بر دخی
کلمم زیرا بو معامله طبع روستا ایله وقوع اولدی یعنی طبیعت بورده روستیلق ایلدی دیمکدر مرادع کاه
اولور عاشق شیدا یه دوشنر استغنا مضمونیدر ی ز رخته بدام وهزار ساده دلی تمام عمر بماند بسته رهای
رفت ی رخته کدر کدر وادمدن مراد دام عشقدر و ساده دل ترکیبدر بوندن معناسی در وصا حرف مصدر در
ورهاده ... وآیاد دخی بو بیلدور ع بیت دام عشقده بیدك رخته وبنده بیك ساده دللك وارنیجه عمرم خلا
اوبعکمریله کچدی کیتدی یعنی دام عشقدن خلاص ممکن ایکن ساده دل اولدیغندن خلاص اولمادم دیمك
بیت اسیران محبت حیلی مشکلدر خلاص اولمق خصوصا ساده دل عاشق مکر بکمنی قورتلغه ی بیافت عشق
در تهی چراغ در ظلمات ی اکرچه عقل بدتبلار روشنایی رفت ی بیافت ماضی مفرد غایبدر و فاعلی عشقدر و دل الك
تعبیله الجمو معاسه و شب چراغ اضافتی بیانیه در و شب چراغ بر جوهر درخشاندر که کیجه چراغ کبی روشنالق ویرر
و دیرلر که جوهر منسوبنالماسلهٔ یاقوته اولور لولوه دخی اولمق جائزدر دیرلر حقیقتنی کور
مش کیمسه یوق حکایتنی سوپلنور کذا فی دستنبه و دنیالی اردی معناسنه در وشنای ایدنلق معناسنه
ورفت فعلنك فاعلی عقلدر ع بیت عقل اکرچه ایدنلق اردیجه کتدی اما عشق ظلماتده شب چراغ
خصوصی بولدی دیمکدر مراد عشق اقرب اسباب وصال جانان اولدیغنی بیاندر و تصویر مقدم
مؤخر تعبیر اولندیغی تسهیل افهم تقریرا جوندر ی مقربان همه بیگانه واز بر در دوست ی غرور دکر
ناشناسای رفت ی واوادات تشبیه معنانی اوان ایدر ع بیت مقرب اولنلر در جانانده ن بیکانه کبی
دورلر یعنی والمقربون علی خطر عظیم مضمونی اوزره جانانده ن خوف ایده رک دوره سنده بیکانه وار اقرار
ایدرکن غرور ایله ... کرنا ... آشنالق ایله یاد اولدی یعنی مغرور و غافل اولنلر آشنالق دعوسی ایدرلر

ویکلدر

دیکلدر ورفتك بونده معنای لازمی وجه مشروح اوزره در ی ز شیخ صومعه چشم شاعرای کفت
بر استان برهمن بجبهه سای رفت برهمن اصطلاح مشایخده سالك مرتاضه عبارتدر ع
صومعه شیخندن عرفینك نشانت استادم استان برهمنه یوز سورمك کتدی دیدی یعنی شیخ
صومعه بو یلهٔ جواب ایلدی ایضا شب عشاق ز روز دیگران در پیست ی مرك این طایفه بسیار
رد جان در پیست ی پیش باتك کسر یله ایلرو معناسنه ده ومرك میلك تخفیفیدر و کانه عجز ایله
موت معناسنه در و طایفه دن مراد عشاقدر وجان بونده حیات معناسنه در ع بیت عاشقلرك
شب غمی غیریلرك روزندن ایلروده در یعنی روشنددر بو طایفه نك موتی چوق حیاتدن ایلروده در
یعنی اعلی درتبه کیم ضربه وارد او لنده موت المؤمنین راحة ی من بمان روز که جولانتو دیدم کفتی
کنز ابو شیم ازدست و عنانت در پیست ی بمان هم ایله ایلد ترکیبدر هم ادات تاکیددر ان اسم اشارتدر که
حرف بیاندر ع بیت بن همان اول کون که سنك جولانکی کوردم دیدم که بنی فراموش ایتمکلکی دست و عنانکدن
ایلروده در یعنی یقینلده در حاصلی بنی فراموش ایده جککی جنبش و جولانکدن تحقیق ایتدم دیمك اولور ی
چادغ از برده دریمان غیبت مراة که برانداخت نام و نشان در پیست ی برده در وصف ترکیبدر در
پردندن دال فتح و کسریله معناسی برده برتیجی دیمکدر اما لسعادته افشاء راز ایدیجی معناسنه در و یا
مصدریه در و صفیه دخی دیر لر و یا ادات جمعدر و غنیم خصم معناسنه در و داد خبر معنی ده نعت تقیید
و برانداخت بونده ترك ایلمك معناسنه در ع بیت خصمك افشاد رازلیه لرندن بکا غم دکلدر زیرا ترك
نام و نشان ایتمك بنم قسمتم و حاضر منه در ی بیرون عقل سنه منطق و حکمت بیت نتم که در انسته غمها
جگادر بیست ی منه نهید ندن نهی حاضر در و منطق و حکمتدن مراد علم منطق و علم حکمتدر و بو
محلده امور عقلیه دن عبارتدر ع بیت وار و عقلی بنم اوکمه علم منطق و علم حکمت کتابلری قومه
یعنی بکا امور عقلیه و نظریه عرض ایله زیرا غم و محبت سببیله بنم ارکمله در یعنی بن سخته غمونم
مطالعه ایندم دیمك اولور ی رفت عارفی ره عقل و بجای نرسیده اکرچه صد مرحله از کون و مکان در
نیست ی کی یالك تخفیله اردی معناسنده در و بجای نرسید بحسب اللغه بر یره ابرشمدی دیمکدر اما استعماله
منزل مقصوده واصل اولمدی دیمك در ع بیت عارفی عقل اردنجه کتدی اما منزل مقصوده واصل
اولمدی اکرچه عقل کون و مکاندن یوز مرحله ایلروده در لکن عرفیانك دلالتیله موحدت سرلرد وصلت
وصول بولمدی دیمك اولور ایضا شکستی دل ما کار زوربازو نیست ی هلاك اهل وفا جز بنوشدارو
نیست ی اهل وفادن مراد عشاقدر و نوشدارو طتلی دلدنا و کالت شیر تدن عبارتدر ع بیت بزم
کوکلمزی صیمق زوربازو ایشی دکلدر یعنی بزم دلمز زور بازو ایله شکست اولماز زیرا بز اهل وفایوز
اهل وفانك ایسه هلاکی نوشدارودن غیریله دکلدر یعنی عشاق طتلی دل دوشیرین کلامیله هلاك اولور

دیکھورنه کیم ترکیبی دخی فلا کسه نك طتلق قربنا اولیم دیدکاری مشهوردر؛ بعیب جوی
بجون بدم وی کوییم که خوشا دکه تسلی بجشم آهو نیست عیب جوی وصف ترکیبی در
ویای ثانیه حرف مصدر در وصفیه دخی دیرلر ویدیم بو دمدن تحقیقدر وخوشاده الف ساکن
تعجب افاده ایدر اما بعضیلر مبالغه ایچوندر دیدیلر لکن بونه ما بینهما ده منافا یوقدر وتسلی بونده
تسلی معناسنه در بیت بجون تعجب ایتمکله ایدم وکوزمه دیر تعجب خوشدر یعنی مبالغه ایله
خوشدر اکر کوکا که چشم آهو ایله تسلی ویرلر یعنی زیاده خوشدر اول کوکا که رد بر وسیر چشم ویره
ایدوب غیریله تسلی اولیه دیمک اولور [illegible] بتربیت از لاله تابدار رست که سمن دیدیها که خودرو
نیست که سمن ترجونه اوچ جکدرکه خلق اکا [illegible] کلی دیرلر [illegible] رنك ضمیله رستادن [illegible]
وخودرو روییدن [illegible] وصف ترکیبدر معناسی کندو بتی یعنی بر تربیه حاصل اولمیوب دیمکدر بیت سمن
تربیتله لاله دن تابدار ولطیف [illegible] جهانده سمن یوقدرکه تربیه حاصل اولمیه یعنی سمن جمیع
زمانده تربیه حاصل اولور وبالجمله مراد تربیه دخی استعداد لازمدر یوخسه استعداد اولمدیغه [illegible]
[illegible] ترتیبت تا قابل راچون [illegible] بر کنهدست [illegible] خم بارنده جان خوب کند ، سرکه
[illegible] دست و بار زلفونیست که خم [illegible] خلقه معناسنه [illegible] اضافتی لامیه در و بار زونك اضافتی
بیانیه در [illegible] اولور معناسنه [illegible] وسرینه یا وحدت ایچوندر و بار بونده مقارن
معناسنه [illegible] معناسنه مراد زلفی جانانه در بیت بار زود جان خلقه [illegible] اولور
[illegible] مقارنت [illegible] کسی سر سازشد عرفی ؛ وکرنه چون [illegible]
شاعرست وجادو نیست که فیض لطفی معناسنه [illegible] یا وحدت ایچوندر [illegible] اداة تشبیه در بیت عرفی
[illegible] طبعنده سر ساز اولدی [illegible] سایر سخنوران کبی شاعردر جادو دکلدر [illegible]
کورکسه [illegible] فیض [illegible] ملا [illegible] هند [illegible] خلص [illegible] فیضی در
دیرلر مرحوم علی [illegible] مشار الیهك [illegible] عز واکرام [illegible] اشعار بلاغت شعارینی
کندولر عرض واعلام ایلدکجه [illegible] دیباچه ده بیان قلنمشدر اما زهد [illegible] کسه
[illegible] سایر [illegible] العلم عند [illegible] ربود دینه
کسه دم [illegible] ناخت [illegible] بسوق دوست سوقیده میم ضمیر منصوب متصل معنا
در بوندن فاعلی شوق ومفعولی مذکور [illegible] ایکی [illegible] معناسنه در
[illegible] مطلق [illegible] معناسنه استعمال اولنمشدر اما بو محلده ناخت کلهسیله زیاده القا ایلدی
[illegible] عبارتدر بیت [illegible] شوق [illegible] جانانه [illegible]
نظرم جانانه جانبنه زیاده القا ایلدی یعنی روی جانانه کوردکم کبی نکاهم قطع مسافه ایتمدن نظر ایده

جال باکمال نظر سبقت اولدی دیمکدر ای جا کباب شو جو جکر خویش را سوده ترحم نو نیز تلخ شود در کاوی
دوست که [illegible] بو غرض معناسنه در بیت ای جا کباب اول جکر [illegible] زیر [illegible]
دخی دوستنا بو غرض [illegible] اولور [illegible] جانانك مرادی بر خوش [illegible] کباب [illegible] اولمق
[illegible] اولدی مقرردر اما غرض [illegible] سوزش [illegible] بیاندر ایضا شهر بود [illegible] شب فرقت یارك سا
نیست که چون بدیدم غلط سالی از این شب غالیست ؛ شهره مشهور معناسنه در [illegible] یای وحدت [illegible]
[illegible] دیمکدر [illegible] مفرد [illegible] ضمیر منصوب متصل معناسنه مفعول [illegible]
فعلنك [illegible] یای وحدت ایچوندر بیت مشهوردر بو که فرقت یارانك هر کیجهسی بر ییلدر [illegible]
سوزنه نیجه غلط کوردك بلکه بر ییل اول کیجهدن بر خالدر یعنی [illegible] جائزدر که بدیدم بونده نفس متکلم
مع الغیر [illegible] بو وجه اوزره یا ومیم ضمیر مرفوع متصل معناسنه فعلنك فاعلی اولور [illegible] مصراع
ثانی بر ییل اول کیجهدن بر خال اولدیغی نیجه غلط کوردك یعنی فرقت یارك [illegible] بر ییل قدر [illegible]
مشهور اولدی [illegible] بر ییل [illegible] مقدار اولدیغی غلط کوردك [illegible] اولور [illegible]
وجه یارندن [illegible] صیغه [illegible] تعظیم ایچوندر [illegible] سوخته [illegible] 6
عالی بیت کر [illegible] عالم از تو تمثالیست که عالی یاسی وحدت ایچوندر و عالمدن مراد عالم [illegible]
عالمدن مقصود عالم شاهدر [illegible] تمثال مثال معناسنه در بیت ای تازه [illegible] مجنون [illegible]
[illegible] عالم [illegible] یعنی بو عالم [illegible] مثالدر
یعنی [illegible] عاشق [illegible] طلب [illegible] خورشید [illegible] خفاشی [illegible]
[illegible] فارغ [illegible] خفاش [illegible] یار سینه [illegible]
[illegible] مبالغه [illegible] بیت [illegible]
شد خورشید [illegible] طلب [illegible] مبالغه ایله فارغ بالدر یعنی خفاش خورشیدی کورمکه
[illegible] عالم فارغ بالدر یعنی [illegible] خبر [illegible]
[illegible] تزویر [illegible] غالیست که تزویر [illegible]
[illegible] عبارتدر وتقصیر [illegible] در بیت شیخ
[illegible] تزویر [illegible] تقصیر [illegible] بر خال قدر [illegible]
[illegible] مکر [illegible] طلعتی از
شاهد کیتی [illegible] ماضی مفرد غایبدر [illegible]
[illegible] ضمیر [illegible] شاهد کیتی [illegible] اضافتی بیانیه در [illegible]
وبونده [illegible] اداة تشبیه در [illegible] شیخ عطار [illegible] دنیا [illegible] عروس

آرتسه نمی بیت شول رونق ویرت کرشمه چشمها بو زلف و خیلیر ایلکنده ویه بیقلدی اول رونق مذکور شاهد کبی دن
طوغیلر یعنی زلف ابت و کوزک شاه کبی دیدکلری بو قره قرک کبیدر و جائزدر که چون بونلر کیف معناسنه اوله
دمیدم فالچه کبیر کرچه وایدیش هرچه پیش ایدم النعادته فرح تالیست فرح مبدلی معناسنه دردر ایکنجی او
درنده اولان شدّ تحریفات عوامیه دندر زیرا علامه علوم فارسیه اولنلر و بو فنده رتبه اجتهاده وصول
لنلر بولسانده اصلا تشدید یلیچ چوغیو قدر رجلر و شدّ دبو لنلرده ذی منقولات و تغلیطاته محل ایتمشلر در
بیت دمیدم او کیمه نه کلور دیو نه فلان یعنی بیت تعالی البدیم مولاش رودکلادن او کیمه هر نه کلورسه مبادی
فالدر دیمک اولور مراد تسلیم و رضادر تا بکیفیت طاعت کلرسنم عرض روشنم کر نیست که هر طاعت من اهل
لیست تا تو قبیح اوهوعد و بکیفیت با ترلیست اناه ایلد کیفیت بونده حالت معناسنه در و بکرسنی کاف کسریله کر
سن دن فعل نفی ماضی نفس متکلم وحکم بیت او عرض ما دمکه حالت طاعت و عبادتنده اغلیدم بکیا نه پیراو
للکنیم طاعتم اهمال وارددر یعنی طاعتم اخلاص ایله دکلدر دیمک اولور ایضاً صد زخم تازه برکه از طعن
فروخست شنی [illegible] چه ضبط تبسمت طعن لفت عربیه [illegible] ایلدر مقدر اما اصطلاحاً
[illegible] عبارتدر و باشی باشید [illegible] و ضبطک معنای [illegible] کلام وقت ضبط دیمکدر و تبسم
[illegible] بیت دله خلق فلک طعنلری یوز تازه زخم وارد ایدر و [illegible] ضبط تبسم دفعی
دکلدر یعنی تبسم [illegible] باشلق ایله حاصل فراهم التقا [illegible] درونمه اولان یارهلری ایله دیمک اولور زیرا
تسهاکه حسن تو ایکنست در دمها صد داغ رشک دردل افلاک و انجمست زین اداست تشبیه در [illegible] الفلک
تحمیل ماضی مفرد غایبدر بو محلده معنای لازمی پیدا ایلدی دیمک و ناع عاص نو دیدک دردر رشک حسد
معناسنه دور بیت بونک کبی فتنه لر کسنک حسنک جهانی پیدا ایلدی او پیدا اولان فتنه لردن افلاک و انجمک
دلنده یوز داغ حسد وارددر یعنی افلاک و نجوم او کونه فتنه لرک ایجادینه قادر دکلدر دیمک اولور معلوم اوله که
دل افلاک و انجمده داغ و لمع الطافتدن حالدکلدر تأمل و ناصح برکه بست حدیث تو دلفریب این شیوه خاص
اینلب شیرین تکلست ناصح مناداو حرف ندا مقدر و دلفریب وصف ترکیبی در و خاص خصوص معناسنه و شیرین
تکلم دخی وصف ترکیبی در بیت ای ناصح وارکه کسنک سوزلرک دلفریب و موثر دکلدر بو شیوه یعنی بو سخن دلفریب
او لطف سوزی ی جاننک لبنه خصوصدر یا خود جاننک طتلو سوزلری نه خصوصدر دیمک اولور ازیار التماس
جفای دکر کنم و ستم بداشتن که روزی تظلمست بداشتن غین ضمیر یاره راجعدر و تظلم مصدر معناسی ظلم ث
شکایت ایتمکدر بیت یاردن بر غیری جفا تمنا ایدرم یعنی حالیا اندکه جفادن غیره بر جفا دخی نیاز ایده دم
بو وصفله الیم یار ادستنه ایدر دخی تظلم بو زندن دکلدر دیمک اغفال که لاله کون نشود جهرم امید از بن
تلخ یاد که در بن نیلکون جستست انغان که بوننده حیفا که دیمکدر و لاله کون نشود ...معناسنه متعلق ر
و صورای امید اضافتی بیانیه و و باده دو باو مدتی اجهندر نوع متیه در و نیلکون جو در نکلو دیمکدر معنالازی کوکل

وهم ضمیمله کوب معناسنه دراملیو محلده تشبیه طریقیله ملک مراد دور بیت حیفا که صهر امید تیز رو زبو
کوزنار دیاده دنکه بو کون کوبده در مراد جهاندن متمتع اولمدعن بیانندر برنعمت وصال بو دجشم بیغانه
عشاق را چه ذوق ز عیش و تنعمست چشم کوز معناسنه دامید معناسنه اولق دخی جائزدر و بیغان غوم
دیوتیه دن ازلدماه اولنلر دن که مراد عشاق قلدر بیت بی غلمرک چشم نعمت وصاله درر زیرا عاشقلرک عیش و تنعم
نفساتیکدن ذوقی یوقدر دیمک اولور مصرع ثانی حکم تعلیلده واقع اولشدر بوزخم کازم چه زنی مرهم ایله
زخم دکر که کار بر دناز ترحست زخم کاری زیان موثر زخم معناسنه در و زخم ده یاد حدت اهوندر و دکر
دخی معناسنه دردبر امرحاضر رسالکله بی مقدر دور بیت بنم زیاده موثر اولان زخمه امید مرهم ناه قویمی
یعنی قومه جان بر زخم دخی پیشدر اکر ایش بو حد منتهی در یعنی عمل ترحم دکلدر زیرا زخم زیاده اولقین
امید بهبود دن یوقدر اجدی همان بر زخم دخی بشدر که بو لکه جان و بیوب خلاص اولیم دیمکدر عشرتی بکام دل
کنماید ره جم بعشق که این وادی بودکه خضر هم در و کمست مصرع اولده اولادکه یم معناسنه امیدر و وادی
ضمیر وادی یه راجعدر وکم مضید غالب معناسنده اما بو محلده کم شدن است تقدیر نده دور بیت او عشرتی کو کلم
مرادنجه عشقه بکا کیم یول کوستردر یعنی مافی الفواد اوزره طریق عشقه کیم یول تو لاغوز اولور زیرا بو طریق
عشق بر وادیدر که حضرت صلی الله علیه و سلم دخی اول وادیده غایب اولمشدر دیمک اولور مراد عظمت عشقی بیاندر
بیت صد چشمه آب ز لب داغ دل مار یخت غم روغن تلخی بچراغ دل مار یخت روغن یاغ معناسنه در و تلخی
اضافتی بیانیه در و یا مصدریه در و دوکر ریخت فعل لازم هرجی فعل متعدیدر و فاعلی غمدر بیت بزم
داغ دلمزک لبندن یوز زهر چشمه یی دوکدی زیرا غم بزم چراغ دلمزه دوکدی دیمک اولور مصرع
ثانی عزه تعلیلده واقع اولشدر ساقی جور عشق تو بنکر و ساغر مهر دزکه امید با داغ دل مار یخت دز دقبله
شرابک بو کره درد و ایاق قدح معناسنه در و دیده اضافتی بیانیه دور بیت ساقی سنک شراب عشقکی ساغره فو
دقده طامی اولا جوکه بزم جام دلمزه دوکدی دیمک اولور ی هر کرده ملالی که تشنه ز رلفا عشقت به برد فراغ
دل مار یخت کرد کاف تفصیل تو ز معناسنه دوما اضافتی بیانیه در و نشستن تفضیل رفتندن ماضی مع
غایبدر مسهور ملک معناسنه و فاعلی مقدر خدام ابواب مهر و محبتدر و ریخت فعلنک فاعلی عشقدر بیت
هر ملال توزینکه خدام ابواب مهر و محبت دلکردن سپرولیر سنک عشقک اول توزی جمیعا بزم فراغ
دلیمزک روینه دوکدی یعنی بتون عالمک ملالی سنک عشقک بنم دل ندبغه و برودی دیمک فریاد که هر دل که
بدیوار غم او بر کوفت سری خون بد ماغ دل ما ریخت بر کوفت کونتن دن ازدردی معناسنه در و سری
یاسی و حدتده اچوندر و ریخت بونده فعل لازم اولمق اوزره دور بیت فریاد که هر دل که جانانک دیوار غمنده بیر
باش اوردی و ازندردی بزم دماغ دلمزه قان دوکدی یعنی اول غم عشق جانانه اولورده سرسم اولادل اچون بنم
رنگ صد عارض اولدی دیمکدر ای که بنوشید مضره و که زمزکان دربادیه غم سراغط مار یخت

وویردن مخففدر ومصراع ثانیده سینه‌له تقدیمی معناسنه‌در ع بیت شول مکه حضرت حضر عمر نوش ایلدی
ولکه باده غدوه اول صوبوزم کوکلمزی اره سینه روان اولدی دیمکدر روایتی مراد ابحیاتدر وبالجمله غرض
گریه ویکاسنی بیاندر ع ته گیم بو بیتی زیاده تصریح ایدوب بیوردی اینکه گریه که برگشت بدل از رودیده صد
پاره الماس بداغ دل ما رنجت برگشت کافک تخفیفیله فعل ماضیدر دوندی واولدی معناسنه‌در آبو جمله معناسی
لازمی رحتی اولدی دیمکدر وبدلدن یا جمعی حمله در ع بیت بو گریه که کوزدن بولندن دله روان اولدی اول گریه بزم
داغ دلمزه بیوز الماس پارچه‌سی دوکدی یعنی داغ دلیمزی تازه لدی دیمکدر ع بیت جگر افشا بنود ناله هر دل
ونبرد کلمنسنه باغ دل ما رنجت جگر افشا وصف ترکیبی در ونالدن جگر افشا اولمسی کمال مرتبه ناله دن
عبارتدر وبرکی بونده پاره جگردن کنایه‌در ع بیت او عزیز هر دلا ناله‌سی جگر افشان اولمادی بوسبب بزم باغ
دلمزی بربرکم کلمدن دکلدی یعنی بو جگر پاره‌سی بزمده زیر دنه دوشمه‌مشدی حاصلی بزم ناله‌مز جگر افشاندر دیمک
ایمتا صد شکر که بتخانه اندیشه خرابست ع ناقوس وشرح دکر وباده نابست بلا اندیشه تیعود ردوشنی ده
شین ضمیر بتخانه اندیشه‌یه راجعدر ذکر وکافک کسریله ورعن معناسنه‌دور باده ناب شراب صافی دیمکدر ع بیت
یوز شکرکه غم غصه بتخانه‌سی خرابدر یعنی ویران اولمشدر واول بتخانه‌نک ناقوس وبتی باده ناب رهنده در
یعنی شراب خالصه رهن اولمشدر دیمک اولوری با قسمت خود هر که نو بینی چه دوار است ع محتاج مردم همه را
نسزای جنایستی ع محتاجی یابی مصدریه در وهر ستول اچوندر ع بیت هر کیمسه‌یی که کندی قسمتیله کورورسن
یعنی کندی قسمتنه راضی وقانع کورورسن اول کیمسه صبرو دارادر یعنی پادشاه ودکدر زیرا خلقه محتاجلق یعنی
احتیاجی الحق جناب حق طرفنه دردیمک اولور ومصراع ثانی موقع تعلیلده واقع اولمشدر ع در دایره عالم تسلیم
صحت بیست که ای رسیول لطف نه بشنم بعنایست ع دنوالک کسریله وبای ساکنه ایله ادات نفی دروندی بوبلدر
ع بیت علم تسلیم دائره‌سننده جرمت وطرفی یوقدر ناکیمه نه بوزم جانب حقله دردونه از قم طرف عتابه در حاصل الخط
مغرور دلنیش اولوب عتاب وعقابی فراموش باسم دیمکدر مراد بین الخوف والرجا اولمقی بیاندر ع سیراب ولب تشنگی
از هم نشناسم ع عمریست که اسلیتی من عین عذابست ع سیراب ولب تشنگی یاالرد مصدریه در معنا ازیه صویه قا
نمقلق وصوسزلق دیمکدر ع بیت سیرابلق وصوسزلقی بربرندن فهم ایتمم چوق زماندر که بنم راحتم عین عذا
بدر یعنی محض عذابدر والحاصل راحتیم محض عذاب سایشدر دیمک اولور ومراد احوال عشقی بیاندر ع
هر تا مرا هوش شوق دیدن شوق مقصود وبسی تشنه فرو مردن دانست که ابیست ع هر تا عمر ومیلق معناسنه دیمک
کاملیتم قدر وفراغتی تأکید اچوندر ع بیت بنم عمر هلمه شوق مراد نشاط سن دیو ریعنی وصال جانانه محروم
ایسم دخی بر شوق دارک سبکه نشوه حصول مقصود وصلت ویز بر چوق تشنه هلاک اولدی وصووارید دیکن ابلوب
یعنی صویه واصل اولمدی دیمک اولور مصراع ثانی اولکی تفسیر دره گر کبک دل ما نزند قهقهه ذوق ع معذور هی دارگر
در چند عقابست ع کبک دل اضافتی بیانیه در زیرا دلی کلکه تشبیه بیورمشدر وهی تأکید اچوندر ودار ایدن

وهر جا مغرور وعتاب ع عقاب جنت طوشنجلی دیدکلری قوشدر آمابو محلده استعاره طریقیله مراد عذابدر ع بیت
اگر بزم گبک دیمزه ذوق قهقهه‌سنی اوردرسه یعنی کوکلمزک ذوق وصفاسی یوق ایسه معذور
طوت زیرا عقاب غم پنجه‌سنده در ع توفیق بهانه ایست اگر عازم راهی ع بنشاید که سرمایه توفیق تنا
بیخت ع بهانه ایست اصلنده بهانه استدر بهانه ضرورت وزن اچون حذف ایصال تعلمدر ع بیت توفیق
بهانه درگر عازم یوله ایسک تنا ایله که سرمایه توفیق تنا ایدر زیرا وفی التأخیر آفات مصداقیدر ره تنا ای
لفظیه فوت اولمغه احتمالی واردر دیمک اولور ع دوش پیر مغان گفت ودلم سوخت که عرضی ع هجو باده
رسست وله بیهوده بپا ایست ع دوش دالک کسریله دون دیمکدر وپیر مغان اصطلاح مشایخ صوفیه ده
مرشد کاملدن عبارتدر مفهوم مصراع ثانی پیر مغانک مقول قولیدر ع بیت دون پیر مغان دیدی
عرض طالب روحدر اما بیهوده بولیجی در یعنی زمون فهم ایتیجی در سی پیر مغانک بو بیلدوها سیله بنم کو
کلمی یقدی یاندردی یعنی مفهوم ومعنوسی ایلدی دیمکدر ایضا صد فوج عشق ازنظرمن گذشته است ع
تا شهسوار عشق گر من گذشته است ع تا ابتدای غایت اچوندر وشه شاهدن مخففدر وسوار اتلو
معناسنه وربیس شهسوار اتلو پادشاه دیمکدر آما بونده کندو جانانندن عبارتدر ع بیت بنم نظرمدن
یوز عشق علایکی کچدر تا بنم عشق اتلو شهسوارم کچلدن بری یعنی نظرمدن کچلدن بری دیمک اولور
ع چون نشکرد چو ره که از زه تجربه ع بر ناله‌ای که اثر من گذشته است ع چون کیف معناسنه ع بیت جانانه
ایلدکی جوره نقوب تجربه انسانه کلور زیرا تجربه بولنده بنم اثرسز ناله‌مدن اوغو وپشدر یعنی ناله‌لر
مده تأثیر اولمدیغنی تجربه ایتمشدر دیمک ع بیچاره عافیت که زدی تکیه بالا ام ع عمرش بحسبتی خبر من گذ
شته است ع بیچاره بوندن عافیته صفتیدر وتا ابتدای غایت اچوندر ع بیت بیچاره عافیت که بزم آلدنی
کسلدن یعنی مفارقت ایلدن بری بیک دیوم حسرتیجست دجو اینکله کچمشدر دیمک اولور مراد کندو دخی عا
فیتدن دور اولدیغنی بیاندر ع شادی بدست گیر ابد مرا ایانت ع صد نیمه آب عمرز من بل گذشته است
شاد ایله یا مرفوع مصدریه در دست گیر وصف ترکیبدر یا مصدریه در بیم خصوصی رعایت اچون تقدیم اولنوب آما
ضایرده ماقبلی الفنه مفتوح اولمق لازمدر اگرچه بعض نسخه‌لرده ساکن دخی اولور آما نادر دیو سکون
معنابنده دوب ع غم اضافتی بیانیه در ع بیت شادلق بنم الیمه طوتغه یعنی بکا اعانه ایتمه‌که کلمدی ابا بنی بولدی زیرا
غم صویی یوزسکو مقداری بنم باشمدن بر کچمشدر یعنی تمام مستغرق بحر غم اولمشدر دیمک ع هر جا که بکذرم
بطلب نقش پای غم ع کان فتنه جوی هر اثر من گذشته است ع بطلب ده با مفردر تأکید اچوندر طلب طلبید
ندن امر حاضر ونقش یوندن ایزره معناسنه در وفتنه جوی وصف ترکیبدر بونده مدلول غمده عبارتدر ع بیت هر
بر کیدن اوغر درم انکه پای عین ایزینی طلبلیدیه یعنی غمک ایزینی بنم کیدوکم یرلرده صوال ایله زیرا اول فتنه جو
بنم اره‌سیمه کچمشدر یعنی بنم هر کچدیکم منزله دکلرده دیمک ع ای عرف بزم قدس برابر نظم تو هیت ع کاینجا

حکایت ازکهربین کذشته است ۶ بزم بهار مجلس دیمکدر مراد بزم جانان اندر دکو هر بیت ده یا نسبت و نون تأکید
ایچوندر بیت اک عرفی بو جو ابر منسوب به نظم مرغوب بزم جانانه ایلت زیرا انده یعنی بزم جانانله بر کهر
مدح حکایت واقع اولشدر یعنی نظم ایدرم انده اکا شکر ایضا صد شکر بن اقبالغم و شکر نقت ۶ در مملکت
عشق نشتم خلافت ۶ اقبال اصطلاحلرنده دولت معناسنه در دوره شکر اضافتلری بیانیه در و خلافت بوندن
پادشاهلق معناسنه در بیت یعنی شکر که دولت عمر وعشکر بلا سید مملکت عشقده تخت خلافته جلوس ایلدم
یعنی سلطان ملک عشق اولدم دیمکدر ۶ هر چند که درخور دهات نظر نیست چیست که تنها بود اما حسن و لطافت
۶ در خور ولایق معناسنه در حالا اضافتی لامیه در عصولیت بر تقدیر که جمال یا کمال که لایق نظر یوق ایسه ن
عرض دیدرو ایده جاکی کیمزلر زیرا بو قدر که اول حسن ولطافت بشها اوله ۶ باده دختر رز است در اغوش بر قصید
کام محتسب شهر بکش تربن خلافت ۶ بر تصید علی طریق معول رتصید ندن ماضی مفرد غایبدر و خلافت خلاف
معناسنه ع بیت دختر رز نه تو جقلشوب رقص ایدر دیدی یعنی محتسب طمهرو دکر بولدن بو یلیخلاف نرزع
ایلسون دیمکدر اولور و دختر رزدن مراد باده در سر مایه کاک خرد منتظر است ۶ دادم ندعانه ببسط الاظر
نت ندعانه دیمکدر جوهر و بعار رسمی تشبیه معناسی افاده ایدر ع بیت مراد سرمایه سی کی خرد ایت وجود
کلدسی ایچون منتظر دربر اول سرمایه بی ندیملر کبی سیلاب ظرفنه ویردی دیمک ۶ وادی حقیقت بجزد طی
نتوان کرد ۶ اینجا قدم درد کند طی مسافت ۶ قدم درد اضافتی بیانیه در درد خراد عشقدر ع بیت حقیقت
وادیسنی عقل ایله طی ایتمک اولماز بو محلده قدم عشق طی مسافه ایدر یعنی طریق حقیقتده قطع مراحل و طی منازل
ایدن قدم عشقدر حاصلی عشق سبب وصول الی الله در واقع سید دیمک اولور بو عزیز اکثر دواو بیله انحق بو قدر بو
لنوب علم یقین بو ثمر ایضا صومعه دیدم تجربه مشتی پروت و باد نیست ۶ جز عصا انبوس و شانه شمع
نیست ۶ صومعه عبادت خانه در و پرروت و باد غرور تکبر معناسنه در و انبوس شول مشهور سیاه اغجدر که هندو
ستاندن کلور و شانه طریق معناسنه در و شما هرکات ثلاثه ایله حشیر دیدکلری اغجدر ع بیت عبادتخانه ی
کوردم ایچنده بر زوج غرور و تکبردن غیری یوقدر عصا و انبوس و حشیر طریقدن غیری یوقدر حاصلی برز
استکبارلدن غیری نسنه یوقدر دیمک مراد اهل ریا بیه تعریضدر ۶ دانه ای طاوس که پستر چین که در کلزار عشق عیب بلبل
صید دایم و دانه صیاد نیست ۶ طاوس مرادر ایش شطحی و ملا مانله صورت بردر اولان اهل ریادر و کمتر بو یلیلرد
ترک کلزاردن عبارتدر و بلبل عشق صحو فیضدن کنایه در و صیاددن عرض صیاد مهر و محبتدر ع بیت ای طاوس دانه
دوشورمه یعنی منقار به دام محبت اولمه زیرا کلزار عشقده صیادل دام و دانه سیله بلبلدن غیری شکار اولور بو قدر
دیمک اولور و عاشقدر که صیاددن مراد جاناندر ۶ وصف جنت کم کن ای رضوان که در بستان ما ۶ سرو سوسن بیشمار است
و بلی آزاد نیست ۶ و کم فعلی سابقا ذکر اولان کبی ترک کلمه دن عبارتدر عصولیت ای رضوان جنتی وصف ایله که
بزم بستانمزده سرو و سوسن چوقدر و حال بو که بر یسی آزاده کلدر یعنی اسیر غم عشقدر و جنتده اولان سرو سوسن

ایسه

ایسه آزاده در دیملدر اولور معلوم اوله که شعرا سرو و سوسنی آزاده الکله وصف ایتدکلری انکیچوندر که بو
ایکیسی فصول اربعه ده تازه و خرم قلوب شدت شتادن سالمدر و بعضیلر دیدکه بیوق طرقیلاره معلقه ثمره اوله
ندن سالمدر و دیکر وجه تهنیت جز در مصیبت پیش ما عیبست عیب ۶ عید را در شهر ما رسم مبارک باد
نیست ۶ تهنیت مبارک باد معناسنه در ع بیت و عیبست عیب تأکید لفظی قبیلندندر و رسم عادت معنا
سنه ع بیت بزم شهرمزده مصیبتدن غیری یره تهنیت عیبدر بزم شهرمزده عیدا چون مبارک باد دیمک عادت
دکلدر مراد یا نلرده سرور دنیا بی اعتبار اولدوغی بیاندر عرفی نفسانیه معنی نکاری سیکنده لیک بکوبر نا
ابنا جمع و فرباد نیست ۶ ده نفس ، نطق دیکدر و ارباب معنی دن مراد ارباب باطنلردر و ابنا جمع دیدکی دو ارباب
معنادن عبارتدر ع بیت ارباب باطن بی منطق دیرلکی ایدر لکن بو جمعیت یعنی ارباب باطنک تقنن برنیل ترکا
سز کلدر یعنی ارباب قلوب کرچه ظاهر حالده خوشلردر اما باطنده جمیع جوارح واعضا و جوارلدله نالهدرلر دره
دیرلر دیمک اولور ۶ در جهان دوستی ور در زمان دوستان ای لغت کنز ی بیای معنی ابجاد نیست ۶ دوستی یا
مر نه مصدر و بیاد و ستم معناسنه در ع بیت دوستلق هرجا جهانده و دوستلرک دلنده اول لغت کرانده ن
ستم معناسی بولوریسن یعنی فهم ایدرسن اول لغت یوقدر یعنی محبت عالمنده و دوستلرک دلنده ستم معنالی
لغت ولفظ یوقدر مراد هرکز انلردن اثر و اذیت صادر اولماز و باهلر معامله جمیله اوزره درلر دیمک اولور ۶
بیستون را نیض نوری بتیه است ۶ تشبیه تازه ایجاد در کف فرهاد نیست ۶ بیستوندن مراد قلب عاشقلدر
آیینه بو محلده جلا معناسنه در ع بیت بزم بیستونمز فیض نور حسن جانانندن جلادر یعنی انلرن جلالمنده ر
تشبیه بازیچه بو محلده کف فرهاد دن و دکلدر یعنی فرهاد بو نلرن کوه کنلک ایله فرز یکدر ۶ عافیت سوزاست عرفی
بدوزخ نیست حیف کر وجود اهل دل خاکستر و بر باد نیست ۶ عافیت سوز وصف ترکیبدر و خاکستر کل معناسنه در ک
اکرچه حاصل اولور ع بیت ای عرفی دوزخده عافیت یقیناتش یوقدر حیف که وجود اهل دلدن اولانا سه بر خاکستر
بر باد دکلدر یعنی عافیت سوز دردیمک در حیف ایلدکی اتش دوزخ دفع عافیت سوز اولمالری جهتندندر ایضا شعر
کو تا نوکنم باد ره بیمان درست ۶ از فغان در شهر بکذارم کریبانی درست ۶ کو کانک ضیلد فی دیمکدر و نو
تازه تجدید جدید معناسنه در و بیمان و کریبان یا لمره وحدت ایچوندر ع بیت عشق قی که درد دلیه یکیدر هر
دولت عهد و بیمانی ایده یم ز یاد و فغاندن شهرده بر یقه بی بتون قومایم یعنی تأثیر فغانلا بیل دلدن ا
اثر ایله جمیع خلقده کل ضدن کبی جاک کریبان ایتدره بیم و یکدره باوجود انکه عشق اوزره صدوار ودرد تلخ ۶
بهر دردمانند اسلب در زمان درست ۶ وجود انکه اتلنه بیرلره که دیمکدر ع بیت انلر لرکه عشق یولوز دوق دا
زدل تلخ کتوردی بزم دره مزدنه و ترده درمان بیلرده درست اولمنده یعنی برمولفیق دوشمدی دیمک و دارس
تلخ بیل ردی کلاه دواه مفهوی و درده ۶ مردم ها صد شکاف از کف کریبانم نهشت ۶ وای که بود از دست
غم کریبانی درست مردم مردیدن ماضی در نهشت فعل نفی ماضی در ع بیت بن اولدم و غم کریبانی باره باره ایکن

الدن تومندر روی بیچه اولور دعالاکر دست غمده کرسیانیم بتون اولیندی دیمك اولور ۶ نیست عیبی کر بود سامانم
عیشم ناتمام ۶ عیب باشد سفره درویش را ای دوست عیبی یاسی تنکبرا چون دروساما انتظام حال معناسنه در
ونانی ده یاوق تنکیر در ع بیت اکر ساما عیش وذوقم ناتمام اولور اسه عیب دکلدر عیبلدر زیرا که سفره درویشك
ناتمام بتون اولمیه دیمك اولور مراد درویشه فقر ودکت لازم اولدوغنی بیاندر ۶ صید عشق از خام باشد نیم خورده را
شیشه ۶ نیست در خوان محبت مرغ بریانی درست نیم خورده شی نیم پخته معناسنه در ع بیت صید عشق
اولادل اکر خام ایسه ده نیم پخته در یعنی یارم پشمشدر زیرا محبت سفره سنده بتون مرغ بریان یوقدر مراد
اولدر سوزش عشقدر که نه نیم ناتمام اولدوغندن صید عشق جام ایسه ده نیم پخته اولمش اولور کشف کفر آلوده
ایمانش ز طعن قدسیان ۶ هرکه در ایام صحبت داشت ایمانی درست ۶ کفر بوندن ایمان حقیقیدن عبارتدر تا که
سابقاده بیان اولنمشدر وقدسیاندن مراد ملائکه وارواح نفوسدر ع بیت ایام صحبتده نا اهل ایمان رسمی اولدی
تا طعن قدسیاندن قطع ترتب عشق ایدوب ایمان حقیقی یه واصل اولدیلر دیمکدر بو بیت صوفیه اصطلاحی
اوزره واقع اولمشدر شین ضمیر احماری قبل الذکر طریقیله هرکه دن مفهوم اولان کیسه یه راجعدر ۶ باهمه کج
نکوقند ند الغان چمن ۶ عندلیبی کر زند ناکاه دستانی درست ۶ باهمه بوقدر وبو دکلو معناسنه استعمال
اولنور کاه برسیله اکرم معناسنه و تعمك یاسی مصدریه درکاف مکسوره ایله رسیدن بعد ندر ولاغات
چمندن مراد زمانه نك کندرونك مخالف اولان شعرادر وعندلیبدن مقصود عرض کندیدر دستان بونده نغمه معناسنه
ع بیت بوقدر که نغمه کل الحان چمن ضدی ایدر یعنی هیزه لنور لر اکر عندلیب کلنز ار سخن ناکاه بر درست
نغمه ایلسه یعنی بر نازك شعر انشاد ایلسه دیمك اولور وبالجمله عرض مذکور شعر ایسه تعریض ایدر ۶ چند عرفی
بنده فرمان خود باشد کسی بنده کی را میکنم نسبت بسلطانی درست ۶ کیبی ده یا وحدت ایچوندر معناسی بر
کیمسه دیمك مراد کنایه طریقیله عرفی کندیدر ع بیت ای عرفی نیجه دك بر کیمسه کندی نك بنده فرمانی اوله
یعنی نیجه دك بن کندی منه قول اولیم قوللغی وبنده لکی بر سلطانه نسبت ایتسم یعنی کندیدن
فارغ اولوب بر شاه خوبانه بنده فرمان اولیم وجمله عیوبدن امان بولیم دیمکدر ایضا عشق
ناوك ریزتو یك مو نیم تهی از زبان نیست ۶ باور م نایدکه بر موی ز یار الفکار نیست ۶ ناوك ریز وصف ترکیبیدر
ریز یدن دن اوق آتیجی یعنی اوقی آتیجی دیمك ویاردن مضافی حذف وقدر تقدیر کلام در زخم یار دیمکدر روا
ناز الفك تخفیفیله جریح معناسنه در ومصراع ثانی اوکی تغییر واقع اولمشدر ع بیت عشق اوق اتیجی
وبرقیلم زخم یاردن تهی دکلدر بکا اعتماد واعتقاد کلمز که هر موییم زخم عشق یاردن مجروح اولمیه
یعنی بسبتون وجودم ناوك عشق جانانله افکار ومجروح در دیمك اولور ۶ برهمن چون ببست زنارم مغان
کفتند حیف ۶ کین زمان در کافرستان عزت زنار نیست ۶ برهمن بونده وهمی تعولیله اصطلاح
مشایخده مرشد کامله عبارتدر زنار تقوی واهل سلوکیله دخی اعتقاد در وچون اوله تعلیلدر و بست

بان عرفانه تخیللر بستن دن ماضی مفرد غایبدر و تیشه دن ضمیر غایب برهمنه راجعدر وعقد زنار صوفیه
اصطلاحنده کمر بند عشق اوللقدن عبارتدر ومغاندن مقصود ارباب سلوکدر وکفتند ماضی
جمع غایبدر معلومم اولدکه فارسیده جمع وتثنیه نك صیغه سی واحددر تذکیر وتانیثی دخی یوقدر
وکافرستاندن مراد دیار مهر ومحبتدر ع بیت برهمن چونکه بکا زنار بغلدی مغان دیدیلرکه حیف بو آیامده
کافرستانده عزت زنار یوقدر یعنی دریا مهر ومحبتده کرچه عزت یوقدر دیو مغان تأسف
دیدیلر دیمك مراد کسر نفسدر ۶ میتر اودی بجام بوجام ولاید بلت ۶ نیست باکی کر سرم عشق کشیما
نیست ۶ میتر اودن لوبدنه ضرر معناسنه در اما بونده معنا لازمی مراددر یعنی دوکلور دیمك اولور وجامه
نصکین دکر او تنا کسریله اوانده بای کمر یکی اسعد سراب معناسنه وحشا ایکی معناسنه ع بیت
موجامه دوکلور وجام دو دغه کلور بس غیریانه اکر جلس عشقده کیمسه باقی دکلدر مقصود عشق بیاندر
یعنی معشوق قدحه کندی کندندن دولور وقدح دخی لبه کندی کندندن کلور حاصلی عشق بدیهه بیانندر زیرا
دکلدر کندی کندندن ظهور ایدر دیمکدر معلوم مرادکه عشق اکثریا دلبره حوق بو حاصل اولور وسعله
عاشق اولمق دخی مقرردر اما عشقه کندی ولاد تیله دکلدر بلکه همانکاه کندی عاشق اولمش بطور
مثلا مریض وخسته کبی ۶ شد مسلم از جهت عشقم که در هنکام نزع ۶ اضطراب جانسپردن مانع دیدار
نیست ۶ شد مسلم اسعدر معناسنه وسازبولانکبی برابره مبالغه افاده ایدر صفت مشبهه کبی اوتا نغات
وجهت لامیه وکسریله لغتدر قصد معناسنه وکه حرف رابط صفتدر وهنکام نزعدن مراد حالت موتدر
وسپردن مصدر در بوحالده معنای لازمی تسلیم ایتمکدر ع بیت همت عشقدن بعد مسلم وجهان کم حالت
موتده روح تسلیم ایتمکده اضطرابی مانع دیدار دکلدر یعنی حالت نزعده موتنك آلامی شدایدی جهت عشق
سبیله یاردر ۶ باسر هو دن نو هر صنف را صد دعویست ۶ کرچه یکمو ازکسی طبع تو منت دار نیست ۶
صنف نوع عاشقدن عبارتدر ع بیت سنك هر قیلك اوجیله هر صنف ایلر دعواسی یعنی بوز دلوه تعلق
واردر اکرچه سنك طبعك کمی دن بر قیل قدر منتدار یعنی ممنون دکلدر وبالجمله صنف صنف عشاق سکلم عقدیکی
سن مرتبه نشین مسند استغنا اولوب بریندن ممنون دکل سن دیمك مراد استغنای جانانی بیاندر ونشیمنا
بیور ع بیت خلق عالم البر عشقله غوغاده تحمیس ابسه پادشهم عالم استغناده ۶ انتظار نو بهار از بلبلی
چشمهای بستا ۶ صد تماشا هست در کلشن که در کلزار نیست ۶ بستك چشم وصف ترکیبیدر اچ کوزلو معناسنه
وباء مصدریه دروها علامت جمعدر اما بو محلده مبالغه افاده ایدر ع بیت تو بهاره منتظر اولمق برم
لغا ایلمه ج کوز لولکندندر بو قدر کلشنده یوز تماشا واردرکه کلشنده یوقدر مراد عارف کلشنده کلزار
سیر ایدر یعنی کلشن عارفه کلزاردر دیمکدر ۶ سوزن عیسی بپیچکند زشته مریم بسوز ۶ خلوت وصلست
الودکانرنیسته ۶ سوزن ایکنه معناسنه در ورشته ایپلك معناسنه در وبپیچکن وبسوز افکنیدندن وسوز بیدن

امر جاممزلردر و بهلن مرز تنبیه در والوداکلنهوده تلك جوی در مراد اصحابی ماسوادر و دابونده علامت مفعوللر
وبار اجازت معناسنه ع بیت سوزن عیسای بی رشته مریمی اشته بیقی یعنی تجلات دینویه یی بالجمله
ترك ایله چونکه مرادن خلوت وصلدر اکاه اول الوه لنره اجازت یوقدر یعنی خلوت سرای وصلده
خولا یعکبونه امتحانا ماسوایه اذن خدا یوقدر دیمك در ع بیت ره عشقست رنش نداره باز کشتنی
هر مرا اینجا عقوبت هست واستغفار نیست بها اسمال افعالا ایندرتنبیه مقامنده مستعملدر مرد رجع
محلنده واقع اولور کی ورفتن اگر کتدی معناسنه در اما بونده تقصیر و معصیتدن عبارتدر رو باز
گشت رجوع معناسنه استعمال اولنور و اینجا بوندن مراد عشقدن عبارتدر ع بیت اهل عشقه خطاب
عام طریقیله بیورر که ای اهل سلوك ایتدکلری یول عشق یولیدر بولنده تقصیر معصیت رجوع قبول
ایلمز بو محلده جرمه عقوبت وعذاب واردر توبه و استغفار یوقدر والمقربون علی خطر عظیم مفهومی
اوزره عشقدن رجوع روا اولمقدن زیاده افترا اولا مدر دیر کیم ع بر که افتاد در رهن بادیه مشکل برخاست که
مصداقی اوزره بو یولده دوشنلر کوچ قالقر دیمك اولور مقصود تقصیردن حذر ایتملی ایچون کمال مرتبه
تهدیددر بر سر موئیم کلپهلن ترك تشنیم هست یارکو حکایت لب کاینجا ادب در کار نیست بو بیتك معنا
یاران سخن شناسا حیران و سرگردان قالشدر و بالجمله اتفاق اولنده ویرلن معنا بودر ع بیت بنم بر سر قیلمك
اوچ معنای لذتنی ایشتی بشیر کلیه لر یعنی جانانین ینه البته کوره مزسن دیدوکمی دکلیه بو دلیما دیدار شریفنا
کورمك استرم ایدی جانانه سویلیه دوقاچسون دیعنی سن بن البته کوره مزسن بس بنی کورمك اچون بو
بلاسوبه بوده ویتیمان نه بنیم ایدوب گستا خلق ایله دیمسون زیرا بو محلده ادب ایله یار مزده ملك اولور والعلم
عند الله تعالی ، میرون باغیره دیکوی بیا عمر بقیم ای لطف فرمودی سرکه پا یران فنار نیست غیرپونه قیبدی ؛
عبارتدر ع بیت سن رقیبدن کیدرسن وای عمرم سن دخی کیدرسن بو بیلدیکمدن لطف بیوردی آما وار صا ؛
غلفه زیرا بو اینقدر رعنانه بحالی یوقدر یعنی مادام که رقیبله کیدرسن بنم ایغم سنکله کیتمکه قادر دکلدر و دید
خطابه کندر جانانه سندر که اغیار ایله اصطلاط ایتمه بو تعریض طریقیله تنبیه بیورمشلردر ایمدی عشق گر نرخ ؛
نهد قیمت جان اینهمه نیست که نرخ جان در ره آن سرور دان اینهمه نیست که نرخ اصطلاحده فلان یعنی
شو قدر بهایه صاتلسون دیو تعیین ایتمکدر وایتهمه نیست روزمره لرندن هیچ نسنه دکلدر دیمکدر و سرور
وان یوربنی سرود دیمکدر مراد کندی جانانیسیدر ع بیت عشق اگر نرخ قورسه قیمت جانه هیچ نسنه د
کلدر کرو اول سرور روانك یولنده ترك جان ایتمك هیچ نسنه دکلدر دیمك اولور مرد همت بنم اما بقناعت شاد م
کا یجه محصول زمینست و زمان اینهمه نیست ، مصراع ثانی موقع تعلیلده واقع اولمشدر ع بیت همت
اولدر کلم اما لا نعم للقانع مصداقنجه قناعتله شادو مسرورم زیرا اولنسنه که محصول زمین و زماندر
یعنی موال و ارزاق دینویه در هیچ نسنه دکلدر ، باغبانا ز امکراد عشق کار دل بکرفت که ورنه بزم درد
کی

که بیم خزان اینهمه نیست که عشق کوکل الوبق معناسنه در اما اکثر بازار و شیوه معاملده استعمال اولنور
ع بیت مکر باغبانك کوکلی کلیك عشق سندن بکر نلدی بوخصه باغبانك خزان قورقوسی سندن بزغم ده :
دل ایسه یعنی ملول و محزون اولمیه هیچ نسنه دکلدر دیمك اولور ، افراز شعبده دیگر شود شعبده بازه
دل قوی دارکه اسباب جهان اینهمه نیست ، شعبده مصدردر دفع بایندن و شعبده باز حقه باز وکوزبایجی معنا
سنه قوی دار دیمكی خطابه عام طریقیله درع بیت آخر شعبده باز فلك حیله وشعبدن دلکیر اولور یعنی نقر
ایدر کوکل کی قوی طوتکه اسباب جهان هیچ نسنه دکلدر مراد حقیقتده مانع و معطی جناب باری تعالی در
دیمك در صنعتی به در ریا نیست مکر زاهد را که ورنه جون باد و بروت دکران اینهمه نیست که صنعتی ده یا وحدت
ایچوندر و بکسر یلدبله دیمکدر و بادت همکرو برله دخی قلندر مثلا بیه کبی و باد و بروت بوننده غرور و تکبر
دن عبارتدر ع بیت مکر زاهدك ریادن بلکه برصنعتی یوقدر و الا انك ریاسی سبب غیرلرك غرور و تکبری
کبی هیچ نسنه دکلدر دیمك مراد لازم ریایه تعریضدر و بالجمله مراد بیلمز بو کونه اعتراض ایتملك شرط ادب
دیر بونا سیدرنشتکیم ترکی شعاره دخی جوق واقع درع نه فنك اشتی اولدی زاهد بوقدر بالرادی منزل
صلح میان تو در اوست و مغاور نه در دین تو تا کفش مغا اینهمه نیست که کفش مذهب معناسنه در ومغا
مغانه جیلرده عبارتدر ع بیت سابقا مدکور اشتی زاهده خطا ایدوب بیورر که ای زاهد مسکله مغانه
جیلرك اره سنده منزل صلح اولوقدر یعنی سنك اعتقادك بالجمله استعداد و صلاحیتك یوقدر بو حصه سنك
بینکده مغانه جیلرك مذهب وار نجه هیچ نسنه دکلدر یعنی انلرك کیشی کفر بسلا سنك دخی کار سنك سعیوره
یادر بس سبحه و ریا خود مرده دایدکی مقرر دیمك اولور مراد بونه اهل ریایه اعتراضدر ، شوق مارا
تماشا کرد بودت تاصدور نه ابر نیش کلزار جنان اینهمه نیست شوق بونده دلدن عبارتدر رد کرحال
ارادة محل طریقیله تماشا که تماشاکاه یعنی حقدر نظرکاه معناسنه اما بو محلده رونمانا کیمدن مراد
سلوك ایدوب سیر ایلدیکی عالملرکه هر عاشقه هر کونه بیوزدن تجلیات اولور وعوده اضافتی لامیه
در و شناشت فعل ماضی مستقبل مفرد غایبله و فاعلی شو قدر و جنا کسریله مثلك جمیددر ع بیت بزم
کوکلمزك کندو سیرانگاه بولنلی لسم ایلر بو خصه لعل سیرانگاهه نسبت کلزار جنان هیچ نسنه دکلدر
دیمك اولور ، کی در کوش بیا زدل ما نکشاید ، ورنه در مجلس ما بند زبان اینهمه نیست ، دراسعد
فیو معناسنه اما بو محلده کوشه اضافتله قولا غلی دکی مراد در و بند زبان کتم راز ایتمه دن کنایتدر
ع بیت کیمسه در کوش بزم راز دلمز اچمیه یعنی کیمسه راز دلمزی فهم ایتمکه قولاق طوتمز اولدیغندن
سرر سرسته قالشدر و الا بزم مجلسمزده بند زبان هیچ نسنه دکلدر یعنی انجمن سر ایکندکان عشقه
وحسبت کتم راز ایتملکه لاشی مدیمك بافود بزم گفت و کویه اعتبار مز یوقدر راز دلدن خبردار ؛
انلانه دراعتبار مزدیمك اولدی ، مرغ جلوه تکر داشتن حسن بلند بانظر بازی مای بهمزان اینهمه نیست

مرتفع بولندن فالله معناسنه در ونکم داشتن متعلق معناسنه در آمّا بو جمله دریغ ایلمکدن عبارت
اولور ونظر باز اهل نظر ومحبوب دوست معناسنه در وپا مرغ مصدر تبدیدر ع بیت جانانك حسن بلندك
جلوه سنی دریغ ایلدکمز فالله سی بزه بعضی برك نظر باز الغنکوره هیچ نسنه دکلدر یعنی بز اولیا نظر
بازکلرکه جلوهٔ حسنی بزدن دریغ ایتمك جانانه فالله بی اولدیغی حضر توفیق مکر اهبر شکر ق
ورنه خود رهبر انام ونشان اینهمه نیست حضرت فیق اضافتی بیانیه در ورا هبر قولاغوز معناسنه در وتا
ضمیر خطابدر وخود بو یلرده اینجق التقریر افاده ایلدر ع بیت ای عرفی مکرسکا توفیق حضرتی راهبر
اوله یوخسه نام ونشان رهبرلکی هیچ نسنه دکلدر حاصلی ع توفیق رفیق اولیا هیچ فالله یوقدر ایضاً
عهد حسنش روزکار دست بر داشت صاف اتش حسن او خورشید در داشت بو غزلکز دیوانده
اینجق در بیت بو اتش را ما بش کر بدر زیرا غزل بیتدن اکمك او ماز وعهد بو نده زمان معناسنه در
وشین ضمیر مقدّر جانانه راجعدر ورنکار دخی موسم وزمان معناسنه ودست بر دیا کفعیله غالب معنا
ولدر ضمیر دخی جانانه راجعدر ع بیت جانانك زمان حسنی اتشك غالبادیه چق زماندر یعنی انك عهد حسننه
اتش دنیایه غالبدر انك حسن اتشك صاف وخالص در وخورشیدانك حسنه نسبت اتشك درددر یعنی تو
یو سی در وبو سه سیده حاصل حسن جانان شمیدن دخی اعلا وتابدار در دیمك اولور دُرد دالك ضمیله لغنده
شراب چوکنه دیبا لجمله اطلاق اولنور ع قالمات علی ازاتش حسنش سیو خت دو قمار خانه سوزی روز
بر داشت را وبوا اضافتی لامیه در وبرد ضمیله بر ونده اسمدر ایلمك ویغا ایتمك معناسنه انکیم ز د
وبرد دیرلر اشعار یحیی وقت واقع اولور آمّا بونده قمار قرینه سیله یوتمق وغلبه ایتمك معناسنه در
ع بیت جانانك آتش حسندن خاتمان علم یاندی خانه سوزلق قماری اتشك غالبدر چق کوزیدر وملك
اولور عالمبده با تسکیر ایجوندر روقمار قالك کسریله اوجله اوینور برمشهوردر بوندر وخانه سوز ک
اضافتی تشبیه ایله اضافتی قبیلندندر تشنکان عشق را قدح بر داب حیات اب متاع اماده بهردست
بر داشت را بونده تخصیص ایجوندر ونون کسریله ادات نفی در واب متاع دیدیکی ردلون عبارتدر
ودست بردن مطلع صنعتی اولر در ع بیت تشنکان عشقلك کوکلی اب حیات ایچمز یعنی انلرك کوکلی
اب حیاته میل ورغبت ایلمز بو کوکل متاع اتشه غالبدر حب لطفهم متاده ذریعنی ذ تشنکان عشق
اتشه غلبه ایتمك ایچون حاضر لنمشدر بو وقته اب حیات ایچون اماده دکلدر دیمك اولور عرفی اندر عشق
اکر ناقص بود افسرده نیست صید عشق از خام باشد نیم خورد اتشست نیم پخته معنا
ع بیت عرفی اکر عشقده ناقص ایسا یعنی کامل دکل ایسه افسرده دکلدر زیرا صید عشق اکر خام ایسه
نیم پخته در یعنی عاشق اولان وجود هر نقدر خام ایسه یارم بشمش دیمك اولور زیرا اور زیکمه
سوزش عشقه نائل اوله مدغندن صید عشق حام ایسه ده نیم پخته اولمش اولور مصراع ثانی سابقا در

ست ر وصحت یعنی اولان غزلنده دخی را وادولنمشدر ع غزلی کفتم ان باعث کفتار کجاست نوکل چین
ام ان کوشهٔ دستار کجاست ع غزل غیبك وزنانك فتحی طرزیله چنین بینه ویدن بینه وطوتوز بینه
دیرلر آمّا مطلع ولیهر قافیه اوزره اولق شرطیله اولان برینه دخی تجویز ایتمشلر بوندن زیاده
سنه یکری بینه دك قصیده جهه دیرلر ع بیت بر غزل سویلشم اول باعث کفتار قنده دریعنی اول سو
یلدیکم شعره سبب اولان دلدار قنده در برتازه کل دوشرمشم اول کوشهٔ دستار قنده در دیمك اولور
مصرع ثانی اوّلده ارتسال مثل قبیلندندر وبالرودت اچوندر یك سبو دیر رصومعه اردم که دکر میفروشان
بشناسند کمبار ازیکجاست ع سبو دستی معناسنه در وصومعه عبادتکاهدر ودکری ع ثلاثه بینه دیمك ومیفرو
شان شراب صاتیجلر دیمك مراد مخانه ع بیت صومعه قبو سنه بر دستی شراب کتوردم که بینه میخانه
جیلر بلسونلر والسونلر که بازار قنده در مراد صومعه نشینان نیهه حال سبو کشان رتبه سنده دکلدر در
علی اصطلاح الصوفیه ونفس الامرده مقام زهدن بر مرتبه بس صومعه بر سبو آور لاله باده فروشلر
رواجن وکثرن نعمت ایدکن کوستر مك اراده سیله اولور تأمّل خرمن انده دنیا بجوی کو بفروش اکه
داند که سر کوشهٔ خمار کجاست اند الفك فتحیله غصه معناسنه در ودالك ضمی وداو ایله دخی لغتدر مثلا
اندده کبی وخرمن اندا اضافتی بیانیه در وجو فتحیله اربه معناسنه در وخمار خانك فتحیله مبالغه اسم
فاعلدر باده فروش معناسنه در وکوشهٔ خماردن مراد میخانه در ع بیت غصه خرمنی بر اربه یه صات دیو
سویله اول کیمسه یه که جانب میخانه نشانه اولور دخی بیلور خرمن غصه بر جوه صاتمق باده قلیلیه دفع
غوم کثیره ایتمه دن عبارتدر عشق کاریست که لایق برواج افتاده ست ورنه در کون ومکان لایق این کار
کجاست ع عشق مبتدا وکاریست خبریدر وکاریست ده یاء وحدت ایچوندر واین کاردن مراد کار عشقدر ع بیت
عشق بر کاردر که لایق رواج واقع اولمشدر بو وصف جهانده بو کار عشقه لایق قنده واردر عشق شو یله بر کار
درکه حضرت فیاض مطلق بوکه شان وروح وبر مکله مطمح انظار هم عالم اولمشدر والّا حقیقتده او ل کار
مشکل سر کیم وارد رحاصل کلام جهانده کار عشق نهایتنه ایلتمش مراد عرفان بسند قنده اولور
یعنی اولا زدیمك کام اول بسر بیت نهم اندر طلبش کر بدانم که کشاینده زنار کجاست بیت بونده اولیش
ماسوادن عبارتدر وطلبش ده شین ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله کشاینده زناره راجعدر وکشاینده
زناردن مراد مرشد کاملدر ع بیت مرشد کاملی طلبه قصدن اقل آدیم بت بانغنه قورم یعنی قدم اوکده
رابیض ما سوای ترك ایدرم اکر مرشد کامل قنده اولدوغن بیلورسم دیمکدر ع عرفی از پرده برون اکه
جیوات کلرز ارست این تماشا بسل پرده پندار کجاست ع عرفی منادا حرف ندا مقدّردر و پندار کسریله
ابتماسنه دتر فیانو درع بیت ای عرفی پرده دن طشره کل که جهان کلزاردر بو کلزارك سیر وتماشا
ایلدك سرا پرده پندارده قنده مبسّر اولور یعنی میسّر اولماز دیمك مراد نفس الامرده جهانه دیمك

عبرت ایله تماشا به سر اوردر دیمه دن کنایه در « غمکسار و رنیاس دشمنی محبوبست « هشم
و نازلر ایش برینه بزم خوبیست « غمکسار دوستلق معناسنه در و دشمنی یا سی مصدریه در
و محبوبیست یاسی نسبیه در و خوبیست یاسی مصدریه در لکن محبوبیست و خوبیست یا لری
ضرورت وزن اچون تحتیه اوقنور « بیت صورت عداوتده دوستلق دلبره منسوبدر زیرا :
هشم و ناز خوبلق جلسنك ارایش ظاهریدر بو کرسه ارایش دردن بزم خوبد مهر و محبت
اولمش اولور کر بسنو دردمن ظاهر شود کاین اضطراب « ستاره ن مباع طاقت ایو بیت «
بسنو نعل مستقبل مفرد مخاطبدر سنبد ندن طرحمق معناسنه در و بلر مو کده علامت ا
مستقبالدر « بیت اکر بنم دردیمی طرف سندن ظاهر اولورته بو بنده اولا اضطراب حضرت ایو بك
متاع صبر و طاقتنه شتر اده ر یعنی نقدر وار ایسه بنه اولقدر دیمك اولور مراد ادعا
دروا یو بیت یاسی نسبیه در لکن ضرورت وزن اچون تحتیه اقو نور عان یوسن ازدام اما ا
نهه دل را بیکرد « اشتیاق یوسفی وکریه یعقوبیست « یوسفی ده یاسی نسبیه دیعقو به
بو یله در لکن یعقوبیده ضرورت وزن اچون فتح در « بیت بو سندن ازاد و سلم اما اول
سنده که کو کلی امر یعنی مضطرب و متألم ایلر یوسفه منسوب اشتیاق و یعقوبه منسوب
کریه در یعنی ارزوی جانانه و کریه عاشقانه در دیمك « سدره در لب وکلم پژمرده میکرد
وو لی در نهادم شعله نشو و نمای طوبیست « سدره فلك رابعه بر منتهی شجر عظیمدر که
حضرت روح القدسك مقامی نده در و اب وکل کند یندن کلستان فطرتنده کنایه در که مصرع
ثانیده نهاد ایله تعبیر ایلشدر « بیت سدرة المنتها بنم کلستان فطرتمده پژمرده اولور
لکن نهادمده شعله نك طوبی کبی نشو نماسی وار در یعنی فرضا بوستان نهادمده سوده
دکلسه پژمرده اولور دن اما نهادك شعله نشانه ده اولسه نشو نمای طوبی بولوردی دیمك
شعر در اما نیاشد تفتی عرفی خوش رخت قاصدمه کین داستان مکتوبیست « خوش
انرها مزد رخوشیدندن و مکتوبیست یاسی نسبیه در و لکن بو یله محلکرده ضرورت وزن
اچون تخفیف اوقنور « بیت بزم درد مرزده شرحی دیمك دکلدر اى عرفی بسم اولنقاصده
زحمت و یر مه زیرا بو داستان یعنی بو دردك شرحی مکتوبه منسوبدر یعنی تقریر ایله اوله ز
تحریر ایله اولا جقدر دیمك ایضا کذشت بر من عاجز بیان چه حال کذشت « که شاهباز
بکیك شکسته بال کذشت « ادلکه کذشتن فا علی مقدر جانانه روکه صرف بیان در و مصرع
ثانی اول تفسیر ایدر « بیت جانانه بن عاجز و مسکینه از زنده نجه کوزکنه حال کچدی
یعنی اول کچك ایله بکانه حال اول دیر دی شاهباز کبك شکسته بال اوزرینه او غره قده کبك

شکسته

شکسته بال دیمه او غر ربعه و تعلقانه طلال و بیر ر سه جانان او نزدیمه او عز دیمله بن دخی
او یله اولدم دیمکدر « غمکسار هم ای دستان بها سلیمله که در دیمار فسون کار هاز نال
کذشت « غمکسار اکالنه تحمیله کو کل آکلنمامیه دیمکدر و یا مصدریه در و فسون نالك
تحمیله رقیه معناسنه اولورکه ضمنه اوزینه او قیوب اوفر لر « بیت ای دوستلر بکا کو
کل اکلنجه سی اوله جق دعوا ایله ایحکه چالشه دن راحت ایدرکن زیرا دردلر مز
فسون و رقیه دن و ایلیلرمز نغالدن کچمشدر یعنی حالمز غایت مکدر اولوب دردمزدوا
پذیر اولمه دن و کار لرمز ایلك بولمه دن کذر ایتمشدر دیمك اولور ملال عالمیا دمیده م
دکر کونست « هم کو مدت عمرم همیك ملال کذشت « عالمیان یاسی نسبت اچو ندر
الف نون ادات جمعدر معنا سی اهل عالم دیمکدر حصول بیت خلق جهانك ملالی جمله م
دکر کوندر یعنی در لو در لو در بن اول کیمسه یم که مدت عمرم بر ملال ایله کچدی یعنی ملا
عشقله سرور اندی دیمکدر خلق عالمده ملالی درلو درلو در دیدکی کاه دینوی و کاه
اخرویدر دیمه دن کنایه در « همین بست دلیل بقای عالم عشق « که یك شب غم او در
هزار سال کذشت « همین الحق معناسنه در بس یتر معناسنه در « بیت عالم
عشقك بقاسنه فقط بو دلیل یتر که انك بر شب غمیك بیله کچدی « باغ طبع توق
عرفی که فلر ناز کیست « هزار نسیم که بکذشت بر نهال کذشت « عرفی منادا حرف ندا
مقدر در و نازکی یاسی حرف مصدر در بو محلده ضرورت وزن اچون تحتیه او قنور و نهال
تازه بوق معناسنه در « بیت ای عرفی سنك نزاکت حتی اولان باغ طبعکه هزار نسیم
کذر ایلدی انده بنم نهالم اوزرندن کچدی دیمك اولور نسیمك باغ طبعنده اولان نهال
اوزرندن کچه سندن مراد باغ صبی تر و تازه اولدوغی بیانندر ایضا کر بدبرم طلبد
مغبچه حور سرشت « بیم دوزخ برم از یاد چو امید بهشت « مغبچه اصطلاح شعر
امیرانه ده دلبرلندن عبارتدر اما بو محلده جانانه دن کنایه در و حور سرشت وصف
ترکیب اقسا مندندر معنا سی حور سرادنلی دیمکدر و چو ادات تشبیه در و بهشت جنت معنا
« بیت اکر جانا بنی بر ده طلب ایدر سه یعنی کلسا به دعوت ایدر سه دوزخ قور قوسی خاطر
ملدن اخراج ایدر یم جنت امیدی اخراج ایند کم کبی یعنی بکی بن دخی خاطرمدن اخراج ایدر
رضای جانانه ابسا انقیاد ایدرم دیمکدر « نسبت تسبیحه و زنار و صدر نك ابحث
و ره این رشته ها نسبت کند و ام سرشت « سرشت زارنك کسر یله رشته دن بو کلك و نور
تمق معنا سنه در « بیت تسبیح و زنار نسبتی یکی بوز ر نك قارشد ردی یعنی رشته کبی بیم

وکیمی زنّار دیمک ایله بو قدر رنک خلاف غایلنا ولدی بو خصوصه حقیقتده بو رشته اول
رشته در که آدم عدم آنی بوکدی دقوزدی یعنی آدم عدم بو رشته‌ی بوکدی کده سببی
وزنّار اطلاقی بوقایدی مجرّد رشته ایدی بعده کیمی زنّار دیوا دوبر ملک ایله بو قدر رنک فلا
ظاهر اولدی دیمک اولور بعضیلر دیدیلر که مراد حضرت آدم عدم ملک اصل خلقت نوع انسان او
لدوغندر وسببیه وزنّار بونده بنلک وبدل‌عا ارلدن کنایه‌در خواجه حافظک بو سوزینک منطو
قیدر بیت من ملک بودم وفردوس برین جایم بود * آدم آورد درین دیر خراب آبادم * والعلم
عند الله تعالی * عشرت زمنه بجو باکه دهقان فلک * تخم هر کشت که بدرود دکر بار نکشت
بار کبر معناسنه درو دهقان بونده اکینجی معناسنه در وفلک اضافت بیانیه در و کشت تارله
واکین معناسنه در بعضیلر بولیغی اکنجی تارله معناسنه اولمغه وصف بوقدر دیمشلر امّا بو
سوزنک وجهی یوقدر و بدرود بونده ضرورت وزن اچون واو ساکن ودال ثانیه ضمّیله ایله
اوقنور و دکر بار بر کره دخی دیمکدر و نکشت کشتن دن فعل نفی ماضی در معناسی اکدی
دیمکدر و فاعلی دهقان فلکدر اچمعدر ع بیت کچنی وکتش ذوق وصفای کیرو طلب ایتمه زیرا
دهقان فلک هر کیمدن تخم که بجیدی بر کره دخی اکدی دیمک اولور ساعر که دهن بوسه
زلیخی بیرینده * تا ندامت نکشم کرنکنندم بیهشت * زو زار مفرده‌نک کسریله ویانک تحقیله
بونده عقبنجه واردیجه دیمکدر و بیز دخی معناسنه در و بد ده هید نلتنا مرحاضدر و تا
تعلیل ایچوندر ونداست پشیمانلق معناسنه در بیت ضمیرنده بن ساقی مجلس راتعقد بایدی
وکندویه خطاب ایدرب بیورر که ای ساقی باده قدحی که بکا ویرورسن اردنجه دخی بر
بوسه ویر یعنی ای ساقی بکا شراب صوندقلی دمده در عقب بر ده بر بوسه دخی ویر
تا کیم اخرتده بر جنته قومزلر ایسه ندامت چکمیم یعنی دنیاده ایدیکم باده نوشلقدن
پشیمان اولمیم دیمکدر عرض که ادّعا دره ترک دین درره معشوق کناهست ورنه کناهست
که درنامه توانند نوشت * نامه‌دن مراد دفتر اعمالدر و توانند توانیدن مضارع جمع غا
یبدر وفاعلی کرام کاتبین در ونوشت فعل ماضیدر لکن بو محلده استقباله مقارننیله
معناسی مصدرتی افاده ایدر ع بیت معشوق یولنده ترک دین ایلمک کناهدر اما او لا
کناهدکلدر که کرام کاتبین انی دفتر اعمال عاشقه یازه مقتدر اوله‌لر این قدر که کعبه
پرستی که تو داری عرفی * از تو باید که کنی منع مه از طوق کنشت * کعبه پرست وصف
ترکیبی ویا مصدریه در وصفیه دخی دیرلر وداکی استعماله سنک وار دردیمک الطور
وکنشت ضمّیله کلیسا معناسنه در ع بیت بو قدر کعبه پرستلکه کدسنک وار دار ای

عرفی

عرفی سندن کلور که بنی کلیسا طولاننی احتمکدن منع ایده سن دیمکدر مراد عاشقه کلی زهدبهار
سلیدال ویرب مستی وجد بو شیدن رد کرداتلک دلنتواه اولور کو یا که عرفی اول مقاملک سوز
ین سویلر ایضا * کر نخل وفا بر ندهد چشم تر ما هست * تا ریشه در آب است امید ثمری هست *
بر اسمدر میوه معناسنه و چشم تر نخلفا کوزدن عبارتدر و یا تنکیر ایچوندر و تا توقیت
ایچوندر وریشه جعفدر امّا بو محلده اغاج کوکندن عبارتدر ترجمه معناسنه در ع بیت
اکر نخل وفا میوه ویرمزسه چشم کریان موجوددر یعنی مادام که نخلک کوکی صوده در یمش
امیدی مقرردر حاصلی کریه عاشق نالالت موجب رحمت جانان اولمق محققدر دیمک اولور *
مصرع ثانی اوّلی تفسیر ایلدی * بر هنه رسد آیت یاس از در و دیوار * بر بام و در دوست پریشان نظرد
هست * آیت بونده علامت معناسنه در و یاس نومید اولمق معناسنه در و بام طام و در قپو
معناسنه در و پریشان نظر وصف ترکیبی انسانیدر و یا بونده صفت تنکیر اولمق اولی در ع بیت
در و دیواردن یعنی هر طرفدن بر نقدر علامت یاس ظرق ایریشرسه ده بنده دوستک بام و درنده *
عاشق پریشان نظر موجوددر دیمک اولور نه کیم استادم مذاقنجه اندن بیورر بیت فرقت
نقد رانت جان اولسه ده عاشق جانانه اوله هجر ایله مأیوس محبّتنا منکر نشوی کر غلط دم
زنم از عشق * این نشأه مرا کر نشود باد کر هست * منکر صیغل ضمّیله انفعال بابندن اسم فاعل
غلط بیلمش معناسنه واین نشأه‌دن مقصود نشأه عشقدر و با بونده ظرفیت افاده ایدر ع بیت اکر
عشقدن غلط دم اورسم منکر اولمه سن یعنی فیوضات عشق زنهار انکار ایتمیه سن کر زیرا بو نشأه بنده
بوقایسه غیریده وار در و بالجمله نشأه عشق مقرردر انکار دن غایت احتراز ایله دیمکدر * ان دل که
پریشان شود از نالۀ بلبل * در دامنش آویزکه با وی خبری هست * آویزاسلق معناسنه ایلاودیدن دن امر حا
ضردر بو محلده معناسی لازمیدر باشد دیمکدر و ضمیر لر ایکی سی دله راجعدر خبر یلسی وحدت ایچون
و تنکیر اولمغه دخی مانع یوقدر ع بیت اول کوکل کم ناله بلبلدن پریشان و متأثر اولور انک دامننه
تشبث ایله که انده بر خبر واردر یعنی اوردلده کل مقصوددن بر خبر موجوددر دیمک اولور *
هرکز نزدم علم زدم دور زنبو دست * عشنا دست که او را سر و برگ سفری هست * شاد ایاسه
مصدریه در و بو ضمیری شاد به راجعدر و راتخصیص ایچوندر و سر ببونده ارزو معناسی و برک سر
عطفی تفسیریدر نته کیم بو بینده دخی بو بلده در قاضی مبرک بیت بکیمدکرنده اسر وبرک اشنایی *
که نبرد اشناوه مشقت جدای * سفر تابجه تنکیر ایچوندر ع بیت قدم غم هرکز بنم دلمدن دور
اوله مشدر شادلقدر که انک سفر ارزوسی وسوداسی وار در یعنی دلمدن دور اولان شادلقدر
دیمک اولور * هرکز نزدم دست بکیتی ز سر صدق * از بستن زنّار مغان فعلی هست * کیمن مده

معناسنه ویا مدت اچوندر و سرحدت معناسنه در و خطر یاسی تنکیر اچوندر و مصراع محل تعلیلده
بیت ارادت مهر و محبته صدقم جهتندن برغیری طریقه اختیار ایلمدیکه سبب وعلت زنار معاف
نیلک اردیمه بغلدم غیرعدن غیری طریقه سلوکده خطر واردر ، تا لفت خوشی بتو راز دل عرضه اد
بیت کار ناصیه غماز نشد هست ، خوشی یا مصدریه در و دانستنک فاعلی عرضیه راجعدر و
بونده ناصیه دن مراد سیما در یعنی وجوه هم مفهوم و شرائل اور ، بشره عاشقدر و غماز مبالغه اسم
فاعلدر غماز ایدیجی معناسنه و ترادات تفضیلدر و یا تنکیر اچوندر ، بیت خوشلق سکا عر
ضیلک رازدلی سویلمکدن برعرض بیلدی که ناصیه دن زیاده غماز رخ واردر دیمک اولور
ایضا گر دل عنان فرصت از ثغاز میکرفت ، کام ابد رطالع ناسماز میکرفت اغاز اول معناسنه
وطالع ناسماز بخت ناساعد دیمکدر و میکرفت فعللرینک فاعلی دلدر ، بیت اگر کوکل عنان فرصتی
اولدن طوتیدی یعنی فرصت الدن کیرو منع ایکن فوت ایتمیدی بخت ناساعد وطالع ناموافق دن در دجا
ولدن افد ایدردی دیمک اولور ، گر سایه های سعادت نمیکلد گنت ، کبکی دری زچنگل شهباز میکرفت
دره الدن تحصیل […] دیه درلر عادتا دره شکلی اولور گویا کی اوده بلکی اشوب جگه برتبودر اکثرتیا
کلکلر اوپله یرلره اولنماندر […] رسیدن کبک دری دیرلر و یا نسبیه در و شهباز نیونک طوغان
دیلر ، بیت اگر کوکل سایه های سعادتی ترک ایتمیدی یعنی کاکان سایه گیرهای سعادت
عشق اولیدی چنکل شهبازدن کبک دریی چکوب الوردی دیمک اولور ، گر در کمین وسوسه هشیاری
نشست ، جاسوس طبع خانه برانداز میکرفت ، هشیار عاقل ضد آگاه و حتی متیقظ معناسنه در
وخانه برانداز خانه بیقی دیمکدر وصف ترکیبیدر ، بیت اگر کوکل وسوسه یو سوسنده اگاه
و متیقظ اولدیغی حالده او نوریدی خانه برانداز دیده اولان جاسوس طبع بوالهوسی اخذ
و گرفت ایدرلردی دیمک اولور ، گر در فریبگاه سلامت نمی غنود ، صد دزد خانگی بدر راز میکرفت
فریبگاه الدنجق یر دیمکدر و نی غنود غنمک ونونک فتحه سیله فعل نفی ماضیدر غنود ندن
دن ایمر غنمق معناسنه در و دزد خرسیز معناسنه و خانگی یا نسبیه در کاف بهای رسمیدن
بدلدر و بدر ده یا ظرفیت افاده ایدر و در قپو معناسنه اسمدر ، بیت اگر کوکل سلامت
فریبگاهنده ایمز غنمیدی یعنی سلامته الدنوب غفلت اوزره اولمیدی راز قپوسنه یوز دو خرسز
ینه طوتردی یعنی غماز کرگان کالادی اعلی حیله اولان دزدان افعال شنیعه و شغیلی منع و دفع ایدرد
دیمک اولور ، پیمانه غرور لباب نمیکشید ، کر ساغری ز مردم دانا زمیکرفت ، لبالب طولو معناسنه
ونمیکشیدک فاعلی سابقا ذکر اولنان دلدر و ساغری یاسی وحدت اچوندر و مردم دانا دن مراد رند ملای
در و بیکرفتنه رادات حکایه در ، بیت کوکل طولو غرور پیمانه سنی چکمزدی اگر ملای شیر اولان رندلک

از سنان باکلدن یعنی […] تعلیله […] حاجت […]

الذین

الندن بر ساغر طوتیدی یعنی بر قدح باده نوش ایتدی دیمکدر ، گر میکشاشت غمزه ساقی
بدست صبر ، کار دست او پیاله بصد ناز میکرفت ، بیکذ اشتک فاعلی مذکور دلدر راجعدر
واو ضمیری ساقیه راجعدر و پیاله قدح معناسنه در ، بیت اگر کوکل غمزه ساقی یی قویسیدی
یعنی استغنا ایدر یا دور ریبه دو شمیدی کبدر صبر الینه قدحی اول ساقینک الندن کویلور
نازایله الوردی دیمک اولور دست صبر اضافه بیانیه در و مصراع ثانی بر ره الله و میکر
فتک دخی فاعلی دلدر […] لفظ کسر مثیله معنا حکایه افاده ایتمکده در و جایزدر که میکدا
شتک فاعلی غمزه ساقی اوله […] بیت اگر ساقینک غمزه سی قویسیدی یعنی شیوه و نسو
نکریکی ترک ایدیدی دلالت دستنده بیالمی دست صبر ایله صدکونه ناز و استغنا ایله
اورددی دیمک اولور مراد صبر بجال اولیدی دیمکدر ، گیک جام بی تبسم اکنون نمیدهد ساقی
زهر چشم زمن باز میکرفت ، نمیدهد نک فاعلی بیت سابقه مذکور اولان ساقیدر و
تبسم یاسی مصدریه در و زهر چشم غضب بقه ده استعمال اولنور و میکرفتک دخی
فاعلی مذکور ساقیدر ، بیت مذکور ساقینک غضبله بقه بسر خوشلغه بهمدن الدیر
یعنی بنم گیفلی ره جوردن شمدی اول ساقی تبسم ایله بر قدح باده صونمز دیمک اولور
عرضه زبانتادرهمین بود در جهان ، هر مرغ که کام خویش ز پرواز میکرفت ، زبانتاد یاسی اضا
اولدن ممکن […] استعمال اولنور ، بیت عرضا یقدن و شدن بی اعتبار اولدی و هم بو بیلدا اولور جهانده
بر مرغ که کندی مرادنی پروازدن طوتدر یعنی حصول مقصودی حضرت فیاض مطلقدن بلبیه
کوشش و کوششدن بیلن کیمسه حور و حقیر نامراد قالور مراد هرشی خدادن بیلملکدر
دیمک اولور بو بیتک معناسی تغیریه مشروح اوزره استخراج ایدوب استادم حذاقی اندلبه
عرض ایلدکمه بیورردیلرکه بو معنا بعید کلدر که تکنا تمنیه عرضیلا پروازدن مقصودی تقنایه
اوله بیه ایمش اولوب مراد بیته ابرمش دیمکدر و فنادلک خود طریق عشقده مرغوب ایدکی محققدر
دیو تحقیق اندیلر العلم عندالله ، ایمناکر ، نخوردی ز دست انفعال چیست ، ای خون شرم
ریخته ایمان رنگ الحیست ، کی اصعدر شراب معکند و دست ضمیر متکلم ایله ضرخاطبدن مر
کبدو جیست یاسی هاء رسمیه بدلدر زیرا اصلینا چه در ، بیت کند خون درونه خطاب
ایدوب بیورر که اگر باده ایچه مثل ایدلنک بیدن سنک اوتمانک ندر ای شرم […] کلشن نان
بورنک الندر دیمک ، کی لازمست باده کشیدن ز جام زر ، مقصود کر بیست قصور سفال
ونیست ، جام زر الندن قدحدر وسفال […] پیمانه دن عبارتدر ، بیت التون قدح باده
ایچمک نه لازمدر […] دیکلدر مقصود اگر باده ایچمک ایسه سفالک قصوری ندر

یعنی باده اچملدن مراد اولدقده صکره سفال ایله ده اچلور فقط جام زره مخصوص دکلدر
و بالجمله رند خردمند جام زر و سفال کهنه‌نک فرقی اتمز نته کیم شاعر بیورر بیت بولنمز ایسه
قدح خوش کورر سفالی کوکله شاید فالوری عیشدنده اول ساغر صفادیه‌ر رنگ میرزا کلی کره مستا
نکاهست چشم من اکه نیم که شرم چه و انفعال چیست عزیکرا مرحا مزدر نکر ید ملی منتقد روکه
اکاه ملی تحقیف اولنشدر بیت صبرنی کوره کورم جانانه بقیله دل مست نکاه اولمشدر
واکاه دکلم که شرم ندر و انفعال و حیا ندر یعنی کمال الحیرتده شرم و حیایی فراموش ایدرب مانند
خورشید درخشان اولان رند جانانه بی باك دو بهره تعمه قالمشم دیمك اولور مراد حیرت عشقی
بیاندر ی مردم عرک اید طفل غرتر سال وععلوم ماشد که براین نهال چیست که مردم بردیده فعل
ماضی نفس متکلم مع الغیر دور برادنک احتیاطه بوتن میو معناسنه درو مابعد ینه اضافتی لامیه در
واین نهال دیده دی بذکور طفل غرت مسالدن عبارتدر بیت اوعرفی اولد کوچك یاشیله طفلی
غمدن اولدك و حال بوکه بزم معلوم اولمدی که بونانه بو داغك بزن فائده سی ندر دعلا ازلر
ایضا کر تکیه کاه کلفتی دکر مسند چه نشست که ایم بر دو نخت ولب بر لب بخست که تکیه کاه سو
بکنجلك بر ذیکیدر و کلفته اضافتی لامیه در و مسند چه تحت سلطانی درلر اما بو لده تکیه کاه کلفتی
تقرر دلتدن و مسندچه عزت و نعمتدن عبارتدر بیت کر تقرر دلتده و کر عزو نعمتده یم بو زم
رو جشنی و درد لم لب غنده در یعنی بر حالده حسنده ابرو و غمده لب بر لبیم والحاصل دائما خنده
وغامدن خالی دکلیم دیمك اولور ما نیکنامانی عصمت چی شم که رندی حریف ماست که بدنام عالمست
نیکنامانی یا سی مصدریه در و عصمت یا کلك و هر کار ارالك معناسنه در و رندا اصطلاح عجمده
باده نوش معناسنه در و حریف لغتده همیشه معناسنه در اما استعمالده ندیم باده یه اطلاق
اولنور و بدنام رسوالی معناسنه در بیت بز عصمت و عافیت نیکنامانی حکمن بزم مصا
حب و ندیمیز شول باده نوشدر که رسوال جهاندر که صد سیل فتنه امد و کردن رجا نرفت که قصر
مراد ماست که موقوف یک دست سیل فتنه اضافتی بیانیه در و کرد توز معناسنه دو یاد وقد
اچوندر و نرفت بوتده قو بمدی دیمك در بیت بوز سیل فتنه کلدی و عالمه برنده بر توز قو
بمدی یعنی کیمسه به ضرر ویلمدی بزم مراد مز قصر یدر که یقلماده بر نفسه موقوفدر یعنی
لازم کلسه سیل فتنه ایله دکابر نفسله یقلوب زیر و زبر اولور دیمك اسلام کی بدردمنا ایم
بجاست که بازیچه بعادت طفلانه مجاست بازیچه اویونجق معناسنه و یاد وحدت اچوندر
و حنه اداتی توسلدر و بعادت باعتبار معناسی افاده ایدر و طفلانه ده یاء رسمی تخصیص
اچوندر بیت اسلام بزم مسلمانلغمز در دیله یعنی بزم مسلمانلغمز مبتلا اولدغمز حاصل مجرد

صورت

صورت اسلامه کیر مکلکدن عبارتدر اولور بو کونه اسلام بر بازیچه در که کوچك اوشقلره
اولان عادت قبیلندندر یعنی اسلام انجق صورت اسلامه کیر مکلك تحصیل اولنمادقجه نشر ایلی اسلام
در وابعد سنت هدایت انجانی کما ینبغی رعایت ایتمکله تمام اولور دیمکدر ی جز در کنار وهوش ملامت
نهاد میدر یعنی فرار دل که جکر کوشه نخست ی نیار مید فعل نفی ماضی در ارمید ندن که آرامید ندر
مخففیدر بیت ملامت قوجقندن و اوزندن غیری بر دم راحت و اسوده اولمدی بو فراری کوکل که
جکر کوشه غمدر یعنی غمدن متولدر مراد کمال مرتبه غمناك اولدوغنی بیاندر ودد جکر کوشه غم دیده
کی مبالغه ایله خاطر پسند نکته شناسان و مقبول لماذر سخنان نازك زبان اولدیکی کوندن عیاندر ی
عرفی تمام بلای مسلمانیست لیك ی تا لب کشوده ایم بصد رنك مطربیست مسلمانیت یاسی مصدریه
درنهایت فتحله اولمقدی ی صورت وزن اچوندر و تا بونده ابتدای غایت اچوندر و مطرب میمك ضمیله
و رانك فتحیله انفعال بابندن اسم مفعولدر بیت عرفی تمام مسلمانلق لاغی در یعنی کمال مرتبه مسلما
نلغك القادریسی در اما بزم دودق اچلدن برو عرفی یوز رنك ایله الزام اولنشدر حاصلی برادعی یوز رنك الزام
ایلدك دیمك ایضا کر دهنت بطوف منزل جاست ی زهر غم تشنه لب دل مناست کرد کاوك فضیله نوز
معناسنه در و محنت اضافتی بیانیه در و طوف منزل اضافتی مصدر لا مفعولنه اضافتی قبیلندندر و زهر غم اضافتی
بیانیه در و تشنه لب دل مانند اولان اضافت ثلاثه لامیه لردر بیت محنت توزی بزم منزلمز طوافیدر
دلالتده در زهر غصه بزم لب دلمز تشنه در حاصلی بر لحظ الملذذ حالی دکلمزدیکدر ی هر قرانش فروز جوهر کرد که
دود اندیشهای باطل ماست ی اتش فروز افروزیدن ندا وصف ترکیبدر و جوهر کلدن مراد عقلکلدر بیت عقل
کل اتش فروز اولان شعله بزم باطل اندیشه لرمزدن تتندر یعنی دود اندیشه بیهوده مزهر اتش فروز جوهر
کلدر دیمك اولور مراد ادعا طریقیله تمکن مددر ی در بند بد بریع رضوان که که ز عهد الست سال ماست که در بو
فیه معناسنه و بند بیع جمع امر حاضردر و رضوان جنت علاننك دربانی اولان ملکك اسیدر و عهد الستدن مراد روز
ازلدر بیت رضوانك بوزینه قپوی قپا کر یعنی مانع او لکز زیرا ر و ازلدن برو بزم سالانمز در یعنی طالب جنتا
تیمز در دیمك اولور بودخی بیت عسا بقی کبی ادعا اولدیغی هویدادر ی تا قیامت عبارنا کامه بهره باز دریچه دلهاست
تا انتهای غایت اچوندر و غبارنکامی اضافتی بیانیه درو یا مصدریه در و بهره بلند و صفت ترکیبی در معناسی بهره
اوبندر و دیکدر و دریچه بچه مکتسندر و بیوت قبو احقنه اولان کوچك قپو معناسنه در و علی کلا الوجهین دلهاست اضافتی
بیانیه در بیت تا قیامت دل نامرادلق غباری بزم در بچه دلمزك بهره بازی در یعنی دلتار و تقیامت دلی نامراد
لق غباریله الوده و مغبردر اولمدن خلاص اولمز دیمك ی نقش دیباجه سیه روی شکل اینه مقابل ماست ی نقش
صورت معناسنه در و دیباجه یوزه و بر بر و سیه رویی ده اولان یای ثانیه مصدریه در بیت سیه رویلق دیباجه
سنك صورتی بزم مقابله مزده آیینه شکلی در یعنی هر نظر اندکیجه کند مزده انده کورر ز دیمکدر مراد اعتراف ذنب

ه عزرازموج غم تا ایله غصه نك موج خیز ملال ساحل ماسته نك موج خیز ترکیب مزجی اقسامندندر عمل مو
معناسنده در ترکیبده طلالزلق دیو تعبیر ایدرلر وطلالماطایخ بیانیه در وساحل ذکر کنار ایدر ع بیت ای عزز موج :
غم دنسکانه یعنی غم کلدر زیرا ملال طلالزلق بزم ساحلدر دریعنی بزم غم وغصه دن خصوصا طوفان نوحدر دیکدر
ایمانکر عشق نهد قسمت من خوارده وانت خولا یجیت بکشم بی نلطافت نك فوایدن مرادی اعتبارلردر اول
اول حالت ایسه البته بطریق الحیله تحمل اولنور وانت بلا معناسنه در ع بیت اکر عشق بنم قسمتی اعتبارسزلق و
بلاافت قورسه یعنی عشق بکا بونلری قسمت ایدرسه اعتبارسزلق غیرت وحمیت ایله حکم ملطفت ایله دکل
یعنی طوعًا واختیارا حکم دیملاك زال فلك انعام شبانروزدن بیدادر هرکز نکند فوت ذهی نقد مراسنان زال فلك ،
انعامی جانبنه در وشبانروزدن دشمنه ده کیجه کوندز دیمکدر ودوام معناسنه صلا حفظ اولنور دیلندن زال فلك
بلکه الکحسون دروبعض کرده مقام تعجبده استعمال اولنور نته کیم بو محلده بویلادر وصرانت طرف مکانیه در
ضبط اولنور دیلندن وزهی ضیافتلی کلمه سی تحسین دروبعض کره مقام تعجبده استعمال اولنور نته کیم
بو محلده بویله در ع بیت قوجه فلك کیجه کوندز تعجب ایلدیکی ستم وبیداد انعامی هرکز فوت ایلمز زهی نقد
مرز یعنی عجب مرزه نقددر دیمکدر ع رود رازکه نوشتند نصیب ما کوئی نك ما رابغم عشق تو کرد ندافضافت نك
مارانك اضافتی مقدردر تقدیر کلام نصیب مارا دیمکدر روضا جانانه درع بیت مشغول کوی که جمیع عالمك تعیین
یازدیلر یعنی تقدیر ایلدیلر بزم نصیبمزی سکا غم عشقك مضافی قیلدیلر یعنی سنك غم عشقکی بزم نصیب قیلدیلر
دیمکدر نوشتند وکردند فعللرنك فاعلی تقدیر ارادته ماموراولان ملائکه در اما حقیقتده حضرت خدادر وصیغه
جمع تعظیم ایچوندر هرچند که نشتر ز بیگانه بر ایله برحوصله عشق مکش تیغ ظرافت مکش لفظ تیغله
کشیدن فعلی نهی حاضردر وتیغ ظرافت اضافتی بیانیه در ع بیت هرنقدر که بیگانه دن نشتر کله یعنی
ملامت قیلی ظاهر اولور حوصله عشقه تیغ ظرافت چکمه عاشق سلامت اولنوق ایله عشق وحتیدن فارغ
اولماز وحوصله عشقه فتور کلمز بس طریق عشق وحتیده ظلمته وزیادی روزکار اولنق ایله حوصله عشقه
تیغ ظرافت وفتوره مکتوب کوثر که کز بن انزوا و فراغ اولمه کرد شان علق همت وسر بلندی دکلدر دیمك
اولور الدکی از دامن ما دور نکردد ای کر چشمه کوثر کنش حرف نظافت ؛ الوکی الوده لك دیمکدر بو محلده
تلوثات معصیتدن کنایتدر ونکردد فعلك فاعلی ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله چشمه کوثره راجعدر
وکنش ده شین ضمیری دامنه راجعدر ع بیت بنم دامنمدن تلوثات معصیت دور اولمز اکر چشمه کوثری
انك نظافتنه یعنی دامن ملوثمز پاك اتمکه صرف ایلسم حاصلی کمال مرتبه عصیانم چوقدر دیمك اولور
مراد اعترافدر ؛ شادیت کوارنده ولی حیفا که هرکز برخوان غم خود ننشستی بضیافت ؛ شادیت ده یای ساکن ؛
مصدریه در وتا ضمیر خطابدر وکوارنده کلمه ضمیله اسم فاعلدر کوار بودندن هاضم معناسنه در و
ننشستی فعل نفی ماضی مفرد مخاطبدر ع بیت شادلغك کوارنده در یعنی یاهاضمدر اما حیف وبازق که کندو

غمك وسفره سنده ضیافته اوتورمدڭ سن یعنی تعالی غم ایله متنعم اولمدڭ سن دیمك اولور
ره راوجه بلکام وچه صدرحله عمر ؛ تا شوق نباشند نشود طی مسافت ؛ راه دلخواه در هر
عشقدر وچه لفظلری بونده معناسنده افاده ایدر وکام کاف عجمیله آدیم معناسنده در وتا توقیت ایچوندر
ع بیت بو یول برادم ابلق نه دیو توقف ایتمه یعنی اکر مراد صدرواکر یوز قونقدر ای عمری ماداکه
شوق اولمیه طی مسافه اولماز یعنی بو یولده قطع مراحل ایدوب منزل مقصوده وصول بولمغه شوق
سز وشوقسز اولماز دیمك ع هرکه نوش وفانخورد نشود نیش کفاست نك ؛ نوش زکه مرهم نشود درش
کفاست نوش بونده عسل معناسنه در وتاءه اضافتی بیانیه در وبیش ابلغ ایکنه بیودر اما بو محلده
وفا قرینه سیله جفادن کنایت اولنور وکفایت لفظیله وکسریله لغتدر وریش یاره معناسنه در ع
کمرنوش وفا محظا اولورسه یعنی بونلار سه نیش جفا کفایت ایدر اول کوکه مرهم اولمیه یاره کفا
یت ایدر نتیجه کلام یارك وفاسی اولمازسه جفاسی دخی کافی در ومرهم وصال یار اولمازسه ریش
فرقت یار دخی غمیده در دیمك اولور ؛ ویسلسلد ضیان ستم چرخ بخشید ؛ بیگانه ستمکر نکند خو
بیش کفاست ؛ وی ذات سلسبد وسلسله جنبان وصف ترکیبی ورستمه اضافتی بیانیه در ودخو بیش
خصم واقربا معناسنه در ع بیت چرخ ستم زنجیرینی دبرکسرین حرکت ایلمز اکر بیگانه ستم
تمرسه خصم واقربانك ستمی مقرردر حاصل کلام دنیا دارالمحن در دیمك اولور ؛ انرکه در کنج یکنا
بنده ؛ تشویش تمنای کم وبیشی کفاست نك ؛ بکشاید ك نایل مقدر خزینه داران موهبة الهیه
دکم اکمل معناسنه در وبیش کسریله ارتوق معناسنه در ع بیت اول کیمسه یه که کنج سعادت
قپوسن اچرلر یعنی بلب خزینه سعادت کشایشنه نایل اولان کیمسه یه دخی اکمك وارتق امیدی ؛
تشویشدن کفایت ایدر یعنی بو بیلبر کنج سعادته نایل اولنلر دخی بوکونه تشویشدن خالی دکلدر
دیمك اولور ؛ در مغمله عشق سرو دست نزار کر شهد بیتر نشود نیش کفاست نك ؛ مغمله کسریله
قادون معناسنه در ومغمله اضافتی بیادر وبرهوننه ادفالایله معناسنه در وشهد بو محلده صفای
مهر ومحبتدن عبارتدر ونیش الم وجودادنیدن کنایتدر ع بیت عشق قوالنه سرو دستكی دخال
ایلدیم یعنی صوفی اکر شهد مهر ومحبت میسر اولمازسه نیش جور واذیت کفایت ایدر دیمك اولور
اکر سلطنت دینی ودین جمع نکرده ؛ پیشانی شاه ودل درویش کفاست ؛ دینی دنیا دیمکدر اما
عدم ایجام اوزره الفی یا ایله بدل اولنور یای اول دخی مکسوره قیلنشدر ع بیت اکر سلطنت دنیا ایله
دینی جمع اولمازسه ظاهرك پادشاهده وباطنك درویشانه اولمق کفایت ایدر یعنی بو تعذیره
دین ودنیا جمع اولمش اولور دیمك اما بعضیلر پیشانی لفظی مجاز اثبات معناسنه اولوب معنی
بو ویرور بلرع بیت سلطنت دنیا ایله مراد اوزره دین جمع اولمازسه پادشاه عالی تماشا ایدر

دل درویش الکنوکه معنیده دین و دنیادن جمع اختلال لورسن دیمک اولور والعلم عند الله ٭ عارف
بره تجرید زن بس نشنیده که محنت زده را واقعه بیش کفافست یعنی ارتق وزیاده معناسنه اولنق
دو جمال وارد و محنت زده محتمل دیمکدر غم زده غملی معناسنه اولدوغی کبی و مصرع ثانی محل تعلیلدر
ع بیت عارفی تجرید بو بنده بو بندن زیاده یاخود بوندن عکسی اولورمازیرا محنت زده یه اول کَس
واقعه کفایت ایدر نته کیم من جرب المجرب حلت به الندامه دیمشلردر ایضا گرشوم صد سال محروم
از وصال روی دوست که دیده نکشایم مکر و فنی که اسم سوی دوست که مکر جهلی وکافک فتحیله برنجه
معناده مشترکدر بونده الا معناسنه در ادات استثنادر اولمشدر ع بیت اکر یوز یل دوستلق وسا
روبندن محروم اولسم کوزم اچام یعنی دنیایه نظر ایتمم الا اول وقت کوزم اچب دنیایه بقرم که دوست
جانبنه کلم که تا قیامت بر سر مویم جدا رخون طپد که کر بکام نیاید رخصت از بهر موی دوست که
موی دوستدن مراد وجود جاناندر مجاز طریقیله ع بیت تا قیامت دک هر قیلک اوجی وصال جاناندن
جدا اولدوغی حالده یعنی فرقت وہجرانده قانده مضطرب اولور اکر رام وقرار مه وجود جاناندن رخصت
کلمزسه یعنی اکر بکا وصال دوست میسر اولمازسه ٭ مزه باد لوا دلکه بهر نادکی کان خاص تست
نه شهر هاروت جویدت غمزه جادوی دوست نادک زبرک اوقودرنته کیم شاعر بیورر بیت دیدکلر دست
بدورش باده تمینه حصم بر از نادک چرخ ثقّ ویا تنکیر اچوندر وکه حرف رابط صفتدر وات نادکه
اشارتدر وخاص مخصوص معناسنه در وشهر بیوک قنات وجلنک معناسنه در وهاروت سحر
مشهور بر ملکدر که حالا بابلده چاهده محبوس و معذب در وجوید جوییدن فعل مضارع مفرد
غایبدر وفاعلی غمزه جادودر و مفعولی شهر هاروتدر ع بیت مشتاق اولسون ای کوکل که سکا
مخصوص اولان اوق اچون جانانک غمزه جادوسی هاروت قناتنی طلب ایدر یعنی سنی اورمغه
مخصوص ایدکی اوقه هاروت جلنکندن زیبلک تورق استر دیمک اولوره لذت تنهانشینانندرا مراد عزلت
کزین اولان خلوت صوفیلردر وکومرا در هم ستانندا مانع اولمه دیمک علله مستعملدر معمول بیت
خلوت صوفیلرک ذوقنی بنم دماغمه صفا ویره انلرک طریقنده حظوظ وکیم ای ادب بکا مانع اولمه که دوست
کینه بیم یعنی غمه جانانسنه سلوک ایدایم دیمک که ای مسیحا سر لطف بر سرا نوم نه که عهدایت خو
سرشکن زجست وجوی دوست که مسیحا بوندن طبیب مشفقدن کنایتدر و لطف جم سکلت یعنی مقدم
سروغید دربر سرراوست معناسنه استعمال اولنورنته کیم کمال الخجندی بیورر بیت جز سرکوشن ا
قامت رانی شاید کمال که زانکه عالم بر سر اوست نا الحکم بلی حقه و ابر اوودین معناسنه در وشوریده سر
صفت ترکیبی در برسلطنک دل معناسنه و جست وجو استه ملک وابرامق معناسنه اشلمر دی ع بیت
ای طبیب مشفق باشمه لطف وترحم جهتندن دیزکی ادسته توقو بو پریشان دل عاشقک عهد

جست وجوی دوستدن قیرسر یعنی جانانی جست وجو ایتمه دن منع ایلمه دیمکدر بو الہوس درجامه
وعاشق تنکچید درکفن که کر نسیمی بدکو بدکه دارم بوی دوست که بو الہوس مبالغه ایله اهل ہوس
دیمکدر بو محلده رقیب ومدعیدن عبارتدر ونکنجد کافک ضمیله فعل نفی مستقبلدر وشمددن مراد باد
صبادر یعنی کلشن کوی جاناندن طرفندن وزان اولان خوش توفیلی یلدر ع بیت مدعی جامه یه وعاشق
کفنه صغماز یعنی رقیب جامه سن وعاشق کفنه چاك ایدر ما صیل رقیب عاشق اولور وعاشق ملال الاولور
اکر باد صبا کلوب سه دبرسه کبنه دوست توقیسنی دارم دیمیه کلام اکر باد صبا بوسی ایدب جاناندن خبر نور
رسه ایدن شوکله مدعی عاشق اولوب تسلیم روح ایدر دیمکدر ونسیم بایینه تنکیر اچوندر که کس نمی بحلد بعرض
مهر عرف منع بس که من ز دل بر سیده ام او پشناسد فوی دوست که کس کیمسه معناسنه در بوندن جانانه کنا
یتدر عرف مناد او مرزندا مقدر در وبس پشتر معناسنه در واو ضمیری دلدار اجعدر وپشناسدک فاعلی دلدر
ومفعولی فوی دوستدر ع بیت جانانک کندو یه عرض مهر ومحبت اتدکلرندن دنخی حذرایدر عرض حق جانانه عرض
مهر ایتمه دن بتر منع ایلمه یعنی ایلمه زیرا بن خصوص دلدن سؤال ایلدم و دلجوی جانانی بیلور بو بیلادر دن
خبر و بر مشدر دیملمک ایضا کیمه که بهر اثر مدعای خوشتنست که کشیده تیغ ستم بر قفای خوشتنست که کیمه ده
یا وحدت اچوندر وکه حرف رابط صفتدر ومدعا البته بنم مقصودم حاصلا ولسون دیمکدر وکشیده نک فاعلی
مذکور کیمسه در مفعول صریحی تیغ ستمدر وخوشتن کندی دیمکدر ع بیت بر کیمسه که کندی مدعاسی اردنجه
یعنی البته بنم مرادم حاصل اولسون دیمه ده در او کیمسه کندی انسنه ستم قلیجنی چکمشدر یعنی کندویه ظلم
ایلمشدر دیمک که کسی که مایه امکان نشان مطلب دیده که اکر ملول نشیند بجای خوشتنست که کسی ده
یا وحدت اچوندر مطلب مطلوب معناسنه در که مقصوددن عبارتدر وبحایده باء ایکدر وجای حق معناسنه دربع بیت
بر کیمسه که مایه امکانی نشان مقصود کوردی یعنی البته مراد حاصل اولمق ممکن دیدی بس بو یله ایدن کیمسه اگر
ملول اوتوررسه کندی حقیدر که بزار مجنون بہود عشق وعقل جهول که بوزدری اندیشهای خوشتنست
جهول مبالغه ایله جاہل دیملو ہنوز الآن معناسنه در ودکی ارد معناسنه در واندیشه فکر معناسنه ادات
جمعدر ع بیت عشق بیک مجنونی کوستردی وحالا بوکه عقل جهول یعنی مبالغه ایله جاہل عقل الآن دخی کندی
فکرلری اردنجه دردیمک اولوره عقل جهول دیمکی عشقه نسبتله در زیرا مشهور عقل بیلان مجتلده ر ا
جلدری ومان بفیض قناعت بعیش مشغولم که که نفس کام طلب در عزای خوشتنست که کام طلب
وصف ترکیبی در علی طریق معمول وعزا عین وزانک فتحیله تعزیه ایتمک معناسنه در بیت فیض قناعت سببیله
ذوق وصفا ایله مشغول اولمشم که مراد استیفا نفس کندی تعزیه سنده در عدیل فطرت عرست
همت ساقی تا که نا تمام ذکرنت وکدای خوشتنست که عدیل نظیر معناسنه و نا تمام وکدا ایوندن وکدرت
کنایتدر ع بیت ساقینک همتی طبیعت عرفینک نظیری که غیر یلره سنی وجوه مرد ودکندوبه ممالع وکدر

دیمك اولور زیرا ساقی اهل مجلسه قدحی لبالب ویروب کندویه نوبت کلدکده کاه اجزکیم کاه اجرسنه ده
انا جه‌لکی مقرر در کنزیه و بالجمله بو بیت تمدحدن خالی دکلدر نتامل ای کیمی که دیدا بحسن توانشنا
کرد ستی هزار کنج کهر صرف توتیا کرد ستی توتیا کوزه اوق دروکرد ست کلمه لری اصلده کرده
است دکن بوبیله حذف ضرورت وزن ایچون حذف اولنمشدر یعنی سنی کیمسه که دیدار حسنك ایله
آشنا ایلمشدر او کیمسه توتیا ایچون خزینه کهر صرف ایتمشدر دیمك اولور اکرچه تشنه لطفم مساز
معذورم که هرچه یافت مس من کرده کیمیا کرد ست ای مس کسر ایله بقردر و کیمیا بقرید ره و ده مرو غیره عله
تبدیل بعض حیله ایله التونه دوندرمکه دیرلر امّا بو محلده کیمیا عروردن کنایه در مصرع بیت اکرچه لطفه
تشنه‌یم امّا بنی معذور ایلمه یعنی بکا لطف و کرم ایده سك بنی معذور ایتمه زیرا که بنم مس وجودمه
هرنه ایتدن ایسه کیمیای غرور ایتمشدر دیمك اولور بیتده امر حاضر در و خطاب جانانه در مصرع بیت کور نه‌ا
جان سن که هر کرمیم که بی نکوردی سنکی بت دعا بتیو بکندی ایچون دعا ایلمشدر یعنی سنك کبی قتال
آفت جاندن جان قورتر ب خلاص اولمق ایچون بی سنی کورنلر کندویه دعا ایتمشدر دیمك اولور
ا کیمی که روی وی از قبل کشته در دم مرك ای مذکرکه دره تو روی درقفا کرد ستی ای وی ضمیر غا
ییدر مذکور کیمسه راجعدر و کشته فعیله تفتیل دن مقتول معناسنه در و دم مرك اضافت لا
میه در وقت موت و حالت نزع دیمکدر و بدان امر حاضر در اعلم معناسنه و بای مکسوره که علامت
اشتقاقدر تأکید افاده ایدر و روی درقفا کرد ست یوز دوندرمکدن کنایه استعمال اولنور مصرع بیت
شول کیمسه که با خود هر کیمسه که انك یوزی حالت نزعده قبلدن دونمشدر معلوم ولك اولسونکه اول
کیمسه سنك یوزکدن یوز دوندرمشدر دیمك اولور و کیمی نه یاوجه مشروح اوزره لایقدرکه تنکیر
اوله و جایزدر که وحدت اوله انکچون ایکیسی دخی تصویر معناده تحریر اولنمشدر بیار باده و اماده
ساز مجلس عیش ای که شیخ صومعه با نفس خود دعا کرد ستی بیار ردیفدن امر حاضر در معناسی
کتور دیمك در و خطاب مقدر ساقی یه در و دعا کرد ست فعیله الاشمه معناسنه در زیرا دعا کردن
الدمق دیر بیت ای ساقی باده کتور و ذوق و صفا مجلس اماده و حاضر ایله زیرا صومعه شیخی کندی
نفسی الدامشدر یعنی ریا ایله فریفته ایتمشدر دیمك اولور مراد اهل ریایه اعتراضدر چو دل شناخت
سر رشته کشت معلوم ای که دمبدم بکف اورده و رها کرد ستی سررشته اضافتی لامیه در معناسی
ایپلك اوجی دیمك امّا اصطلاحده اصل کاردن عبارتدر مصرع بیت چونکه کوکل اصل کاری فهم ایلدی
بنم معلوم اولدی که کوکل اصل کاری دمبدم الکتورمشدر و صالویرمشدر دیمکدر اصل کاردن
مراد مهر طالبك شهادت مرادی اولان امر در کرمعنی ایلادب الکتوردکی اولمش یکن اهمال ایلیه الدن چقد
غی بیاندر ای زنور زاده ترا جسم و طلعت خورشیده بکوی سرمه فروشان مرکه کرد ستی

طلعت

طلعت بونده نور معناسنه در و خورشیده اضافتی بیانیه در و سرمه فروش وصف ترکیبی در
معناسی سورمه صاتیجی دیمکدر والف ونون ادات جمعدر بیت سنك نورکدن دوغشی جسمك
و خورشید کبی درخشان اولان طلعتك سرمه فروشلر محله سنه بنی کدا و سائل ایلمشدر یعنی نور
جمالك پرتوندن کوزلرم قماشغله سرمه یه محتاج اولورم دیمك اولور ای کر تنخوست جغد
نکند بدره شی غیبی مشو که ستم سایهٔ هما کرد ستی کر تعلیل ادات شرطدر و تا ساکنه ضمیر
خطابدر و جغد بایقوش دیدکلری قوشدر عوام نزدنده شامت ایله مشهوردر و بدره یعنی
یا مصدریه در و غبین یای نسبیه در و نون تأکیدا چوندر مصرع بیت اکر بایقوش نحوستی
بنی نقر و فاقه یه برغرورسه علی اولمه زیرا سکا سایهٔ هما ستم ایلمشدر یعنی جغدك صوچی بو
قدر تقصیر سایهٔ همادر دیمك اولور سایهٔ همانك ایسه میمنتی مشهور آفاقدر ای کسی کرت
بهر جفای توکره خویشتن بر و بسوز که بر خویشتن جفا کرد ستی کیمی نه یا وحدت او چوندر و کرده
خواللشمشدر معناسنه استعمال اولنور و ادات خبر مقدردر و بر ورد ندنا و بسوز بیوز یدندنا امرها
ضرلردر بیت بر کیمسه سنك جفا و جورك ایچون سینه انتشمشدر واراول کیمسه یی باق که کندویه
جفا ایلمشدر یعنی بو جفای کندی مراد ایلمشدر و چونکه مراد ایلمشدر کورسون جفاکه بنجه تحمل ایدر دیمك اولور
ای دلیل جوهر عزل همین دقیقه بست ای که اختراع سخنهای آشنا کرد ستی دقیقه مقداردن
عبارتدر و سخنهای آشنا برد برهنه مناسب و ملایم اولان کلمات فصیحه دن کنایه در مصرع بیت عرض
سنك جوهر بینه فقط بو قدر دلیل کفایت ایدر که عرض هر شعرنده بری برینه آشنا و مناسب اولان
جمع ایلمشدر یعنی جمیع اشعار و کفتارنده بلاغت و فصاحت واردر دیمك اولور مراد تمدحدر ا
بصفا کشود برقع و طوفان حسن عالم سوخت ای متاع شادی و غم جمع بود در هم سوخت برقع بالك
ضمیله نقاب معناسنه در و کشودن فاعلی مقدر جانانه و مفعولی برقعدر و در هم دلاوجهله تعن لریله
پریشان معناسنه در و بونده جمعا معناسنه اولمق دخی اولسه وجهی واردر مصرع بیت جانانه یوزندن نقابی
اچدی و طوفان حسن جهانی یاقدی فرح و غم متاعی جمع اولمش ایدی جمعاً یقدی یا خود کندی معناسی
از سره داغدار باقدی دیمك اولور ای فروغ حسن که در کلشن بهشت آشناته که بجوی برلاله و کل
در میان شبنم سوخت ای فروغ شعله معناسنه در و که اسمدر کیم معناسنه و مصرع ثانیده اولکه
اداتدر مصرع بیت کلشن بهشته کیمك شعلهٔ حسن دوشدی که لاله و کل بر بیغی میان شبنمده یاقدی ای
که زد بلاغ دم دعن کرشمه که باز ای بینم شعله همه خانمان هم سوخت ای اولکه کیم اسمدر و کرشمه
کافدن [illegible] کسرلریله [illegible] ناز معناسنه در و [illegible] وصف ترکیب
اتسامندر و خانمان مرهم اضافتی بیانیه در مصرع بیت [illegible] ناز و شیوه [illegible] کیم اداردی که بنده پارم

شعله ایله فاننا مرهمی سبب یاتقدن یعنی داغی دکلاوزرنده اولان مرهمی طوتشدردی دیمك اولور معلوم اوله که
دست گرسنه‌ی ادمن جاناندر و عرفیده دخی معلوم درلکن تادبا تجاهل العارف طریقیله اشعار ایدر ٥
بالعطش مکشاب که خضر وادی عشقیم که لوی تشنه باب حیات و زمزم سوخت ٥ خضر وادی عشقدن
مراد هر دم زنده دل عشق اولنلردر وکلوکان تعبیله بوغاز معناسنه در و تشنه‌یه اضافتی مصوفك صفتنه
اضافتی در یعنی بیت صوسزلق سبیله دوداق اچه زیرا وادی عشقك خضری صو صامش بوغزنی اب حیا
و زمزم یاندردی یعنی فیوضات عشقده زنده دل اولنلر دل تشنه و ملا اولمغین اب حیات و زمزم دخی انلرو
شراشه لرکلوسوزاولوب دفع حرارت ایتمز دیمك دره خراب ساقی عشقیم که جام جرعه او کلیم را
کف دست و مسیح را دم سوخت خراب بونده بیخکین سرخوش معناسنه در یعنی مست خراب دیمكدر
وساقی عشقه اضافتی بیانیه‌در واو ضمیری ساقیه عشقه راجعدر و کلیمدن مراد حضرت موسی و مسیحدن
حضرت عیسی علیهما السلام بیت ساقی عشقك مست خرابیم که انك جام شرابی کلیمك کف دستنی و مسیحك
نفسنی یاقدی یعنی اگر حضرت موسی واگر حضرت عیسی در سوزش عشق حذایله متاثر اولدیلر بوایدی
دار دیمك اولور کف دست و دم ذکرنده نکته لطیف وار در تامل ٥ دلم بکوشه نشینان قدس میلرزد
که صد آتش شوق بجیدن عالم سوخت ٥ گوشه نشینان قدسدن مراد ملائکه در و میلرزد ترد
معناسنه در اما بونده خوف ایدر دیمکدر و او ضمیری مقدر جانانه راجعدر و شو قبله یا مصدریه در
ع بیت جاناندن حسنی شو خلق کلی دوشردی و عالمی یاقدی ملکلرده قرقاردیو کوکلم خوف ایدر یعنی
قورقدیغم که ملکلری دخی یاقر دیمك اولور بلوح مشهد پروانه این رقم دیدم ٥ که اتش که مرا سوخت خویش
را هم سوخت ٥ بونده لوحدن مراد مزار باشلرنده اولان نشانلردر و این رقم دیدك مصراع ثانینك مفهومی در
دکه خزو یلدروبکی که حرف رابطه صفتیدر بیت پروانه نك مزاری طاشنده بو یازدیغی کوردم اولی کوردم که
یاندروب دردیعنی برآتش که بنی یاقدی کندی دخی یاقدی لمحرره الفقیر عفا عنه بیت آتش عشق ابتدا معشوق
ایلر سوزنده شمع مجلس یانجه اول الرکو کلا پروانه دوست خوشم که سوخت دل کون ازغمت و زبس خوشتر
که کس بداغ دل عریان از غمت کیم سوخت غمه متصل ضمیر خطاب جاناندن عبارتدر و کیم کانك التعلیلیه بوله
حاله ترك کلیدنکنایتدر بیت سروردم که ایکی جهان سنك غمکدن یانیدن و بونده دخی خوشرکیم که
بر کیمسه غمکدن دل قبه اولان داغه کوره هیچ یانمدی یعنی دل عزیزك سوزان اولان داغ قدری کیمسه
یانمدر دیمك اولور ایضا کلزار حسن تازه روی چو ماه اوست ٥ کلدسته فریب نگاه
اوست کلدسته ترکیب مزجی اقسامندندر معناسی کل دمتدر کل طوتمی دیمکدر و فریبه اضافتی بیا
نیه در و ضمیر مقدر جاناندر راجعدر بیت کوزللک کلزاری جانانك ماه کبی منور یوزیدر تازه ورد
ریعنی حسن طراوتی جانانك رویندن کسب ایدر و کلدسته فریب انك دست نگاهیدر یعنی جانانك نکاهی

دلفریب

دلفریب عالمدر دیمك اولور ٥ ما بیم وکشت باغ محبت که سر بسر ٥ زهراب داده نیش ملامت کیاه
اوست ٥ واو بونده معیت و مقارنت معناسن افاده ایدر و کشت تعبیله بو محله سبزه و سلوك
معناسنه در و باغ محبت اضافتی بیانیه در وکیاه کسریله اوت دنبات معناسنه در واو ضمیری محبته
راجعدر وادات خبر معناده نیش ملامت و قیدی در ع بیت بز نباتات باغ محبت ایلریوز یعنی بز باغ محبته
سبزه بوناو بیله باغ محبت که باشد نباتاته انك نباتاتی زهرایله صوارلمشی نیش ملامتدر دیمك اولور
مرغان قدس که درسر شوریده هوش بیزنند ٥ این شاخ طوبی ست نه طرف کلاه اوست ٥ مرغان قدسدن
مراد ملائکه در و کره کسریله اطراف و جوره معناسنه در و سرشوریده ضمیری جانانه راجعدر و شاخ بوداق معنا
سنه در و طوبیست قافیه اجام اوزره باد مکسوره ایله اوقنوب ضرورت وزن اجون یاء دن صکره یای
سکنه مثنوی اوقنور ع بیت ملائکه جانانك باشی اطرافنه جوش و ولوله ایله بو طوبی بوداغیدر
انك طرف کلاهی دکلدر دیمك در مراد افتخاردر یوسف که هست پیرهن عصمتش درست ٥ اجاکه زلیخا کار
زلیخاست چاه اوست پیرهن کوکلك معناسنه در وعصمت اضافتی بیانیه در و ضمیر حضرت یوسف عمره
بعدر و درست بوتون معناسنه در و جمله که جمله برد یکدر که زلیخا فاننه دن عبارتدر اما بونده زلیخا لکدن
تصویر نقش صورتیده برنکته اندکه فانه دن کنایه در ع بیت حضرت یوسف که انك پیراهن عصمتی درستدر
یعنی چاك اولمه مشدر اماانلر محلنه زلیخانك چاه کاهی در حضرت یوسفك چاهی زنخی مراد لقه سیدر انتاه
اولمدن احتراز لازمدر دیمك اولور بو بیت حضرت یوسف عمر حضرتلرینه زلیخانك تعلقاتنه تلمیحدر که
تفصیلی تفاسیرده مسطوردره عیش زیادلاست زعیش بهشت لیك ٥ ان عافیت لعب شهید نکاه اوست ٥
عیش تعبیله ذوق و صفا معناسنه در و دیاو مدت نوعیه در وان عافیت دیدکی اول عیشدن عبارتدر و نکاه
نظر معناسنه در و ضمیری جانانه راجعدر ع بیت جنت ذوقندن زیاده برذوق صفا واردر لکن اول ذوق و
صفا جانانك شهید نکاهی اولان عاشق صادقك نصیبیدر دیمك اولور ٥ ان رهرو که شاد زترك تعلقست
بست سنان راه و بست شکنی سنك راه اوست ٥ رهرو سالك معناسنه در و باشکر ابوندر روت شکن بایه ٥
مصدریه در و سنك راه موانعدن عبارتدر ع بیت اول رهرو که ترك تعلقات دینویه ایلمدن شاد اولوب کندی
احوالنه مغرور در اکی بندر و کثرت شکنکدر اول سالکك سنك راهی در یعنی مانع طریقدر دیمك اولور زیرا طر
یقده لازم اولان ترك دخی ترك ایتمك کرکمدر که اول ترکی کندی مغرور ایلمیه ٥ در سینه‌ی اجازت ارشك
ازانه مباش جای جانانم خوشست نه این جلوه کاه اوستی ٥ او ضمیری مقدر جانانه راجعدر و پیش کسریله زیاده
و ارتق معناسنه در و این سینه‌یه اشارتدر و جلوه کاه عرض جمال ایده جك یر معناسنه در ع بیت سینه
جانانك اجازتسز اندر زیاده اولمادی جان ادب کوزندر بو سینه انك جلوه کاهی دکلمیدر مراد استفهام انکار
یعنی سینه جانانك جلوه کاهیدر دیمك اولور ٥ کفتم کرشمه ات دل عرفی مجنون کند کفت اکر شماه برسر که

کوید کناه اوست مکر کرشمه بو یلده بریرده ناز و شیوه معناسنه در او ضمیری عمزه یه راجعدر ع بیت جانانه دیدم
سکه ناز و شیوه عمزه سنك کوکلی قانه بلدی قانه مستغرق ایلدی جانانه دی جواب ایدوب دیدی ناز و شیوه دن
سؤال ایله زیرا ناز و شیوه دیر که کناه عمزه سنکدر بعضیلر او ضمیری کرشمه یه ارجاع ایدوب کوید فعلی معنای
استفهامی متضمندر دیدیلر عصمو مصرع ثانیده بویله دیر دیلر یعنی جانانه دیدی کرشمه دن سؤال ایله که
کرشمه دیر که کناه انکدر یعنی کرشمه دخی بو که معترفدر دیمك اولور فتأمل ایضاً کوید عشقست اینکه در
هر کام صد عاقل کمست ع تا قیامت جان فراموشست ایجاد دل کمست ع کمست کم شده است وکم کشته
است تقدیر بنا ده ع بیت بو کوی عشقده که هر آدمده یوز عاقل غایب اولشدر بو محلده تا قیامته دل
جان فراموش اولنشدر دیو کاغایب اولشدر دیمك اولور ره وه چه راهست این که در صد سال یك منزل
نیامد ع آنکه در هر نیم کامش طی منزل کمست ع وه وا یدن تحقق ادات تعلقندر وجه تعجب معناسنی افاده
ایلدوکا شو ضمیر آنکه دن مفهوم اولان کمسه یه راجعدر ع بیت واه تعجب بو لدریولکه یوز ییلده بر منزل
بولمدی اول کمسه که انك هر یارم ادمنده یوز طی منزل غایب اولشدر یعنی هر یارم ادمده نیجه قطع منازل
ایتمکه مقادر اولان کمسه راه عشقده هنوز منزل مقصوده ایرشه مشدر دیمك اولور ره تلخی جان دادنم بنگر که
نادر هجران نمك تلخ در عمر ولذات قاتل کمست ع تلخی یاسی مصدریه در وهنمه توسل اچوندر و تا انتهای
غایت اچوندر رونقك غار معناسنه در ع بیت نار وز هجرانی بك جان ویرمکلکم اجی سن کور که بنی قتل
ایتمکدن عار ایتمدی اکر ده ایدی دیمك اولور ع یار در دل همت اکر دل نیست با من کو مباش ع کعبه در محل بود
هم نیست اکر محل کمست ع کو لفظ امر حاضر و باش فود نهی حاضر مقارن اولدیغنه او امر حاضر و نهی حاضر
امر غایب نهی غایب معنالرینه اعتبار اولنور و معلوم اولدکه بو یولده محلکرده بولنان کو لفظنی کافی
ریاضی انلده عرفی اختیار ایتمشدر و سودی افندی عجمی دیمشدر والعلم عند الله تعالی ع بیت یار کوکلده مو
در اکر کوکل بنده یوق ایسه دل اولسون یا کعبه محملده در اکر محل غایب اولسه یا تبیر ما زده اولور
عاب نکه میکو بند در ها بکشاید دست بخت ع تا در دل بیشنو ما کلید دل کمست ع در بهادر اجمیدر
تبولر دیکدر و تا انتهای غایت اچوندر و در تبو معناسنه در و دل اضافتی بجازا لامیه در و کلید
مفتاح معناسنه در ع بیت بو سوزی که سویلرلر یعنی دست بخت تبولری اچر دیرلر ایشت تا کیف
کلا تبوسنلو انجه اتالو کلا تبوسنك مفتاحی غایب اولشدر حاصل کلام بخت اسرتبو اچر
اما دل تبوسن اچه مز زیرا دل تبوسن اچان عشقدر دیمك اولور ع در بهجوم چاره اندیشی نه عجز
کشته کم ع عقل رهبر هم درین اندیشه باطل کمست ع عقل رهبر اضافتی بیانیه در ع بیت در د
عشقه چاره فکر ایتمکدن عجزمله یالکز عجز غایب اولمشدر بلکه بو اندیشه باطله ده عقل راهبر دخی
غایب اولمشدر یعنی عقلم دخی بو دردده چاره بولمشدر دیمك معلوم اولدکه بو غزلده ردیف واقع

اولا

اولان کمست کلمه لری کم شده است وکم کشته است تقدیر بنا ده ایضاً کوید ولا ازین جمع دیرانکس که باعی
دشمنست ع هر که خود را دست میدارد بدشمن دشمنست ع باعی ده یاء معنی صله در و مصراع ثانی موقع
تعلیلده واقع اولمشدر ع بیت دیرکه کوکلی هندت طوت یعنی پریشان خاطر اولمه اول کمسه که باد
شمندر یعنی باد دشمن اولان کمسه یه دیرکه بندت ابین اولو پریشان خاطر اولمسون زیرا هر کمسه که کندی
دوست طوتر یعنی کندی کندی سوراول کمسه دشمنه دشمندر بر خود کند عرض نداء ایتمشدر دوشمنه
دشمن دکلدر دیمکدر فتأمل ع در حصار عافیت هم درد آرام نیست ع ای که ذوق فتنه در باهیر ما من دشمنست
حصار عافیت اضافتی بیانیه در ده عافیتدن مراد ترك دنیا در و فقر حقیقی در و ذوق فتنه دن عرض الابش دنیا
مشغول اولمقدر ع بیت سانی درد عشقی اولان کمسه نك فقر و ترك حصارنده آرام و قراری یوقدر زیرا ذوق
فتنه تلذذدن دنیا یه مبتلا اولان کمسه مامنه دشمندر یعنی مامنی که حصار فقر و ترکدر اهل دنیانی سومز
دیمکدر بو بیت ده عرفینك معرکه آرا اولدیغی الترا ادالو ابیات عرض سندن اولدیغی یاران نکته پیرایه ظاهر
و هویدادر ع کوش مغزولست در خلوتکه ارباب راز ع دود شمع خلوت ایشان بروزن دشمنست ع ایشان ضمیر
جمع ارباب رازه راجعدر و روزن پنجره معناسنه در و بالجمله دود شمع ارباب رازك رازدلرندن و روزنانکو
شدن کنایتدر ع بیت ارباب رازك خلوتکاهنده قولق معزولدر یعنی اسرارلری دریدن واصفا ایتمه دن
عزل اولنشدر زیرا انلرك خلوتنده اولان شمعك دخانی روزنه دشمندر یعنی افشا اولمه دن محفوظ
کلمه دیمك اولور بعضیلر کوش معزولدر دیمك ایشتمك سترا دوب اصغا ایتمزدن کمکدن عبارتدر دیدیلر
اما صواب ظاهر در تیا بد زنتا تل ع بس که دیدم جورها من دشمنم با هر دوست ع آنکه در آتش بود هلدار
ایمن دشمنست ع ناراینمدن مراد حضرت موسی عم وادی اینمنده آتش کبی کورندیکی نوردر ع بیت زیاده که
دشمنك جوریکی کوردیکم جورده دوسته دشمن اولدم زیرا اول کمسه که آتشده در نار اینمنه دشمندر یعنی
آتشده یاننه اولان نار اینمی دخی آتش قیاس ایدوب خوف ایتمکده کانه نار اینمه دشمن اولمش اولور یعنی
که در کام اثر کردست ذوق اتحاد ع باور نباید که زاهد با برهمن دشمنست ع کرده ست اصلنده کرده است در
لکن رعایت وزنیچون حذف و ابطال قلنمشدر ع بیت زیاده که ذوق اتحاد هنوز دماغه اثر ایتمشدر بکا اعتماد
کلمز که زاهد برهمنه دشمن اوله دیمکدر مراد بودرکه ذوق اتحاد کندو یه کمال مرتبه اثر ایتمکده بر حالت
زاهد بر برهمنه دشمن قیاس ایتیوب دوست قیاس ایدر ع دوستی با دشمنم از بهر سوز انکیز نیست
دوستی را دوست دارم ورنه دشمن دشمنست ع دوستی یاسی مصدریه در وادات نفی در و مهر انکیز وصف
ترکیبیدر و یا حرف مصدریه در و مفتوح اولمسی ضرورت وزن اچوندر و دوست دارم سورم معناسنه در
ع بیت بنم دشمنمله دوستلغم مهر انکیزلکدن اوتری دکلدر یعنی کندمه محبت پیدا قلمق اچون دکلدر
بلکه بن دوستلغی یعنی محبتی سورم والا دشمن دشمندر حاصل کلام بنم دشمنمه دوستلق ایلدکم دوستلغی

سود کندر بو ضمه دشمن بناء شکندن بکنلک احتمالی بو قدر دیمک اولور بس که لذت مجرم از جا
شنیدهان غمت هیچ جانش دوست دارم هرکه با من دشمنست کاف جانش ده شین ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله
مرجعدن مفهوم مراد انلکیمسه یه راجعدر و معلوم اولکه بو لسانده اظهار قبل الذکر مطلق جائزدر اما عربیده
مقیددر مع بیت سنک عذر ذوقلر زلنه زیاده متلذذ اولا بکا دشمن اولانلر کسانیدر دخی جان کبی دوست
طوترم یعنی جانم کبی سورم دیمک اولور در بهذیرم صدغم وبکشایم از ناموس لب دل عاشم دوست آنا لب
بشیون دشمنست کاف شیون دخی ماتم معناسنه در مع بیت یوز غم قبول ایدر وحال بوکه عار و ناموسدن
دوه کی اجام یعنی اظهار غم ایتم مصراع ثانی حکم تعلیلیدر زیرا کوکل ماتمه دوستدر یعنی کوکلم ماتمدن خلق
ایدر اما تالب ماتمه دشمندر یعنی دوه کی ماتمده عقلا یتمز حاصل کلام ماتمی اظهار ایتیوب صبر ایدرم دیمک اولور
عهد حتقستاین طبیبا زحمت دارو مکش کاین خارش خلندر یا سوزنت دشمنست کاین کند تدبیر اظها
انکه مرضنه اشارتدر دارو بونده معناسنه در و خاردن معناسنه در وشین ضمیر هرکدن مفهوم اولا
کیمسه یه راجعدر و سوزنت ایکنه معناسنه در مع بیت بو بندن اولان مرضه در عشق در ای طبیب دوا زحمتن چکمه
زیرا هرکیم که انلک ایکنه بودکن یاتاوین کیمسه سوزنت دشمندر یعنی بیمار عشق اولان مداواده حظ ایتمز دیمکدر
معلوم اولاکه دوائی سوزنه تعبیر بیورمدی خار اچوندر زیرا بر کیمسه نک بودنه دکن باتسه انی ایکنه ایله
چیقررلر انلاتهم در نکیر بصحبت عزیزی شیخ صومعه کاف کوئز تیرت دشمن وعرفی بکوزن دشمنست کاف در نکیرند
تأثیر ایلمز دیمکدر وکو بو ننده که اود دیمکدر لکن ضرورت وزن ایچون حذف وایصال تبولنشدر وکه حرف تعلیلدر و
ضمیری شیخ صومعه یه راجعدر و بو مقطع بهشته لفظ مخلص مکرر واقع اولدیغی محل فصاحت دکلدر وکونده
احق معناسنه در مع بیت عزیزمک صحبتی یعنی مصاحبتی شیخ صومعه یه تأثیر ایتمز بیر شیخ صومعه
زیرکه یعنی عقلا یه دشمندر و عزوا حمقه دشمندر ایضا کوی عشقست اینکه هیچ سدم بانجا بر گذاشت
ای فوشدلی امدکه تاج عز زباید بسر گذاشت فرغ سدرهدن مراد حضرت جبرئیل امین عم در وفوش دلی
کوکل خوشلغی دیمکدر ویا مصدریه در ونباید دراشک ضمیری رهایند نه یا فعل مضارع مفرد غایبدر مع بیت
عشقله آیسیدر که بوکه حضرت روح القدس بو محلده تمنا قودی یعنی پرواز طاقت کتورمدی کوکل خوش
لغیلدمکی تاج عز قبه باشه قودی یعنی باشته چیقدی دیمک اولور ره عقل داراد وطریق عشق راه بر
شدلی که تیزبینی کرد در اول قدم رهبر کذاشت عقل بستد ور هبر شد خبر بردرو مابینهما فیرا معولا
تیدرو تیزبین وصف ترکیبی در مبالغه ایله مدرک معناسنه در یعنی کوردکین علی الفور ادراک ایدیجیدر
دیمک ویا مصدریه در وکرد فعلنک فاعلی دلدر مع بیت عقل دل طریق عشقه رهبر اولدی لکن دل
تیز بینلک ومدرکلک ایلدن واول قدمده رهبری ترک ایلدی دیمک اولور ره اندر شهر ازل با عالم هوش
وخردده بیوفا دل در عنان بر تافتن اگر کذاشت ه شهر ازلدن مراد بو فانی عالم ارواحدر وعالم هوش

وخرددن

وخرددن مقصود عالم عناصردر وبدک فاعلی دلدر مع بیت بیوفا کوکل عالم ارواحدن عالم عناصره
کلدی دبرکن جور ملک اشناسنه اکثرینی قودی یعنی هوش وخردک اکثرینی ترک ایدوب کتدی دیمک اولور
ای دلکشای خوبیش راسنجید با دلبستکی کاف زان کلید ایجا شکست وقفلهای درکذاشت کاف دلکشای
انکشاف خاطر معناسنه در و دلبستکی انقباض کوکلدر وزان ادات تعلیلدر مع بیت دلکشالقکدی
دلبسته لک ایله طرتدی اندن اوترو دلکشالق بو محلده دلنه وبسته لک قفللری قودی یعنی ناکشاده قودی
ترک ایلدی حاصل کلام دلکشالق دلبسته لک مرتبه سنه تأمل اولدی دیمک اولور راحت امد تا کشاید
قفل اندوه دلم کاف از کلید ودست خود بکشت فاستر گذاشت کاف تا تعلیلیه اچوندر وقفل ترکیبنده کلیددر
واندوه اضافتی بیانیه در و کلید اختر معناسنه در و فاکستر کل معناسنه دری مع بیت راحت کوکلک
کلید غصه سینی اچق اچون کلدی کندی مفتاح و دستندن بر اوج کلا قودی یعنی یانوب کلا اولدی دیمک اولور
کاشتیلدن مرغ دلم راامید چه صیدبا اودیره در کلستان که جبرئیل امین شهپر کذاشت بیدیدن فاعلی مقدر عشق
ومفعولی مرغ دلدر مع بیت عشق انسی کبی سیوزالب اولمش مرغ دله بال ویرویر بر کلستانده که حضرت جبرئیل
عم انده تمنات قودی یعنی پرواز ایکه طاقت کتورمدی دیمکدر مراد یعنی قوت عظمی عشقی بیاندر ایضا لب
فروبستن ناصح کرچی بر پا وسلاه صدین این بست وکشادم زلب او باد دست کاف لب فروبستن سکوت ایلمک معناسنه در
و ناصحه اضافتی لامیه در و کبی کافدر وزانک کسریله دکم معناسنه در و باد وحدت اچوندر وکشاد مدد مبهم ساکن
معنی دعهاده یکقید در داد ضمیری ناصحه راجعدر مع بیت ناصحک سکوت ایتمه سبیلا درزنده بر دکلدر یعنی سریع الزا
واللدر زیرا اول ناصحک بو تکره سکوت ایده بیلسه کلمت نصیحتی ازایتدیکی حاطر مدی در دیمک اولور مراد ایرایه تعریضدر
کاعشق تو بود در همه فصلی بهاری کاف بلبل باغ تو از باد بهار آزاد است کاف هربادی عینک ضمیله وزانک سکونیله دهلو معنا
سنه در و بار لفظی تمیز معناسنه در بر کلا تا بو محلده تان وهرکم معناسنه اعتبار اولنور مع بیت کندیدن جانانه
خطاب ایدوب بیورر که ای جانان سنک عشقک هر فصلده یعنی فصول اربعه ده تازه وهر بهار در وسکله باغ عشقک
بلبلی باد بهار تمیزنده فارغ البالدر دیمک اولور کاف ادی از همه چیز نفس منتهیست کاف وزنفس منتی است که
بانزیادست آدی دعادولند یایه بعضیلر سببیه وبعضیلر اصلیه در دیدیلر و نفس بونده نطق معناسنه در مع بیت
ادی دعادلان فضایلک جد سدن منتهی دلان نفسدر دیمک اولور کاف عرفی از تو بوزی کردماند محبوب توبه
رند خرابات شکست اباد بست کاف اباد بو بلبه یر بیرده ترکیب اولدی کلستانک کمالنده نا عبارتدر مثلا فرح اباد و تخت
اباد کبی که کثرت فرح وعجتدن عبارت اولمشدر بس شکست اباد دخی تبریله دن خالی کلدر دیمک اولور مع بیت
عرفی اگر شریدن توبه اندیشه محبوب قالماز یعنی بنه محلنده توبه سن بو ور زیرا رند خراباتک توبه سی چینه
دن خالی کلدر ایضا لطفت کر عتاب بشکست کاف دل رایت اضطراب بشکست کاف کمر کاف وصلا نقصه لر یلفو
شنف معناسنه در و عتاب اضافتی بیانیه در وزایت سنجق معناسنه در و اضطرابه اضافتی بیانیه در ر

ع بیت کندی جانانه خطاب ایدوب بیوررکه ای جانان سنک لطفک عتاب کرکن قیردن یعنی لطف و احسان عتاب
دار ایکن غلبه ایلدی کوکل ذوق اضطرابله حالی شکست ایلدی یعنی مضطرب اولمقدن خلاص اولدی دیمکدر ۵ بد
مست من استغنا برنشاند ۵ بیمانهٔ اقتاب شکست ۵ بد مست کندی جانانندن کنایتدر و بیمانهٔ اقتاب اضافه
بیانیه در ع بیت بنم زبانه مست ناز و شیوه اولان جانانم یکتیا سکلدی بیمانهٔ اقتابی شکست ایلدی یا خود
اول یکین سنکلک ایله بیمانهٔ اقتاب شکست اولدی دیمک ۵ بیغام وصال در دماغم ۵ صد شیشهٔ پر کلاب
شکست ۵ بیغام بانک فتح و کسریله خبر معناسنه در ع بیت وصال خبری دماغمده کلاب طلو بیوز شیشه
قیردی یعنی دماغی زیاده خوشبوی و معطر ایلدی دیمکدر شکست نعلنک فاعلی بیغام وصالدر راجعدر این ناله
که در جگر شکستیم ۵ بیجسته کردر کباب شکست ۵ بیغ نک کسریله کباب شیشی در ع بیت بو ناله که جگرده
قردق شیشدرکه کبابده قیرلدی شکست بونده فعل لازم اولمق اوزره در و ناله جگرده قیریلمه دن مراد معرض
معرض وجوده کتورمه دن عبارتدر ۵ صد کوهر راز وقت اظهار ۵ از غایت اضطراب شکست ۵ کوهر
هر راز اضافه بیانیه در ع بیت وقت اظهارده یوز کوهر راز کمال اضطرابدن شکست اولدی یعنی افشا
اولنیوب سربسته قالدی دیمک اولور و شکست بونده دخی فعل لازمدر زلف تو بحر تا فکند آشوب ۵
در دیدهٔ فتنه خواب شکست ۵ آشوب قرشیلق معناسنه در ع بیت زلفک جهانه آشوب براقدی دیدهٔ فتنه
خواب قیرلدی یعنی فتنه بیدار اولدی و جائزدرکه شکست بونده متعدی اعتبار اولنوب فاعلی زلف اوله ۵
کلفی کرد دلت شکسته بکست ۵ در زیر لبم خواب شکست ۵ کبست ده اولان کاسمدر که معناسنه و یا بهان
رسیدن مبدلدر و نیل و دن ادات خبر در ع بیت کندی جانانه خطاب ایدوب بیوررکه ای جانان سن بکا ردیدک
کسنک کوکلی کملی شکسته سیدر یعنی قنغی دلبرک مفتونی در دیو سؤال بیوردی که بنم دود غم آتشک
جواب شکست اولدی یعنی جواب قادر اولمدی دیمکدر مراد کندی جانانه کنایه طریقیله تعشق بیان
ایدر ۵ عرفی دل ما چو طرهٔ یارهٔ ۵ در نیجهٔ پیچ و تاب شکست ۵ چو ادات تشبیه در و طره اول صاچه
دینور که صرفه جیم عزی و های رسمی تخصیص ایچوندر و پیچ تابه اضافه بیانیه در و پیچ و تاب بورم
و بوکلم معناسنه در آمّا بو محلده الام شدائد عشقدن کنایتدر ع بیت ای عرفی بزم کوکلمز
یارک طره سی کبی پیچ و تاب عشق پنجه سنه قیرلدی دیمکدر و طره یاری پنجهٔ پیچ و تابله تعبیر
بیورمشلر در فنا قل ایضًا مارا بطرب نسبت و پیوند حرامست ۵ بر اهل محبت دل خرسند حرام
ست ۵ پیوند اتصال معناسنه در و خرسند لغتده قانع و راضی معناسنه در آمّا شاد و بی غم
معناسنه اولور ع بیت بزم سرور و فرحه نسبت و اتصالمز یعنی منسوب و متصل اولمز حرامدر
زیرا اهل محبته دل بی غم حرامدر حاصلی ارباب عشق سرور حضور عالمدن محرومدر دیمک اولور ۵ در
در مذهب ماتشنه لبان شربت کوثر ۵ با چاشنی آن لب چون قند حرامست ۵ چون بونده تشبیه ایچوندر

ع بیت

مقدر

ع بیت بزم مذهبمزده صوسزلر شربت کوثر اول قند کبی شربت و لذیذ دوداغی طاتمق سزین حرام
یعنی تشنه لبان عشقه طاتلی شربت بوس لب جانانسز ایچمک اولور علی طریق المجاز کوثر
و حرام بو محلده طاتلی واپچق دن عبارت اولمش اولور و جائزدرکه ادعائی اوله فتأمل ۵ تا
ع مکنا لبیک کنهکار نکردی در شرح ملامت زدکان پند حرامست ۵ ناصح منادا و حرف ندا
مقدر در و نکردی نهی حاضر مفرد مخاطبدر و ملامت زدکاندن مراد عشاقدر ع بیت ای ناصح
نصیحت اتمکه دوداغی ایچمه که کنهکار اولیه سن زیرا شریعت عشاقده نصیحت حرامدر
حاصلی ملامت زدکان پند و نصیحت قبول ایتمز دیمک اولور ۵ از وصل تو چون کام که در باغ محبت
هیدن ثمر نخل برومند حرامست ۵ ثمر نخل برومند اضافتلری لامیه در و بیانیه در و برومند
بمثلو معناسنه در ع بیت تو وصلدن مراد استمه یعنی وصل جانانندن کام اولیه دیمه زیرا باغ
محبتده یمشلی اغاجک میوه سن درشیرمک حرامدر یعنی نامقبول لدر و یا خود میسر دکلدر دیمک
اولور بو یلدیر برده صرام محلته کوره در و اکثری ادعائیدر دارم هوس دیدن ملکک بر ویش ۵
غیر از نظر لطف خداوند حرامست ۵ بونده ملکدن مراد حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم در ع بیت
بر ملکک کوزر مکار رزو و اشتیاقم وار اوایلد ماه که انک روینه حضرت الهنک نظر لطفندن غیر نظر
حرامدر دیمک اولور ۵ محروم یعقوب از انست که بکزید ۵ مشرکی که دران دیدن فرزند حرامست
بو بیت دخی ادعائیدر ع بیت حضرت یعقوب بک محروم و ملول اولدنی او بریله که بر طریقی که اختیار
ایلدی اول طریقده اوغلنه بقمق حرامدر و جائزدرکه حقیقت اوله یعنی کثرت ماسوادن عبارت
اوله شرع سهر و محبت ماسوایه میل اتمک حرامدر دیمک اوله ۵ یارب چه بلاییست که در
مذهب خوبان ۵ دشنام حلالست و شکر خنده حرامست ۵ یارب بو بلیه ده تعجب معناسنه در
و دشنام ضمیمه سوکمک معناسنه در تبسم و شکرخنده طاتلی کولمکدر ع بیت عجبا نه بلادرکه کوز
للر مذهبنده دشنام حلالدر و شکرخنده حرامدر یعنی دلبرلر عاشقلرینه سوکمه دن حظ ایدوب
التفات ایتمه دن اجتناب ایدرلر دیمک اولور ۵ زندان غم باش که در شرع محبت صید که
بند کشته در بن بند حرامست ۵ زندانی محبوس و اسیر معناسنه در و بند تو سل ایچوندر
و کشته ضمیمه دلخسته معناسنه در ع بیت اسیر غم اول که شریعت عشقده بر صید که
بوداملده یعنی دام غمده هلاک اولمیه حرامدر یعنی ارباب محبت طریقنده معصوم اولمق
مقبول دکلدر دیمک اولور معلوم اوله که زندانی یا الکز ایراد اولنسه ابر قسمی والّا معنا
سنده استعمال اولنور نته کیم هلالینک بو بیتنده بو معنا مصرّحدر بیت شکر صد شکر
الحمد کسی یافته ام کمه ستاند زفلک داد من زندانی ۵ عرفی بو دار زمیکده در دقدح نوش ۵

ان باده نوشند که بگو ینده خراست ٥ میکده میخانه معناسنه در درده اضافت بیانیه در وقدح نوش
باده نوش معناسنه در وصف ترکیبی در و بگو ینده ك فاعلی اهل شرع شریفدر ع بیت عرفی میکده درد ده
یعنی عشق میخانه سنده باده نوش اولور شرابی ایچمك که اهل شرع اکا حرامدر دیرلر یعنی عشق باده نوش
عشقه اولوب اصحاب شریعتك تحریم اتدیکی باده یی نوش ایتمز دیمك اولور ایضا ماشته لب و چشمه
حیوان نفس مست ٥ درویش بهاتم و جهاد زنفس ماست ٥ ونولر یونده حال معناسنه افاده ایدرلر
ع بیت بر تشنه لبز وحال بوکه اب حیات چشمه سی بزم نفسمزدر بز فقیر جهانز وحال بوکه جهان بزم
نفسمزده در ٥ ان زهر پرستیم که بود در شکرستان بیکانه زخاییدن شکر مگس ماست ٥ زهر پرست
وصف ترکیبدر معناسی لازمی زهره ملازمت ایدیجی دیمکدر زدیا تنکیر ایچوندر وکه حرف رابط مفتقدر
ع بیت اول زهر پرست که شکرستانده شکر چینه مکدن بیکانه و محروم اوله بزم مکسمزدر یعنی بزم
مکس دلمزدر دیمك اولور ٥ انکعبه روانیم که در بادیه راز ٥ خاموشی جاوید صدای جرس ماست ٥
معلوم اوله که اشعارده کعبه و بتخانه ذکر اولنسه اکثریا کوی یاردن کنایت اولور نته کیم شاعر
بیورر بیت کوی یاری وصف ایدرمی حیلی بنه بر بیتله ٥ عاشقك هم کعبه سی باد اتدی هم بتخانه سی
و جرس جان معناسنه در ع بیت اول کعبه روانلر که بادیه رازده ابدی خاموشلق بزم صدای جرسمزدر
دیمك اولور ٥ از لذت امید تمنای نو مردیم ٥ در باغ تمنا ثمر پیش رس ماست مردن بیمك [illegible]
اولمك معناسنه ع بیت سنك تماشای جمالك باکمالك امید لذتیله اولدك باغ تمناده آرزوده بزم
اقدم بر شی میوه حزدر دیمك اولور و امیده [illegible] ضرورت وزن اچون دره ماست و دهن سوخته
لقمه عشقیم ٥ دوزخ جگر ش آبله ریز از نفس ماست ٥ جگر ش ضمیری دوزخه راجعدر و آبله ریز وصف
ترکیبی در معناسی قبارجق دوکیجی دیمکدر ع بیت بز دست و دهنز لقمه عشقله یاقمشز در دوزخك
جگرینه بزم نفسمزدن آبله ریزدر دیمك اولور عرض کمال سوز وکدازدن بیاندر ٥ مرغان اجابت همه
بریان وکبابندی ٥ در باغ دعایی که نشیمن نفس ماست ٥ مرغان اجابت اضافتی بیانیه در و باغ دعا
اضافتی دخی بویله در و نشیمن ده اولان شین ضمیر باغ دعایه راجعدر ع بیت اجابت قوشلری هپ
بریان وکباب اولمشلر بر دعا باغچه سنده که انك اشیانه سی بزم نفسمزدر یعنی دعامز مستجابدر دیمك اولور دو
غزلك بعض قافیه لرنده نظر وارد [illegible] ٥ عرفی کس هر که شود حیله فروشست ٥ در بیکسی او
بزکه بی کفت مکس ماست ٥ کس کیمسه عبارتدر اما بوننده ایکیسی بیله قریب معناسنه در و حیله
فروش وصف ترکیبی در و بیکسی یاسی مصدریه در و بی کفت ترکیبده [illegible] یوق دیمكدر در
ع بیت ای عرفی هر کیم که بنی قریب اولسه حیله فروشدر ایمدی ای عرفی بیکسلکده باش یعنی بیکسلکه کو
کل بعد زیرا بیکسلك بزم شولقیمزدر که حقنده اصلا سوز یوقدر دیمك اولور ایضا مدار

صحبت ما بر حدیث ریزلیبست ٥ که اهل هوش عو است وکفت وکو عربست مدار اسم زمان اسم
مکاندر بر شی یعنك اوزرینه دونار اولورسه اکا مدار تعبیر اولنور [illegible] ع بیت بزم قرار داده
صحبتمز دقیقه اینه منسوب اولان سوزدر یعنی نکته کفت وکو ایتمك اوزره در زیرا اهل هوش عو اولمقه
و بزم کفت وکومز عربدر [illegible] ماعی اهل هوش بزم سوزمزه اکانلر دیمك ٥ که لاف حسن ادب زد بکی
بزم مغان ٥ بیا که اینه در دست شیشه حلبیست که اسمه دیمك یا امر حاضردر لکن بوننده [illegible]
سیله مرغایب معناسنی افاده ایدر و شیشه حلبی حلبه منسوب شیشه دیمکدر سلاطین عثمانیه
دن اول اعلا شیشه لر حلبدن کتوریلوب [illegible] اصلا ترسو سدن بیندا اولوب حلب کلوردی و حلبدن
عالمه منتشر اولوردی اما بو زمانده معتبر اولان فرنکی صراحیدر ع بیت حسن ادب لافنی اورن کیمسایه
شویله مجلس مغانه کلسون که اینه باده صراحیسنك الننده در دیمك و شیشه حلبی وجه مشروح اوزره شراب
صراحیسندن عبارتدر ٥ اکر بدختر رز دین و دل بر افشانم ٥ ملامتم نکند کس هوای نو عیبیست ٥ دختر رز
شرابدن مراد کنایه در [illegible] بوننده عقلدر و نکند نهی غایبدر و هوایی یاسی مصدریه در و عحرب عیب
[illegible] ع بیت اکر اوزم چبوغی قیزینه عقل و
دلی نثار ایدرسم بنی کیمسه ملامت ایتمسون زیرا سر هوا ده [illegible] واردر دیمك اولور ٥ بلنما
در زمین خشم وناز کوی کیست صلاح کار عین تنزه مدعا طلبست ٥ کوی بکسته دال نصکره کاف مکسور
هادر سیدن مبدلدر و یا مصدریه در بوننده ضرورت وزن ایچون [illegible] اوقنور لکن اصلا ساکنه
اولمقدر و صلاح کار اضافتیله یارادیش معناسنه در و طلبست یاسی مصدریه در ع بیت اسمانه زمینه
خشم وناز ایتمك اوشتلقدر یعنی احمقلقدر زیرا [illegible] مقصودی طلب اتمکدر دیمك اولور ٥
قدم برون منه از جهل یا افلاطون ٥ که کرمیان کنزیبی سر تشنه لیست ٥ سراب اوزرنده صوکبی کورنن
یره دیرلر و تشنه لیست یاسی مصدریه در ع بیت ایکوی یا افلاطون جهلدن طشره قدم بصمه و یا خود افلاطون
اول یعنی یا جهله قرار ایله و یا خود سعی ایدوب علومده افلاطون مرتبه سینه واصل اول زیرا اکر [illegible]
اید بصمه تشنه لبلك سراب ایدر [illegible] علوم و معارف ایله افلاطون
روزکار اولمقه کرکدر دیمك اولور و افلاطون ضرورت وزن ایچون اشلاموندن تخفیف اولنمشدر ٥ تبود خاطر
معشوق شرط دیدار است بحکم شوق تماشا مکن کی ادبست ٥ تبود مقبول معناسنه در و خاطر اصلنده
کوکل [illegible] کوکله اطلاق ایدیلر ذکر حال اراده محل طریقیله ع بیت شرط دیدار خاطر معشوقك مقبولدر
یعنی عشقا سیره تماشا [illegible] معشوق [illegible] شرطدر [illegible] حکم شوقله [illegible] اولان شوق اقتضاسی
سیله تماشا ایتمه یعنی جانانه [illegible] دیمك اولور [illegible] بیکر و عامیانه [illegible] ٥ بهوش باش
که ای کارکیش بوطبیست ٥ [illegible] معناسنه [illegible]

ولنده ونونڭ ادغامیدر ومابعدی سیحری بو نده تشبیه معناسن افاده ایلر ع بیت سکا مهر کوردکه عاملرکبی مبیل ایله
دیهم نکند درنکه عقلك باشنکه جمع است زیرا اشکار بولنمز بذ بحی دردیمك اولور ٭ نکاح دختر رز بوده دوش
باعزو ٭ مشو نقاضی شهر شبنشه در طلب ست دختر رز دنم جبوئی قیزی دیکدر باده دن عبارتدر و بوده
ادات زمانیه در وبر فعل مقدردر و دوش بو نده دونکیجه معناسنه در و باعزو صله در و شهرشن ضمیری دختر
رز راجعدر ع بیت دونکیجه رز دختری عز ایله نکاح ایتمشلر ایدی و مشو نقاضی شهر دختر رز طلبنده در یعنی
عزیزدون کیجه مجلس فقیرده باده ذوقن ایتشدر وقاضی شهر دخی اول ذوقه نائل اولمغه طلبدر دیمك ٭ مراد
مضر عنانکیر بلیدار جبودوانست ٭ که بجرودیبنکم ورنه عزم راه طلبنست ٭ مضر بونده دلیل و مرشد دن کنا
یتدر و عنانکیر اضافتی بیانیه در و عنانکیر وصف ترکیبیدر کیر بدندن کسریله و جیم فتحه سیاه معناسنه
والست عیمن معناسنه در که مفرغ صنده و بجر و وصف ترکیبی در و باصر مصدر در ع بیت بنم یساره
بجیبند ایکی مضر عنانکیر کرکدر که طریقده بحر ولیکن الیتیم والآ عزم راه ایتمکلر یعنی رهبر سز یوله کتمك خطادر
عجب که باور مهاید ز راحت اندیشی ٭ که افتاب قیامت نه سایه طوبایست ٭ که حرف بیاندر و راحت اندیش
وصف ترکیبی در و باصر مصدر در ع بیت عجبدرکه راحت اندیشلکدن بکا اعتقاد کلمز سه که افتاب قیامت ٭
بدکلدر سایه طوبا دکلمیدر یعنی کمال غفلتدن اوتانمدر راحت اندیشه اولدم که افتاب قیامت دیدکاری
سایه طوبا نیاس ایدرم دیمکدر بو بیت دخی ازمایش طبایع نامی اولان ابیاتندن اولدوغی ادکیای ذووالانتها
محتاج اعلام دکلدر فتأمل ٭ ع علاج عشق کنه را یعقو دستیست ٭ بطل و حزم در بن خطا کاه و که هر ماست ٭
حفظ نسریله و طاء مفتوحه مهمله نك تشدیدیله سنور معناسنه در و کاه زمان معناسنه در واو لر بونده
بیت و مقارنت معناسن افاده ایدر و که هر بار بر کونه صاره جوهر در که صافی بردن جذب ایله
قهرباء ع بیت ملکت عشقده کنافانك علاج دوشمنلکی واردر بو سوزده یعنی ملکت عشقله جذب ایله جرم
صافانه صامان قبیکیبد بو مصاده ادات تشبیه مقدردر حاصلی زمان که هر یاردن ایر لمه دخی بنی ملك عشقده
هزار جرمدن ایرلمازدیمکدر ٭ بمیوه که بسد دست امیدوارم کیا ٭ که دست کوتو شاخ بلند دام بلا ٭
مصرع ثانیده اولان اضافات ثلاثه بیانیه در ع بیت بنی الایرشدکی میوه یه امیدوار ایله یعنی بن شول
میوه یه امید ایله که اکا الم ایرشمك ممکن اولمز زیرا دست کوتاه و شاخ بلند دام بلادر ایمغنا نحت بد
و همت عالی بلاست ٭ وادی بر ان نکس که بدو مبتلاست ٭ مضمونی تقریبدر فتأمل ٭ ز بس که نور جمالش براه
جو شد یافتم که نقابش حریر و دیباست ٭ جمالش ضمیری مقدر جانانه راجعدر و نقابش ضمیری دخی بویله در
ع بیت جانانك نور جمالی دو راهمره دنه باده جوش و غلیان ایلدیکندن بلدم و فهم ایتدم که نقابی حریر
سیدر دیبا سیدر یعنی نور جمالی تار و پود نقابی مانند شعشعه اقتاب ایلدکندن نقابی حریر سیدر دیبا
سیه بلمزدیمکدر ٭ ازان بهمن کرویدند طایران حرم ٭ که هر نوا که شنیدم شناختم زکجاست ٭ که کرویدند کافك

کسریله فعل ماضی جمع غایبدر و فاعلی طایران حرمدر ونواکه ده ع بیت مرغان حرم بکا انکچون میل
ایلدیلر که زیرا هر نغمه که ایشتدم قنده نه اولدوغن بیلدم والعلم دیمکدر معنای ظاهر بیت بودرکه
والعلم عند الله تعالی ٭ چو در وجود خود از بردی نیایم هیچ ٭ عرق ز ناصیه بیرون جهد که شرم جاست
جو ادات تعلیلدر و بردی یاسی مصدریه در و عرق عین و رانك فتحه لریله در معناسنه در و شرم جا
ست شرم یرنده در یعنی اونه ذوقیله در معناسنه مستعملدر ع بیت چونکه کندی وجودمده هنر
ملکدن بیعنی انسانیتده ما یحبی بولورم یعنی چونکه کندمده اصلا ادب بولمادم دز الندن طشره
چیقار زیرا اوتانه جق محلدر ٭ ولی بعزم فرو مایه دل نیاید بست ٭ که این متاع زبون بازمانده بها
ست بو بیت اوکی بیت ایله بر قطعه در ع بیت بو قاره دیدکه کندمده و میلك بولمدعند لر ٭
النمدن طشره چیقار یعنی شرم و حیا عارض اولور اما بو عجمه فرومایه اولمه شرم و حیایه کوکل باغلمق
کرکمز یعنی لایق دکلدر زیرا بو متاع زبون بها دن ارتمتعالمقدر مقصود شرم عذر اولازمه دیری
یتنه سعی و اقدام ایتمك کرکدر زیرا صولك هنر انلق نالله دیر بونده دیمك ٭ لازم لایغ اولدیغی شرم
و حیانك صونی ایتدیر و محلدن کذا بیتدر ٭ مراتبه حسن عبادت نه رشتی عملست ٭ متاع من دل مجذوب
و سبتی ازلست ٭ دل مجذوب اضافتی بیانیه در ع بیت سنمه نه عمل صالحمه ونه عمل طالحه وار در سنم متاع
عمم دل دیوانه ایلدیاد بزم الست شرم خوشلغی در مقصودمن مجذوب عشق و سر مستی شراب بجلنم دیمکدر ٭
جنون و جذبه بو ابسته مرفوع القلم در فتأمل ٭ یکیست نقد حکیمان و جنس نادانان ٭ مرا نخاده زکتب
حکمتست در منزلست ٭ نقد حکیمان و جنس نادانان اضافتلری بیانیه در و کتب کتابك جمعیدر و حکمت
بر علمدر که انده حقایق اشیادن بحث اولنور ع بیت نقد حکیمان له جنس نادانانك بردر یعنی حکما جهلا
ایله برابردر زیرا مراد نسنه که حکمت کتابلرنده در منقده در یعنی کتب حکمیاته مسطور اولان مطالب
معارضات دلکره دستانه دن بو تقدیرجه حکمانك معلوماتی جهلادخی بیلمشدر روز الجمله
اره لرنده تساوی بو لنور مقصود حکمایه اعتراضدر ٭ بجنك زاهد و صوفی خوشی بکالش او ٭
میان بلبل و زاغ جمن هیمن جدلست ٭ خوشی ده یا ضمیر خطابدر و مخاطبکو کلدر یا خود عاشقدر
واو ضمیری مقدر جانانه راجعدر و مصرع ثانی ارسال مثل قبیلندندر ع بیت اکوکل جانانك کلش
کو بنك زاهد و صوفینك جنك و تعرضن ایتمه سیله خوش سین یعنی زاهد و صوفینك بو قدر جنك
وجدالنه خوش نسنلر ٭ فتکته اولی النبل وقالندنه الم یحکم بسن وحالت عشقله ملکدن خوشنود سن بلبل
ایله زاغ مجادر ثنه سند دخی بو جدلدر یعنی بلبل ایله زاغك دخی حالی بویله در دیمك ٭ من از جاه
و قدم خاص شم ولی کوییم ٭ نظر بکنند نابینا عهد ملا الست ٭ جاه وقدم مضاف عهد وغد
تقدیر کلام بحسب جاه و قدم دیمکدر مراد بودر که حکما به بعض عالم نقد منه زهب اولدر

وجمیع متکلمین حدوثنه ذاهب اولوب عظیم بحث ایتمشلردر حبیب بن بحث حدوث وقدمدن فاتتم
ولکن دیرم که مدت تابنه یه گوره بزم عهدمز الندر یعنی کلام زمانه گوره حالا اولدوغی وقت ار
لیدر یعنی کلامک قرینه گیرلاله بعید در حاصلی بو گونه بارینه گوره الیدر الاقدم فالاقدم مقصود
مناقشه در ومعارضه متسالم واردر دیمکدر بیاندر وبالجمله نزاع دشریفلری حدوث اقرار در فتأمل
کمی که کشته بتقلید ادمی صورتانه ادمیست ها انکه ادمی بدلست گیر ده یاد حلت ایچوندر
وکه حرف رابطه مفتدر و ادمیده اولان یا بعضیلر اصلیه وبعضی نسبیه دیدیلر وهمانا که بکزرکه
دکو یاکه معناسنه در بیت بر کمسنه که تقلید ایله ادمی صورتنه اولمشدر اول کمسنه ادمی دکلدر کویا
ادمیدن بندلر یعنی ادم صورتنده در اما حقیقتده ادم دکلدر دیمکدر قصیده نظم هوس پیشگان
بود حرفی نول قبیله عشق وظیفه ات غزلست هوس پیشگاندن مراد امید صلات ایله قصیده یازن
اولان شعرادر وهی منادا صرفی ندا مقدردر وتو تانک ضمیر الست معناسنه در مخاطبدر بیت قصیده
هوس پیشه لرک النظمی درای عنصین عشق قبیله سندن سن سنک وظیفه ک غزلدر یعنی عاشقانه غزل
سویلمکدر ایمگا بار گشیته دل در زیارت شکسته بکا دماغی ناب ونغمه چنکست وغنیه
دل اضافه بیانیه در ودی ناب صفتک موصوفنه اضافتی در ونغمه چنک اضافه لامیه در بیت
بنم که شیشه کوکلم طشی زیارتده شکسته اولمشدر یعنی شکسته اولمشدر صافی شراب نوش ایتمکه ونغمه چنک
کوش ایتمکه نه دماغم واردر حاصلی کوکلم محزوندر عیش ونوشه درکار اولام دیمکدر بشاکیم شاعر بیورر
که دلده صفا اولمیجق عارفه ... منه درحب نعم روزکاره نغمات زغمه شوخی که وقت تنهایی که بیها
نه نخود اغاز کرده در چنکست نغمات صاحبدم دیمکدن عبارتدر وشوخی ده یا وحدت ایچوندر
وتنهای ده یای ثانیه مصدریه در وکبهانه یاسی دخی حرف وحدتدر وکرده کلمه سنده های رسمی معنای
ترتیب افاده ایدر بیت نغمات برشوخلک نمی سندنه که تنهالق وتنها کندی یا بر بهانه ایله
ایدوب چنک الینه اله دره یعنی شو لقدر تندخو وستیزه جو دلبردر که عاشقلرینه بو لطفه کندی ایله چنک الدی
دیمکدر یعود شیون ما زخمه جو نزدی بشنو که این نوای طراشیده بس خوش اهنگست معود
برشیده سازک اسمیدر وشیوانه اضافتی بیانیه در وشیون تحیله ماتم معناسنه در وزخمه
مبالسازه چالدقلری مضراب دیرلر ونوای طراشیده هوا اولین تازه دن عبارتدر بیت بزم عودمز
شیون ضمی چونکه مضراب اورمق ایستدک دیکه بو نوای طراشیده زیاده خوش اهنکدر دیمکدر که شغل
هم اعواثیست بار تار که اکر بسبحه دهم دهت دستی شکسته که زنار صوفیه اصطلاحنده کرچه
دیندر دیمی بو تله انسلید یادن کنایتدر ودستی جهت معناسنه در وننک عار وناموسندر
بیت بزم که شغلم زنار ایلتوچقلق مقدر یعنی که ننده عبودیت اولقدر اکر بحبت الئی سبب سبحه ماه ایله

صونر

صونرسم عار وناموس در دیمک اولور والعلم عندالله تعالی هزار دیر بدل دارم از صنم معمور که
لباس کعبه بدوشم منه که بس ننکست که دیر دلمک تجیله کلیسا معناسنه در وبدل الدها
ظرفی ایچوندر ودارم استعمالده وارلقدن عبارتدر وصنم بوتده بتان مهرو وتجنیدن
کنایتدر ولباس کعبه دن مراد کعبه شریفک اورتوسیدر ومنه نهی حاضر مفرد مخاطبدر
وکه حرف تعلیلدر وبس زیاده معناسنه در وننک عار معناسنه دوسین بوتان فیه در بیت
بتان مهرو وتجنیده کوکلده هزار معمور دیرم واردر لباس کعبه یی اموزمه قومه که زیاده
عاردر دیمکدر بو بیتده زیاده مشکلاتدندر وبالاتفاق قرایه دان اولان معنا بودر وبالجمله منطوق
کلام بو بیتلرک مفهومنه قریبدر که نظم مثنوی ه دل بدست اور که حج اکبرست که از هزاران کعبه
یک دل بهترست که دل نظرگاه جلیل اکبرست که کعبه بنیاد خلیل آزرست که تأمل باید که کعبه نمایان
شود زیانشین که که نیم گام جدای هزار فرسنگست که بلی که بونده بر لکه دیمکدر وزیانشین
سوء اقتدامدن قاله دیمکدن عبارتدر بیت بو ندکه برکه کعبه نمایان دخی اولورسه سوء اقتد
مدن قاله یعنی او نورینه عیانا واصل اولمقدر سوء اقتدام ایله زیرا یارم ادم دخی اولورسه کعبه
مقصوددن جدالق بیک فرسخ قدردر زیرا اول یارم ادم قدر بیرده جالسدر که موانع روزکار
ظاهر اولوب کعبه مقصوده وصولدن محروم اولمق دیمک اولور بهانه جوی تو عرض نیاز ما
دانکرده که یا لشی مردان کنون که صلح هم چنکست که بهانه جوی وصف ترکیبیدر وتو یه اضافتی لامیه
در واشتیاق علاقه ایله وشیت سکونیله یارشیق معناسنه در بیت ای سکا که سن که بهانه اره
یجی جانانک نازا ایتمکه اشتداد شمدی انکله بارشمغه کئه که صلح دخی جنکدر معلوم اولدکه صلح دخی
جنکدر دیکه صلحه اعتماد ایتمه دیمکدن عبارتدر زیرا صلح انسه دخی صلحک تعاود ثبات اولمیجق حکمی
بوقدره مرو بادیه که کردی که زرق وشید بیست که برهنکی مطلب کان لباس رعنایست که بادیه کرد
وصف ترکیبیدر کردیدن مشتقدر وبرهنکی یانک تحیله تحمله لقدر ومطلب علی طریق المعنی
طلبدن مشتق نهی حاضردر ورعنایی بونده رسوالق معناسنه در بیت بادیه کردلک کنایه یعنی
مجنون کبی صحرا وبیابانده دولاشمغه کیت که مرایلق ودیوانه لکدر وچلقلق دخی طلب ایله کیم زیرا
اچیلق رسوایلق لباسیدر حاصلی خودفروشلق ایتمه دن حذر ایله دیمکدر که زبان ببند ونظر باز کن که
منع کلیم کنایتستاز ادبا موزی تقاضا بیست که زبان تحیله ومتصله دیلدن بدل فایلدن دخی لقدر
ومنع کلیم مصدری قلم مقام فاعلده اضافتدر بیت دکریغله ونظری اچیق ایله یعنی سکوت
ایدوب منتظر اول زیرا دنیاده مشاهده دیداردن حضرت کلیمک منع اولنه سی تقاضا وشوق دیواده
اگر تهمت یعنی تاده بسید کنایتدر بو ضمیر مشاهده دیدار ایله بسترا ولماز دیمک دکلدر کلیم ندراد

حضرت موسی علیه السلام دماغ یوسف اگر ترکنند کل بیرد ای ازین شراب که درساغر تماشا بیست تماشا بیست ترکیب اولمق معنا سنه در وکلدی ایسیلر وبیر فعل مضارع مفرد غائبدر های اول علامت استقبالدر بعضیلر مضموم وبعضی مکسور اوقودیلر اما بادی ثانیه اصلی مفتوحدر وساغر تماشا اضافتی بیانیه در بیت اگر حضرت یوسفک دماغنی ترایتسه لر یعنی دماغنه داترسه لر الدن کسر یدی بو شرابدنکه تماشا الق قدحنده در یعنی حضرت زلیخا اول زمانکه کندو به طعن ایدن نسوانی کتورب اللرینه بر ترنج ایله بچاق ویروب انلر دخی اول حالتده حضرت یوسف علیه السلام تماشا اید یجک حیران اولوب اللرینی کسدکلری کبی حضرت یوسفک دخی اول ساغر تماشا ایدیجک حیرانلغندن دماغندن شرابدن دماغنی ترایتسه لر اول دخی حیرتندن انکشت الن کسردی دیمکدر ودلو مراد حسن کمال مرتبه ده صفدر فاتهم نقابی کشاده دل تمام چو صلا شو که بازوقت شرابکرشمه بیا بیت که صوفی صفدر باز بنده معناسنه در وشرابکرشمه اضافتی بیانیه در وبیا ایله وصف ترکیبی اولمشدر بیت جانان یوزندن نقابی اچیور یعنی عرض جمال ایدیور ادکوکل اتمام حوصله اول یعنی صبر وتحمل ایله زیرا ینه شرابکرشمه ایله جل وتند یعنی جانانک بادهٔ نازو شیوه سی یلمه مستدرلله بحق زمانلر ده معلوم اولدکه شرابی اولیجک مراد محبوب مستانه لقدر وچنین که بدوم شمشیر ودشنه مخلطم سودرارسه دارکو بدم که مرحابست دم قلیچ یوزنه وخنجر یوزنه دیرلر ور سندر بونه لازیمقدر معنا سنه در بیت بوبلکه قلیچ یوزلدرن وخنجر یوزی ادرن وباخود خنجر یوزلدرن بواز لنیوب بلکه کاه خنجر وکاه شمشیر ادرن بوازلنورم بو جهنله بکا حسد ضروری دیسه لاینقدر زیرا لازم اولان صاف برهنه اورزیسنه ده شوب معلوم اولی ایدیجک اولورم شهید عاطفت انکه رشمه ام کرنشهر تمام نقش طرازی ومشهدزاییست عاطفت مرحمت معنا سنه در ونقش نونک تحتیله عینک سکونیله بیت کتوررکلری تابوتلدر وطراز ایله وصف ترکیبی اولمشدر وباصرف تنکیر در بیت اول کرشمه نک مرحمت وشفقتی شهیدیم که مهر ومحبتدن کمال مرتبه نعش طراز ومشهدزادر یعنی بن قتل اندکدن صکره اجیوب نعشم کوتوروب مشهد ومزاریمه بولنور دیمک اولورلر چو سرو فشم ضرای باد خاکم از دوردوست که دشمنم نکند سر زنش که مرحابیست سر زنش باشنه قاقمقدر وکمه مرو بباندر بیت چو سرکیم باد انم وکل اولدم ای باد بنم توبیر غمی جانان قبو سندن ایلتمه یعنی اصیر کتورماه که دشمن بنی مرحابید ردیو سر زنش ایله دیمه اولورلر بشوق دوست چه اسلام که در شریعت عشقت خیالی ادنی وبنکاه رسوا بیست خیال بوننه تخیل معنا سنه در وبو ادات سلبیدر وادبی در سزاویده اولان یا لمر مصدریه در بیت دوست شوقی ایله بنلیه یم ونیجه ایدیه یم زیرا شریعت عشقده دوستی تخیل اتمک ادبسزلکدر وبنه نظر ایتمک رسوا یلمقدر دیمک اولورلر وکوکه نیست گنهکار تر زغم که این حدیث کر انماه لاف یکتابیست گنهکار کافر لفظی اولان فاعلدر ترکی دوجی معنا

سرّ ثالثه ایلدر وترادات تفضیلدر وحرف ندا معقدر در بیت ای عرفی دیمکر عالمی بندن عاصیرک کیمسه یوقدر زیرا بو کر انماه سوز تفرد لافیدر ایضاً نرده کافی که چشم ترابیسرمکاریست دردا که بادل سودا زده بازاری هست نرده کافی شملق معنا سنه در وبادلفظی مقدر در وکه حرف بیاندر ومصاتراده دردر اولان الفر تخصیصیجو ندر بیت شملق اولسونکه چشمک بارشم ایله ایشی واردر یعنی جنون عشق ایله مجنون اشفته مقر اليومه دل سود ازده ایله یعنی سود الی کوکل ایله دردک بازاری واردر حاصلی درد محنت ایله دل سود ازده معامله اوزره در دیمکدر قفل الماس بیاریدکه زخم دل ماه سرپسر کشته دهن بر سر کفتاری هست قفل ترکیبده کلید در والماس اضافتی بیانیه در وبیارید اوربدنه محقق اولان اربدن مشتق امر حاضردر بیت قفل الماس کتوررکه که بزم زخم دلمز وریش دورونز باشلدن باشه اغز اولوب بر سوز سویلمک اوزره یعنی کشف راز ایتمک اوستنه در دیمک اولورلر او مسیحا اثری بانفس نیست ملاف امتحاق بکن اینک دل بیماری هست مسیحا بوننده طبیب وراق دن کنایه در وملاف لاف ایدندن امر در حاضردر وایتکک الفلادن کسر یلرا اشتباه دیمکلردر بیت ای طبیب وراق بسلک نفسکده اثر یوقدر اودکیم کنکی بر امتحان ایله اشتاب رغبسته کوکل واردر کوره لم زیبو ایتمکه قادر اولورمی بن دیمک اولورلر این قدر سنکدلی لیمت کانم بکسی مکرازره تو در پای اجل خاری هست سنکدل وصف ترکیبی دربا مصدریه در دیکسی به باصله اجولدر بیت ظلم بوقدرکه اجلدن بر کیمسه یه بو قدر سنکدللک ناهرا ایدی یعنی اجلک کیمسه یه بو قدر مرحمتسزلکی یوقدر مکرکه سنک یولکده اجلک یاغنه دکن واردر مصرع اول اجلک اوصافیدر یعنی بره ای لقدر مجروح شمشیر عشق اولدرکه امید صحت ایتمک محالدر بس بو بلده دردجکدن زیسه اجل کلوب جانم الدی بکا نرحمدر لکن اجل بوقدر سنکدل اولوب کلمه دکنه سبب مکرکه سنک راه عشقکده اجلی ایاغنه خار باتمشدر سنکدل اولدی یعنی مکرکه اجل دخی سنک کرفتاری اولمشدر که مرحمتی بوقدر دیمک اولور بیت خیلی معقد اولان ابیاتندندر محرم خلوت عاشق نه چرغست ونه شمع که افتاب از بر سد سایهٔ دیواری هست محرم بوننده محرم معنا سنه در بیت عاشقلرک محرم خلوتی نه چراغدر ونه شمعدر اکر افتاب ایرشیرسه بو سایه دیوار واردر لنتر افتشو که زاب اموزکلیم ناوه دائم که مرمانی ده دیداری هست ادب اموز وصف ترکیبدر وکلیم حضرت موسی پیغمبردر علیه السلام ومرمانی بو لفظ جرانده عبارتدر بیت اکر خطابلمن تراف حضرت موسی پیغمبره ادب اموز اولمسه ایدی بزم بیلوردی دنیاده جر اینی واخرتده دیدار واردر حاصلی دنیاده حرمان اخرتده دیدار مقرردر دیمک اولور مراد معتزله یه اعتراضدر نتاقل علیه انکافر عاصیست که در کوشه دیر هیچکس نکند که زناری هست کافر دن منافق ایله معنده در تعبیر کلام کافر عشق دیمکدر وعاصی جاهل معنا سنه در

ودُبُردن مراد دبر مهر و محبتدر و کرد ید فعل ماضی مفرد غایبدر و زنار کمربند مجوسیدن عبارتدر
معلوم اولدکه بوکونه ابیات اصطلاحات صوفیه اوزره در و بو اصطلاحات کلشن رازده و سعد الدین
حموی رساله سنده مسطوردر و مصرع صدر ع بیت گر کلم اول کافر عشق اولان عابدلر گوشه
دیرده پیر اولدی و حال بو که بیلمدی که بر زنار واردر و العلم عند الله ۞ غمزه چو تیغ کشد لب نکشاید
عرضی که تحسین تو کیفیت زنهار دهست ۞ غمزه معناده حرف ندا مقدردر و کرشمه عرضه صندر و زنهار
بوندن امان معناسنه در و یا وحدت اچوندر ع بیت چونکه غمزه تیغ چکدی ای عرضی سن دوداق
اچمه یعنی سکوت ایده سن زیرا سنک تحسینکه بر امان کیفیتی واردر ایهام مستور بد ندیم
صحبت جانانه مست ۞ فتنه انگیز بودانش در همه خانه مست ۞ فتنه انگیز وصف ترکیبی در معنا
سی فتنه قوپارجی دیمکدر و انس الفت معناسنه کسرایله لغتدر و ذکر اسماء عددندن ایکی معناسنه در
ع بیت بن مست و بد خوی یم و جانانه مست ایله صحبت اولمشم یعنی بن مست عشق و لاول مست
صندر پس ایکی سرخوشک برادده انس و صحبتی گیدر ان باعث فتنه اولور دیمکدر ۞ مه محتاج شرابم
ولی ساقی اعدل ۞ ندهد ساغر هشیار بپیمانه مست ۞ ساقی عدل اضافتی بیانیه در و هشیار
ایق معناسنه در ع بیت هب شرابه محتاجز و لکن ساقی عدل سرخوشه صو ندیجی پیمانه گی
ایقه قدح صونماز یعنی بر برهنه ملبو حالنه صونز دیمکدر ۞ قول ارباب خرد دست کش صد
غرضست ۞ هیچ افسانه چنان نیست که افسانه مست ۞ قول سوز معناسنه در و خرد
عقل معناسنه در و دست کش وصف ترکیبی در و چنان چون ایله اقلدن ترکیبدر ع بیت
ارباب خردک قولی یوز غرضدن الجکیجی در یعنی بو غرضدن ناشیدر هیچ عالمده مست
افسانه سی کبی افسانه یوقدر ۞ ابله و مست و خرد بیشه و هشیار همه است ۞ مصلحت دید نی
طلبی رسول فرزانه مست ۞ ابله الفک فتحی بانک سکونیله احمق معناسنه در و مست سرخوش
خوش معناسنه در و خرد بیشه عاقل معناسنه در و هشیار ایق معناسنه در و دوراندیش
تفعیل و دال سکونیله رویدن امر حاضر در و فرزانه عقلی معناسنه در و مسته اضافتی
بیانیه در ع بیت احمق و عقل و مست و ایق بردر یعنی مساویدر اگر مصلحت بیلمک استر
سنک مست فرزانه جانبنه وار مصلحت دان وصف ترکیبی فتأمل ۞ شور عالم همه جمعست
دران نرکس شوخ ۞ جمع فتنه و اشوب بو دخانه مست ۞ نرکس شوخ جانانک چشم فتانه
تشبیهدن کنایه در و خانه مست دخی اندن عبارتدر ع بیت جهانک شور و غوغاسی هب
اول نرکس شوخده یعنی جانانک چشم فتاننده جمع اولمشدر لکن مستک خانه سی فتنه وا
شوب جمع الله حق بردر دیمکدر ۞ دوش با عرضی دیوانه زدم جامی چند ۞ چه بلا فیض

دهد صحبت دیوانه مست ۞ زدم نوش اتدم دیمکدن عبارتدر و جامی ایکی ضربه
قدحدن مستعملدر و یا وحدت اچوندر و فیض بو محلده کبی معناسنه در ع بیت
دون کیجه عرضی دیوانه ایله برقاچ قدح باده نوش ایلدم ایلدم عجبا نه بلا کبیدر بو اوله
مست اولان دیوانه نک صحبتی ۞ مست اندم همه که این کار چیست ۞ دشمن کدام و مطلب ازین
کار و بار چیست ۞ معرکه جنکدر و کار بونده ایهام طریقیله مذکوردر فتأمل و دشمندن مراد
اغیاردر و مطلب بو محلده مقصود و مطلوبدن عبارتدر و کار و بار ایش کوج دیمکدر ع بیت
تجاهل العارف طریقی اوزره بیوررکه بو مست اولدم بو ایش کار ندر و اعتبار تعلق ندر ا
و بو کار و باردن مقصود نه در یعنی کار و بار دنیایه مبتلا اولانلرنک احوالی نه در دیمک
اولور عرض مست جام عشق اولمغین رقیبدن ناله برد ا اولوب اهل دنیایه اعتراض ایدر
۞ هو با خار و گل نو شاخچه عدل چه مذهب ۞ این عین تازه روی مرتن نیشدار چیست ۞ عین
تازه روی گلدن و نیشدار خاردن کنایه در و کبراده عطف در ع بیت چونکه خار و گل بر شاخچه دن
علو اظهار ایدرلر بو عین تازه روی نه و اول نیشدار ندر زیرا بر کلیدن هم گل و هم خا
ر بیدار اولماغنه تعجب ایدوب قدرت حضرت پروردگاری ۞ هم زهر خشم و هم شکر از باب
غو بیست ۞ پس دم مزن که این خوش و این ناکوار چیست ۞ زهر خشم غضب ایله بقغه
دیرلر و شکر تو تلوک شکر بیله های اصلیه ایله لطفدن و لطافتدن کنایه مستعملدر و دم مزن
نفس اکسمه یعنی سوز بلمه دیمه دیمکدن کنایتدر و این خوش دیدوکی شکرهدن عبارتدر و ان نا
کوار دیدوکی زهر خشمدن عبارتدر ع بیت هم غضب بغی و هم لطفله نظر انکلغ
خو بلق بابندندر یعنی اسباب حسنندندر پس سویلمه که بو خوش ندر و اول ناکوار
ندر یعنی بو خوش کوار ندر یعنی نیکو ندر و اول ناکوار ندر یعنی بلا در دیو تعجب
ایتمه زیرا بونلرک ایکیسی حسنندندر دیمک اولور ۞ غم نیست خورد نی اما ز خون عشق
ای اهل روزکار غم روزکار چیست ۞ غم یمکدن و نجیست ضربدر و خورد نی دخی اولان یابی
معنای لیاقت افاده ایدندنک کیم سابقا مکرر بیان اولنمشدر و خون صفت معناسنه در
و عشقه اضافتی بیانیه در و اهل روزکاردن و روزکار زمانه دن عبارتدر ع بیت غم یبلیه
جک نعمتدر اما عشقک صفری دخی اولمدی حالده یعنی نیکه لایق اولان عشق نعمت صفره
عشقدر اولان عشاقدر ای اهل دنیا غم زمانه ندر دوته شیله یعنی جهان غمی یمیو کلدر دیمک
اندیشه در ضرب هم و صال است منتظری ۞ معشوق از کشاده ابست انتظار چیست ۞
ضرب وصال اضافتی بیانیه در و روشناقه ... اندیشه به راجعدر ع بیت

اندیشهٔ جرمیم وصالنی منتظر اولدیغی حالده معشوقی متهم ایتمشدر یا انتظار ایلدیکی
معشوقی هر بری لا حاضر ایکن اندیشهٔ جرمیم وصالنه اولدیغی حالده منتظر اولمقی دیمکدر
ایضاً مکر زمانه اسیر کمندا و منست که باز بالش امید تکیه کاه منست ه مکر بوندا کانه و
کویا ده معناسنه در و کمندا و اضافتی بیانیه در و کمندی تنزکیبی دخی و درو که حرف تعلیلدر
و باز ینه معناسنه و بالش یصدق معناسنه و ادهیله اضافتی بیانیه در ع بیت
مکر بونلر زمانه اسیر کمندا منست ه مکر زمانه بنم کمندم اسیر ایدر کمند ایله کرفتار
اولمشدر کرینه بالش امید بنم تکیه کاه اولمدی ه زدیده تو هوس پاک بین شود
چون عشق ه دی که حسن تو الوده نکاه منست ه دیده تو مصدر ک مفعولنه
اضافتی قبیلندندر و چون حرف تشبیه در ع بیت نکاهمقدن هوس پاک بازا ولور
عشق کبی یعنی سنک جمالک مشاهده اتمکدن هوش دخی عشق کبی پاک باز اولور
بردم که سنک حسنک الوده نکاهم اولدی ه صحیفه که نکرده باب رحمت پاک ه کاتب جرم
که بینه نامهٔ کناه منست ه مقطع اقالده اولان که حرف رابط صفتدر و ثانی ده
اولان که حرف بیاندر ع بیت بر صحیفه که اب رحمت ایله پاک اولمازظن ایدرکه او
صحیفه بنم کناه سیاه نامه سیدر مراد اعترافدر عفی الله تعالی عنه و عن جمیع المسلمین
ه دو عالم از اثر شعلهٔ جمال تو سوخت ه بجز متاع محبت که در پناه منست ه
سوخت فعل لازم اولمق اوزره در و متاع محبت اضافتی بیانیه در ع بیت ایکی
جهان سنک شعلهٔ جمالک اثرندن یاندی متاع مهر و محبتدن غیری که اول متاع
ع مهر و محبت بنم پناهمده در ه یغما منون ترکتازی کردیده دل منست ه اما
بزار شبیخون بلا منست ه ترکتازی کردن اضافتی مصدرک فاعلنه اضافتی قبیلند
ندر و بونده کردن ترادفکدن و شبیخون کیجه باصقین در ع بیت فلکک ترکتاز
ایتمه سندن مجنون بنم کوکلمدر و بیلک شبیخونه حاضر لغی بنم کوکلمدر ه
هرگز نیامدش بغلط محملی بسر ه بیهوده کرد وادی مجنون دل منست ه شین
ضمیر لی ضمیر ارقبیل الذکر طریقیله دلدر اجعدر و صفت سر مقیددر و بیهوده کرد
وصف مرکبدر ع بیت هرگز یا کلو باشنا وجنه محملی لیلی کاملدی وادئ مجنون
فائده سزیرن دولاشن بنم کوکلمدر ه صد لاله زار داغ شکفست بر دلم ه برک
کلی ز صد چمن افزون دل منست ه صد فصیله اسمای عدد در بوز معناسنه اصلنه
سینه در رضاله ایله استعمال تحریفات عوامیدندر زیرا بو لسانده صاد حرفی

یوقدر و لاله زار لاله لک دیمکدر زار بو یله یر لر کثرتندن عبارتدر و داغ اضا
فتی بیانیه در ع بیت بنم دلیمده یوز لاله زار داغ یعنی یوز داغ لاله زاری اچلمش
در یوز چمندن زیاده بر کل برغی بنم کوکلمدر ه هرگز ترانه کرده باهنگ اشناء
بازیچهٔ فسانه وافسون بادل منست ه ترانه دوبیتی یه دیرلر و دوبیتی نغاتدن
بر نوعدر اما بو زمانده ترانه خوانندهلرک تنتی تنتی دیمه سنه دیرلر و اهنک
اصول معناسنه در و بازیچه اویونجق در ع بیت هرگز اهنک اشنا ایله تر
نم ایلیوب فسانه وافسون اویونجغی بنم کوکلمدر و باخود هنک لفظی اشنایه
اضافت سز اعتبار اولنه پس محصول بیت هرگز ترانه یی اهنکه اشنا ایلیوب در
الی آخره و علی وجه ینه مفهوم بردر ه درد و رصبر سینهٔ عرضست جام زهر در
بزم شوق شیشهٔ پرخون دل منست ه دور بونده مجلسدن کنایتدر و جام ز
هر مؤخر مبتدا و سینهٔ عرضست مقدم خبر در و شیشهٔ پرخون مبتدا و دل منست
خبردر ع بیت صبر مجلسنده زهر ایله مالامال اولان قدح عرضک سینه سیدر شو
ق بزمنده قانله مملو اولان شیشه بنم کوکلمدر ایضاً منزلکه ولبها همه کاشانهٔ
عشقست ه هر جا که دلی کم شد در خانهٔ عشقست ه منزلکه منزل کاه دن مخففدر
و دلبهایه اضافتی لامیه در و دلبها اولان ها علامت جمعدر و کاشانه قیش اوبدر
و عشقه اضافتی بیانیه در و کم ضمیله غایب معناسنه در و خانه عشق اضافتی
دخی بیانیه در ع بیت کوکللرک منزلکاهی همه کاشانهٔ عشقدر هر یرده که بر کو
کل غایب اولمش اوله خانهٔ عشقده در ویرانهٔ جاوید بماند دل نه عشق ه ان دل
شود اباد که ویرانهٔ عشقست ه ویرانه جاوید ابدی خراب دیمکدر و بماند ماند دن ما
مضارع مفرد غایبدر قالمق معناسنه و دل نه عشق اضافتی بیانیه در و اباد
معمور معناسنه در ع بیت عشقسز کوکل ابدی خراب قالور اول کوکل معمور
اولور که ویرانهٔ عشقدر ه فرزانه در اید بپری خانهٔ مقصود ه هرکس که درین بادیه
دیوانهٔ عشقست ه فرزانه عقل معناسنه در ع بیت پری خانهٔ مقصود اضافتی
بیانیه در معلوم اوله که پریلر عقلنه اوغرایوب چار پلوب دیوانه اولمشدر کیم
دین عشق اولنلر دلفریب اولان پری خانهٔ مقصوده اوغرسه لر دنیایه میل ایدر
نیت ایتمه دکلرندن امین اولور ه پیمانهٔ زهر فلکم تلخ نسازد ایا موصله
تلخی کش پیمانهٔ عشقست ه موصل قیل مصقددر و تلخی کش وصف ترکیبی دروبا مصدریه در

ع بیت نمکلک زهر ایله مملو اولان پیمانه سی بنم دماغمی اچی ایتمز زیرا بو موصله یعنی
بنده اولان حوصله عشق پیمانه سنک اچیلغنی چکیجی در دیمک اولور مصراع ثانی
موقع تعلیلده واقع اولمشدر • هر کو بلبش گرم شود خشم و تبسم با او
منشینید گر بیگانهٔ عشقست • هر گوهر که اودر محققدر هر ادات سوردر کرچه
کیم معناسنه در والفلک ضمیله ضمیر غایبدر مذکور که لفظنک مدلولی اولان
ذات مشخصه یه راجعدر و بلبش ضمیری دخی اکا راجعدر و بلبده با بمعنی ظرفه
ولب دوداقدر و با معیت و مصاحبت ایچوندر واو ضمیری دخی مزبوره راجعدر
ومنشینید نهی حاضر جمع مخاطبدر ع بیت هر اول کیمسه که انک دوداغنده تیز خشم
وتبسم اوله یعنی علی الفور غضبناک و خنده رو اوله اول کمسه ایله اوتورمکز که
بیگانهٔ عشقدر یعنی عاشق دکلدر • دل خانهٔ عشقست بنزده کس نبدل معشوق
شناسد که کجا خانهٔ عشقست • دل مبتدا و خانهٔ عشقست خبریدر ع بیت کوکل
عشق خانه سیدر هر کیمسه قتنده لکن جانان بیلور که خانهٔ عشق قنده در یعنی محل
عشق و محبت قنده اولدیغنی جانان بیلور دیمک • عرض دل و دین باخته من زن
وخاموش • ابنها ثمر کاشتن دانهٔ عشقست • عرض منادا حرف ندا مقدردر و دین
بویله محالکرده عقلدن عبارتدر و باخته ماضیدن قسم مفرد مخاطبدر و تن زن
سکوت ایله دیمک و ابنها بونلر دیمکدر مراد عقل دلن فدا اندکی دروکاشتن اکمک
اکمک معناسنه مصدردر و دانهٔ عشق اضافتی بیانیه در ع بیت ای عزیز عقل دکی
فدا ایتمش سن سکوت ایله و اسم اولما زیرا بونلر دانهٔ عشق اکه نک ثمره سیدر یعنی
حاصلیدر • ای بیگانه منم که از غم عشق و سیم جدایی نیست • میانه من و امید آشنایی نیست
منم که انکسیم که تقدیر بنده لر وجدایی ده یای ثانیه مصدریه در و آشنایی ده یای ثانیه
دخی بویله در ع بیت بن اول کیمسه یم که عشق و ملق غمندن بکا ایریلق یوقدر بنمله
امیدار سنده آشنالق یوقدر • من و بهشت جهت که ایکیسو شراده بغیر خون دل
ورهنروائی نیست • من و بهشت ده واو معیت و مقارنت معناسنه در واو
ضمیری بهشته راجعدر و بهشتنک جنتا اضافتی بیانیه در ع بیت بن بهشت
محبت ایله یم یعنی بن عشقله جمت جنته مقارنیم که انک کوثری خون دل دیمو الغ
زهرنده غیری دکلدر • ازان بدرد دگر هر زمان گرفتارم • که شیوه های ترا هم
اشنای نیستم • ازان بونده ادات تعلیلدر وکه حرف عرضدر و شیوه ها شیوه نک

جمعیدر

جمعیدر و با هم بریره بریله دیمکدر و آشنای ده اولا یای ثانیه مصدریه در ع بیت
انک ایچون هر زمان دردلو دردن دره گرفتار اولورم زیرا سنک شیوه
لرک بری بریله آشنالق یوقدر یعنی کونا کوندر دیمک اولور • بها که حسن بکو
دلست شعلهٔ فروز • چه مرو بوادی ایمن که روشنایی نیست • بیا امر حاضردر ایمندن
وحسن کوزللک دیمک و طور سریانی دلنده و عربیده طاغه دیرلر اما بونده مراد
طور سیناء در که مدینه ده بر جبلک اسمیدر حضرت عم الله تعالی کلام شریفی
استماع ایلدی و دله اضافتی بیانیه در و شعله فروز وصف ترکیبی در و وادی
ایمن حضرت موسینک نار شکلنده نور کوردکی محلدر و روشنایی یدنلق معناسنه در
ع بیت خطاب عام طریقیله بیور رکه ای طالب حق کل که جمالی با کمال کوکل طورنده
متجلیدر و وادی ایمنه کتمه که اندن ایدنلق یوقدر حاصل کلام جمال جانانی قلبکده مشا
هده ایله دیمک اولور • چه جنان نزد دلم کاینات لبریزست • که هیچ گوشه از بهر د
یکتای نیست • دود دلدن مراد اه در وکاینات بونده جهاندن عبارتدر ولبریز
دولو معناسنه در وگوشه ده یا وحدت ایچوندر ودلکشایه یای ثانیه حرف مصدر
ع بیت اه دروندن جهان ایله دولمشدر که دلکشالق ایچون هیچ بر گوشه یوقدر
• سؤال نیک و بد از حال بیکند بعشق • گناه اهل محبت بجز رهایی نیست • نیک وبدک
مضافلری محذوفدر ع بیت رونضره بردنا ای دیاره مر علی سؤال ایتمزلر زیرا اهل
محبتک گناهی رهالقدن غیری دکلدر یعنی بابت عشقک رهالقدن غیری گناهی یوقدر
زعشق حالت عنو سؤال کردم و گفت • هنر همیست کسی را که بیوفایی نیست • حالت
حال معناسنه در ع بیت غریبلک عشقدن حالنی سؤال ایلدم یعنی عشق ایله حالک
نیجه در دیدم عرض دخی جواب ایلدی دیدی که حیله هنر و هنر کیمسه نک بیوفالقی
یوقدر ایمشمدی من نگویم که درین شهر ستمکاری هست • همه دانند که جاره اتبو بازاری
هست • ستمکار ظالم معناسنه در بونده مراد کندی جانانیدر و یا وحدت ایچوندر
و همه جمیع خلق دیمکدن کنایه در وکه حرف بیانیه در ع بیت بن دیمزم که بو شهرده
بر ظالم واردر اما جمیع خلق بیلورلر که بزم سبتکله بالا بزم واردر دیمک اولور •
مدّعی نیست که گر دوم ازو کوی ولی • دوست دانکه سرافرون گفتار دوست ها ازو رانک
سر بله کندی کی بکا کوستر یعنی بکا عرض جمال ایله دیمکدر کوی لفظیله وصف
اولمشدر ع بیت بنم مدعم دکلدر که اوزی کوروم اما بیچه اوزی کوری اولمق بنم مدّعم

وکیلدر یکت جانان بیلورکه بوسوزی سنوپلکه تون تم واردر کوادب هشم
من زار بیهوش از رنج دوستدن ایت نکاهیست که شایستهٔ دیداری هست ع
بیهوشی نهی حاضردر لکن بوجهله کور لفظنه مقارنت ایله اتنوی غایب معناسینه
اناهایدر بو قاعده سابقا بیان اولنمشدر و این جمله اشارتدر نکاهدن
مضاف محذوفدر تقدیر کلام اهل نکاهیست دیمکدر و یاوحدتله جوندر و کرمرف
رابطه صفتدر و دیداری یاسی تنکیر ایچوندر و هست بیوله بیرلرده انجق ادات
خبر مقامنده در یعنی بیت ادب ایله بن زار کوزیمی دوستک یوزندن یعنی
جانانک جمالی مشتا ایسندن یوموب یمن یعنی مانع اولمشدر زیرا بو بنیم کوزم اهل
نظردر که شایستهٔ دیداردر یعنی دیدار لایقدر دیمک و جائزدرکه هست ده اولانیا
حرف نسبت اولیو و بوجهله وزن تقدیر مضاف حاجت قالمزو نه باندازهٔ بازوست کمندم
پیچهاتی وردپا کوشهٔ بامیم سروکاری هست اندازن مقدارندن عبارتدر و پیچهات
عربیده اسمدر اسماء افعالدن ابعد معناسنه در یعنی ایرق اولدی دیمکدر اما عجم
اکثر تحزن و تحسر مقامنده استعمال ایدرلر بیت حیفا که کمندهم بار و مقدار
بتحه کیلدر بو وضعه کوشهٔ بامهٔ ینم بر سر کارم واردر سالک کعبه یجاده
لیا دیدار کی جای اینقدرهست که درسایهٔ دیوارهست ع بیت سالک کعبه
تمنا دولت دیدار رتمندر یعنی ارلرنک بعد مسافه واردر لکن شوقدر واردرکه
بر دیوارنک سایه سنده دیدار مردم کارکه عشق هنرمند انند ع پیسوتکن شکافند کم
کاری هست مردم بونده خلقدن عبارتدر و کار کارکه دن محققدرکه خانه
معناسنه عشقه اضافتی بیانیه در وپیسون فرهادنا مزدلک کندکی طاغک
اسمیدر ع بیت عشق کار خانه سینک خلقی هنرلریدر یعنی هنر صاحبلریدر
اکر فرهاد کبی بیستون کسمزلر ایسه دخی بر غیری ایشلری واردر ع تو که زینسا
بتطاول علم افراشته ظ زلف بکشا و ببین ایچ کرفتاری هست ع زینسانی
بوتجلین معناسنه در و طاول ظلم و تعدیدن عبارتدر و علم سنجق معنا
سنه در و افراشته یاصیدن ترسیم مضر دیمکدر ع بیت سن که بوتجلین
ظلم و تعدی ایله سنجق قالدرمشسن زلفکی آچ و کورکه هیچ بر کرفتار
وارمیدر یعنی عاشقلرکدن هیچ بر کیمسه حیاتده قالمشدر دیمک اولور
ع دلدعرونه یکی قطرهٔ خون فولاد هست ع از ستم سیر شو کرد کر آزاری هست

فولادچه بولادن معربدر و سیر شو بوندن اوصانمق دیرلر ع بیت
عزیزلک دلی بر قطره قاندر کلیدر فولاددر یعنی جانانک جور و ستم ایتمه دن
اوصانمه یعنی فارغ اولمه اکر دخی آزار و ستمک وار ایسه همان ایله دن
دیمک معلوم اوله که دل لفظی مشترکدر کوکل ایله یورکده استعمال اولنور
تاناقل یعنی منبلبلانکلکه کلا پیش هم خونست ع مرغابی ان بحرکه ابش
همه خونیست کلاهش شینه ضمیر کلهراجعدر و مرغابی اوردک معناسنه
وابش ضمیری بحره راجعدر ع بیت بن اول کلک بلبلیم که کلاهی هپ
قاندر بن اول بحرک مرغابیسیم که صوبی هپ قاندر بو غزل سابقا بر غزله نظیره
واقع اولمشدر مناسب اولا ایکی بیتی بر یره یازلمق کرک ایدی لکن نسخه لر
بو بیله بولندی غزل ابیزدی مسامحه ایلدک ع خونم بکلو ریزکه بیمار محبت
اشو نشان تیاد تابش هه خونست ع کلو کانلو نحیله بوغاز معناسنه در
وخونم اولان میم معناده کلویه متعلقدر واشوب نشان ترکیب مزجیدر
وتب تاناق تحیلستمه معناسنه در و تابک چوق معناسی واردر لکن بو
محلده رنج و راحت معناسنه اولور ب تب لفظنه عطف تفسیر اولور و ضمیر
بیمار محبته راجعدر ع بیت بوغزیمه قان دوک یعنی بکا قانلر یوقدر حاصلی
بنی آلام شدایدعشقله کمال مرتبه مضطرب ایله زیرا عشق و محبت خسته
سنه اولان رحمه و مرارتک نشان بلاسی وعلامت افتی هپ قاندر یعنی
کمال مرتبه اضطراب دیمک اولور ع از صید جوبکشته مبرهیزکه صیادرا
پیش نترک ورکابش هه خونست ع مبرهیز پرهیزدن نهی حاضردر و رکابش
ضمیر صیاده راجعدر ع بیت قلنده دیلمش شکاردن احتراز ایتمه زیرا صیادک
زرپیش ترک زرکابی هپ قاندر ع دیوانهٔ عشقم که این شاهد سرمست ع
صنعش همه رخست و نقابش همه خونست ع صنعش ده اولکاشین شاهد
سرمسته راجعدر و شاهد اصطلاحلرنده دلبردن عبارتدر و نقابش ضمیری
دخی اکا راجعدر ع بیت دیوانهٔ عشقم زیرا بو شاهد سرمستنک صنعی هپ
رنحدر و نقابی هپ قاندر یعنی شاهد سرمستنه دیلدکی بونده عشقدر نکتا
یندرفتامل ع کوثر لب ضنک وعکر تشنه فروشد ع در بادیهٔ عشق که ابش
همه خونست ع کوثر باغ جنتده بر حوض عظیم درکه کیفیت اوصافنی

اتحق الدّه تعه بلورز اميددر كه اهل حوضى لطيفدن جلدن شراب طهورينوشى
روزيلر فله بلطفه المتعالى ولب خشك وجكر تشنه اهلنلرى بيانيدر در
تحصيل بيت كوبغزر دنى لب خشك وجكر تشنه صفتلر يعنى اظهار ايدر
باديهٔ عشقده كه انك اى هيب قاندر يعنى باديهٔ عشقك صوبى جميع زمانده
قاندر ديمك اولور ع ابجه وسرچشمه كه امشب مى رسيد ع صحراى محبت
كه سرابش همه خونست ع امش ضميرى ايضمار قبل الذكر طريقيله صحراى محبت
راجعدر وضمير رسيد جميع نهى حاضردر وسراب سين مهمله ايله سابقا بيان اولندر
ع بيت صحراى محبتده اب ندر وسرچشمه قنغى سيلدر ديو سؤال ايتمه كر زيرا
صحراى محبتك سرابى هب قاندر ديمك اولور مراد الام شدائددر عشقى بيانندر ع
عربى غم دل ما زنهرسى كه دل ما مستست كه درجام شرابش همه خونست ع عرب
منادا ومرفندر تنقكدر درو باز تاكجيد احوندر و مستست ياسى مرفو وحدتندر
وشرابش ضميرى دله راجعدر ع بيت اى عرب كوكل غمى سؤال ايتمه بوس يعنى سو
ال اتمكه ديرا بزم كوكلمز بر سرخوشدر كه جام شرابنده سبقت وار در يعنى كو
كلمزك دائما نوشى انكى قاندر ديمك اولور ايضا منم كه طاعت بت لازم سر
شت منست ع اكر بكعبه عبادة كنم كنشت منست ع بتم كه من اكسم كه تقدير
ندر وبت دلداردن كنايتدر وسرشت سين مهملهنك ورانك كسرى ايله ع
وشينك سكونيله مزاج وطبيعت معناسنه در وكنشت كليسا در ع بيت بن
اول كيمسه يم كه يعنى بن اول عاشقم كه دلداره طاعت وانقياد ايتمك بنم طبيعته
لازمدر اكر كعبه ده عبادت ايلدسم دخى كعبه بنم كنشتمدر بت كنشت ذكرنده
مراعات النظير واردر اكرچه حسن عمل نيست اجرا بنم هست ع كه چشم اهل
مروت بفعل زشت منست ع بيت اكرچه عمل صالح يوقدر اما بكا بو اجر
واردر كه اهل مروتك چشمى بنم چركن فعلمدر ع بروم بدوزخ وشكر بهشت بكو
يم كه اين بنزد مكافات من بهشت منست ع بروم رو بدلالت فعل مضارع نفس
متكلم وحده دركه حرف عرضندر واين دوزخه اشارتدر ع بيت جهنمه كيدرم
وجنته شكر ايدرم يعنى جنته كيدرم كى شكر ايلرم زيرا بو يعنى جهنم بنم اعمالم
مكافاتى قتنده بنم جنتمدر يعنى بنم سيئاتمه كورنه دوزخ دخى بكا ازدر ديمك
مراد اعترافدر ع كنار كشت ولب جو بغم زبان دارد ع بياند الله غم كنار كشت

منست ع كنار كشت اضافت لاميه در ولب جو دخى بويله در وبغم زبان دارد
استعماله غمه زبان نوير معناسنه در وميانه اورطه در وكشت كسريله اكين
معناسنه در ع بيت اكين كنارى وارمق كنارى غمه زبان ويرور الكچه دا
شرع غمك اورتسى كنار كشتمدر يعنى سيرانكاهده ديمك اولور ع بكير ايمانه
عرقچينى سر انجام ع كه هرچه صورت حال تو سرنوشت منست ع بكير كسريله
كيريدندن امر حاضردر وكه حرف بياندر وسرنوشت روز ازلده يازلاندر
تقدير ربانى معناسنه ع بيت اى عرقى اينه طوت يعنى دستك انته ال بنم عا
قبت كارمى كوركه هرنه كيسنك ظاهر حالكدر بنم سرنوشتمدر ايضا موج زن
در دل خيال ان لب ميكون نكذشت ع اب حيوان ببين كه از دهان اتش چه ميكذشت
ميكون وصف تركيبى اقسامندندر بحسب التركيب معناسى شراب لونلى اما استعماله
قيرمزى معنادندر لبك صفتى در معلومدر اوكه شعر الهدلبرى ميكون ولعل فام
امثالى اوصافيله توصيف ايدرلر زيرا الهدلبر نقدر زياده قيرمزى اولسه اولقدر
مقبول ومرغوبدر وكذشت ضميله فعل ماضى مفرد غايبدر معناسى كجدى
ديمكدر ومصدرى كذشتندر وفاعلى خيالدر واب حيوان اب حياتدر حيوان
بونده ضرورت وزن اچون سكون يا ايلهدر اما اصلده يا مفتوحهدر وبيين
امر حاضردر معناسى كور ديمكدر ومصدرى بينيدندر وكه بونده حرف بياندر
وازدهان جار ومجرور ادات من وعن معناسنه در وديوانك تركيبى دكلدر وا
تش اضافى بيانيدر ويوزنجه ديمك در ع يعنى كيف معناسنه در ع بيت
جانانك اول شراب كبى قرمزى دوداغنك خيالى كوكلدن موج اورارق كجدى :
اب حياتى كور كه دهان اتشدن نيجه كجدى يعنى نه كيفيت ايله كجدى ديمك
اولور ابتداى بيتده دو نيجه معناسنه بردوشى لفظى تقدير اولنسه ا
حسندر رفتا قتل ع تادلى اوردم واين فتنه ها بر داشتم ع از كمر نيارى همه بار
خاطر كردون نكذشت ع تابوتده ابتداى غايت اچوندر ودل بونده كوكل معنا
سنه دركه مراد روح انسانى در قلب وسر دخى ديرلر على الخصوص ارواح اوليا
سر ايله تعبير ايدللرنته حكم قدس سرهم ديرلر واوردم الف ممدوده ايله ماضى
نفس متكلم وحده در واوردن مشتقدر بعض روستائيلر واى مضمومه
اوقدبلر اما انلر سهو ايدنلر عجبا اوليرز واين اسم اشارتدر كريب اچون

ونتها نتنه نك جمعى در معلوم اولدكه ذوى العقولك غيرى كلمات جمع
قلنمق لازم كلسه الف وها ايله جمع قيلنور اما ذوى العقول الف ونون ايله
جمع قيلنور نعوم ديريانك بنحيله ورانك سكونيله اسم ايله صرف بيننده
مشتركدر بو محلده صرف تاكيد در ودا شتم كلمه اوردم كبى در اما معنا
دكلوزين آنك معناسى كتوردم وبونك معناسى قالدوردم ديمكدر
دكر بيارك كافك كسريله وياى مصدريه ايله بوننه غرلقدن عبارتدر
دجها صهك جمعى در ويربود ه ارمعانسنه دروفاطر كردن اضافتى مجازيه
لاميه در دكردن بو محلده نلك معناسنه در ع بيت الدبر كوكل كتوروب جو
ندر ختق نننه لرى قالدر ولدى بزى بوننه لرك اعرلغندن خاطره كرده
ندن نلر كهرى ديمكدر ى باس كمريان چه دارى ركه تا نزديك من ى هر قدم ميبا
يلدر صد دجله وجيحون كذشت ى با جمعى صله كى بن ديك وكرباناه
مفتاه
اضافتى موصوفك اضافتى در دكريك كافك كسريله صفت مشبهه در اغلق
معناسنه در اما اكثريا اسم فاعل مقامنده اغلبى مقامنده استعمال اولنور
وچه جيمك كسريله نه ديمكدر رو دارى داربدن مشتق مضارع مفرد
مخاطبدر رود رانك ضميله رويدندن مخفف يوز معناسنه در ركه حرف
تعليلدر وتا انتهاى غايت اچوندر معلوم اولدكه تا رسيده تا الى معنا
كلور كه ذكر اولنور نوقيت وتعجب وتنبيه وابتداى عايت لا انتهاى غايت
ونزديك نونك فتحيله يقين وقريب معناسنه در لكن بعضيلر ديد
يلرنزديكده يا نسبت اچوندر وكاف تاكيد اچوندر زوا صالنده نزد در
عربيده عند معناسنه در والله اعلم ومنه اضافتى لاميه در ودجله و
جيحون ايكى مشهور ايرمغك اسميدر وكذشت بوننه كذشته معناسنه در
زيرا اسبليد فعل مضارعده بس ماضى مضارعه قريب اولدقده مصدر معنا
سنه اولنور قاعده كليه در ع بيت من كريانه يوز طوترسن يعنى نه اننا
دتوجه ايدرسن يعنى بانمه كلمسيم ديمه زيرا بنم يانمه كلنجه يا دلك اير
اكيقده هر دمده بوز دجله وجيحون تحلك كر كر يعنى چوق دجله و
جيحون كبى ابر مقلردن اشنالق ايله بچلك لازمدر ى دردون باغ
باغ عشرت عمرها بكذشت ليك ى عمر ديكر دريشمانى هم از جيحق كذشت

دردالك قصيله بوننه صرف ظرفيدر ودرون ايچ معناسنه در
وباغه اضافتى بيلا لاميه در وباغك عشرته اضافتى بيا
نيه در وعمرها عمرك جمعى در وليك ادات استدراكدر وعمر ديكر
برز عمر ديمكدر وپشمانى ده يا مصدريه در ودخى دخى معناسنه در
ع بيت عمرلر بز باغ عشرت ايچنده كچدى لكن برز عمر دخى باغ
عشرتك طشره سنده پشمانلقده كچدى او لبرز عمر دخى باغ
عشرتدن كچدى كمزدن پشمانلق ديمكدر ى كاروان عمر باكثى نو
نشدا زو باربود ى دايم از سيلاب زهر وجو بيار خون كذشت
كاروان بحسب التركيب ايشيجى ديمكدر زيرا كر كا نعريله ايشد ور
نلك بانقه واو هاندن بدل اولنق لغتلرنده شايعلدر ادات فاعلدر
جى معناسنه نه كيم دوه جيه شترباك وقهوجيه دربان ديرلر
اما بحسب الاستعمال كاروان قافله دروعمره اضافتى بيانيه در وعمرك
مله اضافتى لاميه در وكشى لفظنده اهمرزابط مفتدر وشين
ضمير كاروان عمره راجعلدر معلوم اولدكه بوكشى كلمه سنده اولان
كاف اصلنده رعايت ايله مكسور اولنور اما شين ضميرى رعايتله
مفتوح اولنور زيراشين ضميرلك ماقبلى جميع زمانده مفتوح اولور
الا ضرورت وزن اچون بعضى محلده شن وزا ساكن واقع اولمشدر
وبود نى معلوم اولدكه مذكور شين ضمير معناده بار معقيد دونو
نشدا و معلوملدر وبارياى عربيه يوك معناسنه در وبود بوننه
ادات زمانيه در رابطى معناسن افاده ايدر وسيلاب تركيب مزجى در
معلوم اولدكه بر تركيبك جزء ثانيسنى تقديم ايدوب جزء اولى معناى
قلدقده معنا درست اولوريسه اكا تركيب مزجى اطلاق ايدرلر سيلاب
كبى كه معناى اليمى تقديم ايله باب سيل بسيلك دخى معنا صحيحدر
فافهم وزهره اضافتى بيانيه در وزهرا غو معناسنه در وجويبار
معناسنه در وخونه اضافتى بيانيه در وخونه قانلدر ى بيت برزم كاروانى عمرك كه بوكبى نوشدا ره ايلدى دايما سيلاب زهر وجويبار خونندن كچدى مرتق
ى نقش بلغا يمت كنزر انكه بى كم ميكى كنز كدا ميز كوچه عرقى امده وبجنونه كذشت

نقش پا ایق ایزلرندن عبارتدر و نمایم نونک فتحیله نمایید نبو محلده
امر متکلم و مع الغیر اولمق انسبدر قافیه قرینه‌سی متصل اولان تای ساکنه ضمیر
خطابدر و کر فتحیله اکردن مخفف ادات شرطدر و اکر شو یله کم دیکلدر
دیو بانک فتحیله ایز معناسنه‌در وکم غایب معناسنه‌در و میکنی فعل
مستقبل مفرد مخاطبدر وکر اصلنده کاه ایدی ضرورت وزنیچون حذف وا
یمالی قلنوب کافک کسره‌سی فتحه‌یه تبدیل اولنشدر وکدامین کدام کبی
لفظدر کوچه محله معناسنه‌در وامد الف ممدوده ایله و میمک فتحیله
شذوذاً فعل ماضی در وامدندن مشتقدر مجنون دیوانه معناسنه‌در
وامد وکذشت فعللرینک فاعلی مجنوندر علی طریق تنازع عرفیدر م بیت
نقش پای سکا کوستریم اکر شو یلکر ایزن غایب ایدرسکا کرچی تنقی
محله‌دن کلدی و دیوانه اولدیغی حالده کچدی ایضاً کی خغانه کرا زد
شور و شر صالمشدر عجبا نه‌ی قطرن کم اسرافتدر ی میمک فتحیله
شرابدر و معناده الف و نون ادات جمعدر وهای رسمی تخصیص افاده
ایدر و بونده معنادن مراد میخانه صیدر در ورد دال اولدلا ضمیله شراب
بالمنفی بوسه سیدر دشور وشرن اضافتی بیانیه‌در بیت مغلم
مخصوص شراب کدر دشور وشردن صاف اولمه باده‌دن عنصلبر قطره
ویرمیه‌سی کم اسرافدر امام شهر (سر جوش خم بنر هیزد نزاع
بر سر ته شیشه‌های ناصافی است سرجوش خم باده قاینادقده کوبک اغز
نه کلن شرابدر و نبرهیزد فعل نفی مستقبل مفرد غائبدر و فاعلی امام شهر
دروته دیب معناسنه‌در بونده ضرورت وزن اچون بلا اضافت اقتنور
اماینه معناده مابعدینه مضافدر وتا ادات نافیه‌در م بیت امام
شهرن سرجوش خمدن صقیندقی مقدار نزاع همان صاف اولمیان شیشه
لرک دیبنه اولاندر باده اوستنده دربعض امام شهر باده‌نک صاف
وما لصن ایچردیمکدر مراد اهل ریا اولان امام‌لری اعتراضیدر
مذنت ی و مطرب اکر چه عجب کم سیوه دانی شیدش سهین اف
صانمشدر حکم کافک ضمیله کرهدن مخففدر ضال معناسنه‌در ویا و
حدث اچوندر و شیدشین فتحیله بونده ریا معناسنه دروشین

کمراهه

کمراهه را جمعدر و بیهین پانک و هانک کسره‌لریله و یا و نبی
نله به معناسنه‌در ع بیت بر کمراهه‌دن ی و خطریک مد
نی صلدو را ایمکلک عجب دکلدر زیرا شیدو ریاشیوه دانلق ان
نلک ال اعلی اوصافیدر طلباس صورت اکر وازکون کنم
بیند که خرقه پشمینم جامه طلا باقست لباس صورت
اضافتی بیانیه‌در و وارکونه عکسنه و پشمین طونق رنکلی
معناسنه‌در وطلاباق یالدزلی دیمکدر ع بیت لباس صورتی
اکر عکسنه ایلسم خلق بنم طونق رنکلی خرقه‌می یالدزلی جامه
کورررلردی ضمال مغبچه میبزم که عزنی اوصیلای صومعه
دلان زقان تاقانست صومعه داران ارباب صومعه دیمکدر
ع بیت بزم میخانه‌نی دلبرینک خیالنی تصور ایدرم او بلاه د
لبرلرانک غمزه‌سی جمیع عالمک ارباب صومعه‌نک بلاسیدر
کمر فتم انکه بهشتم دهندی طاعت قبول کردن و رفتن نه
نه شرط انصافست ع بیت انی فرض ایدیم که جنتی بکا بی طا
عت ویردیلر لکن قبول ایتمک و کتمک شرط انصاف دکلدر اکر
بصحبت خزی بسهو نشینی بکون بینیه فروتنه کس سهر الانست
ع بیت اکر بر نبهود عزینک صحبت و مجلسنده او نور رسد
قولا حکم یارمق طیقه زیرا انک مصاحبتی باشلدن باشه لا
ندر مراد کسر نفسدر ایضاً نازنده جهان از تو یار ایش انست
ای انت اسایش واسایش انت نازنده اسم فاعلدر وبنا
زیدندن مشتقدر ع بیت جهان سندن آرایش انت ایله
ناز و تفاخر ایدیجی دره‌ای راصتل افتی وامثلی اصفی اولان
بانلف تادیدنلک شیوه افتکری نو بلک لحظ لباسو
ز فرمایش انت تا ابنده‌ای غایت اجوندر ع بیت نانک
بلاهیلا ایدیجیللک صنعتکی بورلدی بری سر لحظ فرمایش
افندن اسوده اولمدی بایدها انت شد اکرامت عشق
راقی [illegible] نشو وعشق بالایش انت ع بیت اکرامت عشق

ایسلك جمیعا آمنت وبلا اولمق كركلسن زیرا عشق الابش انته راضی
وولمازالابش الابید للنا اسم مصدردر بولاشق معناسنه در ۶
چندا كر دلم انت عشقت طلبد نیست ۶ در وصله عشق توكینا یش
انت ۶ كنجایش صیغه معناسنه اسم مصدردر ع بیت كوكلم سنك
انت عشقكی ولقدر طلب ایدركسنك فوصله عشقكه اولدكلو كنجا
یش انت بوقدر اراسی الانت لازنت دلی عرفی ۶ ای ناز دلارای توالا
یش آنست بوندا رخ المطلع طریق اوزره واقع اولمشدر ع بیت انت نار كدان
عرنینك كوكلی بزه دل ای شوله جانا كه سنك دلارا اولان نازك آرایش
آمندرا بیغانا ۹ ام هروش اموز نهال اثرست ۶ در بهارت بنمایم كه سرا پا
ثمرست ۶ هرورش اسم مصدردر واموز ایله وصف تركیبی اولمشدر ونهال
اثر اضافتی بیانیه در ع بیت بنم نالهم نهال اثر بسلیش اوكره یجی در نهال اثری
سكا بهارده كوسترهیم كه سرا پا میوه در ۶ ناله در سینه من بلك نفسا
ازمنزنیست ۶ دردل فوبیش اثركرده چه كامل اثرست ۶ ادامش ضمیری
نالیه راجعدر ع بیت بنم سینمده نالهم بر نفس ارام وقرار یوقدر زیرا
كندی كوكلنه اثر ایتمش مبالغه ایله كامل اثر در رهرو یاد عشق ترا در
هركام نیستی بشرو دعا ابد براثرست ۶ ع بیت سنك عشقك صحراسنی
بو پی سینك یوقلق بشرو بدرو عمر ابدار دنجه دربعنی عشق یولنده اولنك
حیات ابدیه نائل اولملرن عبارتدر ۶ شرم داری نمك ابنا زخم فریبی بكذار
كه دل وچشم من انباشته نشترست ۶ نمك توز در وزخم فریب وصف تركیبی در
وبامر مصدردر وانباشته نشترست نشتر ایله دولار لمشدر معناسنه در
ع بیت ای نمك اوتان زخم فریبكی قودیرا بنم وكوزم نشتر ایله مالامالدر
۶ كرد باز ارچه عشق بكردم كه درو ۶ عاقبت سینه فروشست وبلا دشنه كر
ست ۶ كرد بازیچه كاملك كسریله اطراف معناسنه در ع بیت عشق بازار
جهنك اطرافنی دولاشدم كه اندا عاقبت سینه فروشند وبلا خنجری در یعنی
خنجرا اوربجی در ۶ عشق را سینه كرم ودل شكسته ۶ بضرور ۶ حسن تیشه
كه هرلوح ازو بهره ورست ۶ كرم كافك فتحیله امی معناسنه در ع بیت
عشقه لازم ضرورك اولان حرارتلی سینه ومضطرب قلبدر حسن بر نقشه كه

هرلوح

هرلوح دل اندن بهره ور ورو ادات نسبتدر لی معناسنی افاده ایدر
بن بهره ور نصیبلی دیمكدر بهره مندایكی بو غزلك اكثر نسخه ده الحق
بوندلر بولنوب غلط بیتی بو لمدی ایمگانشاه محمودیم باستی
مجنون یكیست ۶ صد شرابم هست در ساغر كه انها خون یكیست ۶
ع بیت بنم مخمورلغم نشاه سی عشقونك سرخوشلغیله برابر در زیرا
بنم قدحمده بوز درلو شراب وار در كه انلردن قان بر نوعی در ۶ ازفسون
عاقبت بری فرو دم زرد برزه ۶ در مزاج من بخار دوزخ وافسون
نكیست ۶ ع بیت فسون عاقبتدن لاله زردی باكلمندردم زیرا
بنم مزاجمده بخار دوزخ وافسون بردم یعنی برابر در ۶ هر سر
فرهادكز جام محبت بیخود ست ۶ سایه شیرین وزخم تیشه ا
كلكون یكیست ۶ كلكون بوندا تیشه نك وصفی در ع بیت جام محبتدن
مست خراب اولان فرهادنا مرادك باشی استنده سایه شیرین زخم
تیشه كلكون بكساندر تیشه كلكون دیمكی زخم ازرقی وقتلن خون الوداو
لدوغندن عبارتدر ۶ هر جفای كز تو اید سهمند كردون بهانه ۶ سوزم
ازغیرت كه این تو وكردون یكیست ع بیت بر جفا كه سندن كلور ثالك
دن اولدیغنی ایدرغیرتمدن نیاز یا قیلورم كه سنك عادتك ایله كردو
عادت وقانونی یكساندر ۶ داغ برهم بس كه پیوستم نشان بردل نماند ۶
پیش ازین صد داغ بردل داشتم اكنون یكیست ۶ پیوستم ده مهم معنا
ده داغه متعلقدر ع بیت درونده اولان داغلرم بری برینه زیاده ایلا
شدغندن كوكلده نشان قالمدی یعنی هب داغ اولدی زیرا بوندن اول
كوكلمده یوز داغ وار ایدی شمدی بردر ۶ كر نزاج اب واتش رایكی داند
چه عیب ۶ انكه كوید شعر عرفی با در مكنون یكیست ۶ اشتدبا برد ۶
شعر عرفی در وابدن مقصود در مكنوندر لف نشر غیر مرتب در
ع بیت اكر اب واتشك طبیعتی بربلور سه انه عیب ایدر یعنی عیب
دكلدر شول كمسه كه عرفینك شعری در مكنون ایله بردر دیر یعنی
یعنی عرفینك شعری در مكنون ایله برابر طوتن كمسه اب واتشك
مزاجنی فرق اتمه سه عیب دكلدر دیمكدر اولور معلوم اولكه

ایکی طبیعتی بارد و رطبیدر و اتشك طبیعتی حار یابسیدر ایمنکا نعره زدن
عشق و دین مابکر بحث از کفر نیراز کین مابکر بحث ع بیت عشق
اوردی و بزم دیمز قاچدی کفر دخی بزم کینمزدن قاچدی کتدی سرزد
بیت شرب اهل محبت کاچلك میدانیدر عاشق زاری نه کافر نه مسلمان
بولور زیرا مفهوم منه تربیدر بش کدشدلر کربه انسباره تخم عشق
از دیدن مابکر بحث ع بیت کریه بولدی زیاده کاتش یاغدرجی
اولدی ذوق و صفا نیجه بزم زمینمزدن قاچدی عشق برخاست باد و عالم
بحث ایدر از جهان مابکر بحث ع بیت ایکی جهان عجز یله عشق
ظاهر اولنجه بزم الزدن اب رومز قاچدی باز کردیم دیده بارخ دوست
نکه شرمکین مابحث شرم حیا معناسنه در و کاف عجمی توسط اچون ع بکر
ندر و یا نسبیه در و نون تاکید نسبتدر ع بیت کوزمزی جانانك یوز
ینه اچدقله بزم ادبلی نظرمز قالمدی دیملك در دم سرع یاد غم کردیم
نفس واپسین مابکر بحث نفس واپسین اضافتی بیانیه در ع بیت
حالتمز عدم غم جانی یاد ایتدك بزم صوك نفسمز قاچدی زاتش
دل چراغ برکردیم سایه از همنشین مابکر بحث ع بیت اتش دلدن
چراغ اوپاردق بزم همنشیندن سایه قاچدی شوق دیدار جمله اوردی
ادب از استین مابکر بحث ع بیت شوق دیدار برجمله کتوردی که بزم
استمزدن اب قاچدی باز کردیم دیده بارخ دوست نکه شرمکین مابکر بحث
شرم حیا معناسنه کاف توسطا چوندر و یا نسبیه در و نون تاکید نسبتدر
ع بیت کوزمزی جانانك یوزینه اچدقله بزم ادبلی نظرمز قاچدی یعنی قا
لمدی هر دم سرع یاد غم کردیم نفس واپسین مابکر بحث نفس واپسین
اضافتی بیانیه در ع بیت حالت نزعده غم جانانی یاد ایتدك بزم صوك
نفسمز قاچدی زاتش دل چراغ برکردیم سایه از همنشین مابکر
بحث ع بیت اتش دلدن چراغ اوپاردق بزم همنشیندن سایه قا
چدی شوق دیدار جمله اورد ادب از استین مابکر بحث ع بیت
شوق دیدار برجمله کتوردی که بزم استمزدن ادب قاچدی دست
از استین برون کردیم نام راز از نکین مابکر بحث ع بیت المرد التذ

طشره

طشره اتدك بکمزدن نام راز قاچدی یعنی نوننك کاملی کسره ایله یعنی
رز معناسنه در دست عرض نقاب از کشودی فرد تبریزین مابکر بحث
تبریزین وصفتر کیبی در معناسی کورکین علی الفور اوراك ایدیجی دیمك
ع بیت عرضینك النقاب رازی اچلدی بزم تبریزمز اولان عقلمز قاچدی
همچنانکه گفتن و شنودن زبان و کوش مست بهر از نغمه کرم برلب خوش نست
ع بیت سوز سویلمك و سوز دکلمك بنم زبان کوشم دربیلك نغمه
بنم لب خوشم اوزره عقلدر میی که میرود امروز درکلوی دکون کینه
جرعه شیشهای هوش مست ع بیت ایکی جهان خلقنك بوغاز
ینه کیدن شراب بنم عقلم شیشه لرینك دبنده اولان کینه جرعه در دیمك
مراد باده عرفاندر و عرض نمك حدر محفلی که اسیران کشند خون جکر جاسر
انجمن افغان نوش و لوش مست ع بیت بر مجلسده که اسیران محبت
خون جکرلری نوش ایدرلر اول انجمنك نغمه و ایری بنم اهنك دیوانه
نغانمدر نوای صور محبت کو بیند مرده زند کنند حکایتیست وکرمست
هم فروش مست ع بیت صور وار نکه مرده یی زنده ایدر دیرلر
بر حکایتدر و اکر وار ایسه اول صوریتم هم فروشملدر نهم چنان
عرضی بدوش و مینازم که ساقی عرش محبت بروی دوش مست بو
جنازه دن مراد تابوتدر و ساقی بو محلده قدحدن عبارتدر و برو
یه بابمعنی ظرف و روی بونده است معناسنه در و دوش امروز
معناسنه در ع بیت عرضینك تابوتنی دوزمه قوریم و نازی تعفا
فرایدرم که ساقی عرش محبت بنم امروزم استنده در ایضا نقی
شم شربتی که شکرها در وکمست دارم عزلتی که سفرها در وکست
ع بیت بر بر شربت نوش ایدرز که شکرلره لذتی اندن غایب اولمشدر
صدر وشیست در تنق تیره روزیم نیروز شام من که سحرها در و
کمست ع بیت تیره روزلغم پرده سنده بوزدن روشنلق واردر یعنی نقد
رتیره روز اولسم اول قدر روشنالکی دل حاصل اولور بنم شام
نبروز و بهار کدر که اندن نیجه سحرلر غایب اولمشدر تیره روز شام
در و وش سحرلر اولمشدر تناملی در طبع صد کرشمه و تحریك هلوه

نیست این نخل خشک بین که ثمرها درو کست ٭ ع بیت طبیعتده یوز
کرشمه وار دریعنی بوز درلو معرفت آماده درلکن تحریک جلوه ایدر
بو قدر یعنی طبیعتده اولان معارفک ظهورینه سبب اولور بو قدر ٭
ایمدی بونخل خشک اولان طبعی کورکه نیجه ثمرلر انده کم اولمشدر یعنی
بر تحریک سلسله ظهوره اولمغین ظاهر اولمامشدر دیمک ٭ طالع ٭
ببین که برا ثریاس میرود ٭ این ناله ضربین که اثرها درو کست ٭
ع بیت طالعی کورکه ماتم اردنجه کیدر بو ناله ضربین که اثرلر انده کم
اولمشدر میرودک فاعلی ناله در ٭ قیزان شمال بخت که زورق بیرون
بریم ٭ زین موج تنته قیزکه سرها درو کست ٭ قیزا مر حاضر در
معناسی غالق دیمک اما بوندن اسن دیمه دن عبارت اولور وشمال بخت
اضافتی بیانیه در وشمال بر بروزکارک اسمیدر وزورق کوردر وتنته
ضمیر ترکیب مزجیدر ع بیت ای بخت روزکار اس که زورقی طشره ایلیه لم
یعنی خلاص ایلیه لم بو محل تنته اولان موجدن که انده نیجه باشلر غایب
اولمشدر ٭ اوبرهمن منازبر بریت رشته ضعیف ٭ زنار عشق بین که
کرها درو کست ٭ رشته ضعیف کفرنک قوشاقدر یعنی زناردن عبارتدر
وزنار عشق اضافتی بیانیه در ع بیت ای برهمن بورشته ضعیف
او زره ناز و تفاخر ایتمه یاخود بورشته ضعیف ایله ناز و تفاخر ایتمه ٭
دیمک اوله زنار عشقی کورکه نیجه کمرلر انده کم اولمشدر ٭ عرفی عیب
دوستی ارشهره جه غم ٭ عیب دوستی که هنرها درو کست ٭ ع بیت ای
عرفی اکر دوستلق وحجتده ثابت قدم اولمق عیبی ایله مشهور اولمش
ایسک غم دکلدر زیرا بو ایله دوستلق عیبی بر عیبدرکه انده نیجه هنر
کم اولمشدر ایضا ٭ وا که مستانه یار جعد پریشان شکست ٭ ساغر لبریز
کفر بر سر ایمان شکست ٭ وا ادات تحسردر وتحسردر و جعد تجعید
صفت مشبهه در یعنی قیوه صفت اولور کا هیچه موصوفی حذف کند
وی مقامنه اقامت ایدرلر بونده کبی زنجیر شکلنده اولان صاچده
مستعملدر وساغر لبریز دولو قدح دیمکدر وکفره اضافتی بیانیه در
معلوم اولدکه شعرا زلف دلبری کفره وروینی ایمانه تشبیه ایدکلری

شادم که بر مخصوص اظطرابه برقمشدر راحت اولمش
ودکلمش کوکلمک وجودندن هر بر زربی دیمک اولور
الماس ریزه کس نخرد در دیار عشق ٭ کانجا بتو تبا بنود
صلح دیده را ٭ الماس ریزه ترکیب مزجی اقسامندندر معناسی
الماس اوفاغی دیمکدر اما بو محلده سرمه دن عبارتدر ونخرد فعل
نفی مضارع مفرد غایبدر معناسی صاتون المازدیمکدر اما بو
محلده اعتبار اتمز دیمکدن عبارتدر وخریدندن مشتقدر خای
معجمه نک کسریله ودیار عشق اضافتی بیانیه در وبتو نباه
یا مع معناسنه در وصلح صادک ضمیله بونده علاج معنا
سنه در ودیده یه اضافتی لامیه در محصول بیت کمسه دیار
عشقده سرمه یی المازیعنی سرمه یه اعتبار ایلمز زیرا اول
برده یعنی دیار عشقده نوتیا ایله کوزه علاج اولمازبلکه
خاکپای جانانه کرکدر دیمک اولور ٭ اوردهام بکف سرز
لفی که بر دلم ٭ شب کرده صبح عافیت نادمیده را ٭
بکفم با بمعنی صله کف کانک فتحیله لفظ فارسیدر الآیه
سنه دیرلر ننه کم شاه دی منظومه سنده کف ایه وناخ
اولدی طرنق دیو بیان اولنمشدر وسر زلف اضافتی لامیه
در ویا وحدت ایچوندر وسر زلف بو محلده ذکر جزء اراده
کل قبیلندندر زیرا اراده اولنان صاحب زلفدر لحصر
وصلت دیلرز نیلیلم زلفی زیرا که خزینه در امید اولنان
ماردکللر وکه صف رابط صفتدر وصبح عافیت اضافتی
بیانیه در وعافیتک دخی نادمیده یه اضافتی بویله در وناد
میده ظاهر اولمدق وبلوری مدک دیمکدر محصول بیت
اله بر دلبرک زلفی اوجنی کتوردم که ظاهر اولمدق عا
فیت صباحی کوکلمه کیجه ایلمشدر یعنی سودای مجتمله
ضیای عافیتی قارشولیوب کوکلمه کلمدن کیدرمشدر
دیمک اولور عرفی بزیر ٭ تیغ مشو مضطرب که هست ٭

اجری ذکر شهید یچون ناطبیدلر ای عجبی متاد واقع او
لمشدر وحرف ندا مقدردر وشو مسیم ناهیه نك ی
شینك فتحه لریله نهی حاضر مفرد مخاطبدر وکه
حرف تعلیلدر واجریله یا تنکیری جون اولمق اوزره دری
شهید ما بعدنه اضافتله اوقونمق لازمدر نجونکه با تعلیل
اجون وظرفیت اجون اولمق جائزدر اما اولکه اولمدر
وناطبیلنا مضطرب دیمکدر معلوم اوله که نا وصفه مخصوص
حرف نفیدر محصول بیت ای عرف قلق التندن مضطرب و
متالم اولمه که زیرا اقلق اجون مضطرب اولمیانلر شهید عند
الله عظیم اجر وثواب واردر   وله ایضا از حیات ایت یلی
نفس دارم برامکه پرده راه ای شربت دیدار بخش این
جان بلب اورده را   دارم بوندکی محللرده وار لفظی عبار
تدر وبرامکه امر حاضردر معنای لازمی قالدر دیمکدر زیرا
بر لفظیله ایراد اولنمغین رفع معناسی افاده ایدر وشربت دیدار
اضافتی بیانیه در وبخش بانك فتحیله وخای معجمه نك و
شینك سکونلریله امر حاضردر بخشیدندن مشتقدر بغشلامق
معناسنه واین جان بلب اورده را این عاشق جان بلب اورده
را تقدیرنده در یعنی اینك مشار الیهی مقدردر محصول بیت
جانان خطاب طریقیله بیورر که پرده وحجابی قالدر یعنی موانعی
رفع ایله بو جانی دوداغنه کتورمش عاشق زار دیدارك
شربتی احسان ایله یعنی هنوز فوت اولمدن بو بیمار عشقکی
علاج شربت وصالکله احیا ایله دیمکدر جون بجوریدن
کرفتم لطف کمترک که نیست لذت از شهد وفان هر ستم بر
ور ای جون جیم عجمینك ضمیله وواو رسمیله ادات
تعلیلدر ترکیبده مستعملدر اما ترکیبده اکثریا که لفظیله
استعمال اولنور مثلا جونکه دیو تعبیر ایدرلر بجور تده با
بمعنی صله و جور جیمك فتحیله ستم معناسنه وتا ضمیر

خطابدر وخو کرفتم خای معجمه نك ضمیله وکافك کسریله
وراونانك فتحه لریله استعمال التذذ ومعناه اولدم دیمکدر
وکمتر اکسکرك دیمکدر زیرا کم کاف عربینك فتحیله اکسك
معناسنه در وتر تانك فتحیله ادات تفضیلدر پس کمترك
بحسب اللغة اکسکرك واز رق ایله دیمکدر اما اصطلاح
لرنده ترك کلیه عبارتدر یعنی هیچ ایله دیمکدر نته
کیم مرحوم سودی افندی کلستان وبوستان وحافظ شر
حلرنده بو استعمالی ادله سیله تصریح وتحقیق ایلمشدر
وشهید شینك ضمیله وفتحیله لغتدر اما استعمال عجم فتحیله
در وشهد بونده شکر وعسل معناسنه اولمق جائزدر و
ما بعدنه اضافتی بیانیه در وزهر ستم اضافتی دخی بویله
در وبرورده بو محلك اسم مفعولدر زیرا قایم مقام فاعلنه
مسند اولمشدر اولکه مقدر عاشقدر فتامل محصول بیت
بنه جانانه خطاب طریقیله بیورر که جونکه جور یکه الیشق
معتاد اولدم ایمدی شهد تکبری لطفا ایلمه زیرا زهر ستمله
بسلنمش وتربیه اولنمش عاشق مسکینه شهد وشکر وفادن
ذوق ولذت یوقدر دیمک اولور بازجشم خوب نشانه کرد
نکاه کرم آه ای جون تسلی سازم این نشیوه بباد اورده را ای
باز بونده ینه معناسنه در وخوب نشان وصف ترکیبیدر معناسی
نشان صاحبی دیمکدر اما بو محلده چشمه نسبت نشان اغلبی دیمك
اولور ونکاه نونك کسریله وکاف عجمیله وهای رسمیله نظر
معناسنه در وکرم کاف عجمینك فتحیله ورانك سکونیله ایسی
معناسنه در پس نکاه کرم قیزقین نظر دیمکدر وجائزدر که
کرم بونده رغبتدن عبارت اوله نته کیم دنشیشه صاحبی
هر رغبت اولانه کرم دیرلر واو صانمشه سرد دیرلر دیو
بیان ایدب ادلنسیله عیان ایلمشدر پس نکاه کرم رغبتلی
نظر دیمکدر وعلی کل وجه نکاه کرم اضافتی بیانیه درو

الف ممدوده ایله وهای اصلیه ایله لفظلرده دردر ایله خروج
ایدن نفسدر دیمکدر اما سوددی شرحلرنده اسمای افعالدن
ادات تنبایندر دیمش وکلا وجهة وچون جیم عجمینک ضمیله
وواو اصلیه ایله نیچه دیمکدر عربیده کیف معناسنه در
کاف وفانک فتحیله وسازم بونده ایدیم دیمکدر این لفظنک
مشارالیه چشمیدر وشیون شینک کسریله وواوک فتحیله
ماتم معناسنه در وبیاد لفظنده باء معنی صله ویاد بونده
خاطر معناسنه در اوزره الف ممدوده ایله وواوک ودالک فتحیله
ماضیدن قسمدر وبالجمله شیون بیاد اوزره عبارتی مشارالیهک
صفتیدر محصول بیت بنم کوزی اوزرینه نظر یا خود
اوزرغبتلی نظرقات اغلبی ایلدی اه نیجه تسلی ایدیم بوخطه
ماتم کورمش چشمی معلوم اولا که آه لفظی بو محلده سه حال واقع
اولمشدر فتأمل ﴿ کر بکویم لذت زخمی کر برجانم زدن ۰ خون
بجوش اید زغیرت مرغ بسمل کرده را ﴾ یا تنکر بجویندروکه
حرف رابط مفتدر وبر بونده صله معناسنه در وزدن زانک
فتحیله ودالک کسریله مغلا ماضی مفرد مخاطبدر ومصدری
زدندر وبسمل کرده بانک ومیمک کسریله وکاف عربینک
فتحیله بوغازلنمش دیمکدر محصول بیت بنم جانمه خطاب
طریقیله بیوررکه جانمه اوردوغک زخمک لذتنی اکر سویلر
سم یعنی جانمه اوردوغک زخمدن نقدر لذته نائل اولدیغم
بیان ایدرسم بوغازلنمش مرغک قانی غیرتندن وحسد
ندن جوشه کلوردانه اوددخی بویله لذتلی زخمه مظهر
اولمدوغندن رشک ایدر دیمکدر مراد ادعادر ﴿ وه چه
رحمت ایت بهل عرفی که زبیرم خون خود ۰ زند کانی
تلخ باشد زحسرت خورده را ﴾ وه واوک فتحیله وهای
اصلیه نک سکونیله واهدن مخففدر ادات تعجبدر
وبهل هانک کسریله امر حاضردر وهلیدندن مشتقدر و

عرفی

ومرحوم عرفی درج بیت ایلمشکه عرفی بوشوریدهای وهویله کو
ردی زیر پرده دن غافل اولدیغی حالده ای برادرم ظن ایلدی مع هذا
عرفی ادمدکلدر دیمکدر مراد کسر نفسدر ایضا ﴿ هم صومعه را
فیض بدستور نماندست ۰ هم کوشه آتشکده را نور نماندست ﴾
بیت هم صومعه نک عادتا فیضی قالمشدر هم کوشه آتشکده
نک نوری قالمامشدر ﴿ با انکه نه من چشم نه او پرده کشاید ۰ تاب نظرم
بر رخ منظور نماندست ﴾ منظوری منظور ایله تعبیر ایلدی نظرا به جلا مکن
بیت انلک برله که نه بن چشمی ونه او پردی اچرینه اول یارک رخ منظر
اوزره تاب نظرم قالمشدر ﴿ بی نشأه فیض جنون خفته وبیدار ۰ در صومعه
ومیکده مخمور نماندست ﴾ بیت هرکس بر ذوق نشأه سیله ایو روار
یا نور صومعه ومیخانه ده مخمور قالمامشدر حاصلی هرکس برکیفیتله ﴿
بیمار تو کش زندگی از شدت دردست ۰ امید هلاکش بدم صور
نماندست ﴾ کش دکی حرف رابط مفتدر وشین ضمیری بیماره راجعدر وبلا
کشن ضمیری دخی اکره راجعدر بیت بیمار عشقک که انک حیاتی دردشدتند
ندر انک یعنی اول بیمارک تا صورا ورلنجه یه دک هلاک اولمق امیدی قالمه
مشدر ﴿ بادا نکم که چه انا الحق زند هر عشق ۰ صد بار زدی کرد ردل منصو
نماندست ﴾ بیت منصور اکرچه غلبه عشقدن انا الحق دیمش اما
منصورک دلنده بوزرازدخی قالمشدر اعتقاد ایتم یعنی درون منصور
ده دخی چوق واراید ایلدی دیمکدر ﴿ نام تو چه پست وچه بلند این چه مرادست
بس شهره آفاق که مشهور نماندست ﴾ محصول بیت سنک نامک الحق
دوشمک اولمق نه یعنی نامک یا پست اولمش یا بلند اولمش بونده مراد در یعنی
بونسون مطلوب دکلدر زیرا چوق مشهور جهان وار درکه مشهور قالمامشدر ﴿
عرفی ازین کوی بشوای یا سی ۰ دیر است که این قاعده در طور نماندست ﴾
اره زانک کسریله کندی بکا کو ستر یعنی بکا عرض جمال ایله دیمکدر وایت
یاسی بوندن لن ترانی دن عبارتدر بیت ای عرفی ارنی دی ولن ترانی ایت
شرلفنی ایشت زیرا چوق زماندرکه طوره بو قاعده قالمامشدر دیمکدر
مراد عرض دیدار دنیاده اولمیوب عقبایه اولدیغنه اشارتدر ایضا هو شر

چوق درویشلر نامنی بوکسک اولمش
بو جهانده عزتنامه لر [illegible] ایدرکه
اصلا نامی یوقدر

اگر نافس زند بر دل شراب ناب هست در سبو ار زی تهی گرد دخار و خواب
هست ۵ ناخن طرنقدر و خمار خای بجه نك ضمیله مخمورلق معناسنه در ع بیت
عقل اگر گو که طریقنا دوره سه یعنی گو کلی طرینه لرسه حاصلی الم و اضطراب
ویرر سه شراب خالص موجود در و اگر سبو ده سیدن تهی اولور سه خمار و خواب
موجود در سبو سینك ضمیله و یاناك ضمیله دستی معناسنه در ای که گوینه
باعث غم جوی و غمگین روی باش ۵ غم زبی باکی ندارم ورنه اسباب هست
ای که ای آنکس که تقدیرنده در و گوی فعل مضارع مفرد مخاطبدر و باعث غم اثبا
نتی لامیه در و جوی جو بیدندن امر حاضر در و ندارم بحسب اللغة طوتمم دیمك
اما استعمالده بنم یوقدر دیمه دن عبارتدر و خود بویله محللرده تقریر
اثباته ایدر ع بیت ای بکا سبب غم طلب ایلیجی و غمگین روی اول دیجی کیمسنه
سکا معلوم اولسون که بنم بی باکلکدن یعنی بی باك اولدوغمدن غم یوقدر یو
خسه اسباب غم موجود در ۵ گر نمی ارزم بوصلت زار زو منعم مکن ۵ درد دل
عاشق هزاران مطلب نایاب هست ۵ ارزم ارزیدندن فعل مضارع نفس
متکلم وحده در بوصلت با معنی صله و وصل واوك فتحیله مصدر در و نای
ساکن خطابدر و منع مصدر در و میم ساکنه ضمیر منصوب متصل مفاعلدر
در و مطلب مطلوب مقصود در و نایاب بولنماز معناسنه در و مطلبك
نایابه اضافتی بیانیه در ع بیت اگر سنك وصلکه ارزان کل ایسم د
خی بنی اردن منع ایلمه زیرا عاشقلك گوکلنده بیك مطلب نایاب موجود
در یعنی بولنماز چوق مطلوب و مقصود وار در ۵ از خیال ابر چشم
بام و در دل روشنست ۵ ماه گو طالع شود در گوی ما مهتاب هست اما بام
طامدر اما بو محلده بامه مراد اولنسه انسبدر تامل و در قبو معناسنه
در و مهتاب آی ایدنی در ع بیت سنك خیالکدن ... بنم بام و دردلیم
روشندر ماه فلك سویله طوغسون زیرا بزم محله مزده مهتاب وار در
۵ منت یك قطره ابر ای دیده تر تا بکی ۵ در سفال هر سك کو جرعه ز ناب
هست ۵ سك گو اضافتی لامیه در و گو کافك ضمیله کوی دن مخففدر
محله معناسنه در ع بیت ای دیده تر بر قطره یاشك ایتدم دیو تحمله
دق منت ایلد سن هر محله کلبنك صفصینده بولنابیلن هر جرعه موجود در

اگر شرابی بر سر بزم نخور رنده
قناعت ایله با ... ور
خوش ایرر ... ابدرم

ایله انا بیدار و کاند بینشك که اهل عشق را عافیت با مردن خواسودگی در
خواب هست ۵ اندیشه بونده قیاس ایدر دیمکدر ع بیت احمقدر اول
... دردکی قیاس ایدر که اهل عشقده اولکه عافیت و خواب آسوده لکلر وار
در ۵ دل تهی کن عرضه این غم را بدل نتوان گذاشت ۵ دوستان الحمر چنانشد دشمنا
نرا تاب هست ۵ تاب بونده قدرت معناسنه در ع بیت ای عرضه گوکلی تهی
ایله بو غمی گوکلده قومق اولماز اگر دوستلرك اول تحملی یوق ایسه دشمنلر
ك وار در یعنی دشمنلرك اوزرینه حواله ایله دیمك در ایضا هیچ کس نالا
من گوش ز دن ما نیست ۵ وین گنبدیست که از بام فلك کوتاه نیست
هیچ کس هیچ کا هدن محففدر ع بیت هیچ بر وقت بنم ناله و اهم اول
مهلك قولاغنه گیرمز و حال بوکه بو بنم ناله و اهم بر گنبددر که بام فلکدن
قصه کلمدر ۵ ایضا من مست جمالسک شها صحبت میکند جام ورکیفیت
دگر نیست ۵ ع بیت جانانك اویله مست حسن و جمالدرکه گیجه تا صباحه
دك قدح چکر و حال بوکه کیفیت میدان اگاه دکلدر ۵ بر حذر باش که بر ره
سفتند یوسف دل کین زمان اهل حسد را گذاری در ره نیست ۵ چه چینك
فتحیله چاهدن مخففدر قیو معناسنه و بعض محلده چقور معناسنه
دخی کلور ع بیت حذر اوزره اول که یوسف دل چاهه دوشمیه زیرا
بو زمانده اهل حسدك چاهه اوغرماسی یوقدر ۵ هردم از انجمنی بشود
بوی توئی ۵ هر نفس گر بدر ره روی نهد کم نیست ۵ انجمن و دری
بالکسره مجلس و بهو ندر و کم کافك ضمیله کم اهدن مخففدر ع بیت
هردم بر مجلسدن سنك بویك دلاو برکی در هرکوکل هر نفس یعنی هردم
اگر تعبیه یوز قور سه کم ل دکلدر یعنی کم اولماز دیمکدر ۵ سی یا
اثر از طبع وفادشمن نیست ۵ گر تو دامن نکشی دست کسی کوته نیست
۵ وفادشمن ترکیب مزجی در و رایحه و صفت دخی مقرر در فتامل ع بیت
بزم سعیمز ... اثر اولدی سنك وفادشمن اولان طبعکدندر یعنی طبعك
وفایه دشمن اولدوغندن سعی و کوششمز نتیجه ویرمز دکلدر اگر سن دا
منکی چکرسك کیسه نك الی کوتاه دکلدر یعنی دامانك دیلکی در ع ابتر سك
الا بر شورا ابدر سه ال ابر شمر دکلدر دیمك ۵ بیش عرضه بنه ار ز دست ۵

عنان كبن نتباد ٭ خویش را ابلە نمود ست و ھلە ابلە نیست ٭ بلە بلك
ضمیلە ولامنك سكونیلە احمق معناسنەدر و تتباد كذاب معنا
سنەدر ع بیت عنان اختیاری عزیزلك اوكنە الدن قوما زیرا بو
كذاب كندیە احمق كوسترمشدر اما احمق دكلدر مراد كسر نفسدر
ایمگا یلك سخن نیست كە خاموشی ازان بهتر نیستا ٭ نیست عملی كە فرا
موشی ازان بهتر نیست ٭ ع بیت هر سوز یوقدر كە خاموشلق اندن
یكرك دكلدر بر علم یوقدر فراموشلق اندن یكرك دكلدر اینك اصحاب
حرم حاضر وانواع صلاح ٭ كو صلاحی كە قدح نوشی ازان بهتر نیست ٭
كو كافك ضمیلە قنی دیمكدر و قدح نوش وصف تركیبیدر و یا مصدریە
ع بیت اشتە اصحاب حرم وانواع صلاح حاضردر اما قنی شول صلاح كە
نوشلق اندن یكرك دكلدر ٭ كرچە از همە جلە وفائی بیم ٭ ان وفا كو كە
جفاكوشی ازان بهتر نیست ٭ جفاكوش وصف تركیبیدر و یا مصدریەدر
ع بیت كرچە جملەدن وفا كوردم اما اول وفا قنی كە جفاكوشلك
اندن یكرك دكلدر ٭ نیست هشیاری اسودە دلان قابل راز ٭
اینقدر هست كە بیهوشی ازان بهتر نیست ٭ ع بیت اسودە دل اولنلرك
هشیارلغی قابل راز دكلدر لكن شو قدر واردر كە بیهوشلق اندن یكرك دكلدر ٭
گفتەام عیب تو عرفی بچە پوشیم بكو ٭ هر لباسی كە توی پوشی ازان
بهتر نیست ٭ بو بیت سؤال و جوابی متضمندر ع بیت دیمشم كە
ای عرفی سنك عیبكی نە ایلە اورتەیم سویلە عرفی دخی دیدی كە هر اول
لباس كە سن عیبمە اورترسن اندن یكرك یوقدر یعنی نە ایلە اورتر
سكوز مقبولدر دیمك اولور ایضا یلك شمە ز مصطلاحی وتاب
گفتیست ٭ باز ایهام سرودی ازین باب كفتیست ٭ یك شمە بر جزو
دیمكدر گفتیست كلمەسنلە بلیاقت و استحقاق معناسن افادە ایدر نتە
كیم ایقاد فی بیان اولنمشدر و سرود سینك ضمیلە ایردر و یا وحدت
ایچوندر ع بیت خالص شراب اصطلاحنلە بر جزو دینلەجكدر یعنی
احوال شراب خالصی بیان ایلەجكدر زیرا ھالا بو باب ایچون بر سرود سوی
بیلەجكدر یعنی بر ایر ایرلەجكدر ٭ هرگز شكست توبە ملوم اولمشا

این

این نكتە در میانە اصحاب كفتیست ٭ ع بیت هرگز توبەنك شكستن
ادعاسی با قوت توبەنی شكست ایلمك بنی ملول طوممشدر بو نكتە
اصحاب ارسنە دینلەجكدر ٭ ای محرم وصال غم دور ماندكان ٭
بشنو كە حال تشنە بسیراب كفتیست ٭ تشنە عطشان وسیراب زیاب
معناسنەدر ع بیت ای وصال یارك محرمی اولان عاشقلری غمی قتلان
قالانلرك غمنی بشنو كە تشنەنك حالی سیرابە دینلەجكدر ٭ نتوان
بكفت وكوی بحقیقت رسید لیك ٭ افسانە زكوهر نایاب گفتیست ٭
ع بیت كفت وكو ایلە حقیقتە ایرشمك ممكن دكلدر لكن كوهر نایاب
بر افسانە و حكایە دینلەجكدر یعنی بنم سعی و اجتهادم اول قومە
مفاكر ددر ٭ دیدم بخواب كان لب لعلم بكام بود ٭ كر واقعست دكر غلط
این خواب گفتیست ٭ خواب بویلە حاللرە دوشدن عبارتدر و لعلە ملی
اولان میم سكونە معناده بكام مە مقیددر وكام اغزدن عبارتدر ع بیت
دوشمدە كوردم كە اول قرمزی لعل كبی دودق یعنی جاناننك دودغی بنم
اغزمدە ایدی بو واقعە اكر واقعدر و اكر غیر واقعدر دینلەجكدر ٭ ایلە
كسی كە عیب خود ز دوست نشنود ٭ با دوستان حكایت اهل ادب
گفتیستا ٭ ع بیت احمق شول كمسەدر كە كندی عیبنی دوستندن
ایشتمیە وصورتیە دوستلر بو بابدە حكایە دینلەجكدر یعنی
دوستلردن كیشی كندی عیبنی استفسار ایتمك گركدر ٭ در اتشم
درون وبرون جوش میزند ٭ این حرف درمیان تب وتاب گفتیست
حرف اصطلاحلرندە سوز صاف و مصاحبت معناسنە مستعملدر
نتەكیم بزم مصاحبت ایلدم دیەجك یردە بزیم دیرلر اما بو محلدە
این حرف دیدكی احوال عشقدن عبارتدر ع بیت بنم باطن و ظاهرم
اتشدە جوش اوررب مصاحبت یعنی بو احوال عشق تب و تابدن
سنەدە دینلەجكدر ٭ تبن شب تركیب مزجدر اما بوندە ظلمتدن
عبارتدر و ماجرا اضافتی بیانیەدر و حرفك معناسی بیت سابقدە
تحقیق اولنمشدر و مهتاب ایلە انلق معناسنەدر ع بیت ای عرفی
شراب مصاحبتی ظلمت نرتندە سوبامە زیرا بو بر مصاحبتدر كە

ایلدیلر کیمیا دهسنو بلنه چکدر صرف بز کلخین عشق نش
مرو اکد ازبحث تا باغ ذوق ز تکمند خار خار بحث کلخین وصف ترکیبی در
معناسی کلده شربی دیمکدر وعشقه اضافتی اسم فاعلک مفعوله
اضافتی قبیلندندر ونتو نشیندن قتیله امر فاعلدر و مصدری نشو
بدندر واو حرف تاکید وکد از امر حاضر در لازمه اللهی منتقلدر و خار خار
غم و غصه معناسنه در زنه کیم شاهدی منظومه سنده هم خار خار دیر
لر اولسه کوکلده تا ساده بو تصریح ایلمشدر م بیت کلخین عشق
اول بحثی عقله شرک ایله تا کیم باغ ذوقی بحث خار خار ایلمیه یعنی ذوق
وصفای غم و غصه یه تبدیل ایتمیه دیمکدر کلخین و باغ خار خار تناسب
الفاظدندر تامل ای انصاف ذوق را طرب بحث فو بیش شناز از
خلوت ضمیر بمجلس بیار بحث م بیت انصاف ایله ب دروننکله اولا
ذوقکی کندی بحثکه طرب وسرور ایله خلوت ضمیریکدن مجلسه بحث
کتور یعنی درونکده اولان دائقه عشق ایله ذوق ایله ب اشکار ایلیه
دیمکدر ز آن ناله زار بحث حال رانده اندکز رور خامشی نشود کرسار
بحث زان بو ننک اداة تعلیلدر م بیت قالی اندن اوتری ایچمه ما
لدن سورمشلر در که زیرا بحث خامشلق یورننک شرمسار اولماز در
بحر عالم اگرچه سبزاد ر رهبر نیست کشتی شبهه را نیز دیرکنار
بحث م بیت بحث اگرچه بحر عالم ودانشه لایق بیراز قولاغوز
در اما شبهه گمی کناره ایلتمز ورهبر بیله اولان یا جائز در که مصدریه
اولدبسن م مصراع اول بحث اگرچه بحر عالم ودانشده رهبرک سبزاوردر
سیلاب فتنه خانه دین شد خراب گرد ای الیجن که بر عقیده بود
فتنه یار بحث م بیت بحث عقیده اوزرینه زبان فتنه یار اولدنر
بری سیلاب فتنه خانه دینی خراب ایلدی کبیمسایکز مباحثه عامی
شود حکیم ازبس که شبهه نهد ش در کنار بحث م بیت
بحث کنار حکیمه زیاده شبهه قودوغندن توقف وار در که مباحثه
حکیم جاهل اوله مراد حکایة اعتراضندر عمومی عمروربین که بنده مبا
حثات مطلب تمام گشت و هنوز برقرار بحث م بیت سی عمر دی

کورکه

کورکه مباحثلر قتنده مطلب وغرض تمام اولدی و بحث دخی اول قرار او
زره در مقصوبنا مذکورلر تعرضندر بکذر ز کسب عالم که الوده کرت
رندان بر مطلب تمام بچند یا هزار بحث م بیت کسب عالم ودانشدن
کچ که زیرا عالم ودانشله بر مطلب تمامی بو قدر بیلک بحث ایله الوده
ایلمشلردر عرغ عربیسا تیز زبانیست هات نقیه بستان پیاله را و مکن
در خار بحث تیز زبان وصف ترکیبی در و ها اداة تنبیه در و نقیه منادا
حرف ندا مقدردر و خار نحورلق معناسنه در م بیت عرغ عربسا تیز
زبانلردر یعنی عجب حاضر جوابدر اگاه اول ای فقیه دستک قدح ال و عجلة ایله
نحورلق بحث ایتمه بلکه مست اول ده بحث ایله دیمکدر ... منصور
انا الحق زدن ودار و دکر هیچ ما ایم و لهای شدن از یار و دکر هیچ بو گونه
داولر کل رجل وضیعته واوی گبی مع معناسنه در م بیت دنیاده ازل
منصور اولدقد و انا الحق دیمکدر یعنی حقه واصل اولوب مظهر انوار
تجلی اولماغله رتبه شهودیه ایرمکدر وفانی دنیایی وداع ایتمکدر و بوندن
غیری ایله قلب ایله جلاغنه یو قلد ز مصراع ثانی اولده تفسیر واقع
اولمشدر یعنی بر عشق ومقام علو یله وشهادت ویهیاز ایله ملامالرز
غیری علاقه من بوقدر دیمک اولور تامل ه بیر لوح مزارم بنویسید
بس از مرگ کای وای زمحرومی دیدار ودکر هیچ لوح تختنه معناسنه در
اما بوندا مزار اضافتله قبر تاشندن عبارة اولور وکای اصلنده که
در وکه حرف بیاندر وای حرف ندادر و منادا مقدردر و وای اداة تعابندر
م بیت فوت اولدقدن صکره لوح مزاریمه یاز که ای یاران وای دیدار محرومی
ملعندنبو غیری بر شی دکلدر مراد روز هراه دیدار میسر اولمز
فالمزیجه اولور دیمکدر وبالجمله بین الخوف والرجا اولدوغنه اشعار
ایدر اگر راه بچکند عشق بپای الماس بینه بر دل افکار و دکر هیچ مرهم کند
مرهم خانه دیمکدر ترکیب مزجی در وعشقه اضافتی بیانیه در و بینه ده
بای مکسوره حرف تاکید درونه کسر ایله امر حاضر دور نهیدندن م بیت
اگر مرهمخانه عشقا یول بولورسک دل مجروحه الماس قوی غیری
ترک ایله زیرا غیری بر شی دکلدر معلوم اوله که افکار مجروح

ومقام علو یله وشهادت
دریده درصو نرم

نو دیلر اد دورباش غمی رهم ده که بهر شوق کبر م ز التفات تنهانسی
بیام صلح ده دورباش هوسنی معناسنه در و غمه اضافتی :
بیانیه در ع بیت ای دورباش غمه بکا یول ویر که کسب شوق
ایچون جانانک التفات نهانسنه صلح خبرین الویم ع عرفی غام
عمر ستم دید و صبر گر هر گز نیافت مرغ نلالی بدام صلح ع بیت
عرفی جمیع عمرنده ستم گوردی و صبر ایلدی هرگز دام صلحده مرغ مکا
نانی بولمدی ع منات غم تو باز ازجان ما گستاخ که بارنج تو
نکرهای آشنا گستاخ مصراع ثانی ارسال مثل قبیلندندر و نکرهای
آشنا مبتدا و گستاخ خبریدر و ادات خبر مقدردر ع بیت سنک
یوزکه آشناکاه اولنلرک نظرهسی نقدر بی پروا و گستاخ ایسه
سنک غمک بزم جانمزی ازا اتمکله اولقدر گستاخدر دیملا او
لور تبای ناز چو پوشی جدا زصبا یادار که میکشادکسی بند ایمع
قبا گستاخ چو ادات تعلیلدر و یا بونده خاطر معناسنه در دار
الی ممدوده ایله اریدندن امر حاضر دروکه حرف بیاندر و میکشا دمعنا
کشایق منضمندر و گشین با وجدت اچوندر ع بیت قبای نازی چو
یکه بندن جدا ایکه سن خاطره کتور که بر کمسه بو قبانک بندنی :
گستاخانه اچردی و چوزردی نهال قد ترا رشک شاخ گل گفتم بسنا
خ گل نوزد بعد ازین صبا گستاخ ع بیت سنک نهال قدک رشک
شاخ گل دیدم بوندنصکره باد صبا گستاخ خلق ایلدب شاخ گله
اسمسون بعشق سان رسد عرفی نه عقل فضول کجاست تربه
ادب پیشه و کجا گستاخ ساده بونده ساده دل دیمکدر بون معنا :
سنه ورسد بو محلده لایق معناسنه در و عرفی یاسی مصدریه
در و ادب پیشه وصف ترکیبی در ع بیت عشقه عرفینم او لمغه ساده
دل لایقدر عقل فضول لایق دکلدر قرب ادب پیشه قنده در و گستاخ
و بی ادب قنده در ع ادب زنسا طلبد شوخ آشنا روش ده که از تبسم
او میشود صبا گستاخ ده آشنا روش وصف ترکیبی در ع بیت بر شوخ
آشنا روش یا خود اول آشنا روش اولان شوخ بندن ادب استر

معناسنه در بیش نظر و فکر دل و درد زبانم یار است و همین یار
و همین یار و دگر هیچ ع بیت بیش نظرمده و فکر دلمده و درد زبانم
اولان یاردر و انجق یاردر و یاردن غیری بن نه قدر معلومم اوله که همین
یار و همین یار بدکی تاکید لفظی صنعتی در ده از کعبه کراین یار بدیرم
بکذارند ناقوس بدست ازم و زنار دکر هیچ ع بیت اکر بو کره بنی
کعبه دن دیره کلمکه قورلر ایسه ناقوس زنار الده کتوردم و غیریسن
ایدرم زیرا بونلردن غیریسی بر شی دکلدر ده عرفی بغلط شهره برزنست
ببیند صد گل زده برگوشه دستار و دگر هیچ ع بیت عرفی رزق
ورد پایله مشهور اولدیغی غلطدر کوررک بانسنه یوز گل طاقمشدر که
رند جهان اولدیغنه نشانه در و غیری برشی یوقدر و بالجمله رندلکی
ظاهر ایکن رزق ورد پایله مشهور اولمسی غلط در دیمک اولور ده
نزدیک لب رسانده شکستیم جام صلح دشمن غیور بود بشر دیم نام صلح
ع بیت لبمزه تقریب کتوردکمزده جام صلحی قیردق دشمن غیور او
لمغین نام صلحی ایلتمدک و بالجمله دشمنک صلح مراد ایتمش ایکن
دشمنک صلحه قابل اولمدیغی بیلوب نام صلح لسانه کتورمدک
دیمک یا خود جانانیله صلح مراد ایتمش ایکن دشمنک غیور اولدیغنی
بیلوب نام صلحی لسانه کتورمدک دشمندن مراد رقیب و اغیاردر
ده تکرره صلح و خشم نمودی و این سزا بست انرکه اعتماد کند بر دوام
صلح ده ع بیت دخی بارشمدن خشم گوستردک و بو خشم لایقدر :
اول کمسه یه که دوام صلحه اعتماد ایدر و صلح بارشمق معناسنه
دیر بست گمرز یارت ما بهرو مند نیست نهانا عداوت و بیت
الحرام صلح دیر بست دالک گسریله زمان کثیر دن عبارتدر
و یا تکبیرا چوندر و سین و تا ادات خبر در و نهانا نک عداوت
و بیت الحرامک صلحه اضافتلری بیانیه در ع بیت عداوت نهانا
سی و صلح مکه سی خیلی زماندر که بزم زیارتمزدن بهرهمند دکلدر
ده اناکه حسن و عشق موافق شناختند بر جنک لاابالی نهادند نام
صلح ع بیت انلر که حسن و عشقی موافق بیلدیلر ابدی جنکه صلح

وادب ادمر بوندك برلكر انلك تبسم ایلدککدن بن دكل صبا بیله
كستاخ اولور ـه ازان سبب در بیكانه كونت حسن غرور
ماكه بكرشمه او بهست آشنا كستاخ ـه غرور بوندہ مغرور معناسنه
در كونت كانك صنتیله كونست ندن فعل ماضی مفرد غایبدر
وهست ایجق ادات خبر معناسن افاده ایدوب معنی ده كستاخ
له مقید اولور ع بیت حسن مغرور اول سببدن بیكانه‌یه قیوسن
تاقلدیكه زیرا انك كرشمه‌سنه آشنا كستاخدر ـه عطای دوست
شرابی ده مكرانه ایله كناه بیشه بهنكامه جزا كستاخ ـه شرو ده
یاوحدت نوعیه در ع بیت دوستك عطاسی بر كونه شراب
دیرلر كه او شرابده اهل عصیان محشرده كستاخ ورو هر دو اكلور ـه
دران مقام كه ازناز حسن دلكبر است ازین مترس كه بیكانه وار كستاخ
وزاده اولان الف علاوه ایچوندر ادم غافردر ع بیت اول مقامده
كه حسن نازندن دلكیر و مستغنیدر بوندن قورقمه كه بیكانه سن یعنی
بیكانه اولدیغكدن خوف ایتمه انده همان كستاخانه ایچرو كل ـه نیانت
ره بحریم بكانكی عرضه كه نمش بادب بود و مدعا كستاخ ع بیت
عنه بیكانه لك حرمنا یول بولمدی زیرا عرضینك همتی ادب ایله و مدعا
عاشق كستاخدر حروف الذلل ازبرك من ان عشق نمارنك كرد
ان فتنه ماتم زدهارا كه خبر كرد ـه مژ ك موت و نوم معناسنه در و
عشق نما وصف تركیبی در معناسی عشق كوستریجی دیمكدر
وكه اسمدر كیم معناسنه در ذات ذوالعقولدن عبارتدر و ا
مرادی كور عشوه نمادر و ماتم زدهارا اضافتی لامیه در و ما
تم ذات بهاماتم زده‌لك جمعی در مقصود عشاقدر و كیمنا اسمدر
ع بیت بنم موشمدن اول عشق نما اولان جانانه كیم خبر ایلدی اول
ماتم زدهلرك فتناسی اولان فتان جهانه كیم خبر ایلدی ـه افسانه
غمهای توكو نید بسی جه ـه از درد دلم اهل عزا را كه خبر كرد ـه كوبند
ن فاعلی افسانه غمها اولمق اوله درفنا مكرر ونوحه ایدسنك غملرك
افسانه‌سی دیرلر كه بنم درد دلمدن اهل تعزیه‌یه كیم خبر ایلدی

آتش

آتش بلب افتاد نمیدانم ازین درد ـه من جخنوه و دل مست و دعا را كه
خبر كرد ـه ع بیت دوردغه آتش دوشدی بیلم بو دردن بن لا
یعقل و كوكل مست و دعایه كیم خبر ایلدی كه مساعده ایدوب دخو
بر حاصل اولدی دیمكدر درد دل خواهی سوزش عشق اولمش اولور
ـه بودند بهم كرم نكاه من و معشوق ـه بیكانكی انكیز حیا را كه خبر
كرد ـه بیكانكی انكیز وصف تركیبی در و حیانك اضافتی صفتك موصو
فنه اضافتی قبیلندندر ع بیت بنم نكاهمله جانانمك نكاهی بربر
بله كرمیت اوزره ایدیلر یادلق پیدا ایدیجی حیایه كیم خبر ایلدی
كران لفظه حیا در كار اولمغین اول كرمیت بر طرف اولدی دیمك
اولور ـه كویند كه آشفتكی هست دران زلف ـه زین غم كه فزونا
باد صبارا كه خبر كرد ـه فزون باد زیاده اولسون دیمكدر بو محلده
منسوبلمج واقع اولمشدر ع بیت دیرلر كه اول زلفده یعنی زلف جا
نانده صبایه آشفته‌لك واردر بوندا كی غمدن كه زیاده اولسون
صبایه كیم خبر ایلدی ـه ع بیت خلد از تو نكیرند شهیدان محبت
ـه از جود تو این منت كدارا كه خبر كرده ع بیت شهیدان محبت جنت
خلدی قبول ایلمزلر بلكه مشاهده دیدارا استرلر سنك جود و احسا
نكدن بو براوج كدایه كیم ایلدی ـه در صومعه زهاد نهان باده كسا
رندلار ازشیخ ما اهل ریارا كه خبر كرد ـه ع بیت زهاد صومعه ده
كزلو باده ایجرلر بزم صنعتمزدن اهل ریایه كیم خبر ایلدی مراد مرا
ئیلره تعریضدر ـه عرفی بتو رندانه نه خوش لطف نمودند ـه از شركت
اهل صفا را كه خبر كرد ـه نه نانك تعجیله دیب معناسنه در و قسم
صنتیله كوبا معناسنه در اما بو محلده نه قدر مراد خلق دیمك
اولان عجابا چوكلكدر ع بیت ای عرفی سكا رندان خلق دیمك اولا
درد باده‌ی لطف كوستردیلر سنك بولا نقلغكدن اهل صفایه كیم
خبر ایلدی حاصلنه خواه نائل اولمغین تیره‌لكدن خلاص اولوب
صفا ورنه مالك اولمش سن دیمك اولور و اهل ریا صفامدكو
رندانون عبارتدر ایضا از دست غمها زان رطل كران توان زد

کر باده زهر باشد با دوستان توان زد ی عشقباز محبوب دوست
معناسنه در الف ونون ادات جمعدر ورطل رانك فتح وكسريله
یازم باطه دیرلر اما بو بیله بیرلره بطمن شراب الور قدحه دیر
لروکه کافك کسریله اغز معناسنه در وزد فعل ماضی درلکن توان کلمه
سنك رايحه استقباليت اولغين زد معنای مصدری افاده ايدر
ومعلوم اوله که فارسیده بعض الفاظ زد عبارتیله مستعملدر که :
ترکیبده اتی زد دل معناسیله تعبیر قابل دکلدر فتأمل ع بیت
عشقبازلر اللرینه رطل کران اورمق یعنی اغز و بیوك قدحلرله باده
ایچمك ممکندر اکر باده زهر اولورسه ده دوستلر ایله ایچمك ممکندر
ی ایجاد شوق کامل بخشد جناح همت ی کر شمع افتاب است خو
در ابر ان توان زد بخشدك فاعلی شوق کاملدر وجناح همت مفعو
لی در وشمع افتاب افتابك بیاننه در ع بیت اول بیرکه شوق کا
مل همت قناتن بخشلر اکر شمع افتاب ایسه ده کندی اولشوق کا
اورمق اولور ی کاهی که غمزه او زنهار دوست باشد ی با حسرت
شهادت صد الامان توان زد ی زنهار امان معناسنه در ودست
ایله ترکیب اولنشدر ع بیت کاهی که جانانك غمزه سی زنهار دوست
اولور یعنی عشاقك امان دعاسندن حظ ایدر حسرت شهادت
ایله یوزکره الامان دیمك اولور ی عشقه اتشی ندارد کز من زبان
سوزی با انکه شعله او با صد جهان توان زد ی ع بیت عشقك
بنم سوزدرونمدن زبانه یعنی اتشی بو قدر خصوصا که انك شعله
سی یوز جهانی یاقمق وطوتشدرمق ممکندر ی کر دوست دامن
افشان در سینه ام درآید ی صد شعله ازشراری بر اسمان توان
زد ی دامن افشان [illegible] استعاله صالیرق دیمکدر و شراری ده یا
وحدت ایچوندر ع بیت اکر جانان صالیرق و ناز و شیوه ایدرك
بنم سینه مه کلورسه بر شراره دن یوز شعله اسمانه الشمق
اولور ی کل هفته دکر نیست کلبن دو فصل دیکر ی این شعله
بلبلان را برانشان توان زد ی هفته ه یا وحدت ایچوندر وکلبن کافك

وبانك

و بانك ضمیله کل او چقی در اما بو محلده ایام بهارده بی اکی فصل
در پس بو مذکور یعنی بونلرك سریع الزوال اولمسی بلبللر
ك انتباهنه شعله اورمق یعنی بلبللرك انتباهنی یعقوب یانده رز
ضرب ایتمك مقرردر ی بنم از خزان ندارم در خار و کل ها انسته
ان اتشکی ما را در خانمان توان زد ی اتشدن مراد اتش حسد در و یا
وحدت ایچوندر ع بیت خزاندن قورقوم یوقدر زیرا خار و کل و تنده
دخی او یله اول بر اتش در که بزم خانمانمزی یاقمق مقرردر حاصلی اکرد
مت خزانلدر و اکر وقت کل وخاردر اتش عشق بزم خانمان سرو سا
مانمزی یاقمق مقرردر دیمك اولور فتأمل ی زانکه نه باد غفلت نشانده
تا حسرت ی کن بهر دل کرفته دامن بر اب توان زد ع بیت باد غفلت
نار حسرتی انك کبی سوندرمه مشدر که طوتشدرمق ایچون اول
نار دامن اورمق لازم اوله ی طلعت کرد محمل کر بی رضا نشانند
اما بیوی یوسف صد کاروان توان زد ی ع بیت ظلمدر اکر محمل توزینی
بی رضا جمالرله ... اما یوسف امیدیله یوز کاروان اورمق جائزدر
ی عرض زیاده منشین در بزم ان شکرلب ی کر بوسه نتوان زد بر
اسنان توان زد ی شکرلب وصف ترکیبی در ع بیت ای عرض اول
شکر دودقلی جانانك مجلسنده چوق اوتورمه زیرا اکر اوپمك
اولورسه انك اسنانی اوپمك اولور یوقیسه اول شکر بی
طلو دودغی اوپمك ممکن دکلدر دیمك اولور ی از بیم ام کدام نفس فو
ت نمیرود ی سیلی تمام زهر هجوم نمیرود ی ع بیت بنم کوزمدن
تنفس ساعت قان کتمز زهر ایله مالامال بر سیل تنفس وقت هجوم ایتمز
دیمك اولور فتأمل ی غیرت برم بشادی عالم که همچنان ی از خلوت
وصال تو بیرون نمیرود ع بیت جهانك شادلغنه غیرت وحسد
ایله درم که هیچ بر وقت سنك خلوت وصالکدن طشره کتمز یعنی شا
دلق وصالکده ایرلماز دیمکدر ی تمکین عشق بین که باز جذبه طلب
ی صد کام رفت محمل و مجنون نمیرود ع بیت تمکین عشقی کور که
اولدکلو جذبه طلب ایله محمل لیلا یوز ادم کتدی و حال بو که

مجنونا کتمز معلوم اولدکه لیلی کعبه یه کیدر اولدقلا مجنونه
بر یر تعیین ایدوب سن بو محلده دور دیمکین مجنونا محزون
تا لیلی کعبه دن کلنجه اول یرده قرار ایلشی دیرلر بو بیتا اول
حکایته تلمیحدر ٭ معراج عزتست سر کو همین و لی ٭ باور مکن
کز ظلم بکلکون نمیرود کلکون شیرینک اتنک اسمیدر ع بیت
فرهاد نامرادک باشی معراج عزتدر ولکن ایناغه که کلکونه ظلم
واقع اولیه کلکونه ظلم اولمسی شیرینی اختیار ایله کتوردی:
کیدر بو بیت دخی بر قصه یه تلمیحدر ان شاء الله تعالی اکر ز کاوش
حزکان او دلم خون شد غزلنده بر بیتده بیان اولنور ٭ در سینه
منست که اغشته درد دلم ٭ ای که از غم تو بکر دو نا نمیرود ٭
بو بیت سؤال وجوابی متضمندر و مصرع ثالثه اولکی اولانکه
استدر ع بیت بنم سینه ده قلبم ایله اغشته اولوب اخترا
ج ایدمامکمدر شول اهدر که سنک غمکدن فلکه کتمز ٭
معموره دهلی اکرت هست با زکوی ٭ کانجا سپهی بملک فریدون
نمیرود ٭ باز بونده انجق تأکید افاده ایدر و ملک بیملک
ضمیله سلطنت پادشاهلق معناسنه در نته کیم مرحوم
سودی افندی دیوان حافظ شرحنده تصریح ایلمشدر و فریدون
سلاطین عجمدن بر پادشاهدر ع بیت اکر سنک معموره دهلیه
وارسه سویله زیرا بو محلده سوز سلطنت فریدونه دو
شمز ٭ خیزد بکوی عشق ز دیوار و در فغان ٭ کای وای دیده
کز او خون نمیرود ٭ ع بیت کوی عشقده دیوار و دردن یعنی
هر طرفدن فریاد وفغان پیدا اولور که ای عشاق وای شول
دیده یه که یعنی حیف و یازق شول کوزه که اندن قاندن کتمیه ٭
طبع مسعود بحر غلط کرده تسکرکت ٭ کین ظلم در طبیعت نا
موزون نمیرود ٭ ع بیت طبع مسعود بحر غلط ایتمشدر شکر
ایله که طبیعت موزونه بو ستم واقع اولماز یعنی طبع موزون
وزن بحری اعلا ایلوردیمک اولور مراد کند بنک خلافندن اولا

شعرایه

شعرایه اعتراضدر ٭ عرض زخود برنج که بیداد دشمنان زین ٭
بیش ی شد از دلت اکنون نمیرود ٭ ع بیت ای عرض کند ن
کدنا انجمن زیرا دشمنلرک ستمی بونده اول خاطرکدن کیدردی
یعنی چقردی شمدی ایسه کتمیور یعنی چقمیور دیمک ایضا
از بی صید کمر تا بجهاند سمند ٭ نفع رهای نیافت اهوی
سر در کمند ع بیت بر غیری صید اچون تا کیمراک جهرکدلک
سر در کمند اولان اهو رهالق نفعی بولمادی یعنی بر شکاره
دخی ات صالمغین کرفتار اولان اهو خلاص اولسه دخی کمندیه
مقید اولمیوب رها بولمز حاصلی بند کمندندن قورتلان اهو
یی بنه طوتمق مقرردر دیمک ٭ در ره عشق و بلا مهلت کای
بست ٭ جان بلاست روی بادفنای کرزند کام ادیم معکلنه
و یا وحدت اچوندر وسلامت ره وصف ترکیبی در رویدندن النک
فتحیله در و یا مصدریه در وکرزند کافک ضمیله ضرر و بلا معنا
سنه در ع بیت عشق و بلا یولنده بر ادیم مهلت کفایت ایدر
کفاسلامت رولکنه یا فود سلامت رولک ایله کرزنده ندا
اولنسون مراد بلای عشقدن محفوظ اولدغنی بیاندر ٭ ا
وه که ستم میکند بر من ارام دوست ٭ دل که فراغش مباد سینه
که باد اشریند ٭ وه ادات تعجبدر وکه صرف بیاندر و میکندک
فاعللری مصرع ثانیده اولان دل و سینه در و ارام دوست
ترکیب مزجی اقسامندندر و فراغش ضمیری دله راجعدر و تیز
ندنونک کسریله و زای عجمیک فتحیله غصه لو معناسنه
در ع بیت وه که بن ارام دوستا جور و ستم ایدرلر دلکه انک
فراغ وراحتی اولمسون و سینه که دائما غصه لو اولسون
٭ مانند طبیب اجل عاجز و حیرت زده ٭ همنفس ساده لوح کوکه
بسوز د سیند ٭ طبیب اجل اضافتی بیانیه در وحیرت زده
حیران معناسنه در و بسپند کسریله بوزرلکلرکه کوزکه
ملک اچون و دفع بلیات اچون تنجیر ایدرلر ع بیت

طبیب اجل عاجز و حیران قالمشدر همدم ساده دل تنی کریوز
زللك یقه مراد عاشقه اولمکدن غیری چاره یوق ایکن طبیب
اجل درکار اولسه ده اولمکله درد عشقدن خلاص ممکن دکل
دردیملك اولور ٭ دوش که طاعتکده جمع بیکانه بودر
خصت جای نداد محتسب نالیونددی ٭ دوش دون کیجه دیمکدر
وطاعتکده عبادت خانه دن عبارتدر ع بیت دون کیجه که
عبادت خانه جمع بیکانه ایدی لوند اولمین محتسب جام
شرابه رخصت ویرمدی یعنی باده نوشلغه اذن ویرمدی د
یملك معلوم اولکه بوندن اسبق سلاطین اعاظم امور شرعیه
یی دقت محتسبه سپارش ایدرلردی ومحتسب علما وصلحادن
اولورمش اولسببدن که شعرای عجم بویله محلده محتسب
ذکر ایدرلر ٭ تادلم از جام قرب یافته کیفیتی ٭ ننك اخمار
نسست نشأه عشق بلندی ع بیت کوکلم جام قرب جانانه
ندن برکیفیت بوللدن بری بنم مخمورلغمه عار وناموسدر
عشق بلندك نشاسی نتامل ٭ تا بجریم وصال همنفسن
عرفیست ٭ خون رنش میچکد عافیت ز هرخنده ٭ عرفیست
یاسی بوندن ضرورت وزن اچون ضحیلا اوقنور ولبش ضمیری
اضمار قبل الذکر طریقیله عافیته راجعدر وزهرخند غضبدن
کولمکه دیرلر یعنی بعض کیمسه غضب وقهردن کولور اول
کولمکه زهرخند دیرلر ع بیت صریم وصالده عرفیله
همدم اولمقدن بری عافیت زهرخندك لبندن قان طمر ٭
اکر دانش عنان جنبان نباشد ٭ فرد درکار خود حیران نباشد
عنان جنبان وصف ترکیبی در ع بیت اکر علم و دانش تحریك
عنان ایدیجی اولمسه عقل کند کارنده حیران اولمازدی ٭
نمودم زخم ناسوری فلاطون ٭ که دانا درپی درمان نباشد
ع بیت ای فلاطون اوکلم یاره‌سی عبره وجهله عرض ایلدم که
دانا درمان سوداسنده اولماز یعنی بودرمان اولمدغنا بلدم

دیمك

دیمك نتامل ٭ من از شادی نباشم بهر خیر جوی ٭ بعالم هیچ
لب خندان نباشد ٭ شادی یاسی مصدریه در و خیرجوی
وصف ترکیبی در ع بیت اکر بن شادلقدن خیرجوی اولسم
جهانده دو وغم ٭ هیچ خندان اولمازدی ٭ کسی نادیده نشناسد
کسی را ٭ بکو تا عافیت پنهان نباشد ع بیت برکیمسه
برکیمسه‌یی کورمدن بیلمز یافو دکمه کیمسه‌کی کورمدن بیلمز
سیو بلکه عافیت پنهان اولمسون نتامل ٭ بنقد جان
جان و دل جلت میفزای ٭ که جنس دوستی ارزان نباشد ٭ میفزای
افزاییدندن نهی حاضردر ومیمی مفتوحه ادات نهی در ویای مفتوحه
الفدن بدلدر ودوستی معناسنه در وارزان اوجوز معناسنه
درع بیت نقد جان و دل ایله جلالتك ارتدرمه زیرا جنس محبت
ارزان اولماز ٭ بنوش معنیست عرفی رنهانی ٭ که جایش دل بود
ویران نباشد ٭ ع بیت عرفینك کوزلوجق معناسی واردرکه
او معنانك یری عرفینك کوکلی درد دیوانی دکلدر دیوانه مراد
دفتر اشعار در ایضا ٭ اکر دام زنی تازه مست میکردد ٭ رحیست
ببینیم وان مست میکردد ٭ ع بیت اکر کوکلم تازه شرابدن
مست اولورسه بنم سرخوشلغم صداسندندر اوازه مست او
لور اوازه کندی فریاد مستانه‌سندن عبارتدر وجائزدر که
خوانندکانه اصطلاحندن مستعمل اولان اوازه مراد اولنه ولکن
وجهاتی ٭ کلید میکده را ابنت دهید که من ٭ نه الکسم که بانك
ز مست میکردد ٭ ع بیت میخانه‌لرك مفتاحنی بکا ویرك
زیرا بن حد مقداریله مست اولورم کیمسه دکلم یعنی چوق باده
اچملك کرکم که مست اولم ٭ خراش نغمه دل کمان مبرکه دلیم
ز جام شعبه وازه مست میکردد ٭ ع بیت بو نغمه‌یه خراش ویرر
ظن ایلمه زیرا کوکلم جام شعبه و اوازه‌دن مست اولور ٭
جام شعبه اضافتی بیانیه در وشعبه اصطلاحلرنده برنیجه
نغمه‌نك فرعنه دیرلر واوازه انك عطف تفسیریدر ٭ وهنده شعر

شته کیفیم کر از نلسم خمار بیخود وحیران مست میکرد د
ع بیت کیفیت باده ایله اویله مختلط اولمشم که نفسمز
مخمورلق لایعقل وحیران مست اولور حیران خانك فتحیله
سنمك معناسنه در وحامیان دخی لغتدر کدام قافله
عزم دیار حسن نمود که تشنه بر درودروان مست میکرد د
دروازه قلعه قپوسی در و حله قپولر یننه دخی اطلاق اولنور
وشهره کیرجك صوقاق اغزینه دخی دروان شهر دیرلر ودشیشه
لغتنده شهر صوقاغی که انده اهل بازار او توروب صاتق بازارایدر
لرا کا دخی دروازه دیرلر دینلمش ع بیت دیار حسنه قنغی قافله
عزم کوستردی که تشنه در ودروازه ده مست اولوبور قافله دن مراد
شراب ناز وعشوه قافله سیدر یعنی شراب ایسه موجب تشنه
درفنا مثل دن از ان شرابه که مجنون نشاند بر لیلی هنوز محمل
وجانان مست میکرد د جانان یوکلی کوتریا ده یه دیرلر ع
بیت اول باده دن که مجنون لیلینك اوزرینه صاچدی هنوز محمل
جانان اندن مستدر یعنی اول باده دن سرخوشدر حاصل جمله
اشیاده ناز ومهر محبت موجود در دیمك اولور خراب
زمزمه تازه توام عرفی که عقل ازین نفس تازه مست
میکرد د زمزمه تازه دن مراد نوکفته لریدر ع بیت ای عرفی
سنك نوکفته وتازه زبان سوزلرکل مست خرابیم زیرا
عقل بو نفس تازه دن یعنی سنك بو تازه وادی ونو زجانه
سوزلرکدن مست اولور دیمك در مراد نعمه کدر
اکرچه زاره بعیب کسان عیان بنرد کمان مبرکه بعیب تو کس
کمان بنرد ع بیت اکرچه سنك عیبکه کیمسه لر اشکاره واقف
اولمازلر لکن ظن ایتمه که سنك عیبکه کیمسه کمان ایلمیه فنا مثل
کتابه در دکان روزکار اینست که کس متاع تسلی ازین دکان
بنرد کتابه بونده مکتوبه در ودکان روزکار اضافتی بیانیه در
وازوزکار زمانه دن عبارتدر ومصراع اولده اولان دکان

مندد

شدد وتاقی نه اولان مخففدر ع بیت دکان روزکارك قپوسنه
مکتوبه اولا بودرکه کیمسه بو دکاندن تسلی متاعنی ایلتمز
مکتوبه اولان مصراع ثانینك مفهومیدر باستانه مقصو
دن کسی یابد که اب بوسه بهرخاك استان بنرد ع بیت
استانه مقصوده شول کیمسه یول بولور که اب بوسه
سن بهرا ستانك خاکندن اوتری تلف اتمیه دن ز نوش ونیش
نظر بسته دار ولذت کیر که عشق کمر بسته چشمان بطرف خون
نبرد دن لذت کیر دوق لت دیمکدر که استعاالده فهم ایله دیه
دن عبارتدر ع بیت جهانك نوش ونیشندن نظر کی بسته
طوت یعنی منع ایله زیرا عشق اچ کوزلری صفرادن مقصود جا
نبنه ایلتمز یعنی اهل دنیانك نعمت مراده ایرشدرمز دیمکدر فنا
مثل دن زمکر نفس حذر کن که هیچکه ضربه نیاورد که دو صدکو
هر از میان بنرد ع بیت نفسك مکرندن حذر ایله که هیچ بر
وقت نفس بر ضربه کتورمدی که اونه دن ایکی یوز کوهر تلف
ایلمیه فنا مثل ترحمی که بسترنهاده خسته جور چنانکه کلشنی
کمر زنند جان بنرد ترحمی بر معقد امر حاضر فعلك مفعو لیدر
وبادوجدن اچوندر وکلشنی ضمیر مذکور خسته یه راجعدر ع
بیت بر مرحمت ایله که جور وستمك خسته سی دوشکه د
وشمدر انك کبی که اکر اکا کل یپراغی اوروسه لر جان ایلتمز
یعنی سنك بیمار جورك هشر غلبه اویله زبوندر که بر برك
ضربندن هلاك اولور نزانه سربازار معرفت اینست که
کس بضاعت مرحمت رایکان بنرد دن نزانه سوزدن عبارتدر
ع بیت سربازار معرفتك سوزی بودر که کیمسه بازار
معرفتده ازجق بهالی متاعی اوجوز الماز جهان مهر ووفا ر
اندا شوم که دروکسی کمان عداوت بالسمان بنرد دن جهان مهر
اضافتی بیانیه در ودروده ضمیر غایب جهان مهره راجعدر
ع بیت جهان مهر ووفایه قربان اولیم که انده کیمسه اسمانه

عداوت طلبن ایلمز یعنی نالکدن شکایت ایلمز خدا برابر شوقه
عطا ایت ای توفیق که زورا بر هره بالم پاشیان نبرد ع بیت
ای توفیق الدا اچون بکا بر جناح شوق احسان ایله زیرا
مالابندن اولان تمناتلرک ذوری بنی اشیان مقصوده ایلتمز
درش بروی کشادن حرام داند عشق کسی که ذوق ز دشنا م
پاشیان نبرد دربهو در وشین ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله
مصراع ثانی ده اولان کسی یه راجعدر و پاسبان یا بجی معناسنه
در زیرا پاس بادنجیله حفظ و صیانت معناسنه افاده ایدر
و بان ادات فاعلدر ع بیت هر کیمسه که پاسبانک سوکه
سنده ذوق ایلتمیه یعنی حظ ایتمیه عشق اول کیمسه نک یوزینه
قپو اچمق حرام بیلور تمثیل بلبل زار بر سر دل نه برخی
که دوست جور ز دشمن بدن شمنا هنرد ببر امر جامزدرا اما عرفیه
سعار نداولان بر ادات صلدر ع بیت کوکل سری اهل رازه
ایلت عرفیه ایلتمه یعنی سر دروی صاحب رازه سویله عرفیه
صاحب راز اولمه مغنی اکا سویله دیمکدر و مصراع ثانی در
مثال مثل تمثیل اولنندر یعنی که دوست دشمندن مشاهده ایلد
کی جور و ستمی دشمنه ایلتمز یعنی سویلمز دیمک ع بیت
اکر ز کاوش مژکان او دلم خون شد خوشم که بهر من اسباب
کریه افزون شد ع بیت اکر یارک کاوش مژکانندن کوکلم
خون اولدیسه خاطرم خوشدر که بنم اچون اسباب کریه زیاده
اولدی کاوش کازعن بیله اسمدر قازمق و قازش معناسنه در
دم هلاک برای تو بس که حیران بوده دلم نیافت که جان ها ز سینه
بیرون شد ع بیت وقت هلاک ده کوکلم سنک روینکه زیاده
حیران اولدیغندن جان سینه دن چیقدیغن یعنی جا
نک سینه دن نه زمان چیقدیغن بیلمدی که کدام قطره خون
لیلی از جبین افشاند که کاه کریه نه بیرون ز چشم مجنون
شدی خوی واو رسمیله در معناسنه در و کاه صاندر و کریه

به اضافتی بیانیه در ع بیت لیلی عنق دن قطره سن الندن
صاچدی که اکاه کریه چشم مجنوندن طشره کتمدی در اضطرا
بدن حاصل اولور مضطرب اولوب خوی نشان اولمیجق مجنونه
کریه بار اولور دیمکدر امیدمن بجبت زیاده چون شود
که دوش کوه کن آرام کاه کلکون شد ع بیت محبته بنم امیدم
نیچه زیاده اولمسون که فرهادک اموزی کلکونک قرارکاهی ا
ولدی معلوم اولکه فرهاد نامرادکوه بیستونی کسرکن شیرین
کلکونه سوار اولوب اول طاغی تماشایه کلدکده فرهاد استغنا
ایدوب شیرینی کلکونیله قالدوب بر ژکنور مشدر دیرلر بو بیت
اکا تلمیحدر و مصراع عزتست سرکو هکن وطه بیتی که کذرا ایلدی
او دخی بو قصه یه تلمیح ایدی زهت نه کوشه چشمی نه طاق ابروی
بحیرتیم که دل برهمن ز کفر چون شد ز ای مفرده بونده معنای
ظرفیت افاده ایدر و اصل معناسی اوزره دخی اولور و بکو بکو
تاکید لفظی قبیلندندر ع بیت هنده نه کوشه چشم و نه طا
ق ابرو واردر حیرتده یم که برهمنک کوکلی الدن نیچه کتدی
یعنی هندده نه کوشه چشمی نظرونه طاقت ابرو یله عشق
لر متصوردر یعنی بونلر هندده متصور دکلدر بس بو یله اولیجق
دل برهمنک کوکلی الدن چقدیغنه حیرتده یم دیمکدر نغات
ز طبع تو عرفی بکو بکو که زنو تتبعت سبب شهرت همایون شد
تتبع نظیره سویلمک معناسنه در و اضرنده اولان تاء ساکنه
ضمیر خطابدر و همایون سلاطین هنددن بر بینک مخلصی در
ع بیت ای عرفی نغمه لری سنک طبعکدن یعنی کسکین طبعک
واردر سویله سویله یعنی دائما غزل سویله که زیرا سنک
طبعکدن نظیره ک همایونک یکمدن سبب شهرتی اولدی
مراد عرفی همایونک غزلنه نظیره سویله دکت بانلدر اما عرفی
تمثیلدر ع بیت انم که بر تالیفیم ز غم افزون نوشته اند
راز دلم بسینه مجنون نوشته اند ع بیت بن اول عاشقم ک

بنم اچیلمغی غمدن زیاده وارتق بازمشلردر بنم کوکلمك
رازنی سینهٔ مجنونه بازمشلردر فتأمل چونکه کم شد چونا
که مسیحادمان حسن   حرز کرشمه برلب افسون نوشته
اند چون واو اصلیّه ایله نیجه دیمك وکم اکسلك معناسنه در
ومسیحادمان حسندن مقصود خوبانلردر وکرجانك کسریله
حایل معناسنه در وکرشمه اضافتی بیانیه در مع بیت
جنون عشق نیجه اکسلك اولورکه خوبان جهان لب افسون
اوزره کرشمه حمایلی بازمشلردر   طرح ضرابی دوجهان میکنند
ازان   بازیچهای نازتو بیرون نوشته اند میکنندك فاعلی
اضمار قبل الذکر طریقیله بازیچهای نازدر و بازیچهابا ز
یچه نك جمعیدر اوینجق معناسنه ونازه اضافتی بیانیه
در مع بیت ایکی جهانه ضرابلق طرح ایلدیلر یعنی برغوغالر
اولاسیدن سنك نازك بازیچه لرینی ایکی جهاندن
طشره بازمشلردر برلوح رازنام شهید خیال تو لذت
شناس زخم شبخون نوشته اند لوح تخته معناسنه در
ورازه اضافتی بیانیه در ولذت شناس وصف ترکیبی در و
شبخون کیجه باصقنی در مع بیت سنك شهید خیالك
اولان عاشقك نامی لوح رازه شبخون زخمنك لذت شنا
سی یازمشلردر انم که ذوق دردشناسان غم مرا   سرجوش
نعمت غم مجنون نوشته اند درد دالك فتحیله چوکندر وشنا
سانله ترکیب اولمشدر وسرجوش ترکیب مزجی در بونده زبده
وکزیده معناسنه در ونوشته اندك نائب الفاعلی دردشناسان غم در
مع بیت بن اول عاشقم که دردغم ذوقنی بلیجیلر بنم اچون مجنونك
غم نعمتنك زبده سنی یازمشلردر عرفهٔ علاج تلخ دهانان هوشمند
برنوشخند لب میکون نوشته اند تلخ دهان وصف ترکیبی اقتضا
سندن الف ونون ادات جمعدر وهوشمنده اضافتی بیانیه در
وهوشمند عقللی واوصیل معناسنه در ونوشخند طلی کولمکه

دبرلر

دبرلر نته کیم کوزلکرکا لبخهٔ ضفظندن طللی طللی کولرلر ولب
میکون اضافتی بیانیه در معناسی ی کبی قرمزی اچیلرك
علاجی جانانك ی کبی قرمزی دودغنك طللی کولمه سنه بازمشلر
دروجائزدر که لب میکوندن مراد مطلق لب جوبان اوله ولکن
وجهه فتأمل ح انجمنان اتش بیداد مرا بسوزد که ستم میکرد
رنکشت وبلا بسوزد آتش بیداد اضافتی بیانیه در وبیداد ظلم
وجور معناسنه در مع بیت آتش بیدادینی اویله یقر یاندردکه
ستم هر معنادچون ایصره وبلا ینار یاقلور فتأمل انجمنان
اتش رنجوری بیمار ستم شعله زن کشت که امید شفا بسو
زد شعله زن وصف ترکیبی در مع بیت بیمار ستم اولان عاشقك
خسته لکی آتشی اویله شعله زن اولورکه امید شفایاز دیمك
درفتأمل ح نا امیدی زنور وکرد بمحراب نیاز که زتاثیرم دم کرم
دعا بسوزد   دم کرم اضافتی بیانیه در معناسی اسی نفس
دیمکدر مراد نفس مؤثردر مع بیت سندن بی نا امید عاشق
محراب نیازه توجه ایلدك که تاثیر دم کرمندن دعایانر مراد کمال
سوز سن بیاندر مصراع اولده انجمن لفظی تقدیر اولنه
وجهدن خالی دکلدر فتأمل ح دل کرمیست مرا زاتش
عشقت که اکر   اه سردی بکشم هردو سرا بسوزد مع بیت
سنك اتش عشقکدن بنم بر اتشی کوکلم واردرکه اکر بر صوق
اه چکرسم ایکی جهان جمیعا یانر اثر شعله نکاهی دل بین
که همای کهر هر سایه کند بال هما بسوزد همای کیمك
اوزرینه سایه صالسه پادشاه اولور ویانر اولوردی
دنلواولور دیرلر العهد علی الراوی مع بیت کوکلده نا
مرادلق شعله سنك اثرینی کورکه اکر انك اوزرینه هما
سایه صالسه قنادی یانر پرده اولان ضمیر غایب دل راجعدر
فتأمل ی دماغ تو معطر کند از بوی صفا   بزم زاهدکه درو
عود ریا بسوزد عود لفظ مشترکدر اما بونده مراد شول مشهور

شهر خوش بوی درکه یاندقله کوزل رایحه ویرر دریایه اضافتی
بیانیه‌در ع بیت سنلا دماغی بوی معادن پهن معطر ایلر
هد بزم وصحبتی که انده عود ریا یانر وبهر سوکه کنم جلوه کند
شاهد حسن ات کلیست که از شوق لقا میسوزد ات کلمست
مبتلد محذوفدر خبریدر ولقابونده حسن جمالدن کنایتدر ع
بیت هرجانبه که توجه ایدرم شاهد حسن عرض جمال ایدر کوکل
اول کلمدر شوق جمال جاناندن یانر اتش شوق محیط دل من
کشته وبه هرسرموشده داغی وجدا میسوزد بیت محصول
شوق اتشی بنم کوکلی محیط اولمشدر یعنی کوکلی احاطه
ایتمشدر لکن هر بر قیلمک اوجی برداغ اولمشدر وجاناندن
جدا یانر تا بروی توکنند کرم نگاهش عرق میکند زد جهالت زحیات
میسوزد نگاهش ضمیری اولمسه ده عرق معناده کلدر فتامل
ع بیت عرق سنک روینه کرم نگاه ایدلدن بری خجالتندن ابریق واکی
دحیاسندن یانر و جایزدرکه تامره تعلیل اوله وظاهر وجه معلوم
اولدکه کرم نگاه لفظنه استی نظر دیمکدر امتا استعماله هلاک نظردن
عبارتدر ع انقدرکه زهجر تو یاد ام برآید زودش بمصیبت زدکی
نام برآید زود زائل صفتیله تیز دیمکدر وشین ضمیر دل راجعدر
ع بیت اول کوکل که سنک هجر وفراقکدن ارام وراحته کله
اول کوکل مصیبت زده لکدن تیز نام چیقرر ع هرزهر دهد سا
غر وشیرین بکند لب ات حوصله ام کوکه باین جام برآید دهدک
فاعلی مقدر کناییدر وبکندک فاعلی ضمیری دخی اکا راجعدر و
کوتکنی دیمکدر ع بیت ساقی بکا زهر ایله مالامال بر ساغر
ویررو ودخی شیرین ایلر یعنی شیرین سوزلر ایله کوکلی اله
المز یعنی بنده اول حوصله که تو جامه تحمل ایلیه دیمک اولور
انسی یعنی جان تنکر فتست که ازتن تاحشر اجل کر کند ابرام برآید
ع بیت سنک تحملکاه جانم اویله انس طوتمشدر که حشر
دک اکر اجل ابرام ایدرسه تندن چیقه یعنی جانم سنک تحملکاه

اویله

اویله انس ایتمشدر اجل ابرامی ایله تندن حشره دک چیقمق ا
حتمالی یوقدر دیمک اولور ع کز زلف تو در صومعه زنار
نشاند اوان کفراندر در اسلام برآید شعراء زلف خوبا
نی زناره تشبیه ایدرلر واکا مناسب اولان بعض الفاظ
که وارددر ترسا وکفر کبی مراعات النظیر طریقیله کتوررلر وکفرک
عشق ومحبت ایله تأویل ایدرلر ع بیت اکر سنک زلفک
صومعه ده زنار نشان اولورسه اسلام تیبوسندن آزه کفر
ظاهر اولور یعنی اهل اسلام زنار زلفکی کوردکجه بیت کافر
عشق اولور دیمکدر مشکل که شود نغمه سرا در چمن خلد مرغی
که بهر مردکی دام برآید ع بیت مشکلدر که جنت چمنده نغمه سرا
اوله یعنی روضهٔ جنتده نغمه سرا اولمق کوچدر بر مرغ که دام
دنیا هرمرده لکنده حاصل اوله مشکل دیدوکی اعمال موجب جنت
اولمدوغنی بیاندر فتامل ماراکه برد نام بیزم تو که ازما در مجمع
ماتم زدکان نام برآید ادلکه اسمدر وثانیسی حرف تعلیلدر
مجمع مجلس معناسنه در ع بیت سنک بزمکده بزم اوبزی
کیم اکار یعنی کیم اکاز بیرابزم ادبر ماتم زده لر مجلسنه ا
کلورسنک بزم بهر سورکده اکا آز دیمکدر ع ات سوختکا
نیم که کر اتش دوزخ سیجند بداغ دل ماخام برآید ع بیت
بز اول سوختکان عشقز که اکر فرضا اتش دوزخی بزم داغ
دیلرز طرتسه لر اتش دوزخ خام چیقار بو مقوله ابیات
غلو واغراق قبیلندندر زان با تو نکوییم غم عرفه که مبادا تا
مش بزبان تو بدشنام برآید نامش ده ضمیر غایب عرفیه
راجعدر ودشنام سوکمکدر ع بیت سکا عرفینک غمی
انکچون سویلمم زیرا اولمیه که انک نامی سنک زبانکدن
دشنامیله چیقه معلوم اولدکه بزبانله یای مفرد
بویله یرلرده از معناسن افاده ایدر شیخ سعدی
بیت سخن آخر بدهان میکذرد موذی را سخنش تلخ نخو

لى دهنش شیرینکی حه ان مست نازکن نکهتی ی قره جکد
خون ترحم از دم شمشیر او چکد فرد فاودر انلک متعلقیله
بو عملکرده الحق تأکید افاده ایدر دم شمشیر دالک فتحیله
قلیج اغزیدر واو ضمیری مست نازه راجعدر م بیت اول
مست نازک انلک نظرنده شراب طمر قلیج اغزیدن خون ترحم طمر
یعنی طاملر ترحمی شمشیرندن قان اقه سیدر فنا مثل دارم کمان
که نامهٔ عصیان شود سفید ء ده قطره اشلک اگر زی شست
وشو چکد ی سفید بیاض معناسنه در و نبید دخی لغتدر
اسم عدد در اون معناسنه واشدا کوز یاشی در وشست
وشو یومه وارنه معناسنه اسملر در بعض محله لازم
دخی اولور م بیت ظن ایدرم که نامهٔ عصیان بیاض اوله
اگر شست وشو ایچون اون قطره کوز یاشی طمر سه اصحاب
گلفشان بلب جویبار و من خونم ز دیده جوش زد و بر طرف جو
چکد ی گلفشان وصف ترکیبی در و معناسی گل صاچجی دیمکدر
ولب بوندا کنار معناسنه در و جویبار ایرمق در و جود نی
بویله در وجوی دخی لغتدر یاد ایلدم بیت دوستلر ایرمق
کنارنده گلفشان وشاد ماندر و بنم ایسه کوزمدن قان
قاینیر و ایرمق جانبنه طمر یعنی بن کربان و غمناکیم دیمکدر
وجائزدر که اصحابدن مراد کندی جانانی اوله علی طریق تعظیم
تناسل ی من تلخی از ملامت دشمن بمیکشم این شربت
از دماغ مراد کلو چکد م بیت بن دشمنک ملامتندن
یعنی دشمنی لوم وازارینه دن اچیلق چکم بو شربت
بنم دماغمدن بو غازمه طمر یعنی دشمن لوم یو تقسوب اظها
را یلم دیمک تناملکر سود دهیم کبریا ببین که اشک
ماتنها نه از عزه که ز هر تار مو چکد م بیت اگر اغلمغه با
شلسق کوررسه که بزم کوزمز یاشی یالکز مزکانمز
دن دکل بلکه هر تار مو بمزدن طمر تار تل معناسنادر و مویه

اضافتی

اضافتی بیانیه در عشق از چنین شکنجه کند خون کائنات
ان مایه نیست کز دل موری فرو چکد محصول بیت عشق
اگر بویله شکنجه ایدرسه بتون خلق عالمک خونی اوله ما
یه دکلدر که بر مور ناتوانک یورکندن تریزات اوله یعنی
عشق بر مور ناتوان مقامنده اولان عشق ضعیفنه قدرت
شکنجه اتسه حکمه درکه انک یورکندن جاله خلقک خونی قدر
خون اقه بلکه مقدار ینجه ریزان اولور دیمکدر و جائزدر که مصراع
ثانی معنای استفهامی متضمن اوله بس ح بیت عشق
اگر بویله شکنجه ایدرسه بتون خلق عالمک قانی اول ما
یه دکلمیدر که بر مور ناتوانک یورکندن ریزا اوله یعنی
عشق بوندا کبی شکنجه ایدرسه بر مور ناتوان مثابه سنده
اولان عاشق ضعیفک یورکندن بتون خلق عالمک قانی
قدر قان دکلور دیمک اولور و کلی وجهله ی عرق بکاوش
امله یارب بپهلو که من انهماک الزلم چکد از کفت وکو جکد
کاوشک مضاف الیهی محذوفدر و بپهلو هانک کسریله امرحا
ضردر حلیه ندن م بیت عرق کاوش دله کالنشدر یارب
تو یعنی فوکه عرق یورکنی قازسون زیرا نلرکه یعنی اولی قان
لرکه بنم یورکمدن طمر کیفت وکون طمر انکوچون من از تحفه
هر بسات ننشیند بر مسند توفیق شهیدان ننشیند مانکو
ادج کلمه دن مرکبدر و اصلنده انکه اودر ضرورت وزنیچون
حذف ایصال قیلمشلر و جوضرف تشبیه در و مسند توفیق
اضافتی بیانیه در و شهیدانه اضافتی لامیه در م بیت
اول کیمسه که بنم کبی عشقدن هر بسات اوتورمز اول کیمسه
شهیدلرک مسند توفیقنده اوتورمز ء ای خضر شکستی
سبوبیت بر سر خیز کین تشنکی از چشمهٔ حیوان ننشیند
خضر بوندا دلیل و مرشددن عبارتدر و شکستی وتشنکی یا
لری مصدریه در م بیت ای خضر دستر کر صقلق

ایرشمسون تعالی زیرا بو نشئه لك چشمهٔ حیوان صو ییلدن تسکین
اولمز مناسبتلیدر ای نوح مرهمان نفس چشمه کشایست اینجا
آتش عشقمست بطوفان ننشیند ع بیت ای نوح چشمه ایچون
نفسکه زحمت ویرمه زیرا بو عشق آتشی در طوفانله سونمز
معلوم اوله که چشمه کشا وصف ترکیبی در طوفان حضرت نوح
علیه السلامك دعاسیله اولمغه نفس چشمه کشالقله موصوف اولدی
وبو بیت محللرده العلماء ورثة الانبیاء مفهومی اوزره نوحدن
مراد نفسلریله چشمه کشالقه قادر اولان مرشدلردر مهر محبت
رعنا مثلیدر بانکه مغانرا همی مانده شهدست در دیرت
مکس بر لب مهمان ننشیند شهید شهدلدن ضمیله عسل
معناسنه در اما اعجام فتح شینله استعمال ایدرلر ع بیت
اندر که مغانك جمیعا مانده وطعامی عسل مصفادر بنه
کلسلرینه مهمانك لبینه مکس قونمز یعنی انده لب مهمان مکسدن
ایمنده در دیمك اولور مراد دیر که عشق وصفلردر که جا
شوق شربت درد تو نیابد هرگز مکس دل بلب نان ننشیند
خطاب جانانه در مضمون بیت اگر سنك شربت دردیدل ذوق
بولمز ایسه هرگز کوکل مکسی لب نانه قونمز لب نان اتمك
کنار دیمك در عرب پرواز نکند ماکس اینجا که زخم دل
وچاك گریبان ننشیند ع بیت ای عرب بزم مرغ انه مرددات دار
کت زیرا بو محلده کیمسه زخم درونمز وچاك گریبانمز اوتور
مز مناسبتلیدر اینجاکه بخت بد تقاضا غلو کند کار دکر یاس
هم نکند ارزو کند ع بیت او دیرده که بخت بد تقاضیله هجوم
ایدر برابر که یاس دخی ایلمز بخت بد اولدی ایشی ارزو ایدر
مناسبتلی صد جا نهال مهر نشاندیم و خشك شد تا ریشه در
زمین که محکم فرو کند تا بونده حرف تجدید وریشه بوندن
نهالك کوکلدن عبارتدر که اسمدر کیم معناسنه مزدن
ذو العقول لله دلالت ایدر و فرو کند دالدر معناسنه مستعملدر

ل بیت بو زیرده مهر و محبت نداتن دکلدر و قوره دی یعنی
طوتمدی عجبا اول قدانك کوکلی بیزه کیم محکم دالدر وذکر
طالب بکام میرسیدار یعنی کاملست یاد تن مدار اگر بغلط
جست وجو کند باز بونده کیرو معناسنه در وشین ضمیر
طالبه راجعدر وجست وجو ارمه و استمه معناسنه در ع
استعمال در ع بیت طالب مراده ایرشور اگر سعی کامل ایسه
ایمدی اول طالبی کیرو طوتمه یعنی آن طلبندن الی قویمه ب
مانع اولمه اگر غلط جست وجو ایدرسه ده مناسبتلیدر دارو
عیسوی بقدح داشتم وما مشفق نداشتم که مراد ز کلو کند
داروی عیسوی حیات ویریجی دوا دیمکدر اما بو محلده
مراد باده در که عشق و محبتدن عبارتدر ع بیت قدح مدا
داروی عیسوی واردر لکن بر مشفق و مهربان دوستم یوق
تدکه بو غرضه دوکه غسل شهید عشق با آتش سزد دانه آب
چون شعله رباب کسی شست وشو کند ع بیت شهید
عشق آتش ایله یومق لایقدر صو ایله دکل زیرا شعله یی کیمسه
ایسله یقجه شست وشو ایدر یعنی ترمهله یو رور ایدر دیمك
اینا یعنی که بهاول عرق شرشته اند بر صبر باید بس که هدر دتو خو
کمند خوان ضمیری عرضیه راجعدر ع بیت بو بغلق که دل عرق
ایله بوعرقیلردر اکا هوق صبرلازمدر که سنك دردکه ایشته
اناك وصف حسن تو تقریر میکنند خواب ندیده را حله تعبیر
میکنند ع بیت انلر که سنك وصف حسنکی تقریر ایلر
لر جمیع زمانده کورلمدك دوشی تعبیر ایدرلر معلوم اوله
که دوشی تأویل اولنور بو حیثیه تعبیر اولناز بس تعبیر
ذکری غلط مشهور قبیلندندر از صدق اهل بتکده نیز ا
عتماد نیست که الیمس که اهل صومعه تزویر میکنند ع بیت
اهل صومعه زیاده تزویر وریا ایدکلرندن اهل بتخانه نك
دخی صدقندن اعتماد یوقدر مرکار واله راه نشین عنایتند باز بجه

دوستان همه تدبیر میکنند؛ بازیچه اویننجق معناسنه
در دوستان شیله ترکیب اولنمشدر. بیت ازلرینی تمنا
یت بولندی اوتوریجیدرلر بازیچه دوستی اولانلر
ایسته هپ تدبیر ایدرلر؛ ای بیخبران حذر که ندیمان بزم
عشق طفیان خام را بنفس پیر میکنند. بیت ای عشر
لر حذر ایدککه بزم عشق مصاحبلری ناپخته اطفال حقیقیله
پیر ایدرلر پس ندیمان عشقه اعتراضدن حذر لازمدر دو
یمك اولور. هرچند آشنای رموزند زیرکان نازك مکو حد
یث کلا تکفیر میکنند؛ زیرکاندن مراد علمای شریعتدر ر
میکنند ناعلی انلرا جمعدر. بیت علمای شرع شریفه هرنه
قدر رموزی فهم ایدرلرسه ده سوزی نازك سویلیه زیرا
انلر شرع شریفه مخالف سوز سویلنی تکفیر ایدرلر دیمك
جون اهل راز نکته سربسته کو دارد زنبق بکو ریز جو تفسیر
میکنند اهل رازدن مراد اهل عشقدر عشقه متعلق اولان نکات فی
بیلورلر تفسیر ایلرلر پس بیلمدکلری تقریر اولدیغی انلرده ت
تفسیر کلمه‌سی جائز اولور. بیت جون اهل راز مهر وحجته
متعلق نکته ایدرلیه‌لر یعنی بیان ایلمزلر کتم وحفظ ایلیه
ایما تفسیر ایتدکلری وقتده تولا اغوک ذیوم دوطی یعنی کلامی
یشتمه زیرا انلر تفسیر وحدیث بلمزلر دیمك اولور. منکر
منشو چون نقش بیند که اهل راز لوح وقلم کذا نسخه بیاض
لر ... تحریر میکنند منکر دیمك ... انغال
بالجمله المحرم ناعلیدر معناسی انکار ایدیجی دیمکدر واهل
رازدن مراد اهل عشقدر. وتحریر لغتده اصلاح وتقویم معنا
سنه‌در وبعض یرده تزیین معناسنه کلور اما سوکتا
بیت معناسنده‌در. بیت چونکه نقش وخطا کور میابند
منکر اولمه زیرا اهل راز لوح وقلمی ترك ایده بیاز الرلر حاصلی
منکر عشق اولمه دیمك‌در؛ اندیشه را دریغ مدار از دل

خراب

خراب کین خانه را بوسوسه تعمیر میکنند. بیت اندیشه‌نی
دل خرابدن دریغ طوتمه زیرا بو خانه‌یی وسوسه ایله تعمیر
ایدرلر. این آه وناله عرضی زآتش سرشته‌اند مکشای مباد
که تأثیر میکنند. بیت ای عرضی بو آه وناله آتشدن یوغرلمشلر
در دیو دیمك اچمه یعنی آه وناله زیرا اوله‌که تأثیر ایده‌لر ش
میکنند ناعلی آه وناله‌در؛ آنانکه غمت مایه افسانه نسا
زند با همرهی محرم وبیگانه نسازند. بیت انلرکه سنك
غمکی مایه افسانه ایلمزلر محرم وبیگانه‌یه همراه اولمغه مشغو
ل اولمزلر یاخود محرم وبیگانه لکندلرینه همراه اولمغه راضی
اولمزلر دیمك اولور. فتأمل. افسانه عنوایندکه مستان خرد
سوز با مصلحت مردم فرزانه نسازند خرد سوز وصف ترکیبی‌در
معناسی عقلنی یاقیجی یعنی عقلنی ترك ایدیجی دیمك. بیت مثل
اولنور مگرکه خرد سوز ولایعقل اولان سرخوشلر مردم فرزانه
نك مصلحتنه دركار اولمزلر. زنار نمودم بهمه صومعه داران
تا دام رهم سبحه صد دانه نسازند. صومعه دار صاحب معبد
دیمك‌در والف ونون ادات جمعدر. بیت جمیع اصحاب معبده
کمربند عشقی اولدیغی عرض ایلدم تا یوز دانه تسبیحی بولمه
طوزاقی ایلمیه‌لر یعنی بنی گرفتار دام ودانه زرق وریا ایلمیه‌لر
دیمك‌در. فتأمل. تا حشر سراسیمه بهر کوچه دوانند گر خاك مرا
خشت صنمخانه نسازند. کوچه محله معناسنه‌در وخشت
کرپیج معناسنه‌در. بیت تا حشره دك هر محله‌یه سراسیم
کلورلر اگر بنم خاکمی بتخانه کرپیچی ایتمزلرایسه یعنی اگر بنم قبرلی
بتخانه کرپیچ ندورمزلرایسه تا قیامته دك وجودم
خاکی هر محله سراسیمه وپریشان کلور دیمك اولور. ای
آتش بدو عالم زده از ناز ودماغم گر حسن تو بازیچه افسا
نه نسازند. زن بو محلده مخاطب کمنده‌در. مصراع ثانیده
تو لفظی یوقکه قرینه‌در لکن ضرورت وزن ایچون صیغه غائبه

واقع اولمشدر ع بیت جانانه خطاب ایدوب بیورر که ای
جانانك اکی عالمه آتش اور مشکدر وبنم جون غم وار در
یعنی بن غم چکرم که سنك حسنکدن بازیچه افسانه دوز
سیله لر یعنی دو جهانی یاتمشدر دیو مجلس مجلس سویلیه
لر یوککه ایسه بهاره بو قدر البته سویلنمکرکدر دیمك اولور
لور این میل که بینم بی از طبع تو عرض ــ حیفست که از خاك
تو پیمانه نسازند ع بیت بو میل ورغبت که سنك طبعکدن
باده یه کورورم او غرض یازقدر اکر سنك خاك بدنکدن قدح دوز
مزلر ایسه ع انکس که مرا با دل غمناك برآورد نتوانندم از بو
ته غم پاك برآوردم ع انکس بو نده حضرت واجب الوجودت
عبارتدر و بوته شول ظرفدر که میو جمله رانك اچنده التون
کشف ایدرلر وغم ه اضافتی بیانیه در ع بیت اول کیمسه
که بنی دنیایه غمناك صاحبی ایلدی قادر دکلمیدر که
بوته غمدن بنی پاك چیقره مصرع ثانی متضمن استفهام
انکاریدر یعنی قادر در دیمك اولور تمامتل ان نشأه شو
قی که برآورد گل از شاخ جون لاله مرا با دل صد جاك برآورد
ع بیت او ذوق خلق وشیوه کارلق کیفیتی که گلی بو دا
غندن تو پیردی یا خود بودقدن گل اظهار ایلدی بنی لاله
دل صد چاکله کتوردی یا خود صد چاه که کتوردی یعنی بنی دل
صد چاك صاحبی ایلدی دیمك اولور تمامتل دود دلیم از
چشم بد اندیش دشمند و درون رانك وزانك قصه لریله بنجه در
ع بیت دود دل بنی چشم دشمنلدن نهان طوتدی یعنی دوده
اوردوغیم بنی چشم دشمندن صقلدی خصوصا که روزن افلا
کدن باش چقردی یعنی ظاهر اولدی برآوردك فاعلی دود دلدر
دآتش همه خود راست از آن غیرت معشوق ع در برزخ نظار
ادراك برآورده ع در برآورد تیموبی قبادی دیمك در ع بیت
علم ودانش هپ کندو یه مخصوصدر او سببدن غیرت

معشوق نظاره ادراکك یوزنه قپوبی قپادی ان کنج که کم
شد ز ملانك دل عشرقیست ع از عرش فرود آمده از خاك برآورد
ع بیت اول حزینه که ملکلردن غایب اولدی عشرقیمك کوکلی
درکه عرشدن اشغه اندی وصلب حق انی خاکدن وجوده کتور
دی ع انرا که خرد وبال باشد کی رغبت قیل وقال باشد ع بیت
اول کمسه یه که عقل وبال اوله انك قیل وقاله قنی میل ورغبتی
اولور ع ان جرعه که درد شکوه دارد در ساغر ما زلال باشد
ع بیت او جرعه که شکوه جوککی وار در بنم قدحمده زلال اولور
شکوه شکایت معناسنه در ع از شغل تجلی که گفتنی نیست
گویم بتو گر مجال باشد ع بیت شغلیدن بر غم که دیلمک
کلمدر سکا دییم اکر مجال اولورسه مجال بو یله یرلرده محل معنا
سنه در شیخ سعدی بیت مجال سخن تا نبینی زپیش
بیهوده کفتن مبر قدر خویش ع هر نقش که در بهشت بینم در
کارگه خیال باشد ع کارگه کارکاهندن مخففدر کارخانه معناسنه
وخیاله اضافتی بیانیه در ع بیت هر صورت که جنته کوررم
یعنی کوریسم کنرکه اول صورت کارخانه خیالمده جلوه کر اولور
جون کینه ز طبع دوستانست مهر از دل تو محال باشد چون حرف
تشبیه در و مهر ومحبت معناسنه در ع بیت سنك دوستلر
ك طبعندن کینه محال اولدیغی کبی سنك کوکلکدن مهر ومحبت
ظهور ایتمك محالدر دیمك اولور ع نقشی که نظاره برنتابد
بیچوییم وان وصال باشد نظار مصدر ربیعی معناسنه وبر
مضاف مقدردر ع بیت بر صورت که قوت نظاره اکه طاقت کتور
مزین اول صورتی استرم واول صورت وصال جاناندر ع عمر
تو که جاوید زندکانیست آرایش ماه وسال باشد ع بیت سنك
عمرك که دیرلك وحیات بیرابی در آرایش ماه وسال اولسون
باشد موقع دعاده واقع اولمه غیبت امر غایب معناسن افاده
ایدر اما مضیقنده دخی باشد کلمه سی مضارعیله امر غائبله مشترکدر

زيرا بو لسانده امر غايب ايچون باشقه صيغه تعيين اولنمشدر ؛
پس نتيجه معنا عرفى كندى جاننه عمرك اوزون اولسون ديو
دعاء خير ايدر كفتى كاله كرده زبورم ٭ بهتان مزن ملال با
شد مصراع ثانى متضمن استفهام انكاريدر ع بيت جانانه
خطاب ايدوب بيورر كه اى جانان جورمدن شكايت ايتمش بين
ديدك بويله افترا ملال اولورى يعنى بن بو بهتانى سكا ملال
ايله يعنى زيرا بن سنك جورك دن هركز شكايت ايتمك احتمالم يو
قدر ديمك اولور ٭ از كيرم دان سكوت عرفى شاهدكه زاهل حال
باشد كير كاف كسريله تكبّرلك معناسنه در و مدان نهى حاضر
در ع بيت عرفينك سكوت ايتمه سنى تكبّر كلدن بيلمه حالكه زك
عرفى اهل حالدن اوله ٭ آنكه دره طلب ماند وپاى نكشد كوسر
رشته رها نكند كه بجاى نكشد ٭ سررشته بوندا تركيب اضافى واقع
اولمشدر رهروعشقك مقصود بالذات اولان شيدن عبارتدر
ع بيت اول كمسنه كه راه طلبده قالوب وايقى چكميه يعنى راه طلبده
تك وپو وجست وجو ايلميه دى اول كمسنه يه كه سر رشته بى الدن
طالبوب سون يعنى ترك ايلسون زيرا سررشته انى بر يره چكمز
يعنى تك وپو ايتدكدن صكره اول كمسنه سر منزل مراده واصل
اولماز ديمكدر ٭ من خود از تربيت دل نكشم دست ولى اينه
كارش بصفاى نكشد خود بويله يرلرده انجق تحسين لفظ ؛
وتكميل وزن ايچوندر واينه دلدن عبارتدر وشين ضمير اينه يه
راجعدر ع بيت بن كوكلمى تربيت ايتمكدن ال چكمم لكن قو
رقم كه بو اينه كندى كارنى صفايه چكميه يعنى كدورت اوزره
قاله ٭ اى ز انصاف بده تا بكى اين دست تهى نكشايد كمر
بند قباى نكشد ع بيت كندى هذا منه وياخود كوكلنه
خطاب ايدوب بيورر كه اى ز انصاف وير يعنى انصاف ايله
تا بحنه دك بو بوش ال بر قوشق اچميه و بر جامه بندين
چكميه يعنى چوزميه حاصلى بحنه دك بر دلبره مالك اولوب

پهلو

پهلو صفاسن ايتميه ورز ديمكدر ٭ بند قبا قفتانك تكمه سندن
عبارتدر ٭ نكته عشق كجا موصله عقل كجا تحفه شاه
كسى پيش كداى نكشد ع بيت نكته عشق قنده موصله ؛
عقل قنده يعنى انلرنده هيچ مناسبت يوقدر مصراع ثانى ده
ارسال مثل ايدوب بيورر كه پادشاهه مخصوص اولان پيشكشى
كمسنه كدا اوكنه چكمز هر كه كردى نفشاند ز رخ همسفران سى او
رن مقصود بجاى نكشد ٭ كرد كافك فتحيله توز معناسنه در
ويا تنكير ايچوندر و همسفران همراهان معناسنه در داوردن
مقصود اضافى مصدرك مفعولنه اضافتى در ع بيت هر كمسنه
كه يولداشلرينك يوزندن توزى سلكميه يعنى انلره رعايت ايلميه
مقصوده سعى ايتمك اول كمسنه يى بر يره چكمز يعنى اول كمسنه وصل
مطلوبه اولماز ديمكدر ٭ سركشى عادت ما نيست بكوييد كه عشق
لشكر برق بتسخير كياى نكشد كيا بوندا كياه معناسنه در وا
لدن صكره واقع اولان ياء اصل قاعده دن ناشى در وياى ثانى ؛
تنكير ايچوندر ونكشد بو محلده نهى حاضردر ع بيت سر
كشلك بزم عادتمز دكلدر سويله كز كه عشق تسخير كياه
ايچون برق لشكرين چكمسون لشكر برق اضافى بيانيه در
وكياه كندى كوكلندن كنايه در ٭ عرفى از نغمه ناهيد لب
از ناله مبند ٭ ناله تا هست مرادل بنواى نكشد از بوندا حرف
تعليلدر وناهيد زهره يلدزى در كه فلكك سازنده سى در ونوا
نغمه در وياى ثانى تنكير ايچوندر ونكشد بوندا فعل لازم در
ع بيت اى عرفى زهره نك نغمه سندن اوترى ناله دن دو
دقى بغلمه يعنى ناله وفغان ايتمه دن سكوت ايلمه زيرا مادام
كه سنك ناله وفغانك وار در بنم كوكلم نغمه يه چكلمز ميل
ورغبت ايتمز ٭ ان طرّه چون علم بسر دوش ميزند ناز
سبكعنان بصف هوش ميزند ٭ علم عين نك ولامك فتحه لريله
سنجاق معناسنه در ودوش اموز در وناز سبكعنا اضافتى

ببیانیه در رو سبکعنان وصف ترکیبی در یوکرن واشکین معنا
سنه در ویوکرن اتلو واشکین اتلو معناسنه دخی کلور
یعنی اسبه و سواره صفت اولور بو محلده وصف ثانی او
لمق اوزره در فنا مثل و هوش عقل واوص معناسنه در
ع بیت اول طره چونکه علی سوز باشنه اوره یعنی طره سینه
قالدره دفله سبکعنان اولانلر از صف هوش اوردر زنهار کوش باش
دران بزم دلنشین تا نغمه خلقة بدر کوش میبرند زنهار امان
معناسنه در وکوشیله وصف ترکیبی اولشدر و دلنشین دخی
وصف ترکیبی انسانمندندر معناسی کوکله اوتورجی دیمکدر
اما مقبول و خاص معناسنه مستعملدر و بزمک صفتی در دیمز
مدن مراد مجلس جانانه در ع بیت اول مجلس خاصله امان
دکلیجی اولکه تا نغمه سنک قولاغک قپوسنه بر حلقه اوره
یعنی عشاقک امان دیو فریاد و فغان ایدکلرینی دکلهکه تا انلرک
نغمه نالسی سنک کوشنه کیره و یورکیله تأثیر ایده بلکه کو
کلکه رحیم و شفقت کتوره دیمک در خطاب کندی جانانه در ۞
من در نفس کداز و این عشق بدکمان قفلم هنوز بر لب خامو
ش میبرند نفس کداز وصف ترکیبی در کدازیدندن و بامصدر
یه در و قفل ترکیبله کلمشدر و میم ساکن معنی ده لب خاموشه
مقیددر ع بیت بن نفس کداز لقده و بو عشق بدکمان ایسه
هنوز لب خاموش کلد اورمه ده در ۞ ای حال مست شوکه
زعیرت امام شهر سنکی بجام رند قدح نوش میبرند قدح
نوش وصف ترکیبی در ذکر محل اراده حال طریقیله باده نوش
دیمکدر ع بیت ای خاک مست اولکه شهرک امامی
حسدندن رند باده نوشک جامنه طاش اورریا خود اور
سون دیمک اوله و دخی وجهه در صیدکاه غمزه اوتا بروز
محشر امید در میانه خون جوش میبرند صیدکاه شکاریری
دیمکدر واو ضمیری مقدر جانانه راجعدر ع بیت جانانک

صیاد غمزه سینک شکارکاهنده تا روز حشره دک امید قان
اوزرینه جوش اوررر یعنی جوش ایدر ۞ عرفی با اهل هوش صرف
مست جام دردی عشق این صلا بمردم بیهوش میبرند ۞
دردی دن مراد درد محبتدر ع بیت ای عرفی اهل هوشه جام
درد مراد در عشق بو صلای مردم بیهوشه یعنی ساقی
عشق باده درد محبتی عقل و بیهوش اولانلری دعوت
ایدر زیرا الضدان لا یجتمعان مفهومی اوزره عقلیله
عشق جمع اولمق احتمالی یوقدر دیمک اولور فنا مثل ۞
اوزره دیکو روشن ضمیر نداند بهر ابله پای کور سیر نداند اولان دل
وصف ترکیبی انسانمندندر و یاو حدت ایچوندر و کوکه اود
صفتدر حذف و ایصال طریقی اوزره و کور حرف رابطه صفتدر واو
ضمیری اولان دله راجعدر و ابله الف ممدوده ایله قبر دیمکدر و یای
اولان یا وحدت ایچوندر ع بیت کوکلی اولان بر کیسه که روشن
ضمیر بیلمیه تبر هیچ چوقور ابقدر که سیبوو لیلی بیلمز ۞ عاشق
هم از اسلام خرابست هم از کفر پروانه چراغ حرم و دیر نداند ۞
ع بیت عاشق هم اسلامدن خرابدر هم کفردن زیرا پروانه حرم و
دیر چراغنی بیلمز یعنی پروانه به نسبت چراغ بر قنده اولسه یکساندر
لاستاد نا مذاقی افندی سلمه الله تعالی بیت شرب اهل محبت
کلیجک میدانه عاشق زار دنا کافروزنه مسلمان بولور ۞
زنهار کمار ویلد لم کین مغ سر مست ایب شروقاعدة خبر نداند
نکاوی دنی خاطر جمع مخاطب در و مغ میمک ضمیله کافر معناسنه
در رنه کیم شاهدی منظومه سنده بیوریور مغ کاور شعله فروغ
و بیز لالغ اما اصطلاح شعراده میخانه جیدن عبارتدر و سر
مسته اضافتی بیانیه در و بالجمله مغ سر مستدن مراد کند
کو کلیدر و کوکلنه مغ سرمست دیدی که عاشق بیهوش دیمه
سنده کنایتدر فنا مثل ع بیت زنهار بنم کوکلی قرزمه کرا ایر
بو عاشق بیهوش اولان کوکلم عادت شرع و قاعده کی خبر بیلمز

هر بادل عرفی ترنم نغمهٔ منصور کیفیت این زمزمه
را غیر ندانند منصورک نغمه‌سی انا الحق دیدوکی در و اینا
زمزمه دخی بو نغمه‌دن عبارتدر ع بیت نغمهٔ منصوری
عرفینک کوکلندن غیری سویلمز زیرا بو زمزمه‌نک
کیفیتنی غیری کمسه بیلمز ص اهل وفا که آتش ما تیز میکنند
چون شعلهٔ سرکشند همه پرهیز میکنند ع بیت اهل وفاکه بزم
آتشمزی کسکین ایدرلر اما چونکه شعله باشی چکر یعنی ظاهر و بلند
اولور جمیعا پرهیز ایدرلر یعنی متنفّرلر ص ای بیغمان حذر که
غزالان مشکبار نیزک غمزه عافیت آویز میکنند بیغمان
دن مراد غم عشقدن خالی اولانلردر وحذر بو یله یرلرده بر
مقدّر فعل امر حاضر ایله مستعملدر وغزالان غزالک
جمعیدر وغزال آهو بچه‌سیدر یعنی کیک یاوروسیدر تعبیر
محبوبلری ومحبوبه‌لری آکا تشبیه ایدرلر لطف نظرده وحسن
التفاتده ومشکبار وصف ترکیبیدر بار ایدنکه مشک
یاغدیر یعنی مشک صاحبی دیمکدر وعافیت پرهیز
کارلق معناسنه‌در وآویز ایله وصف ترکیبیدر ع بیت
ای بیغملر حذر ایدیکز که مشکبار اولان غزاللر یعنی محبو
بلر نیزک غمزه‌لرین عافیت آویز ایدرلر یعنی عافیتی غمزه
نیزه‌سنه آصرلر دیمکدر ص قتاتل شمشیر غمزه کند نکرد
بخون من کین تیغ را بجان وجگر تیز میکنند شمشیر
غمزه اضافتی بیانیه‌در وکند کافک ضمّیله کسمز معنا
سنه‌در ونکرد دنونک وکافک فتحه‌لری ایله فعل مضارع
عدر بو یله محلّلرده معناسی اولمز دیمکدر ع بیت
شمشیر غمزه بنم قانمله ملابس اولماغیله کند اولماز
یعنی کسمه‌دن قالماز زیرا بو تیغ جان وجگرده کسکین
ایدرلر یعنی خوبان تیغ غمزه‌یی عاشقلک جان وجگرنده
بیلرلر بعض نسخه‌ده مصراع اوّل بو یله واقع اولمشدر

شمشیر

شمشیر غمزه‌کی کند ایملز قتل من ع مصراع شمشیر غمزه‌کیجی بنم قتلمه
قصد ایدر دیمک اولور بر خون کشتهٔ تو ملائک زنند جوش
این شهد را ببین که مگس ریز میکنند ع بیت سنک شهید
لرک قانی اوزره ملکلر جوش ایدرلر بو عسلی کور که اوزرینه مکس
اوشمک ایچون دوکرلر مراد شهیدان عشقک مرتبه‌سنی بیا
ندر قتاتل ص معمور باد سینهٔ عرفی که درد وغم تعمیر این زمین
بلاخیز میکنند بلاخیز محلّ بلا دیمکدر ع بیت معمور اولسون
عرفینک سینه‌سی که درد وغم بو محلّ بلا اولان یری تعمیر ایدر
لر زمین بلاخیز سینهٔ عرفیدن عبارتدر قتاتل ص اهل همت
لب از دعا ببستند که سر خدمت رضا بستند ع بیت اهل همت
دعادن دوداق باغلدیلر یعنی ساکت اولدیلر وبللرینه خدمت
تسلیم ورضا کمرین بغلدیلر کرد آیینه بود جاه وجلال عجز
دریوزه بر کدا بستند جاه وجلالدن مراد منصب وعظمت
دنیویه‌در ودریوزه دیلنمکدر ع بیت جاه وجلال دنیوی
مانند غبار آیینه‌یی اعتبار اولدیغندن عجز دریوزه‌یی کدایه
ویردیلر قتاتل بتماشا روند جان ودلم باز این غم کجا ستز
آیین مطلق زینت معناسنه‌در حافظ بیت الابرای مقدم جیل
مبالغت مژده‌مات زافشدی زنکین درد یار دیده زین بسته اند عنه
اضافتی بیانیه‌در ع بیت جان ودلم تماشایه کیدرلر بینه ز
ینتغی قنده بغلدیلر مژده ریزید هر سحر ودستار کز کل فتنه
دستها بستند مژده ریزید معناسی لازمی مژده ویرکز دیمکدر و
کل فتنه اضافتی بیانیه‌در ودستها دسته‌نک جمعیدر ع بیت
سرو دستاره شتلق ویرکز که فتنه کلندن طوتملر بغلدیلر
تا کلید بهشت بشکنیم در دوزخ بروی ما بستند ع بیت بز جنتک
مفتاحنی قیرلدن بری جهنم قپوسنی بزم یوزمزه قپادیلر قتاتل
بقدم کی روان شوی عرفی ره که دروازهٔ فنا بستند ع بیت

عدمه بجب روان اولورسن ای عرفی بورکه درواننه فنای تمادیلر
مراد باعتبار ما یؤول الیه در رفتا تمثل ح اهل معنی سر بصحرای جنونم
داده اند جلوهٔ شیرین نشان در بیستونم داده اند ع بیت اهل معنی بینم
باشمی صحرای جنونه ویرمشلردر بیستونده اولان جلوهٔ شیرینی بکا نشان
ویرمشلردر اهل معنی دان مراد ارباب دللدر دیکران در انتعاشش ازنغمه
دمی در ملال وه چه ذوقی ازنوای ارغنونم داده اند ارغنون بر نوع مصنع
سازدرکه بیلنمه سی کورمکه محتاجدر ع بیت غیریلر نغمه دن یعنی نغمهٔ
ارغنوندن انتعاشده ویب ابتسه ملالده حیف ودریغ که نوای ارغنوندن
بکا نیجه ذوق ویرمشلر ازتماشای درون بزم رازم بی نصیب رخصت
نظاره کاه ارهبر دیم داده اند ع بیت درون مجلس رازی یعنی مجلس رازک
ایچروسنی تماشا ایتمکدن نه بهره ویرم ایچون بکا کا مجرده دن بقعه ر
فصت ویرمشلردر بسته ام صد رخنه ازدین تا بتعمیر حرم ح
مثنی ازبیت الصنم بهر شکونم داده اند بیت الصنمدن مراد بتخانه
عشقدرکه کوکلدن عبارتدر وشکون بو محلده تیمّن معناسنه در
ع بیت دیندن یوز رخنه قپامشدر تا کیم تعمیر حرم ایچون بیت
الصنمدن بکا یمنلدن اونی کریج ویرمشلردر تاب زخم ناوک صید ا
فکنانم نیست حیف کز شکارستانش دل صید زبونم داده اند
تاب طاقت معناسنه در وزخمه اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتی
نق درو ناوک استعالده زنبرک اوقنه دیرلر وصید افکنانندن
مراد خوبانندر دیرادلبر شکار ایلمه انلردر ومصراع ثانی موقع
تعلیلده واقع اولمشدر ع بیت صید افکن اولان محبوبلرک
ناوک زخمنه طاقت وتحمّل دیمناکه یوقدر زیرا بکا شکارستانندن یعنی
محبوبلرک شکارستانندن یعنی محبوبلرک شکارکاهندن زبون
صیدک کوکلمی ویرمشلردر دل صید زبون جور بونلری تحمّل ایتمز
دیمکدرکه دل صید اضافتی بیانیه اولدقتا مثل نژنده افسون
هاره نم پریشان ترکند من که باطل نامهٔ ترکیب مزجی انشا
منداندر ع بیت بهارونک افسونه نژنده سی بنی دخی زیاده بر

پشانی خاطر ایدر زیرا بن اول کیمسه یم که بکا باطل اولان سحر وفسون
نامه سیدن ویرمشلردر مراد سحر وفسون جادوی دنیایه مبتلا اولد
غنه اعتراف ایدوب اعتذار ایدرکه بنیوشتم آب حیوان عیب کبر بذ در
واست من در طفلی بجای شیر خونم داده اند ع بیت اکر آب حیات ایچم
عیب طوترلر وعیب طوتدقلری لایقدرکه مصراع ثانی حکم تعلیلده در زیرا
بن اول کیمسه یم که دخی کوچکلک عالمنده بکا سود یرینه قان ویرمشلر
جاودان ماند بکرداب سلامت زورقم ایمن بشارت عرفی از بخت نکونم
داده اند زورق کمی معناسنه در عربیده کشتی دیرلر ونکون معکوس
معناسنه در ع بیت زورق دلیم ابدی کرداب ملامتده قالور بو خبر
ای عرفی بکا عکسنه اولان طالعدن ویرمشلردر معلوم اولا که برکیمسه
طالعی بد اولسه کندی اضطراب وملامتده اولور اما ابن اولسه
کندی راحتده اولور ح اهل معنی دوش بردوش عقولم دیده اند ح
چون دعای خویش بر عرش قبولم دیده اند دوش اوّل دون کیجه معنا
سنه درکه استعالده سابقدن عبارتدر ودوش ثانی اموز معناسنه
در وعرش قبول اضافتی بیانیه در ومیم متکلم ضمیر منصوب متّصل
مفعولنه در ع بیت اهل معنا دون کیجه بنی دوش عقول اوزره کورر
مشلردر یعنی بنی کندی دعاملری کبی عرش قبول اوزره کورمشلردر
مصراع ثانی اوّلک تفسیر ایدر اشنای شانه بعد واسترازیبکانکیست
بسکه ارباب حقیقت بوالفضولم دیده اند شانه ضمیر جمعدر وا
ضمار قبل الذکر طریقیله ارباب حقیقته راجعدر واسترپای مجتنبه
فتجیله کثرتمک دیمکدر وبوالفضول اصطلاح عجمده مبالغه ایله
متکبر وخودبیننده اولان کمسیه دیرلر ماصلی اوزرینه لازم او
لمیان ایشلره قریشنه دیرلر ع بیت انلرک اشنالقلری بکا بیکا
نکلرنا دخی کبر یوکدر زیاده که ارباب حقیقت بنی بو الفضول کورمش
لردر یعنی ارباب حقیقت بنی زیاده بو الفضول کوردکلرندن بکا آشنالق
لری بیکانه لکلرندن دخی دوندر غم هلاکم کرد کس عکس نمیداند مرا
بس که در آسایش ملولم دیده اند ع بیت غم بنی دخی هلاک ایلدی

وطل بوکه یکمه بنی تکیین بیلمز زیرا راحت واسایش کونلرنده بنی
زیاده کورمشلردر دشمان عرفی بسی تکمیتر نداز دوستان تنها
تمناى نومید الاصول دیده اند تا بونلر مروعرضدر ع بیت
ای عرفی دشمنلر دوستلردن زیاده تکمیندلر زیرا بنم امیدسز او
زولری حصول جهتندن کورمشلردر ۵ ازین دل کرکرینیا
نی سر بر نزد صد مصیبت ودست بشوید بر سر نزد ع بیت ا
بو کوکلدن که برغم بنفه سندن بلاش جیقرمدی بوز مصیبت واقع او
لدی برماتم التی باشتا ادرمدی باوجود انکه زهر بیغی نوشد مدام ۵
زهر خندی بر مزاج عافیت هرو نزد زهر بیغی اضافتی بیانیه در و یا
مصدریه در ونوشد فعل مضارع در نوشیدن دن وتحتنده مستتر
اولان ضمیر فاعل بیت اولکی مذکور اولان دله راجعدر ومدام بوندن
دایم معناسنه در وزهر خند ضروری خنده ده مستعملدر ویاوصد
اچوندر وعافیت هرور وصف ترکیبی در ع بیت انک برلکه کوکل دایما
بیغلق زهرین نوش ایدرکن عافیت پرور اولان مزاجه بر زهر خند
اورمدی ۵ چنین غوغا که در این بزم شور انکیز بودن شیشه شکست
وسنکی بر سر ساغر نزد ۵ شور انکیز وصف ترکیبی در بوندن عمل فتنه
معناسنی افاده ایدر وشیشه وسنکی یالری وحدت اچوندر وبر سر سا
غر ده اولان سر تحسین لفظ وتکمیل وزن اچوندر ونزدک فاعل بنا مذکور
دلدر ع بیت کوکل بوبیله غوغا ایله که بو محل فتنه اولان مجلسده
ایلک بر شیشه قیرمدی وساغره بر طاش اورمدی درچنین بزمی که
یک پروانه دارد صد چراغ با همه پروانه که کرد چراغی بر نزد ع بیت
بوبیله مجلسده که بر پروانه نک یوز چراغی وار در بنم کوکلی بوقدر
پروانه لکله بر چراغک اطرافنده قنات اورمدی یعنی انجمن دنیاده
بنم کوکلم پروانه سی بر شمعه مالک اولمدی نزدک فاعل بنا
بقا مذکور اولان دلدر ۵ ازین بیغم که با صد کونه فرصت ایچکاه
نشتری نشکست در جان سینه بر خنجر نزد بیغلک موصوفه
مقدر کوکلدر ع بنیت اه بو غمزکو کلدنکه یوز درلو فرصت

وار ایکن هیچ بر وقت جاننده بر نشتر قیرمدی وسینه سنی فهمه اور
مدی یعنی هیچ کوکلم الامدن بر الم واضطرابیله مضطرب اولمدن دیمکدر
در مقامل وقت عرفی خوش که کشودند چون در بر رخش لیرد
بکشوده ساکن شد در دیکر نزد ع بیت عرفینک وقتی خوشدر زیرا
چونکه انلک یوزینه قپونه اچمدیلر عرفی اچلدق قپوده ساکن اولدی
غیرک قپوسنه اورمدی یاخود عیرک قپوسنی اورمدی در دیکر اضافتی
بیانیه در ولامیه اولمق جائزدر ورخش ده اولان ضمیر غایب عرفیه
راجعدر ۵ این دل که مرا حتش نزون باد چون باد وهزار بار خون باد
مرا حتش ده اولان ضمیر غایب دله راجعدر ع بیت بو کوکل که مرامی
زیاده اولسون قان اولسون وبیک کره اولسون مراد کندن کوکلنه
بد دعادر اما حقیقتده خیر دعادر مقابل ۵ بر هیچ دلی کزان نیابد درد
بو که کوه بیستون باد کوه طاغدر بیستونه اضافتی بیانیه در و
بیستون مشابهات اولمشدر ع بیت هیچ بر کوکله اغرلکله رسالک
دردن که کوه بیستونا اولسون الکسرکه نه مرد نامرد بیست فر
یادی بخت وارکون بادی وارکون یارکون ایکی سیله لفتدر
عکسنه معناسنه ع بیت اول کیمسه که نامردلق مردی دکلدر
عکسنه اولان طالعندن فریاد ایلسون ان سرکه زجام عقل مست
قالی زکرشمه جنون باد ع بیت اول باش که جام عقلدن مستلر
کرشمه جنوندن قالی اولسون ۵ انکس که بر مرز اشنا نیست محتا
ج نشانه ونمونه باد ع بیت اول بر ایله اشنا دکلدر
نشانه ونمونه محتاج اولسون عرفی که نه مرغ دام عشقست
در پنجه عافیت زبون باد ع بیت عرفی که دام عشق مرغی دکلدر
پنجه عافیتده زبون اولسون ۵ این صفا صرد وحجت زهم
اند وفتنه اند این دو شعبست کر ازیکد کرافزو فتنه اند ع بیت
بو صفای حسن وحجت بر بر یدن قیر مشلر یعنی کسب ایلمشلر بو
شول ایکی شعبه در که بر بریدنن پلکلمشلردر این حسن ومحبتنه
اشارتدر مذکور اعتبار ایله تمامل عشق وناز ونغما قلترادرز بیت

بشبو هارا همه کوی زهم اموخته اند نترلر دلغتده میزار معنا
سنه اما بو یله محللرده ظاهر اولور معناسنه مستعملدر وبنا
ت فو بانده عبارتدر وکوبی کوبا دیمکدر ع بیت عشق
وناز وتغافل که مجنبش بلردن ظاهر اولور کوبا که شیفته لری هب
بر بیرنده اوکرنمشلردر ما فروزفته بهر غم بی پایانم . جامه ما نه بلی
بدانه ما دوخته اند مصراع ثانی ارسال مثل قبیلندندر ع بیت
بز غم بی پایان اولان بهرانه یاتمش کمشز دربزم جام سرزی بزم بو
بز مقدار بیچه دکه مشلردر رنها تکل دیع لب تشنکی از شعله :
نکردست کسی مکران جمع که در اتش دل سوخته اند لب تشنکی
صوسزلقدن عبارتدر ع بیت کیمسه شعله دن صوسزلغی دفع
ایلمشدر الا اول کروه ایلمشدر که اتش دله یانمشلردر وکما
ل مرتبه شعله یه قانمشلردر بندکان توکه در عشق خداوند
انند دو جهان را بتمنای تو بفروخته اند عشقدن مضاف محذو
فدر تقدیر کلام ملك عشق دیمکدر ع بیت سنك قو
للرك که ملك عشقك پادشاهلریدر یعنی پادشاهلریدر
ایکی جهانی سنك تمناکه صاتمشلردر یعنی سنك ارزوك ایله
رشریفکه ندا ایلمشلردر عرفی اناکه تحقیق مسائل مستند
خون خود خورده وزان جهره بر افروخته اند مسائل مسئله
نك جمعیدر و مستند مسند تقدیر اولنق اولمه اولور
ع او کباه ذوی الافهام محتاج اعلام دکلدر وخورده یرینه
خورده اند دیمك کرا ایدی لکن ضرورت وزن اچون صیغه مفرد
ایله اراده ایلدی اما مق بودرکه خلّ جعلر بنها تکل ع بیت
ای عرفی اول کیمسه لرکه تحقیق مسائلدن مست اولمشلردر
کندی قانلرین اچمشلردر و اول جهتدن جهره لرین قیزارتمشلردر
ای کبریه که بیرنشی که بلا کم نمیشود سیلی که کرد جور وجفا
کم نمیشود زیر بش اسم مصدردر زیر نلدن لازم یله متعدّ
دو شنمکدر ویا وحلت اچوندر و بر امر حاضر درکن کلمه سی

مقدّر

مقدّردر و سیلی ده دخی بر امر حاضر دز ریز کلمه سی مقدّردر و
کرد غبار معناسنه در و جور اضافتی بیانیه در و کم اکسلك
معناسنه در ع بیت ای عرفی کبریه بر ریزش ایله زیرا بلا :
اکسلك اولماز مصراع ثانی اقتما تفسیر ایلر یعنی ای کبریه بر سیل
دوك زیرا جور وجفا غباری اکسلك اولمن اولان که زبی بعدم هشتم
و هنوز شادم که ترکتاز فنا کم نمیشود زبی زی مفرده نك
کسریله بو عبارتدن دیمکدر میم متکلم مقدّردر و مصراع
ثانی یه سرهوندر رنها تکل و ترکتاز هجومدن عبارتدر ع بیت
اولرلك بنی عدمه توردی یعنی منعدم ایلدی و الان شاد و
ممنونم که اردیجه ترکتاز فنا اکسلك اولمن نازم بحسن وعشق
که از جام اتحاد مستند درمیانه صبا کم نمیشود نازم اصطلا
حلرنده قربان اولیم دیمکدر ع بیت قربان اولیم حسن وعشقه
که جام اتحاددن مست اولمشلردر وارهلرنده شرم وصبا :
اکسلك اولمن صحبت دراز زدی دلم مرد عیانان از لطف او امید
دوا کم نمیشود مُرد دیمك ضمیله ورا ود اللدن سکونلریله فعل ماضیدر
معناسی اولدی دیمکدر اما بو محلده اولمکدن مراد قالمق مقدر
واو ضمیری مقدّر جانانه راجعدر ع بیت ارزوی دلمه صحبت نوبت
اولدی یعنی قالمدی وینه اودکلی لطف جانانه دن دوا امیدی اکسلك اولم
لمن درجامه وجود صبغم والاتحاد فنا بر قبیل قدر اکسلك اولمن
یعنی نمایش وجود عنصری مغرّر ایکن فنا فی الله مرتبه سنده
بر قبیل قدر اکسلك اولمز دیمکدر ر خاصیت نیاز نکه کو که
جود دوست عالم کرفت وبغر کدا کم نمیشود بونده کدادن مراد
علی الاطلاق کدایاندر عشقدر ع بیت خاصیت نیازی کور که
دوستك عطاسی جهانی طوتدی وحال بوکه کداللرك فقری اکسل
اولمن فصل خزان رسید و به آخر کشید لیك بوی کل از نسیم
صبا کم نمیشود کشید بونده فعل لازم اولمق اوزره در
وفاعلی مقدّر بهار ذدر وقاعده کلیه در که ای مفرده و نون نافیه

بعض مزور باتده داخل اولدیغی کلمه دن منفصل اولسه های
رسمی ایله یازیلور نتانتکل ونسیم صبا اضافتی صفتلیکی
موصوفنه اضافتی در ع بمیسا نفصل خزان ایرشدی
وبهار چکلدی یعنی قالمدی لکن نسیم اولان صبادن کل قو
قوسی اکسلمك اولمز ومعلوم اولدکه فارسیده اخر لفظی ایچون
تقریر اناه ایدر لکن بیت مذکورده جائزدر که نهایت
معناسنه اوله بو وجه اوزره یا مادر رسمی ایله یازلیو سب
اخره متصل اولور و یا فرکتید نهایت چکلدی یعنی دوکندی
قالمدی دیمك اولور و لکلّ وجهة هوایی بکلشنم هر و خواهی
چشمه سار دردم بنقل اب وهوا کم نمیشود سار بویله
یرلرده کثرتدن عبارتدر ع بیت استرسك بو کلشنه ایلت
واسترسك چشمه سار ایلت بنم دردم نقل اب و هوا ایله
اکسلمك اولمز یعنی تبدیل مکان بنم علتمه منفعت ویرمزدن خون
میچکد ز طاعت عرق هزار حیف که زباغ او نسیم ریا کم نمیشود
او ضمیری عرقیه راجعدر ونسیم خوش قوقولو معناسنه
در اکثریا باد وصلیه صفت واقع اولمغین شعرا بعض محلده
موصوفنی حذف ایدوب کندوی مقامنده استعمال ایدرلر ور یا
یا اضافتی بیانیه در و بالجمله باغ ونسیم مراعات نظیر قبیلندندر
ع بیت عرقینك طاعتندن قان طمریدی حیفکه انك با
غندن نسیم ریا اکسلمك اولمز عرقینك طاعتندن قان طمر
دیدیکه عرقه مراد اوزره طاعت ایدر دیمك دن عبارتدر باز
شاهین امیدم اوج پروازی کند لیك شوقم در هوای وصل
شهبازی کند شاهین امید اضافتی بیانیه در و اوج پرواز
وصف ترکیبی در و یا مصدریه در و اوج الفلك تعبیله اوست معنا
سنه اولور وشهباز غایتده ایو طوغاندر و یا مصدریه در ع
بیت بنم امیدم شاهینی یوقاروده اوچر اما شوقم هوای
وصلده شهبازلق ایدر تا نشانی هسته در راه ازستم

کلکون فیض باغك بر شیدیرلر جلت زنت تا سکتازی کند
تا شیبه اهو تدرو سیم سینك منتیله انك طرنغنده اولور
و کلکون اوچق طوریدی اتلر و نیحنه اضافتی بیانیه در
فیض بونده ارادت الهیه دن عبارتدر و باغك کاف تعلیله
واز معناسنه در و شدیر نعمت اللهلعنته قرارق کولك اته
دیرلر دیمش اما کمال بیاشه رزاده فرق باعزانه دیرلر دیمش
ولعل کل وجه ماتانه اضافتی بیانیه در و زن زنیدندن امر حاضر
در و تا بونده جزء تعلیلدر و سکتازی چابکلکده عبارتدر ع
بیت اکا اول بولده کلکون فیضدن نشان وار در رشیدیز
جانب وایقر ناکم واینکلك ایلر یعنی کلکونه فیضله معناسی اوله
بایوسنه کاف بیغانه امیز و ابرم صحیتی عندلیب قدسی یازاغات
هم ازانی کند بوسنا کاندن مراد اوداوی نفسی چلریدر و نفاق
امیزه وصف ترکیبی در بو محلده منافقانه دیمه دن عبارتدر و عند
لیب تقدیس عندلیب کلمزار قلمه متعلق یرتله دزمزمه کنند ایدر ورزا
فاتمدن عرض بوستا کالدر و مصراع ثانی معنای استفهامی متضمن
ع بیت ارباب بوستله منافقانه صحبت ایدر یعنی ددرو ذب
صحبت ایتمه زیرا کلزار قدسی عندلیبی زاغاکو هستانیله هم
اوازلق ایدرمی یعنی ایتمز دیمکدر بو مراد استفهام انکاریدر ع
دین اکبر آئینست کو نج بیر پریشان ابود ...
نظاره کنند ... پریشانند ... صورت اسلامده اولان ارباب
البالدر ... پریشان خاطر ... در وقطنازده یا مصدر
ریه در ع بیت دین اکبر بو ایسه که کبر و پریشان خاطر کبر
یعنی اکر دین دیدکلری بو کبر و بهدن ایسه لا یقدرکه کنتف
اهل دینه لنانزلق ایلیه یعنی اهل اسلامی طعن وطنز طوته
راز عشقست این تراوش میکند ازکمی فرح کر بود روح الا
مین محرم که غمازی کند تراوش میکند استعماله ده پلور
دیمك در روح الامین حضرت جبرئیلدر محرم محرم بر مقدر نهی

ماهرانه مفعولدن و بحانه یلیسی مقصد یه درر معنادر
کتمکده فاش ایدر یعنی یار ع بیت نوراز عشقدر که کندی
کندیمه اظهار واشی ایدر یعنی ظهور کمالات ونه ابتهاجه اکثر
بالغرض حضرت جبرئیل امین دخی اقتدار نشده محو نازه اتمه
زیرا زارکی فاش ایدر مراد ار عشقی مبالغه ایله اکثر ایلمه د
منده درر صحبت بیگانه بنه دوست بشو قهمانه عشق
عشق را از هرده بیرنا بادلمه بازی کند بیلدر فعل مضا
رع مفرد غایبدر و معناسی یغلر دیمکدر و فاعلی صحبت
بیگانه در و مفعولی است شوقهاء عشقدر یعنی بانکه قصه
بیرید نلدن فرحام دیر و باطرفی غرضدر او دل ابوده کلو کل معنا
سنه دیر و تلوسانکه ضمیر خطابدر و جاری اوبونه اضافت ایله
در و کندن فاعل عشقه در اجملدر ع بیت صحبت بیگانه
عشق نشو جلیقلرینک دستو یغلر یعنی یادلرک صحبتی
البسطا المی عشقه مانع اولور باعث عشقی بر دمیه ایلت
یعنی تعهاینه کو نعو صدلر کو کلک ایله بازی و شو خلق
مرادینه مفهوم بیت ع بتایقدر افنا مثل نوح شادی را
بچون انکمله دیکر دل کهاست کافر نیسا بر دست و
تیغ غربه غازی کندی نوع یعنی لازم معناسنه در و شادی یا
اضافتی بیانیه در و کنیه لک فاعلی اضمار قبل الذکر طر
یقیله عمزیه در اجعدر و دیکر بیته معناسنه در و کافر بر که
افرین دیمکدر لکن ضرورت وزن اچون حذف و ایصال قلنمدر
ع بیت بینه عمزه شاولمه ذمی سی فو نه هر قصیدلر کو کل
قنده در که غازی عمز ینک دست و تیغنه افرین و تحسین ا
یلیه بادام بطون میکده احرام تازه شد دو قیم بیوسمهای
لب جام تازه شد میکده دن مقصد الیه عبد وقدر ع بیت
بنه بتخانه عشق طواف ایتمکیله احرامم تازه اولدی بنه لب
جام بوسه لریله ذوقم تازه اولدی مصراع ثانیده دخی بازلفظی

مقدّردر

مقدّردر کشتیم بازی کیش واریاب شهد را ابن طعن و شیوع
دشنام تازه شد کشتیم کافلک فعل ماضی نفس متکلم
مع الغیردر وی کیش وصف ترکیبی در باده نوش معناسنه در
وابین عادت و شیوه صیغت معناسنه در ع بیت بز بینه
باده نوش اولدق وارباب ریانک بزه ابن طعن و شیوع
دشنامی تازه اولدی یعنی ارباب ریا بزه بکیدن طعن و ثنا م
ایتمکه باشلدیلر زخم الست رو بنزاوش نهان باز دردی
که صبح بود مرا شام تازه شد ع بیت روز ازلده اولان زخمنر
بنه میزیغه توجه ایتمشدر یعنی بنه ظاهر اولمشدر بر درد که
صباح بکا واقع اولدی ایدی بکجه تازه لندی ذوقم شمادیه بود
ذوقم نابیهای تلخ ابنک خلافت مه درکام تازه شد ع بیت
اچی تانلی صولردن ذوقم قالمه مش ایدی اشته شمدی جیمنک
لذتی دماغمدن تازه لندی زنار را نیابت تسبیح میدهیم ای
اهل شرع منزه که اسلام تازه شد زنار کلشن راز اصطلاح
دوزره عبو دیتدن عبارتدر و تسبیح اسباب ریادن کنایه‌دن ر
ع بیت تسبیحک نیابتی زناره و بیریرم یعنی استعمال ده ز
ناری نائب مناب تسبیح ایدرم حاصلی تسبیح ریا بر بینه زنا
ر عبودیت تولکلرم ای اهل شرع شریف مشتلق که اسلا
میم تازه لندی یعنی تجدید اسلام ایلدم دیمکدر هیجو شد
از تنور دلم چشمه چشمه فوت طوفان نوح را دگر ایام تازه شد
ع بیت تنور دلمدن چشمه چشمه قان قاینر بینه طوفان نوح
عهم نلک ایامی تازه لندی دیدیم تنذر ور و وصله که بر سیدری
نشست هر وار دل بکوشه از بام تازه شد تنذر و تانک و
ذالک فتحیله سرلیه سو کلمه قوشیدر اما بو یله محللرده دلبردن
کنایه‌در و سدره دن مراد جلوه کاهیدر و دلدن مضاف محذوفدر
وان بام ویله کی مذکور سدره دن عبارتدر ع بیت کور دمکه
روضه حسنک سو کلی اولان جانانم جلوه کاهنده قرار ایلدی

شهباز دلك پروازى اول طاملك كوشه سنده تازه لندى يعنى
كوكلم شهبازى اول طرفه اوچمغه باشلدى يا خود اوچدى
ديمك اولور ❁ عرفيسى بتشنه لبى عمر يافتم كز درد وصاق
ساقيم انعام تازه شد ❁ عمر بوندا يانمق معناسنه در
عينك ميملك ضميله دخى لغتدر وعينك تحيله دخى مستعمل
ومصدريه بو يلده در علم بابنده باشمق معناسنه در رود رد
بوننه بادنك بوسسنلن وصاق خالصندن عبارتدر ع
بيت اى عرفى تشنه لبكه يعنى صوسزلقله جوق عمر او يناده
دم يعنى جوق عمر خرج وفنا ايلدم كه ساقينك درد وصاقندن
بكا تازه انعام اولدى ❁ باز دل را دست اميد تو دامن كير بش
ملك شوقم را طرازى در پى تعمير شد ❁ دامن كير وصف تركيبى در
كيريدندن كافك كسريله در وملك ميملك ضميله ملكيت معنا
سنه در وشوقه اضافتى بيانيه در وطراز علامت معمولدر
وظرفى ياسى مصدريه در ع بيت بنم سنلك دست اميدك
كوكلمك دامن كيرى اولدى بنه ملك شوقى خرابلق معمور
ايتمك سوداسنده اولدى مصراع ثانى ده دخى يار لفظى مقدر
در وبونده خرابلقدن مراد عاشقلقدر فتامل ❁ يافتم تغيير رنكى
چون ببالينم نشست كرچه استغناء حسنش مانع تغيير شد
يافتم تغيير رنكى بحسب التركيب تغيير رنك بولدم ديمك در ويا
تنكيرا چوندر اما بو محلده معناى لازمى مراددر يعنى بكرنم
متغير اولدى ديمك اولور وبالينى يصدقدر وحسنش
ضميرى جانانه راجعدر ع بيت چونكه جانان يصدغمه اوتوردى
يعنى باشم اوجنه كلدى بكرنم متغير اولدى اكرچه جانانك استغنا
حسنى مانع تغيير اولدى يعنى جانان متغير اولدى ❁ كيست تا كو
يد بشيرين كز هواى جلوه‌هاى چشم كوهكن ❁ داخل بجوى شير
شد ❁ كيست كيمدر ديمكدر ياى ساكنه ياى رسيدن يلدر
وسين وتا اداة ضميردر وجوى شير بمدا ابر معنى ديمكدر مراد
بوردركه

بوردركه فرهادكوه بيسونى كسوب سدانتمق مراد ايتمش
ايدى زيرا شيرين شيرى بهلك سوردى ع بيت كيمدر كه شيرينه
سويليه كه سنك عزيز جمالك ارزوسندن فرهادك كو
زى ياشى ابر معنيه داخل اولدى كز هواى جلوات جمالك يتوب
مصراع ثانى ايله كو يدك مفعول فوليدر ❁ بس كه تابوتم ❁
كرانبار از دل پر حسرتست ❁ خلق از همراهىء تابوت من دلكير
شد ع بيت مالامال الحسرت اولان كوكلدن تابوتم زياده
اغر يوك اولمشدر خلق بنم تابوتمه يولداشلقدن دلكير اولدى يعنى
خلق جنازه‌ى كوترمكدن بكرندى واوصاندى مراد باعتبار
مايؤول اليه در ❁ ما وجودا نكه جرم از جانب عرفى نبود ❁
بى زبانى بين كه چون قائل بعذر تقصير شد ❁ جرم جيمك ضميله
كناه معناسنه در ونه زبانى ده اولان ياء مصدريه در معناسى
دلسزلك ديمكدر اما بونده سكوت ايدب سويليه‌مدن عبارتدر
ع بيت انك برله كه صوچ عرفى جانبندن دكل ايدى بنه زبانسزلق
كور كه يوز تقصيره نيجه قائل وراضى اولدى يعنى عرفينك جرم
وكناهى يوق ايكن دهشت عشقيله سوزه كلميوب سكوت ايتمك
ايله نيجه تقصيره راضى اولدى ❁ بباغ عشق نذر وطرب فرزيب
ميرد ❁ چو ميوه خنز شود شاخ سيب چوب ميرد ❁ باغ عشق اضا
فتى بيانيه در ونذر نذرك ورانك فتحه‌لريله سوكلو قوشيد ر ❁
وطربه اضافتى بيانيه در وطرب سرور وشنلكدر وميوه خنز
تركيب مزجى اقتضا ميدندر وشاخ بوداقدر وميوه جيت
وصف تركيبى در معناسى يمش ده شرحى ديمك وميرد فوت اولور
معناسنادر ع بيت باغ عشقده تذرو طرب فرزين اولده
نى حالده اولور چونكه بوداق ميوه نالال اوله ميعه ده شرحى اولو
يعنى فوت اولور ❁ بكيش برهمنان الكس الا شهيد است ❁ كه در
عبادت بت روى بر زمين ميرد ❁ بكيش كافك كسريله مذهب
معناسنه در وبرهمنان ندن مراد كافر عشق اولانلردر ع بيت

كافر عشقا اولانلرك بعده بهشته اول كمسه شهيد لر دندر كه
يوزنى يره اوله دخى خالك معشوق حقيقيه عجالت ايدركن
فوت اوله من مات من العشق فقد مات شهيدا زر زخم
كفر جيب نى بردلذت بها ز بهشت كه زاهد بدرد دين ميرد
كفر بو نكته سنز معناسنه در وجيبه اضافتى مصدرك
مفعولنه اضافتى قبيلندندر وبدرد دده اولان باى موحده از
معناسنه در و مصراع اول شرط وثانى خبرا كمنله در واداة
شرط وجزا مقدر در بيت سز محبت زهمدن اكر لذت
المز سه يعنى كافر عشق اولمقدن محفوظ اولمز سه بن هم
اول بيكدر كه زاهد دين دردندن فوت اوله اجل نيامده
مردم كه خسته غم عشق دروز پيشتر از روز واپسين ميرد
مردم ميمك ضميله فعل ماضى در مردنك معناسى فوت اولدم
ديمكدر وروز واپسين موت كوننه عبارتدر بيت اجل
كلمدن فوت اولدم زيرا غم عشق خسته سى روز اجلده اولكى
كون اولميرك فوت اولور يعنى اجل مسماسى كلمزدن اول
دنيايى ترك ايدر چراغ بزم يقينم نه شمع اهل دليل كه از دو
ميدل افسوسان وان ميرد اهل دليلدن مقصود علماء
ظاهر در دمنيدن افسوس اضافتيله انجق اولورمك معناسى
افاده ايدر بو بيتى عرفى مرحوم نفس نفيس نام رساله سنده
وظيفه علماى ظاهرى بيان ايلدكى محلده ايراد ايلمشدر
بيت چراغ بزم يقينم اهل دليل شمعى دكلم كه انك بونك
ادنور سندن سونم ميرد بونكله معناى مذكورى افاده ايدر
تأمل عبير طرة حور نش غبار اينه است كسى كه كرد ره
دوست بر جبين ميرد عبير عنبر معناسنه در وطره يه اضافتى
بيانيه در ولاميه اولمق دخى قابلدر وحور جنت اعلاده يارد
يلان محبوبه لردر حضرت الله عظيم الشان حبيب اكرمى حرمتنه
بو فقير بى تقصير قوللرينى بلاعذاب ولا حساب اول محبوبه لريله

شادمان ايليه امين وسين ضمير اضمار قبل الذكر طريقيله
كسى يه راجعدر وكرد كاف فحيله غبار معناسنه در بيت
هركسنه كه يارك غبار راهى الى اوزره اوله دخى حالده فوت اوله
عنبر طرة حور اول كمسه يه زغبار اينه در يعنى به اعتبار در
تأمل ضرب اثر انشا تحسين بشعر من عرفى كه تشنيع طبع
من ارباب المروة ميرد بيت اى عرفى بنم شعريمه تحسين
نغمه سين اوزره زيرا بم شمع طبعم باد آفرينندن سونمز يعنى
طبعم تحسيندن محظوظ اولمز ديمك در بباغ عشق كياه هوس
نميكنجد چنانكه در جنت روضه خس نميكنجد باغ عشق اضا
فتى بيانيه در كياه هوس دخى بويله در وكياه كسريله اوت
معناسنه در وهوس آرزوى نفسانيه دن عبارتدر ونميكنجد
فعل نفى مستقبلدر وجنت روضه دن مراد كلدر بهشتدر وخس
چوپ معناسنه در بيت سنك ناوك دردتو لذتى
كيرم كه ام بجس ميله ذوق كس نميكنجد بيت سنك نا
وكك دردك زخمندن بر لذت اولور كه اول لذت كيمسه نك حوصله
ذوقنه صغمز از ان دلم همه ترك كرم خو طلبند كه درغول دو
اتش مكس نميكنجد تركاندن مراد خوبانندر وكرم خو وصف
تركيبى انسانمندندر ومعناسى اتشين مزاج ديمكدر بيت
بنم كونكلم انكچون خوبان اتشين مزاج استر زيرا غول ايچى
اتشنه مكس صغمز مراد كلدر دخى دل سنوسمنه يا عشق اولدى
عنت بيانيه در تأمل اى درايسينه وصد كوه غم سينه بردل
ببين كه در دل تنكم نفس نميكنجد كوه طاغدر وغمه اضافتى
بيانيه در بيت سينه مه كل وكو كلم اوزرينه يوز كوه
غم قودى انكله نفس صغمز دى نه بغ جه يعنى اه وفغان ايده كمه
بمان بجمله سينا بسينا اولله برنه ايشلر ديك ايشلره
ديمك اولور حكو بباغ بهشت اورد كلستان بين كه بلبلرد
من درقفس نميكنجد باغ بهشتدن مراد على طريق استعاره

کوی جانانه‌در و او ضمیری جانانه‌یه راجعدر ع بیت جانانك
باغ جنت مثال اولان محله‌سنده دیکشادلغی کوز دیمه
زیرا بنم کوکلم بلبلی قفسده صغر صباح و شام دران کو
شه‌ده کیتدی عرفی که ترسم ز شحنه و بیم عسس همیکجا
ع بیت خوف صباح و احتشام اول کوشه‌ده باده الحمد لله
صبو یاغی خوفی و عسس قورقوسی صغر کوشه‌دن مراد کوشه
وحدت بیلان عرض باده مهر و محبتدر فتأمل بجا خسته
ندانم کان بلا چه کند عنان بدشمن جان داده‌ام تا چه کند بلادن
مراد دلبردر و تا حرف تعجبدر ع بیت خسته جانمی بیلمزز که
اول آفت نه ایلر عنان اختیاری اول خصم جان اولان آفته تسلیم
ایتمشمدر عجبا جانمه نه ایلر یا خود نه ایلرسه ایلسون دیمکدر
اولدی فتأمل بدوستان نظرش نیست مهر دشمن هست
کسی که دشمن مهرست دوست را چه کند شین ضمیر مطلعده
مذکور اولان آفته راجعدر و دشمن اولدن مراد رقیبدر و دشمن
ثانی اول آفتدن عبارتدر و دوستان مقصود عاشقلردر
ع بیت اول آفته جانانك عاشقلرینه نظری یوقدر اما رقیبه محبتی
واردر بر کسنه که مهر و محبته دشمنی در دوستینه نه ایلر یعنی نه
نا ایدر شکست برسم ای شوخ ساغر ای زاهد بهرند
بکیله این کبر د باشما چه کند باشماده بای موحده صله
اچوندر و مصراع ثانی متضمن استفهام تعجبیدر ع بیت
اول شوخ قدحی بنم باشمده قیردی ای زاهد رند میخانه‌یا بو
ایلدکی عجب نه ایلر رند میخانه‌دن مراد کندی اولمش
اولور تبسم توکه ناسور را بود مرهم بسینه نیش
زند نیش غم تا چه کند ناسور بر مقدار ذخلك صفتی در
و تا حرف تعجبدر ع بیت سنك تبسمك که او کلمز یاره مرهم
اولور بنم سینه‌مه نیش اولور یعنی بنم سینه‌می دخی
زبانه مجروح ایدر ایمدی تبسمك بکا بویله ایلدکی بر حه

نیش

نیش غمزه‌ك عجبا نه ایلر هزار کونه مراد محال مطلبیم تو خود
بوکونه اجابت بابت دعا چه کند ع بیت بیك درلو مراد
محال طلب ایدرز سن خود دی که بو دعاده اجابت نه ایلر
بجو سعادت طالع دی که فرصت رفت چو سر بریده شود سایه
هما چه کند سایه همانك خاصه‌سی سابقا مکرر بیان اولنمشدر
ع بیت بر ساعت اچون سعادت طالع استمه که فرصت کندی
پس چونکه باشك کسلمش اوله همایانك سایه‌سنه فائده ایدر مکر
وفا نکند دوست باشش عرفی غمی خود بوفا آشنا وفا چه کند
شین ضمیر اول بیانده مزبور ایلده آفته راجعدر ع بیت ای
عرفی وفا اول آفتی بنمله دوست ایلمز دیمه زیرا اول آفت وفا
یا آشنا اولمز وفانه ایتمکه قادر اولور بحیرانم چه کار
سازم که پیسا فتنی بیم زد یعنی کلام ملك نازم که بنا فتنی
بیمهزد ع بیت جهانده نه ایش دونه بیم که دوزمکه دك فتنی
ملکنه جاهوب بله یم که بالکه دك متاع هر دو عالم فه شناسم وجه
یابم که بیا فتنی بشاید بشنافتن بیرزد ع بیت هر ایکی عا
لمك متاعنك نه فهم ایده بیم و نه بو لابم که بو لغه و الکلغه
دکلنگ و لثمنی غیر مسر نیهدر نه تو مرد دلنوازی نه دل انقدر
بعزت که کر از نوا بیفتد بنوا فتنی بیرزد دلنوازنونك
فتحیله وصف ترکیبی در نوازیدندن معناسی کوکل اوخشیجی
یعنی کوکله رعایت و حمایت ایدجی دیمکدر و یا ضمیر خطاب
در ع بیت نه سن مرد دلنوازسن و نه کوکل او لقدر
عزتده لایقدر که اکر نوادن دوشرسه نوافتنه دکه نوا
بونده نعمت احساندن عبارتدر و نوافتن ساز رعا
یتدر و بالجمله تناسب الفاظ تبلیغ ندر فتأمل همه
قلب را چه سوزی بکداز سیم قلبی که برای بسیم خالص کدا
ختن بیرزد قلبده ابهام لطیف واردر فتأمل ع بیت
هر قلبی نه یقررسن بر سیم قلب اریت که سیم خالص ایتمك

اچوب ارتمکه دکه یکرشمهٔ تو عرضهٔ دل ودین بباخت لیکن
ناچنان دلی ودینی که بباختنی جبیت بیرزد کرشمه کانك
ورانك کسترولتریله نازوشیوه دن عبارتدر مع بیت
سنك نازوشیوه که عرضهٔ دل ودینی فدا ایلدی لکن
اوبله دل ودین دکلدر که فدا ایتمکه دکه غرض نفسندر
بحکم عشق چو بر اهل صدق ره کیرند کناه کار بخشند و
بیکنه کیرند مع بیت چون حکم عشقیله اهل صدق اوز
رینه یول طوتالر یعنی اهل صدق یولن اونلر کناه
کاری عفو ایدلر بیکناهی مواخذه ایدرلر مجو تجمّل
شاهی که در ولایت عشق کدا بتخت نشانند و پادشاه
کیرند تجمّل شاهی سلطنت دنیویه دن عبارتدر مع بیت
دنیا سلطنتن استمه که ولایت عشقده کدایی تختنه ن
نصیب ایدرلر و پادشاه اخذ ایدرلر ظلمت کبینند
کان نمی دانند که بشبچراغ سانند و شبه کیرند بینندکان
بیننده نك جمعیدر مراد ارباب بصیرتدر و شبچراغ معنای
ترکیبی بر جوهر درخشاندر که کیجه ده چراغ کبی روشا
نلق ویرر الماس ایله یاقوتدن اولهرد دیرلر ولهٔ ذاتندخی
اولمق جائزدر دیمشلر اما حقیقتده کورمش کمسه یوق حکا
یتده سویلنور که تحفة السنیه وشبشیك و پانك
نقیلریله و هادی اصلیه ایله بو تحقیقدر مع بیت نه ظلمتند
که بصیرت اوزره اولنلردخی بیلمزلر که شبچراغی اولورلر دیا
خود بو تحقیق طوترلر یعنی بصیرت اوزره اولنلردخی کمال ظلمت
غفلتدن تمییز شبچراغ و شبهه دست رس بولمزلر دیمکدر
وظلمتدن مراد ظلمت غفلت دنیادر کمند کوته و بازوی سست
و بام بلند همت چواله وید مدیم کند کیرند مراع اولکدن اولات
اضافات بیانیه لردر و همت چواله دید یکنده هر کنز تعلق مقلد
در مع بیت قصد کمندی و دست بازوی و بلند طاقی بکا حواله

ایدرلر

ایدرلر و نومید اولدیغی کناه طوترلر و کمنددن مراد مساعده
در و بازودن مقصود استعداددر و بامدن غرض وصالدر و
معلوم اوله که غزلده تکرر قافیه عیوب بدیعه خالی دکلدر خیر
مایهٔ اسایشست لای شراب بکوکه صاف کشان مراعهٔ زته
کیرند لای شراب شرابك چوکگی در و ته قدحلك دیبنه عبار
تدر و کیرند بوننده امر غایبدر مع بیت شرابك چوکگی مایهٔ
راحت خبریدر ای ساقی سویله که خالص باده ایچنلر قدحلك
دیبنده بر جرعه طوتسونلر یعنی بر جرعه نوش اتسونلر دیمکدر
و بکو امیرینك مخاطبی وجه مشروح اوزره مقدردر ساقی دررضا
ی دوست اکر در عذاب جاویدست از بیم چه باک که همه طاعتم
کنه کیرند مع بیت اکر دوستك رضای شریفی بنم ابدی عذابده
اولمه تعلق ایدرسه بونده بیلك نه در که جمیع طاعتمی کناه طو
ته لر مراد کمال مرتبه تسلیمدر در معامله مکش با همتوری
عرفی که مرده برکبهر افتاب و مه کیرند کشوری پای بسیه
ایله سپهرل دیمکدر و عرفی مناده حرف ندا مقدردر مع بیت
ای عرفی سپهرلیه معامله قیوسن اچه یعنی انلر ایله معامله
ایتمه زیرا انلر شمس و قمرلکی ذاتندن قصور طوترلر قانده قالدی
یکه سنك ذاتنك اوله دیمك اولور بی بنشرم عشرت انکه دل
من کارها دارد دل دیدهٔ بلبل بکلشن کارها دارد ان کل دیدك
جاناندن عبارتدر و دارد بو یله یرلرده واردر دیمکله تعبیر او
لنور و کار ایش معناسنه در و ها ادات جمعدر مع بیت
انل کلك مجلس عشرتنده بنم کوکلمك کارلری واردر
نته کیم کلشنده دل تحدیدهٔ بلبلك کارلری واردر کاردن
مراد کار عرض نیازدر و مصراع ثانی ارسال مثل قبیلندندر
برولی باده بی بشرم مده هوشم مکن امشب جمالت با من الوده
دامن کارها دارد الوده دامن وصف ترکیبیدر مع بیت
ورای ادبسز باده بنی مست و مدهوش ایتمه که بو کیجه جمالك

بت الوده دامنیله کارلری واردر همین رنجم موافق امدی
یار موافق بن نفاق نستان یا دوست دشمن کارها دارد
جانستان جانانیمی معناسنه در دوست دشمن دنی
ترکیبدر ترکیب مزجیه اقسامندندر بیت ای یار
موافق انجق بو رنج کا زیاده موافق کلدی که نفاق جانستا
نك دوست دشمن اولان جانانیله بشلری واردر والعلم
عند الله تعالی نمیدارد بمردن دست عشق ازادامن عاشق
من از غم مرده ام او باز با من کارها دارد او ضمیری عشقه
راجعدر بیت عاشق اولمغله دامن عاشقدن ال
چکمزین غمدن اولمشدر عشقك بنم ایله کارلری وار
در برهمن را کرفتم هاتفی کفتا بهل عرفی که ذوق طاعت
بت با برهمن کارها دارد هاتف غیبدن ندا ایدیجی در دنیا
وحدت ایچوندر بیت برهمنی طوتدم غیبدن
بر منادی دیدیکه صالیویر ای عرفی زیرا بت پرستلك ذ
وقنك برهمنله کارلری ومعامله لری واردر برهمن
که رو اسلام از بیم ستم کیرد بهل تا سوی دیر اید اجازت
از صنم کیرد برهمن لغتده کشیش معناسنه در بیت
برهمن ستم خوفندن اسلام یولنی کچه طوتر قو جانب
کلیسایه کلسون تا صنمدن اجازت السون مراد بتخانه کا
فرنك مردی زیارت دیر عشقیله بیت الحرام اسلامه دا
خل اولدیغنه اشارتدر طواف کعبه دارد دل بر آتش
وسوزم که ناکه شعله در بال مرغان حرم کیرد بیت
بر سوز و بر آتش اولان کوکلم بر کعبه یی طواف ایتمك
ارزو ایدر که ناکاه شعله غیرت مرغان حرمك قنادینه
الشه مراد طواف کعبه عشقدر و یاخود کوکل الله اولدیغه
عبارتدر تنه کیم دیمشلردر دل بدست آور که حج اکبر
ست اکراز اکر دد دل زسوز آتش دوزخ رضندریا ک

آتش اشت بد شعله کیم کیرد بیت اکر کوکلم دوز
خ آتشنك یقماسندن خلاص اولور سه یوز آتش دریا
سندن قورتلش اولور مراد عظمت اکسلدر یعنی
یوز دریای آتشك بر شعله سندن قورتلش اولور مراد
عظمت آتش عشقی بیاندر زاهد سر زاهد تیره کشت آیینه
ایمان دلا عکس بیفکن تا فروغ جام جم کیرد دلا ده اولان
الف ساکنه حرف ندادر و عکس یاسی وحدت ایچوندر بیت
زاهدك صووق اهندن آیینه ایمان بولانق اولدی یعنی
پاسلندی ای دل بر عکس برق یعنی بر بر قوصال تا
آیینه ایمان جام جم ضیاسن طوانه خیال چشم ایچون یا خود
از عالم برد عرفی هزاران فتنه و آشوب در شهر عدم کیرد
او ضمیری دلده مرکوز اولان جانانه راجعدر و بر لو معلوم صا
رع مقدر غایبدر و فاعل عرفی در بیت چونکه عرفی جانا
نك خیالی چشمی جهاندن کندو بله کوتر در شهر عدمی بیك
فتنه و آشوب طوتر برهمن کشتیم که صد قیم طعنه بر اصحا
ب زد طاق ابرویانه ام صد طعنه بر محراب زد بوندن برهمند
ن مراد بر همت اصطلاحی در و اصحابدن غرض زرق
و ریا صاحبلریدر و آشیانه بتخانه دن عبارتدر بیت
کافر عشق ملك هندیم که صد قیم اصحاب ریایه طعنه او
ردی بتخانه ملك کمری محرابه یوز جندن اوردی مراد
عوالی صدق عشق انیکله اصحاب زرق و ریایه اعتراضدر
مرحبا ای عشق کلیا ملکی نه آشوب تن عاقبت هوش تکیما
بر بالش سنجاب زد کلبانك عظیم اواز معناسنه در و یا
وحدت ایچوندر و بر فعل امر حاضردر زن کلمه سی مقدردر
و عاقبت بر هر کارلقدر و بالش سنجاب دیده کی انجام
کوزی وار زیرا او مدت سنجابده ننده مستعمل دکلدر
ع بیت مرحبا ای عشق بر عظیم اواز اور زیرا سنك

تا بر شعله نك بلاسنی

شو بکنز عانیت بالش سنجابه خوش تکیه لر ادر دی
یعنی چوق دایندی و بنجه زمان راحتله اولدی کی عشق ایله
دل شدید بزخم تیغ بکرنکی شهید نکته پرداز خرد بر سلب
و بر ایجاب زد عشق یکدل اضافتی بیانیه در و عشقدن
مضاف محذوفدر یعنی اهل عشق دیمك در مراد عشق یکدل
لدر وشدلك فاعل و مفعولی شهید در و زخم تیغ بکرنکی اضافتی
نتلری لامیه و بیانیه در و بکرنکی وحدتدن عبارتدر و
نکته پرداز وصف ترکیبی در و پرداز بو یله محللرده ادات
اسم فاعل معناسنه افاده ایدر و خرده اضافتی صفتك
موصوفنه اضافتی قبیلندندر خرد نکته پرداز دیمك در
و سلب و ایجاب رد و قبولدن عبارتدر و زدك فاعلی خرده
راجعدر یعنی بیت عاشق یکدل یکرنکلکت تیغنك زخمیله شهید
اولدی نکته پرداز اولان عقل ایسه انی سلب و ایجابه
اوردی یعنی شهادتی قبول اولندی می اولمدی می دیو بحث
ایلدی بو بیت لسان صوفیه ده دائر اولان وحدت وجود
مسئله سنه تلمیحدر که انك بیاننده عقول فحول خیره لر
والعلم عند الله تعالی معلوم اوله که بو دیوان مشکل مالك
که مضامین حقیقت و مجاز ایله مالامال اولدیغی محکمه لر
و بو کونه معانی دقایق اشتمالك شرح و بیانی بر زمره
کبی بر نادانك حدی اولمدیغی کوندن عیاندر ایمدی افا
ده و استفاده ایدن اخوان مروت شمولدن مأمول او
لان بودر که بو فقیر ناتوانی و سبب شرح و بیانی حضرت
حضرت زعانیله شاد مان ایدوب عفی الله تعالی عنهما و عن
جمیع المسلمین دیو دعا ایله لر جناب خدای عظیم الشان
ذو الیلری آنی جهانده شاد مان ایلیه آمین موج صو
فان سیلی هر که بر سر کشتی کمند منعم از بهر تسلی
تکیه بر اسباب زد هر که صرکاهدت محققلر و سر لفظی

تکیه پرداز خرد کنده
عنبان اوردی یعنی زنجیر
مطهر اولدی

بریله استعمال اولندقده اوست معناسن افاده ایدر ردیو
مرحوم ملا دربانی دستور العمل نام رساله سنده تحقیق ا
یلمشدر اما بعضیلر سر بو یله بر لرده تحسین لفظه تکمیل
وزن ایچوندر دیمشلر و کشتی کی معناسنه در و منعم افعال با
بندن اسم فاعلدر اما بو محلده جهان ارباب دولتی مراددر
و تکیه زد اسناد ایتدی دیمك در یعنی بیت بر وقت که کشتی
اوستنه موج طوفان سایه صاله یعنی ظاهر اوله جهانك
ارباب دولتی اسبابه استناد ایدر یعنی طوفان حوادث
موج انکیز اولدقجه دنیانك ارباب دولتی ساحل تسلیم
و رضایه قرار ایتمیوب هزار کونه اسباب خلاصه تشبث
ایدر مراد اغنیای دنیایه اعتراضدر و کشتی دنیادن عبا
رتدر و قنا مثل در کوکلان کفر تا بر چهره اعلا زنم کنار بیتی
بیهوش کشت و تکیه بر محراب زدی کو ادات استفهام
مدر و بت قتی کلاب کفر که جهان ایمانه اوره که یعنی ایمانی
کفر ایله آکاه ایدب قورقودیم که زیرا بر بتدن بیهوش ا
ولدی و محرابه استناد یعنی سینه تشبث ایلدی یا خود
علاقه اسناد اولدی بس سبحان تشبث ایتمك کرك ایدی
بیت بونده مقدم ماذکر اولنان طواف یا حوادثدن کنایه
اولور اما بعضی مطلق ماسوا مراد اولنور نوشید
و عمر خون تلخ این سبو هر ز هر کرد وان قدح بر آب زد
اب زنده کی دن مراد اب حیاتدر و کاف عجمی های رسمید سا
قطدر و نوشید فعل ماضی مفرد غایبدر نوشیدندن
و خون تلخ اضافتی بیانیه در و این لف و نشر مرتب غیر مرتب
طریقیله عرفیه راجعدر حضرت حضر علیه السلام اشارتدر
بیت حضرت حضر پیغمبر علیه السلام اب حیات نوش ایلدی
و عمر فی ایجی قان نوش ایلدی بو دستو سبو هر زهر ایتدی ا
ول قدحی بر آب ایتدی کی یعنی در کوفتم تا بوی خبر از کی

فروش امد عجب كرداب روى سردمن يكدل بجوش امد ع
بسى چوق معناسنه در ودردن مصادر ايليه محذوفدر
ديوى ضمير بونده باده دن كنايه در روى فروش وصف تركيبى در
مراد ميخانه يى دروبسردصوق معناسنه در وامد الف
ممدوده ايله شذوذ فعل ماضيدر وشدوزد كلمه لرى دخى
بوقبيلدندر ع بيت ميخانه تهوس چوق تقدم تاكى فرو
شده باده كانجه عجبدركه بنم روى سرديملك صوينك بر
دل جوشه كلدى بميدان شهادت ميبرند ابيلك بصد ذو
نم بشارتها كه از فنائ شهيدانم بگوش امد اينك الف
نك كسرلريله اشته معناسنه در وفنائ بو يله يرلرده
مفهمدن عبارتدر ع بيت اشته بنى ميدان شهادته
يوز دوقله ايله درلر شهيدلر تبيرنك بنم توللاغمه كلنت
بشارتلر ميرندلك فاعلى بشارتها ديدكى در الرين عهد
شباب تيزرو است شخ بستان كه امشب ياس مى ايد اگر اميد
دوش امد تيزرو ومنصو تركيبى در رويدندن رانك فتحيله
سريع العبور معناسنه واسايشى ده اولان ياوحدت
ايچوندر وياس ماتم معناسنه در ومى ايد فعلنده مى
لفظى ميمك كسريله علامت استقبالدر ع بيت بو
يكتلك وتانك زمانندن براسايش وراحت ال زيرا اگر
دون كيجه اميد كلديسه بو كيجه ياس وماتم كلورايدى
فرصتى فوت ايتمه ديمك اولور دل شوريده دارم كه هركه
بهر تسكينش نصيحت را فرستادم پريشان وخوش امد
دارم بو يله محللرده بنم واردر معناسنه استعمال اولنور
وهركه هركاه دن مخففدر وتسكينش ده شين ضمير دل شو
ريده يه راجعدر ونصيحت ده مضاف محذوف در مراد اهل
نصيحت ديمكدر ع بيت بر ديوانه كو كلم واردر كه هركاه
انى تسكين ايچون اهل نصيحت كوندرسم پريشان وخو

ش

ش كلور خدايا تشنكان عشق را كنج دوعالم ده كه اينك
در قيامت زخم ما لذت فروش امد خدايا افريندلفه صرف
ندادر وتشنكان تشنه نك جمعى در وعشقه اضافتى لاميه در
ورا ادات صله در وكنج خزينه معناسنه در ودهٔ كسريله
امر حاضر در لكن سائر مشتقات ومصدرى فتح دال ايله :
مستعمل در وكه حرف غرضدر ولذت فروش وصف تركيبى
در ع بيت اى خدا تشنكان عشقه ايكى عالم خزينه سن
دير يعنى ايكى جهان طولوسى مال اعطا ايله زيرا قيامتده
بزم زخملر لذت فروش اولديغى حالده كلدى مراد مابولد اليه
اعتبار يله در كدامين لب نداغم باز جام باده مينوشد كه از
نوشين لبان ندنش باشك نوش نوش امد نوشين لب
وصف تركيبى انسانيدندر والف ونون ادات جمعدر معناسى
طتلو وودقليلر ديمكدر ومدسه اضافتى بيانيه در وقند
قاند ضميله باك معناسنه در سبن نوشين لباب قند
سيدن مراد ستكنان عالم بالادر ونوش امر حاضردر معناسى ايچ
ديمكدر ونوشان تاكيدا ايچوندر ع بيت بيلمم بنه تنقى دودق
جام باده نوش ايدر زيرا نوشين لباب قند ستندن نوش نوش
اوازى كلدى ندانم سلسبيل داديا كوثر هيهى دانم كه ساقى ر
بخت لبى دردم كاتش بجوى امد ع بيت بيلمم ويردكى :
سلسبيلدى ياكوثر ميدى اوچق بيشو بيلورم كه ساقى
بور كيمه برصو ويردكى كه انش چو شه كلدى مصراع اولده
ادلار دادن فعلندن دخى فاعل ساقى در دكر هنگامه اشوب
مند جاچيده مى بينم مكر از باده حيرت دل عرق بهوش آمد
ع بيت ينه يوزيرده هنكامه اشوب وفتنه قى اولمش
كورورم كانا دل عرق باده حيرتدن هوشه كلدى يعنى اهل الله
بكاه نزع كه رندان تبوبه ميكوشند قدح كشان توصاف
كرشما مينوشند ع بيت حالت نزعده كه باده نوشلر

توبه سی ایدرلر یعنی توبه ایتمه که چالشورلر سنک
قدح کشان عشقک خالص باده ناز و شیوه نوش ایدرلر
نماتل بر و پیاله خونین بجرز قصابان مثل کدایان
شبانانکه شیر میدوشند پیاله خونین تا نیله مملو قدحلر
ما عبارتدر و بحرا مرجامزدر ضریدلندن قانک کسریله صاتونی
الدیکلر و شبان چوبان معناسنه در و الف و نون ادات
جمعدر و شیر سد در و میدوشند جمع فعل مستقبلدر
دوشیدندن صغق معناسنه در ع بیت وار قصابلردن پیا
له خونین صاتون الدیجوبانلر محتاج اوله که انلر سود صا
غرلر یعنی انلر نه پیاله خونین یوقدر قصابلاندن مراد کندی
کیش نفسنه قیانلردر و شبانان اهل ظاهردن کنایتدر نماتل
تندذ سرد و دوزخ بعاشقان لرزه اگرچه از انفس زمهریر بیجو
شنند سرد صوق معناسنه در و یا مصدریه در ع بیت
دوزخ فلک سرد تکندنا وجود عشاق لرزه دوشر اگرچه انلر شدت
شتاندن نفسندنا یعنی هواسندن قاینرلر مراد شورش
عشق جانانیله عشاقک زیاده اتش محض اولدقلریدر
نماتل بنا نکه نعتشان مغزهان شیر نیست بشوخی در این
خوبتانه مینوسند بنانده مراد خوبان در و شان ضمیری
انلره راجعدر و مغز میعد فتحیله بیند و شیرین ظتلو معنا
سنه در و شوخی نه اولان یا نسبیه در و یا مصدریه در
ع بیت خوبانکه انلرک نعتی مغزجان شیریدر سیم دملک کستا
خلقی سببیله اجی قان نوش ایدرلر بحسن شرم خطا نه
بیشکانا قسم عرفی که کرتو شرم کنی فعل زشت میبوشند
خطا پیشکانندنا مراد کناهکارلردر و قسم یمین معناسنه
در و عرفا منادادر و مرندنا مقدردر ع بیت کناهکارلرک
حسن شرم و حجالتنا قسمدر ای عرفی که اگر سن شرم ایدرسک
فعل قبیحکی ستر ایدرلر یعنی عصیا کلدن شرمسار و پشیمان

اولوب

اولوب توبه کار اولورسه کجمیع معصیتکی مغفرت ایدللر
ع بیکش اهل وفا مدعا نمیکنند امید در دل و در سر نمیکنند
اهل وفادن مراد عشاقدر ع بیت اهل وفا مدعا بنده مدعا
و مقصود صغر و کوکلده امید و سرده هوا صغر یعنی ا
ول طریقده بونلر اولمز بلکه انده ترک و تجرید لازمدرد
یلک اولور ومنات بعهد تو بیکانکی رواج کرفت که در صرم
وصال اشنا نمیکنند ع بیت زمانکده بیکانه لک اویله
رواج طوتدیکه حرم وصاله اشنا صغر اولدی میانه حسن
و محبت یکانکیست چنان که درمیانه بغیرا زحیا نمیکنند غیر
و جز کلمه لری اکثریا بای موقله ایله مستعملدر ع بیت
حسن و محبت ارهسنده اتحاد اویله در که میانه لریله حیادن
غیری صغر یعنی مابینلرنده انجق شرم و حیا واردر را بس
که تنک شد از مستی کرشمه و ناز بنرکسش نکه اشنا نمیکنند
نکه اشنا اضافتی بیانیه در ع بیت کرشمه و ناز سرخو
شلقلندن زیاده تنک دل اولدی عندن یارک چشمنه نکه ا
شنا یعنی اشنا نظر صغر یا خود نکه اشنا اضافتی لامیه اوله
یعنی یارک چشمنه اشنانک نظری صغر یعنی یار زیاده تنکد
ل اولدیغندن عشاقک نظرندن حظ ایتمز دم مسیح کستا
ید کل مراد و رواست که در بهشت وصالت صبا نمیکنند ع
مسیح بو یله حالکرده و فانیست عشقله زنده دل اولان عاشق
صادقدن عبارتدر وصالتده تا ضمیر خطابدر ع بیت
کل مقصودی نفس مسیح اچرو لایقدر یعنی بو کستا یشی
انلک نفس باکنه مخصوص اولدیغی لایقدر زیرا سنک
جنت وصالکه صبا صغر یعنی داخل اولمز فغانکه تنکدما
در میانه ما عامست بغایتی که اثر در دعا نمیکنند تنکدنا یا
ی مصدریه در ورد بعایتی یا سی وحدت اچوندر و نمیکنند
فاعلی اثر در ع بیت فغانکه کو کل دارلغی بزم اره مزده

عامدر بز غایتله كه دعامز اثر صفز یعنی جمعیت
خاطر و صفای قلبز اولمدیغندن اتدیكمز دعا اثر ایتمز
دیمك اولور چنانكه ربوده سرم راهوای درورشی كه
درن سعادت بال هما نمیكنجد سعادت بال هادن مراد
سایهٔ هما دركه هر كیمك اوزرینه واقع اولسه اول
كیمسه یا پادشاه اولور و یا بر اولو دولتلو اولور
درلر ع بیت درویشلك آرزوسی سری اویله قا
پمشدر سرم سعادت بال همایه صغز خراب رومنهٔ
عشقم كه با قضای دوكون تنك صحر رو عانیتش در هوا
نمیكنجد قضا میدان معناسنه در و تنك وتاوز اللك
نعتلریله سوكلن توشیدر و عانیته اضافتی بیانیه
در و عانیتش ده اولان شین ضمیر معنوی ده هوایه مقیددر
و رومنهٔ عشقه راجعدر ع بیت رومنهٔ عشقلك
خرابیم اویله رومنهٔ عشق ایكی جهان قدر میدانی اولور
یكن تنك و عانیت انك هواسنه صغز چال دوست
فراغم دیدز نار كلیم چراغ كس بشبستان ما نمیكنجد
جمالدن مضاف محذوفدر و نار كلیمدن مراد حضرت موسی
علیه السلام حضرتلرینك وادی ایمنده مشاهده ایلدكی نور
در و شبستان كلبه لكدر یعنی كلبه لیچك مكاندن
عبارتدر ع بیت مشاهدهٔ جمال جانان بكانار
كلیمدن فراغ ویرر زیرا بزم شبستانمزه كیمسه نك
چراغی صغز ازان بكعبهٔ اسلام میرود عرفی كه در
صنمكده شید و ریا نمیكنجد صنمكده دن مراد بتخانهٔ
مهر و محبتدر و شید شین ایله فتحیله ریا معناسنه در
و ریانك عطف تفسیریدر ع بیت عرفی انك ایچون
كعبهٔ اسلامه كیدر كه زیرا بتخانهٔ مهر و محبته شید و ریا
صغز فنا قل بالحدیقه كونه زین غم دل ارمیله بلشد
كه

كه بی صنات بمركیم چو تونیه كریته باشد لحد قبردن
عبارتدر و كریبنده كافك فتحیله امرمش معناسنه در
ع بیت قبرده بو عقده نكو كلم تو چهله راحت اولوركه
بنم موتم سبیله بویله بر نازك و ترده دغی سنك كبی بر
عنازعالم امرمش اوله ده دق امرمقدن مراد اچقدر
چو بر دپیام قاصد كنم این خیال وكویم كه برش حكایت
من بكجا رسیده باشد پیام بانك فتحیله خبر معناسنه در
و بربانك فتحیله بونله قیسه معناسنه در عربیده عند
كبی و شین ضمیر جانانه راجعدر ع بیت قاصد چونكه بنم خبر
ی جانانه ایلده بن بو خیالی ایلدم و دیدم كه عجبا قاصد جانا
نك تتنده بنم حكایتی فتلد ایرشدرمش اوله یعنی نه محلده
دل اسیر بلمش اوله اثر نملك چو باید دلم از شراب دائم كه
كه بجام قطرهٔ بی زلبش چكیله باشد نملك نون و میمك فتحی
لریله طوز در ع بیت كوكلم شرابدن چونكه نملك اثریه
بوله یعنی كوكلم شرابدن لذت و ذایقه بولدقده بیلمرمكه
لذت جانانك لبندن بر قطره بی طمعه مسدر چو روم ملول
كیرد اجتناب ایدر معناسنه در ع بیت چونكه ملول
كیدم جانان بنم یانمدن اجتناب ایدر بانز یا قلوردم كه بنم شو
ملولم سبیله جانان عجب نه سوز ایشتمش اوله بنزد دل
غیورم ر خدنك بار لاح یكدام دل دانم هوسش خلیده با
شد خدنك فانك و دالك فتحیله لریله اوق معناسنه در
و هوسش ضمیری یاره راجعدر و هوسدن مضاف محذوفدر
و خلیده صانجلمش معناسنه در ع بیت بنم مبالغه ایله
غیرتلی اولان كوكلم یارك خدنكندن ملاحت ایلمز یعنی
متلذذ اولماز بیلمم قنغی دله اولك تیرهوسی صانجلمشدر
یعنی تیرهوس یار غیری دله خلیده اولدقندن غیرتد
چكوب تلذذ ایتمز دیمكدر چو رسد رفیق و سویم نكره

بکریه دانم که نیازکی زمانی بهرخ تو دیده باشد زرفیقدن مراد
کندی همرایی در یا خود سابقا ذکر اولنان قاصد در وبناز
کی یاسی مصدریه در روزمانی یاسی وحدت ایچوندر بیت
چونکه رفیق ایرشه و بنم طرفمه گریه ایله نظر ایله بیلرم که
نزاکتیله بر زمان سنک یوزیکی گورمشدر رمز آگسنی
چو عرض زکمند ارسیدن که زغمزه تو در خون نفس طپیده با
شد بیت راجع اولمق کمندندن عرض کبی اول کیمسه
اوزرکه بر ساعت سنک غمزکدن قانده مضطرب اولمش
اوله یعنی زخم غمزکدن طپیده اولان راحتدن محروم بیله
اولور دیلکدر رفتا مثل ن بنالد دل سوم که ازخوب
فراغ میخورم ... ندامت درد میکند نعت داغ میخورد او
ضمیری دله راجعدر ومیخورد فعل مستقبلدر فوریدلدن
بمحله ایچکله مشترکدر بیت دله قول اولایم که
اول خون فراغ ایچرده ندامت ایدر داغلک نعتی بیر مراد
گوکلک فارغ روزکار و دردمند وداغدار اولدیغی اشعار
ایدر طوطی خلد عانیست ... بخرم بهشت حسن زانکه تذر
واین جمع طعمه زاغ میخورد خلد خانک ضمیله جنت معنا
سنه در وعانیته اضافتی بیانیه در ودی بخرم اصلنده
نی خرمدر لکن ضرورت وزن ایچون تقدیم وتاخیر اولنمشدر
وتذر واین جمع دیده کی مذکور طوطی خلد عانیتدن عبارتدر
تذر وطعمه مطعوم معناسنه در بیت بهشت
عانیت طوطی سنی بر اوج چور چوبه مشوق الهم زیرا که
بو چمنک سوگلی زاغ ارتعیی بیرملرا اهل رذایه اعتراضدر
متامل ارجنی ثمر دمیوه برگزیده را انکه وظیفه ثمر زهاه
باغ میخورد برگزیده یانک فتحیله وزانک سکونیله وکاف
... ضمیله اوردلمش معناسنه در وثمر زهاه ... بیت
بر چندن اوردلمش میوه گوترر نشول کیمسه که هر باغدن

ولطیفه سن یر یعنی هر باغدن بهش بین میوه نک اعلاسندن
محروم قالور حاصلی هر کسله معامله ایدن دوستدن بهره
اولور دیمکدر رفتا مثل ص ابن جنت محبت الحذر ای بهشتیا
بوی گل بهشت ما مغز دماغ میخورد ه بهشتیان جمع بهشتی در
ویا حرف نسبتدر مراد اهل جنت دیمکدر ومصراع ثانیده ا
ولان بهشت باغچه معناسنه در وباده فتحه وکسره جائز
درلکن یاسی مکسوردر ومغز بورنه ایلیک ودماغ بینی معنا
سنه در رفتا مثل ع بیت مکسوردر محبت چمنی درای اهل
حذر ایدن زیرا بزم باغچه مز گلنک قوقوسی مغز دماغی
یعنی ادی دیوانه ایدر ب اد بست موسم ز مدهش
بطور خود کون شعله میکنم شمع وچراغ میخورد موسی
اهل تصوف اصطلاحنده گوکلک عبارتدر که اکا روح انسا
نی دیرلر هر انسانده موجوددر لکن انسانلک نورسنده
اولدیغی کیفیت وکثیفت ایچون حضرت خلاق جهان بیلور
وگوکه اودن محققدر وشمع لغت عربیده میمک کسریله
بال مومنه دیرلر اما عجم میمک سکونیله استعمال ایدر
وچراغ جیمک فتحیله وکسریله فتیله سنده یانن اتشن یاره
سیلدر بیت بنم موسی دلم یعنی بنم گوکلم موسا
سی دلم یعنی بنم گوکلم موساسی که ادیدر کندی طورینه
گیله که اکا یول ویرمه زیرا اولور شعله ی اصری یعنی و
شمع وچراغ بزر یعنی پروانه کبی کندین بونلره اورر معلوم
اولدکه بر کلمه نک اخری که الف اوله گرکسه اول الف یا شکلنده
یازلسون گرکسه کندی شکلنده عجم انلک ماقبلنی
مکسور ایدر یا منقلب اولمق ایچون مثلا موسی وعیسی
ومعنی کبی که اعاجم بونلری یا ایله اوقورلر وکاه اولورکه
آخری یا اولان کلمه ده یانلک ماقبلنی مفتوح ایدرلر یا الف
منقلب اولمق ایچون مثلا تمنی وترجی وتقاضی وتعدی

كلمه لريني تمنّا وترجّا وتعاضنا وتعذّا اولورلرنا حفظ
بس بيت مذكورده موسيم ديدكى شينك كسريله او
تنورلكه يانك مفتوح اولمسى ميم متكلمه رعايت
اچوندر زيرا بوكونه ضماير ماقبلى البتّه مفتوح اولمقدر
تنا مسّل عرفى تشنه رازمن مژده كه كرنايستد اب حيات از
كف خضر سراغ مخورد نايستد نون نافيه ايله والفك كسريله
استيدندن فعل نفى مستقبلدر وخضرك سراغنه اضافتى
بيانيه در اما كفك خضره اضافتى لاميّه در وسراغ سينك
فتحيله صورتى معناسنه در نتاكيم محتشم ديمشدر ع سراغ
يوسف من كن زبنده وا زادع بيت صورتا مثل عرفيه
بنده مژده كه اكر ددر سه يعنى طلب وجدّ وجهد ايدرسه
سراغ خضر بيلدك الندن اب حيات ايچر يعنى من طلب
وجدّ وجد مفهوم شريفى اوزره واصل مقصود اولور د
يمك در ع بهشت خاص شما زاهدان نماز كنيد
درون رويد بفردوس ودر فراز كنيد درون ايچرو معناسنه در
عمريله داخل ديمكدر ورويد جمع امر حاضردر رويدندن
رانك فتحيله وحانك كسريله معناسى كيد يكز ديمكدر يعنى
درون رويد داخل اولكز ديمك اولور وبعض دوستلده
اولات باى معرده صرف صله در ودكر فتحه معناسنه و
فراز نانك فتحه وكسريله لغتدر بونده بند واغلاق معنا
سنه افاده ايدر نتاكيم كلستانك بو بيتنده دخى بويله
در بيت بر روى خود در اطماع باز نتوان كرد چو باز
شد بدرشتى فراز نتوان كرد ع بيت اى اهل جنّت
خصوصيدر نماز قلكز وفردوسه داخل اولكز وقپوسن
قپانكز مراد جنّت اچون عبادت ايدنلرى اعتراضدر ع
دلم زحيرت ارايش وجود كرفت بباده نامغم الا اين ره دز
اركيند ع ارايش ميمك كسريله اسم مصدر در ارا ميدندن

وكرفت

وكرفت كافك وراينك كسريله وفا وتانك سكونلريله
فعل ماضيدر بو يله محلّلرده ايكرلدى معناسنه ادا ايدر
فانطع دلم زصومعه بكرفت وخرقه سالوس وكيندامر
يلك مخاطبى مقدّر ساقيان بزم عشقدر ع بيت وجو
دك ارام وقرار ايتمسى حيرتندن كوكلم ايكرلدى اى سا
قيلر بزم عشق بنى شراب عشقيله بوالوزون يولدن فار
غ ايديكوز جمال دوست كه خود را العشق بنمودست شود
غوه كراز خويش پرده باز كيند ع بعشقده اولان باب
موقلد سببيه در وشود نموده كوريلور وظاهر اولور
ديمكدر وپرده دن مراد پرده وجوددر ع بيت جمال جانان
كه كندويى عشق سببيله كوسترمشدر مصراع ثانى خطاب
عام طريقى اوزره در يعنى سن دخى كوريلور وظاهر اولور
اكر كنديكزدن پرده وجودى اچرسكز يعنى رفع ايدرسكز
نساد صحبت ناجنس در مقام خود بست بس از مصاحبت
خويش احتراز كنيد خويش يا مصدريه در ع بيت
صحبت ناجنسك فسادى خودلق مقامنده در بس كندى
مصاحبتكزدن احتراز ايديكز مراد خود بينالكدن صقنكز د
يمكدر زابر جلوه هستى نياز ميبارد بجلوه كاه عدم درشو
يدا ونا زكيند ابر الفك فتحيله وبانك سكونيله بولوطدر
وجلوه يه اضافتى بيانيه در ودرشويد داخل اولنكز ديمك
در ع بيت دارلق جلوه سى بولوطندن بار انونياز يغر
يدى سز بو تلق جلوه كاهنه داخل اولكز ونياز ايد
يكوز يعنى عشقيله اثنا وجود ايدب مستغنى عالم اولنكز
ديمكدر نه جاى خواب وخورشيست صيدكاه جهان ع
حديث واقعه كبك وشاهباز كنيد ع كبك كافك اوّللرى
فتحيله وبانك سكونيله كككدر وشاهبا غايتده ايو
طوغانه ايله دوست اولور بركيمسه كككك ديركه بوسك

دشمنکدر نیچون بو نکاه دوست اولدوار اکلملک دیرکه
مادامکه بت اشتباه اوزره یم غمه نادر در زحمت حق کلملک ایو
تواله سر طوغان الی سکار ایلدیم ع بیت صید کاه جهان
خواب وخور شلق یری دکلدر کیدک ایله اشنا باز الی تقمه
سنی سویلنمکز واول فهمه دن حصه الوب طوغان الی تکا
ایلدیم ع بیت اشتباه اوزره اولیکوز دیملرا اولور حدیث
کند سویلنمکز وحکایت ایدیکوز معناسنه مستعملدر
وبو بیت خطاب عام طریقیله در مصاحب غم عرفی شو
یداکر خواهید که استماع سخنهای جانکداز کنید شوید
رخواهید وکنید کلمه لری بیت جمع امر حاضردر وجانکداز
وصف ترکیبی در کداز یدندن کافک ضمیله معناسی جان
اریدیجی دیمکدر ع بیت غم عرفیه مصاحب اولکوز اکر
استرسکز که جان اریدیجی سوزلر ایشدسنز بیا که
درچمن انتظار آب نماند جمال شاهد امیدنه نقاب نمارع
بیت کل که چمن انتظار و اشتیاقدن عبارتدر زبس که
چشمهٔ امیدنم بلا دیرون فریب تشنه لبان نیز یا سراب
نماند نم نونک فتحیله یاش معناسنه در اما بوبله
علکرده صو معناسن افاده ایدر وتشنه لب وصف تر
کیبی در والف ونون ادات جمعدر ونیز نونک کسریله
دخی معناسنه در وسراب اوزقدن صو کبی کورنن شوره
یردر ع بیت امید چشمه سی طشره زیاده صو ویردیکندن
صوسزلرک سرابه الانمه سی قالمدی کلام مسئله شرع
تو درمیان آکنند که عقل معرفت افروز در جواب نماند
بو غزل نعت شریفدر بس توکه ضمیر خطابدر مخاطبی
حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم در ومعرفت
روشن قیلیجی دیمکدر ع بیت ای رسول انام علیک
الصلوة والسلام سنک شرع شریفک آمتک اره

سنه تمنی مسئله یی بر قلدیکه معرفت افروز اولان عقل
انک جوابنده عاجز قالمدی یعنی عاجز قالدی دیمک در
هدایتی که زتزویر ارباب عناد امید معرفت آموزی از
کتاب نماند هدایتی که هدایتی کنه که تقدیرنده در بویله
یرلرده برکت امری تقدیر اولنمق قاعدهٔ کلیه در وتز
ویر زا ایله بهتان ودوزمه و توشمه یلان سوزلردر اما
ذال ایله میله دریا معناسنه در وامثال امتلک جمیدر
وعناد اضافتی بیانیه در وعناد بوننده معاند معنا
سنه در ومعرفت اموز وصف ترکیبی در ویا مصدریه در
ع بیت بر هدایت ایله که معاند امتلرک تزویرندن
کتابندن معرفت اوکرنمک امیدی قالمدی خطاب بینه
حضرت سلطان انبیایه در عم معلوم اولا که نماند کلمه
لری بو غزلده ب نعل نفی ماضیدر وبولساننده علامت
ماضی ایکی اخرکه حرفدر سکونلریدر مثلا نماند کلمه سنده
نون ودال سکون اوزره در اما نون مفتوحه اولسه
فعل مضارع اولور زیرا علامت مستقبل کلمه نک آخری
دال وماقبلی مفتوحه اولمقدر البته غیری کونه اولمق احتما
لی یوقدر اما فعل ماضی نک آخری کالبچه نادنی اولور
اما غیری اولماز یعنی بو ایکی حرفدن ماعدا اولمز فانهم
عنایت تو جنان زد صلای معموری در دیار محبت دل
خراب نماند خطاب بینه اول حضرت مخاطب لولاک او
لان باعث ایجاد افلاک حضرتلرینه در عم وصحبه وسلم
دیار محبت اضافتی بیانیه در ودل خراب اضافتی دخی
بویله در ونتامثل ع بیت سنک عنایت شریفک
معمورلق صلاسن اویله اوردی که یعنی معمورلق ا
ولقدر تعمیم ایلدیکم دریا محبتده اصلا خراب اولمش
کوکل قالمدی تله بیاله حسن ترا مه کنعان جنان

کشید کہ رشحی با فتاب نماند ته پیاله تانك تجلیله قید ملك
دی در امّا مراد دیبنده اولان جرعه در وجسنك اضافتی بیانیّه
در وجسنك تربه اضافتی لامیّه در ومه ممك تجلیله ماه
دن محققدر قمر معناسنه امّا کنعانه اضافتی ایله حضرت
یوسف عم دن عبارت اولور وکنعان ولایت شامده
بر بقعه نك اسمیدر که حضرت یوسف عم انده طوغمشدر
وحضرت یعقوب عم اول بقعه قومنه تبلیغ رسالت
ایتمشدر ورشح رانك تجلیله بونده قطره دن عبارتدر
ویا وحدت ایچوندر ع بیت سنك جام حسنك جر
عه سینی حضرت یوسف پیغمبر اویله چکدیکه افتابه طامله
قالمدی مراد حضرت یوسف پیغمبردیکی او لحسن وجمالی سنك
روز ازلده خلق اولنان نوری کسب ایلمشدر دیمك او
لور بده بدست عنایت عنان عزّی را ببین که نیم قدم
درره صواب نماند بده دالك کسریله وهای اصلیه ایله امر
حاضردر وبدست عنایتده بای مفرده حرف صله در ع بیت
عزّنك عنان اختیاری دست عنایتله و بر طریق صوابه
یارم ایق اتك قالمدی غنه باتمه مراد طلب شفاعتدر قتاتل
بیادم هرکز ان نخل قد موزون نمی اید که از سر دیده ام
صد چشمه خون بیرون نمی اید یاد بونده خاطر معناسنا
در ونخل خرما اغجیدر که غایت موزون و بلند اولغین شعرا
قامت خوبانی اکثر اکا تشبیه ایدرلر وقده اضافتی بیانیه
در وقد قانك تجلیله وتخفیفله قامت معناسنه در وموز
ونه اضافتی موصوفك صفتنه اضافتی قبیلندندر ونخل
قد موزونده ایکی یای بطنیه مقدر در قتاتل ع بیت اول
نخل خرما کبی بلند اولان قامت موزون هرکز خاطره کلمز که
هرکوز مدن یوز چشمه قان طشره کلمیه یعنی ظاهر اولوب
اقمیه حاصل کلام قامت یاری هر کز تیجه قان اغلرم

دیمکدر کدامین دوست می اید بنزد یك من کریان که تا اید
بر من صد قلم م در خون نمی اید کدامین کدام ایکیسیده بر معنا
یه موضوعدر لغتدر من کریان اضافتی بیانیه در وبر بانك
تجلیله ورانك کسریله ویای بطنیه ایله من لفظنه مضافدر
ع بیت بن کریانك یقینینه تنوق دوست کلور که تا یانمه
کلنجه یوز ایق قان اچنده کلمیه یعنی بنم یانمه کلنجه یوز ایق
مقداری یرقان اچنده یوزمکه محتاجدر حاصل حسرتیا
دیله کوزلرم شو لقدر خونباد اولشدر که جوانب وا
طرافمی قان احاطه ایلمشدر دیمك اولور بو مقوله ابیات
غلو واغراق قبیلندندر نمی دانم که سنك فتنه در هنکامه
مازد که این زخمی از بیدادی کردون نمی اید که اسمدر
وسنك فتنه اضافتی بیانیه در ویدر زحمی وبیدادی یالری
مصدریه در وکردون کاف عجمك فتحیله بونده فلکدن عبارت
تدر ع بیت بیلمم برزم هنکامه من فتنه طاشن کیم اوردی
که فلکك ظاملغندن بو درجه سزلك کلمز بداغ دل کند د
ست ملامت ای نمکیابتی که هنکام تبسم زان لب میکون ب
نمی اید نمکپاشن نون ومیمك فتحه لریله ویای عجیله وصف
ترکیبی در یاشیدندن طوز ساچی دیمکدر ویا مصدریه
در ع بیت دست ملامت داغ دله اویله نمکپاشلق ایدر
که اول نمکپاشلق تبسم وقنده جانانك اول می کبی قرمزی
دودغندن کلمز داغ دله طوز ساچقدن مراد تازه لکدر قتا
تل زمام ناقه کاهی دست لطف یار میکیرد که دیکر دست
دعوی لیلی از مجنون نمی اید ناقه لغتده دیشی دوه در
امّا اطلاق اوزره استعمال اولنور ودست لطف اضافتی
مشبه بهك مشبهه اضافتی در وجائزدر که لطف بونده
لطیف معناسنه اوله بو تقدیرجه اضافت موصوفك
صفتنه اضافتی قبیلندن اولور ویای وجه کانه اضافت

بيانبه در ويار اتفاقى لاميّه در و ديكر بونده دخى معناسنه
درع بيت مجنون نك الثنده اولان ناقه نك زمامن كاه اولور
كه يارك دست لطفى طوتر يا خود دست طبعى طوتر زيرا
مجنوندن جست وجوى ليلا دخى كاهى يار دن مراد ليلى او
لمش اولور و بالجمله مقصود بودر كه عاشق جست
وجوى معشوقده در ثابت فالحق معشوقك دست لطفى
انى كندويه چكر ديمكدر تر زاين كز بعا بر اتشم ابى و دستم
كه صد طوفان نوح از عهده اش بيرون نمى ايد ۶ عهده
عينك ضمّيله حق معناسنه در و الف مفتوحه هنره بجنليه در
و شين ضمير اتشه راجعدر و بيرون بوندن ابحق تكميل وزن
ورعايت قافيه ايچون كلمشدر ع بيت بو كريه لر بنم اتشيمه
بر صواودر رملد يعنى بر مقدار تسكين ايلمدى و بن دخى
بو بيله اوله جغنى بيلدم زيرا بوز طوفان نوح انك حقنده
كلمز يا خود معنا بو بيله اوله ع بيت بو كريه لر بنم اتشيمه
بر صواودر رمدى يعنى بر مقدار تسكين ايلمدى وبن دخى
بيلدم كه يوز طوفان نوح انك حقندن كلمز كه لفظى وجه
اولده كوره حرف تعليل وجه ثانيه نسبت حرف بيان اولور
بو غزل اكثر نسخه لرده بو قدر بولنوب مخلص بيتى بولنمدى
۶ بيار باده كه جانم دى زناله بر ايد هزار زمزمه از دل
بيبك پياله بر ايد بيار امر حاضر دن مخاطبى مقدّر ساقى
در و زمزمه زاى معجمه لرك فتحه لريله بونده مجلسده اولان
سوزه دن عبارتدر ع بيت اى ساقى باده كتور كه جانم
بر ساعت ناله دن خلاص اولسون بر پياله ايله دلدن بيك
زمزمه حاصل اولسون بر ايد كلمه لرى بو محلده امر
غايب معناسنه اخذ اولنوب معناى لازمه لرى اوزره
بيان اولنمشدر رفتا متّل بشوى نامهٔ داشن بجوانب
رسالهٔ مشق بودركه قال مراد ين ازين رساله بر ايد بشوى

شين

شين بيجه نك ضمّيله امر حاضر دن بشويدن لفظنك معناسى
يو ديمكدر اما بو بيله بر لرده ترك كلى دن عبارتدر و نامهٔ
دانش كتب عمله دركه بو محلده امور عقليه دن عبارتدر ور
ساله مشق دن مراد عشق و محبت رساله سيدركه مذهبو
شلقدن كنايتدر ع بيت امور عقليه يى ترك ايله مستع
و مذهبو شلق رساله سن اوقو اولا كه سنك قال مرادك بو
رساله دن حاصل اوله چه كعبه وقت صبوح مست زاهد
امد ازدير كه هر صبحى رود انجا بر نك لاله بر ايد صبوح
صباح وقتنده شراب ايچمكه ديرلر غبوق بونك عكسى در
بعضيلر ديرلركه صبوح صباح وقتنده ايچلن شرابك
اسميدر و غبوق بونك عكسى در و زاهد مبتدادر وحرف
ندا مقدّردر و امد فعل ماضى مفرد مخاطبدر امدن ت
و دير دالك فتحيله و يانك سكونيله كليسادر و قس
خانه بيجه نك فتحيله لغتده صورجوب معناسنه در اما بو
لده ادات و اساقلدن كنايتدر رنته كيم بو بيتلا دخى بو بيله
جامى تو دانه بارت هر صبحى من مردم اغير سا بسى يكبار ميرد
هر كسى بجان جاى بار بها ۶ و انجاد ديده كى ديردت
عبارتدر و بر نك لاله ده با حرف صله اولمق اوله
درع بيت كعبه وقتى دكل صبوح وقتى ندا اى
زاهد كليسادن كلدك اوبله كليسا كه هر صبح كه اكا
كيدك لاله رنكنه كيررسن يعنى لاله رنكلى اولورسن نائل
بنوش جاى واسوده شوز وسوسهٔ غم چه غم خورى
كه جامستان كارت از حواله بر ايد ۶ جام ايقلى صرچه
قدحده مستعملدر ويار عدد ايچوندر و چه سلن نه نك
كبى كيمكدر و حواله دن مراد حواله تقديردر ع بيت
بو قدح باده ايچ و غم و سوسه سندن راحت اول نه غم
يرسن كه ايشك حواله تقديردن نه نك كبى ظهور ايدر

یعنی اشکك نه كونه ظاهر اولور دیو غم ینه نهان نیست
جام عشق اول بجشش كه شعیده میزبانان زهر کشند ست اكر
بزهر نیا لوده یلك نواله بر ایده بجشش بیمك وجمله انجه
لریله وشین مهمله نك فتحیله وعینك سكونیله و یا و دال
نك فتحه لریله وفرح یا بمندن مصدر در حیله معناسنه
در و میزبان میمك كسریله و زانك فتحیله تنوقی الاندر
ودر اضافتی بیانیه در وكشند ست اصلنده كشنده ا
ستدر ضرورت وزن مجون هاء رسمیه هنز مجتلبه حذف
اولنمشدر وكشنده كاف عربینك ضمیله وشینك فتحیله اسم
فاعلدر ومعناسی دیهلیجی دیمكدر ونواله قنوق لقمه سیدر
ع بیت اكر زهر یله الوده اولقده بر لقمه حاصل اولور
سه ده طاتمه زیرا میزبان دهرك حیله سی قاتلدر نه كم
خواجه حافظ بیورر بیت بروازفانه كردون بدرد نان
مطلب كین سیه كاسه در اخر بكشد مهمانرا بدین حال
اكبر یكدری یسوی كلستان ز كلبنش كل برك هزار ساله بر
ایده بن بانك ضمیله دیب واغ معناسنه در اما اصطلاحلره
اوجق معناسنه مستعملدر مثلا كل اوجقی دیه جك یرده
كلبن دیرلر وسروان جمن دیه جك یرده سروبن دیرلر جانها
بر شینك اكوز اكندن وكثرتندن تعبیر ایدلر وشین ضمیر
كلستانه راجعدر وساله ده هالی دیمك بعضیلر مقدار
معناسنی افاده ایدرلر وبعضیلر مصدریه در دیدیلر
وبعضیلر تخصیص ایجوندر دیدیلر ع بیت بو جمن
وجالیله اكر جانب كلستانه اوغرر سك اینك كلبندن
بیك یللق بیراغك كل حاصل اولور فتامل بلدی سا
غرز وجیمله برك نركس شهلا جنانكه كرد ماه بدر حط
هاله بر اید ه برك كاف عجیله ازرق و بیره معناسنه در
وبو محلده ایهام طریقیله مذكوردر ونركس كانك

كسریله

كسریله زرّین قدح دیدكلری جكدر وشهلا الاكوز وبیوك
كوزدر اكثر نركس وجشمه صفت وكرد كاف عجینك كسریله
اطراف معناسنه در وماه بدر تحقیقدر وهاله ای
اغیلی در ع بیت نركس شهلا بركنی التوب قدح دورنده
دوشرمشدر انك كبی كه تمام طلوع ایتمش ماهك اطرافنده
مقطع هاله ظاهر اولور فتامل زداغ سینه من همانا نفس
شود اتش هوا بطبع كر از نبك استحاله برایدر نفس نون
وفانك فتحه لریله سوز معناسنه در واستحاله بونده بر
حالدن بر حاله دونمكه دیرلر زیرا هوا فصول اربعه ده
دورت حاله كیرر ع بیت سینه مك داغندن كذلك نفسم
اتش اولور اكر هوا بالطبع بنك استحاله دن مقربسه
یعنی هوا بالطبع مستحیل اولادن خلاص اولسه دخی
سینمده اولان داغ اتشینك حرارتندن كذلك نفسم اتش
اولوردیمك اولور بو بیت دخی خیلی مشكل اولان ابیا
تندندر حاصل بو بیتك روحنه واصل اولمق طبایع
اربعه یی بیلمكه موقوفدر وبوندن بویله دخی تامل لا
زمدر مطلبی نه اولان یا وحدت ایجوندر ونفكند ست
اصلنده نفكنده استدر لكن رعایت وزن ایجون حذف وا
یصال قیلنمشدر وهمت عزیمتك فاعلی ودست
مفعولیدر ودست ناله اضافتی بیانیه در ع بیت
عزیمتك بر همتی بر مطلب ومراده ال صالمه مشدر كه
قبول دعادن یا دست ناله دن حاصل اوله یعنی
عزیمتك مقصودی بر مطلوبدر كه دعا وناله ایله
تحصیل اولنور دكلدر نیكه احق لطف خدایه
موقوفدر بیاكه نغمه سراپا نفسی بی لبستند
بیاله را بلب شیشهای بی بستند نغمه سرا یاندن مراد
مطربلر ونغمه لردر دخی نایدن مخففدر وبستند لـ

ناعلی نغمه سرا باندر اما مصراع ثانیده اولان بستنلك
ناعلی مقدر رسانیاندر رح بیت کل که مطربلر نایی :
نفس بغلدیلر یعنی اغاز ایلدیلر وساقیلر قدحی باده
شیشه لرینك کنارینه بغلدیلر حاصلی مجلس اماده وحا
ضردر ریحان قدحی مکرره منتظر زدیمکدر دلی که مایهٔ ازاد
کیست بیدردان بذوق سلطنت وملك روم وری بستند
ملك بیمك ضمیله سلطنتك عطف تفسیریدر وری رانك
فتحیله ونعمة الله هندوستانده بر شهردر دیمش اما شیشه
صاحبی ولایت عجمده بر مشهور شهرك ادیدر دیمش وعلی
کلی وجهه ری بونده مطلق عالمك عجمدن عبارت اولور
خ بیت بر کوکل که ازاده لك مایه سیدر نه دردعشق
اولانلر اولکوکلی سلطنت روم وعجم ذوقنه بغلد
یلر یعنی ازاده اولهجق کوکل لذایذ دنیویه یه کرفتار
ایلدیلر فسانهاکه بباز یچه روزکار سرود کسان :
بمسند جمشید وتاج کی بستند سرود سین ورانك ضمه
لریله فعل ماضی در معناسی ایرلدی دیمکدر وفاعلی
روزکاردر وجمشید وکی بوبله حالکرده مطلق سلاطین
وشاهلردن عبارتدر رح بیت شول باطل وبیهو
ده کلمات که روزکار بازیچه طریقیله ترنم ایلدی بعض
کمسه لر اول کلمات بیهوده یی سلاطین وشاهانك
تخت وتاجنه بغلدیلر بیا بملك قناعت که دردسر :
نکشی زتقاضا که بهمت فروش طی بستند ملك قناعت
کسور اضافتی بیانیه در وهمت فروش وصف ترکیبی در
معناسی همت صاتیجی یعنی صاحب همت دیمکدر اما
بو محلده طیه اضافتیله خاتم مراد اولنور که طی :
نسبیله سنده سخاایله مشهور بر عربك اسمیدر رح بیت
ملك قناعته کل که باش اغریسی چکمیه سن شول تقاضا

لردن

لردن که خاتم طیٔه بغلدیلر حاصلی قانع اول که اسخیایه
محتاج اولمیه سن دیمکدر نته کیم شیخ سعدی بیورر
بیت هر که نان از عمل خویش خورد منت حاتم طای
نبرد دلم بفصل خزان زاد ودر بهاران سودی فوت
ثمه علی طریق شذوذ بهارانك جمعی در اما ریاضی دی
سنوهٔ العلمانه دیمش که اولور که الف ونون معنا
ظرفیت افاده ایدر مثلا بامداده دیه جك یرده بامداد
ان دیرلر ونوبهارده دیه جك یرده نونهاران دیرلر
جای نو بهاران خلیفه بغداد بزم عشرت بطرف دجله
نهاد وصبحکاهان دخی بونك کبیدر انتهی کلامه بس
بو قول اوزره ما نحن فیه ده اولان الف ونون بو :
محلده در حرفی تاکید اولور فتامل ومردیمك ضمیله
وراو دالك سکونلریله فوت اولدی دیمکدر وکی
قپیجی معناسنه در ودر قپو معناسنه در وهستی یه ا
ضافتی بیانیه در وکشود کاف وشینك ضمهلریله فعل
ماضی در رح بیت کوکلم فصل خزانده طوغدی و
بهارده فوت اولدی کورکه وجود قپوسنی قچن
اچدیلر وقچن قپادیلر مراد مدت حیات غایت سر
یع المرور اولدوغی بیاندر چو یاسمین خود ا
ز باغ وصل خندان باش که بلبلان تو دست خزان
وری ستند چو بونده حرف تشبیه در وردالك :
فتحیله قپیش در رح بیت ای باغ وصل کندی یاسمینك
کبی خندان اول زیرا سنك بلبللرك خزان وشتا د
ستنی بغلدیلر یعنی انلر بونلردن ازاده درلر نته
کیم شاعر بیورر رنغی بر خزان وخار قیدندن :
بری بلبللر زسینه پرده غمز باغ کلزار مزوبا
غ وصلك یاسمین دلدار نازنین در فتامل کلید

توبه ضریدم برای قفل بهشت ولی چه سود که دستم
بجام می بستند کلید مفتاح معناسنه در که ترکیده
غلط ایدوب قفله کلید دیرلر و قُفل کلید دیدکلری ده
ع بیت مفتاح توبه‌یه صنون الدم کلید چنق اچق ا
پهدی کنه فائده که جام شرابیله دستمی بغلدیلر
یعنی ساقیان بزم محبت جام عشقیله بنی توبه دن منع
ایلدیلر بکوز عرفی مجنون بلبلی ای محرم که برا سیر
تو راه طواف حی بستند بونده لیلیدن مراد کندی جانانی
در و حی حای مهمله‌نک فتحیله محله و قبیله معناسنه
در اما بو محلده کوی جاناندن عبارتدر ع بیت ای
محرم عرفی مجنوندن لیلی یه سویله که ای لیلی سنک
اسیر و مجنونک اوزرینه محله‌کی طوافی ایتمک یولنی
بغلدیلر معلوم اولا که بستند فعل ماضی جمع غایبدر
معناسی بغلدیلر دیمکدر اما ماضیدن قسم دخی اعتبا
ر اولنسه جائزدر یعنی اصلنده بسته اند اولور ب
رعایت وزن ایچون حذف و ایصال تغلیفی اولنسه و بو
وجه اوزره معناسی بغلنمشدر دیمک اولور تابوی
نعیم از ستم خوی تو یابند جانهای شهیدان همه
مهمان تو یابند تا بونده توقیت ایچوندر اولمق
اوله در و بوی بغددن مضاف الیه محذوفدر و مراد
جنت وصالدر و خوان بونده صفره عشقدن
کنایتدر که انک نعمتی جور و ستمدر ع بیت
مادام که سنک صفره عشقک ستمدن بود
نعیم جنت وصال بوله لر هپ شهیدلرک جانلرینی
سنک مهمانک بولورلر دیمک اولور مهما تو
جهی و مرا غم که مبادا شور دل ریشم ز نمکدان تو یابند
مباده بونده زائل اولمسون یعنی دائم و ثابت

اولسون

اولسون دیمکدر و شور طوزلو معناسنه در اما بونده
یاره‌یه اکلن طوزدن عبارتدر و ریش بونده مجروح
معناسنه در و نمکدن مراد لب و دهان جاناندر که شعرا
خوبانک لبلرندن ظاهر اولان تبسمی طوزه تشبیه ایله
کلمشلردر ع بیت سنک مهمانلک بر بولوک عشا
قدر و بنم مهمانم غم درکه دایم بندن زائل اولمسون
زیرا اول بنده اولدقچه بنم دل مجروحمک طوزینی سنک
نمکدانکدن بولورلر و معلوم اولا که جهی ده یا مصدریه
اعتبار اولنسه جمعیت عشاق معناسنه اولور و جمعیت
خاطر دخی ایهام ایدر حاصل کلام جمی لفظی بو وجهه
اوزره ایهام لفظیدن خالی اولمز فتأمل ساز ند بحشر
هدف تیر ملامت ان دست که بهر تو دمان تو یابند هدف
دالک فتحیله اوق نشانی معناسنه در و تیر اضافتی
لامیه در و تیرک ملامته اضافتی بیانیه در و کیرندهٔ
دامان اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتی نبلندٔ
در ع بیت حشرده ملامت اوقونه نشان ایدرلر اول
دستی که سنک دامانک طوتیجی بولدلر یعنی سندن
تظلّم ایدنلری لوم و سرزنش ایدرلر دیمک اولور
شعرانک بو مقوله ادعالری کثیردر ابی که بود
تشنکی افزای مسیحا زهر نیست که در کام شهیدان
تو یابند ابی ده یاء وحدت ایچوندر و که حرف رابط
صفتدر و تشنکی یاسی مصدریه در و زهریله
اولان یادخی وحدت ایچوندر و کام دماغ معناسنه
در ع بیت بر صو که حضرت مسیحانک صوسز
لغنی زیاده ایدیجیدر اول صو بر زهردر که
سنک شهیدلرک دماغنده بولورلر جان
دو جهان را چو دم حشر بجویند یلک یلک بسر

تشنه پیکان تو یابند دم بونده وقت معناسنه در
و پیکان اوق دمرنه در ع بیت ایا که جهان خلقنك
بانو چونکه حشر وقتنده طلب ایده لر بربر سنك تشنه
پیکانك اوچنده بولورلر معراج ملائك جن ادیت
نیست که در عشق هوا نکی شمع شبستان تو یابند
عشق و پروانکی دن مضاف محذوفلر و شبستان کیجه لکلر
یعنی کیجه سیاکین اولیجق مکاندن عبارتدر ع بیت
معراج ملائك بونده عیسی دکلدرکه بزم عشقده
سنك شمع شبستانکه پروانه لك مرتبه سن بولور
لر یابند فعل مضارع جمع غایبدر یابیدندن و فاعلی
ملائکه در ای رفته بمصر ای فرزند کنعان
هستند که او را زکریبان تو یابند ای حرف ندا و
منادا مقدردر و کنعان ولایت شامده بر بقعه نك
اسمیدرکه حضرت یعقوب عم اول بقعه اهلنه
تبلیغ رسالت ایتمشدر و حضرت یوسف اول بقعه ده
طوغمشدر او ضمیری فرزنده راجعدر ع بیت
ای فرزندی ایچون کنعاندن مصره کیدن ذات شریف
حضرت خدانك جهانده شویله مقبول قوللری موجود
لردرکه انی سنك گریبانکده بولورلر فتامل
اینکه توان برهمنت گفت که در کفر زنار کمر بسته
ایمان تو یابند بو بیت صوفیه اصطلاحی اوزره
واقع اولمشدر برهمن سالك مرتاضدن
عبارتدر و کفر ایمان حقیقی معناسنه درکه نشا
ملهٔ انوار عشقدن کنایتدر و زناردن مراد عبو
دیتدر و ایماندن مقصود صدق و خلوص نیتدر
ع بیت سکا اولوقت سالك مرتاض دیمك جائز
اولورکه مشاهدهٔ انوار عشقده زنار عبودیتی

صدق

صدق و خلوصك کمرینه بغلنمش بوله لر یعنی طاعت
و عبادتکده خلوص بوله لر عمرك چه بود ناز و نعم
نوکه دایم ماتم زدکانرا همه مهمان تو یابند ماتم
زدکان ماتم زده نك جمعیدر بحسب الترکیب معناسی
ماتم اورمش دیمکدر اما استعمال الله اهل ماتم دیمکله
تعبیر اولنور ع بیت ای عمرك سنك نجه ناز و
نعیمك واردرکه دایم ارباب ماتمی همیشه سنك مهما
نك بوله لر تاکی از لب کهرانت مست
تکلم ریزد این نمك چند بریش دل مردم ریزد
این مست تکلم دیدوکی کندی جانانندن عبارتدر
و مست تکلم مست بادهٔ تکلم تقدیرنده در یعنی
مشبه به محذوفدر و مست حسن و مست عشق و
مست ناز و مست نیاز دیدکلری دخی بو قبیلدندر
وقس علی هذا وریش بونده یاره معناسنه در ع
بیت نا تجنه دك اول مست بادهٔ تکلم اولان جانانم
لبندن کهر دوکر بو طوزی خلقك دلی یاره سنه نیجه یه
دك دوکر کهردن مراد کلمات عجبت امیزدرکه و نمك دخی
اندن کنایتدر طرفه حالیست که دارد اثر زهر ستم
جرعهٔ لطف که از جام ترحم ریزد طرفه طانك ضمیله
و رانك سکونیله عجب معناسنه در و جرعه لطف
اضافتی بیانیه در و جام ترحم دخی بویله در و ریز
دك فاعلی مقدر ساقی محبتدر که جاناندن عبارتدر
ع بیت عجب حالدرکه هر ستم اثرینی طوتر شول
جرعهٔ لطف که ساقی محبت انی جام ترحمدن ریزان
ایدر مرد از درد سر وصاف نشد کو ساقی کرمی
اینا جرعه بهیمر دینه ضم ریز دکو کاف عربینك
ضمیله اداة استفهامدر ع بیت بن باش

اعرسندن هلاك اولدم واول خطات زهر الوداولات
جرعهٔ لطف جانانت صاف وخالص اولمدیكه نوش
ایدم ایمدی قنی ساقی كه بندن بو جرعه‌یی قالدره و
كیمولك دبنه دوكه همه ماتم زدكانیم وبرین هست
كواه مشت خاكی كه بر سر مردم زبرد هست بویله
یرلرده انجق ادات خبر معناسن افاده ایدر م بیت
هب ماتم زده لرز وبو كرشاهدر براوج تو برد كه
صبالی فلتقك باشنه دوكر وای برمن كه عیوری ز
كفم دل بربود كه كریش دست دهد خون تبسم ایرد
وای ادات تغابندر وعیور مبالغه ایله اسم فاعلدر
ویا مصدریه وكریش ضمیری عیوری لفظنه راجعدر
م بیت وای بكا كه عیور زلفك كلی قاپدی اوبله
عیورلق كه اكر اكا اول ویردی خون تبسمی دوكردی
اكر الندن كلسه تبسم بیله ایدرمزدی عرخات
غمزه بلاییست كه در روز جزا نیشتر بر دل ارباب تظلم
ریزد شعرا اكثریا اسباب حسنی ذكر ایدوب صاحب
حسنی مراد ایدرلر ادبه رعایت اچون فتامل م بیت
ای عزیز اول غمزه بربلادركه روز جزاده كندینك ظالمند
ن شكایت ایدنلرك دلنه نیشتر دوكر یعنی انده
دخی عاشقلك دللرینی مجروح ایدر اكا عادر
تابكی عمر بافسوس جهالت برود نشأهٔ باده تبا
راج ملامت برود افسوس ظلم وحیف معناسنه
مستعملدر مثلا حیف ودریغ دیه‌جك یرده ا
فسوس دیرلر صحاح فرسده بویله بیان او
لندی اما وسیله المقاصده تعجب وتمسخر و
وطنز وطعن معناسنه دخی دینلدی والعلم عند
الله تعالی وبلا الف فسون دخی لغتدر فانك

ضمنیله

ضمنیله وجهالته مضافدر ونشأهٔ بونده كیف معنا
سنه در وتاراج یغمادر م بیت تا قیمتدق عمر افسو
جهالتله كیده وكیف باده تاراج ملامتله كیده بخت بد را
جهل از كوشش باطل چه غم بهتر اینست كه عمریم بباطلت
برود كوشش شین اولك كسریله اسم مصدردر
م بیت بخت بدی باطل بر سعی ایتمه‌دن نه جهل ایله
یم اولا اودركه عمریم بطالتیله كیده بطالتدن مراد فراغت
دنیادر زاهد از كعبه عنان تافته‌ی ایدلیك این
طمع داشت كه حضرتش بدلالت برود عنان تافته اخریله
اولان های رسمی بویله یرلرده معنای ترتیب افاده ایدر
وشین ضمیر زاهده راجعدر ومعنی‌ده دلالته مقیددر م
بیت زاهد كعبه‌دن دیزكنی چویروب كلوركن بو
طمعی واردركه یعنی امیدی بودركه حضرت حضر عم انك دلا
لت وارشادیله كیده یعنی اودركه مرشدی حضرت حضر
پیغمبر اوله صلعم رهرو كعبه كه دیرست حوالتگاهش
میرود لیك بدنبال حوالت برود شین ضمیر رهروه
راجعدر م بیت كعبه‌یه كیدن رهرو كه از الله دیری
حواله اولنمش اوله كیدر ولكن حواله اردنجه
كیدر یعنی صورتا رهرو كعبه ایكن یوله دیره منتهی
اولور دیمكدر نته كیم شیخ قدس سره بیورر
بیت ترسم نرسی بكعبه ای اعرابی كین ره كه تو
میروی بتركستانست جای رحمت بران جوهر
ی طراز كه همه عمر بالایش الت برود لعل طراز
وصف تركیبی در طراز ایدنده مستعملدر علی طریق
معمول وطراز بویله یرلرده اسم فاعل معناسن
افاده ایدر فتامل والایش الفك مدوده ویا نك
كسریله اسم مصدردر بولتق معناسنه م بیت

لعل طراز اولان صو برنه یه احیه جقدر که جمیع عمری الا
یش التیله کیدر مراد لعل دنیایه اعتراضدر جانم از مالك
غمهای محبت کرد دمن کدا کردم ونامش برد الت برود
نشین ضمیر جانه را صعلدم بیت اکر جانم محبت غملر
غملرینه مالك اولورسه بن انی کدا ایدرم یعنی محبت
غملرینی جانمدن الورم وجانمك نامی آرزالت ایله کیدر
٥ تا قدم بر اثر نام ونشان خواهد بود کوشنه دامن
ماوقف میان خواهد بود بیت مادام که ایغز نام
ونام ونشان اثری اوزره اولیسردر کوشه دامنم
وقف میان اولیسردر یعنی مادام که صمبنده بو زدامن
درمیان خدمت جانان اولمه دخا دکلز میمنوندند
ملانك بازك عشق بهم کین کهر دست زد بیخبران
خواهد بود دست زد بلا اضافه اله دوشمه دن عبار
تدر بیت ملکلر روز ازلده عشقی بز بر برینه کوستر
رلردی بو کهر بیخبرلرك دست زدی اولیسردر
یعنی بو جو عشق بیخبرلرك النده دوشیجکدر بیتود
ندکلمانسنه اولانی بو محلده حکایه ایچون
اولمش اولور ٥ هر بهار از قیامت دل هر خون
زنهار معرو شید که این جنس کران خواهد بود ٥
کران کافك کسریله بهالو معناسنه در بیت
بازار قیامتدن غیریده دل هرخون صاتمه کوز
زیرا بو جنس متاع بهالو اولیسردر دیله یی
نور نشد از کریه خدایا بازل کفتم بود که بجا
یی بهکران خواهد بود نکران نونك کسریله صفت
مشبهه در یقعفی معناسینه لکن اسم فاعل معنا
سنه دخی استعمال اولنور وکریان ونالان
وسوزان کلمه لری دخی بو قبیلدندر وتس

علی

وتس علی هذا ٥ بیت دیده یی نور و اولدی ای خدای
عظیم الشان روز ازلده دیمشی ایدل که بنم کوزم یر
یره نکران اولیسردر یعنی بوندن بو یله کوزم اجلو یه
بر بیره نکران اوله جقی تقدیر اولنمشیدر دلم از
تماشا که دیدار او ز تا کی این اینه در اینه دن خواهد
بود ٥ تماشا که تماشا مدن محففدر واینه دات اینه
ظرفی در بیت کوکلم دیلبر یارسیر انکا هیچ کوز
تا قچه دك بو اینه اینه دا اندن اولیسردر کر شود کون
ومکان زیر وزبر درد عشق صورت ناصیه بر خاك عیا
ن خواهد بود بردر عشق دیدکی مصراع ثانی یه مربو
ندر وناصیه بو نده الن معناسنه در و عیان اصلنده
عینك کسریله در فتحیله استعمالی غلط عامه در
دیمشلر بیت اکر کون ومکان زیر وزبر اولورسه
ده باب عشقده صورت جبینم خاك اوزره ظاهر اولور
بسر انجام جم وکی چه نهیم بیهده کوش کمترین بازی
افلاك جهان خواهد بود جم وکی بو یله یر یره معلق
سلاطینه سلفدن عبارتدر بیت شاهان کذ
شتکانك سر انجامنه قالمه سر یره نه قولق قو
یم یعنی انلرك سر انجامنه نه دکلیم زیرا افلاکك
ادنی اوینی هم اولیسردر یعنی عاقبت موت مقرردر
دست فرسوده شود افرو کمنام شود من کرفتم هنرت
نقد روان خواهد بود کمنان کافك ضمیله و میمك
سکونیله ناپدید معناسنه در و نقد روان مال
رایجدر که هر یرده کیچر الشی و کمش کبی بیت
دست عاقبت فرسوده اولور یعنی اشنوب
چورر ونام ناپدید اولور بن طوتیم که سنك
هنرك نقد روان اولیسردر عمرك از هر معات

دست نداری هرچند بر دلت بسترن زنار کمران
کمر افواهد بود ع بیت ای عرط پیر مغاندن زنهار
الچکمیه سن هر نقدر سنك کوکلکه اغر زنار بغلمق
استیسه در پیر مغاندن مراد مرشد کاملدر وزنار
عبودیتدن عبارتدر نتامل ☙ تا بود سراسیمه
دلم در بدری بود اندیشهٔ دل خانگی و دل سفری بو
تابدلی غایت و در بدری ده یا تنکیر ایچون ندر و بود
فعل ماضی در و کاه اولور که ادات زمانیه اولور :
و خانکی اصلنده خانه در اخرینه یای نسبت لاحق
اولماغیله های رسمی کاف عجمیهٔ مکسوره به ابدال
اولنمشدر قاعدهٔ کلیه در فاحفظ و سفری یاسی
دخی حرف نسبتدر ع بیت کوکلم سراسیمه او :
للدن بری دربدر اولدی یعنی بر یرده ارام و قرار
ایتمز اولدی غم دل خانکی و کوکل سفری اولدی
یعنی درونده کوکلك غم و غصه سی قالوب کندی
کندی نافائدهٔ لازم هستی بنهادند باهستی ما
فائده اش بی اثری بود شین ضمیری سابقا مذکور
اولان دله راجعدر و بی اثری ده یا مصدریه در :
ع بیت کوکلی وجودی بنی ادمه فائده لازمه وضع اتد
کلرندن بری بزم وجودمزه انلك فائدهسی اثر
سلك اولدی یعنی بزده کوکلدن اثر یوقدر بلکه
بزم کوکلمز کوی جانانده در دیمك اولور هرگاه که
اندیشه بویله بر یرده غم و غصه دن عبارتدر
و تشنه کمر تشنه اهیدیکی دیمکدر زیرا کمر کاف
نك فتحیله کاردن مخفف ادات اسم فاعلدر و یا مصد
ریه در ع بیت هرگاه که غم او جمله عنان اختیاری طو
تدی یعنی غم عنان اختیاری المدن الدیجه بنم کارم

بی جگر ایچون تشنه کمرلك اولدی با انکه نمیدادا
مان سیلی فقرم دایم سر من در هوس تاجوری بود
ه سیلی سینك کسریله سیله معناسنه در و هوس ار
زودر و تاجوری ادك فتحیله اوصاف سلاطیندر اما
بو محلده سلطان معناسن افاده ایدر و یا مصدریه
در حصول بیت انلر ایرلکه فقر سیله سی بکا امان
ویرمدی دائم بنم باشم سلطانلق ارزوسنده اولا
هر جام که دیده بیم کوارند مراد ست خونها همه در کاسه
صاحب نظری بود دیدیم دیده ایم نقد یر بله درو
کوارنده هاضم معناسنه در و صاحب نظری ده اولا
یا تنکیر ایچون ندر ع بیت هر جام که بزه انی کوار
نده کوریرز در اول مراد در یعنی اول جام مراد جای در
حاصلی بزم کوارنده کوریرز دکمز هر جام مراد صاحب :
نظرك کاسه سنده جمله سی قانلر اولدی یعنی جام
عشرت مرادات دنیویه ارباب بصیرت قتنده بی اعتبا
در دیمك اولور هر کام که مترکان مراسوق نو
نر داشت بر قطره دگر دجله سر شکم جگری بود
کام ادم معناسنه در و دجله دالك کسریله مشهور
ایر معدر و جگر بیله اولان یا حرف نسبتدر ع بیت هر
ادم که بنم مترکانمی سنك اشتیاقلك یاش طوتدی
یعنی سنك اشتیاقلك بنم کوزی کریان اتدکجه :
جگره منسوب اولان سرشکیمك هر قطره سی بر دلو
دجله اولدی مصراع ثانی بر ذکر تصرف اولنمشدر فتامل
در بستر اندیشه بجز خار ندیدم کلها همه در خوابکه
بیخبری بود هبستر بانك کسریله دوشك معنا
سنه در و اندیشه فکر ایله عقله نشر اللفظدر :
و بستر اندیشه اضافتی بیانیه در و خوابکه خوا

بکاهیلدا تخفیفدر بستر معناسنه و بیخبر لفظنه اضافتی
بیانیه در و یا مصدریه در و بود ادات زمانیه در ع بیت
هشتر اندیشه ده خاردن غیری کورمدک کللر یب
بیخبرلرک خوابکاهنده ایدی یعنی کللردن خبردار د
کلمدک نکست زهم جذبهٔ توفیق وکرنه شبکیر طلب
بر اثری بهری بود زهم بو نده اصلا دیمه دن عبارة
و شبکیر طلب کیجه واقع اولان طلب دیمکدر صفتنک
موصوفنه اضافتی قبیلندندر و بی بهره ده اولان
یا مصدریه در و جائزدر که وحدت اچون اوله ع بیت
جذبهٔ توفیق اصلا منقطع اولمدی یوخسه بزم
کیجه واقع اولان طلبمز بی بهره لق اثرنجه ایدی یا خود
بزم بهرار دیجه ایدی یاخود یعنی سررشتهٔ جذبهٔ
توفیق اصلا منقطع اولمدی اچلدن کیجه واقع اولان
طلبمز سر منزله واصل اولمدی یوخسه بو بیله اولمسه
بی بهره لق اثرنجه یا خود بی بهره لق اردنجه دوشوب
هلاک اولورلق دیمک اولور والعلم عند الله تعه
جمعیت عمرم همه زانست که عمری سود اگر بازارچه
بی هنری بود ه جمعیت عمرم اضافتی لامیه در اما
اصلده عمرمینک مضافی محذوفدر و سوداگر بازرگان
معناسنه در و چه جیک فتحیله مؤنث تصغیر در و بی
هنری لفظنه اضافتی بیانیه در و یا مصدریه در
ع بیت جمعیت خاطری هب اندندر که بر زمان هنر
کسبرلک بازارجغنک بازرگانی ایدی ~ تا محبت
کهر عجز و نیاز افشاند حسن مغرور هر دو دامن با
ز افشاند تا تو نیست اچوندر ع بیت مادامکه
محبت عجز و نیاز کهرین صاچر حسن مغرور ایلک
او ورینه ناز دامنن سلکر افشاندن فعل مستقبلدر

افشانید

افشانیدند صفا چقله سلکیمک بیننده مشترکدر
محلنده کوره استعمال اولنور کرد غم کور کنند د
بدهٔ جانم غم کاهی ~ دامن عشق او امیدکه از افشاند
کرد کافنک فتحیله تور معناسنه در و غمه اضافتی
بیانیه در و کور کافنک ضمیله ترکیبده مستعملدر
اعمی معناسنه در و دامن عشق اضافتی بیانیه در
و عشق ینک ما بعدنه اضافتی موصوفنک صفتنه
اضافتی قبیلندندر و امید ارزو معناسنه در و
اصلده مخففدر تشدید ضرورت وزن اچوندر
کدازیله وصف ترکیبی اولشدر کافنک ضمیله کداز
بدنده مشتقدر ع بیت جانانک ایلیکی جانان
امید اریدیکی اولان عشقی سی دامنن سلکدیکه
غم تو زن بنم دیدهٔ جانمی کور ایدر منشایند یدا اما
ن دلم نقد راد که بر و طعنه زند همت و باز افشاند
طعنه ده اولا هاک رسمی علامت نقلدر ع بیت
دامانه دلیمه نقد مرادین صاچکنز زیرا همت اکا طعن
و دلینه انی دامندن سلکر بروده اولان او ضمیر
دله راجعدر و زندک فاعلی همت و افشاندک فاعلی
دلدر آنکه در انجمن اهل صفا جلوه کند دست
بر سر زر بر وکوهر بر ار فشاند بروده اولان ضمیر
غائب آنکه دن مفهوم اولان کمسه یه در ع بیت
اول کمسه که اهل صفا مجلسنده عرض جمال ایلیه
هر بر زرینک دستی اکا ر از کوهرین صاچر شاهد
حسنش از آن خوب شهیدان طلبد کان کلا بسبیت
که در جامهٔ ناز شاهد دلبر معناسنه در و
حسنه اضافتی بیانیه در و حسنه و حسنی ضمیر
مقدر جانانه راجعدر و کلاب کل صویی در

ریا وحدت ایچوندر نوعیّله دروجائی ناز امنانی
حصول بیت جاناندن شاهد حسنی انکچون خون
شهیدان طلب ایدر زیرا اول خون برکونه کلابدر که
خوبان انی جامهٔ تازه صابر عشق سوزنده جا
هست که هرکز نخود نشو نسبت دامن با یار افشاند
عشق مبتلا او سوزنده جاهست ضبریدر وجاهلک
اصلنده مضافی محذوفدر ح بیت عشق اهل
جاهی یقین درکه هرکز سلطان محمود ایازه آنکین
سلکمکه یعنی ایازی ترک اتمکه قادر دکلدر یاخود
قادر دکل ایدی دیمک اولور برادات حکایه تقدیر
بریله اثر نیش دهد دردل ریشم عرغ مطرب
ان نغمهٔ تر کز لب ساز افشاند نیش اریندن
دکنی واکنه سی درونیستر معناسنه در ح بیت
ای عرغ دل مجروحمه نیش اثر یتدی وی مطرب
اول نازک نغمه‌ئی که سازک کنارندن چلار
تاچند بزنجیر خرد بند توان بود بی مستم واشوب
جنون چند توان بود فرد خانک کسریله عقلک
وبُودَ فعل ماضی درلکن بو یله محللرده معنای مصد
ریّه افاده ایدر زیرا تواند، رایحهٔ استقبالیت
وار در وحتی یاسی مصدریّه واشوب قرشغلق در
ح بیت تانجیه دک زنجیر عقلیله بند اولمق اولور
سرفوت شلقسز واشوب جنونسز نجیه دک او
لمق اولور جائی بکشتم تاکی از اهل خرابات
شرمنده رسنکین سوکند توان بود سوکند
سینک فتحیله وواوک سکونیله وکافک فتحیله
ونون ودالک سکونلریله یمین معناسنه در
امّا بونده توبه دن عبارتدر ح بیت بر قدح

باده چکدیم تانجه رق توبه یی بوزرمه مقلدن اونرد
اهل خرابادن شرمنده وخجل اولق اولور بیرنکی
ودیوانکی پیش بگیرم تاچند خود ارای وخرد مند تو
نابود بیرنکی ودیوانکی یالرکی مصدریه در و
خود ارای ارایینده ن وصف ترکیبی د معناسی کندین
بزه یجی دیمکدر وخرد مند عقلی معناسنه در ح
بیت بیرنکلکی ودیوانه لکی اوکیمه طوتیم یعنی
بونلرم درکار اولیم تانجیه دک خود ارای وخرد
مند اولمق اولور درندک فرو رفتم ازین راحت
ورام دردی نه بلائی نه جنبن توان بود نندک نون
اولک فتحیله وکاف بجیله عار معناسنه در ورفت
کلمه سی فرو یله استعمال اولندقده بو یله محللرده
باتمق معناسن افاده ایدر ودردی وبلای ده اولان
یالر تنکیر ایچوندر ح بیت ننکه باتدم یعنی عا
یت عار ایدر اولدم بو راحت وارامدن که درد
عشق جانان یوق وبلای مهر ومحبت یوق نجیه
دک بو یله اولمق اولور یعقوب یله دل بجکر
کونه مردم تاچند اسیر غم فرزند توان بود
یعقوب بونده بیت الحزن حسرتده ساکن اولان
عاشق محزوندن عبارتدر ومنادا واقع او
لمشدر وحرف ندا مقدر در وجکر کونه ترکیب
مزجی انسان مندر اوغل معناسنه فرزند
کبی امّا بو محلده ایکسیده دلبردن عبارتدر
ومردم خلق معناسنه در امّا بونده عشاق
مراددر ح بیت ای عاشق محزون سابر
عشاقک دلبرلرینه کوکل ویر تانجیه دک
کندی محبوبک غمنک اسیری اولمق اولور

دیکدر یا خود بلا تأویل معنای ظاهری مراد اوله :
والعلم عند الله تعالى کر مغبچه اینست ز تقصیر عباد بیست
که مردود خداوند توان بود ؛ خداوندن حضرت
باری تعالی جل جلاله • و مغبچه بیخانه‌نک دلبرندن عبار
تدر خصوص بیت اگر مغبچه بو ایسه تقصیر عباد
تدن قورقو واردر که مردود خداوند اولمق لازم کله :
گر بشردهٔ الماس دمادم برسانند صد سال بیک
زخم تو فرسند توان بود ع بیت اگر دائما الماس
شرده سن ایرشدررلرسه یوز ییل بر زخمه قانع اولمق
اولور عرقه بخش این زهر تهی کر نکنی جام تا کی
چو مگس بر اثر قند توان بود ع بیت ای عرق بو زهری
ذات اگر قدحی بوشلتمز ایسه‌ک تا نیجه دک مگس گبی
قند و شکر اردنجه اولمق اولور ؛ ترسم اهل
ورع از شوق شرابم بکشند بهشتم بفریبند و
بخوابم بکشند اهل ورعدن مراد زهاد در و شو
ق بو یله یرلرده آرزو معناسنه در و بکشند کا
فک ضمیله جمع مستقبلدر ع بیت قورقرم زاهد
لر بنی شراب آرزوسنه هلاک ایدرلر بنی جنتیله
الده درلر و خواب غفلتله هلاک ایدرلر و بخوابمک
اولان میم انجق تکمیل وزن و رعایت قافیه ایچو
ندر و الا بهشتمده اولان میم کفایت ایدر دردم
نزع اگر توبه زی خواهم کرد بهتر آنست که رندان
بشرابم بکشند ع بیت حالت نزعده اگر باده‌دن
توبه ایتمک استرسم اولی اودر که باده نوشلر بنی
شرابیله قتل ایدرلر شرابدن مراد شراب عشق
جانانه‌در من که بیدار نخواهم شدن از موی :
سفید جای آنست که در عهد شبابم بکشند :

بیدار

بیدار اولیانق و موی سفید بیاض قیل دیمکدر
بو بیتده مراد ساچ و صقل قیللریدر ع بیت بن که
موی سفیدن بیدار و متیقظ اولمایسرم ایمدی
ایسه یدر که بنی یگتلک زمانمده قتل ایدلر چون ز اسیب
شبیخون نتوانم جان برد دارم امید که نا رفته بخواب
یم بکشند اسیب آفت و بلا معناسنه در و شبیخون
گیجه بصقینی در و برد بانک ضمیله فعل ماضیدر
اما بو محلده مصدر معناسن افاده ایدر زیرا نتوا
نم کلمه سنده رایحهٔ استقبالیت مقرردر :
ع بیت چونکه شبیخوندن جان قورترمغه
قادر دکلم امیدم واردر که بنی خوابه کتمدن یعنی
دخی ایو یاتمدن قتل ایدلر سخن در دلم آمد که اگر
گفته شدی ؛ اهل تحقیق بنا پخته جوابم بکشند
سخن سویلمزلک سوزده مستعملدر و یاوه‌لدن
ایچوندر و اهل تحقیقدن مراد علمای شرع شر
یفدر ع بیت خاطرمه بو سوز کلدی اما اگر سو
یلرسم اهل تحقیق بنی اول ناپخته یعنی شرع شریفه
مخالف جواب سببیله قتل ایدرلر بایزیدم که انا الله
بزبان می آرم کو مریدانکه همین دم بشتابند :
بکشند عرفینک خاطرینه خطور ایدن سوز
بو بیتک مفهومیدر ع بیت بن بایزید بسطا
میم که انا الله لفظنی زبانمه گتورررم قنی مریدلرکه
هم بو دمده بنی ایوردن قتل ایدلر بو بیت
شول قضیه تلمیحدر که بر کون بایزید بسطامی
حضرتلری مریدلریله مجلس ذکر و توحیدده
ایکن بادهٔ عشقله مست بیهوش اولوب
ظاهره مخالف بعض کلمات ایلمش بو کره آ

اول حالتده ایلدقده سویلدکی کلامی مریدلر کنده
وبه اعلام ایلدوب اعتراض ایلمشلر شیخ دخی اکر بو سو
زی بن بر دخی سویلرسم اولدمده بنی قتل ایدك
دیو مریدلرینه اذن ویرمش واول سوزی یلینه سو
زدن بنم خبرم یوقدر دیمش وبو حکایتی مرحوم
عرفی بر منظومه رساله سنده تفصیل اوزره ایراد
ایتمشدر مراد ایدن انده کورسون اول رساله
اکثریا مرحومك کلیاتنده بولنور عرفی ازصو
معه ملك اکر بیرون ایم کر بپسندی که زشوقی نایم
بکشند ع بیت ای عرفی بنی قومه که صومعه دن
طشره کلم یعنی بن صومعه دن چقمغه قومه اکر
بکنورسك ومقبول کوررسك که بنی شراب
خالص آرزوسندن هلاك ایدهلر ٥ تشنه ام
رطل کرانم خواهم کزید ٥ آتش آتش نشان خوا
هم کزید ٥ رطل رانك فتحیله وکسریله لغتدر
پارم باطمان شراب اولور قدحه دیرلر وکران نه
اضافتی بیانیه در وکران کافك کسریله اغر معنا
سنه در وکزید فعل ماضی در کزیدندن لکن بو
محلده مضارعه مقارنت سببیله معناء بمصدری
افاده ایدر وآتش بونده باده دن کنایتدر وآتش
نشانه اضافتی بیانیه در وآتش نشان وصفه
ترکیبی در معناسی آتش سوندریجی دیمکدر ع
بیت صوسزم رطل کران اختیار ایتمك استرم
آتش سوندریجی آتش اختیار ایتمك استرم ومعلوم
اولدکه تشنه لکن آتشه تعبیر ایتمش اولور فتأمل
انجه بکزیم نکیرندان زحق انتعاش الهمان خواهم
کزید ع بیت اول نسنه یی اختیار ایدرم که انی

بندن

بندن الهیلر ابلهلر انتعاش افتیا ایتمك استرم
مصرع ثانی اولی بیاندر ٥ جنت از عرض متاع خود
زهد انچه نستانم از ان خواهم کزید ع بیت جنت
اکر کمندی متاعی عرض ایدرسه اول نسنه که
اندن الامام انی اختیار ایتمك استرم مراد ترك و
تجریددر فتأمل کر نجی ز خوردن دهقندم اختیار
خون کنج شایکان خواهم کزید شایکان بو یلایر
لرده کثرتدن عبارتدر ع بیت اکر قان ایچمکله ا
ختیارم الیمه ویرلرسه نیچه خزینه قان ایچمك
اختیار ایدیسرم نفس اکر یوسف بود در ینکوی
کرك یوسف را بزان خواهم کزید ان اسم اشار
تدر ومشار الیهی نفس ع بیت نفس یوسف
دخی اولورسه ایکله حضرت یوسفدن قورد
فی انلك اوزرینه اختیار ایدیسرم در وجود از
دل بکزیده ام در عدم از ام جام خواهم کزید
وجود دنیادن وعدم عقبادن عبارتدر ع بیت
دنیاده از اردلی اختیار ایتمشدر عقباده راحت
جای اختیار ایدیسرم کفته بودم چون بدنیاد
رشوم بهرتر از ملك کیان خواهم کزید کیان
سلاطین دیمك اولور ع بیت دیمش ایدم
که چون دنیا اختیار ایلهیم دیمش ایدم این ندانستم
که از بخت زبون انچه عرفی خواهدان خواهم کزید
بو بیت معنای استدراکی متضمندر ع بیت لکن
بخت زبوندن بونی بلمدم که اول نسنه که عرفی ا
ستریو اختیار ایدرم مراد فقردر ٥ تشنه لب
رفتم بجست چشمه کوثر نبو شعله جو رفتم بدو
زخ مشت خاکستر نبود تشنا لب وصف ترکیبی در

وشعله‌جو دخی بو یله ع بیت صوسامش اولدغم
خالده جهنمه واردم بر اوج کال یوق ایدن بوکونه ابیات
عالم ارواح اولان حالاتدر تمامل از بهشت امثال انها برفت
کاه دوش دل رفت ودیدانها که واعظ بیسرود اکثر
نبود حاصل و بیسرود کاملر معنای حکایتی متقمندر
و دوش دون کیجه دیمکدر بونده زمان سابقدن عبارتدر
که مراد عالم ارواحدر بیت کاه جنتدن حکایه لر واقع
اولوردی کوکال دون کیجه جنته کندن وکوردی اول
قصه لری که واعظ زرق وریا یله سویلردی اکثری یوق
ایدی یعنی واعظک ریا یله سویلدکی سوزلرانده هیچ یوق
ایدی دیمکدر وبالجمله بو بیتده لسان صوفیه‌ده اولان
معراج روحانیه اشارت وتلمیح واردر تمامل هرکز
ازبهر پریدن مرغ جان کوشش بکرد بود بالش
بسته اخر نه نصیب از پر نبود اخر بونده الا معنا
سن امانه ایدر بیت هرکز او چقلق اوتری مرغ
جان سعی کوشش ایتمدی زیرا قنادی بغلو ایدی
بوحصه بال وپردن بی نصیب دکل ایدی تمامل عشق
ورزیدنم عیبست میدانم ولی کرد دل بسیا کشتم مطلب
دکر نبود حاصل بت بونده دلبردن عبارتدر ورزیدن
اوزنمکدر وکرد کاف کسریله اطراف معناسنه در
بیت بنم عشق دلبر اوزنمکلکم عیبدر بیلرم و
لکن کوکل اطرافنده چوق چکرندم غیری مطلب ومراد
یوق ایدی سینه بر الماس ورد پر شعله عرق تابکی
هیچکه بیمار دل ربالش وبستر نبود مصراع اولده
بر امر حاظر محذوفدر مراد کلمه سیدرکه نون نک کسر
وهای اصلیه نک سکونیله معناکی قودیمکدر وعرق نه
دادر وحرف ندا مقدردر وبیمار خسته معناسنه در

ودلك صفتی در وبالش لامك کسریله بصدقدر وبستر بای
عجمک کسریله دوشکدر ع بیت سینه کی الماس اوزره و
یوزکی شعله اوزره قوای عرق تابنجه دك بیمار اولان دلك
هیچ بروقت یصدغی ودوشکی اولمیه جان زشوق لبت شکرخا
ید دل بدندان غم جکر خاید ع بیت جان لبك شوقندن
شکر چیبنر وکوکل دندان غمیله جکر چیبنر نظر سیری جهرکه
لقمه کام بحث بیر پست دیر نترخاید که سیر یله اولان یا مصد
ریه در ومبر میم وبانك فتحه لریله نهی حاضر مفرد مخاطبدر و
لقمه کام اضافتی بیانیه در وبحت مبتدا وبیر پست خبریدر
ودیر دالك کسریله کچ معناسنه در وتر ادات تفضیلدر بیت
طوقلق ظنن ایله زیرا بخت پیردر مراد لقمه سنی کج ایچر
دل اشفته بخت من تا چند جای انکشت الفك فتیله
بر حقدر بیت بنم اشفته بخت اولان کوکلم نیجه دك
انکشت بر هنه نیشتر چیزانکه کیرد مزاج پروانه شعله جو
میوه‌های تر خاید تر بونده یاش وتازه معناسنه در ع
بیت اولکیمسه که پروانه مزاجی طوتر یعنی پروانه مزا
ج اولان کیمسه شعله‌یی ابلار وتازه میوه لر کبی چیبنر سرکه
یابد حلاوت ازپرواز طایر شوق بال وپر خابر طایر مرغ
معناسنه در وشوقه اضافتی بیانیه در وپر بالدن اعمدر
قنادنه وبکه اطلاق اولنور ع بیت پروازدن زیاده که حلا
وت بوله مرغ شوق بال وپرین چیبنر معلوم اولا که
قوشی محظوظ اولدقله بو یلرینی بورنیله قریشدرر
عرفی مرحوم دخی بو معنایه تلمیح بیوررمشدر تمامل
لب شادی بمکید یك چند عرفی اکنون لب دکر خاید
ع بیت عرفی برقج زمان شادلق دودغن امدرشمدی
غیری دودغن چیبنر ماخود غیرك دودغن چیبنر یعنی

امرد یمک اولور حاصلی کلام لب ذکر اضافتی بیانیه در و لا
سیه اولمغه مساغ واردر ب چشمم نه بهر خویش دم نزع
تو شود ترسم که من بمیرد و غم در بدر شود ع بیت
کوزم حالت نزعده کندی نفو تمدن اوتری یاش اولمز
یعنی اغلمز قورقرم که بن فوت اولم و غم دربدر اوله
یعنی کوزم بونده اوتری اغلر دیمکدر هرکز بوری
دوست ندیدم که دل نکفت تسکین شوق من بنکاه
دکر شود ع بیت هرکز روی دوسته باقمدم که کوکل
دیمدی بنم شوقم بر نکاهله دخی تسکین اولور یعنی روی
جانانه هر باقدقجه بر دخی بقسم شوقم تسکین اولور
اعتقادیله الی غیر النهایه روی دلارایه باقمه دن عبارتدر
معشوق را کرشمه بلند ست کس چرا آزرده از ملامت
کوته نظر شود ع بیت معشوقک کرشمه سی بلنددر
بس نیچون کیمسه کندینک قصه نظرندن آزرده اولور
یعنی جاناندا ناز و شیوه سی بو جهه در عشاقدن غیرک
کیمسه انی مشاهده ایله مز دیمک اولور ماکریه دو
سنیم و تو نازلادی کنون سحری بکن که کریه باب ذکر
شود کریه دوست ترکیب مزجی اقسامندندر و
سحری ده یا وحدت ایچوندر و شود بونده امر غایب
معناسنادر ع بیت بز کریه دوستز و سن نازلی
دل سن الآن بر سحر ایله که کریه مز غیری صوبه روان
اولسون یعنی محو اولسون دیمک در زیر اسیلاب
دریا یاقرشدقده محو اولور بو غزل دیوانلرک اکثرنده
فقط بو مقدار بولنوب شاهبیتی بولنمدی ب جماعتی
که زناموس و نام میکفتند بد بیر دوش مستی و جام میکفتند
جماعتده اولان یا وحدت ایچوندر و مستی یاسی مصدریه
در ع بیت بر جماعت که ناموس و نامدن سوز
سویلرد

سویلردی دون کیجه کلساده باده نوشلقدن و جامدن
سوز سویلرلردی میکفتند کلمه لرنده اولان ی لفظی
حکایت حال ماضی معناسنی افاده ایدر ب بیابین که چه
فتوی دهند در مستی همان کروه که می را حرام میکفتند ع
بیت کل کور که سرخوشلقدن نه فتوا ویررلر هم
اول جماعت که شرابه حرام دیرلرایدی نته کیم کمال
پاشازاده بیورربیت باده نک حلنده بن بر نکته
بولدم کوش ایدک مست اولولر کلیف ساقط
اولسون اندن نوش ایدک نته کیم جمله نماد
ندر شکیجه داره رشد بلر شول کیمسه لر که دام
عشق اسیرلرینی تعییب ایدرلر ایدی ب طوف کعبه
شنیدم ز ساکنان حرم که اهل دیر مغان را سلام میکفتند ع بیت کعبه شریفه یی طواف اتدکده ساکنان
حرامدن ایشتدم که اهل دیر اولان مغانه سلام دیر
لر ایدی یعنی بزدن سلام ایدر دیرلر ایدی ب بصحن
دیر شنیدم ز زائران صنم همانکه بر در بیت الحرام
میکفتند زائران صنمدن مراد بیت سابقده مذکور
اولان مغاندر ع بیت صحن کلیساده ایشتدم زا
یران صنمدن عجم اول سوزی که بیت الحرام ده سویلر
لرلر ایدی مراد سلامدر یعنی مغان دخی ساکنان
حرمه بزدن سلام ایدک دیرلر ایدی رموز آتش
موسی که بر هیچ بشنکافت ز اهل دین بشنیدم که فام
میکفتند آتش موسی دن مراد حضرت موسی عم وادی
وادی یمن ده مشاهده ایلدیکی نوردر و بر امن بو یله
حللرده صوفیه اصطلاحی اوزره سالک مرتاضدر
واهل دین دن مقصود اهل ظاهردر حصول بیت
حضرت موسی پیغمبرک مشاهده ایلدیکی آتشک

رموزنی بر طرف حل ایلدک اهل ظاهردن ایشتدکلرکه
خام دیدیلر یعنی اول رموزی ارباب ظاهر مرادو
زره بیان ایده مدیلر تمام بوده بیلدی حرفی کرم دها
غافل حکایتی که شهان ناتمام میگفتند حرف بوند
سخندن عبارتدر وکرم کافدن فتحیله اسمی معنا
سنه در ع بیت برابر سوز یله تمام اولوردها
دیوکه بز غافلز بر حکایت که شاهانی ناتمام دیدیلر
ایدی بکعبه صدره نزدیک ودور دیدم لیک بگوکه
صومعه داران کدام میگفتند ع بیت کعبه وصاله
یوز یقین یول دیوز ایرق یول کوردم لکن سو
یله که ارباب صومعه قنقی یولی سویلدیلر مقصو
مقصود صومعه دارلره تعریضدر یعنی انلرک دیدی
کی یول اوزقدر زیرا اکثری مثلا رزق وریادر بو
ایسه رهزن وصولدر دیمک اولور بعض نسخه مگو
دوشمش میم ناهیه ایله بود خی معنایه قریبدر فتامل
نغان زطبع تو عرفی غلط نمی رفتند سخنوران که
ترخوش کلام میگفتند نغان مدد مدد دیمکدر و
سخنوران سخنورک جمعی درمراد شعرادر وخو
ش کلام وصف ترکیبیدر یعنی کوزل سوزلی دیمکدر
ع بیت ای عرفی نغان سنک طبعکدن که غلط
گمدیلر یعنی درست وصحیح سویلدیلر شول شاعر
لرکه سکا خوش کلام دیدیلر مراد تمدحدر ۶ چندی
بهره بود دیدۀ گریانی زلف جمع ار که جمعند پریشانی
چند جمع ار ایدندن امر حاضردر معناسی پریشان کتو
یعنی جمع ایله دیمکدر ع بیت بر مقدار گریانک دیده
سنی نیجه یه دک مشاهدۀ جمالکدن بی بهره اوله
زلفکی جمع ایله که بر نیجه پریشان دلکر جمع اولسونلر

کلرخان

کلرخان محبت نایابست نیابند مگر یک نفس جانک
بیند کر بیابی چند کلرخان کلرخک جمعی درو کلرخ
وصف ترکیبی در ونایابست بولنماز نسنه معناسنه
در ع بیت کل یوزلی محبوبلر بولنمز نسنه حتی تا
بیلمزلر یعنی براستد کلرخی بولورلر مگر که برساعت
جانک اولمش بر فقیر کر یابان کورمیلر آنکه اما
نکند پردۀ ناکرده کناه کی دردپردۀ ازکرید شماکه
چند درد دالک اوللکی فتحیله وکسریله ورانک فتحیله
مضارع مفرد غایبدر ع بیت اول خداکه کناه
ایشلمشلره پردۀ مغفرت اماره ایدر بر فقیر سزکشما
نک ایتدکی کناهدن اوتوری پرده سنی نجه بیرتر
یعنی ایدن کلرینا شماتت اولنلری پردۀ سنی بیرتر مراد
التائب من الذنب کمن لاذنب له مفهوم شریفیدر
کبریای تو بدانم که نیارد بنظر مشتی الوده والایس
دامانی چند ع بیت یارب بیلورم که سنک کبریا
وعظمتک نظره کتورمز یعنی عفو ایلمز اوج ملوثی
وبرقاچ دامانک بولاشقی یعنی کناه کارلری وکناه
کارلرک صغایر وکبایری عرفی افسانه غم کو
ش کناه حلقه زدند خوان بیاری که جمع امد مهمانی
چند ع بیت ای عرفی غم افسانه سن دکلیه رک
مجلس قوردیلر صفره کتوردیکه برقاچ مهمان جمع
اولمشدر ص چون سنک جفا بدست کیرد بس
شیشۀ دل شکست کیرد سنک طاش معناسنه
دروجفایه اضافتی بیانیه در وشیشۀ دل اضا
فتی دخی بویله در ع بیت چونکه یار الله
سنک جفا طوتنه چوق شیشۀ دل شکست قبول
ایلیر یعنی قتی بلی بعینه جز خم بکوکه واعظ اهل

ترانه بمست کیرد بدمست استعمالده مستخرب
معناسنه در یعنی ایچکین سرخوش دیمکدر وکیرد
بونده اغرغایبدر ع بیت بدمست اولدم سویله
که واعظ ایشدک ترانه نی الحق طوتسون یعنی وا
عظده بنک چغر یبوب اهسته یولندن نصیحت
ایلسون مراد اهل ریا اولان واعظلره اعتراضدر
از محتسب ایدایشا که در حلد مستم زی الست کیرد
ع بیت محتسبدن بر ایشن کلور که جنتده بنی می
الستدن مست طوته ماراجه زبانه بهر خود شیخ
ان مایه که نیستا هست کیرد ع بیت بکا نه
زیان که شیخ کندی ایچوب اولمیان نسنه یی
وار طوته یعنی شیخ کندوده اولمیان احتمالی ایله
وار دردیه دن حاصل شیخه مراد ایلغندن بکا ضرر
وزیان یوقدر دیمک اولور ... ی داغ شود دی کعرة
پیمانه خون بدست کیرد ع بیت شراب داغ درون
اولور بر وقتده که عشق الده پیمانه خون توتیه ۶
چون عشق بت زکعبه بدیرم حواله کرد تسبیح
شکوکوشد وناقوس ناله کرد بو بیتده نسخ
صنعانی قصه سنه نوعا تلمیح وایما بیورمشلردر
ع بیت چونکه عشق معشوق بنی کعبه دن دیره حوا
له ایلدی تسبیح شکر ایدیجی اولدی یعنی بویله بر
کستاخدن خلاص اولدم دیو تسبیح شکر ایلدی
وناقوس بویله برابره بر کستاخ کلیسایه کلدی
دیو ناله ایلدی مراد کسر نفسدر هر استان دیر
نهادم روی زرد هر زرة صد معامله بارنک لاله
کرد ع بیت روی زردمزی استان دیره قودق
هر ذرة رنک لاله ایله یوز معامله ایلدی بعض

نسخه ده روی کردم واقع اولمشدر یعنی روی
اشنا کمرد استان دیره قودق دیمک اولور الی
آخره ولکل وجهة آب حیات چوق طلبد کس که
بخت ما این زهر هم بخون جکر در پیاله کرد این
تک مشار الیهی زهردر که مقصود بادهٔ فتالدر ع
بیت کیمسه نیچه آب حیات طلب ایدر که بزم بختمز
بو زهری خون جکر ایله پیاله ده ایلدی یعنی
قدحه قودی مجموعه ساز عشق المنامهٔ مرا ناخوانده
برد خاتمهٔ صدر رساله کرد مجموعه ساز وصف ترکیبی
در وعشقه اضافتی بیانیه در والمنامه ترکیب مزجی
اقسامندندر ومرایه اضافتی لامیه در وبرد ضمیله ماضی
مفرد غایبدر بردن مشتقدر ع بیت عشق مجموعه
سازی یعنی مهر ومحبت مجلدی بنم المنامه می اوقومه
دن ایلتدی ویوز رساله یه خاتمه ایلدی یعنی المم
عشق بنده ختم اولدی نیعنی نافت روز جکر کوشهٔ
خلیل امروزی عشق برسر عزیز حواله کرد نیعنی دنیا
وحدت ایچوندر وناقت روی یوزدوندردی دیمکدر
ز جکر کوشه ترکیب مزجی صورتنده اوغل معناسنه
مستعملدر بو محلده حضرت خلیل پیغمبره اضافتی
ایله حضرت اسماعیل مراد اولنور ع بیت
بر تیغ که حضرت اسمعیل دن عم یوز دوندردی او
ل تیغی بوکون عشق عزیزلک باشنه حواله ایلدی
چو مرغ سدره که در اشیان بیاساید بچین
سنبل زلف تو جان بیاساید مرغ سدره دن
مراد حضرت روح القدس در که اسمدر که وجایبو
کلم معناسنه در وسنبله اضافتی لامیه در وسنبل
تک زلفه اضافتی بیانیه در ع بیت مرغ سدره

کی اشیانه‌کیم اسوده اولور سنك بسمل ذ
لك بو کلمه‌دن جان اسوده اولور وقرار ایدر
بو بیت سؤال وجوابی متضمندر بوانم ازدریارلی
ادب که یکچندی زننك بوسه ام استان بیاساید
بران امر حاضردر میم ضمیر منصوب متصل مفعو
لیدر و در نهو معناسنه‌در وباره اضافی لامیه‌در
وننك عار معناسنه‌در ع بیت ای ادب بنی یارك
تهوسندن سورکه بر تیغ زمان بوسه ملك عارندن
اول استان اسوده اولسون معلومدر اولکه بیاساد
کلمه‌سی بونده امر غایب معناسنه‌در زرندك
موصله ام آسمان شود دل ریش کرشمه کز دل
اسمان بیاساید دل ریش وصف ترکیبی‌در وکرشمه
دن مکسره برکن کلمه‌سی مقدردر ع بیت بنم موصله
مه حسد ایتمه‌دن ملك دل ریش ومضطرب اولور
هر کرشمه ایلکه دل اسمان اسوده اولسون
خطا کنمدی جانانه در بکن هلاك بیاز بچه ام مزن
زخمی که خون بچکانیم از الامان بیاساید بازیچه او
یونجق معناسنه‌در وخطاب بنا مقدردر وجانانه راجعدر
ع بیت بنی بازیچه ایله هلاك ایله بر زخم اورمه
که دود غم قان طامدر رق الامان دیمه‌دن اسوده اولا
میسراغ بیرسون کالحشم کابجا زبوی سوخنکی مغز
جان بیاساید بوی لفظی مشترکدر قوردقوایله
امید معناسنه ع بیت بنی باغنه ایلتمه کالنا
جانبنه ایلت که انده سوخته‌لق بوینده مغز
جان اسوده اولور زبس که مانده شود اسمان
دراز ارم هزار سال بس از مرگ جهان بیاساید

بیت

ع بیت زیاده بنم ازارمدن بنم قالدیغمدن بیدلیل
بیند تصکره یعنی بنم فوتمدن صکره جهان اسو
ده اولسون یاخود اسوده اولور معلومم اول
که نارسیده مضارعله امر غایب مشترکدر متا
مثل جنان بماتم دل درغمت کنم شیونی که کشتکان
غمت را زوران بیاساید شیون ماتم معناسنه‌در
وروان روح انسانیده مستعملدر اما جان معنا
سنه ده استعمال ایدرلر ع بیت سنك
عشقله کوکلم ماتمیله اویله فغان ایدرم که عشقك
کشته‌لرینك روحی اسوده وراحت اولسون
ویملك اولور متامثل فغانه که تلخ سرشتند
بیکر عرفه نشد که زاغی ازین استخوان بیاساید
ع بیت فغانکه عرفینك صورتنی تلخ واری
بوغرمشلردر اولمادیکه بو استخواندن برزاغ
راحت واسوده اوله جو بلمز وسخن اما
لعل انشناك قواهدشد بکام هرچه زهرست
از لب شکرینت تریاك خواهد شد ع بیت جونکه سوزده
اول لعل آشنانك بنمله اولیسردر دماغمه هرنه که
زهردر انك لبندن تریاك اولیسر ضمیر غایب
مقدر جانانه راجعدر هجوم عاشقاندر کوی او
افزود وخوشحالم که زین پس دره هجوم دوستی
باك فواهد شد اوضمیری جانانه راجعدر وظفر
هدشدن نادیا دخی بویله‌در ع بیت عاشقلر
ك اجوقی جانانك محلسنه زیاده اولدی وخال
بوکه بنم خاطرم خوشدر زیرا بوندن صکره دو
ستلرك اجومندن جانانك باك اولیسردر
مقصود هجوم دوستانه جانانه تحمل ایدوب

بردی عرض حاله رخصت بولورز دیمك اولور
چه غم کرد امن پاکت بخون نم کرد الوده که فردا
هم باب دیدهٔ من پاك فرو خواهد شد ع بیت نه غم
یعنی قورقمز اکر سنك پاك دامنك بنم قانمله آلوده
اولورسه زیرا یارین ینه بنم کوزمر یاشیله پاك
اولیسردر بیم نو میدا کر دستم بود کوته ز دامان
تنش چو میدانم که در جولانکه او خاك خواهد شد
شین ضمیر مقدر جانانه راجعدر او ضمیری دخی
بویله در ع بیت نا امید و مأیوس دکلیم اکر
انك دامانندن الیم قصه اولورسه یعنی یارك
دامان وصالنه الیم ایرشمزسه دخی نا امید اولم زیرا
بیلورم که انك جولان ایده جكی یرنده الیم خاك او
لیسردر و جانانك اوزرنده جلوه و جولان ایدیسردر
دیمك اولور زدست افتاده ام در بجدای زاهد مشو
رنجه که صف مسجدت فردا زمین تاك خواهد شد
رنجه ده های رسمی نجه ده اولان های رسمی کبی تخصیص
افاده ایدر و تاك اصمه چبوغی در خصوص بیت ای
زاهد سجده مست و لا یعقل دوشدکمدن اللی و
بی حضور اولمه زیرا سنك محل سجدك اورته سی
یارین زمین تاك اولیسردر مراد عالم حالده حاله
انتقال ایدوب فنا اولدیغنه اشارتدر نو چاك
پیرهن میدری ای محرم الزین غافل که تا دامن
کریبان کفن هم چاك خواهد شد ع بیت ای
محرم سن چاك پیرهنمك دکرسن بوندن غافل او
لدیغك حالده که کریبان کفنمك دخی تا دامننه دك
چاك اولیسردر مراد تنبه و اتعاظدر شور سودای
پابوسن تو افزون در سر عرفی درین روزی که هانه

بسته

بسته فتراك خواهد شد فتراك ترکی درع بیت
سنك ایغلك او بمك بهاشی بو سوداده بسته فتراك
اولیسردر دیمك اولور جو شوقتنه مست بجلوه
کاه بر اید صد افتاب قیامت ز خاك راه بر اید شور محشر
شین بیجه ایله قریشلق معناسنه درع بیت چو
نازسنك فتنه حسن و جمالك شور عرض دیدار
ایتدیکك برده ظاهر و پدیدار اوله خاك راهکدن یوز
افتاب قیامت طلوع ایدر کجاست بتکدهٔ عشق و
سجدهای پریشان که نور طاعتم از کوشهٔ کلاه
بر اید بتکده بتخانه معناسنه در و عشقه اضافتی
بیانیه در و سجدهای پریشان اهل عشقه مخصو
ص اولان احوال عجایب و افعال غرایبدن عبارتدر
و طاعتم کلمه سنده میم ساکنه معنی ده کلاهه
مقیددر ع بیت نره در بتخانهٔ عشق و پریشان
سجده لرکه نور طاعت کوشهٔ کلاهمدن ظاهر اوله
دی که سوخته او زتاب درد بغلطد هزار شعلهٔ آتش
ز تکیه گاه بر اید او ضمیر دلده مذکور اولان
جانانه راجعدر و تکیه گاه قرارکاه معناسنه درع
بیت بردم که انك بالمثنی اولان عاشق سوزان
حرارت دردندن غلطان اوله قرارکاهندن بیك شعله
آتش ظاهر اولور بحر رحمت اکر غوطه زن کنم د
ل خود را هنوز آتش الوده کناه بر اید غوطا
غین بجه نك فتحیله صو یه طالمق معناسنه در
بو محلده ظن لفظیله ترکیب اولنمغله دالغج معنا
سن افاده ایدر و شین ضمیر دله راجعدر ع بیت
اکر کنللی کوکلی دریای رحمته غوطه زن ایلسم

هنوز دامنی آلوده گناه چیغمز مراد غایت گناهکار اولدیغنه اعتراف در والا دریای رحمت غالب وفروان اولدیغی بی خلافدر اگر نه رشته بدزدد بجذب خو بیش زلیخا چه گونه دلبر کنعان زقعر چاه بر آید

دلبر کنعاندن مراد حضرت یوسف عم در ع بیت

اگر زلیخا گندی جاذبهٔ عشقیله رشته او غرلیدی

یعنی سر رشتهٔ مهر و محبت ایله حضرت یوسفی کندو یه چکمیدی حضرت یوسف قیونک دبندن نوجهله چقر ایدی دیمک اولور رشته رانک کسریله ایپ لک معناسنه در اما بونده مهر و محبتدن کنایتدر

زلیخا دیمک غلط مشهوردر

فتامل چو شوق روی تو جوشد بدل زهر سر مو یم کل نیاز دمد خوشه نگاه بر آید خوشه باشاقدر ونگاه اضافتی بیانیه در ع بیت چونکه سنک شوق رویک کوکلده جوش ایلیه هر قیلمک اوجند ن کل نیاز بتر وخوشهٔ نگاه ظهور ایدر شهید عشق توکرد دعوی او رد بتوشاید که بتراوش صد زخم بیگناه بر آید تراوش تانک فتح و کسریله و وا ولک کسریله اسم مصدردر تراویدندن سزنتی معناسنه در ع بیت سنک شهیدک عشقک اگر سکا دعوی کتورر ایسه یعنی شکایت ایدر سه لایقدر زیرا بیگناه اولدیغی حالده یوز زخمی سزنتی سیله کلور یعنی جای هشره زخملری اقرق کلور بو غزلکده دخی تتبع اولنان نسخه لرده ساء بیتی بولنماشدر چه فتنه در دل ات عشق ساز میکند زد که نا شکفته بر اهل نیاز میکند زد عشقه کوکل الله معتقد اکن بو نده

سازيله

سازیله ترکیب اولماغله کوکل الله یی معنا سنه در ع بیت اول عشق سازک کوکلنده نه فتنه بجر که اهل نیاز اولان عاشقلر استفاده ایتمدن بجر کیدر مصراع اولده اولان بیکد زدک فاعلی فتنه و ثانیده کیندک اول عشق ساز در درین عجم که مباد اگر دش بضمیر چو حرف اهل دل از امتیاز میکد زد حرف بویله یرلرده کلامدن عبارتدر ع بیت بو غمده یم که اولمایا که ضمیر نده اولیم یعنی یارک خاطرنده اولیم چونکه اهل دلک کلامی امتیازدن بجه یعنی دلک کلامی مجلس جاننده امتیاز اولندقده فورقیم بودر که خاطرینه: کلمم دیمکدر بشهر عشق بنازم که ساکنانش را تمام عمر بعجز و نیاز میکد زد شهر عشق اضافتی بیانیه در وبنازم استعمالده فربکز اولیم دیمکدر وشینی ضمیر شهر عشقه راجعدر ع بیت شهر عشقه قربان اولیم که انک ساکنلرک جمیع عمری عجز و نیاز یله بجر بروب جان در دل بست غیر تم گویا که در حریم دل ات دلنواز میکد زد غیر تم غیرت عشقم تقدیرنده در ودلنواز تونک فتحیله وضمیله وصف ترکیبی در نوازیدندن کوکل او خشایجی دیمکدر ع بیت غیرت عشقم کوکل قپوسنی روی جانه قپادی گویا که کوکل حرمنده اول یار دلنواز گذار ایدر بدل گذشتی وبا آنکه عمرها بگذشت هنوز دل زبر جان بنان میکد زد ع بیت کوکلدن بجدک وانک بر له که عمرلر بجدی یعنی سن کوکلدن بجالی چوق زمان مرور ایتدی والان دخی کوکل جانانک باندن

نازیله کرشمه‌یی تأمّل خراب حالیٔ دلها نگر که آن
مغرور چو عهد حسن جوانی و ناز میکند زد
ع بیت دلّلرک حالی خرابلغنه کورکه اول
مغرور کوزللك و جوانلق و نازوقتنی که یعنی
عشاقك یانلرندن زیاده سرعتله کچر سزد رغیرت
اگر بانیم شوی زان راز که در میان من و بی نیاز
میکند زد ع بیت لایقدر اگر غیرتدن بکا مانع او
لورسه اول رازدکه یعنی اول رازی عرض ایله
دکه بنم حضرت خالق بی نیاز اره سنده واقع اوله
یعنی بنی اولدکلو کندویه مفتون ایتمشسن که را
زی درکاه بی نیازه عرض ایتمکه رخصت بوله م عنا
ن ودل انجا زکف رود عرفی که آن کرشمه باین تر
کتاز میکند زد عنان دین اضافتی بیانیه در وکف
الایه سنی در و عرفی منادا واقع اولمشدر ودخی
ندا مقدردر وکرشمه دن مراد مجاز طریقی اوزره
صاحب کرشمه در یعنی جاناندر زیرا شعرا بعضی
یرلرده غایت ادب اجوبه دلداری کنایتیله :
تعبیر ایدرلر و ترکتاز یلوب یوهو زمق معنا
سنه در ع بیت ای عرفی عنان دین و دل
الدن اول یرده کیدر که اول کرشمه بو ترکتاز
بله کدر ایله چه مهربان بسفر شد چه تند
قهر احد نرشنه شد و فتنه بشهر آمد چه
کلمه‌لری بونده معنای تعجّبی متضمندر ع بیت
نه عجب مهربان سفر کتدی نه عجب تندقهر
کلدی ملك کتدی و شهره فتنه کلدی تندقهر
بی رحیم معناسنه در و مراد جانانی کیدوب
اغیاری کلدوکنه اشارتدر بلکه یعنی دمشکا

پندر

پندر نتأمّل کرشمه‌که دکرناخنی رساندکه
باز کمشود کرهٔ تلخ دهزار شهر آمد آولکه که
ایسمدر کیم معناسنه در رساند بونده ماضی
واقع اولمشدر و شهر ارمق در وکره باز کلمه‌لری
بنه معناسنه در ع بیت بنه کیمك کرشمه سی
هر طرنقه ایرشدردی که بنه کرهٔ تلخ ظاهر او
لدی و بیك ارمق کلدی قیاس کن که چه اهم
رود بجوی صیدکه کاه کریهٔ شادی زدیده ز
هر آمد چه بونده مبالغه معناسن افاده ایدر
وجوی ارمق معناسنه در وصیانه اضافتی بیا
نیه در و شادیه یا مصدریه در ع بیت قیاس
ایله که صیانه نه چوق صو یم کیدر که شادلقدن
یه شی تنده کوزمدن زهر کلدی بشوی دل از غبا
ر نیست رمیده من زکوه و بادیه اوارکی بشهر آمد
دل ما بعدنه اضافتله اوقنمق لازمدر و بادیه
صحرا معناسنه در ع بیت بنم غبارینده ن اورکمش
کوکلم نکشو ملقی سببی ایله طاغ و صحرادن اوارلدی :
شهره کلدی مکوکه بخیر امید بدهر عرفی درفت
هر آنکه از عدم آمد چنین بدر آمد ع بیت خطاب
عام طریقیله بیوررد یمه که دهره عرفی بخیر کلدی و
کیتدی زیرا هر اولکیمسه که عدمدن کلدی دهره بوندن
کبی کلدی ت چه کرمیست که در سر شراب میسوزد
جه انشست که در دیده خواب میسوزد ع بیت نه کرمیت
و حرارتدر که باشده شرابی یقرنه انشدر که کوزده
خوابی یقر یعنی محو ایدوب کیدرر و شرابی یقمه دن مراد
احوال عشقی بیاندر کسی که سرق محبت در وزندا
تش زتاب سایهٔ آن آفتاب میسوزد ع بیت

شول كيمه كه برق محبت اكا آتش اوره اول كيمه نك
شعله نيايه سنده آفتاب سوزان اولور مراجعه :
جرمم كه آتش فتند بر زهد و صلاح منك عبارتلرندن
ع بيت بنم نه جرم سوزد اين متاع زهد جرمم واركه
زهد و صلاحه آتش دوشدي يعني زهد و صلاحه اسباب
آتش اتلانه ياغمه دن بنم صوچم بو قدردر زيرا چو
متاع تازه لك شمشكندن سوزان اولور نته كيم
الشباب شعبة من الجنون بيور مشلودر يكسست
آتش وآب حيات در وفق كه كرنك جكر تشنه آب
بسوزد آتشك طبيعتي خار يابس در وآبك طبيعتي
بارد رطبدر وكرنك كافك تحليله بيمك كسريله ياي :
مصدريه ايله حرارت معناسنه در وجكره اضافتي
وجكرلك تشنه يه اضافتي لاميه در وبيانيه اولمق جا
نزدر ع بيت آب حياتله آتشك تطبيق بوددر شول
وقتله كه جكر تشنه نك حرارتي صويي يقا يعني حرا
رت جكر تشنه دن صو آتشه دونوب برابر اولوب روزي
كرمم وفا باز ميجهد برقي كه در عنان صبوري شتاب :
ميسوزد كرمم كافك تحليله اسي معناسنه در ع بيت
وفانك روي كرمندن بر شمشك صيچور كه صبورلق عنا
ننده شتاب يانور يعني ارتق صبره مجال قالمز فدا
براينشايند آتش عرقي كه توبه كرد وز شوق شراب
ميسوزد ع بيت الدا ايچون عرقينك آتشين
تسكين ايدوب سونديرکوز كه توبه ايلدن وشرابه
ارزوسنده يانوب يانيليورز حديث عشق
جان قربان مكوييد بدز ديدايت حديث امّا
مكوييد حديث بونده قصه معناسنه وبدز
ريد دال اوّلك ضميله دردیدندن امر حاضر جمع مخا

طبدر يعني معناسي اوغرلكوز دیمکدر امّا بو محلده
نهانى تعليم ايدمكوز ديمه دن عبارتدر ع بيت :
عشق جان قربان قصه مسن سويلمه كز بو قصّه يي
كيزلوجه تعليم ايدرب اوكرنيكز امّا سويلمه كز
متاع من كه ني ارزد بتاراج حكايت بامن از يغما
مكوييد ع بيت بنم متاعم يغمايه دكمز بكا يغمادن
حكايه سويلمه كز بطور رما نكيد منع ديدار وليكن
راز با موسي مكوييد ع بيت بزم طور رمزن منع ديدار
ر صغز يعني بزم طور رمزه ديدار ممنوع دکلدر و
لكن بو رازي حضرت موسي عم مه سويلمه كز مراد
ديدار دنيا نه دخي محالدر اولمدوغنه تلميحدر قيامت
رازي بهشتيم در نتيم دكر افسانه مردم مكوييد ع بيت
قيامت كبيري يه قودق وكتدك دخي قيامت افسا
نه سن سويلمه كز يعني بز موتوا قبل ان تموتوا حكو
سنجه ترك ماسوي ايتمشز ديمكدر چه باشد
جان نشاني ايت حكايت بدست واستين ما مكو
ييد چه باشد نه شيدر يعني شي دکلدر معناسنه
در وجان نشان وصف تركيبي در ويا مصدريه در
ع بيت جان نثارلق نه شيدر بو حكايتي بزم
دست واستينمزه سويلمه كز دست واستين على طريق
مجازکنددن كنايه در وبالجمله مراد عاشق صادق
يانده جانان بولنه جان فدا ايلمك جزوي دردیمك
ادلور چو ناحق كشتكان اوشماريد بحق زخمم
ادكرما مكوييد ع بيت چونكه اول يارك ناحق
مقتوللري يعني صايه سبكز آنك زخمي حقيچون
كه بزدن سويلمه كز يعني بزي يارك ناحق :
كشته لرندن عدّ ايتمه كز نشاني از دل عرض نياور

ذکر غم را جهان پیمان مکو بید نشانی ده اولان
یا وحدت ایچون ندر و جهان پیمان وصف ترکیبی در
جهانی سرتاقدم دولاشیجی معناسنه در و غمه
جهان پیما دیدیکی غمک هر پرده بولندیغی حسبیله در
ع بیت دل عز یمیدن بر نشان کتور مدن هرده‌ی
غمه جهان پیما دیمه کز و معلوم اوله که بو غزلک
صوفیه اصطلاحنده مذکور اولان خراباتیلر لسا
نی اوزره واقع اولمشدر نته کیم شاعر بیور ر بیت
بر حالته وارمشدر ارباب خرابات کیم دوشله هیله
کورمز ایدی اهل کرامات نتاملک حرم جو یان دری
رای هر ستند فقیهان دفتری رای پرستند دردن
مراد باب مکه مکرمه در و دفتر بونده کتب فقهیه‌دن
عبارتدر ع بیت حرم شریف طالبلری بر قپویه ملا
زمت ایدرلر فقیهلر ایسه بر دفتره ملازمت ایدرلر
یعنی هر کسنک بر حالی وار در نته کیم شاعر بیورر
بیت خلاق جهان عالمه قیلدقده تجلی هر شیئه بر
حال ایلدی تیلمش مثلی کروهی زشت رویند اهل دنیا که
زیب و زیور مزای پرستند زیب و زیور زینت معنا
سنه در ع بیت اهل دنیا بر بولوک چرکین یوز
لولردر که زیب و زیوره ملازمت ایدرلر دیمک در
و بالجمله مقصود عشق حقیقی یه کوره عشق مجازی
بیت اولدی عجب دارم زدیدا اهل عصیان
که دامان تری رای پرستند دیب بونده خوی معنا
سنه در و تر لغتده یاش معناسنه در اما بو
محلده تلویث معصیتدن عبارتدر ع بیت عجب
طوترم یعنی تعجب ایدرم اهل عصیانک خوبندن
که بر ملوث دامانه ملازمت ایدرلر اندن دعوا

ی شیخ و برهمن اینشیر پرستند ماند که هر یلک داوری
پرستند داور حاکم معناسنه در و یا مقصد وحدت ایچو
ندر ع بیت اکچون شیخ و برهمنک دعواسی قالدی که
زیرا ایشی بر داوره ملازمت ایدرلر یعنی شیخ زاهد
و برهمن عشقه ملازمت و خدمت ایدرد یکسد ر پرانکن
پرده تا معلوم کردد که یاران دیگر برای پرستند ع بیت
پرده‌ی قالدر تا معلوم اوله که یاران غیره ملازمت و
عرض نیاز ایدرلر زاهل دردشو عرض که اینجا جمع کرا
ن کو هر برای پرستند کرای کانک اکثر یلمه عرض
و محترم معناسنه در و کو هر ذاتدن عبارتدر ع
بیت ای عزیز اهل درد دن اول زیرا بن جماعت
بر عزیز و شریف ذاته محترمه ملازمت و عرض نیا
ز ایدرلر ع حسن نور افشانت ارایش ع
ایمن شد لاله سان شمع تجلی سر بسر دامن
نشود ع نور افشا وصف ترکیبی نور ساچیجی معنا
سنه و تا ضمیر خطابدر و اراکر معناسنه در
وارایش زینت معناسنه در و ایمن الف و یملک
فتحه‌لریله شود وادی در که حضرت موسی حضرتلری
نور تجلی مشاهده ایلمشدر و سان ادات تشبیه
در و بو بیتده خطاب حضرت رسول اکرم صلی الله
علیه و سلم حضرتلرینه در ع بیت سنک نور افشا
اولان حسنک اکر ارایش ایمن اولمسه لاله
کبی شمع تجلی باشدن باشه دامن اولمز فتامل
چون تر بجز م خنده برجست که در فردوس ما ع
طوبی از هنر مرد کی سامان ده کلخن شود ع
بیت جنته نجه خنده اوردی او لیم که بزم جنتمزده
طوبی هنرمرده لکندن کلخنه انتظام ویریجی اولور

یعنی بزم فرد وسمرده اولان طوبه یشرعرده لکندن
کلمت افروز اولوب یانوب فرد دس بوینده عشق الهی
کنایتدر فتامل کزباهل روضه کویم لذت درد و
ملال عشق جنت مختصر در ماتم وشیون شود ۶
شیون بونده ماتمك عطف تفسیریدر ع بیت
اکر درد وملال ذوقنی اهل جنته سویلرسم جنتلك ذوق
وصفاسی ماتم وشیونه کوره مختصر اولور ماتم و
شیون دیدکی درد وملال عشقدن عبارتدر که
نتیجه سی ذوق دیداردر حضرت مولی جمله منه عذاب
و مصائبنی میسر ایلیه یا امین زیرشی ای ابرغم
برکشت زار کریه ام دانهٔ صد خوشه دهد خوشه
صد خرمن شود ریزشی کلمه سی ریزسی کن تقد
یرنده در بویله تخلکرده برکت لفظی تقدیر
اولنمق قاعدهٔ کلیه در وکشت زار کافده کسریله
اکمنلك معناسنه در ع بیت ای غم بولوطونم
کشت زار کریه مه بر ریزش ایله یعنی بر یاران
یاغدر که اکمك بر دانه سی یوز خوشه و هر خو
شه یوز خرمن اوله مراد کمال مرتبه طلبنچوم
عشقدر که بر افروز بنم شمعی بر دم از خویش
اذان پس چراغ مرده در دیر وحرم روشن شود
ات شمعه اشارتدر و پس باتك تنحیله چوق
معناسنه در و دیر دالك فتحیله کلیسا در و
حرم کعبهٔ شریفه دن عبارتدر ع بیت اکر
کندی مزارمزا وزره بر شعله لندسك چوق
سنو یمنی چراغ دیر وحرمله روشن اولور
دی یعنی اکرم رولمزده اولان مهر ومحبت شمعی
اظهار ایلسك بزا رمز زیارتگاه اولوردی

دیمك اولور رمتا مل کرچه یعقوبم اکرچه مه
در آتش زنم صد مه کنعان خراب از بوی پیراهن
شود ع بیت کرچه یعقوب عشقز امّا اکرجانه
بی اتشه اورسق بوی پیرهندن یوزمه کنعان خرا
اولور یعقوب بیله مه کنعان ذکری تناسب الفاظ
قبیلندندر وجانه اتشه اورمه سی ویوزمه کنعان
خراب اولور دیمه سی ادعای شاعرانه در یعنی سینه
مزده اولان نار عشقله جامه مزی سوزان ایتسه بو
بیلدن خوبان زمانه متأثر اولوردی دیمك اولور
کفتم از عمر ابد عمری ندارد ذوق کفت خالی از ذوق
نباشد کر شهیدم شود ذوقده اولان یاتنکیر
ایچوندر ع بیت جانانه دیدم که عمر عمر جاودانی
ذوقنه مالك دکلمدر جانان دخی جواب ایدوب دیدیکی
عمر اکر بنم شهیدم اولسه ذوقدن خالی اولمازدی
دی یعنی عمر جاودان ذوقنه مالك اولوردی ۶
حیفست که دستی بنمکدان تو یابند زاغان هوس را
مکس خوان تو یابند دستندن مراد دست اغیا
ردر و یا تنکیر ایچوندر و نمکدان لغتده توزلقدر
اما بوخلده ومالدن یا خود مهر ومحبتدن کنایتدر
وزاغان هوس ارزوی نفسانیه یه تابع اولان
روسیاهلردن عبارتدر که مراد اغیار در وخوان
لغتده سفره معناسنه در اما بونده نمکدان کبی
در ع بیت کرچه کندی جانانه خطاب ایدوب بیو
رر که ای جانان پاکك دامان صیفدر که سنك نمکدا
نکده یاداد بوله لر و هوس زاغلری سنك خوا
نکده مکس بوله لر ای کل ز صبا را بکرداست
که صبا دامرغان همه بنیشتر ز بستان تو یابند

کلمدن مراد مذکور جاناندر و صباندن مراد جانانك
محرمی در و مرغات اغیاردن کنایتدر و بستانکون
جاناندن عبارتدر مع بیت ای گل کوی صبادن
یوکلی دوندر یعنی صبایی دخی حضور که او
غرتمه زیرا اولمیه که مرغات صبانك کوزلتو
توسی سنبلیه بستانکم پوله بوله بستان
واو سر عرنه واو ایله عجمی درلکن احدهما نك مقام
افرده استعمالی جائزدر باید که رشحهٔ جانت بلب
خضر و مسیحا نا جرعهٔ از چشمهٔ خوان تو یابند
مع بیت کر کدر که حضرت خضر و مسیحا عم و علیهما
نك جانلری دودقلرینه ایرشه تا کم سنك چشمهٔ
دیوان وصالکدن بر جرعه بوله المرخطا حضرت
مولایه در جلّ جلاله و عمّ نواله و لا اله غیره
شرمندهٔ آن خشك لبانیم که هردم دست ولب
آلوده ز مهمان تو یابند شرمنده جمل معناسنه در
وخشك لب وصف ترکیبی در والف ونون علامت
جمعدر لفظه معناسی توری دو دقلیلردر دیمك
امابونده اجلردن عبارتدر ودست و لبی آلوده
اولنلردن مراد طوقلردر مع بیت اول خشك لبا
نك شرمنده سی یوز که هردم سنك مهمانلرك دن
اولنلرك دست و لبی آلوده بولورلر محصول کلام
کندی مهمانی خشك لب وتهی دست و مخاطبك
مهمانی چرب لب و آلوده دست تقابس اولدیغی
بیان ایدوب عرض مساوی فقر ایدر فتأمّل ای وا
ی بر آسوده دلانی که بجنّت درکام و دلم لذّت
پیکان تو یابند ای حرف ندا ز منادا محذوفدر
مراد جاناندر وای لفظی مرحوم سودی افندی

دیوان حافظ شرحنده بو یله بیان ایتمشدر که
وای لفظی فارسی در عربیده ویل معناسنه در عذابا
وجهنمده بر دره در انتهی کلامه امّا الغلطرده وا معنا
سنه در دیدکلرنده اصابت ایتمه مشلردر وا سو
ده دلانا درد عشقدن خالی اولنلردر وپانتکیر
اچوندر و کام دماغ معناسنه در و پیکان اوق
دمرندر مع بیت ای جانان وای آسوده دل اولنلره
که سنك پیکانك لذّتنی بنم کوکلم دماغنده بو
لورلر امّا فتنه که درفون کمند آشوب قیامت
وسلسلهٔ زلف پریشان تو یابند درفون کمند
فتانه مستغرق ایدر وغالب اولور معناسنه استعما
ل اولنور وسلسله زنجیر معناسنه در وزلفه
اضافتی بیانیه در مع بیت اول فتنه که آشوب
قیامتی فتانه مستغرق ایلدی یعنی آشوب قیامته
غالب اولور اول فتنه بی عشاق سنك سلسلهٔ
زلف پریشانکده بولورلر چون شعر تو عرفهٔ
بیکر بینند که غالیست بهر بیت که در صفحهٔ دیوان
تو یابند مع بیت ای عرفه سنك شعرك بیجه او
رندیلرکه غالی در هر بیت که سنك صفحهٔ دیوا
نکده بولورلر مراد محمّددر ع فرد بنشاه عشق
نکار نرسد کمند عقل بقا حصار ماندست نیشاهٔ
کیف معناسنه در و نکاردن مراد دلداردر و کمند
عقل اضافتی بیانیه در مع بیت بزم دلدارمز
ك لیلی محتشنه عقل ایرشمز عقل کمندی
بزم بو کیبلك حصارینه ایرشمز سنبلك عنا
شوای ذرّه محال اندیش که آب فتاب بکرد سوا
ر ما نرسد سنبلك عنان بو یله یرلره چست

وجهاکدن عبارتدر و محال اندیش وصف ترکیبی در
معناسی محال فکر ایدیجی دیمکدر و کرد تو ز معنا
سنه در و سوار اتلو معناسنه در ع بیت
ای محال اندیش اولان زرع سبلک عنان اولمه
که بو بزم شهسوار عزه تو زینه انتساب یتشمز کسی
بلطفی که دیگرا امیدوار شود که می فروش بدر دخار
مانرسد اولکه که اسمدر و ثانی حرف تعلیلدر
و می فروش وصف ترکیبی در باده صاتیجی معناسنه
میخانه چیدن عبارتدر و درد رنج والمدن عبارت
تدر و خمار مخمورلق معناسنه در ع بیت بو کیمه
دخی کیمک لطفنه امیدوار اولور که میخانه جی بزم
مخمورلغمز درونه ایرشمز یعنی درمان ایلمز حکایت
غم مجنون و کوهکن مشنو که هیچ غم بغم روز
کار ما نرسد روزکار بو یله محللرده زماندن عبار
تدر ع بیت مجنون و فرهادک غم و غصه سی
قصه سنی دکلمه که هیچ بر غم بزم زمانمز غصه سنه ایرشمز
یعنی بزم غمز انلرک غمنه غالبدر دیمکدر اولور
مدد میطلبم که از کسی هات بهتر که هیچ کس بمراق
کار ما نرسد ع بیت کیمسه دن مدد استمز و
چم اول یکرکدر که هیچ کیمسه بزم کارمزک ضرابلغنه
ایرشمیه کسی که از مژده خون در کنار خنده
نرنجست بذوق گریه ای اختیار ما نرسد ع بیت
بر کیمسه نک مژه سنک کنار خنده یه یاخود
کنار خنده ده قان دو کمدی یعنی بالضروری کلمک
لازم کلدکده اول اثناده خونریز گریه اولمدی
و بالجمله بو یله اولمین کیمسه بزم ذوق گریه مزی
اختیار منه واصل اولماز دیمکدر اگر دایم

بیرون

بیرون غم و کنج بیج ریار بیرون تانه کسی از دیار ما نرسد
ع بیت اگر درونده اولان غمی طیش و بیرونده
تن بزم دیارمزدن بیر دیاره کیمسه تانه روی ایله
ایرشمز یعنی دیارمزه هر کیم کلورسه غمکین
کیدر کذشت قافله ای مهربان رفیق بپرس
که دست طعن بافتاده یار ما نرسد قافله نصرها
بمدن اسم فاعلدر اصلده طائفه قافله ایدی کثرت
استعمالیله موصوفه نزل اولندی و مصدری
تقفول کلور لغتده سفردن دونمکه دیرلر اصطلا
حده و استعمالده جماعت مسافرینه دیرلر
کرک کتمسون و کرک کتمسون و کرک سفردن
دونسون کرک دونمسون اما عسکر جماعتی
اولمق شرطیله و مهربان لفظی رفیقک مقدم
وصفی در ع بیت ای مهربان رفیق قافله کچدی
کل بتش که دوشش بو کرزی قالدر و بو کلدوب
قافله دن کیرو قالمیه لم که دست طعن دشمن بو
کمنه ایرشمسون یعنی نه عجب عاجزدر دیو طعن
ایلمسونلر عرض را عشقده همراه اولان مرشدلر
استمدادر در چه جای خامه عرفی که کلک حافظ نیز
بنقش خامه معجز نکار ما نرسد حافظدن مراد
خواجه حافظ شیرازیدر قدس سره و معجز نکار و
صف ترکیبی در معناسی مبالغه ایله بی نظیر نقش
ایدیجی دیمکدر که مراد اشعار بلاغت شعار یاز
دغی در ع بیت خامه عرفی محلی دکلدر زیرا حا
فظک دخی قلمی بزم معجز نکار اولان خامه مزک
نقشنه یعنی تحریر کلمات فصاحت آیات ایتمه
سنه ایرشمز دیمک اولور فریاد الشفا

وجهل محنت خانه میسازد خراب مستیم کبی هر دور
او ویرانه میسازدم بیت عقل دار الشفا وجهل
محنت خانه دور ربر مستلك خرابی بوزار ویله مستلك
که هر ایکسی ده ویرانه ایدر مستلکدن مراد عشقدر
چنان ناشایسته عشقیم که بعد از سوختن کردوت
زخاکم بلبل از خاکسترم پروانه میسازد خاکستر ا
تنك یقدوغی شیدن حاصل اولان کلدر م بیت
عشقه اویله ناشایسته ولایقم که فلك بنی یقدقدن
صکره خاکمدن بلبل وخاکسترمدن پروانه ایدر
تلکم اسناد مجازدر رفتار تال دو ردی پارسا کشتیم
مذاقیم بیحلاوت شد مرا جام شراب وگریه مستانه
میسازد پارسا های عجیله عابد وزاهد معناسنه
در ومذاق دلك اوزرینه لذت الان یرد روگریه
مستانه سرخوشلقده اغلمغه دیرلر م بیت
برایکی کون زاهد اولدم مذاقیم بیحلاوت اولدی
بکا جام شراب وگریه مستانه یرار چو تنها کردم
از غمهای او صد طعنه ها دارم میان بیغمان تنهاییم
دیوانه میسازدم بیت چونکه اول یارك غملرندن
یالکز اولدم یوز همنشین ومصاحبم اولسه بی
غملر اره سنده تنهالق بنی دیوانه ایدر تنهالقدن
مراد غملردن ایرلمه سیدر بکو صوفی جامه دار دبا
سر بازار بشیادی زهی ب ابنوس اینها عصا وشانه
میسازد بشیادی مرایلق وکذابلق معناسنه
در وشانه طرنیله بوق معناسنه درم بیت
صوفیه سویله سر بازارده نه مرایلق واردك
ابنوس اغجندن بو عجله عصا وشانه یاپر
مراد اهل ریا اولان صوفیلره تعریضدر

چو در بیت الحرام الی مکن تبعیتن عرفه که او در کعبه
اسباب رهبتخانه میسازد بیت الحرامدن کعبه ا
شریفه مرادر واو ضمیری عرفیه راجعدر م بیت چونکه
بیت الحرام کلدیسن عرفیه تبعیت ایتمه یعنی تابع
اولمه زیرا عرفه کعبه ده بتخانه یولنك اسبابن دوزر
خضر اکر بر لب کشتی جست ای دارد بکذار از چشمه حیوا
ن که سراب دارد خضردن مراد بونده ماء الحیوة دولت
دنیایه واصل اولانلردر وسراب اوزاقدن صو کبی کو
رنن یردر ویا حصریه در اشارتی ده اولان تنکیر
ایچوندر م بیت خضر اکر کیمسه نك لبنه صومتن طو
ترسه که اب حیات چشمه سندنکه سراب ایلق واردر
منصود ممنون اهل دنیا اولمه دیکدر التفاتش
بلب تشنه ما نیست دریغ هرکه در جام بیت زهر
عتابی دارد التفاتش ده اولان شین ضمیر اضمار
قبل الذکر طریقی اوزره هرکه لفظندن مفهوم اولان کسه
راجعدر وجام بیت اضافتی بیانیه در وزهر عتاب
دخی بویله در ویا تنکیر ایچوندر م بیت هرکمکه سوز
قدحنده عتاب زهرینی طوترسه بزم لب تشنه مزه انلك
التفاتی دریغ دکلدر همه عشق نکند دست بنلك تو
دراز هر جنون شوری وهر سلسله تابی دارد شور بونده
جنونلق معناسنه در ویا وحدت نوعیه در وتاب
بونده بوکمه وبورم معناسنه در ویا وحدت ایچوندر
م بیت هر بیر عشق سنك زلفکه ال اوزاتماز هر ن
الجنون فنون مفهومی اوزره هر جنونك بر دلی جنو
نلق وهر زنجیرك بر کونه بوکمه واردر وجائزدر که عشق
لفظینده مضافی محذوف اوله وجنون معناسنه
اعتبار اولنه بس م بیت هر بر اهل عشق سنك زلفکه

الى ازاغماز زيرا هر جنونندن بر درلى ديوانه لك وهر
زنجيرده بر كونه بوكيم وار دريغ اولور اما معناى
اول اقتضا اولديغى ظاهر سوا بيدا دررفتنك لن ترانى
نشئه ده مهر زبان ارنى ابنه جد هشست كه هر وقت جو
ى وارد بو بيت حضرت موسى عم قصه سنه تلميح و
اشارتدر يعنى لن ترانى سن بنى كوره مزسن ديمكدر و
مهر ميمك ضميله در و معناسى معلومدر و زبانه اضا
فتى لاميه در و زبانده ارنى يه اضافتى دخى بويله در
وارنى كندوكى بكا كوستر ديمكدر نته كيم نص شريفنده
تابندر رب ارنى انظر اليك قال لن ترانى ولكن انظر الى
الجبل فان استقر مكانه فسوف ترانى الايه وابنه
اسم اشارتدر قريب اچون مشار اليه ارنى لفظى در
وجوابندن اولان يا وحدت اچوندر نوعيه در ودار دكلم
سى بو بيله بزلرده وار لغدن عبارتدر م بيت لن
ترانى جوابى ارنى ديين زبانك مهرى اولماز يعنى ارنى
دين جواب لن ترانيدن سكوت ايدوب دهاردن ما
يوس ونوميد اولماز زيرا بو اولا بر كلامدر كه هر وقت
بر دارلو جوابى وار دره مراد بيدار در دنيا اولمايوب اخر
تده مقرردر ديمك اولور بيرلك كلر انده بعد زحمت
ديبا وحرير اوكه جون حيرت ديدار نقابى دارد ۶
بيرلك كلمدن مراد روى جانانه در و ديبا وحريردن
مقصود نقابدر معلوم اولكه زمان سابقده خو
بان اكثر نقابيله كزرلرميش بو سوز انكا كوره
در و او ضميرى جانانه راجعدر و نقابيده اولان يا
تنكير اچوندر م بيت بيرلك كلكى نازلك روينى
ديبا وحريردن نقابيله ازرده ايلمز اول شوخ كه
حيرت ديدار كبى نازك روينى ديبا وحريردن نقابيله

ازرده

ازرده ايلمز اول شوخ كه حيرت ديدار كبى نقابى
وار در اسمان كر بجدل هاى دراز دبو كاب رخش
ما نيز عنانى وركابى دارد م بيت فلك اكر بزيله
جنك ايچون ركابه ايق كتورر سه يعنى اتلنوب سا
بزم ايتمزلر دخى عنان وركابى وار در يعنى بز دخى
سوار اولورز مراد خصم اعتراضندر نظم عر
تر وتازه است جه عالى جه وسط خار وكل ابر جه دمد
حسن شبابى دارد تر بوندن نازك معناسنه در
وتازه است اصلنده تازه استدر و ضرورت وزن اچون
ها رسميله همزه محذوف اولمشدر و شبا
بيله يا مصدريه در م بيت عرفينك اشعارى
اكر عالى در و اكر وسط در جمله سى تر و تازه در خار و
كل هر نه بتر سه تازه لك حسنى طوتر يعنى تم
تازه در ديمكدر و كلدن اشعار بلندى و خاردن نظم
وسط هيوندى مراد اولنور و بالجمله عرفى تمدح
اولنور ۶ خم بجوش امد بكو جون توبه اكنون
نشكنند توبه اكر نه شرابى كرده ام جون نشكنند ۶
خم ضمتيله كويدر و جوش لفظلرى نيجه معناسنه در
ونشكنند كلمه لرى بوندن فعل لازم اعتبار اولنور
م بيت خم جوشه كلدى سويله كه توبه شمدى
نيجه بوزلسون شول توبه كه شراب سز ايكن ايتمش
ايدم نيجه بوزلسون درجمن هر كز نكرداد سرو قا
مت جلوه كر جالت باغبان صد نخل موزون
نشكند ۶ جلوه ضالمقدر اما استعمالده عرفى
عرفى جمال اتمه دن عبارتدر ونشكند بوندن
فعل متعدى در م بيت جمنده هر كز اول سر
و قامت اولان جاناننك بر جلوه ايلمديكه باغبا

اوتاندیغندن توز انحل موزون قیرمیه بر دهانش
زن کرارد نام همت بر زبان تشنه‌ئ کو جام جم بر فرق
جیحون نشکند - دهانش ده‌شین ضمیر اعتبار قبل
الذکر طریقیله تشنه‌یه راجعدر و کوکه اودی محققدر
وفرق دیه معناسنه‌در ع بیت دهاننه اورکسه
نام همتی دلنه کنوررسه شول تشنه که جام جی
فرق جیحونله قیرمز قتل کرداهم جای بعشاق
از شراب شوق دوستی بوی لیلی کر برآید رنك
جنون نشکند ع بیت اکر عاشقلره شراب شوق
جانانده بر قدح ویرسم بوی لیلی ظاهر اولدقده ز
نك جنونی متغیر ایتمزدی فتامل در بیان شعر عرفی
وقت عرفان خوش کز صمد لفظ را بر لب بجد.
شان مضمون نشکند ع بیت عرفینك شعرینی بیان
ایتمکده اول کیمسه‌نك وقتی خوش اولسونکه لفظی
لبندن ناهموار اوقومیه وشان مضمونی متغیر ا
یلمیه ح خوبان چو بهم کرم بازار فروشند باهم
بنشینند و خریدار فروشند خریدار مشتری د دائما
بونده عاشقدن کنایه‌در زیرا خوبانك خریداری
عشاقدر ع بیت چونکیم خوبان بر بیرینه بازار
کرمیتی صنه‌لر یعنی سر کرم معامله اولدیلر بر
بریله اوتررلر و عاشقلری صاتولر یعنی التفات
ایتمیوب صاورلر جانانه و قاصد شناسیم و نسیم
ارباب نظر دیده بدیدار فروشند ع بیت بر نامه
وقاصد بیالمزز و کورمزز زیرا ارباب نظر دیده‌لرینی
دیداره صاترلر یعنی عشاق انجق دیداره مشتا
قدر فتامل ما معتکف کوشه لا انتهای خویشیم
ان کعبه روانند که رفتار فروشند کعبه روانلك

فتحیله

فتحیله روبدندن وصف ترکیبی در و الف ونون
علامت جمعدر و نون و دال ادات خبردر جمع روونده
رفتار فروشند دیدیکنده ایکی وجه جائزدر فتامل ع
بیت برکمدن کوشه‌ء وحدتمزك ملازمیوز اول
کعبه یه کیدیجیلردرکه رفتار صتارلر یا خود رفتا
رضیلردر رمشک قفس ما که تذروان چمن کرد
پرواز مرغان گرفتار فروشند چمن کرد کاملی
فتحیله کزیدندن وصف ترکیبی در ع بیت
بزم قفسمزك قبر یه که چمن درلشوب بیشتر ایدن
سر کلنکلر کرفتار اولان مرغانه پرواز صتارلر
یعنی عرض پرواز ایدوب عرض اولنورلر روشن
مکن ای مه شب دیجور که عشاق اند و دل خو
بشب تار فروشند ع بیت ای مه قرکلق کیجه
یی روشن ایتمه زیرا عاشقلر کندی کوکلی غصه
سنی قرکلق کیجه ده صتارلر یعنی اظهار ایدرلر
بانکه بیقیست که در کلشن فردوس صد کل بتهی
دستی بخار فروشند زین دست تهی درغلط
افتم که مبادا قفل در و خار سر دیوار فروشند بو
ایکی بیت بر قطعه واقع اولمشدر زین بوبله
بیرلرده صرف تشبیه معناسنی افاده ایدر و دست
تهی فقردن عبارتدر قفل کلید معناسنه‌در ع بیت
قطعه انلر بیرلرکه مقرردر که کلشن فردوسده بر
خاره الی بوش علنه یوز دانه کل صتارلر یعنی اکثر
جنتی تهی دست دنیا اولنلر و بیرلر دنیاده بو
کونه دست تهی دن غلط دوشرمکه اوله که قپو
کلیدینی و دیواره چنده بتن خاری صتارلر بو بیتلر
کمال فقرینی بیان ایدر فتامل عرفی تو کهر

جمع کمت ایرودرکه این جنس بسیار فرونده اخرو بسیار
فروشند کهرد نه مراد جواهر سخندر و این جنس
دیلدوکی هم بو ندن عبارتدر ع بیت آن عزه سخن جوا
هر سخن جمع ایله زیرا بو جنس متاعی البته چوق او
لور وچوق صاترلر یعنی رغبت ایدرلر دیمکدر ع
خوش انکه میبرتم از جلوهٔ جمال تو باشد هجوم گریه
ام از بادهٔ وصال تو باشد ع بیت خوشدر اول وقت
که هم میبرتم سنک جلوهٔ جمالکدن اوله وگریه ملئی
هجومی بادهٔ وصالکدن اوله چنانکه حسن ترانتنه
دوست کرده ندانم برای اهل قیامت چه ضیال تو
باشد که سمدر وفتنه دوست ترکیب مزجی درو بر
ای اداتی تعلیلدر ع بیت سنک حسنک بو بله بیرلرن
فتنه دوست کم ایلمشدر بیلمم اهل قیامت ایچون
سنک حسنک بو بله فتنه دوستکم حسنک صبا :
صبا نکنه نه وار در بو وصلی ایچون نکدازد ز حسرت
تو اسیری که مانع نکهتش بیم انفعال تو باشد چون
نبه معناسنه در واسیردن مراد عاشقدر و یا وصل
ت ایچوندر ونکهتشده اولان ضمیر غایب اسیره را
جعدر وبیم خوف معناسنه در وانفعال اوتنمق
معناسنه در ع بیت وصلنک نچه ارهمز یعنی
هلاک اولمز سنک اصبر نکدن بر عاشقک که انک انکا
هنز سنک بیم انفعالک مانع اولور زضعف
خویش ملالم امید داری وترسم که زنده مانم
واین باعث ملال تو باشد ع بیت کندی ضعفندن
هلاکی امرسن وقورقرم که بن زنده قالم و بو سنک
باعث ملالک اوله یعنی بن زنده قالدیغم سنکا ملال
ویره دم وداع ندیدم کسی بحال تو عزه مکر کسی

که

که دل ازجان کند بحال تو باشد جان بونده حیات
معناسنه در ع بیت وقت وداع ده ای عزه سنک
سنک حالکده بر کیمسه کورمدم مکر شول کیمسه
سنک حالکده اوله که وداع وقتنده کونکلی حیاتدن :
بری ایلیه ع خوشا کسی که دمی آب بی شراب نخورد
دمی که جام شرابی نداشت آب نخورد خوشاده اولان
الف ساکنه مبالغه افاده ایدر بعضلر تحت اچون دید
یلر ونخورد فعل نفی ماضی در خوردندن یعنی اجملی
معنالرنده مشترکدر بونده معنای ثانی مراددر ع بیت
زیاده خوشدر شول کیمسه که هر ساعت شراب سز
صو ایچمز یعنی هر دم که انده جام شراب اولمیه صو ایچمز
مصراع ثانی اولکی مفسردر زنقص تشنه لبی دان بعقل
خویش مناز دلت فریب گر از جلوهٔ سراب نخورد
منازنهی حاضردر نازیدندن بونده معناسی مغرور
اولمه دیمکدر وسراب صو کبی کورنن یردر
ع بیت صوسز لغک الکلی اولدوغندن بیل :
کندی عقلکه مغرور اولمه اکر کوکلک سراب دن
فریب یمدیسه یعنی سرابه کوزب الدنمادیسه
زیاده عقلکدن دکلدر بلکه صوسز لغک الکلی
اولدوغندندر کسی را ده جولان عافیت نمود
که زخم تیر بلا در رکاب نخورد ع بیت بر کیمسه جو
لان عافیته اراده کوسترمدی که یعنی رکابنه تیر
بلا زخمی یمیه یعنی هر کیم که طالب عافیت اولدیسه
زخمدار تیر بلا اولمشدر دیمک اولور روز
بخشندهٔ حیوان و تشنه بار آید کسی که از دم
شمشیر عشق آب نخورد دم شمشیردن الک :
فصیله قلج اغزندن دیرلر ع بیت آب حیات

نخشمه سنه کیدر و کیرو صوسز کلوز نشول
کیمه که شمشیر عشق اغرندن صو ایچه چه
روستائی شو بیت این عرفه که توبه کرد
دری الادست افتاد نخورد روستائی کویلی
معناسنه در وشو بیت یاسی تنکیر ایچو
ندر و این عرفیه اشارتدر مع بیت ناشترب
سز روستائی در بو عرفی که توبه ایلدی وسست
فتابدن شراب ایچدی افتاد نا مراد کندوجا
نانیدر یا خود جوباندن بر بیدر ے خوش آن
مجلس که از کرمی شرابم رو بسوزاند بهرجانب
که علظلم داغ را بهلوا بسوزاند تخصیص و بسو
زاند کلمه سی مصراع اوکده متعدی و ثانیده لازم
در وجایزدر که بوده متعدی اوله بو وجه داغ
ران اولان را علامت مفعول اولور مع بیت
خوشدر اول مجلس که کرمیتدن باده یوزی
یعنی قیزردن بر جانبه که غلطان اولیم داغلم
یانلری سوزان اولور یا خود داغیم یانلرم
سوزان ایدر و علی کلی وجه مراد کمال کرمیت
شراب عشقی بیاندر لیم که پاشرتیم امشنا کردد
درین مبتی صدا اشنحا از یک نغمه یا هو بسو
زاند ترتم ایرلق معناسنه در اما بونده
غزل اوقومدن دفی عبارت اولسه وجهدن خا
لی دکلدر و اشنحانه اوجوق معناسنه در
مع بیت اکردر دعم ترتمله اشنا اولورسه
بوسز فوقلقده بر نغمه یا هو دن بوزاتشی
نه بی سوزان ایدر مباد ر باغ مار رضوان که
انجل الای این کلشن بهر جانب که روا ر و نسیمش

رو

روبسوزاند مبادا شهی حاضر در ابیدندن و باغ ماد
ید که باغ عشق مانند برنده در و رضوان جنت
قپوجی سی در بونده منادا واقع اولمشدر روحرف
ندا مقدر در و که حرف تعلیلدر نخل ارای وصف
ترکیبی در ارایدندن معناسی اغاج بزه یجی یعنی اشجار
تربیه ایدیجی دیمکدر مراد باغبانلدر و نسیمش ده اولان
شین ضمیر اکه راجعدر و معنی ده رویه مقیدر :
مع بیت ای رضوان بزم باغ عشقمزه کلمه که بو :
کلشنک باغبانی هر قنغی جانبه توجه ایدرسه نسیم
انک یوزنی سوزان ایدر زیرا بو باغک نسیمی باد
سموم دردمیک اولور زبهر ای عافیت زانو نز
نجانی که از کرمی سر شوریده با عشق دارانو بسو
زاند مهر میمک کسریله لفظ مشترکدر بونده محبت
معناسنه در و عافیت بویله یرلرده بهر کار :
لقدن عبارتدر و زانو دیز معناسنه در و کرمی
کافک فتحیله و یای مصدریه ایله کرمیت محبتدن
کنایه در و شوریده بی معناسنه در مع بیت
ای عافیت عشقدن زانوکه رنجیده اتمیه سن که
کرمیتدن بزم سرشوریده مز عشقک زانوسنی
سوزان ایدر یعنی بغیر مراد مکال سوز نشین
بیاندر اکر یکدم نفس در دل نکه دارم ز هر
سموم جهد بهره که چند بین خانه از هر سو بسوزا
ند نفس سولق معناسنه در اما بونده اهد
ن کنایه در مع بیت اکر بر ساعت ای یورکده
حفظ ایلسم هر قلمدن برشمنکی ایلتور هر طر
فدن نیجه خانه هر جناب بایلنک و بد عرفه بسر
لت کمر نیست مردانه مسلمانت بزم مرشوید

زهند وبیسوزاند بسرکت اختلاط ایله معناسنه
مستعملدر شوید وسوزاند کلمه لری بونده امر
غایب معناسنه در ع بیت ای عرب ایی وبیرمز
شویله اختلاط ایله که اولدکده کافر ومسلمانلر
سنی زمزمله یوسوب وهندولر یقسوبه هندولر
بیتلرین اتشه یقدقلری مشهوردر واراینسه
عرب مرحوم بو غزلی مملکت هنده کلدکده سو-
یلمشدر. خوبان شهر کوهمه در مسکن منند که
شمع بزم وکاهی کل دامن منند کوکه اوده شمعدر
ومسکن خانه معناسنه در ع بیت شهرلی کوزلکری
که اهوان حرم راکنند صید دارد زوی ناوک صید
افکن منند انهاهر بینه اتان کرلی ایلدک لکن علی
طریق شذوذ انهادیمشی اولور یاخود سهو نا
سخدر رفتامل واهوان حرمدن مدن مراد کعبه
شریفه نک حرمندن اولان اهولردر که صید او
لنمه لری ممنوعدر وصید افکن وصف ترکیبی در
موصوفی محذوفدر ع بیت الهرکه حرم شریفده
اهولرنی صید ایدرلر بنم صیادم اوتمه ارزو
سنده درلر حنمای زاهد ادر اهل هدایت اتانکه
رهبرند ترا رهزن منند ع بیت ای زاهد بکا اهل
هدایت قبوسن کوسترمه زیرا اول کمسه لر که
سنک رهبرلرکدر بنم رهزنمدرلر مراد خوا
جه حافظک صلاح کار کجا ومن خراب کجا ببین
تفاوت ره کز کجاست تا بکجا بیتنک نحو اسنچه
زهد وتقوا طریق باشقه عشق ومحبت یولی
باشقه در دیمک اولور وبالجمله کندوی عشاقدن
اولدوغی بیان ایدر امشب که نور خلوتم از

شمع

شمع روی تست خورشید ومه وظیفه خور ز
وزن منند ع بیت بو کیجه که بنم خلوتیم نوری
سنک شمع رویکدن شمس وقمر بنم بنجره مدن
وظیفه خور ایدرلر یعنی انلر نور وضیای بنم
روزن خلوتمدن کسب ایدرلر دیمک اولور
تا دارم جمال تو کلخن فروز عشق طوبی وسدره
خار وخس کلخن منند خطاب جناب باری تعا
حضرتلرینه در کلخن فروز وصف ترکیبی در
معناسی کلخن یاقاندر یعنی کلخن یقیجی د
یمکدر وعشقه مضافدر ع بیت تا سنک
جمال باکمالک بنی کلخن فروز عشق ایلدکه هرک
طوبی وسدره بنم کلخنمک خار وخسیدرلر از
بس که رام کشته ورم خورده ام زخود چون
بان ابن دلا یار همه دشمن منند ع بیت انلر زبان
رام اولوب وبن کندولریدن اجتناب ایلدکمدن
سودیارک خویلری ذهب بنم دشمنمدرلر یعنی
انلره مائل اولمدیغمدن بنی سومزلر دیمک در
عمریست نوای نوحه برارم که اهل درد لبهاکشاده
منتظر شیونند ع بیت ای عمری فریاد ونغما
ت نغمه سن اظهار ایدییم که اهل درد اولان عاشقلر
دودقلرین اچوب بنم ماتمیمه منتظردرلر دارم
ز زخم اولذتی که بود اما نماند جان مرا طاقتی که
بود ع بیت اول یارک زخم غمزه سندن بر ذوق
ادنلورم که اول ذوق زخم طاقت وقدرت قالمدی
یاخود اول زخم غمزه نک لذتی جانمده طاقت
وقدرت قومدی که اول لذتی واریدی دیمک اولور
اکنون میتوان طلب نیم عشق کرد دردم

ببابان که نیست مراقی که بو دع بیت شمدی
یارم عشق طلب ایتمدی تمکندر اما کوزدردی
که هنم بو قدر بر جزا ع که وار یدی یعنی یارم
عشق دنی طلب ایتمکه جرأتم قالمه مشدر د
یمك اولور هرمان رهدکذشت و لی چهرهٔ
نیاز دارد باستان هرم نسبتی که بو دع بیت
محرو ملق حدّدن یعدی ولکن چهرهٔ نیاز لع ا
ستان حرم یار یله بر مناسبتی وار درکه اوّلدن وا
ریلی دیملع اولور ازدیدنت محروم و نادیدنت
نکشتم وردکه دارم ازتن همان چلتی که بو د ع
درداکه دیمکا که دیملع درع بیت جانانه خطاب اید
وب بیورر که سنی کورد که شاد لغدن المدم و
سندن ایرلوب محروم سیر جمالك اولدقده غم
فرقت بی اولدرمدی دیمکا که سندن محجوب او
لدوغم چلت هنوز باقی در معلوم اولکه بو کونه
ابیات بعبارتها تفسیر اولنسه تفهیم معناعسیر
او لمغین مجرد تعبیر مآل دلپذیر اولدی ارباب
کال محتاج تقریر دکلدر ۷ بهر کشتگان تو
من بعد از انکه برد کام شهید نازتو هرلذّتی
که بو دع بیت بوندن مقصد سندن مقتول الملرك
بی بهره اولدوغی انکچوندر که سنك شهید لك ناز
ع اولانلرك دماغی هر لذّت که واریدی ایلتدی
بردی فاعلی مصراع ثانیله اولا کام شهید در
عمری بسجدهٔ صنم افزو در غبتم یعنی ابا جه کشت
مراطاعی که بو د مصراع ثانی اوّلك تفسیر درع بیت
ای عمری سجدهٔ صنم رغبتم ارتدی یعنی بتم طا
عت وعبادتم زیاده اولدیکه اوکدن وار یدی

درازل

درازل رغبتم بلسیر کعبه ودیاری بنود امدم در
دیر راهب بود و تیب کاری نبو د راهب عمر هیدر
کنشتن معناسنه در و بتکار بت یاپیجی دیملع
درع بیت عالم ازلده کعبه سیرینه وار دم امیلا
بو غدی کلسایه کلدم راهب واریدی و بتکار یو
غدی بو غزل معجز رقم سرتا قدر حالات عالم
ارواح بیاندرع بزم اول بزم ایدکیم هیچ غم
فردا یو غدی تافیه سنده مرحوم ریاضی و صبری
و غیرلری بو معنادی مراد ایدوب خوب غزللرد
یمشلردر کفر و دین درکعبه و دیر ازل بود ند
لیدی صلح و جنکی بر سر تسبیح و زناری نبود ع بیت
لف نشر غیر مرتب طریقیله بیورر که کفر و دین کعبه
و دیر هله ازلده وارد یلر لکن تسبیح و زنار او ستنه
صلح و جنك یو غدی بود فی بیت سابقی کبی
عالم ارواحی بیاندر درستیکرو دنی مثل بود ندطا
عت پیشکان از مصلّای ریا بر دوش کمس باری
نبو د سبکروح دالما شاد و صریح معناسنه در
ولطیفه کوی اولند دنی دیرلر و یا مصدریه
وطاعت پیشکان عابدلر دیمکدر و مصلای ریا
دن مراد سجّاده ریادر ریا ریولع معناسنه در
و یا تنکیر ایچوندرع بیت عابدلر سبکر و خلقده
مشهور ایدرلر ریا سجّاده سنده کمسه نك
امو زنده یونو یو غدی سیر کونی زاهدان
کردم جهادیدم میرس هیچ سر نیکو یش سنکی
و دیواری نبو د ع بیت زاهدلر مجلسنی سیر
ایلدم منلر کور دم صو زمه که هیچ بمنلع و د
یوار اولمه دقی یاتی بو غدی مراد اهل ریا به اعتراضدر

بازکردم دیده را ودیدم درباغ مجاز بهشت زاغی
بود دستانی وصد خاری نبود فی بیت او عور
لدیدن باغ مجازه کوزامی اچدم یعنی باغ عشق
مجازه کیرلیجه نظر ایلدم بر اوج زاغ دستانی
ایدی یعنی بر مقدار قرغه‌لر فریاد ونغان ایدردی
وخاردن غیری بوغدی بعض نسخه‌ده دستا
ن بیرینه بوستان واقع اولمشدر وعلی کلی
حال مراد اهل مجازه اعتراضدر در تماشاگاه
دسن اهل نظر بودند جمع دیدها نکشوده و
محروم دیداری نبود اهل نظردن مراد عشاقدر
فی بیت اهل نظر تماشاگاهمسنده جمع اولمشلر ایدی
وکوزلری اچلمامش ایدی حال بوکه محروم دیدار
دکل ایدی بودخی عالم ارواحدن عبارتدر بر سر
خم رفتم واهل خرابات جهان اولین جوش خمی
بود وهشیاری نبود خم کوب معناسنه در
وبونده واو مع معناسنه افاده واهل خرابات
صوفیه اصطلاحنده ارباب ترک وتجریددن
عبارتدر واولین جوش صاحب دولت کبی
ترکیب مزجی در فی بیت اهل خرابات جهانله
خمك باشنه واردم بر بوزطعم ده اولان
شرابك اول جوششی ایدی واصلا هشیار یوق
ایدی یعنی کیف اولین جوشش خم شراب بزم
الست ایله جمله سی مست ایدی دیمکدر رفتم مثل
ازلب هر ذره ام خون الحق میچکید طعنه‌ها
محرم واندیشه‌داری نبود فی بیت هر ذره
منك لبندن خون انا الحق طمردی یعنی معنا
ی انا الحق ظهور ایدردی تا محرم ملك طعنه سی

ودار اندیشه سی یعنی قتل اولنمق قصاد فی بوتجز
بودخی ابیات سابقه کبی درعشق بود اما دل
خود میکنم بید وجان خویش کندی کوکلن و
کندی جانن اسیر بردی یعنی عاشق بوغدی
خسته لك واری اما ممنون تیماری نبود فی بیت
عاشق واریدی اما کندی کوکلن وکندی جانن
اسیر ایدی یعنی عاشق یوغدی خسته لك
اما ممنون تیمار دکل ایدی بودخی مذکوره
قیلنمشدر تنا مثل عشق اکر غم داد جان ودل
ستد عیشش مکن بیع اول بود واشوب خریدا
ری نبود فی ستد ستده کسریله مضارع مفرد
غایبدر وعیشش ده اولان شین ضمیر عشقه
راجعدر فی بیت عشق اکر بیم غم ویروب
جان ودل الدی ایسه انی عیب ایلمه زیرا اول
بیع وشرا ایدی اشوبا خریدار یوغیدی دیمک
اولوروبالجمله مراد عشق غم فروش اولوب
جان ودل الور دیمک اولور بودخی بازاری
ارواحی بیاندر طبجولدة درشدم دررشته ذ
لهاش ریش راست کر بهم خون دل بود ستاخو
نخواری نبود ریشتا تحقیق معناسنه در
اما بونده دل قرینه سیله طمرلر مراد اولنور
وعلی کلی وجه دل اضافتی بیانیه در فی بیت
لذتکه کبی مجروح کوکلمک کیروب بن قلددم
دم طمرلر شوبلیم یعنی طمرسی بن در
که خون دم موجود ایدی اما خونخوار یوغیدی
یعنی دنیا غمی یر یوغدی دیمکدر مراد عالم
ارواحی بیاندر ودرشدم داخل اولدم معنا

ذاتستان مستی عربده ودعوی بهالی و اینکه زمانت
کو یا بترا مدد ر اوّل جاری نبود مع بیت غزلنڭ
سرخوشلغی حکایه سی ودعوالری کو یا که بو
زمانده پیدا وظاهر اولدی ازلده جاری دکلا
یدی شرح ولنقدی مراد عشق سرخوشلغی
در دردکیشان همه ناموس کش کیش همند
غمکسارهم وناسورکش ریش همند درددت
مراد درد عشق وکیش ایله وصف ترکیبی اولمشدر
والف ونون علامت جمع درو ناموس کش دخی
وصف ترکیبی درو غمکسار کوکل اکلنجه سی وغم
ایچی معناسنه درو ناسورکش دخی وصف
ترکیبی در یاره‌یی اکلهمه ایدیجی دیمکدر اما المعلل
یاره‌یی تانه ایدیجی دیمکدر و ریش لفظ مشترکدر
بونده یاره معناسنه در مع بیت دردمند
هپ اولنلر هپ بربرینڭ غیر تکشیدلر بر
برینڭ غمکساری و بربرینڭ یاره‌سن تانه
لییجی درلر صبح تاشام کدایم وشب تا بسحر
شکر دریوزه کنز از دل درویش همند دریوزه
جرّ ایمڭ معناسنه در وکنز ایله ترکیب او
لمشدر وکنزار زای حقّ زایله در ودل درد رو
یشن اضافتی بیانیه در مع بیت صباحدن
اخشامه دق بربرینڭ کداسی درلر واخشامدن
صباحه دق بربرینڭ دل فقیرینڭ دریوزه سی
شکرنی ادا ایدیجی درلر زیرا بصورت شتابند
بامیزش هم که بخلوتگه معنی همه در ریش
همند امیزش الف ممدوده ایله اسم مصدر در
امیزیدندن اخطلاط معناسنه معلوم اوله

نارسیده
که صرف

که نارسیده اسمای مصدرلرڭ علامتی افرد
شین معجمه وماقبلی مکسور اولمقدر وکه صرف
عرضه در وخلوتکه خلوتکاهدن مخففدر و
معنایه اضافتی بیانیه در مع بیت اندما از
تیری صورت وظاهرده بری بربرینڭ امیزش
واخطلاطنه شتاب وتهالك ایدرلر زیرا خلوت
کاه معنی ده جلسی بربرینڭ مقابلنده درلر یعنی
صورتا صحبتلری یوغیسه معنی ده واردر د
ست ازینا جمع پریشان نکداری کایشان همه
بیکانه خویشند وهمه خویش همند مع بیت
الکی بو جمع پریشانلدن یعنی بو صورتا پریشان
اطوار اولانلر جماعتندن قوریه سن یعنی ساقنه
سن که بونلرڭ جمله سی کندی وجودلرینه
بیکانه دیرلر هپ بری بربرینه خصم قومدر
لر کفر ودین را بیراز یاد که این فتنه کرا
در بیاموزی ما مصلحت اندیش همند کفردن
مضاف محذوفدر وفتنه کراب فتنه کرلڭ جمع
دروکر اداتی اسم فاعلدر ترکیبده جی معنا
سنه بس فتنه کرا فتنه جیلر دیمکدر بو
نده مراد مرائی وزرّاقلردر علی الخصوص محلّه
لردر مع بیت کفر ودین بحثنی خاطرنکدن چقر
که بو محلّه لر بزی یارمزا اوکرنجه بربربرینڭ
مصلحت اندیشلریدر وبالجمله مراد محلّه لریا
بنده دیب بحثین ایمکدن منعدر عرفی این
نکته بمجموعهٔ احباب نویس که محتاج وفانانه
که ریش همند این نکته دن مراد بو غزلدر
ومصراع ثانی موقع تعلیلده واقع اولمشدر

ع بیت ای عمرنی بو غمده یارانك مجموع سنه
یارکه زیرا محبتان وفا برلر بر یندن ثانی لدیجی در
لر ع در محبت لب خشك ولب تر میخندد مست
ومخمور درین بزم شکر میخندند لب خشك ولب
تردن مضا قلر تخفیف قدر زنته کیم مصراع ثانی بو
نکته‌یی بیان ایدر ع بیت محبتده قوری دودق
صاجق ویاش دودق صاجی خنده ایدر یعنی مست
ومخمور بو مجلسده شکر خنده ایدر یعنی دودقلر
ندن طاتلی کولر دیمك در اهل دل خنده زنانند
نی بیند کس لب ایشان جمع با بین ذکر میخندند
بو بیت سؤال مقدره جواب واقع اولمشدر
تنامل واهل دلدن مراد رند عشق الهی اولنلردر
ع بیت اهل دل خنده ایدیجیلردر اما کیمسه
کورمز زیرا بو جماعتك دوغی بر غیری اسلوبیله
خنده ایدر جماعتدن مقصود بنه زمرهٔ اهل دلدر
ای کلیم اتش ایمن کل مقصود تو نیست تمنای
عال تو شجر میخندد کلیمدن مراد حضرت موسی
عم واتش ایمندن مقصود وادی ایمنده بر
بر اغجك باشنده مشاهده ایلدوکی نوردر یعنی
شول وقت که حضرت موسی حضرت شعیبله
اولان وعده‌سنی تمام ایلدی اهلنی وقوینلرینی
الوب شعیب قاتندن مصره کیتدی بش کونلك
یول کیتدکدنصکره طور سینا طاغنك اتکنه
یتشدی اول آنده کیجه اولدی برقتی یل جقدی
وصوق اولدی وقرانکولق ظاهر اولدی موسی
خاتوننه ایندی چقماغی چتور اودیغه لوم
اصنه لم صانور احقماغی کتوردی موسی

نه قدر جهد ایلدی ایسه کز اودن چقماقدن
عجز قالدی موسی عاجز قالدقده کیجه نك بر
آنی کیجه‌نك موسی طاغدن یکا نظر ایلدی
بر یرده اود کوردی صفوریایه ایتدی انی
آنست نارا لعلی آتیکم منها بقبس او اجد
علی النار هدی یعنی بر یرده اود کوردم واره
یم کوره‌یم شاید که یولی ویا خود جوبانلر
یاقمش اولالر یاخود اود یاننده بر کیمسه
کوررم خبر صورورم که یکا یول کوسترو دیدی و
عصاسن الیه الوب کتدی اول اودیغنه ایرشدی
کوردی کیم او دبر اغجك باشنده یانر یره یامز
روایت ایدرلر که اول اغج بوکرتلن اغجیدی اما
بعض‌لر عنبلا اغجیدی وبعضیلر عناب اغجیدر
دیدیلر والعلم عند الله تعالی بس بیتده اولان
شجردن مراد بو اغجدر ع بیت ای کلیم اول
وادی ایمنده مشاهده ایلدیکك اتش سنك
مقصودك کلی دکلدر بلکه سنك تمنای عا
لك شجر خنده ایدر تمنای محالدن مراد حضرت
موسی عم دنیاده طلب دیدار ایتدیکیدر کما قال
الله تعالی رب ارنی انظر الیك یعنی حضرت موسی
دیدیکیم یارب شویله که بکا کلامکی ایشتدردك
لطفك ایله دیدارکی دخی بکا کوستر بس
لن ترانی دیو جواب اولندی الایه وبو وجه
اوزره حضرت موسی عم دنیاده مشاهدهٔ
دیدار محال اولمش اولدی مع الله ما یشاء
ویثبت نص قاطعدر غنا مثل دیده از شاهد
استغنا میبند و بیبین که لب شام بصد ذوق

سحر بیخبر مشاهده اصطلاحلرنده دلبر معنلرنه
در واضیده اضافتی بیانیه‌در و قبر بند قبه دیملکدر
ع بیت کورکی انا بندا امیدن قبه وکورکه کیجه
نك دوددی سحر یوز دوقله خنده ایدر یعنی بشب
صیای اجتناب عالمه ارادن قطع تمنا ایتمکله سحره
انك لبی یوز دوقله خندان اولور یعنی اظهر صباحه
منتهی اولور اهلی سنده الازولردن روکردن اولی
که روز محشر به شادمان اولسن دیملك اولور کم مبا
داب وهوای چمن ملکه درو کل بز مرده به از لاله تر بنجند
ع بیت بزم چمن عشقمزك اب وهواسی اکسلك او
لمسون که انده اولان کل هر مرده تازه لاله دن بلك خنده
ایدر یعنی باغ عشقمزك صولمش کللری بیله لاله
تردن تازه وخندان دیملك اولور وجایزدر که چمن
مادیدکی چمن دل مانندیر بنده اوله بس محصول
بیت عز خینك کوکلی حزان محمده بسلنمش اول قو شده رکه مجبور
تعذروبرودة ومثالت بعلنده تره خنده ایدر در عمکده عشق
تو عجزی نکنجه هردم که بعد غم نه کرفتار نکنجه محصول بیت
سنك عشقنك غمی ایله شده عاشقی غمزاد صغر هردم که یوز غم
کرفتار دلیله صغر کودست که از شاخ تمنای تو چنیم کلها که درا
کوشه دستار نکنجه کوکانی غربیك ضمیده حرف استفهام درقی
معناسنه در ودست بولنه اقتدار دن کنایتدر وشاخ بودق
معناسنه در و تمنایه اضافتی بیانیه در وتمنادن مراد ارزو
وصالدر محصول بیت قنی اقتدار که سنك شاخ تمنای
وصالکدن کللر درو شره اوید کللرکه اول کوشه دستاره صغر
ما با انکه تماشای نقابیم نه بهر دست دوکام دل لذت دیدار
نکنجه محصول بیت آنکه برلاکه بکا تماشای نقاب الدیرمز
یعنی بکا تماشای نقاب روی جانان میسر اولور ایکن دماغ

دلیله لذت دیدار صغر یعنی کوکلده لذت دیدار موجود ومقرر
دردیکه اولورانه عمر بکم هر سوقدح ده هد نیزده دسینه‌ٔ ریش
دودن افکار نکنجه محصول بیت اول عمره که هرجانبده هر قدحن
دوکیله بزم مجروح سینه‌مزه ویاره‌لی گونلمزه صغر دل طاقت
اندیشه‌ٔ روی تو ندارد سوداز ده‌ٔ عشق نکارزار
نکنجه ع بیت کوکل سنك اندیشه‌ٔ رویکه طا
قتی طوتمز یعنی کوکلده سنك حسن وجمالك ا
ندیشه سنه طاقتی یوقدر زیرا عشق سودائی
سی کلزاره صغر یعنی جنونی زیاده اولمسون
دیو دیوانه‌ٔ عشق کلزاردن منع ایدرلر دیملك
اولور فتامل بو غزلی دخی اکثر نسخه‌لرده
نی مخلص یوقدر ٦ درچمن صورت نشان
انجمنی ساخته اند چشم بد دور بهشتی چمن
ساخته اند صور وشان صورتکبی کوزل محبو
بلر دیملکدر زیرا وشن واولیٔ فعیله ادات تشبیهدر
کبی معناسنه افاده ایدر والف ونون علامت
جمعدر وچشم بد دور بادمن کوز ابراق اولسون
یعنی یاوز کوزدکسون معناسنه مستعملدر
و پالرتکبیر اجونددر ع بیت چند صورتکبی
کوزل محبوبلر درلك وجمعیت ایلمشلردر یاوز
کوز دکمسون بهشتی جنت ایلمشلردر ٧ نشیند
دل این طایفه در قصر بهشتی که بمعموره‌ٔ دلها و
ظفی ساخته اند این طایفه دیدوکی مطلعده مذکور
اولان صور وشاندن عبارتدر ع بیت بو
طایفه قصر جنتده اوتورمزلر زیرا کوکللر
معموره سنده وطن دوزمشلردر چون بسنجند
بعر عهاد مرا یا مجنون که بیاریجه‌ٔ عهدیك سعی

ساختە اند یا مجنون دیدکی یا مجنون تقدیر
نلەدر یا صرف عاطفە و یای موحّدە معنی مع در و یا
زنجاە اویونجق معناسنەدر و بونلە مراد بازیچە
عشقدر و سخن بو نلە قصّە و حکایتلدن عبارت
تدر و یا وصدت احوالدر ع بیت بنی فرهادیلە
و یا خود مجنون نلە ئیچە طرتارلر یعنی نو جهلە دنکا
دنلە ایدرلر کە هر بریندکی بازیچە سینلە بر قصّە
دوزسلردای بر طفل بنکیر معبد صوف دریا کبین
طرف بیر ریب و بر طفل ساختە اند بر طفل بو للە معنا
ی لغویسی اوزرە در ع بیت ای بر طفل صوفیلدکی
عبادتکاهنە وریاسنە نظر بو جانبلە دخی بیت
و بر طفل دوز عشلردر مراد اهل ریا اولان صوفیلر
اعتراضلدر حلقها سوخته اند اهل بهشت ار عزت
تا شهیدان تو خونین کفنی ساختە اند حلقها
های مهملەنک ضمّیلە و لام مشدّدەنک فتحیلە
حلّەنک جمعیدر و تا ابتدای غایتە اعتدر و یا
تر ددکە هرف عرض اولە ع بیت اهل جنّت حلّە
لرینی غبطە و غیرتلرندن یاقشلردر سنک شهید
لرنک قانلی کفن دوزدکلرندنبری یا خود قانلی کفن
دوزدکلرندن برو و لکلّ وجهة هذا بر زان انجمن عشق
نمایان کاینات عالی سرفتە و انجمن ساختە اند
هذا بو نلە حذف کت نقد خبرنە در و جا بلرزدر کە علی
طریق معمول امر ماضر اولە و عشق نمایندن مراد
خوبانلدر و کاینات اصلندە کایناتدر زبانکن ر
رعایت دوز نجوب حذف و ایصال قلنمشدر و ضمیر
جمع عشق نمایانە راجعدر ع بیت معتبرینە
عشق عرض ایدیجی دلبرلرنک مجلسندن کە نیز

انلر بتون عالی یاقمشلردر و بر مجلس دوزمشلردر
یعنی بر مجلس دوزنجە خلقە عالی یقمشلردر تیران
غمت حلال است وما جنی را کە ز دل جامە و از جان بدنی
ساختە اند ع بیت اول غمزە اوقو حلالدر امّا
شول زهریە حلالدر کە کونکلدن جامە و جاندن
بدن دوزمشلردر یعنی عاشقلردر دل خراب غم
او بود کە از شهر وجود آمد او ان کە جانی و تنی سا
ختە اند بو بیت عالم اروا حە اشارتدر ع
بیت کونکل جانانک خراب غم عشقی اولمشدر
ایدی کە شهر وجوددن آوازە کلدی کە جان و تن
دوزمشلردر یعنی جناب حق آدمی یرتمشدر
دیمکدر واوات جمع تعظیم افادە ایدر لذّت
شعر تو عرفی بهمە عالم کفت کە ترا مائل شیرین دهنی
ساختە اند کفت فعلنک فاعلی لذّتلدر ع بیت
ای عرفی سنک لذّت شعرک جملە عالمە دیدی یعنی
جملە عالمە دیوردی کە سنی بر شیرین دهن دلبرە
مائل ایتمشلردر یعنی ای عرفی سنک بر شیرین
دهن دلبرە عاشق اولدوغکی جمیع دنیایە لذّتلو
شعرک افشا ایلدی دیمکدر ه دردی سودای
او فرزانە درخون میرود اشنابر هر بیندکی کل بیکا
نە درخون خیرود ع بیت جانانک بو لنلە فرزانە
اولنلر یعنی دعوای عقل ایدنلر قانە اهجنلە یودر
لر یعنی قانە مستغرق قالورلر دیمکدر یعنی
اشنالر طریق عشق اولنلر برک کل اوزرە بیکا
نەلر بو نلک خلانیدر رفتا مثل ساغر اسوده
کان غلغلە چو مستان در شراب نی کشاند
عشق را بیمانە درخون میرود اسودە کاندن

مراد عشقدن خالی اولنلردر وغلطد عین معجمه
نك فتحیله و لامك سكونیله و طانك سكون
نیله فعل مضارع در غلطیدندن وچو حرف تشبیه
در ع بیت عشقدن خالی اولنلرك ساغری
مستانكبی شرابله پولنور و عشق باده نوشلر
ینك پیمانه قان اچنده یورر یعنی عاشقلر خون
جگر نوش ایدر دیمك در بس كه خون الوده
خیزد دود از شمع دلم دن هوای محفلم پروانه در خو
ن میرود ع بیت شمع دلمدن ظهور ایدن دود اه
زیاده خون الود ظاهر اولدیغندن هوای مجلسمده
پروانه قان اچنده یورر یعنی هوای مجلسمده پرواز
ایدن پروانه قان اچنده پرواز ایدر دود اهلك
خون الود اولمسی خون جگردن ظهور ایتمه
سیدر و بالجمله مراد ادعادر از پروانه لب نداشتم
چون شود لیك الهم كز نه دل نالیم افسانه
در خون میرود ع بیت دودعلك طشره سنده
بیلمم نیجه اولور لكن ضبر دارم كه یوركمك دبنده
تا دود عمه كلنجه واقع اولان افسانه قان اچنده
یورر مراد خون عموم عشقله مالامال و پر ملال
اولدیغن بیاندر كریه در خواب و جگر بر نیشتر
و مژكان در سماع ناله مستور و نفس مستانه
در خون میرود كریه در خواب اغلمه مدن عبار
ردر و جگر بر نیشتر زیاده اضطرابده اولمه
دن كنایتدر و مژكان در سماع دیدكی مژكانك
حركتده اولوب كندوسی بیدار اولدیغی در و ناله
نك مستور اولمسی كمال اضطرابدن ناله ایتمكه
اقتداری اولمدیغندن عبارتدر و نفس بونده

اعلادر

اعلادر كنایتدر واكر مستانه دیدوكی مبالغه ایله ضعف اولدیغ
اولوب اظهار قادر اولمادیغندن و در خون میرود بیوردیغی
غم دخی افراط الم در دوشی بیاندر محصول بیت كوز خندن
یاش كلمز و جگرم نیشتر اضطراب اوزره و مژكانم اویقوسز
لقدن سماع حركتده و نالهدن دیم عدم اقتدار علتی مستور
و غنم وافر ایسه مستانه قان اچنده یورر اره نكاه كرم عرق
دیده مالامال بموج كریه زد موجی و اشنانه در خون میرود بونده
اشنانه عکس دیده دن كنایتدر محصول بیت عرقبنك
عرقین نظرندن دیده مالامال ایدی كریه بر موج اوردی
و اشنا نه دیده قان اچنده یورر یعنی چگز نیون اولدی
در ملك عشقم هر كه شهید شد نمیگنند كفن و شوید ماتم
و عید شد نمیگنند محصول بیت هر كه ملك عشقده ان شهید
ارتهایه لر اول كسه یه كفن و شوید ماتم و عید ایلمزلر یعنی
شهید عشق اولمایانلاره اعلا اعتبار ایتمزلر و یكدور ماتم
یاس معناسنه در و بونده عید دن مراد بوده در كه فوت اولان
كیمسانك سنه سی اولدقده الیه رضا سی ایچون بعض خیرات ایدوب
ثوابنی روحنه هبه ایدرلر یوسف وش اگر داست زده
بهر فتح باب محتاج التفات كلید شد نمیگنند التفاتك كلیده
اضافتی مصدر ك مفعوله اضافتی در محصول بیت اول كسه كه
حضرت یوسف پیغمبر كبی فتح باب ایچون طوغر ی كیسه ان مفتاحه
التفات ایتمكه محتاج ایتمازلر یعنی او بله كسه مفتاح سز فتح بابه
مالك اولور و یكدر كلید كاف عربینك فتحیله قارسیده اكد
انختر معناسنه در نهایت تركیبده قفل معناسنه شهرت اولمشدر
یارب كجا بریم وفا كه در متاع در كشور وجود خریدش نمیگنند
در متاع وفادن عبارتدر و كشور وجوددن مراد بو عالمدر كه
عالم شهادتدر و خریدبونده صاتون آلمق معناسنه در وشاین
متاع در وجودده محصول بیت عجبا وفانك قنده ایله ده لم زیره

بو متاع کشود وجودده صاتون آلانلار هرکس که های و هو
نکشید اهل بولنلار کوش رضا بلکوت وشنیدش نمیکنند
گفت وشنید دیمه واشتمه معناسنه اسمادر وشاین ضمیر هر
کس ده اطلاق کیمسیه راجعدر محصول بیت هرکسه های و هو
حکمیله ومامه خلقی انلک گفت وشنیدنیه کوش رضا ایلمزلر
انلک گفت وشنیدینی دکلمزلر واکا اعتبار ایلمزلر دیمک
اولور خونریز عشق بایه که چکرکوشه خلیل الله بریز تیغ و
شهیدش نمیکنند خونریز عشق خونریزلکی عشق تقدیرنده
اطلاق بویله خلقده قاعده مقرردر وده دروچکرکوشه خلیل دن
مراد حضرت اسمعیل پیغمبردر صلوات الله علی نبینا وعلیه و
شاین ضمیر اکادر محصول بیت عشق خونریزلکی نه مرتبه استغنا
اوزره در که حضرت اسمعیل پیغمبر بحکم الله کلوروا کی شهید
ایلمزلر انلوضه مراد عرفا مجنوندر واهل هوش کوشی بنغمهای
شنیدش نمیکنند محصول بیت دیوانه عرفا نالهسن اریدر هلاک
اولور وحال بوکه اهل هوش اولنلر انک ادقودخی نغمه لر قولاق
طوتمازلر   دروادی عشق ای دل اکر جان دهی هیچ باشد
ان مقبره خیره لاپایان وهیچ باشد محصول بیت ای کوکل اه
عشقده جان ویرسک نه اولور بو محل فتنه اولان یوله نهایت
ویرسکانه اولور یعنی بالتمام قطع مراحل عشق ایتمک لازم
کلور دیمک اولور ای محتسب دردهدم بشکسته کر احتسب بکن
نیشتری بر زنان پنهان دهی چه باشد محصول بیت ای محتسب ایکی
یودن کوب قرمش سن اکر بو کیجه باده نوشلره کزلی بر نیشتری و
ویرسکانه اولور جان خواهدان ستمکار ای دل از دست داده
دل دادن خطا بود تا جان دهی چه باشد ای حرف ندا ودنا
دا مقدر عاشق دور محصول بیت ای کوکلنی الدن ویرمش
وجهتمش عاشق اول ظالم جان استرایدی سنکا کوکل ویرمک
خطا ودیمیا جان ویرسک نه اولور سن خود نجی رنجیم لیک ابهر

قریب اکر بقاین خسته لاد و روی درمان دهی چه باشد محصول بیت
بن خود دیرلم لکن الدوه حق ایچون اکر سن بو خسته یه بر ایکی کون
درمان ویرسکانه اولور یعنی نه لازم کلور هردم بکنیم یارب دران
جهان نکرددلطف   این کافر جاهلرا ایمان دهی چه باشد کعرلسان
صوفیه ده ایمان حقیقی معناسنه در نتکم کتابلرده مسطور
ومعطلدر وکافر بوندن کنهکار معناسنه در محصول بیت ایمان
حقیقی ایله قوه اولدم یا رب اول جهانده اکر لطفکدن بو جاهل کنهکاره
ایمان ویرسکانه اولور یعنی جناب حضرتکه ایما
ن کتوروب دار فنادن انتقال ایلدیم مامولم بودرکه دار
بقاده دخی اول ایمان اوزره مبعوث اولم دیمکدر بانا
دوست عرضی نتوان جدل نمودن کر تو متاع جان
رارزان دهی چه باشد محصول بیت ای عرض [illegible]
ضبدلی جانانک نازینه جدل کوسترملک اولمازاکر
سن متاع جانکی اوجوز ویرسکانه اولور یعنی نه لا
زم کلور   دکر خلوت بعشرتخانه خار میماند
زوجد صوفیان صد صفه باز از کار میماند وجد وا
وداع فتحیله اصطلاحده مؤمنک باطنی وبصیر
تی نور تجلی یه ادراک ایتمکه دیرلر اکابو نده خلو
ت صوفیلرک دور سماع ایتمه سندن عبارتدر
محصول بیت خلوت باده فروشلرک عشرتخانه
سنه بکزر صوفیلرک رقص ودوراندن بوزحقه
باز اشتدن قالور مراد دورانیلرد اعتراضلر
نمانده یعنی نفس وردستان دستم درد دل ومااز دو
ست کرفتاری ظلد بسیار میماند سنان بوندن
نیزه معناسنه در وظلد خانک ولامک فتحیله
لریله مضارعدر وفارسیده یاوصدنا اجوندر
محصول بیت دشمنک زخم نیزه سی دلمله بر نفس

قالمان یعنی علی الفور زایل اولور لکن دوستلرن
اکر بر خار باسته چوق زمان قالور خزان وچند
وچون اودر از افسانهٔ دارت طی کو بیم کذریبا
کلشن نه بلبل خار بیماند او ضمیر اضمار قبل الذ
کر طریقیله کلشنه راجعدر ع بیت بو کلشنک
خزان وچند وچونی یعنی خزانک احوالی بر اوزون
افسانه در انجق درم که بو کلشنده بلبل قالمیوب
خاری قالور کسی کر بهر طاعت ماند اندر کعبه یلک
ساعت اکر داشت حساب مطلب از صد کار بیما
ندرع بیت بر کیمسه طاعت ایچون بر ساعت
کعبه ده قالسه اکر بیلورسه حساب مطلب و
مرادنی یوز کاردن الیقو مراد انجق رضای جناب
حقه ترغیبدر رو بیماند بونده فعل متعدیدر
نتامتل تمام عمر با اسلام درداد وستد بودم کنون
بیمیر دم وا زمن بت و زنار بیماند داد وستد المه ویرمه
معناسنه اسملردر اما بونده علاقه و معامله دن
عبارتدر و بت و زنار اصطلاح صوفیه اوزره
بر شی معنایه کلور لکن بو محلده کمال رقیت و کمر
بند عبودیت اولمه دن کنایه در ع بیت بتون
عمرمله داد وستدم اسلام ایله ایدی شمدی او
لیورم که و بندن بت و زنار قالور مراد عبادتدن
ایرلدم غمه تا نشستی چکر ندامت رنک عرقی بر زبان
می اورد عرقی بدستان نفاق الوده استغفار بیماند
ندامت رنک وصف ترکیبی اقسامندندر و عرق
سوز معناسنه مستعملدر ع بیت عرقی زبانینه
ندامت نشکلنده بر سوز کتوردر استغفاری
نفاق الوده قضیه ایکرد ذکر مراد بکرده مصو

میکردد

میکردد دعا بکعبهٔ حسن قبول میکردد ع بیت
یته مراد حاصل اولمق اطرافنده دولانوب دعا
حسن قبول کعبه سی اطرافنده دولانیور اجابت
اولیور مکر مرحلهٔ بی نشانی افتادم که ره زیا
دمیه بر عرض و طول میکردد ع بیت مکر بی
نشانلق منزلنه دوشدم زیرا یول صحرادن کند
یجه عرض و طول اوزره اولیور خلاف عهد تخوا
هی نعم مصاحب نشو که عافیت بنسیمی ملول میکردد
نسیم بونده بهانه دن عبارتدر ع بیت خلاف
عهدی استر سلک غمله مصاحب اوله زیرا عا
فیت بر بهانه ایله ملول اولور یعنی عافیت
از چوق بهانه ایله سندن ایراق اولور بنته کیم لا
وفاء للملول بیورمشلردر ز نداز عرش محبت
بکمرهان ایست که در مدینهٔ ما صد رسول
میکردد بونده رسولدن مراد دلیل و رهبردر
جونکه ع بیت یولدن ازمشلر عرش
محبتدن ندا بودر که بزم شهرمزده یوز دلیل
و رهبر اولور یعنی ای یولدن ازمشلر بزم شهر
مزه اقبال ایدنکز ارشاد اولنسکز و منزل مقصو
ده یول بولسکز زیرا بزم شهرمزده دلیل و ر
اهبر چوقدر دیو عرش محبتدن ندا کلور دهلهٔ
اولور بود عطیهٔ دیوان ناامیدی بس هوا
له که بکرد وصول میکردد دیوان ناامیدی
اضافتی بیانیه در ویا مصدریه در و کرد کا
فک کسریله اطراف معناسنه در اطراف وصو
لده چنکز بتور یعنی بزم قسمت اولوب واصل
اولانلر احسان عطیهٔ دیوان ناامید حاصل

ناامیدلك روزی اولمشدر دیمكدر میكرد دكافلا
نتحیله مضارع مفرد غایبدر كریدندن مشتقدر
وبی كسریله علامت استقبالدر واودات حال
اولمه ده محال دكلدر ص بالتماس شهادت بدیر
وكعبه مرو كه در مزار شهیدان قبول میكردد التما
س طلب ورجا معناسنه در ح بیت شهادت
التماسیله دیر وكعبه یه وارمه یعنی بونلره وار
مغه احتیاج یوقدر زیرا كه بو التماس مزار شهیدا
نك قبول اولور یاخود مزار شهیدنك قبول جكمز
نور یعنی مرادك حاصل اولسون دیرسه‌ك مزار
شهدای عشقه وار كه التماسك قبول اولورد
یملك اولور ونكته وجهه ضراب معرفت عز فهم كر
هر سخنش بشهر قدس ادیب عقول میكردد
شاین ضمیر عرفیه راجعدر وشهر قدس اضا
فتی بیانیه در وقدس پاكلك معناسنه در وا
دیب استاد معناسنه در وعقول عقلانك
جمعی در ح بیت عرفینك معرفتنه قربان او
لیم كه انلك هر سوزی پاكلك شهرنده عقللره
ادیب واستاد اولور مراد تمجیددر وبالجمله
بو كونه ابیات معنای شكر خدای متضمن او
لدیغی اصحاب ذكایه ظاهر وهویدادر ذكر ز
صحبت شادی كناره خواهم كرد جكر بناخن
غم پاره پاره خواهم كرد ذكر بنه معناسنه
در وشادی ده یا مصدریه در دروناخن ظرف
معناسنه در وغم اضافتی بیانیه در ح بیت
بنه شادلق صحبتندن دور اولیسرم ناخن
غمله جكری پاره پاره ایدیسرم دلی كه حضرتی را

صحت

صحت میكنند اورا رجام درد تو مست كذارم خوا
هم كرد ح بیت بر كوكل كه بی راحتلر غیری
یی اجرا ایدی اول كوكلی سنك جام دردكدن
بیكون سرخوش ایدیسرم یعنی بنم دائما راحتلو او
لان كوكلی سنك دردمندك ایدیسرم دیمك
اولور فرار یافت بسلطان درد كشور دل براح
عافیت امروز پاره خواهم كرد سلطان درد وكشو
ر دل اضافتلری بیانیه در عافیت دخی بویله در
ح بیت كوكل ولایتی سلطان درد عشقده قرار
بولدی برات عافیتی بوكون چاك ایدیسرم یعنی
كوكل ولایتنده تصرف عافیتی منع ایدیسرم دیمك
اولور ونكته وجهه كرشمه ریزیت از حد
كذشت دردلها كرشمه زار نزامن چه چاره خوا
هم كرد كرشمه بویله یرلرده ناز وشیوه معنا
سنه در وزیر لفظیله تركیب اولمشدر ویا حرف
مصدر در مفتوح اوقنمه سی ضرورت وزنحوندر
وتای ساكنه ضمیر خطابدر پس كرشمه ریزیت
سنك كرشمه دوكمكلك یعنی ناز وشیوه اید
یجكلك دیمك اولور وزار بونده كثرت معناسن
افاده ایدر نته كیم كلزار وچمنزار دخی بویله در
ح بیت سنك كرشمه آمیزلكك حددن كچدی
دللرده سنك كرشمه كیله بن نه چاره ایدیسرم
چندین كه من بجمال تو نیز بی بینم بافتاب قیامت
نظاره خواهم كرد ح بیت بویله كه بن سنك جما
لكه كسكین نظر ایدرم یعنی كوزلرم تمشیه ب
تحمل ایدر افتاب قیامته دخی نظر ایدیسرم د
یمك اولور بروز حشر كه طاعت رخلق مسطلبند

اکر عمر تو نباشد چه جان خواهم کرد مع بیت
روز حشرده که خلقدن طاعت طلب ایدلر اکر
عملی طاعت یرینه محسوب اولمزسه نه چا
ره ایدیسرم یعنی بونلا سنك غمکدن غیری
طاعت و عبادت یوقدر دیمك اولور و غمدن
مراد غم عشقدر رسید موسم آه و فغان من
عمرمی چه رخنه‌ها بدل سنك خاره خواهم کرد
سنك خاره قرا طاش معناسنه در و فارا دخی
لغتدر الف ایله مع بیت ای عمرم آه و فغانم زما
نی ایرشدر یعنی بن آه و فغان ایده جك وقت کلدی
سنك خاره نك یورکنه مبالغه ایله رخنه‌لر اید
یسرم یعنی آه و فغانم قتی طاشلره تأثیر ایدر د
یمك در مراد قوت تأثیر آه و فغانی بیان ایدر
دکر جانم زناسازی اقبال که میسوزد وفا هرور
دلم در آتش حال که میسوزد که لفظلری کم معنا
سنه اسمدر و وفا هرور وصف ترکیبیدر معناسی
وفا ایله تربیه اولنمش وفا ایله معتاد اولمشد
یمکدر و حال بونده عشقدن عبارتدر وفا
قرینه سیله مفا مراد اولنه ده وجهی وار
دور مع بیت بنم جانم کیمك اقبالی ناساز
لغندن سوزان وفا هرور اولان کوکلم کیمك آتش
عشقنده یاقوب کیمك آتش جورنده سوزا
اولور مراد تجاهل العارف صنعتی درنتامل
دو صد ره کفتم ای دل بال مکشا در هوای
کسی همین از شعله بخت کشوده بال که
میسوزد مع بیت ایکی یوز کره دیدم ای
کوکل کیمه نك هواسنده قنات اچمه

کور

کور اهمدی شعله بختنده شمدی کیمك قنادی
ینار مرا محروم مساز ای بخت خواب آلود کا
ری کی متاع فرصتم بنکر زاهمال که میسوزد
کاری بکن اصطلاحاتلرنده عاشق اول معنا
سنه مستعملدر مع بیت ای ایقو یو لاشقی
بخت بنی عاشقدن محروم ایتمه عاشق اول
متاع فرصتمی کور کیمك اهمالندن یانر بهر
کس میکند کله و از احوال من غافل دلش
بیسوزد و غافل که میسوزد میکند کله لی
وایکی بیسوزد کلمه‌لرینك فاعللری مقدر
جانانه در و دل بونده یورك معناسنه در
و شین ضمیر جانانه راجعدر مع بیت جانانه
هر کس ایله کرمیت و اختلاط ایدر بنم احوا
لمدن غافل اولدیغی حالده یورکی یانر و
غافلدر که یعنی بیلمز که کیمك حالنه یانر یاخو
د یورکه کیمك حالنه یاندوغن بیلور اما تغا
فل ایدر دیمك اوله تنامل بخوان افسانه
حسن عمل سری بکن عرضه کراما کاتبین از
شرم اعمال که میسوزد مع بیت حسن عمل
افسانه سن اوقوم شرم و حجاب ایله ای عرضه
زیرا کراما کاتبین کیمك شرم اعمالندن یانر
یعنی سنك اعمالکدن یانر دیمكدر مع دل
مارا بفسون جادوی بابل بنزد هر که از بهر وفا جا
ن ندهد دل بنزد بابل بر اقلیمدر انده بر قیو
واردر که اکا چاه بابل دیرلر هاروت و ماروت
اول قیوده محبوسلردر و مراد ایدنلره اروب
اول قیوده سحر اوکرتورلر دکلری مشهوردر

بس عمرنیڭ دخی جادوی بابل دیدهٔ بوکلامه
کوره درج بیت بنزم کوکلمزی سحر وافسونله
بابل جادوی ایلتمزطرکیم کو وفادن اوتری جان ویر
میه کوکال ایلتمز یعنی بنزم کوکلمزی دلدار وفا
دار اولور بوفسه بیوفا اولدقده تسخیره جادوی
بابل اولسه سحر وافسونله کوکلمزی الوب بنزی
کندویه مفتون ایله مز دیمکدر اولور کر بکشی
وفامیکند ورنه بحشر دست ما اب رخ دامن قاتل
نبرد کشی کاندن تمثیله مضارع مفرد مخاطبدر
ومیشکند بونده فعل لازم اولمق اوزره درج بیت
اکر بزی قتل ایدرسه ورنه وفا شکست اولور
بوفسه محشرده بزم دستمز دامن قاتلدن یوزی
صوین تلف ایتمز یعنی محشرده بزسندن تظلم
ایتمزز دیمکدر اولور بیخودی را نماید بتو مجنون
ترا طرکر از بانگ جرس را بمحال بنرد بتو بکوی
تو تقدیرنده در وبانگ اواز در وجرس چاکدر
درج بیت بیخودلق یعنی لایعقللق یول کوسترر
سڭا کور که بوفسه سنڭ مجنونڭ جرس
اوازندن محاله یول ایلتمز یعنی واصل اولماز
بحر غم جمله کنارست کر از جود کرزی کشتی اهل
فنامست ساحل بنرد بحر غم اضافتی بیانیه در
وساحل دکمز کنار بدر اما بونده سرور دنیادن
کنایتدر درج بیت غم دریاسی جمله کناردر اکر
کندکدن بحرسڭ زیرا کشتی اهل فنا یعنی افنای
وجود ایدنلرڭ کمیسی ساحل سروره راحت
دنیویه منتهی کورنزمز هر که اندیشه او چشمه
کوثر نشود بی بشیر یعنی ان شکل وشمائل نبرد

اوضمیری هرکه دن مفهومدر اولان کیمسه یه را
جعلدر وشکل صورت وشمائل اخلاقدن عبا
رتدر درج بیت هرکیم که انڭ فکری چشمهٔ کوثر
اولمیه اول شکل وشمائلڭ شیرینلکنه ایرا
یلمز یعنی جانانڭ مرتبه شیرینی اولدیغن
فهم ایلمز دم شمشیر بود رهکذر عشق و لی
هرکه این ره نبرد بی بدر دل نبرد دم شمله غم و
زی اوزره قلیج یوزنه دیرلر ورهکذر اوغرق
وکچد معناسنه درج بیت رهکذر عشق قلیج
اغزیدر یعنی بو یله کسکین در ولکن هرکیم که
بو یولی ایلتمز یعنی هرکیم که بو رهکذردن
بحر کوکال فهوسنه ایرایلتمز یعنی معرفت
دله واصل اولماز سینه خالی مکن از درد که همرده
عشق کر سبکبار شود در ره بمنزل بنرد سبکبار
یینی یوکلی معناسنه درج بیت سینه کی د
رددن خالی ایلمه زیرا عشق یولینڭ اری اکر
سبکبار اولورسه منزل مقصوده یول ا
یلتمز یعنی واصل اولماز وسبکبار شود بیور
دوغی درد عشقدن سبکبار اولورسه دیمکدر
فناتل عازم هیچ غم اباد نکردد غم دوست که
مراد دست در اغوش نش حایل بنرد غم اباد زیاد
غلقدن عبارتدر وغم دوست ترکیب مز
جیدر درج بیت هیچ بر غم بر غم اباد غم دوست
اولان کیمسه عزیمت ایتمز که بنم حائل اغو
سنه ال ایلتمیه یعنی بنمله فوجقلشمیه دیمك
درحلاد دائما عمنالڭ اولدیغن بیاندر همه عد
لست وجز انبرلمن و فاعل دکرن عقل کل راه

بابت نکتهٔ مشکل نبرد ع بیت هب بنمراو
زریمه مترتّب اولان عدل وجزادرو حال بوکه
مرملک فاعلی غیریدر یعنی صوجی غیری
کیمسه ایشلر وجزاسن بن حکم صرحاصل املک
صوجیندن اوتورین بکا اظهار عدل وجزا ایدرلر
عقل کال بو مشکل نکته یه یول ایلتمز یعنی واصل
اولمز نکتهٔ مشکل دن مراد مصراع اوّلک مفهومیدر
حقاکه مشکلدر والعلم عند الله تعه عرفی اب شمع درا
ور د بمحفل کور را بجلت جلوهٔ خورشید ز محفل ببرد
ع بیت عرفی اول شمعی کتوردی مجلسنه که اول
شمع جلوهٔ خورشیددن شرم وحیا ایتمک مجلسدن
ایلتمز خورشیدانک ضیاسن ازاله ایتمز حاصلی اول
شمع امتابه غالبدر دیمک اولور دلبران که دل بناز
وعشوه غافل میبرند میکشند از غافلان صد رنج
تا دل میبرند ع بیت دلبرلر ناز وعشوه ایله کو
کلی غافل ایکن آلورلر یعنی آکاه اولدوغی حالده او
لورلر بلکه غافل اولنلردن کوکل الدقه یوز زحمت
چکرلر عاشقان غمزهٔ معشوقرا دو روز جزا جله
غیرت برتبول کار قاتلی میبرند ع بیت غمزهٔ جا
نانک مقتوللری روز جزاده کمندولرینی قتل ایله
نک مقبول ایشنه غیرت وغبطه ایله کوردرلر
نکسلی ارکان وان کعبهٔ دل کز شتاب میکداوندت
نجات عجز وعمل میبرند ع بیت کعبهٔ دل کاروانندن
منقطع اولمیسن که انلر شتاب ایتمه دن وعجله اوزره
کتمه دن سنی خالک عجزی قورلر وعملی کوتررلر
مراد ارباب دلدن ایرلیه دیمکدر وارباب دل ا
صطلاحده اولیاء اللهدن عبارتدر کرچه ارباب

تعلق وقف طو فانند لیک رخت اکر کمتر بود
کشتی باساحل میبرند ارباب تعلقدن مراد اهل دنیا
در وقف بوننده موقوف معناسنه در وطوفاندن
عرض مو تدر ورخت اسباب دنیویه دن عبارت
تدر وکشتی لغتده کمی معناسنه در اما بوندده دلد
ن کنا یتدر وساحلدن مقصود نجاتدر ع بیت
اکرچه اهل دنیا هلاکی اولمقده موته موقوفلردر
امّا اکر اسباب وانتقال دنیویه سی توبه واستغفا
ر سبیله اکسلورسه کوکل کشتی سنی ساحل نجاته
ایلتورلر هر کجا شمعیست روشن میکنند از بهر بزم شمع جا
ن هرگاه روشن شد ز محفل میبرند ع بیت هر قنده
که بر شمع وار درایی مجلس اجوبه روشن ایدرلر یعنی
یقرلر اما جان شمعی که هرگاه روشن اوله یعنی روشن
اولدوغی وقتده مجلسدن ایله درلر یعنی اخرته اسعدا
د تحصیل ایلدکی سک کوتررلر دیمکدر ز حسنت جا
ج دیر از کعبه چون یابد بر تر ست ره بسی طی میشود تا
ره بجا میبرند حاج دیردن مراد کفره در وکعبه جو
یاندن مقصود اهل اسلامدر ع بیت کلیسا طواف
ایدنلرک زحمتی کعبه طالبلرندن انلر باطله یول ایله
درلر یعنی کفره باطله واصل اولنجه چوق قطع منازل
وطی مراحل اولنمق لازمدر وبالجمله مراد هیچ بر نسنه
عبث وبیهوده خلق اولنمامشدر دیمک اولور بو
بیتک بحسب الترکیب معنای ظاهری بودر والعلم
عند الله تعه بالسبیلک روحانک امیزش که چون جا
نند زاده بارغم بر دوش دل منزل بمنزل میبرند
سببک روحانک مراد تعلقات ما سوادن ازاده او
لنلر در وبار یوک معناسنه در وغم اضافتی بنیا

نیه دروودش اوموز معناسنه در اتنا بونده اوست
معناسنه تعبیر اولنمق اولی در نته کیم بر سرد خ یعنی
یرده بو معنایه ایراد اولنمشدر ع بیت چو نکزیولرن
قالدک سبک روحلر یله اختلالک ایله زیرا انلر بارغی
کو کلری اوستنده منزل بمنزل کوتررلر یعنی بار غمی
عشق سبک روحلرده بولنور دیمک اولور فتنه شو
اهل دل عزیزکه از حسن قبول مرده راجان میدهند
وزنده رادل میبرند فتنه بونده مفتون معناسنه در
ع بیت ای عزیز اهل دله مفتون اول که انلر حسن قبول
جهتندن مرده یه جان ویررلر و زنده یه کوکل ایله
درلر یعنی مرده دللری احیا ایدوب کندولری کبی صاحب
دل ایدرلر یاخود زنده رادن اولان را تحصیل ایچون او
له یعنی زنده لرک کوکلن ایله درلر یعنی الورلر حاصلی
مرده دللری احیا و زنده دللری عاشق شیدا ایدرلر دیمک
اوله و لکل وجهة ت دلی چو شعلهٔ حسن تو فرد :
میخیزد که چون فغان از مغز در میخیزد مغز بین ایله ا
یلک معنالرنده مشترکدر که بشنو فغانم کبی ع بیت بر
کوکل سنک حسنک شعله سی کبی فرد قالغز یعنی یکا
نه روزکار اولور که بنم فغانم کبی مغز دردن قالقه یعنی
کمال مرتبه درد مند عشق اوله نه مراد بادهٔ عشق و
کرنه در طلبت فغان زجوش خم لاجورد میخیزد خم
خانک ضمیله کو معناسنه در و لاجورده اضافتی بیانیه
در و بالجمله بونده خم لاجورد فلکدن کنایه در ع بیت
خاطاب عام طریقیله بیورر که بادهٔ عشق وری دکل
سن بو غصه سنی طلب اتمکده خم لاجورد فلکک جو
شندن فغانلر پیدا اولوردی یعنی اول سنی طلب
ایتمکله بولوردی دیمک اولور میبین بعجز زلیخا

مصاف

مصاف عشقست اینکه کرد فتنه زبنیاد مرد بیخیزد مصا
ف جنک معناسنه در و کرد کافک فتحیله توز معناسنه
و فتنه یه اضافتی بیانیه در و بنیاد بونده وجوددن عبارتدر
ع بیت زلیخانک عجزینه باقمه یعنی اعتراض ایتمه زیرا بو عشق
جنکی در که مردک وجوددن عبار فتنه قالدیر یعنی زلیخا بر
خاتون ایکن عشقله عاجز قالدیغنه اعتراض ایتمه زیرا
بونده زن دکل مرد بیله عاجز در دیمک اولور باتش دل
ماضو بش را مکر سنجید که دوزخ از جکرش ا سرد میخیزد
سنجیدنک فاعلی اضمار قبل الذکر طریقیله دوزخدر و
سرد صوغق معناسنه در ع بیت مکر کندی بزم
یورکمز اتشیله طرتدی زیرا دوزخک جکرندن اه سرد
پیدا و ظاهر اولور بهر زم روان کم نشستین کران :
مجمع همیشه مردم بیهوده کرد میخیزد کعبه روان بونده
مرای حاجیلردن کنایه در و کم کافک فتحیله لغتله ا
کسدن و قلیل معناسنه در اما بویله یرلرده ترک کلید
ن عبارتدر و بیهوده کرد وصف ترکیبی در کرد یدندن :
مشتقدر کافک عجینک فتحیله بیهوده و نه فائده دولشیجی
معناسنه در ع بیت مرای حاجیلرک مجلسنده او
تورمه زیرا اول مجلسدن دائما بیهوده کرد اولان
خلق ظاهر اولور اکر فسانه شمارم اکر ترانه زنم
بتو کوش دار که از روی درد میخیزد کوش دار حفظ
ایله معناسنه استعمال اولنور ع بیت اکر حکایه
صایم یعنی قصه سویلیم و اکر ترانه اورم یعنی نغمه
ایدرم حاصلی هر نه سویلرسم سنی قول طوت حفظ
ایله که هب سوزلرم درد عشق ظاهر اولور شهید
مضطرانه حالک شد مکر بر جاست که بی نسیم زراه تو
کرد میخیزد ع بیت مکر بر مضطرب شهید سنک

بو لكده خاك اولدبكر زيرا بولكدن تو زروزكار
سز قالقر ترانه بشنو كز هزار نغمه طراز يكى جو
عرزه دستان نورد ميخيزد ترانه دوبيتى يه درلر و
دوبيتى نغماتدن بر نوعدر اما بو زمانده ترانه تنن
تنن تنن ديه كه ديرلر نته كيم اهلنه معلومدر و هزار
بوندہ بيك معناسنه در و نغمه طراز وصف تركيبى در
نغمه ايدجى معناسنه مستعملدر وجوجرف تشبيه در
رود ستان نوردنى وصف تركيبى در قصه خوان
معناسنه اما بونده ترانه و نغمه طراز مناسبيله
زمزمه پرداز بلاغت مراد اولنور ع بيت بر ترانه
ايشت كه بيك نغمه طرازدن زمزمه پرداز بلاغت
اولان عرزه كبى بر پيدا دلخسكان بسته تدبير ميشوند
نارسته از كمند بر نجير ميشوند ع بيت دلخسته
اولنلر كه تدبيره مقيد اولورلر كمندن قورتلمه دن ز
نجيره اولورلر يعنى زنجيره مقيد اولورلر مراد
تقديره راضى اولميوب تدبيره شروع ايدنلره اعترا
ضدر خواب نديده اند كه ميمون اثر بود انانكه باى
بسته تعبير ميشوند خواب بونده دوش معناسنه
در رويا وحدت ايجوندر وميمون مبارك معناسنه
در و تعبير دوشى تأويل ايتمه دن عبارتدر ع بيت
بر دوش كورمه مشلردر مبارك اثرلى اوله اولك
كيمسه لر كه تعبيره مقيد اولورلر بودخى بيت
سابق كبى تسليم و رضاده اولميانلره تعرضدر بر كه
ز بوستان طرابى بچند اند چى كه مايه كسترنعمير م
ميشوند ع بيت طرابلق بوستاننده بر بهره در
شرمشلر در بر جماعت كه مايه كستر تعمير اولور يعنى
عمارت و سرايلر بنا ايدجى اولور مراد اهل دنيا يا

اعتراضدر كه الدنيا مزرعة الآخرة فحواسنجه اهل
دنيا ما الدن فرصت وغنيمت ايكن عمارت دنيايه مقيد
اولوب تحصيل زاد اخرويدن محروم قالمشلردر ديمك
اولور ايت ناولك از كمان كه ايد كه هر طرف صيد افكناب
نشانه اين تير ميشوند اولكه كه اسمدر و صيد افكنا
دن مراد شكار بازان دل وجان اولان دلبرلردر
ع بيت تجاهل العارف صنعتى اوزره بيورر كه بو اوق
يمكه كماندن كلور كه هر جانبده شكار بازان دل وجان
اولنلر بو اوقك نشانه سى اولور مراد كندى جانانى
مدحدر اين فتنه از كجاست كه مستان شير كير كردن
نهاده بسته زنجير ميشوند شير كير بحسب التركيب
ارسلان طوتيجى ديمكدر اما استعماله بهادر معنا
سنه در و كردن نهادن اطرنده اولان هاى رسمى ترتب
معناسن افاده ايدر ع بيت بو فتنه قنده در كه بهادر
مستلر بويون قويوب يعنى تسليم اولوب بسته زنجير
اولورلر اين شاهباز كيست كه در صيدگاه او مرغان
بال بسته هوا كير ميشوند شاهباز غايتده ابو يوك
و شكاربان اولان طوغاندر اما بونده جان شكار عشاق
بيقرار اولان دلداردن كنايه در و كيست لفظى اضا
فى لاميه در و كيسته اولان كه اسمدر و ياهاى رسمى
دن بدلدر و سين تا ادات ضبردر و او ضميرى شاهبا
زه راجعدر و هوا كير بو كسك اوچى معناسنه در نته
كيم خواجه حافظ شيرازى ديمشدر بيت الا اى نظر
مرغ دلم كشت هوا كير اى ديده نكه كن كه بدام كه در افتا
د مرحوم سودى افندى دخى بو بيتك شرحنده هوا
كيرك وجه مشروح اوزره بيان ايلمشدر ع بيت
بو يمك شاهباز در كه انك شكارگاهنده قنادى

بغلو قوشلر هواکیر اولورلر یعنی هوادیو کسنده هر
واز ایدرب انك شكاری اولمغه ارزو ایدرلر بحر ز چه جا
لتست كه در شهر بخت ما نازاده كود كان بیر حم هیز
میشوند شهر بخت ما اضافتلری بیانیه ولامیه در
ورحم بطن نسوانده ولد یاندوغی محلدر ع بیت اب
عرفی نه عجب حالدر كه بزم بختمز شهرنده طوغدقكو
چكلرانه لری رحنده بیر اولورلر یعنی طالعمز شوز
ظهور اینمه دن غایب اولور دیمكدر ٥ دلیم در عالی
باز ضم زهر الود میكردد كه از دنبال دل اوازه بهبود
میكردد عالمدن مراد عالم عشقدر و یا وحدت نو
عیه در زهر الود زهر بولشنی دیمكدر بو محلده ز
خمك صنفی در و زخمك زهر الود اولماسی هیچ اوكا مه
سندن عبارتدر و دنبال ارد معناسنه در و بهبود شد
رست معناسنه در ع بیت كو كام بركونه عالمده
زخم زهر الود یله دولانورکه کوكلمك اردندن اوانه
بهبود ظاهر اولور یعنی تندرست اولدی صداسی
كلور بهر هم كلفتم نو میشود هر كه بی بینم كه داغ سینه
پروانه اتش سود میكردد كلفت كاف لك ضمیله شد
ت عشق و محبتدن عبارتدر و اتش سود وصلتر
كیبی در سود ندن اسورتیبی معناسنه در ع بیت
علاج و دوا یله شدت عشق و محبتم یکله نور هر وقت كه
كورم كه داغ سینه پروانه اتشه سورتیبی اوله زطالع
تا قیامت بر لك غم دارم و لی داغم كه كردون در زمان
كامرانی زود میكردد داغم كلالك اولورم معناسنه
مستعملدر ع بیت طالعمدن تا قیامته دك غم ارتق
طوترم اما اكا هلالك اولورم كه فلك كامرانلق زما
ننده تیز دونر نگاه تلخ كامان دور دار از لعل او یارب

که اب زندگنا کاه زهر الود میكردد تلخ كامانه پر درد
لعل لذایذ عشق و محبتدن بی مذاق اولنلرك یعنی ا
غیار و رقبانك نظرت اول یارك لعلکبی قیریز دوغمد
ایرق طوت كه زیر اب حیات انلرك نظری سبیله ناكاه
زهر الود الور نمیدانم كز كدامین باده مستی میكند عرفی
كه ناكامی طلب در كعبه مقصود میكردد ناكامی طلب
وصف تركیبی در علی طریق معمول طلبیدندن مشتقدر
ع بیت عرفی قنقی باده دن سرخوش لق ایدر كه نامراد
لق استیوبی اولدوغی حالده كعبه مقصودده دولانور
یعنی عرفی مست شراب عشق اولوب مقصود ترك
ماسوادر ٥ دلی كز حسن ان كل در نظر كلزار رها دارد
اگر هر برك كلی باشد در و نش خارها دارد ان كل دیده
كی كندو جاناسندن عبارتدر و شین ضمیر دله را
جعدر ع بیت كو كل كه انك نظرنده او كلك حسنك
كلزارلر وار در اگر بر كل بیر غی اولورسه انك درونی
خارلر طوتر یعنی بر دل كه مشاهده كلزار جمال جانانده
اوله اگر او دل دلك نظرنده جار جدن بر كل بیر غی او
لورسه خارلر اولور دیمك در ٥ دلیل عصمت زاهد ندا
نی زهد و تقوای زاهد كه او در پرده اسلام و دین زنارها
دارد زنار بونده كفر خفی دن عبارتدر كه مراد ریادر
نعوذ بالله تعالی ع بیت زاهدك عصمت و پرهیزكار
لغنه سبب زهد و تقوای بیلمیوسن یعنی انك صو
فیلغنه سبب اولان زهد و تقوادكلدر زیرا اول
زاهد اسلام و دین پرده سنده زنارلر طوتر یعنی
انك زاهدلغنه باعث و بادی انجق ریادر دیمك او
لور مراد مرایی صوفیلر و زراق و صورت پرست
اولان زاهدلره اعتراضدر نداند عشق طرز منصور دار

زلایق کشتنین وکرنه او رسنها نافتست وذار رها دارد
منصوردم منصور بو زلو دیملک در دم بو نده سوزدن
عبارتدر و نافتست نافته است کلمه سنده ضرورت
وزن ایچون حذف و ایصال قیلنمشدر ع بیت عشق
منصور کبی هر انا الحق دینی کیمسه یی قتل اتمکه لایق
بلور بو خصوصده ایپلر بوکلمش ودارلر موجوددر یعنی
اسباب قتل حاضر و آماده در من ودیرکه شوق نادلک
صیدلکنی ایچاندروان حرم رابر سر دیوار رها دارد
من ودیرده اولان واو معطوف معناسن افاده ایدر ویا
وحدت ایچوندر و اینجا اول دیردن عبارتدر وتذروا
ن سو کلنن قوشلر یدر آما بو محلده حرم شریفده
صیدی ممنوع اولان مرغاندن عبارتدر ع بیت بن
بر دیره متاریم که یعنی بر کلیساده اولان مرغاندن
عبارتدر ع بیت بن بر دیره منتظر یم که انده بر صیا
دلک یا خود انده اولان صیادلک اوقوشنی مرغان حرمی
دیوارلر اوستنده طوتر یعنی تذروان حرم اکا اورلوب
صید اولمغه ارزو ایدرلر دیمک اولور اکر بادی وزد
چون شعله بر من میلرزد از ین معلوم میکردد که با من
کارها دارد چون شعله بر من عبارتی ما قبلنه وما بعدنه
صرف اولمغه مساغ واردر ع بیت اکر شعله کبی بر اسحق
یل ایسه اوزرمه فوق اکر بر یل اسه عشق شعله کبی
اوزریمه لرزان اولور ولکن وجهنه بوندن معلوم او
لور که عشقلک بمله ایشلری واردر یل اسمه دن مراد
باد اهلک ظهور ایدر و عرض عشقه تعلقی بیانندر ز
منع اتدن و تکلیف خوشحالی دراز ارست زبان شکوه
عرف ان چنین از ازرها دارد ع بیت غصه دن منع ایدن
خوشن حالکی حاللی تکلیف ایدن کلرندن ازارده در

یعنی

یعنی زنجیده درعرفی بو یله ازارلردن زبان شکوت طو
ترنبو یعنی غمدان اولمه خوشحال اول دیمکدن محظوظ د
کلدر دل نشد فرزانه وعقل از فسون دلکیر شد ه
بهر جنون اثر و دمش تا قابل زنجیر نشد ع بیت
کوکل عاقل اولمدی وعقل فسوندن دلکیر اولدی
یعنی اوصاندی بنده کوکلک جنوندن اثر دم تا قابل
زنجیر اولدی یعنی زنجیره اورلمالی دیوانه اولدی فسون
بوندن رقیه معناسنه در یعنی بعض مجربات که خسته
وجانیه اوزرینه اوقیوب اوفورلر نسبت دل با
ضرر دیدم بس کم مایه بو د مللکشی قم زا تربیت در بی
تعبیرشدن ع بیت عقلله دللک مناسبتنی کوردم زیاده
ازجق مایه لی ایدی یعنی استعدادی از ایدی مللکشی
نمی سندک قریبلک تعبیر ایتملک قیدنده اولدی دردل
شیرین فتاد از شور اشوبی مکر اب چشم کوهکن داخل
بجوی شیر شد شور لغتده فتنه وغوغا وطوزلو معنا
لرینه در و بالجمله بو محلده ایهامدن خالی دکلدر زیرا
کوز یاشی طوزلو در و شیر سند رشیرینه اکا زیاده مائل
اولمغین فرهاد نامراد اول کوه بیستون کسوب شیر
اقتمق مراد ایتمش ایدی بو بیت اول قصه یه تلمیحدر کوه
ع بیت دل شرینه شوردن بر اشوب دشدی یعنی
شیرین متألم اولدی مکر فرهادلک کوزی یاشی ست ایر
مغنه داخل اولدی کمر شرابی مهر کفتم شکوه مقصو
دم نبود شکر درد وضع نیتن کردم که بی تاثیر شد ه
شکوه شکایت معناسنه در شکوکی ع بیت اکر سکا
محبت سز و شفقت سز دیمسه مقصودم شکایت
دکلدر بلکه کندی دردمه شکر ایلدم که بی تاثیر اولدی
بو غزلده دخی نه مخلص بولنمشدر ص دلم زکوشه

کالحن بطرف باغ آمد مگر ضرانا شد و وقت فروش
زاغ آمد مع بیت کو کلم کلحن کو شنه سندن
چقوب باغ جانبنه کلدی مگر کیم موسم ضران اولدی
وضرورت زاغ وقتی کلدی یعنی زاغلر نعقات ایله چلغزجا
ن ضران اولدی وضرورت زاغ وقتی کلدی که کلدی یعنی
بنم کو کلم کلزارده کلمسه وقت ضران وزمان فروش
زاغده کلور دیمکدر مراد بزلره آرایش دنیادن محظوظ
اولدوغی بیاندر ویاخود ظالمند شکایتدر وزاغلردن
مراد کو کلی دخی اولمق قابلدر بو وجهله اوزره عمر منن
کمر نفس اولور ببلبلان چن بعد ازین که کوش کند
که عندلیب قفس دیله بباغ آمد قفس دیله وصف تر
کیبی وعندلیبک صفتی در بحسب الترکیب قفس کور
مشغ عندلیب دیمکدر اما استعماللرده قفسله تربیه
اولنمش ونغماتی اهللنمش وکرنمش عندلیب دیمک
ورع بیت بو ندنصکره چن بلبللرنی دکلر که باغه
قفسله تربیه اولنمش ونغماتی اهللنمش اوکرنمش
بر عندلیب خوشنوا کلدی دیمک اولور عندلیبدن
مراد کندی ندر وبلبلان چندن مراد کندی بنده زماننده
اولان شعرادر وبالجمله عرض تمدحدر ولیل خانه
سیاهی روزکار این بس که افتاب درین خانه باچرا
غ آمد خانه سیاهی ترکیب مزجیدر وهمه توسل
ایچون ندر وروزکار زمان معناسنه درکه دنیادن
عبارتدر ودرین خانه دخی بوکه اشارتدر مع بیت
خانهٔ جهانک ظلمتنه دلیل بو کفایت ایدرکه آفتاب
بو خانهیه چراغله کلدی مکر وظیفهٔ عرفی ندادیا
ده فروش که سوی صومعه مخمورزی دماغ آمد مع
بیت مکر میخانه جی عرفینک کونده تعیین او

لنان

لنان شرابی ویرمدی زیرا عرفی صومعه جانبنه
مخمور ومبتلی وبیدماغ کلدی صومعه اصلده
معبد نصارادر اما صکره مطلق عبادتخانه معنا
سنه استعمال اولنمشدر دل خانه درین
عالم بیکانه نکیرد قاصد بدیاری که رود خانه نکیرد
عالم بیکانه دن مراد دنیادر وقاصدلق معنا
سنه در مع بیت کو کل بو جهان فانیده خانه
طوتماز مصراع ثانی ارسال مثل تعبیلنمدر قاصد
بر دیاره که کیدر خانه طوتماز یعنی انده ثابت قدم او
لمیوب یینه کندی وطننه رجوع ایدر معنی بدلم تا
رسید ایدن بانم این کنج روان جای بو برانه نکیرد
کنج روان مال رایج معناسنه دریعنی هر برده کیر
التون وکمش سبی مع بیت مادام که معنی کو کلمه ایرشه
زمانه کلور زیرا بو مال رایج ویرانه ده بر طوتماز مال
رایج معنیده ووبرانه کو کلندن کنایتدر وبالجمله مراد
مالنک جواهر کنجینهٔ عرفانه ایکن کو کلی خراب ستم
روزکار اولدوغنه وکفتاری بو قدر شهرت واعتبار
بولدوغنی بیاندر بکشت لب میکون که لب شهد فروش
آفاق شیرینی افسانه نکیرد شهد شوندهٔ ضمیله عسل
وشکر معنالرنده مشترکدر اما اعجام شینله تفعیله
استعمال ایدرلر ودفروش لفظیله وصف ترکیبی
در وآفاق دنیا در وافسانه بو نده قصه یرده از بلا
بحث اولمقدن عبارتدر ونکیرد بو نده بکمز معناسنه
دریع بیت شراب کبی قرمزی دودغنی آچ یعنی کلما
ته شروع ایدوب سویله که بنم شهد فروش اولان
دودغم بلاغت وفصاحتیله شیرین ولذیذ سوز
سویلمه ۵ دنیایی بکتمر یعنی سنز دوررکن کیمسه

سوزن دشمن دیمکدر وکندی دود غمی شهد فروش
وصفیله موصوف ایتمه سی اندن مزایای سخن
ولذایذ اشعار شکر شکنک ظهوری اتمه سندن
کنایتدر وخطاب کندی جانانه‌در کیم نیست
که ازتوبه پشیمان شده عرفی کر سبحانیند
از دو پیمانه نگیرد کیم نیست غایب دکلدر یعنی
ظاهر وعیاندر دیمکدر وسبحه سینک ضمیله
تسبیح معناسنه‌در ع بیت ظاهر وعیان
درکه عرفی توبه دن پشیمان اولمشدر اکر تسبیحی
اتمرسه وپیمانه یی طولتمازسه ه دخی که جانب
من بیند وپیاله بنوشد بروی کرم تو ساقی که
خوب توبه بجوشد ع بیت هر دم که جانان بنم
جانبمه بقه وپیاله نوش ایلیه سنک اسیحق یوز
نه حقیچون ای ساقی که توبه قانی جوش ایدر یعنی
توبه بوزلمق استر اکر جنید واکر بایزید چون
تو دهی می هزار صومعه تقوی بجرعه بفروشد ه
جنیدن مراد جنید بغدادی حضرتلریدر که کبار
اولیادن برعزیزدر وبایزید دخی بویله در ا د
یکسنکده مناقبی نفحاتده مسطوردر وکراماتلری
مشهوردر ع بیت جانانه خطاب ایدوب بیورر
که اکر جنید وبایزیده سن باده صوینده‌لک بیلک صو
معه تقوالی برجرعه یه صاترلردی یعنی جرعه عشقه فدا
ایدرلردی کسی بیند که ازردکی درشمائل طاعت در
بهشت بیند ابروی خویش ونکو شد شمائل شما
للّٰه جمع درینیک کسریله بو نه دأب وعادت دن عبا
رتدر ودرقبو معناسنه در وبهشته اضافتی لامیه
در ع بیت شول کیمسه قولک لا یقدر که شمائل وطا

عشق ده جنت قبوسنی کندی یوزینه قپا به وعبا د
ته سعی ایلیه یعنی عبادت طاعتی جنت ایچون ایتمیوب
انجق رضاء الله ایچون ایلیه دیمکدر غبارکوچه
راحت بدامنش ننشیند لباس درد تو بر بطرکه روزکار
بپوشد غبار کوچه راحت اضافتلری لامیه در
بیانیه در وش ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله
هردن مفهوم اولان کیمسه یه راجعدر ولباس درد
اضافتی دخی بیانیه در ودرددن مراد درد عشقدر
روزکار زمان معناسنه در وبپوشد کلمه سی بو
نده فعل متعدی واقع اولمشدر وروزکار فاعلی
ولباس درد مفعول صریحی در ع بیت هر کیمه که روزکار
سنک درد عشقک لباسنی کیدرة اول کیمسه نک دامننه
راحت محله سینک غباری قونماز یعنی سنک عاشق او
لنلر راحت دنیادن محروم وازاده لردر دیمکدر ورو
زکاره اسناد انبت الربیع البقل قبیلندن مجاز اولدی
عن ظاهر درنکو بست که بزین تیغ جور بر دل عرفی ه
رضایله که بس از نزلک درلحد بخروشد ع بیت سکا
دیهم که عرفینک کوکلنه تیغ جور اورمه جان نیلر
سنک ایله رضا ویر یعنی قابل اول که عرفی اولدکدنصکره
دخی قبرده خروش ایلیه یعنی تا حسرت دل عشقله
ناله وزاری قیلسون ه دم مردن زشوق انکه یارد
لنواز آید رود صد بار جانم بانفس بیرون وباز آید
ع بیت اولمک وقتنده انلک شوقندن که یار دلنواز
کلور یعنی یار دلنوازک کلمه سی شوقندن جانم نفس
ایله بیک کره طشره کیدر ویندن جیقر وکیرو ییرینه
کلور وپاضو دیمه بیرینه کلور نهایر نامه ابجری
که بنو بسیم بلطف او دوان ناکشته محرم صد جواب

ازهیشن یار ایله محرم بولنده واسطهٔ علاقهٔ محبت دن
عبارتدر وازهیش بو محلده ایکی معنایه احتمالی وا
ردر ننه کیم تصویر معنایه بیان اولنور وباز بولنده
انجق تاکید اچوندر ع بیت اول یارک لطفنه
اعتماد یله بر نامهٔ عجز که کوزلو یازرم محرم روان
اولمازدن مقدم یوز جواب کلور یاخود محرم رد
اولمدن یارک قتنده یوز جواب کلور دیمک اولور لکن
وجهله رند بر کربلا صد طعنه فردا عرصهٔ محشر
اکر نارت بان هنکامه بازایت ترکتاز ایلد کربلا حضرت
امام حسین شهید اولدیغی صحرانک اسمیدر که الان
قبر شریفلری انده در وان هنکامه محشردن عبارتدر
وترکتاز الغار معناسنه در ع بیت یارین قیامت کو
ننده محشر میدانی کربلایه یوز طعنه اورر لر اکر سنک نازک
اول هنکامه یه بر ترکتاز یله کلورسه ملایک رابدانع
رسنلک مرغان هوا سوزد بسوی دشت دهر که یاصد
ای طلبازاید ع بیت ملکلری مرغان هوا داغ رشکله
بعر مرباد که جانان صحرا طرافنه طلبباز یله کلور رعرض
حاجت ازمانع نکردد همت عشقم نیازم رانوید قبول
از بی نیاز اید نوید نوندهٔ مقبله مژده معناسنه در
ع بیت همت عشقی اکر عرض حاجت اتمکدن بکا ما
نع اولمازسه یعنی بنی عرض نیاز اتمه‌دن مانع اتمزسه
جناب حضرت بی نیازدن بنم نیازمه یوز قبول مژده
سی کلور یعنی نیازم درکاه عزتنده مقبول اولور ع
دل معشوق رادوتیست ازهمراهی عاشق که کر محمود
راکوبی بیا اول ایاز اید محمود دن مراد سلطان محمود
غزنوی درکه ایازانک هم معشوقی وهم وزیری ایدی
ع بیت دل معشوقلک عاشقله ایندیکی موتی هباند

ننه

ننه کیم شاعر بیور ربیت عاشقان هرچند مشتا
ق جمال دلبرند دلبران بر عاشقان ازعاشقان عا
شقترند کذشت وعالمی از تیغ نازش بنم بسمل
نشد دل سنکین دهش یارب که هر زین را باز اید بجا
لی ده یا وصدت نوعیه ذروه عالمدن مراد عالم عشقده
اولنلر در ذکر محل اراده حال طریق اوزره وجائز درکه
عالمی ده یا تنکیر اچون اوله بس بو وجه اوزره بتون
عالم مراد اولنور وتیغ ناز اضافت بیانیه در ودل
بو نده بوز دن معناسنه در وسنکین اضافت بیانیه
در وسنکین زیاده قتی معناسنه در لکن بونده
دل صفت اولمغله بی شفقت اولمدن کنایتدر
ع بیت جانان کچدی وبر بولدک عشاق یاخود بتون
عالم اندک تیغ نازندن یازم بوغازلندی یارب اول یاره
طاشکبی قتی یورک وبرکه بنده بزدی بو یکدن کله
یعنی عاشقلک بو قدر مضطرب اولدیغنه مرحمت ایتمیوب
بینه بزدی کلوب جمله سنی بتون هلاک ایلیه یعنی کال
مرتبه الاکم شدائد عشقله متألم ایلیه دیمک او
لور فتأمل بناز ونعمت جنت مناز اندیشه کن
رضوان که عشق از بهشت درد بابن برک وساز ا
ید بهشت درد اضافت بیانیه در ودرددن مراد
درد عشق الهی در وبرک وساز تجمل معناسنه
در ع بیت ای رضوان جنتک ناز ونعمتیله افتخار
ایتمه زیرا عشقی درد جنتندن بو تجملاتله کلور
تجملاتدن مراد ناز ونعمتدر ع دوش در دیر مغا
ن بودم وکس با ما بنبود کفت وکو ها رفت و
تشویش نفس با ما نبود بو غزل معنی دار
دن ملات عالم ارواحی اشعار ایدر دوش لغتده

دوت کیجه دیمکدر اما بو بله یرلرده زمان سابقدن
عبارتدر و کفت وکو اسملردر دیدی قودی و
سوز سوا معناسنه در اما بو محلده زمزمهٔ السنهٔ
عبارتدر و ها علامت جمعدر و رفت لغتده رانمق
مقتیله فعل ماضی در لغتده کیتدی معناسنه در اما
بو نده واقع اولوردی دیمکدر رادات حکایه محذو
فدر و تشویش تفعیل بابندن مصدردر تخلیط معنا
سنه در یعنی قریشمق موریشمق اولمق و نفس سولح
معناسنه در اما بو یله یرده تکلمدن کنایه تدر مع بیت
زمان سابقده دیر مغانده ایدک وصال بو که گیمه یو
غیدی گفت وکولر واقع اولوردی و تشویش نفس
بو غیدی . رو بکردیم از حرم یکباره در اتشکده کز
حریمش دامن خاشاک وخس با ما بنود اتشکده اتش
خانه معناسنه در و میخانه دن کنایه تدر زیرا استعاره
کاه اولور که شرابی اتشله تعبیر ایدرلر و جائز درکه ا
تشکده بوتده مغانک یعنی اتش پرست اولان کافرلر
ک اتش خانه سندن کنایت اوله و دامن اتک معناسنه
در و یا وحدت اچوندر و خاشاک وخس تعلقدن
کنایه در مع بیت بر او نخوردن حرمدن اتشخانه
یا توجه ایلدکه اول حرمده حرمدن بن اتک خاشاک
وخس بر ملة یوغیدی یا خود اول اتشخانه نک حر
یمندن دیمک اوله و علی کلی وجه اتشکده بی
ذکر کوردک اما اکا حسن و خاشاک تعلقندن یو
غیدی دیمک اولور مرادینه حالات عالم ارواحی
بیاندر لکن بو مذکور ایکی بیتده شیخ صنعانی
قصه سنه دخی نوعا تلمیح ملاحظه اولنور مصراع
منه قدم رنتم در وازکوی او دوز بس جاب ه

اضطراب یکسانه باز پس پا مانبود مع بیت
مجلس ارواحده عالم اشباحه دوشوب نیجه مسانه
جانانک محله سندن او زقلکندک و ایرلدیغمزی
یاده حجاب ایلدکه کیرودن کیرو یه بر کره نظر ایتمک
اضطرابی بر ملة یوغیدی یعنی حجابمزدن کیرو یه
بقه مدق دیمکدر نعمت فردوس بر بار تحسند
اما شد کام لذت یاب چون ذوق مگس یا ما بنود
مع بیت مجلس ارواحده نعمت بهشتی اوز رمزده
گدیلر اما دماغمز لذت یاب اولمدی زیرا مگس قدر
ذوقمز یوغیدی یعنی اول نعمتک قدرینی بیلمدک و یا
خود بز ده ذوق مگس اولیوب تلخ اولان درد وداغ
عشقی اختیار ایلدک دیمک اوله طایر خلدیم و
نشیم از شاخی بشاخ کز هوای دل دو صد دام و
قفس با ما نبود خلد جنت قوشی دیمکدر و شاخ
بود قدر ویا وحدت ایچوندر مع بیت بر طایر
خلدز و بر شاخدن بر شاخه قو نمدق که هوای دلدن
ایکی یوز دام و قفس بزم ایاغمزه مراد طایر خلد ایکن د
نیا یه کلوب وسیله تعلق دل ایله دام عشقه کرفتار
اولدیغمزی بیاندر عادت دلها نبدایم کیمیا نا اشنا
تا بما بستند عهد شیر یکنفس با ما نبود نا اشنا بیگانه
معناسنه در و نا ایله نفی غایت ایچوندر و عهد
بستند شین ضمیر دلها راجعدر مع بیت کو کلک عاد
تنی بیلمز ز زیرا که بو بیگانه کو کلی بزه تعلق ایتدکلر
کوندن بری بر نفس عهد و پیمانی بزمیله اولمادی یعنی
بزم ایله اولمده تعهد ایتمش ایکن عهدینه دورمیو
ب بزد لبری اسیر اولدی دیمک اولور بو غزلک دخی
شاسیتی بو ابیاته منحصر در لکن عرفانک اولده غنه

ضمن عبارتی دلالت ایدر علی الخصوص اکثر نسخ صحیح نسخه‌لرده واقع‌در وبالجمله مخلص بولنما مغلق نسخه‌لازم کلمز ع دوش دل ارایش بزم تمنا کرده بود ع بیت دون کیجه کو کل بزم تمنایی بر بزم ایلدی و امید کوزنی شمع تماشا ایتمش ایدی یعنی کوکل مجلس تمناده الطاف الهیه‌یه مترقب ایدی جان زشرم ناکسی داخل نمی‌شد در بدن درد غم سینه کز اول غمت جا کرده بود بونلر دخی حالات عالم ارواحی بیاندر ع بیت جان ناکسلک حجابندن بدنه داخل اولمدی ایدی درون سینه ده که اول درد سنک غم عشقک برانمش ایدی یعنی بن انکا عاشق ایکن دخی اشباح و اجسام خلق اولنمامش ایدی ده یعنی اولور مراد معشوق حقیقی‌یه کند ونک عشقی از لی‌نی عرض ایدر وصل لیلی مطلب مجنون نبود او را مدام لذت او از کیهما دست پیما کرده بود دشت پیما وصف ترکیبی در بحسب اللغت اولچیجی معناسنه در اما استعمالده صحرا دولاشیجی یعنی در غیرت و سرکردان اولمه‌دن کنایه‌در ع بیت مجنون‌نک مرادی وصل لیلی دکل ایدی بلکه انی دائما او ارملرلذتی سرکردان ایتمش ایدی ای طبیب الراحت کون و مکان درد اتشست کرد دوا امید اشک و ردمن مسیحا کرده بود ع بیت ای طبیب بنم احمد بن یش یا عالم الشفی ابجند دل اکر بنم دردم دوا طونمهدی یعنی علاج پذیر اولمدی حضرت مسیحا علاج ایتمش ایدی مسیحادن مراد عیسی عم در ضمن دلا شیو ها کاهی بوده میل نیاز و رنه بو ننی ز طلب ضد ره تمنا کرده بود ع بیت

صنك

صنك كاهیجه شیو ه‌لرنده نیاز میلی اولور یعنی ضمن کاهیجه نیاز شیوه‌لرنده میل ایدر یوخسه حضرت ز طلب یوزکره تمنا ایلمش ایدی یعنی مظهر انوار تجلی اولمش ایدی در ملامت صبر کن عمر یکه اخر فیض عشق زین رهت کلها بدامان زلیخا کرده بود بیت حسن ملامتدن کنایه‌در ع بیت ای عمرنی ملامته صبر ایله کر عاقبت فیض عشق بو جهتدن دامان زلیخاده کللر ابتمش ایدی یعنی زلیخا که حضرت یوسفدن او ترک یوز قدر بلا محنت و ازار ایشدوب صبر و تحمل ایتمکله عاقبت وصلته نائل اولدی که صکره حضرت یوسف عم انی نکاحله تزوج ایلدی بو سوز مضمون کلام القتیبر مفتاح الفرج تحول سنجه صبر ملامت موجب سلامت اولدیغی بیان ایدر دوری زادل برامد و ضون جوش میزند ضون میجکد ز عقل و جنون جوش میزند ع بیت کوکلدن برنوع تون جیقر یعنی کوکل اه اه و اه ایلدکده مکر بار بار ان لمعیدن قان جوش ایدر عقلدن قان طملر و جنون جوش ایدر یعنی عقل کیدوب یرنده جنون عشق جوش ایدر ای ساحری زیاده کت افسون و دم که باز درد دم برغم سحر و فسون نا جوش میزند ساحری فسون ملعون نلک و زیر یدر اما بونده مطلق سا حردن کنایه‌در و دم بونده افسونه عطف تفسیر واقع اولمشدر ع بیت ای ساحر افسون و دمی زیاده ایله که بنم دردم سحر و فسون کورلکده جوش ایدر هر طرفه کعشنه بود کنهمی داعهاد دل شد درلاله زار ضنره کنمونا جوش میزند لاله زار

ضمنده اضافتی بیانیه در ع بیت دلك اتشكی دل
غلری بترجرده اولمش ایدی شمدی لاله زار خطنده
جوش ایدر یعنی دلبرکولری زکوسترمکله تاب لنور
تا دوزخ بغال برآمد بهشت را الدوه دارد ردنا و برون جو
ش میزند تا ابتدای غایت اچوندر و دوزخ و بهشت
بونده عشق و عافیتدن کنایه در و را تحصیص اچوندر
و اندوه غصه معناسنه در ع بیت قالمده دوزخ
عشق کالدن بهشت عافیتك درون و برون دن
غصه جوش ایدر یعنی عافیت عشقه صند ایدرلر
آدعادر. در وادی کیم که ز دلهای تشنکان چندین هزار
چشمهٔ خون جوش میزند کیم که کم شده ام که تقدیرنده
درع بیت بروادیده غایب اولمشم تشنه لرك دللرنده
بو قدر بیك قان چشمه سی جوش ایدر عمرنی کجاست
غمزهٔ بی قید اوکه باز در صیدگاه صید زبون جوش میزند
ع بیت ای عمرنی جانانك غمزهٔ بی قیدی قنده در کم بونه
شکار کاهده صید زبون جوش ایدر یعنی شکار ایده جك
زبون دللر چوقدر یارك غمزهٔ بی قیدی نه دورر دیمك
در ـ دوش کز عشق تو دل عیب سلامت میکرد
ناکواری غم کار حلاوت میکرد ع بیت دون کیجه کسنك
عشقکدن کوکل سلامتی تعییب ایلدی بنده غمك
ناکوارلغی یعنی هضم اولمه مقلغی حلاوت ایشین ایشلردی
یعنی اول ناکوارلغی بکا خوش کوارلق کلوردی. این
که توفیق جز براك فراغت میداد کاشی خوب دلم ایدرد
قناعت میکرد. این ضرب امثالیدندر و مثال التمنی ترق
تیقعدر ع بیت بو توفیق که بکا فراغت میر اعطا و میردی
نه اولیدی درد تناعتدن یورکمی قان ایدیدی جان بزنت
ای عمر و هم بزقی ازی این کنه داستحب که عمرم بهتر

عادت

عادت میکرد عادت بونده اعتیاد معناسنه در ع بیت
جان کتردی ای عمر و سن اکله بیله کتمدك بلی جاننك کناهی
بودر که بر زمان سنکله اعتیاد و الفت ایلدردی. دوش
کاینهٔ دل داشتمش پیش نظر باب دل بین که تماشای تیا
ست میکرد. شینی ضمیر معناده نظره مقیددر وجوهی
مقدر جاناندر و تاب بونده طاقت معناسنه در ع بیت
دون کیجه کوکل اینه سن یارك نظری مقابلنده ادات
حکایه عندیه قدر کمر نه مقصود دلم تلختر از مراعات بود
کی دعا دست در اغوش اجابت میکرد. نه ادات نفی در و
معنی نه بود لفظه مقیددر لکن ضرورت وزنجهت
منفصل واقع اولمغله های رسمیله ایراد اولنمشدر و حرمان
حرو ملق معناسنه درع بیت اکرکوکلمك استدکی
مراد حروملقدن اجرق اولمه ایدی ایشته کم دعا اجابتی
بجه تو جقلردی یعنی قجان مستجاب اولوردی دیمکدر و
مقصودی درد عشقدر کمر نه دوستینه اجل بهر تو ای مرد
چرا کشتن خلق بناز تو وصیت میکرد. بونده اولان
ادات نفی دخی بیت اول کبی در زیرا بو ده اصلده نمی مرد
کلمه سنه داخلدر ودخی حرف حکایه در و مرد فعلیله مرد
ندن مشتقدر و کشتن خلق اضافتی مصدرك مفعولنه
اضافتیدر ع بیت اکر دوستك کیجه اجل سندن اوتوری
یعنی سنك درد عشقكله فوت اولمسه ایدی نیچون
خلق اولدردکو سنك نازکه وصیت ایدردی مراد آدعادر
کیسوی حور پریشانی ماتم نشناخت ور نه کی
سنبلی گلشن جنت میکرد کیسو بولوك صاچدر
و حور جنت خاتونلریدر که انده خلق اولنمشلردر
ع بیت حورك کیسوسی ماتم پریشانلغنی بیلمدی
بوضعه گلشن جنتده نجه سنبللك ایدردی ٩٥

بعد مردن بجهان نشد از عرفی رایج کاش در همین ما
اینهمه شهرت میکرد زر التوندر وسکه لی اقچه ده استعمال
اولنور لفظ مشترکدر اما بوندن اثار معارف عرفی دیمکدر
یعنی زر رایج کبی معناسنه در ع بیت جها اولدکوزی
ضکره عرفینک زر خالص کبی پاک وبی نظیر اولان اثار
معارف واشعار لطایفی رایج اولدی یعنی رغبت وا
عتبار بولدی نه اولیدی وقت حیاتنده دخی بو قدر
شهرت ایدیدی یعنی مشهور اولیدی ع دوست
در بیش نظر جون عجش از دل ببرد حکم اوکه یکدم ره
مقابل برو د ع بیت دوست نظرم او کنده درعی کو
کلمدن نیجه کیدر ا نیلیه یم که بر دم خورم وجان بدهم
دشمنی نکند بخت که قاتل برود ناوک کار زیاده موثر
اوق معناسنه در نه کیم زیاده موثر یار یاره زخم
کاری دیرلر ودشمنی ده یا مصدریه در ع بیت الی غیر
النهایه زیاده موثر اوق بریم یعنی تیر غمزه جانانه نشا
نه اولورم ورخلرندن تلذذ ایدوب جان ویرسیم هم اکر
بخت دشمنلک ایلمز سه که قاتل کیده یعنی بخت د
شمنلک ایدوب قاتل اولان جانانی بندن دور ایتمز سه
دیمکدر جون رود غمزه او تیغ زنان از دنبال نیم بسمل
عجبی نیست که بسمل برود ع بیت چونکه جانانک غمزه سی
عشاقلک اردندن یاخود نیم بسمل اولنلرک اردندن
تیغ اوررق کیدر یارم بوغازلنش اولنلر حیات بولوب
کیدرسه عجب دکلدر که زیرا تمام بوغازلنش اولنلر
حیات بولوب کیدر یاخود یارم بوغازلنش اولنلر دکل
تمام بوغازلنش اولنلر کیدرسه عجب دکلدر یعنی زخم
تیغندن تکرار جان بولوب کیدرسه عجب دکلدر دیمک
اوله وعلی کلی وجه بو کونه ابیات علق واعراق معقول

تسیدر بو دلی که مرا صبری ای دل یکذار که عمیرم چون دفا
از بی محمل برود ع بیت ای کوکل برو داع سبیله که بنی
جانان حضورنه کتور رسنه بنی کندی حالمه قو که بنم
اولیم وجانم محل اردنجه کیتسون یعنی جانم جانانک
محملی اردنجه کیتسون دیمکدر ویرو دبولنه امر غایب
معناسنه در عرفی ان صید زبونم که چو در صید کهی
بغلط کشته شود ظلم بقاتل برود صیدکه صید کاهدن
مخففدر وباوحدت ایچوندر وکشته مقتول معناسنه
در ع بیت ای عرفی بن اول کفرته یاره جی صید زبونم که
چونکه بر شکارکاهدن یکلشن بیره مقتول اولم قاتله ظلم وا
قع اولور یعنی ظلم بکا دکل بلکه بنی قتل ایدنه اولور که ز
بون اولدیغم جنبیله شکار اولمغه دکیم دیمکدر اما مصر
ع ثانیده اولان شود کلمسی بوبله اقتضا ایدر که عرفی بو
نده ملنا داولمیه پس بو وجه اوزره ع بیت عرفی بنم
اول کفرته یاره جی صید زبونمدر که چونکه بر شکارکاهده
یکلمش بیره مقتول اوله قاتله ظلم واقع اولور یعنی ظلم
اکا دکل بلکه انی قتل ایدنه اولور که زبون اولدیغی جنبیله
شکار اولمغه دکمز دیمک اولور وعلی کلی حال بینه مفهوم
برور ع دوست را محترازکه زار صحبت ما توان کرد ه
ترک ما کرمتوان ترک وفا نتوان کرد محتراز افتعال
بابندن اسم فاعلدر احتراز ایدیجی معناسنه ع بیت
جانانی صحبتمزدن محترز ایتمک اولماز اکر جانان بزی
ترک ایتمک اولور سه دخی بزترک وفا ایتمک اولماز
دامن عهد ووفای که کرفتند بدست فی المثل کردم
مار بست رها نتوان کرد ع بیت عهد ووفا تکن
که الله طوتمشلردر مثلا اکر ایلان قوبیر غی ا
سه ده صنالی ویرمک اولماز یعنی جائز دکلدر حاصلی

تنزل كيمسلركه عهد ووفا صاحبلريدر البته ترك
عهد اتمه مدد كريدر بس كه هر كام بر منشى صفتى
بيش آيد در ره دير مغان رو بصفا نتوان كرد كام
ادنيم معناسنه در و بيهمشنى ده يار وحدت نسبت وصفى
ده اولان يار وحدا ايچوندر و بيهمشنى صفتى وصف تركيبى
اقتسامندندر صورتكبى بر محبوب ديمكدر ع بيت
زيادة كه مراد بوده اوكه بر چوروق صفتلى محبوب كلور دير
مغان يولنده يوروندر مكه اولماز قدم صدق
بردى بسرا پرده صدق ره بتزوير در اين پرده سرا نتوان
كرد قدم صدق اضافتى بيانيه در و سرا پرده صدق د
خى بويله در و سرا پرده و پرده سرا تركيب مزجلردر
اولر ايچنده حكمت بر دينه دبرلر عرب ده سرادق معنا
سنه و تزوير حيله و دوزمه قوشمه يالان سوزلر معنا
سنه در ع بيت سرا پرده صدقه قدم صدق ايله دم
يعنى كمكى صدق قرينه قدم صدقله واصل اولور بو پرده
سرايه صدقه تزوير و حيله ايله واصل اولمق ممكن د
كلدر ع عيب آميزش بيكانه همين بس كه مدام دوست
را گوش بر آواز وصدا نتوان كرد آميزش اسم مصدر در
اختلاط معناسنه در ع بيت بيكانه ايله اختلاط
ايتمه نك عيبى انجق بويتر كه دايم دوستك قولاغنى آواز
وصدايه ايتمكه اولماز يعنى دشمنله اختلاط ايلدكده
دوست سوزمزى دكله نز بعض نسخه ده مصراع ثانى
بويله واقع اولمشدر ع ها دوست آواز بر آواز
صدا انتقام كرد يعنى آوازه آوازه وقرسلكه دو
ست صدا ايتمكه اولماز يعنى دشمنله اختلاط ا
يتدكمزده دوست بزمله سويلشمكه وجوابمزه جواب
ويرمكه احتمالى يوقدر ديمكدر ولكل وجهة هو منت

جود

جود سليمان بكشد همت فقر واين حديثست كه با شاه
وگدا نتوان كرد جود سخا معناسنه در واين حديث
ديدكى مصراع اولك مفهومندن عبارتدر ع بيت
همت فقر حقيقى حضرت سليمان پيغمبرلر صاحب
سلطنت اولنلرك سخاسى منتنى چكمز بو بر سوز
دركه شاه وكدايه ديمكه اولماز يعنى بو سوز سينه انجق
فقر حقيقى به مظهر اولنلر بيلور ديمك اولور با چنين
مهر كه معشوق بماى ورزد دعوى دوستى از جانب
ما نتوان كرد ع بيت بويله مهر ومحبت ايله كه جانان
بزه اوزه نور ببزم جانمزده دوستلق دعواسن ايتمك
اولماز كين ز دشمن يكشى امروز كه بار رحمت دوست
تكيه بر كشمكش روز جزا نتوان كرد كشمكش روز جزا
دن مراد اهرنده اولان عذاب وعقابدر ع بيت دشمنلر
نك كينكى بو كون آلكه دوستك رحمتى سببيله عذاب
يوم جزايه اعتماد ايتمكه اولماز يعنى حضرت خدانك ر
حمتى غضبندن زياده در بس محتملدركه اول محلده
عفو ايدوب ديمكدر مراد حضرت خدانك رحمت فرا
وانن بياندر مأمول ومرجودركه جناب بارى تعالى
بو فقير ناتوانى وسبب شرح اولان آغاى ذى شانى
وسائر اهل ايمانى درياى رحمت بى پايانه غرق
ايدوب مشاهده ديدار شريفنه لايق وحقيق ايليه
يه آمين پرورش بى عرض وتيغ زدن بى سپر ست
فهم اين نكته جز از لوح قضا نتوان كرد اين
نكته ديدكى مصراع اولك مفهومندن عبارتدر
ع بيت بسلمه ملكه بى عرض وتيغ اورمق بى
سپردر يعنى عدمدن وجوده كتوروب احيا ايله
تربيه ايتمك واولدرمك بى عرض وبى سپردر

بوكرمعناى لوح تصادن غيرى پردن بيلمك اولماز
يعنى انجق جناب حقدن بيلمكه كركدر وتقديرنه
ايسه اول ظهور ايدر ديمكدر وبالجمله بو بيتده
لا يسئل عما يفعل مفهوم شريفنه تلميح واشارت
ملاحظه اولنور فتامل ساده لوحان عطاء
وسع كرا كه نهرند خويش را دست زد خوف و
رجا نتوان كرد ساده لوحاندن مراد اكثر اهل جنت
ايله مفهوم شريفى اوزره ساده دل اولنلردر وعطاء دست
تركيب مزجيدر وكرا كافك ضميله عزيز ومحترم معنا
سنه در وكهر ذنده عبارتدر ونون ودال ادات خبرلك
جمعيدر ودست زد وصف تركيبيدر ع بيت لطفوحق
سن بى اولان ساده دللر ذات شريفلردر كنده لرينى خو
ف ورجايه منتبست ايتمك اولماز مراد بين الخوف والرجا
اولمق لازم ايكن رجا طرفنه طوتوب بو تقريب ايله ؛
حضرت خدانك وفرتى ومغفرتنى ايراد ايدر درد عمرى بدعا
محو نتوان كرد ولش الوده اميد شفا نتوان كرد
ع بيت عمرنيمك دردنى دعا ايله محو ايتمك اولور
اما كوكلنى الوده اميد شفا ايتمك اولماز يعنى كو
كلنده شفا اميدى يوقدر بعض نسخه ده بدعا
يرينه واو واقع اولمش معناسى ظاهردر ٥ ذوق
درخاك طپيدن اگر از دل ببرد تا ابد كشته ناز ازى
قاتل ببرد ع بيت خاكده مضطرب اولمق ذوقى اگر
دلدن كيدرسه يعنى خاطردن چقارسه مقتول
ناز اولان عاشق تا قيامته دك قاتلك اردنجه
كيدر يعنى اوله كيم بر دخى قتل ايليه ديو مراد ناز
جانانه دن محظوظ اولدوغنى بياندر ٥ بحر عشق است
وبهر كام هزاران كرداب اينا نه بحريست كه كشتى

سوى ساحل ببرد بو غزل سابقا بر غزلك نظيره وا
قع اولمشدر ع بيت عشاقك مستغرق اولدوغى
دريا عشق درياسيدر وهر قدمده بيك كرداب واردر
بو بر درياده كه شدركه كيمى كناره طوغرى كيده مز بيرم
ساجهره همه روز وصال حسرت زلف تو چيست
كه از دل ببرد ع بيت اگر حسرتكله فوق اولنورسم
بكا روز وصالده بو زمانه كوسترمه زيرا يار قد وكه نه
حسرتينك حالنك كوكلدن كيدر چاره كار بتدبير
نيايد هيهات كو رسولى كه سوى جادوى بابل ببرد
هيهات عربيده اسمدر اسماى افعالدن بعد معناسنه
ايراق اولدى ديمكدر اما عجم تحسر وتحزن مقامنده
استعمال ايدرلر نتكيم خواجه حافظ شيرازى بيورر
بيت ميرفت خيال تو زچشم من وميكفت هيهات
ازين كوشه كه معمور نماندست ورسول بونده مطلق
خبرجى معناسنه در وياء وحدت ايچوندر وجادوى با
بلدن مراد هاروت وماروتدر نتكيم سابقا بيان اولنمشدر
ع بيت حيفا كه كار مرضك چاره سى يعنى درد مرضك د
رمان تدبيرله حاصل اولماز قنى بر رسول كه جادوى
بابل طرفنه كيده وانده سحرايكرنه بزم درد مرضه درمان
ايله ديمك اولور نيم بسمل شدهٔ غمزهٔ تو چون
نطپد كه بحسرت نكشد دامن قاتل ببرد بسمل نيم
بسمل اولان كيمسنه يه راجعدر وقاتلدن مراد معشو
قدر ع بيت يارم بو غمزه كمشنك بر عاشق قانه غرق
اولدوغى حالده نيچه مضطرب اولماز كه حسرتله الندن
الندن قاتلك دامنى كيدر تا ابد كشته كه ان عمر وبعدلى
درمحشر انكه ايله بهانه ايد وغافل ببرد ع بيت
روز جزاده محشر بر معين اصرحه يعنى تا شفع ايدرلر

کلور اولکیمسه که جهانه احمق کلور و غافل کیدر
کیم بیمارم تدبیر ان کندایت جذبهٔ عشق که دل دوست
ز دنیا ك محل بیرود ع بیت اکر بیرایق کیبر فالسم جذبهٔ
عشق اول حالی ایدر که دوستك کوکلی محال اردنجه
کیدر مراد جانانك کندویه تعلقی بیان ایدر تا بیرانو
بکل از کریه تر بشد عرق ورچنین کریه کند تا بتر
در کل بیرود نیم بسمل شده غرقه بخون چون
نطپد که بحسرت از کفش دامن قاتل برود ضمیر
ضمیر نیم بسمل راجعدر و قاتلدن مراد معشوقدر
ع بیت یارم بوغازلنمش بر عاشق قانه غرق اولدی
نی حالده نیجه مضطرب اولماز که حسرتله انك الندن
قاتلك دامنی کیدر آید انکشت کزان روز جزا در
عشر انکه ابله جهان اید و غافل برود ع بیت روز
جزاده محشر بر مغبن امرار یعنی تأسف ایدرك کلور
اول کیمسه که جهانه احمق کلور و غافل کیدر که کیم بیمارم
تدبیر ان کندایت جذبهٔ عشق که دل دوست ز دنیا
له بیرود ع بیت اکر بیرایق کیبرو فالسم جذبهٔ عشق ا
ول حالی ایدر که دوستك کوکلی محل اردنجه کیدر
مراد جانانك کندویه تعلقی بیان ایدر تا بیرانو
بکل از کریه تر شد عرق ورچنین کریه کند تا
بتر در کل بیرود غرق شد باندی معناسنه در ع
بیت عرق اغلمدن تا دیزینه دك بالجمله باتدی و
کرو اغلمایه بویله اغلرسه تا دیزکا نمله دك بالجمله
تر بیت روز کری کوکه داغم با زبوی خون دهد
بیرنجی یکدر ازدن تعوذ ایه بیرو بیله ع بیت قنی نیر
مینلی تا بلدر بیور که داغم یینه قانه رایحه بسن ویرن حر
جی اریده و قاتلو صوالظهار ایله سنودهٔ المابین

و اغم داده ابیزنش برطرف هست لذت بی دلی کورا
ازین مجنون دهد ستودهٔ الماسن المانسك از
لمحش دركبحص معا جینه تقریری والماسلك داغم
اضافتی لامیه در ولذت بی دلی ترکیب عرض در وی
دل اصطلاحلرنده عاشق معناسنه در و کورا
که اولدن محققدر او ضمیری بی دلی را جعدر و ازین
مجنون دیدکی زهر ایله مختلط اولان ستودهٔ الماسد
ن کنایتدر ع بیت بنم داغمه کیله جك ستودهٔ
الماسی جانان زهر ایله قرشدرمشدر بر عاشق
لذت وارمیدر که جانان اکا بو مجنی ویرن ویرن یعنی
بو معجونی بکا مخصوص ویرد دیملك اولور کرزما
از بیچه ستاره اوردلیلی بیرون ناقه را اثر در حریم سینه
مجنون دهد ع بیت اکر لیلی نیچه نازدن ارقاق عنا
ن ایدرسه ناقه نك باشنی مجنونك حریم سینه سنه ویرور
یعنی طرف مجنونه اقبال ایدوب وصالیله مشرف ایلر د
ملك در چون لب فرهاد بوسند جلوهٔ کار دوست را نیم
بوسی به که در جو ... ملکو ... دوست بونده شیر
یندن مجاز تدر و کلکوت اندن انی در ع بیت چونکه لب
فرهاد جلوه کار شیرینی بوس ایلدی او یلدرکه کلکونك
جز لاکنه یاره بوسه ویرر یعنی شیرین بوسن ایلیه
من ضحواهم مرد او بیهوده زحمت میکشد کدنه کین زخم
دارد صید او جان چون دهد ع بیت المؤمنون لاهو
ن مصدا قنجه بن اولمیسر میم و جانان بیهوده زحمت
چکر زیرا بیر لذتك بوز جراحت واردر اول زخمك اسیری
نیجه جان ویرر او ضمیری جانانه دخی راجع اولمسه مانع
یوقدر و جاهرهم دکشتاست این که اهل درد را ناله
و ماتم نشان الانعمهٔ قانون دهد ع بیت واه تعجب دکشتا

مجلسلر بو مجلسک که اهل دردک ناله‌سی ماتمی نغمه
قانونیدر نشاندن ویرر چون کنم ترک جگر خور
دن که عشق این لقمه را چاشنی از زهر بخشید بر
ورش در خون دهد ع بیت جگریمی که نعمه ترک ایله
یم که عشق بو لقمه‌یه زهردن لذت بخشلر و قات احنده :
تربیه ویرر این لقمه جگردن عبارتدر و کنتی کمندی :
جگریمی یمک کال اضطرابدن کنایه‌در ای طبیب ابجاد
جگرکو نیست قانون علاج شربتی فرما که مارا درد روز
فزون دهد ع بیت ای طبیب بو بیره قانون علاج غیری
در بو درایمدی بر شربت امر ایله که بزه کون بکون زیاده
اوله جق درد ویره مرادی شربت عشق و محبتدر این تفاوت
هست در مشرب نه در تأثیر عشق ورنه یک تی نشاه
نتواند که دیگر کون دهد ع بیت بو تفاوت مشربده در
تأثیر عشقده دکلدر یوخسه بر شراب ممکن دکلدر که بر
غیری در لو کیف ویره یعنی تأثیر عشق که باران خالص مثابه
سندن اولوب جمیع قلوبه بر ذائقه ویرر لکن باغ و بستان
کی مستعد و لطیف اولان دللر کال حقیقت بتر ردومین :
شوره مثال کثیف اولان قلبلر خار مجاز ابراز ایدر رفتا سئل
گی شود عرق دلم از گریه خالی کر شود هر ستره صد چشمه :
صد جیحون دهد بو بیت متضمن سؤال وجوابدر ع
بیت ای عزیز کوکلم اغلمقدن نیجه خالی اولور مصراع یخشما
یوز جیحون بو سؤالدر بس جواب ویروب دیرکه اکر هر
مژکانک یوز چشمه اولورسه و هر چشمه یوز جیحون
ویرورسه یعنی یوز جیحون ایرمق قدر صو اقدرسه
ازل زمانکو کوکلک کوزلک کریه‌دن خالی اولور دیمکدر بیت
زهر وبنکله عشق هر ایمان نرود دامن دل کند از کف
ایمان نرود بتکده بتخانه معناسنه صفت مشبهه در

وایمانه

وایمانه بوبیلده بربرینه ذکر ملزوم واراده لازم طریقی اوزره
عقلدن کنایتدر او لمق وجه وجیهدر ننه کیم سابقا الله فا
نیه سنده بابی هیجانی نوش و بیاز ایمانرا عزلنده دخی بو
قاعده تحقیق اولنمشدر و بالجمله بو تعبیر و بیانده ادبه
رعایت بولنمدیغی کورلمدن عیاندر ع بیت سالکی بتخانه‌
عشق هر ایمان کتمز یعنی نه پاک و نه هروا کیدر کوکل اکلن
چاکنه یعنی کوکلی ضبط ایتمز و عقل ارده کتمز ع شهر دل
خاصه سلطان محبت کرد بعد ازین عامل تدبیر بدیوان نرود
عامل وزرا ارباب دیوانه مستعملدر و تدبیر اضافتی
بیانیه در ع بیت کوکل شهری سلطان عشقه مخصوص
اولدی بوندنصکره عامل تدبیر و عقل دیوانه کتمز پرده دار
تو اکر مژده دیدار دهد صد قیامت شود و کس بر رضو
نرود پرده دار قپوجی معناسنه در و بیر رضوانه اولان بر
لفظی رضوانه اضافتدر ع بیت اکر سنک پرده دارک
دیدار مژده سن ویرورسه بو قیامت قوبه کیمسه رضو
انک باغنه کتمز باورم نیست که از عشق معرکه جز اتیغ هر کف
بسر خاک شهیدان نرود ع بیت اعتقادم یوقدر که اول عشق
معرکه جزاده یعنی محشر صباحنده الله تیغ الوب شهیدان
عشقک قبری اوجنه کتمیه یعنی کیدر دیمکدر پا منه بر سر بالین
اسیران که اینجا هیچ ذره نیابد که پریشان نرود اسیراندن
مراد کرفتار عشق اولنلردر ع بیت عشاقک یصدیغی :
اوجنه ایاق قومه زیرا که بو محلده هیچ بر ذره یوقدر که پر
پریشان کتمیه تیره دم بردم خنجر که ابن بی خبری سایه مرغ
هوابر کل و ریحان نرود دم خنجر خنجرک یوزیدر ننه کیم
قلیچ یوزینه دم شمشیر دیرلر ع بیت خنجر جانانک یوزی
اوزره شو بلا خبر سز کیدرم که اول خبرسزلک ایله مرغ هوا
نک سایه سی کل و ریحان اوزره کتمز یعنی بکانسبت سایه

مرغ هوا کل و ریحان اوزره اکاه کیدر دیمکدر بو غزلده خ
بی مخلص بولنمشدر بیت ز بوی باده دلم آب و رنك
میکیرد ز نام توبه ام آیینه زنك میکیرد ع بیت بوی باده
دن کوکلم آب و رنك طوتر اما توبه نامندن آیینه قلبم پا
س طوتر ز محتسب مکن اندیشه باده زود بیار که او
کناه بر اهل درنك میکیرد خطاب مقدر ساقیه در ع بیت
ای ساقی محتسبدن قورقمه تیز باده کتور که زیرا محتسب کناهی
اهل درنكه اوزره طوتر اهل درنكدن مراد باده ایچمکده مکث
ایدنلردر دلم نکوی خرابات دور کرد و هنوز خبر نکوچه نامو
س و ننك میکیرد ع بیت کوکلم بنی کوی خراباتدن دور ا
یلدی و هنوز عار و ناموس محله سندن خبر طوتر یعنی عار
و ناموسدن خبر ویرور بملك هستی چار و نهاده سلطانی
که با بصلح دهیم او بجنك میکیرد ع بیت برزیم وجود میز
مملکتنه بر سلطان توجه ایلدی که بز ملك وجود میزی اکا
ططله ویررز اول جنكله طوتر هلال جوهر شمشیر ناز خو
بانیم که ناز زخم جدا کشته زنك میکیرد ع بیت خوبانك
شمشیر ناز جوهرینك هلالی کبیوز که جدا اولانلرك
شمشیر نازی زخم اوزره دن جدا اولمش اوله زنك طوتر یعنی
پاسلنور بهجوم عشوه و ناز سست بردن عرفی سپاه کیست
که شهر فرنك میکیرد ع بیت عشوه و ناز عرفینك کوکلنی
هجوم ایتمه دن دورکیلدی عسکر بدر که شهر فرنك طوتر شهر فر
نك دیدوکی کوکلندن کنایه در فتأمل بیت ز بهر داغ
که مستان ابر کنر علاج میطلبند که جام می شکنند و زجاج
میطلبند مصراع اوللده اولا که ایسه در کیم معنا سنده ذات ذوی
العقول لدنا کنایه در ع بیت مستلر کوکلك داغندن اوتوری
علاج طلب ایدرلر که جام شرابی قیررلر و صرچه طلب
ایدرلر فتأمل فروغ شعله دل شمع راه و تیره دلانه چراغ

درد ل شبهای داج میطلبند ع بیت شعله دل صیاسی
بشمع راهدر و حال بو که تیره دل اولنلر یعنی خالص القلب
و روشن ضمیر اولمینلر قرانکو کیجه لرینه شمعده چراغ طلب
ایدرلر شکوه تاج تکستند وزدند نعلکر هنك فاعلری
مقدر ارباب دلدر و شکوه شایان و کاملك خدمه لریله عظمت
معناسنه در ع بیت ارباب دل تاج دولت و اعتبارك
شکوهنی قیردیلر و تخت سلطنت بیقرارلك ترکین اور
دیلر شاهلر بیله اصلا ز بری بر ندن تخت تاج طلب ایده
رلر مباد لذت بیماری دل اناتررا که اعتدال ز بهر مزاج
میطلبند ع بیت دلخسته لك ذوقی اولمسون اول
کیمسه لره که مزاجدن اوتوری اعتدال طلب ایدرلر
دلخسته لکدن مراد مبتلای عشق اولمقدر نغات زجلوه
ان بت که اهل دین بدعا ز بهر طاعت ایزد رواج میطلبند
بت لفظ سابقا بر یخ علمده ذکر اولندی اصطلاحات
صوفیه ده بر نیجه معناده ایراد اولنمشدر بونده بتدن
مراد فیض الهی درکه صوفیه اصطلاحنده واردات الهیه
تعبیر ایدرلر و اهل دیندن مقصود ارباب ظاهردر و لفظ
دالغ و ز انك کسریله حضرت خدانك اسم شریفی درع بیت
نغات اول بتك جلوه سندنکه اهل دین دعاده طاعت دعاء
اوتوری رواج طلب ایدرلر یعنی اول جلوه ایتمکله طاعتلرك
رواج بوله فتأمل بر آسمان چهارم مسیح بیمار ست
نبستی ز تو بهر علاج میطلبند خطاب حضرت محمد المصطفی
علیه السلام حضرتلرینه در و نبستی یا مرفی وحدتدر و میطلبندك
فاعلی مسیحدر و صیغه جمع تعظیم افاده ایدر ع بیت
یا رسول الله دورد نجی فلکده حضرت عیسی بیمار عشقکدر
سندن علاج ایچون بر تبسم طلب ایدرلر کذر بکوچه
همت مباد بنات عرفی که کام دل ز در احتیاج میطلبند

شان ضمیر جمعدر اضمار قبل الذکر طریقیله میطلبند
ده فاعلندر جمعدر و کام بونده مراد معناسنه در رواحتیا
جلده اصلنده مضافی محذوفدر نته کیم تصویر معناده
ظاهر اولور ع بیت ای عزیزان اول کیملرکه همت
حملتسنه کذری اولمسونیا یعنی همت حملتسنه اوغر
مسون اول کیمسلرکه کام دلی اهل احتیاج قپوسندن
طلب ایدرلر ز چشم اب حسرت بیتراود زهر موسم شکا
یست قپوسی بیتراود ع بیت کوزمدن اب حسرت ترشح ا
یدر هر قیلمده شکایت ظاهر اولور مصراع ثانیده اولان
بیتراود کلمسنه معنای لازمی ویرلمشدر زیرا ترشحده ظا
هر اولمق لازم کلدوکی ظاهردر جنان دردل خلد کاه نماز م
که کفرم از عبادت بیتراود طلدک فاعلی خدا ندر یعنی
عشقدر و کفردن مراد لسان صوفیه اوزره ایمان حقیقی
درنته کیم سابقا مکرر بیان اولنمشدر و میم ساکنه
معنده عبادته مقیددر ع بیت نماز وقتنده خاطر فیض
عشق اولقدر استیلا ایدرکه عبادتمدن ایمان حقیقی تر
شح ایدر یعنی ظاهر اولور زهی اب بی روان دلکه از وی هکا
وید محبت بیتراود زهی بویله عالمکره تعجب افاده ایدر
ع بیت نه عجب ابروردر اول کوکل که اندن محبت قریق
ایله ترشح ایدر یعنی بعض عرض الوده امورلکچون ظهور
ایدن مهر و محبت معتبر دکلدر دیمک اولور بتیغست از چه
شربت اب داری که الماس زخم لذت بیتراود ع بیت تیغکه
نه کونه شربتدن صو ویردیکه هر زخمنده لذت ترشح ایدر
ملک هیچوی مگس چو شد برات زخم کز و شهد شهادت
بیتراود ع بیت ملکلر مکس کبی اوشرلر اول زخملک اوزر
ینه که اندن شهد شهادت ترشح ایده عرض شهیدلرک
اوزرینه ملکلریت نزولی بیاندر و مکس کبی اوشر

دیدکی

دیدکی کثرتلرندن کنایتدر حذرکن زین دعای اتش الود
کز ینا چشمه اجابت میتراود زین چشمه عبارتدن مد
کور دعای اتش الوددن کنایتدر ع بیت بو دعای
اتش الوددن حذر ایله که بو چشمه دن اجابت ترشح
ایدر یعنی درگاه حقده مقبول اولور دیمک اولور تراود از لب
عذر سخنها ولی هنکام فرصت میتراود ع بیت عذر لبلرا
دود عذدن سوزلر ترشح ایدر اما فرصت وقتنده ترشح
یعنی ظاهر و پیدا اولور بیت ز ذوق درد هیرو نم درون را
منفعل دارد سرا پای وجودم درمحبت حال دل دارد مصراع
ثانیه اولی مفسردر ع بیت درد عشق ذوقندن ظاهرم باطنی
منفعل و شرمسار طوتر یعنی جمله وجودم خسته کوکل حالت
طوتر یعنی حال دل جمیع وجودمده موجوددر فغان از جلوه
حسن کر ولبهای شهیدانرا زننک ارمید نهای فیل فی جلو
دارد فغان مدد مده دیو چغرمقدر و حیراف ده یا مصدریه در
دادن فاعلی جلوه حسندر ع بیت فغان بر حسنک جلوه
سنده که شهیدان عشقک کوکلری قبرلرلق سکونلری
بنک عارندن جلوه طوتر و جائزدر که حسنک مضافی محذوف
اوله یعنی فغان بر اهل حسن دلبرلر جلوه سندن دیمک اوله
الی اخره اما معنای اول اولا اولدوکی کوزندن هویدادر کل
امید ما را افت از بیز مردکی نبود که باغ ارزوی ما هوای
معتدل دارد کل امید اضافت بیانیه در ع بیت بزم کل امید
بیزه بیز مرده لکدن افت اولماز یعنی بزم کل امید بیز بیز مرد م
تانه اولوب صولماز که زیرا بیز باغ ارزومز معتدل هواسی
واردر بعهد حسن او کاهی تبسم بینی از لبها که کوبی مرده
صد ساله در سینه دل دارد ع بیت اول یارک عهد حسنده
کاهی لبلردن تبسم کوررسن که کویا بر یوز ییللق مرده نک
سینه سندن کوکل واردر یعنی مزبور لرده ضروری ضمنده

بوز یللق مرده کوکل نصیحت داد لنغزیکز لبهالبک جکر
مراد عشاقك لبلریدر دکوی کویا معناسنه در یکی
صد سند عذاب اهل عصیان عکرلحد عزابه زخون کبرم
دل سیلی بدوزخ متصل دارد ع اهل عصیانك عذابی بر ایکن
بوز اولدی که زیرا عرق قبرندن بو کیمنك اسیجوق قانندن دو
زخه بر سیل اتصال ایدر یعنی دوزخه سیل خون کبرم دل اهل
انکله عذاب اهل عصیان زیاده اولور یعنی اهل عصیان عصیا
عذابه ایکن عرقیمك خون کبرم دلی دخی انلره بر عذاب الیم
اولور دیمکدر بیت زردی اتش سوزان اکر خاشاك
سیر وید شهیدان محبت را کیاه از خاك میروید خاشاك
چوب معناسنه در و کیاه قورو او تدر ع بیت
زدی اتش سوزاندن اکر خاشاك بتر ایسه شهیدان عشقك
قبرندن کیاه بتر ز چاك سینه ام صد شعله میخیزد همین
باشد کیاهی کز زمین سینهای چاك میروید ع بیت سینه
مك چاکندن یوز شعله ظاهر اولور انجق بودر شول
کیاه کی چاك اولان سینه لر زمیندن بتر بحا کرده نهان
خونریزی چابك سوار من که دستی کیر که مدارد ححر سیار زنتر
ی میرود ع بیت بنم چابك سوار اولان محبو بمك خونر
یزلغی تمنده نهان اولور که اکر قاتلی الن صقلرسه نشتر اکندن
باشی بتر یعنی کسدکی باشلر نشتر اکندن ظاهر اولور چه
سود از باغ جنت جلوه کاه دوست را نازم که انجا جان
نشانند و دل غمناك سیروید جلوه کاه دوستدن مراد کوی
جانانه در و نازم اصطلاح عجمده قربان اولیم دیمکدر و انجا
لفظی جلوه کاهدن عبارتدر ع بیت دنیاده باغ جنتدن نه
نه فائده کوی جانانه قربان اولیم که انده جان اکرلر دل غمناك
بتر غرض جلوه کاه جانانی مدحدر مناقل ازان اهل معنی
میبهرد دروادهٔ منتی که کشتی زهرناك ازوادی ادرالك میرو

بد ازان حرف تعلیلدر و اهوای معنی اضافتی بیانیه در و یعنی
کمی کلدن کنایتدر و میچرد فعل مضارعدر چریدندن اوتلمق
معناسنه در و متی ده یا مصدریه در وکه حرف عرضدر و
کشت کسر یله ایکن معناسنه در ع بیت اهوی دل مستلك
وادیسنده اندن اوتوری اوتلار که زیرا عقل وادرالك وادیسنده
کیشت زهرناك بتر مراد جنون عشقدن مستی اولدیغی
بیاندر بیین بی زلق زاهد خنده کلهای بدنانی ببین کز
کوشه دستار او میوای میروید ع بیت کور زاهدك
خرقه سی اوزره رسوایلق کللرینك خنده سی بعنه که انك کو
شه دستارندن مسواك بتر کلهای بدنانی رسوایلق نشا
نلری دخی دیمك اولور آتا صنده یا کوره معنای اول حنا
سندر و مراد زاهدك خرقه سنده اولان بارب بارب
عملردر که هب علایم رزق وریادر و بالجمله منطوق کلام
مراحیلره اعتراضدر بهر جا محو عمزه او تیغ بر کف میرود
عرها شهیدان چون کیاه تشنه لب از خاك میروید ع بیت
ای عزها هر یره که جانانك غمزه سی تیغ بر کف اولدیغی حالده
کیدر شهیدلر تشنه لب اوت کبی خاکدن بتر یعنی انکرلر
ارزوی شهادتله جان بولور دیمك اولور یعنی کوینه اهیات
علوق و اعزاق وادیجا مفعوله سنده اولدیغی یاران معانی نشا
سی اهیلت بوایدر بیت ز شهر دل بکو بغم هرنفس
فریادی اید که اینك لشکر غم خوش باستعدادی اید شهر
دل اضافتی بیانیه در و لشکر غم دخی بو یله در و خوش بونده
ایو حکم معناسنه در ع بیت هر دم کوکل شهرندن قو
لاغمه اواز کلور که اشته غم عسکری خوش استعدادیله
کلور مراد لشکر غم کندو یه استیلا ایلدکن بیاندر اکر
شیرین عنانرا نرم سازد بنکرد خسرو که کلکون جانب
اویا بر فرهادی اید کلکون شیرینك ادی در و خسرو

روجی ز وفرهاد عاشق درع بیت اگر شیرین دبرکنه
ملایم اتسه یعنی بر مقدار رضا ایله پرسه خسرو نظر ایدرکه
کلکون اکندی جانبنه ی کلور بو ضمیر فرهاد ایانه ی
کلور بو بیت خسرو شیرین و فرهاد قصه سنه تلمیحدر
تفصیلی کتابلرنده مسطوردر دلم درد ام ان صیاد
مستغنیست بیرسم که اندر رخنه درد ام تا صیادی اید
صیاد مستغنیدن مراد دلشکار عشاق اولان دلبر نازنین
در که جانانلدن عبارتدر ورخنه کدن معناسنه در و یا و
حدت ایچوندر ع بیت کو کلم اول مستغنی صیاده دن
طوزاقلنده در قورقرم که طوزاقده بر رخنه واقع اوله صیاد کلمه
یعنی اول دلشکار اولان دلدار کلمه زیاده مستغنی اولماغله قو
قرم که کوکلی الیه و ملدن اولور نصیحت بکنندم دوستان
ای غم بیابنشین بخانات من آتش زن کرانجا دادی اید
خانات کدن مراد یا کندی وجودیدر و یا خود صبر و سکونیدر
و یاد لغتده یار معناسنه در اما بونده مذکور نصیحتدن کنا
یتدر ع بیت دوستلر بکا نصیحت ایدلر ای غم کل اوتور
بنم خانه کمه آتش اور که زیرا اول محلده یار کلور چه
شدکزز هر چشمت ز دو جان دادم بحمد الله کز ان لبهای
شیرین شیوه ایجاد اید ز هر چشم غضبله بقمق دیرلر
وتا ضمیر خطابدر و ایجاد بوندن احیا معناسنه در ع بیت
نه عجب حال اولدی که سنک انکار غضبکدن تیز جان و بردم
اما بحمد الله که اول شیرین لبلرندن صنعت احیا کلور
یعنی لب معجز دملرک یینه بکا جان بخشش اولور دیمکدر
نی اید بهر و بیر استماعش و ز نشیرین را ز سرنا باصدای
ناله فرهادی اید بهر و بیر خسرو دن اید بدر و من لفظلری
بوند معناده حکایت متضمندر ع بیت انی ایشتمکه
هر و بیز کلمز ایدی یعنی اول صدای هر و بیز ایشتمز ایدی

بو قصه شیرینده ایچیع وجودنه فرهادک صدای ناله سی
کلور ایدی یعنی شیرین ناله فرهاددن اکاه و خبردار ایدی دیمکدر
او دلور چهانا دیده عزیز عزتی داب دلفریب امشب که بی
اید ز بزمش باز و خوش دلشادی اید چهانا بکمز که وکوبا که
معناسنه در و عزت ده یا و حدت ایچوندر و دلفریب و صف
ترکیبی در معناسی کو کل الدیجی دیمکدر و شین ضمیر دلفر
یبه راجعدر ع بیت کوبا که عزیز اول یارک دلفریبدینه
بیر عزیزن کورمشدر بو کیجه که بننه انلک مجلسنده کلور
وکو کل دلشاد و مسرور کلور بیت زفتنه دل و جان
پیاله پرشند که ناز و عشوه ز تأثیر صحبتش مستند
شین ضمیر مذکور فتنه یه راجعدر ع بیت بر فتنه دن او تری
دل و جانم پیاله پرد ستدلر او یله فتنه که انک تأثیر صحبتنده
ناز و عشق مستدلر فتنه دن مراد کننده دلبر فتنانی در
دل و جانک پیاله پر دست اولمه لری باده نوش عشق
و محبت اولمه لریدر ع زنند روز جز اطعنه تا امید انرا
که این گروه رعایای همت بستند ع بیت تا امید وصال اولنلر
روز جزاده دخل و تعرض ایدرلر که بو جماعت الحق همت
رعایاسیدر یعنی بونا امید وصال اولنلردن همتلر در
دیو طعن ایدرلر دیمکدر مراد معترضلریا اعتراضدر
چه کونه ی بیان اودرم درین مجلس که باده وصل سو
زست و جمله بد مستند ع بیت بو مجلسده اوریایه نوجهله
باک کتوریم که باده و صلیدر یعنی در یعنی غایت کسکین در و ا
هل مجلس اینسه جمله مست ضراید رلر کدام بزم بجید م
که سنک حو صنه کان بنوی که شنیدند شیشه شکستند
بکو نیجه چانی که شنیدم که شیشه کر شکستند باز
پیو ستند بو ایکی بیت بر قطعه واقع اولمشدر و چید
چیدنک مستقبلی دوشرملک و یاپمق معناسنه بلی

جمله معنای ثانی مراددر و تمنك حوصله وصف تركیبی در
دارقور صاقلی معناسنه در الف ونون علامت جمعدر وكا
ف های رسمیدن مبدلدر بو یله یرلرده های رسمی وهم كاف
یازیلر بو قاعده كلمه دندانكاه دكلكرور وجام ایاغی صرجه
تدخله مستعملدر ویا وحدت ایچوندر وباز بیت معناسنه
در ع بیت قطعه تنگی مجلسی قورقدم كه حوصله سی تنگ
اولنلر باده قوقوسین كه ایشتدیلر شیشه یی قیردیلر
ایملی دیمه كه بو تنگ حوصله اولنلره تجربه ایچون بر
جام وبیر زیرا ایشتدم كه بر شیشه یی كه شكست ایتدیلر
بنه بتون ایتدیلر یعنی قیرلمش شیشه بتون اولدیغی
ایشتمدم وهمده ورنسه كیم دیمشلر در ع من جرب
المجرب حلت به الندامه هلاك صحبت زاهدانی شروشو
كه بوینی بشنیدند وتا ابد مستند رنداندن مراد باده نوشا
بزم عشقدر وبه شروشور رضر رسیز وزیانسز معناسنه در
ع بیتك شروشور اولان رندلرك هلاك صحبتیم كه ی
قوقوسنی دیدیلر وتاحشر دك مستدر لر یعنی تا ابد
شراب عشقله مستلردر بیا بپیر مغان آب رو ببر عرفه
كه از درون وبرون دربرو ما بستند ع بیت ای عرفه كل
دیر مغانه اب رویك تلف ایمه كه زیرا دشاردن وایچردن
بزم بیوزمزی قپامشلر در بیت زكوی عشق
ملك دكتنه شكسته یی ایدر مسیح فبرود انجاوقسته
یی اید كوی عشق اضافتی بیانیه در ومسیح بونده طبیب
حاذقدن كنایه در وانجا دیدوكی كوی عشقدن عبارتدر
ع بیت عشق محله سنده فرشته دلشكسته كلور
اول پیر طبیب حاذق كیدر وقسته كلور مراد اقتضای
عشقی بیاندر شهید ناوك آنم كه چون زد وشكار
غزال قدس بفتراك بسته یی ایدر غزال قدسدن مراد

هوای

هوای صیدلركه صید اولنمسی ممنوعدر ع بیت اول صیاد
ك شهید ناوكیم كه چون شكار كیدر ایسه حرمین تركه
سنده بغلو كلور یعنی اول صیاد ظالمدر ایجی حرمی
بیله صید وشكار ایدر بیت زمانه گلشن عیش مكرا بیغماد
اد كه گل بدامن ما دسته دسته یی اید گلشن عیش اضا
فتی بیانیه در وعیش عیشك تحصیله حیات ودرلك وذوق
وصفا معناسنه در وكراكرادن تخفیفدر ولمشدر كه
ایمیدر ودر اصل تخصیص ودسته دسته طوتم طوتم
دیمكدر ع بیت عجب زمانه كیمك عیش وصفاسی گلشن
یغمایه ویردی كه زیرا بزم دامنمزی دسته دسته كلوری اید
بونده معنای حالت افاده ایدر بیت دبیر عشق بر ید ایب
شكسته ها زلار كه زشكنجی اسلام رسته یی اید
ایت شكسته دیدوكی كندی كوكلندن عبارتدر ع بیت
دیر عشقه كو توردك بو شكسته یی البته كه زیرا شكنجه
اسلامدن قورتلوب كلور یعنی جنون عشقله تكلیفدن
ساقط اولمشدر دیمك استر وبالجمله مراد ادعادر
ناچوم درد بدان كونه بسته ام نفس كه بر لبم زدرون
جسته جسته یی اید ع بیت ناچوم درد نفس بویله
اول كونه بغلنمشدر كه نفس درون درد جسته جسته ایر وایر
كلور ایچ سل بهمت عزیزه مكر شنیده باز كه زخم دارد
ه محل نشسته یی اید ع بیت بلكه هوسن عزیزك همتنه
كیجه بمستی لیله لیكی عزیزه بار سوله و محله او تورمش كلور
مراد محل وهی سلطان شهیدلر بیت بونده عابیت
یاره دل تیر منت تیر سنهور د المدلل از كریه نیچون شدناولب
برخنده میبلیورو سنلد غایر معناسنه دررو بجانیب
بیرا باز كار لقعدن عبارتدر وباز بینه معناسنه در وجهم
معنادل شرمنده یه مقید دروبسوز دبعلمكری بوبلدا

ع بیت عافیت و هر هر کارلق عارتدن بنه بنم شرمنده
یانر ضمنلرنلك لبنده یا غماسی وجود بولدیغی تقدیرجه ضمندا
ن اولان کچمه نلك متألم اولدیغی ظاهردر وبالجمله بونلر
لازمهٔ عشقدر که خلاف عافیتدر بس بونلر اولمیجق دلشر
منده سی نلك عافیتدن یاغمق لازم کلور فتأمل چراغ روشنست
از عشق او در جمع هستی که ازاد از فروغش میکداز دبنده ش
سیبویه فروغ شعله وضیا معناسنه در و ثانی ضمیر
چراغه راجعدر و میکداز فعال مضارعدر صعناسی ایر
دیمکدر ع بیت عشق جاناندن وارلق مجلسنده بر روشن
چراغ واردر که انك شعله سندن ازاد ایرر و بنده یانر :
یعنی بنده وار ازاد اول چراغ نلك پروانه سیدر که دیمکدر
نه تنها عشق سوزد ساکنان ملك هستی را درین طوفان
اتش زنده وا اینده میسوزاد زنده وا بنده رعایت قافیه
ایچون تقدیم و تأخیر اولنمشدر فتأمل و سوزد فعلکری
متعدی واقع اولمشدر ع بیت وارلق مملکتنك ساکنلر
ینی یالکز عشق یقمز بو طوفان اتشده کلنی وکیدنی یاقر ٥
مکن بر عزت خود تکیه عرفی ظلم عشقست اینکه اکثر
اب دوی کوهر ازرنده میسوزد درونده اسم فاعلدر ومصدری
ارزیدندر بیهاست دکلك معناسنه در اما اوجوزلق
معناسنه اولان ارزندرکه ارزانیدندر مشتقدر ع بیت
ای عرفی کندی عزتکه اعتماد قاپیستاد اولمه بو ظلم عشقدر
که اکثریا دی قیمتسلکدن هرلك یوزی صوتنه یانر بولوری
سوزی یانمقلنا بر دشر مسیار [illegible] اعتبار اولنمقدر فتأمل
زندانی شوق تو بکلزار نکنجد هر دو رقفس ابت مرغ
کرفتار نکنجد زندانی اسیر و محبوس معناسنه در [illegible]
ع بیت سنك شوقلك اسیری کلزاره صغمز بو مرغ کر
فتار قفسدن غیری بیره صغمز یعنی سنك کرفتار عشقك

چسکله

چسنکله اولمقدن اوزکه بر یوقدر دردشت ریا باده
کشان تا در کعبه نا بسته میانی که بزنار نکنجد دشت
صحرا معناسنه در و ریایه اضافتی بیانیه در باده کشاندن
مراد باده نوشان عشقدر ع بیت عشق باده نو :
شلری ریا صحراسنده تا کعبه قپوسنه وارنجه بر یل
بغلامشدر که زناره صغمیه هر ذره نه تابست طو
ف حرم اوست خورشید درین سایهٔ دیوار نکنجد ٥
ع بیت هر ذره جانانك حرمنی طواف ایتمکه لایق دکلدر
خورشید بو دیوارك کولکه سنه صغمز فریاد که غمهای
تو در سینهٔ تنکم اندك نبود لایق و بسیار نکنجد ٥
ع بیت فریاد که سنك غملرك بنم دار سینمده ازاو
لمق لایق دکلدر وچوق اولسه صغمز فریاد که غمهای تو
در سینهٔ تنکم اندك نبود لایق و بسیار نکنجد ع بیت
فریاد که سنك غملرك بنم دار سینمده ازاولمق لایق
دکلدر وچوق اولسه صغمز ای عافیت اموز مشوهدم
عرفی در صحبت او جز دل بیمار نکنجد عافیت اموز
وصف ترکیبیدر ع بیت ای عافیت و هر هر کارلغه
اوکرنمش زاهد عرفیه همدم و مصاحب اولمه زیرا
انك مجلسنده دل بیماردن غیری یعنی بیمار عشق اولان
کوکلدن غیری صغمز دیمکدر بیت سر مرو وصل
تو هالی بلند خواهد شد زمانه از کل و خس نخلبند
خواهد شد ع بیت بر نور رسیده دلبرك وصلنده
ت سرم بلند اولیسردر زمانه کل و خسدن نخلبند
اولیسردر نخلبند وصف ترکیبی در ترکیده نقل یا
پیچی دیو تعبیر اولنور کسی که نوحه نکردی باتم دل
تنك حریص زمزمه زهر خند خواهد شد ٥
نکردی ده یا مرض حکایه درون زهر خند کمال وغضب

والمدن حاصل اولان هندنه ضرورز درع بيت شول
گيمه كه دل بحضورلك ماتمنده فريادو ناله ايتمز ايدى
زمزمهٔ زهرخنده عريص اوليسردر مراد براثر غيركو
مرابت بشتاب كه باز طالع مارجمند خواهد شد ع بيت
مراد ومقصود غيرك اردنجه شتابله سورمه دى كه
زيرلينه بزم طالعن سعادتلى اوليسردر بحيرتم زغزال
رميدهٔ مقصود كه صيد اين دلكونه كمند خواهد شد
غزال رميدهٔ مقصود اضافتلرى بيانيه درو رميده اور
كلك معناسنه در عربيه وحشى ديرلر وكونه كمند و
صف تركيبى در قصه كمندك معناسنه در اماية اقتباسه
اولمه دن عبارتدر ع بيت وحشى اولان اهوى مقصو
ددن حيرتده يم كه بوكونه كمندوه اقتدار اولان دلك شكا
رى اوليسردر كلون غيرى نمايد وداع شربت كام كه نا
كوارترا از زهربند خواهد شد زهربندازى نصحت
معناسنه درع بيت غيرك بوغازى كوستركه مراد
شربتلك وداعى زهربندندخى ناكوارترا اوليسردر يعنى
اصلا هضم اوليسردر مراد الدن عبرت الديمك درص
لبم دهد سكستان اميد را مژده كه زهرخندهٔ مانوش
شخند خواهد شد زهرخند سابقا بيان اولمنده
وانوشخند املك ضديدرع بيت دردغم اميد [illegible]
مكسلرينه مژده ويركه بزم زهرخنده مزنوشخنده
اوليسردر يعنى بزم اجيلق طتلى لغه سبدلد د
يمك اولور بيا كليم كه ان اتشى كه ميطلبى زطو
رسينهٔ عرفى بلند خواهد شد كلمه دن مراد [illegible]
حضرت موسى عمنك مطلوبى هو اولان اتشدر
كه تركيبده اوددبو تعبير ايدرلر وطوسينه اضا
فتى بيانيه درع بيت كل اى كليم اليه اتش كه

سن طلب ايدرسن عرفينك طورسيناسندن
بلند اوليسردر يعنى اول اتش عرفينك دورسيندن شعله
نمون اوليسردر بيت دعوى قافيه غم نيست درين
غزل كه يار چون ببيند ه لپسند خواهد شد عود
عبنك لتجيله عودت معناسنه در رجوعك غزل اكرنده
اكثريا تكرر قافيه واقع اولغين سؤال مقدريه جواب
طريقيله بيوررلركه ع بيت غزل اورتسنده عودت قافيه
قايغوسز زيرا يار بسند ايده اول غزل مقبول اوليسردر ه
هرعيب كه سلطان بپسندد هنرست ع سمع فشانم
وفاشاك برسرم ريزند چه كال دهم بدل زخم نشتر ريزند
ندسمى اوق كلدرسين ومهم فتحلريله وريزندك فاعلى
خوبانلردر وچه كال دهم نه فائده ايده يم ديمكدرع بيت
بن سمع صاجرم خوبان ايسه بنمباشمه فاشاك
دوكرلر يعنى بن نياز ايدرم انلر ناز ايدوب بنى تحقير
ايدرلر عجب نه فائده ايديم كه بعنى نه ايليه يم كه كوكلمه زخم
نشتر دوكرلر يعنى دخى زياده جور وجفا ايدرلر ديمكدر
چو تشنگى كندم زهرنوش بى درد ان هر شعله اتش
بساغرم ريزند تشنگى صوسزلق معناسنه در
اما بونده فقر وفاقه دن كنايه در وزهرنوش وصف تر
كيبى در زهر ايچيجى ديمكدر اصلنده نوشنده زهر در راد
ات اسم فاعل كه نوش ودال وهاء رسيده حذف ايلدك
معناى عام تركيبى دن معناى خاص علميه نقل ايدوب
مضاف البهى تقديم ايتدك زهرنوش ديدكى جميع مشتقا
تدن اولاو صف تركيبلرده قاعدهٔ كليه بودر قدوة
المحققين مرحوم سودى افندى دخى شرح ايندكى كتا
بلرده بويله تحقيق ايلمشدر وبى درد اندن مراد
درد عشقدن خالى اولنلردر يعنى اهل دنيادر

وساغر قدح معناسنه در اما بو محلده کوکلوره
کنایتدر وریزند جمع فعال مستقبلدر ریزیدندن مشتقدر وفاعلی مذکوردر درد اندر ع بیت چونکه غمزه و
فاقه تشنه لکی بنی زهر نوش وتلخ کام ایلیه اهل دنیانک
ساغر قلبمه بیلدی شعلهٔ آتش دوکرلر مراد اهل دنیا
یه عرض احتیاجدن حاصل اولان اضطرار وانکسارد ر
بیاندر وجائزدرکه تشنه لکدن مراد عشق صوسزلغی
اوله نیتهم ع بیت عشق ومحبت تشنه لکی بنی زهر نوش وتلخ وکام ایلر عشقدن خالی اولنلر بیمه بنم ساغر
قلبمه بیلدی شعله آتش دوکرلر یعنی عاشق اولمیانلرجن
لم یذق لم یعرف محو لسیله بنم عشقوده چکدوکم درد و
محنتی بیلمیوب بکا دخل وطعن ایدرلر دیمکدر وتکلف وجهله
اما بو محلده اولکدن مناسب واولی اولدوغی ارباب فهم
وذکایه کون کبی روشناندر اکر چشمه نوشانی بر
انشانم هذا العطش از دل بکو شرم ریزند ع بیت
اکر چشمه نوشان جهانه کوثر حقیقتدن بر شم صاجسم
جان وکوکلدن کوثر مه بیلدی العطش صداسن دوکرلر
یعنی تشنه لک عرضن ایدرلر بهر بهانه که فروشند مخمور
زانروکه بهشته بهشته غم ارند وبردرم ریزند بهشته
بهشته بالترک منتیله یغنی یغنی دیمکدر وبردرم بردر دلم
تعدلیرنده در ع بیت متاع غم هر نه بهانه صترلرسه
صاتون الورم اول سبیدنکه غمی یغنی یغنی کتوررلر
لر وکوکلم قهوسنه دوکرلر ایمدی هرنه بهانه ویرر
لرسه ناچار اولوب قبول ایدرم دیمکدر مراد غم عشقک
ضروری اولدوغی بیاندر برمن چه بلی ادیده دیله اند
بازتار مغان که دانهٔ تسبیح دربرم ریزند بندن لسان
صوفیانه کم عبودیتدن عبارتدر ومغاندن

مراد سالکان راه عشقدر ودانهٔ تسبیح مضاف الیهی محذ
وفدر ع بیت مغان دیر عشق زنارده بندن نه کستا
خلق کورمشلردرکه اوزریمه دانهٔ تسبیح اهل ریادو
کربو غزلده فی تتبع ابن لسان دیوانلرک اکثرنده بو مقد
ار بولنوب شاهیتی بولنمه مشدر ٥ شبی که در قدم
وصل یا میکذرد بذوق کریهٔ بی اختیار میکذرد ٥
مصراع اولکده اولان فعلتن فاعل سببی لفظنه راجعدر
وقدم وصل محل وصلدن کنایتدر ع بیت بر کیجه کم
محل وصل یارده کچر ذوق کریهٔ ضروریله کچر شبی ده یا شکیر
اچوندر کسی که محرم درد منست میداند که دیده بی
نم واشک از کنار میکذرد ع بیت اشولکیمسه بنم
دردمه محرمدر بیلورکه کوزمی بنم ایکی کوزم یاشی
کناردن کچر یعنی سینمه دن دوکلوب کیدر یعنی صورتا کو
زم یاشی ظاهر دکلدر اما معنیده زیاده دیمکدر صلا
ی فرصت وبرمغان نیستی بر لب پیاله در کف وحرف
خمار میکذرد حرف سوز معناسنه در وخمار مخمور
لق معناسنه در ع بیت فرصته صلادر وبو قلعه
منغلق سوزلسانه کچر دیمک اولور ومصراع ثانی اول
لک تفسیریدر وبالجمله مراد فرصت وصول مرام معتنم ایکن
تقصیرله کذا اعتراف ایدر خواب در دل اشبهای
فیض قافله ابیت که اکنکه شبهای تار میکذرد خواب بی
حاضر دروغیر حاضر در خواب هیچدندا ایو معناسنه در
ودل شبها نصف لیال معناسنه در وقافله سابقا
مفصل بیان اولنمشدر وکمینه کمینکاهدن مختصردر
معناسی بوسی برمعادیمکدر وتارقان کو معناسنه در
ع بیت نصف لیالده ادیومه زیرا فیض خدا بر قافله
درکه قره کو کیجه لرده کمینه کاهدن کچر بهر که عرضنه

کنم درد خویش ببینم که غرقه ام من واو در کنار میکذرد
ع بیت هر کیمه که کندی دردنی عرض ایلسم کورورم که بن
غرق اولمشم او کناره کچر یعنی بنم دردم جمله دن زیاده
در شکاریان طلب نقش های صید کنند نومیست
خوابی و هر دم شکار میکذرد ع بیت صیادان دشت
طلب نقش پای نخجیر مرادلرینی ایزلرلر سن ایسه مست
خواب غفلت سن و هر دم شکار کچوب کیدر مراد خواب
غفلتدن تنبیه و تحذیردر فتأمل زمشان مطلب وشوق
من زبون پیداست که فرصتم بهمین خار خار میکذرد
شاهدی هم خار خار دیرلر اولسه کرک کلمه تأسفدر بیت
شان مطلب ومراددن وبن زبونک شوقمدن ظاهر وهویدادر
که بنم فرصتم انجق قساوت و عقبه ایله کچر دلم
بکوی تو با صد دلیل نومیدی بای خوش است امید
وار وهم میکذرد ع بیت کوی کلم سنک کویکدن بوزنا
امیدلک دلیلی نه مقدارین اولدیغی حالده بونکله خوش
شدر که امیدله کچر فتأمل دم هوای دشمن ز رقت
شوقم چنان نمود که یاد از زبان میکذرد ع بیت دشمن
ابرلدقده رقت شوقمدن یعنی کمال شوق حسرتمدن
اویله کورندی که بر یار بر یاردن کچر یعنی ابرلور درات
مقام که عرفی ز دل کذشت هنوز کسی کر میکذرد اشکبار
میکذرد ع بیت اول مقامده که عرفی کونلدن کچدی
شمدی بر کیمسه که اول مقامده کچه اغلیه رق کچر
شاع روی توام نور در بصر سوزد سموم عشق توام سینه
وجکر سوزد سموم اسی یلدر و عشقه اضافتی بیانیه در
ع بیت سنک شعله رویک بنم کوزمده اولان نوری
یاقر و سموم عشقک سینه و جکری یاقر فروغ حسن
که اینست ره نخواهد یافت که در صراع تو جبریل

بال و پر سوزد ره نخواهد یافت بوندن قورتیلمیسر در معنا
ع بیت صبای جمال پر جلالک که بو درقو تالیسر در که سنک چرا
غ حسنک حضرت جبرئیل بال و پر یاقر یعنی سنده بر حسن
الهی واردر که کوبجه انسان دکل ملک عاشق اولور دیمک
در عجبت تو بهر دل نمیکند پرتو نه آتشی تجلی که هر
شجر سوزد ع بیت سنک محبتک هر کوکله پرتو صالمز
تجلی ویله آتشی دکلدر که هر شجری یقه مصراع ثانی ار
سال مثل قبیلندندر کسی بغیر تو عرفی ندیده ام که
دلش برای دشمن جان خود ان قدر سوزد شین
ضمیر کسی یه راجعدر وسوزد فعل لازم اعتبار اولنور
ع بیت سندن غیری بر کیمسه کورمدم که کندی
دشمن جانی اچون انلک یوره یانه یعنی ای عرفی دشمننه
اجیر سندن غیری کیمسه کورمشم دیمکدر بو
غزل دورد بیت بولندی اما اصلده غزل بش بیتدن
اکمل المازی صد غم دل برآید کانرا سبب نباشد
زبنای آفرینش غم را نسب نباشد ابنا ابنک جمعیدر او
غلک معناسنه وآفرینش اسم مصدردر یاردلش معنا
سنه ع بیت بر دمده یوز غم طوغر که انکا سبب اولماز
یعنی بر دمده سببسز یوز غم پیدا و ظاهر اولور زیرا
ابنای خلقتدن غمک نسبی یوقدر یعنی غم نسب سزدر
علو قدر هر کیمده اولسه صدورا یدر خویش عالی که
دروی کس کام دوست نبود ور کام دوست باشد درد
طلب نباشد وی ضمیر غایبدر عالی لفظنه راجعدر
وکام دوست ترکیب مزجیدر فارسیده علامت
ترکیب مزجی بودر که جزء ثانی تقدیم اولنوب
جزء اول مضاف اولدقده بینه معنا درست اوله
مثلا کام دوست که ترکیب مزجی معناسی مراد

سوزینی دیمکدر دوست لفظنی تقدیم ایدوب کامه مضاف
ایتسه یعنی دوستکام دیسه بو معنا بیله در
وبو کونه ترکیبده دخی وصفیت بولنمغه مانع یوقدر
نهایت ترکیب مزجی اطلاق اولنور واضافتدن من
مقطوع اولان ترکیب دخی ترکیب مزجی اقسامندن
در مثلا صاحب دولت وسررشته کبی اما صاحب
لفظی دولت وسر لفظی رشته یه اضافت اولنسه
اول زمان ترکیب اضافی اولور وقس علی هذا
بیت نه خوشدر اول عالم عشق که کیمسه اکا کام دوست
اولماز یعنی مرادینی بیلوب اولورسه ده طلب ایلمیوب رضا
ی جانانی کوزلر دیمک اولور نتامثل از عادت
ظریفان زنهار برحذر باش کاندر نهاد ایشان ذوق ا
دب نباشد ایشان ضمیر جمعدر وظریفان راجعدر
ع بیت خطاب عام طریقیله بیورر که ظریفلردن البته
حذر اوزره اول زیرا انلرک طبعنده ذوق ادب اولماز در
ملک عشق کانجا بر شب بنا نهادند اغاز روز نبود انجام
شب نباشد ملک بمعنی مملکه بونده مملکت معناسنه
در وعشقه اضافتی بیانیه در وانجا ملک عشقه راجعدر
رندر واغاز وانجام بونده اول وآخر معناسنه در ع
بیت ملک عشقده که اول محلده بنای شب اوزره
قومشلر کوندزنک اولی اولماز وکیجه سنک اخری
اولماز یعنی ملک عشق ابدی ظلمت غم اوزره مبنیدر دیمک
در صوفی تشنه بی ذوق را که برد فیض در خلوتکه انجا ما
العنب نباشد آیا الف ممدوده ایله عجبا معناسنه در
وکجا برد فیض قنده مستفیض اولور دیمکدر وماء العنب
اوزم صوی معناسنه در شراب کبی اما بو محلده باده
عشقدن کنایتدر ع بیت تشنه وبی ذوق اولان

صوفی عجبا قنده مستفیض اولور بر خلوتکه انده باده
عشق ومحبت اولماز کوثر سلسبیل ورضوان می باش می دهنده
در مجلس شرابی کانی نوش لب نباشد سلسبیل جنت
ده بر نهر در ورضوان جنت قپوجیسیدر ومی شراب
معناسنه در وباش امر حاضردر لکن بویله یرلرده
امر غایب معناسنه افاده ایدر ومی دهنده شراب ویریجی
دیمکدر ساقی معناسنه در ونوش لب وصفی ترکیبی اقسا
مندندر معناسی طتلی دوداقلی دیمکدر ع بیت دیرکه
سلسبیل باده ورضوان ساقی اولسون شول مجلس شرا
بده که اول طتلی دوداقلی جانان اولمیه یعنی شول مجلسده
که جانان اولمیه کرکسه اول مجلسک باده سی سلسبیل
صافی خوشکوار اولسون وساقیسی رضوان کبی نکا
رینده خوش کلعذار اولسون اول مجلس بزم مقبو
لمز کلدر دیمک اولور روزی ز قتل عمر کر بپرسد
فضولی دوستدار من بود تا بی سبب نباشد فضولی
اصطلاحمزجه متکبر وخودداری وخودپسند اولان
کیمسه یه دیرلر حاصلی اوزرینه لازم اولمین ایشلره
قریشنه دیرلر وباو مدنا ایجوندر ودوستدار محبت
عاشق معناسنه در ع بیت کندی جانانه خطاب
ایدوب بیورر که ای جانان اکر بر فضول بر کون سکا عمر
ینک قتلندن سؤال ایدرسه یعنی عمرنی نیه
ن اولدردک دیو صوررسه بنم عاشقم ایدی دی
تا کیم بی سبب اولمیه یعنی عاشقم ایدی انکیچون
قتل ایلدم دیو جواب ایله که تا کیم بی سبب اولدرمه
مش اولهسن دهلادر ٥ طریق دلبری تو
بکر بیری داند که ادی نه بدین کونه دلبری داند
بری جز در ع بیت سنک دلبرلکک طریقنی

مكر سرى بيلور كه زيرا ادم اوغلنى بونك كبى دلبرلك
بيلمز كسى كه هر بيا عشركان بصد كرشمه سپرد • سزد كه
هر سر موبيش دلبرى داند • يعنى بيانك ضميمه سى ديب •
ومژكانه اضافتى لاميه در ع بيت شول كمسه كه مژكانك
ديكي يرن كرشمه يه سپارش وحواله ايليه لايقدر اول كمسه
نك هر سر موبى دلبرلك بيله ودلبرى زد على المطلع تبيلنادر
فتامل • زجان طمع ببرد يا بدل غمش ننهد كسى كه غارت اوزره
لشكرى داند • بردياى ضميمه مضارع مفرد غايبدر • بريدن
دن مصدر كسمك معناسنه وشين ضمير اضمار قبل الذكر طر
يقى اوزره تركه راجعدر • تركك بوبله يرلرده دلبردن عبارتدر
ولشكريده يا حرف نسبتدر ع بيت • باجانا ندنا اميدبين
كسر يا كوكلمنه اندكى قومز شول كمسه كه اول عسكرك
لبرلك يغماسنى بيلور • ادب ز چشمه دلستانى دهدام كدام •
حضر دربن چشمه از هبرى داند • حضر بو محللرده مرشددن
ليلدن كنايتدر ع بيت ادب بگاه لعلت الك چشمه سندن
ضرورى رقنق دليل بو چشمه ده رهبرلك بيلور • حذر ازانكه بد
وينك اهوان حرم • زغمزه هاى تكردياز لاحرى داند ع بيت
حذر ايله اول كمسه دن كه حرملك اهولرينك ابرو مژه سى وابرو
سن سمزلكدن كوره وياخود ازقلقدن بيله يعنى انلرى صيد
وشكار ايتمكيهون طمعه دوشه ديمكدر زيرا انلرك صيد اولمه
سى ممنوعدر ح كسى كه ابنا مه صنتش دهدلى ان تيشه ر
كرشمه وجبا ستمكرى داند كرشمه بوبنده بر مقدار معناسنه
در ع بيت شول كمسه كه اكا بو قدر حسن وجمال وبيرلرانك
سزكلمدر بو مقدار ستمكرلك حسابنده بيلور يعنى بوبله صنا
زاولان دلبر سرفراز بر مقدار ستمكر اولور ديمكدر واتى لفظنه
ايهام لطيف واردر فتامل • اكر بهيچ ننهد كوهرش جدا نكند
كهرفروش كر صلقتى انصاف جوهر بداند • كوهر شده •

اولان

اولان شيين ضمير اضمار قبل الذكر طريقيله كهرفروشه را
جعدر وكهرفروش وصف تركيبى درجواهر صاتيجى معناسنه
ونهدك فاعلى ضميرى على وجه مذكور اوزره جوهريه را
جعدر وجوهريدن مراد قيمت شناس جواهر اولان جريداردر
ع بيت اكر جوهريه هيچ بر بهانه قورسه يعنى اعتبار ايلمرسه
جدل ايلمز اكر كهرفروش اولان كمسه جوهرينك منصف اولدو
غنى بيلورسه يعنى كهرفروش اولان كمسه جوهرينك صاحب
انصاف اولدوغنى بيلدوكدنصكره كوهرندكى جواهرى بكمز
سه كهرفروش جدل ايلمز ديمكدر • زبادر انغد وبرخاستن
خيال شود • كسى كه رهرو عشق سرسرى داند ع بيت
ايقدن دوشر يعنى يقلور وقالقمق محال اولور شول كمسه كه
عشق رهرولكنى سرسرى بيلور يعنى عشقه سالك اولد
غى بيهوده بيلن كمسه اويله دوشركه قالقمسى محال اولور ع
بزر چكونه توان لعل افتاب خريد • كرفتم انكه كسى كيمياكرى دا
ندرع بيت لعل افتاب التون الهصتون الهمق نوجهله ممكند
ر طونه لمرانى كه بركمسه كيمياكرلك بيلور مراد جانانى غايب
عاليجناب اولوب بر حال ايله وصالنه ايرمك محال اولدوغنه
تاسف ايدر • بران تتبع حافظ رواست چون عرفى كه دل بكا
وود ورد سخنورى داند • تتبع اصطلاح شعراده بر كمسه
غزلنه سويلمكه ديرلر حافظدن مراد خواجه حافظ شيرازيدر
وچون حرف تشبيه در وكاو كاويدندن مشتقدر وسخنور
بونده شاعر معناسنه درويا مصدريه در ع بيت
حافظك غزلنه نظيره سويلمك اول كمسه يه لايقدر كه عرفى
كبى دل قزيه وشاعرلك دردن بيله يعنى عرفى كبى شاعر
لك احوالنى بيله ديمكدر مرحوم عرفينك اكثر اشعارى حافظه نظيره
واقع اولمشدر وبالجمله سليقه واسلوب تعبيرى دخى حافظك
لهجه سنه قريبدر اما بونك عبارتى اندن دقيقدر

عاقلان آداب آموزند ورسوایت کنند دامن جمی بدست
اورکه شیدایست کنند م بیت عاقللر آداب اوکرهدرلر سنی
رسوای ایدرلر بز جاعتك آنكن الدکتورکه سنی دیوانه ایدر
لر یعنی سنی دیوانهٔ عشق ایدنلر تشبث ایله ناکهان عشقت
کذارد ازجا بسناکسی بهرده مکشا تا از نادانی تمنایست کنند ع
بیت عشق سنی ناکهان ناکسلك جابندن ارید ر پرده یی ا
چه تاکیم سنی نادانلقدن تمنا ایله لر باغ گل هر پرده
گردی روزکس درهم مکش من هم از غیرت گذشتم کو تماشایست
کنند کس کیمسه معناسنه در بو محلده عاشقدن کنایند رودر
هم مکش رویله استعمال اولنمقده هر ترمه دیمکدر وکو بونده قو
معناسنه در بیویلد اولمق استیدر وکنند بو یرلرده امر غایب
معناسنه در زیرا فارسیده فعل مضارع ایله امر غایب مشترك
صیغه در م بیت باغ گل حسنکی هر مرده ایلدك یوزکه عاشقدن
بورترم بن دخی سکا نصیحت ایدرم غیرت چکمه دن کچدم قو سن
تماشا ایلسونلر الله اعلم عرفی درد مند بو غزلی جانانه رنجیده
اولدیغی محلده دیمشدر بس نکویئ جلوه کن بر مستحقان
زنهار تادعائی بهر حسن عالم ارایست کنند جلوهٔ جاله مستحق
اولنلر عاشقلردر وعالم ارا وصف ترکیبی در جهان بزه یجی معنا
سنه یعنی جهانه زیب وزینت ویریجی دیمکدر م بیت زیاده
بر ایو عرض جال ایله عشاقه البته تاکیم سنك عالم ارا اولان
حسنکدن اوتری دعا ایلیه لر عرفی ارمانی قدم در وادی اهل
هرد صد بیابان خار خذلان تحفه پایست کنند خذلان
هر اهدن ایریلوب خونناك یرلرده بالعوز قالمغه دیرلر امّا
بونده کمال عجزدن عبارتدر م بیت ای عرفی اکرعا
قللر وادیسنه ایاق تورسك یوز بیابان طلوسی خذلان
دکن ایغکه تحفه ایدرلر یعنی ایاغکه موق خار خذلان با
ترحاصل کمال عجزدن رنجیده اولورسن دیمك اولور فتأمّل

عاشقان کر بدل از دوست غباری دارند کر به کرد
نشان در شب تاری دارند گرد نور معناسنه در و
نشانه وصف ترکیبی در معنی سی توزی نشکین ایدیجی دیمك
امّا بو محلده مبالغه دن عبارتدر و شب تار قرکلق کیجه در
وتاصر فنسکیر در م بیت جانانك اینجندکندن عاشقلر
متغیر الخاطر اولورلر سه قرکلق کیجه ده مبالغه ایله اغلرلر
دوستك محذوف اولدیغی تصویر معنادن ظاهردر وبالجمله
بوکونه ابیات لازم اولان معنای لازمی در فتأمل اب
حیلت بیرای خضر که ارباب نیاز چشم امید بفتراك سواری
دارند سوار اتلی معناسنه در وموصوفی محذوفدر ویاو
حدت ایجندر م بیت ای حضرت خضر اب حیاتی کوتر
زیرکه ارباب نیاز اولان عاشقلر بر شهسوارك نازك فتراکنه
چشم امید طوترلر یعنی عشاقك مرادی حیات دکلدر بلکه
هلاك عشق جانان اولمقدر راه ارباب محبت بفنا ترد
یکدست سر زند در کف ودو بادوسه خاری دارند م بیت
عشاقك یولی فنایه قریبدر الکرنده بر ایکینه وایغلرنده ایکی
اوج دکن طوترلر یعنی دنیایه تعلقلری ازدر دیمك جان ودل
ماکی فرصت واتش زده اند باده در شیشه نماندست
وخاری دارند م بیت جان ودل فرصت فوت اولدی دیوما
تملی واتش زده لردر شیشه ده باده قالمشدر وخار مبتلا
لردر فرصت فوت اولدیغی شیشه ده قالمغله در واتش
زده اولدقلری خار ایله تعبیر اولنمشدر فتأمل جان حقیر ست
میرنام نثار لی محرم توهمین کوی کا اصحاب نثاری دارند
نثار صاتی معناسنه در م بیت جان شی قلیلدر ای
محرم نثار دیمکه بس ایجون دیکه دوستلر نثاره ملحم
درجه بطاعت طلبی برهمنلر از اهد توریا ورکه لیب
طایفه کاری دارند برهمنان برهمنك جمعی در بونده نا

حقیقت و مجازه محتملدر و بالجمله ظاهر اولورین مراد اولنسه
مانع یوقدر و ورز وآنك تحصیله امر حاضردر ورزیدندن او
زنهارك معناسنه واین طائفه مذكور برهمنلردن عبارت
تدر بیت ای زاهد برهمنلری طاعته نه طلب ایدر
سن سن ریایه سعی ایدر یعنی بونلر صوم و عبادته مقید او
لیوب كندی رزق و ریاکه مشغول اولدزیرا بو طائفه بر
كار طوترلر یعنی بونلرك ریا حاجتی دكلدر مراد اهل ریایه
اعتراضدر بنده خلوتیانه ولی خاکم کایشان بشهیدان
عشق قریب جواری دارند خلوتیاندن مراد بونده ار
واح مقدسه در و دل بونده اوچ معناسنه در وخاك
قبردن عبارتدر وكه حرف عرضدر وایشان ضمیری جمعدر
وخلوتیانه راجعدر بیت قبراچمنده اولان ارواح
پاکك بنده سیم که زیرا انلر عشقك شهیدلرینه
قونکشلق قریب طوترلر هرکیز امکیرم سوخته پابسو
زد شمع وپروانه ازین بزم کناری دارند بیت
کیمه نظر ایلسم یانمشد یعنی نظر ایتدکیم کیمسه لری
اتش عشقله یا قوب طالیا یا نرکوردم انکچون شمع وپر
وانه بو مجلس اجتناب ایدرلر یعنی شمع وپروانه بو
مجلس عشقده یانوب یاقلمغه قادر اولمدقلرندن بو
مجلسدن دور اولورلر عرفی ازصیدكه اهل نظر دور
مشو که کهی گوشه چشمی بشکاری دارند صیدکه محتد
صید کاهدن کهی کاهی دیدن بیت ای عرفی اهل نظر
اولان عاشقلرك شکارکاهدن دور اولمه که زیرا انلر کاهی
بر شکاره کوشه چشم طوترلر یعنی بر دلبر اله کتورب
حسن پاکن تماشا ایدرلر ص عرض کردم بنزاهدکه
ریا نفروشی کفر اندوده باسلام بما نفروشد عرض
بونده دخل تعرضدن کنایتدر وبونده کفردن مراد

شرك

شرك حق در شرك حقی صوفیه اصطلاحنده سمعه
وریادن عبارتدر واندوده صوانمش معناسنه در
بیت زاهده دخل وتعرض ایلدوك که بنزه ریا صاتمه
نحسن تماسون مصراع ثانی اولکی تفسیر ایدر یعنی اوسنی
اسلامله صوانمش کفری بزه صاتمسون مراد اهل
ریا اولان زاهده اعتراضدر کوبنه بر سر دل منت
وبسیار منه انکه بیماری دل را بشفا نفروشد بیت
او کیمسه که کوکل خسته لکنی شفایه صاتمز اولکیمسه
یه کوکل اوستنه منت قوچوق منت قویه دی مراد حسته
لکی شفایه دکشمه ملك چوق شی دكلدر دیمكدر و تعبیر
بر معنا مقدم مؤخر اولندی بحسب سهولت تفهیم ا
جوندر عاشق انست که کرجان دهد از تنکای کرئ
سینه بمنا نبرد عا نفروشد بیت عاشق اودر که
اکر نامرادلقدن جان ویررسه ده کرمیت سینه سنی
تاثیر دعایه صاتمیه یعنی دردن ازاله ایتمکه سعی ایتمیه
حسن ات جلوه فروشست که ازمایه ناز ذوق یك
شیوه بصد سرم و صبا نفروشد جلوه فروش وصف
ترکیبیدر جلوه صاتیجی دیمكدر اما بونده عرض جمال ایدر
یجی معناسنه مستعملدر ومایه بونده سرمایه
معناسنه در بیت اول جلوه فروشدرکه سرمایه
نازدن بر شیوه نك ذوقنی یوز شوم وصبایه صاتمز کرفر
سنده بهای مه کنعان دان بمتاع دوجهانش بخد نفرو
شد فروسنده اسم فاعلدر صاتیجی معناسنه و مه کنعا
ندن مراد حضرت یوسف پیغمبردر عم و جهانشده اولان
شین ضمیری مه کنعانه راجعدر و بخد بای مفرده تسم
ایچوندر بیت اکر بایع حضرت یوسفك بهاسنی
بیلیدی انی الده حقیقتچو ایکی جهان متاعنه صاتمزدی

مراد سودای محبت بوداکی کس عرفی که دهد عیشی نا
ابد نفت وبلانفروشلغ بیت سودای محبت آکی آلی
اول کیمه اولورای عرفی که عیش ابدی مفلس ایسه و
بلای صاتمیه فتل تمل ع عشق اکر مرد سنع مرد تاب
دیدار اوز ورنه چون موسی کسی اوردبسیار اورد ع بیت
عشق اکر مرد ابسه مشاهدهٔ جاله طاقت کتوربی ارکتور
سوزی یوخسه حضرت موسی کبی چوق کیمسه کتوردی
ودخی چوق کتوررمراد دنیاده تاب دیداره طاقت کتورمکه
قدرت اولمدیغی بیاندر وکسودن دخی بر لفظ بسیار
محذوفدر تا فریبد ابلهانرا از متاع روی دوست ع
اسمانیست از تو یوسف را هبارارا اورد خطاب حضرت
رسول انام عم السلام در ع بیت متاع جمال جانانندن
درد یوا بلهانی الله من الجیوب فلک سندن اقل حضرت
یوسف علیه السلام بازار صهانه کتورر بس که زخم غمهٔ
خوردم زمین شهدم خرمن خنجر بجای بوته خارا
ورد بوته خاردکن اوجاغ معناسنه دریعهٔ خارک کثر
تندن عبارتدر ع بیت زیاده که زخم غم یدم یعنی چوق
زخم غم یدکمدن زمین قبرم بوته خار یرینه خرمن :
خنجر کتورر یعنی بتورر بو مقوله ابیات ادعای شاعرانه
قبیلندندر کافری داغ عشق ذکر شغل من کرو ازهد
کردن روح القدس در قید زنار اورد وار طه زهید
ندن مضارع مفرد غایبدر بویله یرلرده باز کبی انجق
تأکید افاده ایدر وروح القدس حضرت جبرئیل عم در
وقید زنار کمربند عبودیتدن عبارتدر ع بیت
عشق بر کونه کافر بیلکه یعنی عشق بر کافردر که اکر
بکا مشغول اولمدن خلاص اولورسه کردنا روح
القدس قید زنار عبودیته کتوررمراد عشق

بنی ادمه مخصوص اولدیغنی بیاندر وکافریده با
وحدت ایچوندر ونوعیه دروکافر بوندہ اصطلا
مشایخ صوفیه اوزره کفر حقیقی صاحبی دیمکدر
در وکفر حقیقی نوحقله باطلی ستر ایتمکه دیرلر کذا فی
کاشف راز ع کذار از دار الشفای عشق کفر بهر علاج
هر نفس اید سببی ایجاد بیمار اورد ع بیت دلخسته
محبت ایسک وکند وکه علاج استرسک دار الشفا
عشقدن کیمه یعنی فراغت ایتمه حاصلی دار الشفای
عشقه وار وب کند وکه درمان استه زیرا هر دم
حضرت عیسی دخی دار الشفای عشقه کلور وعلا
ج ایتدرمکیچون بیمار درد مهر ومحبت اولنلری ستو
رر مراد ادعادر مومیم هم دوست شد ترسم که استلای
عشق بلک انا الحق کوی دیکر بر سردار اورد ع بیت
قیل بقیل وجودم دوست اولدی یعنی عشق دوستله
دولدی قورقرم که غلبهٔ عشق دار باشنه یینه بر انا الحق
دیوجی کتورر یعنی قورقرم که غلبهٔ عشق منصور کبی بری
دخی بر دار ایتمکه سبب اولور دیمکدر ای که عرفی را
مسلمان خواندی اورا بکاو تا ز کفر آباد دل بتهای
پندار اورد بکا وکاف عربیله امر حاضردر کاوید ندا
قزیمق معناسنه وکفر اباد کلسا معناسنه در
ودلہ اضافتی بیانیه در وبتها بتک جمعی در وپنده
ره اضافتی بیانیه وپندار ظن وشک معناسنه در
ع بیت ای شول کیمسه که عرفی یی مسلمان
اوقودکسن انی قزی تا کیم بتخانهٔ دلدن ظن وپندار
بتلرینی اخراج ایلیه مراد کسر نفس در ع عشق
کو کز دل ودین نام ونشان کم باشد اهل دین
باشم ونمازرمیان کم باشد ع بیت

عشق النهی قمی که دل بود دین غایب اوله مصراع ثانی
اصطلاح مشایخ صوفیه اوزره عالم اطلاقدن
عبارتدر وعالم اطلاق سالکک انوار تجلی باریه
مظهر اولوب نور شهودده مستغرق ومستهلک اولمه
کنایتدر وبالجمله اصطلاحلری اوزره عالم اطلا
قده تکلیف برطرف اولوب قید کفر وایمانله مقیدا
ولمازلر مع هذا اهل دین اولدقلری مقرردر
پس معنای مصراع ثانی بو اولدیکه بن اهل دین
اولم وغالبا جنون عشقله تکلیف زده غایب
اوله بوکونه ابیاتی تحقیق اوزره فهم ایتمک ا
صطلاحات مذکوره‌یی بلمکه محتاجدر ای خوشا
حسرت دیدار که کرد در دلم صد حکایت بدهان
جمع وزبان کم باشد ای حرف بندر ومنادا مقدر
یاراندر وخوشاده اولا الف بعضیلر تعجب ایچوندر
دیدی صد حکایت بدهان جمع وزبان کم باشد
وبعضیلر مبالغه افاده ایدر دیدیلر ولکل وجهة ودل
بونده یورک معناسنه در ع بیت ای یاران
تعجب خوشدر حسرت دیدار که بو کمدن اغزمه دق
یوز حکایه جمع اولور ودلم غایب اولور یعنی
سویلمکه طاقت کتورمز ای خوشا بخودی ذوق
که برخوان وصال راه امید شد دستم بدهان کم باشد
ای خوشا عبارتی سابقا بیان اولنمشدر وخوان
صفره معناسنه در وصاله اضافتی بیانیه در ع
بیت ای یاران تعجب خوشدر ذوق عشقدن لا
یعقل اولمق که صفره وصال اوزره الیمک اغزمه وا
روب کلمه‌یی غایب اولور مصراع ثانی کمالیله بو
شلقدر تا ابد مشهد ما نکهت دل خواهد داشت

بوکی

بوکی کل نیست که در فصل خزان باشد خواهد او
شتک تا علی نکهت دلدر نکهت یو تلک ضمیله
قوقو معناسنه در عزیزندر ع بیت عشقنا ابد مزارمز
تبرمز یورکن کل قوقوسنی طوتمشدر یعنی آثار دل قبر
مزه علی الدوام قایم وثابتدر بوکی کلی دکلدر که
فصل خزانده غایب اوله عمرم از روز ازل کشته
کاندر وست فرصتش کوکه بکار دکران کم باشد
ع بیت عمرم روز ازلدن بری کمنک ایستدیکی غایب
اولمشدر قنی انلرک فرصتی که غیریلرک ایشنده غا
یب اوله یعنی غیرلرک ایشنده غایب اولمغه
عمرینک فرصتی یوقدر مراد کندی ایشی بیله قا
ملرینه کلمزدکلکه الآنک ایشین اخطار ایله دیمک
درت عشرکیتی اکر صحبت یوسف باشد همه
یری تکرنت میل تا ستن باشد یوسفدن
مراد مطلق محبوبدر ع بیت جهانک ذوق صفا
سی اکر صحبت خوبان الوردینه قبول ایمیله سنی
فکر ناسنه میلک اوله یعنی عاقبت ندامت
مقرردر اولنه دیمک اولور حسدن بر چهره امروز
بداندیمان که یکی ز اهل نظر دشمن یوسف باشد
اهل نظردن مضاف محذوفدر تقدیری کلام اهل هنردر
ع بیت اهل هنر سندک حسدندن اکر بکر در که اهل
نظردن بریسی یوسفک دشمنی اوله یعنی اهل نظردن
بری دشمن یوسف اولمق تعجبدر تا معقول ایمیه
سنکه اهل هنر حسدک تا معتقدلریدر وبعد اولم
درده عشق توقف نیستندی هر چند تا ابد در
قدمش جای توقف باشد نیست منم عشقه رحیمدر
ع بیت عشق یولنده توقفی مقبول ومعقول کورمزسن

هر نقدر که دایم اول بولک ادیمنده جای ترقی اوله
یعنی عشق اول الق استر دیمکدر عالم اشیراسی بعلم
افشادیبا شد چه بلا است غلط اندیشی که طبعش
بتصرّف باشد عالم اسم فاعلدر اهل عالم معناسنه
و غلط اندیش وصف ترکیبیدر معناسی یکلش فکر
ایدیجی دیمکدر روشنیدر ضمیر غلط اندیش اولانه
کیمسه یه راجعدر ع بیت علاه مشهور اولان
عالم دینیک بلاسی اولدی یعنی دینی یغمای خراب ایندن
نه عجب بلادر غلط اندیشه اولان کیمسه که انک
طبعی تصرفینده یعنی عالم شهرت واعتبار وریا ایچون اوله
لمق کمرکدر دیمکدر اولور ایمه همه عالم وادم که بشنیدی
عشقعشق کمر بعاشق فتنده این کار تکلف باشد عالم لا
ملک فتحیله ماسوادن عبارتدر ع بیت بوقدر
عالم وادم که ایشندک عشقدر اگر بو کار عاشقه دشوار
سه تکلف اولور یعنی عظیم زحمت اولور وبالجمله بو
عالم وبنی ادمدن غرض عشقدر دیمکدر نکته چند
بگویم رحقیقت عرفی لیک وقتی که ترا ذوق تصوف با
شد ذوق بوبله یرلرده فهم معناسندر و تصوف بر
علمدر که روحلرک معرفت مبدء عنه کیفیت سلوکندن
بحث ایدر ریاضیات و مجاهداتله وکتب تصوف حدود
حصتادن خارجدر امّا بو فنده قیل و قال نافع اولماز
حالکمرکدر که دیرلر بیت تصوف ترک قیل و قالدیر
لر همان تجریده ووجد و حاله دیرلر جعفر خالدی قدّ
س الله وجهه بیورمشلر که اوچ مسئله بکا دشوار گلدی
جمله دن بری تصوفدر نیجه مشایخدن سؤال ایتدم
دیدیلر که ترک الدعاوی وکتمان المعانی یعنی تصوف د
عوالری ترک ایدوب معنالری پنهان ایتمکدر انتهی کلام

وبعضیلر

وبعضیلر دیمشلر که تصوف اشیاء اربعه دن عبارتدر
اوّل توبه یعنی لایق و شایسته اولمیاندن رجوع
و ثانی صدقدر یعنی طلبده صادق اولمق و ثالث ورعدر
یعنی هر حیرکارلیق و رابع فنادر یعنی مرد سالکک شهود
جلال ذاتده وجود صفات خلقی معدوم و فانی کو
روب کندی نفسنی دخی بو اثناده محو و مستهلک
سلطان توحید بولیه بس لفظ تصوفده تا توبه یه
صاد صدقه واو ورعه فا فنایه اشارتدر دیدیلر والعلم
عند الله تعالی ع بیت ای عزیز حقیقت سکا بر قچ نکته
دییه یم امّا شول زمانده که سنده علم تصوفدن دو
قک اوله یعنی علم تصوفه بر خوشیجه بیلدکک وقتده متعلم
م اوله که مرقوملرک اکثر اشعاری تصوفه متعلق اولمغین
ظاهره مطابق تفسیر اولنمیه غایتده امر عسیردر
عصمت از لعل لبت کرد هوس میکرد و قند مطروش که
سیمرغ مگس میکرد عصمت بالملک معناسنه در وکرد
اطراف معناسنه وقند شکردن بر نوعدر ع بیت
سنک لعل کبی قبر تزی دودغکده عصمت هواس اطرا
فنده چکر بتوب دولشور قند صاتمه یعنی کفتاره کلوب
شکرکبی لذیذ وشیرین سوزلر سویله که سیمرغ عنقا
مگس اولور ناله میکشم از درد تو کافی نیک تا بلب
میرسد از ضعف نفس میگردد ع بیت سنک دردکدن
کاهیجه بر ناله چکرم امّا دودغمه ایرشنجه ضعف نفسد
ن دونر یعنی ناله دها غمدن چقمیوب ینه درونمه کیدر
دیمکدر کمال ضعفگدن عبارتدر در بهاران همه کس
همدم مرغ چمنست دل من هم نفس مرغ قفس میگردد
در بهاران عبارتنده اولان الف ونون ریاضی قولنجه
معنای ظرفیت افاده ایدوب در لفظی ای تأکید ایدر

امّا سودی قوللیجه بهاران علی طریق شذوذ بهارلک
جمعی اولور والعلم عند الله تعالی و بعضیلر معناسنه
احاطهٔ افراد ایچون دیدیلر بیت بهارده یاخود بهار
لرده هرکس مرغ چمنه همدم اولور بنم کوکلم مرغ قفسله
همدم اولور حاصلی هرکس سیر و سلوک ذوق و
صفا ایتمکده ایکن ایسه کوشه نشین غمخانه یم دیمک
بندهٔ عشقم و این دیارش کاینجا دربدر شعله زد نیا
له خس میکردد [illegible] عادت قانونی معناسنه
درویشین ضمیر عشقه راجعدر و اینجا دیدوکی دیار
عشقدن عبارتدر بیت عشق قولیم و
عشق دیارینک اینی قوللیمکه اول یرده شعله دربدر
یعنی طرف طرف خس و خاشاک اوزرینه چکر [illegible] یعنی
خار و خس دیار عشقک شعله سی دربدر اوزر [illegible]
دیمکدر امّا خس لفظی کسر نفس طریقیله کوکلندن
کنایت اولمق دخی ملاحظه اولنور فتأمل از قبول
نیست نه ازحیله که عرفی همه شب میکشد باده و همراه
عس میکردد بیت حیله دن دکلدر بلکه مقبول
اولدیغندندر که عرفی هر کیجه یاخود بو توند کیجه باده
ایچر و عسیله بیله دولشور کسرنفس حاصل کلام بودر
خصوصت حیله سندن دکلدر بلکه باده نوش عشق
اولدوغی رتبهٔ قبول و وصوله بولدیغندندر عیدی
چنین که زاهد اندوه دین ندارد نیاید ز دل که مارا اند
وهکین ندارد اندوهکین کاف عجمیله و یای نسبت و نون
تأکیدایله غصّه لو معناسنه در بیت بو بیله
بر عید و بیرامده که زاهدین تماشا و تن طوتمز کوکلدن
کلمز که بزی غصّه لو طوتمیه بو غزل عیدیه واقع او
لمشدر مردم عید قربان در عیش و من بچیره

کایت

کایت حسرت شهادت عید چنین ندارد مردم بوندن
خلقدن عبارتدر و که حرف بیاندر و این حسرت
شهادت دیدکندن مراد کندیدر و معلوم اوله فارسیده
دارد و ندارد کلمه لری بعض محللرده وارلغدن و یوقلغ
دن عبارتدر بیت خلق عید اضحی سرورندن
عیش و عشرتده و بن ایسه حسرتده یم که بو حسرت شها
دتک بو بیله بر بیرامی یوقدر یعنی بو شهادته حسرت
چکمه نک [illegible] بو بیله بر عیدی یوقدر دیو حسرتده یم
دیمکدر حسرت شهادتدن مراد شهید عشق اولمق ا
چون حسرت چکمکدر بو کونه حسرتکشانک مقصودی
نیزه چه شهید عشق اولوب و قید حسرتدن خلاص بو
لوب عید وصاله واصل اولمقدر صورت [illegible] فر
هادکارش و کرنه شیرین کویک نفس که کهکون در
زر زینه ندارد کو ادات استفهامدر [illegible] معناسنه
بیت فرهادک ایشی صورت نقاشلغمیدر بوقصه
شیرین بر وقت وار میدر که کهکونه التفات طوتمیه یعنی
فرهادک ایشی هنوز تکمیل اولنمامشدر بو قصه شیر
ینک وارتماشا [illegible] حاضر و مهیادر بو بیت فرهاد
و شیرین قصّه سنه تلمیح و وقوع اولمشدر امّا مقصود
تمثیله دن حصّه در فتأمّل کافر نیست زاهد از برهمن
و لیکن او را بتست سرو راستین ندارد [illegible]
صرف تفضیلدر مبالغه افاده ایدر و برهمن بونده ظا
هر اوزره در و بر سرو راستین عبارتلری بوندن ا
شکاره و کزلودر کنایتدر بیت اهل ریا اولان
زاهد بت پرست اولان کشتده زیاده کافردر زیرا
ان [illegible] بنی اشکاره در کزلو دکلدر اما زاهد
[illegible] بنی کزلو در دیمک اولور بت زاهدت

مراد ریادر که صوفیه اصطلاحنده شرك خفی دن عبارت
در و بالجمله عرض اهل ریایه اعتراضدر ﴿ درخلوت
زنجا بنشست ایت طول وعرض طاعت باور ممکن که
زاهد خود زابرین ندارد ﴾ بیت اکر خلوتده دخی یرنده
ایسه بو اوزون وینکی طاعت یعنی زاهد اشکاره تعدیل
ارکان اوزره ایتدکی عبادت وطاعتی تنهاده دخی
ایتمه اولورمی اعتقاد ایتمه زیرا زاهد کندی بو
اسلوب اوزره طوتماز یعنی زاهد برای اشکاره ایلدکی
عبادتی خلوتده ایتمك احتمالی یوقدر مراد اهل ریا
اولانلره اعتراضدر ﴿ این دیر عشق دروی حور
وملك بطاعت جز دوست کیست کا بجا روبرز
مین ندارد ﴾ بیت بو دیر عشقده حور وملك بو
نده طاعتده در یعنی نوع بشرده کل حور وملك بویله بو
نده ساقط دکلدر دوستدن غیری کیمدر که بونده یوز
بر یره طوتماز یعنی دوستدن غیری جمله سجده
بر زمین طاعت عشقدر بونده دوستدن مراد
حضرت باری تعالی در ﴿ انهاکه داغ او دل از زاهدان بدین
ظاهر مکن بعرفه کو نیز دین ندارد ﴾ انهاز رقه وریادن
کنایتدر ﴾ بیت ای کوکل اول زرق وریالرکه بودین
زاهدلردن بیلورسن عرفیه عیان ایلمه زیرا اول
دخی دین طوتماز انلر دخی دینی یوقدر حاصلا عرفی
دخی عند الله کنهکار وعاصیدر دیمك اولور مصراع
اول اعتراض وثانی اعتذار واقع اولمشدر کسر نفس
طریقیله ﴿ غمزه اش نشترش در دامن مریم کند ﴿ بر
شهید عشق او شادی نماز غم کند ﴾ مصراع اولده اوکا
واو ضمیری جانانه راجعدر ونشتریله یا تنکیر ایچوندر
وشادیاسی مصدریه در ﴾ بیت جانانك غمزه سی

دامن

دامن مریمده نشتر ایلر اول غمزه نك شهیدی عشق اوز
رینه شادلق غم نمازین قیلار یعنی عاشق شهیدی
عشق اولسه ده ینه غم عشقدن خلاص اولماز دیمك
﴿ ناخن نامحرمان درکاوش دل تیز نیست ﴾ عشق
رسوا رابکو کاندیشه از محرم کند ﴾ بیت نا
محرملرك طرنغی یورك قزیمغه کسکین دکلدر رسوا
ی اولان عشقه سویله که محرمدن اندیشه ایلسون
یعنی بو نامحرملر بویله رخصت ویرمسون
محرم اولنلردن خوف ایتسون دیمکدر وعشق رسوا
دیدکی نامحرملره رخصت ویردکی ایچوندر ونا
محرماندن مراد اهل مجازدر ومحرمدن مقصود عشا
ق حقیقیدر وبالجمله عرض مجازیلره اعتراضدر ﴿
ما سفال ساغر خود را ازخون پر کرده ایم صاف عشرت
رابکو تا بی بجام جم کند ﴾ سفال صفتی در وساغره
اضافتی صفتك موصوفنه اضافتیدر وصاف عشرت
وصف ترکیبی در ﴾ بیت بز کندیمزك سفال اولان
ساغرینی خون دلدن دولدرمشز درمصنی شراب
نوش ایدن کیمسه یه سویله که شرابنی جام جمه دولدر
سون تأمل ﴿ خاك ذلت بر سر ما ای وای همت
خسته شد تا کی از دوش دلم بار تمنا کم کند ﴾
وای لفظی ساتقا بیانی اولمشدر که حیفا معناسنه
﴾ بیت خاك ذلت باشمزه دراى دوستلر حیفا
که همت خسته وزبون اولدن عجب یار تمنایی
دوش دلیمدن نیجه اکسلده ایدر یعنی همت فوت یعنی
لرب دوش دلمدن تمنا یوکنی نیجه اکسلدر بو
غزلده دخی تتبع اولنانا نسخه لرده ایکی دورت
بیت بولنلدی ﴿ غم نو هست بعیش ﴾

چهان که بهر دارد هوای تیغ تو در مصرع جان که بهر دارد که
لفظلری اسمدر روح جان بوننده حیات معناسنه و بهر دارد :
فعل مضارع مفرد غایبدر بهر دارید دنه مشتقدر بهر بهره
معناسنه مشترکدر اما بو محلده مشغول اولمق معناسنه در
ع بیت سنده غلغله وار ایکن عشق جهانکیم مشغول او
لور سنده شغله ارزوسی باشنده ایکن حیاتکیم مشغول
اولور یعنی هر کیم سنده غمالک و هلاکه اولمق استر
چنین که غمزه بیک زخم بکشد همه را بکاو کاو دل خونچکا
ن که بهر دارد کاوکاو عربیله قرمق معناسنه اسمدر
و کاو ثانی تأکید لفظی قبیلندندر و خونچکان وصف ترکیبیدر
رقات طمه دیمک معناسنه که خونابه اولمق لازمندندر ع
بیت بویله که غمزه بر زخمله جمیع عشاقی اولدررد دل
خونین قرمغه کیم مشغول و مقید اولور یعنی غمزه کاوش
دل ایتمیوب مراد ایلدکده عاشقلری بر زخمله هلاک ایدر
دیمکدر اکر لب تو نه در دل نمکفشان ایده بتازه کردن دا
غ نهان که بهر دارد داغ نهان اکر لو داغ معناسنه در غرض
داغ درونندر ع بیت اکر سنک دوده لک یوز کیم ظهور رضا
چهره کلمزسه داغ درونی تازه لمکه کیم مشغول اولور لبلک
ظهور صلحه سی زیاده قیزرمسندن کنایه در که انکله اول
زیاده قیزرمقله داغ درون عاشق تازه لنور معلوم اوله
که معشوقلک حسنی زیاده اولدقجه عاشقلک دخی درد درونی
زیاده اولور دیمکدر چو حسن یار هم الوده نشود ز هر ال
بقیمت کهر ایب وان که بهر دارد این وان الوده و پاکلمسنا
ریندر ع بیت چونکه یارک حسنی هم ملوث اولنلری
و هم پاک اولنلری بعیر بونک وانک کهری قیمتنا کیم مقید
اولور یعنی کندولری یا الوده اولمش یا پاک اولمش بیع جنس
جانان الوده یی دخی پاکی دخی عشق ایدر و بالجمله ذاتلرینه

نظر

نظر ایتمیوب عشق انلرک جکرین یقر یعنی ناپاک او
لنی بونه غمه قال ایدر و پاک ایدر و پاک اولنلری صفو
تن ارتررد دعمله اولور کرشمه کشتگان که بهر دارد کر
شمه ناز و شیوه دن عبارتدر و کشته اولدردی معناسنه
در و کشتن دن مشتقدر و جهانیله یا وحده تنوعیادر
و جهاندن مراد عشاقدر علی طریق مجاز ع بیت
کرشمه عشاقی اولدیلر اولدردی که دل ای استروین یعنی
عشاقلک کوکلی استدکی منوال اوزره کرشمه عشاقی
اولدردی پس شو بلم بو هلاکدن صکره بو مقتوللری
یاقمغه کیم مقید اولور یعنی بونلر هلاک اولمغه دخی
قورتلمیوب اتش عشق بونلری یقر دیمکدر جهان
جهان برهنش نیم بسمل افتادند چه چاره سازم این
نیم جان که بهر دارد جهان جهان حدود احصادن افزون معنا
سنه مستعملدر و بهر رهنش اولان شین ضمیر جانانه
معهود در اجمع در و نیم بسمل نیم جان وصف ترکیبی در
ع بیت حددن بیرون و قیاسدن افزون یارم بوغاز
لمش عاشقلر جانانک یولنده دوشمشلردر بو یارم جا
نلی درمانده درمان ایتمکه کیم مقید اولور چنین که ما و
دل و دیده جست و جو اینم اکر غم تو نباشد بجان که بهر دارد
ع بیت بویله که بز کوکلمز و کوزمز ایله جست و جو ایدرز
اکر سنک غمک اولمسه جانه کیم مقید اولور اکر
نامحرم دردی طلب کند عمر بجست و جوی من بی نشا
ن که بهر دارد ع بیت اکر بر نامحرم درد عشقی طلب
ایلمزسه بن بی نشانک جست و جویه یعنی ارامغه
و استمکه کیم مشغول اولور دیمکدر علی طریق الالتفات
تأمل ه غم سبحه میزندای درویشان لشکر کنید
جست و جویم کر کنید از بالش و بستر کنید با کنی

لامك كسريله مصداق معناسنه در و بستر دوشك معنا
سنه در ع بيت غ كيمه بصفتی ايدر ای دوسلر لشكر ها
ضر ايد بكوز واكر بنی جست وجو ايدرسكوز بالينى ز
بستردن جست وجو ايد بكوز يعنى دلخسته غم اولدم ديمك
استر نی غلط كفتم شما بيگانه ايد از طرز جفا ع واكدار
يدم مبادا كار مشكلتر كنيد ايد الفك كسريله و بادو دا
لك سكونيله جمع مخاطب الحجون موضوع ضمير در
ع بيت يوق غلط سويلدم يعنى غمه عسكر اماده ايد
يكوز ديدكى يكلش ديدم زيرا سز طرز جفادن بيگانه
سز يعنى جفانك احوالن بلمزسز بنم سوزمى ترك ايله
يكز يعنى غمه لشكر حاضر ايمه كوز زيرا اولميه كه زياده
مشكل ايدش ايله سز ياخود جفا ايله سز ديمك اولور
ملصا كاربونده ابهامدن خالى دكلدر فتأمل ميوه باغ
مراد امروز زاغان ميخورند دست اكر كوتاه باشد
فكر بال و پر كنيد صد زاغاندن مراد كنديك مخالفلريدر
ع بيت ميوه باغ مرادی بوكون زاغلر ييورلر اكر د
ستكز قصه اولورسه يعنى ميوه باغ مراده ايرشمكه
بال و پر فكرين ايديكوز يعنى هرنه يوزدن اولورسه تا
ئل اولمغه سعى ايد يكوز ديمكدر هيچ كس از درد دل
بفتم چو من فيروز نيست حاضرم بسم الله از دل كفتن
وكلوى سر كنيد فيروز غالب معناسنه در و سر كنيد شر
وع ايدك ديمكدر ع بيت هيچ كمسه درد دلنى
سويلمكده يعنى درد دلدن حكايه ايتمكده بنم كبى غالب د
كلدر يعنى بنم دردمى قدر هرنه سويلسم توكنمز بسم الله
سويلمكه حاضرم اما نه بيم همان درد دلدن كفتن وكويه
شروع ايدك ع در دل بسيار دارم فرصت سو كند ع
نسبت هرچه گويم گرچه نا ممكن بود باور كنيد ع

بيت

بيت چوقدر دردلیم وار در همين ايتمكه فرصت يوقدر هر
نه ديرسم اكرچه محال اولورسه ده اعتقاد ايدك يعنى
درد دلمدن هرنه سويلرسم اكر محال ايسه ده اينانكو
ز ديمكدر ع ايلك امد عرب از بتخانه و ميخانه مست
هات مسلمانان ذكر تعظيم ايچه كافر كنيد هان اسماى افعا
لدندر تنبيه مقامنده استعمال اولنور مفرد وجمع بو
لفظده واقع اولورنتكيم بونده جمع ايچون ذكر و كافردن
مضاف اليه محذوف در تقديرده كافر عشق ديمكدر و كا
فر بولسانده فانك نتحيله مستعملدر زيرا بعض ا
سمها على كاملريني اعجام عين الفعلدن فتحيله استعمال
ايدرلر مثلا ظالم لاسند فتحيله و عارض رانك فتحيله
اوقورلر وقس على هذا ع بيت اشته عرب بتخانه
عشق و ميخانه محبتدن مست لا يعقل كلدى اكاه
اولوك اى مسلمانلر بونه كافر عشقه تعظيم ايدك
و ذكر بونده دخی معناسنه اولسه اولدی ور معلوم او
لمز لسان شعراده كافر عشق استعمالی شايعدر
نتكيم استادم ملا فانى افندى دخى بيورر بيت كافر
عشقم فلك كهنه نشستيد بنم دوزخ در دوجت خو
ديهشتدر بنم و ديوان حافظده دخى واقعدر بيت عارف
را كه چنين باده شبكير دهند كافر عشق بود كر نشود باده
پرست ع شادكان سر خود را بجا كيا بخشند بجان
خريد شهادت كه خون بها بخشند خون بها ديت
معناسنه در ع بيت دو شكين عاشقلر كندى باشنى
خاكپاى جانانه بغشلرلر شهادتى جانله صاتون آلورلر كه
يعنى بغشلرلر خدا اگواست كه جرم ما همين عشقست
گناه كبر و مسلمان بجرم ما بخشند كبر آتش پرست
اولان كافره ديرلر اما بو يله محالرده مطلق كافر دير

عبارتدر لکن بونده دنیاده کافرلرکن اسلامه کلنلر مراددر
ع بیت حضرت خدا شاهد درکه اگر بزم جرم بی انجنی
عشق ایله دنیاده صکره دین اسلامه کلنلرک واو
لدن مسلمان اولنلرک جرایم سوابقی ولواحقی بزم
جرمز سببیله عفو ایدرلر و یا فورد کبیر بونده ظاهرا او
زره مراد اولنور یا کنانک بغشلمه سنی تخفیف عذابدن
کنایت اوله یعنی کافر عذابین تخفیف ایدرلر دیمک
اوله مریض غم عشق ترا هیچ بمیند نتواند کرد دوان
دیار که بیمار را شفا بخشند ع بیت سنک مریض
عشقکی بعلق هیچ ممکن دکلدر اول دیارده که خسته‌یه
شفا بغشلرلر یعنی سنک بیمار عشقک اولنلر علا
ج و دوادن حفظ ایترلر بکار عفو کناه ازین بی رعایت
عدل جزای خویش دهند زشرم تا بخشند ع بیت
خطاب عام طریقیله بیورر که کناه یارلغمز وقتنده رعا
یت عدلدن اوتوری یعنی عدله رعایت ایچون سکاکند
ی جزاکی شرم و حجاب جهتندن ویررلر تا کناهکی عفو
ایدلر نظر زنیند بدوزد کدای کوچه عشق ازان متا
ع که درسایه همان بخشند ع بیت عشق محله سنک
فقیری عارندن نظرین دکر یعنی کوز یومر اول متاع
دنیایه فقرای حقیقی ترک ایتمز دیمکدر چه مایه
شکر مروت کنیم اگر زهاد خطای ما بزبردستی قضا
بخشند زبردستی غلبه معناسنه در و قضادن مراد
حکم ازلیدر ع بیت زهادک مروتنه نه مرتبه شکر
ایده لم که اگر زاهدلر بزم خطامزی غلبه قضا سببیله
بغشلرلر ایسه یعنی دارالدنیاده تقدیر بوله
ایشلدیلرسه بو مروتلرینه نه درجه شکر ایتمک
کرکر دیمکدر با اهل فیض نشین در حریم

کلشن

کلشن عشق که نسیم صبا خوش کنی صفا بخشند ه
اهل فیضدن مراد مظهر ارادت عشق اولنلردر و حریم
کلشن اضافتلری بیانیه و لامیه در و نسیم صبا اضا
فتی صفتیله موصوفنه اضافتیدر ع بیت کلشن
عشق ایچنده اهل فیضلر او تورکه اکر خوش قوقولر
اولان صبا یلنی لم ذدل ناله شبکیر میزاید فغان بدد دیمه
دار و میزاید مضارع مفرد غایبدر زاییدندن لازم و متعد
یه مشترکدر اما اکثریا لازم استعمال اولنور و ناله
شبکیر کیجه واقع اولان ناله دیمکدر ع بیت مغان
که سیمند دایم اوبی تاثیرده نعره عید صبا صنده درو
نمدن کیجه واقع اولان ناله صدور ایدر اول بویله حالتر
ده درونده عبارت اولور و سینه سا که یعنی دله مقیددر
جهان عشق بر آنم که سلطان و گدا او یعنی دلشاد ا
میرد و هم دلگیر میزاید او ضمیری جهان عشقه راجعدر
و دلشاد مسرور معناسنه در و دلگیر محزون معناسنه در
ع بیت جهان عشقه قربان اولیم که انک سلطان و
گداسی یعنی اعلا و ادناسی فوت اولدقی وقتنده زیاده مسرو
ر اولور اما دوغدی زمان محزون دوغر یعنی عشاق
حیات دنیویه دن اصلا حظوظ دکلدر دیمک اولور
طلب کند دایه کلشن زهر بیرون ایدا زبستان که طفلان
هوس را تشنگی از شیر میزاید کلشن ده کسرف رابطه
صفتدر و شین ضمیر دایه یه راجعدر و معنی ده بستانه مقید
در و بستان یانده کسریله و طفلان هوس اضافتی بیا
نیه در و شیر سوت معناسنه در ع بیت بر دایه
طلب ایله که انک ممه سندن سوت یرینه زهر چقه
زیرا هوس وارز و طفللرینک صوسزلقی سوت ایچمه
دن پیدا اولور فنا مثل مصیبا ببین که عاقل مردم

وفارغ دران وادی که مجنون بلکه لیلی بسته اُز مجیر
میرایدم بیت کوزیلدی که عاقل وفارغ البال نوب
اولدم اول واديده که مجنون دکل بلکه لیلی بسته اُز
نجیر جنون عشق اولدیغی حالده دوغی بو دلق بزردی
تسبیح بلور ایله خرقه‌یی که از تقوای زاهد نیوه تزویر
میز ایدر بز صقلر دو یوقسه اولان خرقه ددر وبالجمله
اثواب صوفیه دلق بر جنس جامه در حق حضرته غلبه استعمال
ایله بر یه دیدکلری بوندر بعضی دلق بزرد اضافتی مع
صوف دلک صفتنه اضافتی در وبلور تخفیف لامیله در لکن
ع بیت ای عجب بوق خرقه وبللور تسبیح سببیله
یولدن چقمه زیرا زاهدلک تقواسندن رزق وریا معنی
ظهور ایدر ع فلک ساقی وغم صهبا کسی هشیار که
ماند فنا کلچین وما کل غنچه هم بیمار که ماند کلچین
وصف ترکیبی در چنیدندن کل دوشیرجی معناسنه در هر
بار لغتده چوق میوه‌لو معناسنه در امّا بونده تروتازه
دن عبارتدر ع بیت فلک ساقی در وغم شراب در بر
کیمسه بو مجلسنده قچن آیق قالور فنا یعنی موت
کلچین در وبز کلر غنچه دخی قچن تروتازه قالور یعنی
کلچین فنا کلوری دوشیرجه غنچه‌لری دخی هر حیرده او
اولور مکو صوفیه از خلوت ندانند باغ وبستانرا
درش کر باز باشد روی بر دیوار که ماند باغ وبستا
ندن مراد کلر از عشق وجنبلرودور قیو معناسنه
درو شین ضمیر معقودا روبه مقیدر وصوفیه را
چه در ع بیت دیمک که صوفی باغ وبستانی خلو
تندن بیلمز اگر فتح باب اولنمزسه صوفیلرک یوز
دیوارده قچن قالوردی وجایز در که درش ده اولان
شین ضمیر باغ بستانه راجع اوله یعنی اکر باغ

وبستانك

وبستانك قپوسی چلیدی صوفی قچن روی بر دیوار
بولور قالوردی تا خلوتنه ارجاع اولنسه دیمک اولور
که خلوتلک قپوسی چلیدی قچن روی بر دیوار قالور
دی وعلی کلّ وجه صوفیلر بلور که کلزار عشق خلوتد
ن بیکندر لکن کندویه فتوحات فیض الهی ایرشمکله
خلوتده قالمسدر اگر لطف حقله بر فتح باب اولوب
اشواق وارادات احدیته مظهر اولورسه ملازمت دیوا
خلوتده قالمیوب زمبرلک کلزار عشق ومحبته اولور
دیمکدر ع مثنوی دایم صلاح اندیش کار افتادکان
لیکن چو غم دور اورد اندیشه را نشان که ماند صلاح
اندیش وصف ترکیبی در وکاره مضافدر وکارد فی
افتادکان مضافدر امّا افتادکان دن اوّلنده الف وا
صل وفلق لازمدر که وزنه خلل کلمیه ع بیت
بن دایم افتاده‌لرک کاری ایچون صلاح فکر ایدیجیم
یعنی افتاده اولان عاشقلرک یعنی چکر لکن چونکه غم
روزکاره یعنی غلبه ایلیه اندیشه نک زنارین قچن
قالور یعنی اندیشه الدن کیدوب الزلی تقیید قدرت وطا
قتی قالمز ع نهدار که کر مشفق آسوده دل کردم دلی
کاقتد بدست عشق بیمار کی ماند ع بیت ظن ایله
بن که اکر بن مشفق ومهربان اولورسم ای بن آسوده
دل اولم مصراع ثانی محل تعلیلده در زیرا هرکوکل که عشق
الندوشه از ایسه قچن قالور یعنی عاشق اولان کوکل
البته بیمار قالمز زوصلت یافتم صحت نه همت بود
بیمار کس کاید مسیحا بر سرش بیمار کی ماند وصلتنده
اولان تای ساکنه ضمیر خطابدر ع بیت سنک و
صلکده صحت بولدم بیمارلق همت دکلدر یعنی سنک
کبی مسیح نفس بر طبیبا جانمزی وارکن بیمار دردن قرقب

اولوب فالمق لایق ایمش دکلدر مصراع ثانی ارسال مثل طر
یقیله در یعنی بیمار و خسته قالور شول کیمسه که انلک با
شی او چمنه حضرت عیسی کله ی بهار باغ مادست خزان
دراستین دارد درین گلشن گلی کر شکفد هر بار که ماند
بهار باغ مبتدا و دارد خبر در و ما بینهما خبرک معمولیدر
ع بیت بزم بهار باغ دست خزانی آستینده طوتر
یعنی بزم بهار خزانی حاضرده در اکر بو گلشنده هر گل
اچلسه تازه و تر یحته قالور یعنی علی الفور پژمرده اولور
هر بار بو یله حالده و تازه و تر معناسنه در بز نار مغا
ن بستند عرفی زامیان اضر میان اینجنین شایسته
بی زنار کماند ع بیت عرفینک بلنده غایت زنار
مغان بغلدیلر بو یله مقبول و شایسته میان زنار
سز قالور یعنی بونک کبی زناره لایق میان زنار
سز قالمز دیمک زنار بند اولمق لسان صوفیه ده کمر بند
عبودیت در و مغان ارشدان خانقاه عشقدر و بالجمله
مقصود کندی مستعد عشق اولدیغنی اظهار ایدوب
شکر ایدر ی کاش انکسان که منعم ازان تند خو کنند ی
صد دل نموده دام نکاهی باو کنند ع بیت اول کیمسه
لرکه بنی اول لیا و زخو یلی سرکش جانان منع ایدرلر کاشکی
یوز دل بوریج کوستروب اکا بر نظر ایده لردی یعنی یالکز
بر دل کل کندی کوکلندن غیری یوز کوکل دخی او
دیج اولوب اول شوخه بر نکاه انسه لر جمله سی الدرر
لردی دیمک اولور روییم بکعبه ایست که طاعت بر اد
او ازان دل که ها ملایک وضو کنند کعبه دن مراد
کعبه عشقدر اما مسجد الکبرین حموی اصطلاحات صو
فیه نام رساله سنده کعبه مقام وصلت دکنید د
یو بیان ایلمش و یا وحدت نوعیه و حرف تنکیر اولمغه

مساغ

مساغ وارد لکن ثانی اولی در و طاعت بر وصف تر
کیبیدر واصلنده برند طاعت در و برنده باو زائده تجه
لریله اسم فاعلدر ادات اسم فاعل کبیدر و دال و های
رسمی رحذف ایتدک معنای عام ترکیبی و ترمعنای
خاص علمیه به نقل ایدوب مضاف الیهی تقدیم ایتد
ك طاعت بر دیدك معنای لغویسی طاعت ایله دیکی
درامّا عابد معناسنه مستعملدر معلوم اوله که مستعا
ندن اولان ترکیبلرک احوالی بالاتفاق بو یله در بس بو
تحقیق معلوم ملرز اولدقده صکره بعض ارباب لغت
بو کونه ترکیبک جزء ثانیسی امر حاضر در دیدوکنده نظر وا
رد لکن مکر مرادلری ترکیبا ولدوغی حالده جزء ثانی صور
ت امر حاضرده در و بالجمله بو حالده ایکن جزء اولندن منفك
اولسه امر حاضر قلور دیمك اولور و الا مناقشه و مناظره
دن خالی دکلدر و منامّا الف و نون ادات جمعدر و الفك
ضمیله ضمیر بارز در عربیده نوکبی کعبه یه را جعدر و دید
ها اولان ها علامت جمعدر معلوم اوله که ذوی العقو
لك علامت جمعی الف و نوندر اما غیر لرك الف و ها در و در
ضمان امثالنده فارسیده صاحب تحقیق اولنلر شاذ در دید
یلر و وصف کنند ایدرسه النور لردیمك در و فاعل ذکر اولنما
طاعت بر انده ع بیت بوزمشول کعبه یه در که یعنی شو
کعبه یه توجه ایتمشم که انده طاعت و عبادت ایده بیلر
ملکلرک اب دیده لریله ابدست الورلر یعنی کمال مرتبه
علوّ و رجانه واصل اولورلر ی این تشنکی بجام وقدح کم
نمیشود بلسافیان بکوی که فکر سبو کنند ع بیت
بو صو سزلق جام و قدحله کتملز ساقیلره سویله که سبو
فکرینی اتسونلر یعنی دستی تدارک ایتسونلر انیست
التماس که ما دارم ازو نان زاهدان باده بدوش هی نشست

وشو کنندلی ع بیت التماس ورجا مز بودر که چرخ او
لندکدنه عکسیز دانداین یادم نو یش عشقی اولان یاراندن شیرلی
بله شیشه وشو ایلشونلر یعنی بو مبتلالر دیمکدر مراد
باده عشق کال مرتبه ابتلا اولدیغی بیانندر ایدیدو
شمشت وشو اسملر دربو به وارتمه معناسنه امّا
بعض محلده لازم دخی اعتبار اولنور بو تمه وارتمه ش
معناسنه نازم یغرغ که رنشی و خدمتک اسود کان خاک
حیات ارزو کنند نازم اصطلاح عجمده قربان اولیم دیمه در
واسودکان خاکده مراد شهیدان عشقدر ع بیت
قربان اولیم شول غمزه یه که انک اوقی شوقندن خاک
اسوده لری حیات ارزو ایدرلر یعنی بنم مراد انک اوقو
ایله اولمقدر اچون دیرلمک استرلر صفات داغ عشق بر روحانیا
ن دلا اهل زکام رامده اینت کل که بو کنند روحانیان
اصلده ملائکه یه دیرلر اما بوراده خوبان مراد اولنور
ع بیت داغ عشقی خوبانه کوستر ای کوکل اهل زکا
مه وبرمه بو کل که قوقه لری یعنی اهل زکام بو کلی دیمکلر
ی کبی خوبان دخی قیمت عشقی وقدر عاشقی فهم ایتمزلر
ایمدی انلره عرض محبت ایلمه اما روحانیلک ظاهری اوز
ره مراد اولنسه فحوای کلام عشق بنی ادمه مخصوص بن
اولدوغی بیاندر اما خلوتده صوفیلر دخی کنایت اولنسه
مراد اهل ریا یه اعتراض در لکن لما بق وسیاق موجب معنا
ی اول اولدوغی یاران ارسنده بالاتفاقدر ع غمزه چه
بیم داری از اسیب دلبران بکذار تا بجان تو ناوک فرو کنند
ع بیت ای غمزه دلبرلرک بلاسندن نه قورقرسن قو
تا کیم جانکه طریق بتور سونلر یعنی بنی کمند قلمرینه عا
شق دل ریشی ایتسونلر بجاست فتنه که ان شوخ
را سوار کنند زمانه را کل اشوب درکنار کنند فتنه بو

نده اسباب حسندن کنایتدر ع بیت فتنه درفتنه
که اول شوخی سوار ایلیه یعنی اتلاندره زمانه نک قوجغنه
کل اشوب ایلیه که یعنی زمانه یه اشوب ایلیه کنا طکارم
لودرد که نیست انکه عزت که انفعال بعفوم امید وارم
کمند انفعال ازتمق معناسنه در ع بیت عاصیم و
صیغاکه بونقدر اول عزت که انفعال وحیا بنی عفو ومغفرت
امیدوار ایلیه یعنی ابتدکم کنا هلردن پشیمان اولوب
حجاب ایتیم که مستحق عفو ومغفرت اولم دیمکدر ع
مراد اعتراف در بناله ترتم نشاندم ذلت ازان ترسیم کنا له
دکری در دل تو کار کندع بیت ناله ایله سنک کوکلی بز
وملایم ایلیم زیرا قورقرم که سنک کوکلکه بر غیرک ناله تاثیر
ایلیه یاخود بر غیرک ناله سی تاثیر ایلیه حاصلی سنی اغیاردن
صقنور غم اجون بکا دخی دام اولدوغک استم دیمکدر
برای انکه لیمرش کنند بجوی تر نیزی ه زمانه شوخ مرا ما
نل شکار کند دلبر بیهادر معناسنه در و شیب ضمیر اضما
ر قبل الذکر طریقیله شوخه راجعدر و خون ریز وصف
ترکیبی زقاندر و کیجی معناسنه اما بوراده آخرینه یای
مصدریه لاحق اولمغله قاندوکیجیلک دیمکدر ع بیت
خونریزلکله بهادر ایتملک اچون زمانه بنم جانمی شکا
ره مائل ایدر ع خوش آنکه پیش تو پرسند حال
غمزه واو شکایت کنایت زوز کار کند ع بیت
خوشدر اول وقت که سنک او کلده یاران غمزه نک حالنی
سؤال ایده لر و غمزه دخی کنایتله سکا روزکاردن شکا
یت ایلیه یعنی روزکاردن شکایت ایتمه دن فرادی ع
خشندن شکایت اوله ع کدام لحظه دلم کرد غم نمیکر
دد هلال وار دوخاند ای الم نمیکر دد کرد کمیریله اطراف
معناسنه درزوغه مضافدر و نمیکردد منفی ایلنفعل

نفی مستقبلدر ایکی معناده مشترکدر محلنده کوره بیلیا
اولنور ـ بیت قنغی لحظه کیم کلم غم چوره سنده
دولنمادی مصراع ثانی اولک تفسیری ایدر یعنی جلالیه دیرده وقد
یدالم اولمادی فاضلی کلامکیم کلم هر زمانی یوق بیلدا اولوردعالی
کدام دهر بلاد سفال میبرد که آب در دزدن جام جم میکرد
سفال صقصی درج بیت سفاله قنغی زهر بلادر
دوکردم که جام جلالی اغزی صولنمیه یعنی هر قنغیه که سفاله
زهر بلادوکر جام جم اسره بنو وقنغانکه از هجر دو عشق کرده
ایم قبول دوکارخانه که همراه هم نمیکرددی خانک کسریله
ورانک فتحیله عقل معناسنه در ودو اسم عدددر ایکی معنا
سنه وکارخانه ترکیب مزجی درج بیت قنغانکه عقل و
عشقدن قبول ایتمز سن ایکی کارخانه که بری برینه یولدا
بش اولمادی یعنی ایکسی بر یرده اولمز تمکین دکلدر مراد عقل
و عشقدر مانعة الجمع درهوای صومعه را نیست نشانی
کزروی کسی بر بندی و مستی علم نمیکرد درج بیت صو
معه هواسینک برنشانه سی یوقدر زیرا اندن کیمسه در
بندلکله و مستلکله مشهور اولمادی یعنی صومعه دن
کیمسه عشقله ظهور ایتمزه مدار جلوه درج ازدلم
که ضربت حسن بجوشید چنین آیینه کم نمیکرد مدار
نهی حاضردر داریدندن مشتقدر و جلوه لامعی جلبی صا
لتمق معناسنه در ورده حشن نلته کم منطلق مدسنده عشق
کون کل اذه حق جلوه صالتمقدر دیو بیان ایلمشلر لکن
اصطلاحده عرض جمال معناسنه در اما جلوه لغت
عربیه کلینک بو یرده اشکاره یا قمغه دیرلر یعنی اوه
وانمه حتی قیز وکلین دوقانوره و دوکونی خلقنه کندویی
یوزی اچق سیر ایتدردرس اندک وضعنه جلوه دیر
لر بو قاعده مکرر ها دیار عربه مخصوص دال عثمانی

دیار

دیار عجمه فتح ایتمردر اوّل بو وضع اولرینده اشکاره
ایمش اما صکره بو یاری سلطانی سببیله مختفی ایده
ایدر اولمشلر بو زمانده مصرده غریب یرده قالمش
الله دخی مختفی ایدرلرمش و ضربت حسن اضافتی بیا
نیه در روض شده باشند رجین ایله ترکیب اولمشدر
و یا مصدریه دربس معنای خوشه چینی باشق
دوشر یعنیلک وعملی درج بیت عرض حال آتمکی
کیوکاملری درج طوطیه که ضربت حسن آیینه ندی عمو
شه چینله ایکسی اولمادی یعنی ضربت حسنک
آینه قلبه منعکس اولماغله اکسلمزه جرا رفیق شهید
نمیشود عمر مکرر دوانه شهر عدم نمیکرد درج بیت
بجوعمر شهید عشقه رفیق اولمادی بو قصه شهر
عدمه روان اولمازی یعنی عاقبت آخرته کتمزمی
کمر در عشق زنی تاب ملامت باید دلی آماده آشوب
قیامت باید درج بیت اگر عشق قبول سیلی اوروسنک
یعنی اکر عاشق اولورسنک ملامته طاقت و تحمل کرکد
و آشوب قیامته حاضرلمش برکونکل کرکدر در قبول
نظر عشق هزاران شرطست اول از عافیت رفته ندا
مت باید درج بیت عشقی سمی کوزت ایله ده بیلی
شرط واردر اول که شرط عافیت سابقه دن ندامت
و پشیمانلق کرکدر تا یکی شاهد معنی بکشد
بند نقاب عمرها بر در اندیشه اقامت باید شاهد
لسان عجمده دلبر معناسنه در و معنیه اضافتی بیا
نیه در و معنی بوننده بکر مضمون دنمعنا و تلددرج
بیت تاکه شاهد معنی نقابن آچیه یعنی عرض
جمال ایدنیجه نیجه زمان فکر و اندیشه قپوسنده
مقیم اولمق کرکدر یعنی شاعر چوق فکر ایتمکه لازمدر

طلعتنه بر پاکیزه مضمون وارد اولدی حسن سلمی‌یه تماشا
که هر بوالهوس است هم از دیدن فرق بسلامت باید ه
سلمی قبائل عربده لیلی کبی مشهور بر محبوبه نك ا
سمی در لکن بونده جانانه کنایه در و بوالهوس هو
و هوس له مالامال اولان مدعیلردر و فرزیدن مراد
دنیادر زیرا دنیا بر هیچ و پوچ شیء در بلکه لاشیء در ع بیت
جمال جانان هر بوالهوسك تماشاکاهی دکلدر زیرا
مشاهده جمال جانان ایدن کیمسه نك کوزی دنیا
یه بقمقدن سلامتده کرکدر یعنی دنیایه اعتبار ا
یتممك کرکدر طاعت سایه ندارم و چه اندیشه
کنم پنجه در پنجه خورشید قیامت باید ع بیت
کوکلمیه طاقت کتورمز زونه فکر ایدلم یعنی نه چاره
ایلیه لم پنجه مز پنجه خورشید قیامتله کرکدر
یعنی بالضروری خورشید قیامت ایله پنجا پنج اولمق
کرکدر دیمکدر و عرفی از زمزمه ثابت نشود دعوی
عشق همه صاحب نظرانیم علامت باید زمزمه اوا
ز مناسبه در بونده فریاد و فغاندن عبارتدر ن
ع بیت ای عرفی عاشقم دیو فریاد و فغان ایتمه
دن عشق دعواسی ثابت اولمز سب صاحب نظرلره
علامت کرکدر یعنی عاشق اولان کیمسه ده علامت
عشق لازمدر که کرلب اهل حقیقت ز دواری
افشاند زاهد از دامن [illegible] مجاز افشاند ه
کرد تو ز معناسنده در بونلرده اولان افشاند کلمه لری
مضارع معناسنده در ع بیت اگر اهل حقیقتك لبی
راز نجویی صاچسه زاهد دامن دلندن مجاز تو
زینی صاچر یعنی اودخی مجازی ترك ایدوب اهل حقیقت
اولور یاخود اهل حقیقت کشف راز عشق حقیقی ا

ایتدکده زاهد عرض مجاز ایدر دیمکدر ه همت
ایست که با این همه امید دلم ایستین بر از عجز و
نیاز افشاند ع بیت همت بودر که بو دکلو امید
یله کوکلم اثر عجز و نیازی ترك ایلیه استین افشا
ندن ترك ایتمك معناسنه مستعملدر رشته کیم
مولا جامی بیورر نام جانان نشنید و جان افشا
ند استین بر همه جهان افشاند بونده
اولان افشاند کلمه لری فعل ماضیدر عرفی
شبنم خلد سحاب ارانت قطره خوی که سمند تو بجه
نکتار افشاند ع بیت محسود شبنم جنتدر
هر اول در قطره سی که سنك آتك یلمه یوب یوروم
وقتنده نثار ایدر مراد سمند جانانی مدحدر رحله
عجب کرد اگر محمود فرو ریزد خون گر صبا سلسله ز
لف ایاز افشاند محموددن مراد سلطان محمود
غزنوی در که فردوسی شهنامه‌یی انك نامنه یازمشدر
و ایاز انك معشوقی [illegible] ایدی سلسله زنجیر
معناسنه در و زلفه اضافتی بیانیه در ع بیت
عجب دکلدر که محمودك یورکندن قان دوکلسه
اگر صبا یلی سلسله زلف ایازی تحریك ایتسه فرو
بو یله یرلرده البحق تأکید افاده ایدر ه گرنه اظهار
شعف میکند از کشتن صید چون مرغان ز جا بر
جنگل باز افشاند ع بیت اگر جانان صید او
لدرمکده اظهار سرور و شنلك ایتمسه یعنی
شکار بازلقدن محظوظ اولمسه چون مرغانی طو
غانلك قبضه‌سی اوزره نه ایچون اوقدر صاچر نون نافیه
رعایت وزن ایچون میکند فعلندن منفك اولمغله
هادر رسمی کتابت اولنمشدر جامی حسب بعرفی ک

بشنو واثر سخت اشك كرى كه بشبهاى دراز افشاند
ع بيت عرفى رحمه الله جلك يردر زيرا زياده بى اثر
درشول اشك كوزياشى كه عرفى الله اوزون كيجه لرده
نثار ايلدى كمربار شوبر تو كزيدن بكدارند
ورحمن شوبر زوى تو ديدن نكذارند ع بيت
اكر نال ولسم سنك اوزره اسمكه قومزلر واكر حسن
اولسم سنك يوزكى كورمكه قومزلر يعنى هر وجهله
وصالكه مانع اولورلر خطاب جانانه در وعزادغيا
ردن شكايتدر تا صورت شادى ز دلم سوخته
از عشق اين سبزه زين خاك دميدن نكذارند
ع بيت تا اصل زمانكه شادلق كوكلمدن ظاهر
وپيدا اولمشدر يعنى شادلق كوكلمدن ظهور
ايتدكى وقتده عشق يانمشدر بو سبزه يى
بو خاكدن بتمكه قومزلر سبزه دن مراد شادلقدر
وخاكدن كوكلدن كنايتدر اين رسم قديمست
كه در كلشن مقصود بر خاك بريزد كل وچيدن
نكذارند ريزد بو نده فعل لازمدر ع بيت
بو اسكى عادتدر كه كلشن مقصود خاك اوزرينه
كل دوكلور ودوشرمكه قومزلر مراد اهل دنياية اعتنا
صندر ما معتكف كعبهء انسيم كه دروى بيهوده
بهر كوچه دويدن نكذارند ع بيت بز انسيت
ومحبت كعبه سنك ملازميز اويله كعبه كه انده
كيمسه يى هر محله بيهوده يره يلمكه قومزلر
كفر بشر بست اكر زهر بلب چون نرسد اين جام بايد
همه نوشيدن نكذارند اين جام ديدكى ساغر
عشق ومحبتدن عبارتدر ع بيت اكر شربت
واكر زهر دركه بو جام دوديغه ايرسه جمله سن

ايجمك

ايجمك كركدر ولكن دادمغه قومزلر نوشيد وچشيد
بينده اولان واو معناى استدراكى افاده ايدر
اثر بيت اب وهوا درحمن عشق نخلى كه شود
خشك بريدن نكذارند بريدن بانك ضميله مصد
ردر كسمك معناسنه ع بيت چمن عشقده
اولان اب وهوا تربيه سندن بر اغج كه خشك او
له يعنى قورويه نه كسمكه قومزلر در سينه خالى
هر دم واز كرئ صحبت غمهاى تو دل را طپيدن
نكذارد خلق خانك ضميله فتحيله مضارع مفرد مخا
طبدر خليدن باتمق معناسنه وطپيدن
مصدردر طپيمق يعنى مضطرب اولمق معناسنه
ع بيت تا هر دم سينه مه باتر سن يعنى خاطرمه كلو
رسن وكرمئ صحبتدن سندن ايتدكلرك كوكلى مضطرب
اولمغه قومزلر بيداست ازان حسن نظربازى
عرفى كه بين بلبل ازين باغ بريدن نكذارند نظرباز
محبوبه دوست معناسنه در ويا مصدريه در ع
بيت ظاهردر اول حسندن عرفى نك نظربازلغى
كه بو بلبلى بو باغدن اوچمغه قومزلر دهلكدر
كردد كار دل از بخت زبون بكشايد كسى از رشته
سحر وفسون بكشايد اول كه بكشايد فعل لازم وثا
نى متعديدر ع بيت اكر مراد دل قيو بو بخت
زبوندن اچلورسه بنم رشته مزدن سحر وفسون
دوكمى اچر وچوزر انكه ميكفت منم كار من فروبسته
كشاد ايلك اوردهام اين عقده كنو بكشايد
كار فروبسته كشادى وصف تركيبى در بغلى ومغلق
ايشى اچيجى معناسنه در ع بيت اول كمسه
كه حلال مشكلاتم بنم ديردى اشته بو عقده ى

کور چشم شمدی حل ایلسون عقده دن مراد
کندینک ماقی الفؤادی اولان عقده مرادی در که
مطلعده تصریح ایمشدر چشم برناوک انم که
با هوک حرم بکلاف ایدو بر صید زبون بکشاید
چشم کوزیله امید معنالرنده مشترکدر و بالجمله
بو محلده ابهامدن خالی دکلدر و اهو حرامدن
مراد دل عشاقدر بیت چشم اولکمه نک
اوقنده در که اهوی حرمه یایله کلور کویا نی صید
زبونک اوزرینه اجر یعنی زبون اولان اهوی
اوزرینه بر تیغ مژت یلدکه از دوست طلب
که ز هر موی تو صید چشمه خون بکشاید بیت
سینه کی تیغه اورمه جانان دن بر نظر اتسه کرسنک
هر قیلکدن بوزقان چشمه سن اچه بکشادک فا
علی نظر جانان در جای انست که اکر صبر کنم با این
درد کبطعنم لب ارباب سکون بکشاید بیت
اکر بو درد یله بوندن بویله صبر ایدرسم انلک محلید
رکه بکا طعن ایتمک اچون ارباب سکونک لبی
اچله یعنی نه جای هلک حریفلر اولوردیو ارباب سکو
ن بکا طعن ایده لر ارباب سکوندن مراد صبر
و سکون صاحبلریدر بو جه درسینه
نمیکنجد و لبنها بسته لب این طائفه از زمزمه
خون بکشاید بیت نالدسینه لرینا صغز
ودود قلری ایسه بغلمش یعنی درونلری ناله ایله
مشش و لبلری بند کمال ایله منعقد اولمش بن دول
بو طائفه نک دودکی زمزمه نالدن نیجه اچلور
این طائفه دیدکی عشاقدن عبارتدر اشکار
اکرم تیغ زند عقت عشق از برون زخم بسندر

درون

۲۷

درون بکشایده اشکارا و اشکار و اشکار بر معنا
یه در عقت یا کلک معناسنه در وعقته امنا
فی لامیه در بیت اکر عقبت عشق اشکا
را بکا تیغ اورورسه زخمی ظاهر ملدن قیر باطنمدن
اجر جلادیم بتو للهای ملائک دربند با رکه ان سلسله
علیه کون بکشایده هر که هر وقت که دهله در و خالیه
بر خویش قو قولو ترکیبدر ترکیبده قلبه مسلکی دیرلر
بیت بکا سلسلهلر اکوکلرن قید و بند کو
سترویم هر وقت که اول عالیه کبی خوشبوی اولان زنجیر
زلفلک اچیله یعنی زنجیر زلفک اچلوب چوزلدکی وقتده
مراد ادعای شاعرانه در عرفی امدد کرای همنفسان
که غم و درد بر دل ما در اشوب جنون بکشاید بیت
ای همدملر بنه عرفی کلدی که غم و دردن بزم کوکلمزه ا
شوب جنون قپوسن اچه یعنی بزی دخی کندی کبی
دیوانه ایلیه کرغنده او لاکه صرف عرضندر که رنیم قطره
ای زده ماه سر جکد بال فرشته فرش کنم تا بر و جکد
فرشته مانلک کسریله ملائک معناسنه در و بر وده
او ضمیر بها فرشته یه راجعدر بیت اکر سبوی
قلبدن یا دم طمله شراب عشق طاریله فرشته قناد
ین فرش ایدریم کمنا انلک اوزرینه طمله سوب
فرش دوشو معناسنه در وکنم مضارع نفس متکلم
وحده و امر متکلم وحده صیغه لرنده مشترکدر زیرا
بو لسانده امر حاضر و نهی حاضر نفس متکلمی
وادر و ترکیبده مستعملدر اما عربیده متعین د
کلدر امید ایکش بجفای کرتا ابدا شک به
مصیبت از مژه ارو جکد امید بحرد امقدر
کرک کوکلدن او لمسونکر که او لمسون

اما اردوکوکل دلدکی اشیاده مستعملدر یعنی
اره لرنده عموم خصوص مطلق واردر وکنش مقابله
احرفا ضردر ع بیت امیدی بر جفایله اولدر
که تا ابد یعنی الی غیر النهایه غمزهٔ اردادون اشلک
اشلک مصیبت طلبیه اشلک الفلک نتیجه‌سی و
شیشک سکونیله کوز یاشی در رومصبته اضا
فتی بیانیه در ولامیه ده قابلدر ع بعد از هلاک
اگر بهشتاریده خاك هم خون دل تراود وهم آب رود
جکدع بیت بن هلاک اولدقدنصکره اگر
بنم خاکمی صقرلرسه هم خون دل صزار وهم آب
رو طملر آب رو بونده کوز یاشنده عبارتدر
آن تشنکی بعشق فروشم که ابد آب حیات
از دم شمشیر اوچکد دم شمشیر قلج اغزنه دیرلر
سابقا مکرر بیان اولنمشدر ع بیت
اول بنده اولان صوسزلغی عشقه صاتیم که
ابد عشقك قلچ اغزندن آب حیات طمله یه
عرقم در این چه که بسیار غمم باشد زدیده
قطرهٔ اشکی فرو چکد فرو بویله یرلرده تاکید
افاده ایدر ع بیت ای عرقی نالهٔ مه کاه زیرا
بی غم لرز اوله دیده مردن بر قطره کوز یاشی
طمله یه کر بخواب اجلم دیدهٔ جان کرم نشد
حال دل چیست که امشب بفغان کرم نشده
کرم بو یرلرده بر شیئك استیلاسندن یاخود
بر شیئك زیاده تقیدندن حاصل اولان کیف
میتدن عبارتدر ع بیت اگر خواب اجلدن
دیدهٔ جانم کرم اولمدیسه یعنی خواب اجل دیدهٔ
جانمه استیلا ایتمدیسه کوکلك حالی نه در

یعنی

یعنی کوکال نه حالده در که بو کیجه فغانله کرم اولمد
یعنی کمال مرتبه فریاد و فغان ایتمدی دیمك هناو
بمارزده بدلم لیك ججات زآتش دل تیز بکدنش
که بیکانش از آن کرم نشد ع بیت جا
نان دلم بسلاق ایوردی لکن اوق آتش دلدن اویله
تیزکچدی که دمری اول آتشه کرم اولمدی یعنی
اصنوب قیزمدی عرض کرند یه ما روز ازل بود
نبود جز دل دیدهٔ ما در وجهان کرم نشد ع
بیت روز ازلده بزم جهانك وارلغنی ویوقلغنی
عرض ایلدیلر یعنی تنفس استرسن دیدیلر بزم
کوزمز ایکی جهانده کوکلدن غیریه اصنمدی
اه ازین سرم که افسانه از آتش شوق احداز
دل بزبانم که زبان کرم نشد ع بیت اه بو شرم
وحیادنکم آتش شوقدن بر حکایت کوکلدن زبانمه
کلدیکمه زبانم اصنمدی یعنی جمانمدن اول افسانه
زبانمه صادر اولمدی وه چه کرمیست در این
انجمن امشب که زشرم شمع و پروانه بهم صحبتشان
کرم نشده وه واهدن مخففدر وصحبتشانده شان
ضمیر در تثنیه وجمع مقامنده مستعملدر ع
بیت واه تعجب کرمیتدر بو مجلسده بوکیجه
که شرم وحیادن شمع و پروانه‌نك هر بیننك صحبتلریله
کرم اولمدی منم آن تشنه لب عشق که صد
دوزخ درد کشت خالی و مرا کام ودهان کرم نشد
تشنه لب وصف ترکیبی در عشقه اضافتی لامیه در
دوزخ صهم معناسنه در ودرده اضافتی بیانیه
در وکام دماغه مراد معنالرنده مشترکدر بونده
معنای اول مراددر ع بیت بنم اول تشنه لب

عشق کیوزدوزخ درد خالی اولدی یعنی یوز درد
دوزخ اهدم توکتدم وحال بوکه دماغم واعزم
اصنمدی یعنی صوسزلغم تسکین اولمدی گرچه
خونریزی عرفی بفغان کشت ولی سببی داشت
نهانی بهمان کرنشد گشت بونده اولدی
معناسنه در وفا عار معتقد جانان ندر بیت
فغان سبیله یعنی فغان ایلدوکی جهتدن عرفی
نک قانن دوکمکه جانان کرچه اولدی یعنی عجله ایله
اماده وحاضر باش اولدی لکن بر کیزله سببی
واریدی انجق فغان ایلدوکی عندندن اوتری گرچه
اولمدی بلکه اول سببدن اوتری گرچه اولدی
گر اوستاد قسمت اندازه کم نمیکرد مجموعه تمنا
شیرازه کم نمیکرد اوستاد وار ایله لغتدر او
ستاذ کی قسمته اضافتله تخصیص کسب ایدوب
جناب حق مراد اولنور واندان بونده تقدیردر
کنایتدر وکم ضمیله غایب معناسنه دو مجموعه
تمنا اضافتی بیانیه در بیت اگر استاد قسمت
اندازه‌نی غایب ایلمیه یعنی هر کسه نه قسمت ایتدوکن
ونه تقدیر ایلدوکن کمز لمسه تمنا مجموعه سی شیرازه
سنی غایب ایلمزدی یعنی مجموعه تمنای عالم بویله
پریشان اولمزدی یعنی هر کس کندویه تقدیر او
لنانی کوروب دورلو دورلو امیده دشمزدی هر جنس
وقت را دل قیمت شناس می بود هم یافتی کهنه
راهم تازه کم نمیکرد بیت اگر کوکل جنس وقتنک
قیمتن بلیجی اولدی هم اسکی ایامی تدارک ایلمزدی
وهم شمدیکی حالده اولدوغی تازه ایامی ضایع ا
یلمزدی یعنی جمیع اوقاتنده عشقه سعی ایدردی

درمان

درمان درد مجنون نایافت دست لیلی ورنه
بیابان جاره کم نمیکرد بیت مجنوننک در
دینه درمان اولمدی لیلی نک اللرندن کاهنز بوخسه
چاره‌ده بیابان غایب ایلمدی بو بیت مشتمل اقصه
یه اولمیجدرکه بر کون لیلی دوستنه بنوب مجنونک
زیارتنه کیدرکن یولده یا کلدی بس شاعر دیمک
استرکه دوه یولن ازدرمزدی لکن درد مجنونه در
مان ایتمک لیلینک اللرندن کلمدوکی اجلدن کانه
قصد ایله یولن ازدردی وبالجمله مراد مجنون عشق
مجازیدن قورتلوب مقام عشق حقیقی یه واصل
اولدوغندن لیلانک دردینه درمان ایتمکه قادر
اولمدوغیدر اب تلخی خارم میکشت ساقی
اگاه ورنه هر خنده کز لب خیان کم نمیکرد زهم
خند بالضروری اولان خنده نه مستعملدر وخیا
نه اسنمک معناسنه در بیت مخمور لغم تلخند
ن ساقی اگاه اولوردی اگر دوغم زهرخنده خیانه
یی غایب ایلمسیدی یعنی خیانه ایلدیکمدن ساقی
مخمورلغم اجیلغنی دویمدی دل در حصار معنی
در رفته بود عرفی گر چشم خواب ناکش در وانه
کم نمیکرد دروانه بونده حصار قپوسنه عبا
رتدر امابعض محلده مجلد قپوسی ایراد اولنمشدر
بیت ای عرفی کوکل حصار معنی یه داخل
اولمش ایدی اگر کوکلک پرخواب اولان کوزی
حصار قپوسنی غایب ایتمدی سه گر محبت
حمله برنا موس کفار اورد بر همن را
سبحه در گردن بیاز اورد بر همن بانک
فنحیله وانک سکونیله وهاوجیمک فتحه لریله

لغتده كتيشن معناسنه‌در ورانك فتحيله وهانك
سكونيله دخى لغتدر ع بيت اگر بو محبت نا
موسى كفاره جامه كنورسنه بر ظنى بو بتنده تسبيح
اولدوغى حالده بازاره كتورر ايدى يعنى عشق اگر قفان
مستولى اولسه كشيش مسلمان اولورلدى ٥
درميان كمر بسته مستانه عرقيم سجه كم تا شراب آلوده
مستم بر بستر دار اوروه دار ديكلو دورت الغجه ديرلر كه
انده اده صلب اولنمق ممكن اوله ع بيت مستار
كمر بسته اراسنده عرق اولدم صوباشى و محتسب قنى كه
بن شراب آلوده اولان سرخوشى دار باشنه كتوره
يعنى صلب ايليه مراد سرمست عشق اولمادن عبارتدر
كفر جهل باشندن ايمان لذتن كفر يش حرام عابدى كيش
زلف اوده قيد زنار اوروه ٥ ايماندن مراد ايمان رسمى
وكفر مشايخ صوفيه اوزره ايمان حقيقى معناسنه‌در
كه مشاهده انوار عشق الهيدن عبارتدر نته كيم
سابقا مكرر بيان اولنمشدر و شين ضمير اضمار قبل
الذكر طريقيله عباديته راجعدر و تنكير اچوندر و شده
اولكه صرف صفتدر و شين ضمير عابده راجعدر معلوم
اوله كه شين ضميرك ماقبلى البته مفتوح اولمق لازمدر
لكن بعض محللرده رعايت وزن ايچون سكون اقتضا
ايتمشلردر اما بو كيش لفظنده بعضيلر شين ضميره
رعايت ايدوب كافى مفتوح اوقوديلر وبعضيلر بندو
ذكره ضميرك ماقبلنى مكسور اوقيوب كافه رعايت
ايتديلر مرحوم سرورى گلستان شرحنده بويله جه
بيان ايلمش و زلف دخى اصطلاح مذكور اوزره جلال
كبريادن كنايتدر واو ضميرى جناب حقه راجعدر
وقيد زناردن مراد كمر بنده عبوديت اولمقدر ع

بيت

بيت اگر هر شريعتده اولان ايماندن جاهل اولورسه
لذت ايمان حقيقى حرام اولسون شول عابده كه
جلال كبرياى حق انى كمر بند عبوديت ايليه مراد
هم ظاهر شرع شريفه وهم حقيقته رعايت لازم اولديغى
بياندر معلوم اوله كه شرع شريف ايكى قات
نسنه كبى ردوش يورينه فتوا ورخصت ايچ يو
زينه تقوى وعزيمت ديرلر وكبار مشايخ ياكلو ز
بر سيله اكتفا ايتمزلر يعنى هم ظاهره وهم باطنه رعا
يت ايدرلر وبالجمله اتفاق ايتمشلردر كه ضلا
لندن امين اولايم ديين كمسنه اوچ علمى بيلمك
محتاجدر بيرى علم كلامدر كه عقيده سنى پاك ايده
ب بيلمك مقدارى كفايت ايدر وبيرى دخى علم
فقهدر وبيرى دخى علم تصوفدر روايت اولنور كه
مشايخدن بيرسى رمضان كوننده درويشلر يله
كيدركن زياده اجيقوب صوصاديلر اما حالت محصو
دكل ايدى ناكاه قرشولرنده بر نور تجلى ايليوب ديدى
كه انا ربكم الاعلى حللت اليوم ما حرمت عليكم كلوا
واشربوا يعنى بن سزك ربكزم بركونكزه رمضان
دريمك ايجك سزه حرام ايدى حلال قلدم يملك وا
يجمك ديدى درويشلر بو حالى كورب اكل وشربه شروع
ايدنجه شيخ اعوذ بالله من الشرك ديدى شيطان
ايدى يا شيخ بنم شيطان ايدوكمى ندن بلدك ديدى
شيخ بنه ديدى شيطان بنه سؤال ايتدى شيخ
بنه استعاذه ايلدى اخر شيطان منع اولوب
كيتدى بعده درويشلر سؤال ايدوب يا شيخ بن
بو تجلى ايلاهى حق صنوب افطار ايده يازدق سن
ندن بلدك شيطان ايدكن ديديلر شيخ دخى جواب

وبروب اوچ علمله بیلدمکه شیطاندر دیدی اوّل
علم فقهله بیلدم زیرا فقه شریف کتابلرنده
مسطوردر که بقیم اولان کمسه حالت مخمصه
وارمیجه افطار اتمک جائزدکلدر بن طوردقچه
اولدیغم مقداردن اچغوب صوسادق ایدی بن
شرعه مخالفت امر ایلدی بیلدمکه شیطاندر ایکنجی
علم کلامله بیلدم زیرا کتب کلامیه ده بوینه تحقیق
اولنمشدر که حضرت باری تعالی مکان وجهتدن منزه
هدر بوخود قرشومزدن تجلی ایلدی بن بیلدم
که شیطاندر واوچنجی علم تصوّف ایله بیلدم زیرا مشا
یخ اتفاق ایلمشلردر که حق تجلی ایلسه بشریّت محو
اولوب فنا بولنور بنم خود عقلم وبشریتم زائل
دکل کما کان یرنده در بس ظاهر ونمایان اولدی
که شیطاندر انتهی کلام شیخ ایمدی قصّه دن
حصّه بودر که طالب حق اولان کمسه یا الکز
علم باطن ویالکز علم ظاهر کفایت اتمز بس من
نفس تخلص قصی اسی اودره اشارت واردرکه بو ا
وچ علمدن ویا خود بو اوچ علمی بلن کمسه یه تا
بع اولمقدن خالی اولمیه والا ضلالت مقرّردر
اللهم احفظنا من شرور انفسنا ومن سیئات اعما
لنا * زین که عالم کفر کبیر دکی بپردازد بمنع کمر داشیدای
موسی تاب دیدار اورد بوبیت حضرت موسی
علیه السلام زمان شریفنه اشارتدر وکفر بونده ظاهر
اوزره دروتاب بر نیجه معنایه مشترکدر بونده
طاقت معناسنه در بیت بر کونه که عا
لمی کفرطوته منعنه جهت تقیید ایدردی اگر حضرت
موسی دیداره طاقت کتورسه شغل سیز دیدارده

قالوب

قالوب کندی زمان شریفنده عالمده اولان کفری منع
اتمه که نیجه تقیید اولنبیلوردی فقط حسن وجون
تو بیکشوده برفع لاجرم روزکار بوالهوس یوسف
بباراراورد * بو بیتده خطاب حضرت حبیب اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه در بیت حسن قنغی
درویشده کبی برافتاب عالم ارتفاعیت اچوب عرض
جمال اتمه مشدر لاجرم روزکار بوالهوس یوسفی
بازاره کتوردی یعنی شهرت جمال یوسف علیه السلام سبب
سنک هنوز عرض جمال ایلمدکک اجلدن ایدی
والعلم عند الله تعالی * عابدان کوینذ باشب زنده دارند
فیضها ست * کو کسی کین حسرت ازدلهای بیدار آورد
فیضها نیصندنه جمعدر بونده فیضدن مراد فیض
حقدر که قلب سالکه الهام اولان سردن حاصل او
لان حالتدن عبارتدر ومعلوم اوله که بو فیض لفظی
محلنه کوره استعمال اولنور مثلا فیض بی دینسه
کیف بی مراد اولنور وفیض وصال معناسنه اولور
وفیض حق دینسه ابتعاذ کر اولنان اوزره بیا
ن قیلنور وکاه اولور که فیض وروداتیا معناسنه
کلور نته کیم خواجه حافظ بیورر بیت طمع ز فیض
کرامت مبر که خلق کریم کنه ببخشد وبرعاشقان
ببخشاید وکاه اولور که لطف معناسنه کلور حا
صل مقامه کوره معنا ویرلور مع بیت
عابدلر دیدیلر که احیای لیالی اتمکده فیضلر
واردر قنغی برکمسه که بو حسرتی بیدار واویانق اولان
کوکلردن کتوره مجازا وقیست عنه زان شدم
زنهار جوی ورنه کور ختی که دردم رابز نهار اورد
مجرزان اولان را تخصیص ایچوندرودتی ده یاوحدت

نوعیله درو غریله صنادا و صرفنده محذوفدر و زات
ادات تعلیلدر و زنهار امارت معناسنه در و
جو یله وصفی ترکیب اولنشدر اصلنده چو بنده
زنهار درنه کیم بوکونه ترکیبده احوالی سابقا
تفصیل اوزره تحقیق اولنشدر ترجمه بیت
عمرنك باشقه صفاتی وار در ای عزیز انکچون امانت
استمیل اولدم بو خسته قنی جرم جرم که بنم وردی امانت
کتوره یا خود دردن مضاف محذوفدر یعنی بنم اهل
درد اولان کوکلمی امانت کتوره کر رفتم از غضب
شه مقربان بجهند نجنه چهین نه بس که کرفتار
قرب پادشهند جهند جهیدندن مضارع جمع غا
یبدر صحیح لر معناسنه اما بونده معناى لازمی مراد
اولنوب خلاص اولورلر دیمکدر ترجمه بیت
طوتیم که غضب پادشاهدن مقربلر خلاص اولورلر
انجق بو یتمزمی که قرب پادشاه کرفتارلریدر نته
کیم شیخ عطار قدس الله روحه بیورر قرب سلطان
آتش سوزان بود در معامله مکسار بجوالجکان
کین قوم هلاک عربده و کج نهادن کالهند خوجه
کان خواجه نك جمعی در بونده اهل دنیادن عبارتدر
و هلاك بونده منهالك معناسنه در و عربده عینك
فتحی و رانك سکونیله و بانك فتحیله صواش معناسنه
درترجمه بیت اهل دنیا اولان اغنیایه معامله
قیلمقدن اجه یعنی انلرله اختلاط و معامله ایله زیرا
اهل دنیا کالاهلرین اکری قومق ایله یعنی بخیل و عربده
یله و جدال منهمکلردر یعنی امور دنیویه ده کافرلری
عناد و عربده در مصراع ثانیده اولان واو معیت
معناسنه اولان ایدر عذاب اهل شقاوت همیشه

قدر

قدر کافیست که تا لخشام اجل از شکنجه کهند بو
بیتلر اهل دنیایه تعرضی واقع اولمشدر ترجمه
بیت اهل شقاوته عذاب دنیاده بو قدر
کافیدر که تا موت کلنجه شکنجه ده قالیر یعنی اولنجیه
دك کناه اشکنجه سنده درلر چیلها بو کلام معنا
سیندر ترجمه بیت سند چون ابری بنازلادن
یعنی نازله فتلری چاند عکیدن معلوم اولدیکه
عاشقلرک نامه سیاهی محتاجلردر ترجمه بیت
رحمت ازل ذات تازیانه ضمیم که رهروان بشتابند
وکمرهان برهند تازیانه قمچی معناسنه در و ضمه
اضافتی بیانیه در ترجمه بیت حضرت جناب باری
تعالی دست رحمت تازیانه ضمیمی ایلدن اوتوری ویر
دیکه سالکلر شتاب ایده لر یعنی طریق مستقیمده
اولنلر کامللک اتمیوب قطع مراحل جد سیله و
طی منازل عبودیتده شتاب ایده لر و کمراه او
لنلر کمراه اولدقلرین بیلوب طریق مستقیمه دو
غریلوب اکری یولدن خلاص اوله لر بشارتی
بدای روح قدس یوسف را که اهل قافله بر کنار از چهند
روح قدس حضرت جبرائیل امین در و قافله سابقا
مفصل بیان اولنمشدر و چه چاهدن مخففدر
قیو معناسنه در و نون و دال ساکنلر اوزره ضبط
اولنور ترجمه بیت ای روح قدس حضرت یوسفه بر
مژده ویر که اهل قافله قیونك یو کنارنده درلر
یا نتناب ازانها درت و اور رشدند که عذر مردم کاهلی
بنا کسی بشنهند ترجمه بیت اضطرابه زیرکی اندن اوتری
اترلر یعنی شتاب ایدرلر بر ناکس حقنده مردم کا
هللك عذرین قبول اتمیه یعنی بر کاهله فلان کمسه

نو اقیه‌یین نیچون تکمیل ایلمزسین دیدکلرنده برترکیبی
ناقص و نا مقبول کمسه‌نک بحجه تکمیل ایده‌یم دیوا
اعتذار ایتملک ایچون ذره‌ی افتاب بیت
ایلدیلر یعنی افتاب عالمتاب ذره بهروز اولدوغی
گبی کامل اولانلر کمسه‌دخی ناقص بهروز اولمق گبی
گدر بو بیت دخی حیرت انداز عقول فحول اولان
ابیاتدن اولدوغی بجمیع علیما اهل قبول لدر فنا مثال
زبس که عمر بهر زشت را بدیلر لتم بمازنک نکو
بیات شهرکم نکهند کم کافلک فتحیله لغتده الگمک
معناسنه در اما بو یرلرده خ بیت هر دم کیند
عمری سنی زیاده که قبول ایلدوکمه یعنی بولره زیاده
اختلاط ایلیوب یارمز لغتربی قبول ایلدوکم ایچون
شهرک ایولری عارندن بزکم نکهلر دینی بیز نظرا
یلرلر چاسو دکفت و شنو یا جاعتی عمرکه گوش
بر نخمی اکنند و دل بد بهند کفت و شنوا سمیلر در
وبدقودی معناسنه مکالمه‌دن عبارتدر رح بیت
ای عمرنه بیرجاعتله کفت و شنوته نائل ایدرکه بر
سوزه قولق برعورلر و کوکال ویرمزلر یعنی بر سوزی
دکلرلر اما جان و کوکلدن دکلمزلر گر خدا یار
دلنواز نداد بنوازش من انیاز نداد نوازش اسم
مصدردر رح بیت اگر حضرت خدا یار دلنواز ویر
مسیدی بکا نوازش ایله نیاز ویرمزدی ه انکه خوی
بلند داد مرا دل و طبع زمانه ساز نداد ه زمانه
ساز وصف ترکیبی در معناسی زمانه ایله مختلط الو
جی دیمک رح بیت او خدای عظیم الشان که بکا
بلند و عالی خوی ویردی زمانه ایله مختلط اولو
جی دل و طبع ویرمدی در دم افزوده روز کوتاه وصال

کم

که تیره شب دراز نداد کوته تا مندن حجّتدر
قصه معناسنه و شب درازدن مراد شب دراز فر
قتدر رح بیت دردمی زیاده ایلدی روز کوتاه وصل
که لیلة دراز فرقت لایقی ویرمدی یعنی شب دراز فر
قتنک لایقی استعداد درد و وصال ایدی میسر اولمیوب
دردمی زیاده ایلدی گردش دهر باغ بخت مرا نو
بهار بخت طراز نداد گردش کافک فتحیله اسم مصد
ردر دونمش معناسنه و دهر زمان معناسنه در وباغ
بخت اضافتی بیانیه در و بخت طراز وصف ترکیبی در
چمن بزه‌یجی یعنی چمنی زینت ویریجی دیمکدر رح بیت
زمانک دونشی یعنی فصول اربعه‌نک تعاقب و توالیسی
بنم باغ بختمه چمن بزه‌یجی بر بهار ویرمدی یعنی فلک
مرادم اوزره دور ایتمدی چون بجور دوست حکم کنم فلک
مهر تبه‌و بشاهباز نداد تبه‌و تانک کسریله و بهانک
ضمیله چال قوشی در و شاهباز غایت ایو طوغاندر اما
بونده تبه‌و کندودن و شاهباز جانانندن کنایتدر رح
بیت نیجه حکم ایده‌یم و حسنی دوست ایله‌یم که فلک بکا
نه چال قوشنه تحت ایمکی ویرمدی ه آنکه هر شام
راسحر داد ست بلد شیب مرا فرا نداد لغتده شیب
دفزاو نمثل بوقشدر اما بونده الچقلقدن و یو
کسکلکدن عبارتدر رح بیت اول خدای عظیم الشا
نکه هر گیجه‌یه سحر ویرمشدر بنم برالچقلغمه یو
کسکلک ویرمدی یعنی بنی فقردن خلق ایلدی
سیم قلب صیاتم از حسنت چرخ و امم گرفت و باز نداد
سیم قلب احتمالکلری ایکیسی ده بیانیه در و برک لامتیع
دردوام بو روح معناسنه در رح بیت صیانمک
قلب اقچه‌سنی فلک بنم بو روح الذی وگیرو ویرمدی

مراد اغبار کدورتدر عودت اهلکدن بیاندر روحیاتی
شبیم قلبیدر یعنی بحر اقحریه تشبیه ایلدیکی بیهوده
عبور ایندن عبارتدر ع تا بنا دیم کشتی در آخر کار
اولیم غرق خشم و ناز بندر ع بیت جانان بنوعا
تبسم نازیله اولدرمکلکجون ایتدی خشم و نازی
معتاد ایلمدی یعنی اول ملاحتلو کوستروب عکسه
ناز واستغنایه باشلدی بس که عمر من بر زمانه
شهرت وانشد قلب او رامسی کذار ندارد ع بیت
زیاده که عمرنه زرق ودریایله شهرت طوتدی یعنی
مشهور اولدی زیرا انک قلبنه کیمسه کذار ویرمدی
یعنی انک قلبنی کیمسه یغوب ارتمدی حاصلی عمرینک
زیاده ریایله مشهور اولدی عاشق اوتمدی خنده
و دال کرشمه دست در اغوشش نوشخند توباد
عبارتدر سر اسیمه سمند تو باد کرشمه دست
تقدیم و تاخیر محول اولوب دست کرشمه تقدیم
بیرنده در و نوشخند طتلو کولش معناسنه در
یعنی خنده اختیاری که صدق ذهر خند در و غبار
نور در و نشئه یه اضافتی بیانیه در و سمند
سین و میمک فتحه لریله بوبلهلی مطلق اتدر
عبار و تدر ع بیت کندی ولدار بنه یاخود
دخو بالذات بر بنه خطاب ایلوب بیورر که کرشمه
یعنی ناز و شیوه سنک نوشخندک اغوشنده
اولسون عبار نشئاسنده سمندک سراسیمه سی
اولسون دیکه اتش حسن تو شعله ضمیر
بنطق و هزار مرد ملا دیده ام سپند تو باد
شعله ضمیر شعله نک معناسنه در مرد ملا ایکی
میمی فتحه لریله دال کسریله و کاف عربیله که ادات

تصغیر را

تصغیر ور کوز بببه جکی معناسنه در و دیدیا اضافتی
لامیه در و سپند سینک کسریله یوزرلک معنا
سنه در ع بیت سبز شاعر کرسنک اتش
حسنک شعله نک اولیبنک کوزم بیبا جکی سکا
یوزرلک اولسون یعنی شعله اتش حسنکده یا
نسون و معلوم اولنه که یوزرلکی دفع افساعین
ایجون تبخیر ایندکلری مشهوردر ع مصرع که خلق
فتراک دوست وانتد عمر و تمنا دکوینددر کنه تو
بادکه سرباش معناسنه در و یا وحدت ایجوندر و که
حرف رابطه صفتدر و خلقه لفظی مرحوم سودی افندی
حافظ شرحنده بیان ایدوب ذوی العقول لام لک
سکونیله و عربیده فتحه لام له استعمال اولنوردیو
تحقیق ایلمش بس وجه مشروح اوزره بو محلده
سکون لام رعایت اولنور ایجون اولدوغی مالا
کلامدر و فتراک تترک معناسنه در ع بیت
بر باش که خلقه فتراک دوست واقع اولور یعنی
خلقه فتراک جانانه دوشر مرتبدر که اول باش سنک کند
که اولسون دیرلر خطابنه مذکور جاناندر
همدمی چه دعاها انبد بکردم لیک ز دلم بنداد دکه کو
بیم اسیر بند تو باد همدمی بوبله بر لرده اغیار و
رقیبدن عبارتدر ع بیت رقیبه نه بدد عالر
ایلدم لکن کوکلم اذن ویرمدی که سنک اسیربند
عشقلک اولسون دیم یعنی ایتمدم مکر بدعا قالمدی
رستاسنده کرفتار عشقلک اولسون دیمه کو
کلم قائل اولمدی بو غزل دخی فقط بولندی
کسی ز مجلس ما شادمانه بندنرود سیم باده
از بجاده ماغ تر نرود صبر نرود استعمالده فرود

عبارتدر و نسیم باده اضافتی صفتک موصوفنه
اضافتی در و دماغ تر بولدی تر دماغ تعبیر نده در
و سروردن عبارتدر و خشکی دماغ بونک ضدیدر
یعنی معنی مدت کنایتدر ع بیت کیمسنه بلمز
مجلسمزدن نشاط ماتب چنقی باده خوش بوی بیله
بو مجلسدن تر دماغ کتمز و جایزدر که نسیم بو
نده قوقو معناسنه اوله باد به اضافتی لا
میه در یعنی باده نک خوش قوقوسی بیله بو
مجلسدن تر دماغ کتمز دیملک اوله چراغ خلوت
اندیشه داغ ناکامیست خدا کناد که این داغ از
جگر نرود که کناد امر غایب معناسنه در و برتابت
و دایم لفظی مقدردر ع بیت خلوت اندیشمه
فروزان اولان چراغ نامرادلق داغی در جناب باری
تعالی دایم و ثابت ایلسون که بو داغ هم جگرمدن
گیتمسون جناب بساط ادب طرح کنی که پروانه بطوف
شمع بسوخته بال و پر نرود که بساط دوشنن اشیاده
مستعملدر اتابوند ذمحال و اراده حال طریقی اوز
ره مجلسدن کنایت الحق مناسب اولدر عنا
شمع پروانه قرینه در و عالی کل وجه ادبیه اضافتی بیا
نیه در ع بیت او یله مجلس ادب طرح ایله
یعنی او یله بر مجلس ادب آراسته ایله که پروانه با
ل و پر کسنا ظلغه یعنی بالدن و پردن اولان قوت طیر
ایله شمع طواف اتمکه کتمیه که چگونه کوبش بدستان
بو الفضول کند که بر که یاد لب خاموش خود بسر نرود
بو الفضول مبالغه فضول وجود بسته اولانه
کیمسه یه دیرلر که کند فعله لازم او لبه حق والبذن
کلمیه جملک ابشلر قرینه اتابولله ذ قیمدن عبا

رتدر و بسر نرود بو نکته التفات ایلمز معناسنه در
ع بیت جانان رقیبک افسانه سنی نیجه در
کلر ینم که دل خاموشمه التفات ایلمز رفیق بادیه
راز رهروی باید که نیم کام بهمراه بیخبر نرود ع بیت
صحرای راز رفیق بر یولیجی کرکدر یا رسم ادیم یولداش
شدن خبرسز کتمیه که زادمن نرم ای ابر توبه دست
بدار که این معامله الیتیش باقدر نرود که ابر تو
لوه معناسنه در و توبیه اضافتی بیانیه در ع بیت
ای توبه بولدی الوده دامنمن الجک یعنی دامنمده
اولان الایشی یومقدن الجک زیرا بو معامله مقده
ره اولندن زیاده کتمز یعنی بو بیله اولان تر دامنلق
سغدرعزن بو بیله مخلص بولندی که کسی ی
طرب در ایاغ میرپرد که طرد غم بکاوی فراغ میرنرد که
ع بیت بر کیمسه یعنی ساقی جام می طرب دولدر
دی که زهر غمی فراغ بوغازینه دوکر یعنی زهر غله فرا
غی کاسه هلاک ایدوب بر طرف ایدر و بالجمله ارتوق
بکا فراغ یورن کوسترمز که کسی عنان دلم بکمند
بکوی مراد که خارفتنه براه سراغ میبرند که سراغ
ضمیله صورمق معناسنه در نته کیم محتشم د
یمش ع سراغ پرسش من کن ز بند و آزاد تج
بیت شول کیمسه عنان دلی کوی مراد و چکر
راه سر غم خارفتنه دوکر یعنی بکا کوی مراد شول کیمسه
رهنما اولور که راه سراغ تفقد و طلبه خارفتنه دوکر
کسی بنعمت مقصود پرورش دهدم که استخوان
هماپیش زاغ میبرند که پرورش اسم مصدر در تربیه
معناسنه و استخوان همادن مراد همانک غدا
سی اولانلر کمیکدر ع بیت بکا شول کیمسه

نعمت مقصود بلبهروریش وتربیه ویرر که استخوان
همای زاغ اوکمه دوکر یعنی مراد ایدیجک استخوان
همای زاغ حقیره غدا ایدر ه گدای نور بود افتاب
دریوزه کی که عشق خون جگر در چراغ میریزد که ابو
نده سائل معناسنه در ع بیت افتاب سائل
نور اولور بر مجلسده که عشق انده چراغه خون
جگرله فروزان اولان چراغ بزم عشقک افتاب
دریوزه کوکر نور ریدر حاصلی چراغ عشق افتابدن
روشن اولدوغنی بیاندر دم مسیح بود در مزاج
مرده دلان حدیث عشق که خون فراغ میریزد
مسیح حضرت عیسی عم در که احیای امواتک
معجزات انفاسی خالصاتندندر ع بیت
الا دنیایله مرده دل اولنلرک مزاجنده حضرت
عیسی نفسی اولور عشق قصه سی که خون فراغ
دوکر یعنی مسافرهٔ مهر ومحبت مرده دللری اشغال
ماسوادن فراغ ویرب احیا ایدر فتامل ه بجوش
عشق بنازم که از شکاف دلم بجای قطرهٔ خون
درد وداغ میریزد ع بیت جوش عشقه قربان
اولیم که یورکم یار غمندن قان طمله سی یرینه درد
وداغ دوکر زکات مایهٔ رزق منست تنگ فلکی
بجیب جلهٔ طاوس باغ میریزد ه مایه بونده سر
مایه ومتاب مال معنالریدر استاذ کانه معنای
ثانی مناسبدر ع بیت بنم رزقمک نصابی
زکاتی دراولمشدر که فلک طاوس باغنک قله
سی جیبنه دوکر مراد ادعادر ضمیر روشن ماهین که
ظلمت عرفی بدامنش که هر شب چراغ میریزد ه
دامنش ده اولان شین ضمیر ضمیر روشانه راجعدر

وشب چراغ

وشب چراغ ساطع بانیان اولنمشدر ع بیت
بزم روشن ضمیر حریفی کور که عرفینک ظلمتی ا
نک دامننه شبچراغ دوکر یعنی قیاس ایلدکیمز
ضمیریک دامننه عرفینک ظلمتی شبچراغ دوکر
کسی که ره بحریم رضائی ره نوید وصال سو
سن صبائی آرد حریم رضا اضافتی بیانیه
در ونوید خونک قتیله مژده معناسنه در را
وشو بیشه یتیشن ضمیر دیکو رکیسه به را
جعد ع بیت شول کیمسه که حریم
رضایه یول کتورمیه دخول ایتمیه صبا
اول کیمسه نک جانبنه وصلت مژده
سن کتورمز کسی بمژدهٔ ارباب دل
ندارد راه که تحفهٔ زنعیم وقائی ارد ع بیت
ایو صبرکه جانان کرشمه الین بغلمه سی حسن
حسنی روی حیایه کتورمز یعنی جانانه
دست ناز وشیوه یی بغلق ایله حسنی رو
حیایه کتورب شو خلق ایله مژده دست
کرشمه حسنی روی حیایه کتورملی شو
خلقدن عبارتدر کسی ذکر زکه حریده
کلید گنج مراد که قرب عجز وقبول دعا نمی ارد
ع بیت بر کیمسه دخی کیمدن اسنر مراد خز
ینه سی مفتاحین که اول مفتاحی قرب عجز و
قبول دعا کتورمز یعنی قرب عجز وقبول دعا
کلید گنج مرادی الله کتورمیه نیجه که دخی ناله ایله
الله کتورملور یوبالجمله عجز سبب قبول
دعا ایکن نیجه دعامز قبول اولوب مرا
دمز حاصل اولمز دیو عرض نیاز ایدر

بعالی کندم افتاب فتنه کباب که کس پناه
بظل هما می ارد افتاب فتنه اضافتی بیانیه
ع بیت افتاب فتنه سنی بر عالمده کبا
ب ایدر که هما سایه سنه صغنر دل اجل شکند
ورنه کوردی کز دوست هزار قافله جان
صبا می ارد ع بیت اجلک خاطری شکست
اولور بر خسته قنی بر وقت که جانا ندن
صبا بیک قافله جان کتورمسه یعنی زنده
دل اولان عاشقلره اجل اینجنور بر خسته
طرف جاناندن صبا نیجه بیک حیات احضار
ایتمکله درد دل اجل شکند بیوردیغی ادعای در
ازان همیکله برکشتم از حرم که انجاکسی کرشمه ر
زق وربا می ارد ع بیت حرم کعبه شریفه دن
مرادی عشق و محبت انکچون سلوک ای
لدم که زیرا انده کیمسه رزق وربا کرشمه سن
کتورمز یعنی او اضرابات عشقده کیمسه ربا
یه متعلق اوضاع وحرکت ایلمز نکفته شکر
تو بحرف نیشود تسلیم مکو که رسم شهیدان
بجانی ارد ع بیت جانانه خطاب ایدوب
بیورر که سنک شکرک دیمه دن عمرنی
تسلیم اولماز یعنی جانان شهید ایتدکدن
اوتری شکر ایتمه دن عمرنی جانا ویرمز ایمدی
دیمه که عمرنی شهیدان عشقک عادتی برشیه
کتورمز ٥ کسی که دل بوفان تو عشق پیش
نهاده هزار داغ ندامت بجان خویش نهاد
عشق کیش وصف ترکیبی در دل عشق
مذهبلی معناسنه در اما استعمالده کو

کل

کل الدلی معناسنه در پیش مرکبه
یا قوذ مشغول کیمسه که سن کوکل الدلیک دلبرک
وفاسنه کوکل قوردی یعنی بکا وفا ایدر دیو
سکا کوکل ویردی عاشق کیمسه کنه
ی جاننه بیک داغ ندامت قودی یعنی
چوق پشیمان اولدی کسی بر ره تو ارز
دکه هارزمله نکند که کالیز قدم اره بدو پیش
نهاد ع بیت سنک راه عشقکه سلو
ک ایتمکه مشغول کیمسه لایقدر که کوزلردن
ایاق ایده که طبنی التنده کال کوره وایغینی دکنه
قویه یعنی کال بصیوب مال بصنه حاصل
کلام کوزنی خاردن صقنمیه شهادتش
چو میرزاده وکوست در قدمست کسی که پای
طلب در ره تو پیش نهاد شهادتش
ده اولان ضمیر اضمار قبل الذکر طریقیله
کسی یه راجعدر ع بیت شهادت
ایکی جهان مرادی کبی ایاغک قدمنده در یعنی
ایکی جهانده مرادی حاصل اولدیغی کبی
شهادت دخی حاضردر شول کیمسه که
سنک یولکده پای طلب اوکنه قودی
یا منزه ایلمز و قودی کرشمه دهد امید
عمر جاوید که تیرک پیر شکوت تیر او پیش
نهاده کرشمه نوازنده صاحب کرشمه
تقدیرنده در وپا وحدت انجون تدرشکو
سنا شین بجاه و کاف ضمیر ایله نظیر یعنی
اولدیغی بونده اقدم تفصیل اولنمشدر

ونيشن انو قطرهء در صدف ونرگس مثنا
سنلي ع بيت يكا بر نهار بينلك كرشمه
عين ابهدي عطاي امسيد وبير يعني بشي الدر
منده عجلو بهليدار جا صبا اولكرشمه
بهيدي اولور بسم غنچا ويدها نال اولورم
كه اجل انك اوقوني بها صدتنه تور دنت
مراد ادعا درن نه كافرم نه مسلمان مرا
كولنش زرد كه نبلك سوختن من بدين
خويشتن نهاد ع بيت ب كافر د
كلم وكما هو الواجب شرايط اسلاميه ي
بر ايسنه كسوز مكه قادر ردكلم بكاكيم اتش
اوردي كه بني يقمق ايلم كندي دينسه عار
قودي يعني بو يغمغه كيم تنزل ايدر مراد
اعترافي عجز وقصوردنه كيم بر قصيده
سنده دخي بمنده بيت مسلماني
كسي داندكه در يكرنگي وحدت زهر سو
چشمه طورنه زبر دار خواني مسلمانش
اما حقيقتده بو مقوله ابياتك جمله سي
عشاقك مظهر تجلي ومحبوب وجودلري
بور قضيه وده سنه يلداها اولديغي مرتبه
دنك عبارتدر وكه بو مرتبه اصطلاحلرينه
درجه عالم اطلاق اولوب تكليف وتكليفدن
بر بدر معتبر عبارت خوب خوش
نسيم چكد كه درسته كل غنچه بردن عار
بيشش نهاد طوبش نسيم وصف ترنو
اقتباسدنده درو بيشي مجروح معناسنه

دل

در ح بيت عمرلينلك بيننده اكه مجروحت
كوزل قرقولوقات طملر كه زبرا عزيزي دما
ع ربيشنه بردسته غم كل قودي ح ع
كسي كو در تب عشق تو نبض خويشتن
كيرد بعيب خود پرستي بر زباش مرد وزن
كيرد ع بيت بر كيمسه كه يا خود شول
كيمسه نسنلك عشقك سنه ننده
كندي نبضني طوتر يعني كندويه علاج ودر
مان فكرين ايدر اول كيمسه نلك اسا
نني مرد وزن خود پرستلك عيبيله طوتر
يعني خلق عالم اول كيمسه كندي وخود بين
سوزجي در ديو تعييب ايدرلر نيارامد
لدر دا اشنا در جامه هني اكر ارام
كيرد چند روزي در كفن كيرد درد ووصل
بركيبي ديو ع بيت درد اشنا اولان
كوكل جامه وجودده ارام قرار ايلمز اكر ارام
طوترسه بر قبح كوت كفنده ارام طوتر
دم عيسي بخنداند كل اميد صباي كه در
فصل بهار انس دام اوبرغ چمن كيرد دم
عيسي بر يله محللردنه نسيم سحر بيكنه
كمانه اولور ننه كيم مرحوم باقي
فندين بير ربيت عالم حيات نور يرلور
جانلر نعشلر دمبدم انفاس روح اللهيدر
كويا نسيم صبحدم ومصراع ثاني ده اولان
او ضميري صباده راجعدر ع بيت
نسيم سحري خندان ايدر شول
صبادلك اميدي كلني كه بهارلر فصلنده

یعنی ایام بهارده انلك توزنی مرغی جنت
طوتمز ازان یا عشق هرکز التفاتی تا
نیست تقوی زکه عشق نکته بر زاهد
بکیش برهمن کیرد برهمن بوتدا -
ظاهرا وزره در ع بیت الکه چون عشق
سببیله تقوایه التفات یوقدر زیرا عا
شق زاهده مذهب برهمنله دخل ایدر
یعنی زرق وریا ایله مکا جلدکی ریا صنلریه
قائل دردیو اعتراض ایدر اما السان صو
فیه اوزره دخی معنا ممکندر یعنی برهد
مرشد مرتاضدن کنایت اولور طریق
مرشد مرتاضده اولان یا خود مرشد مرتا
ض طریقیله یعنی کندوسی مرشد کامل او
لان عاشق زاهد خشکه دخل ایدر دیمکدر
مه کنعان بخواهست ای صبا بر پیرهن
یکدن که کرکه تا کیهان دنبال بوی پیرهن
کیرد مه کنعان حضرت یوسف ع م
حضرتلریدر اما بو بیله محللرده شعرا کندی
جانانلریدن کنایت ایدرلر نته کیم خواجه
حافظ بیورر ع مه کنعانی من مسند
مصر آن تو شد وهیرس آن کوکه که دل و کرد
کان عجیلة صمیله قورد معناسنه در و یا
یا وحدت ایچوندر و دنبال دالك ضمیله
ارد معناسنه در اما هو مخلدد ایر
معناسنی افاده ایدر مع بیت
جانانه هوا بده در ای صبا پیرهن اوز
کر او عمرو یعنی جانانی لطفکله اویار زیرا

تحملدر

تحملدر که نکاه بر قورد یعنی قورد کی
برصودی رقیب انلک پیرهنی قوقوسندن
از بنا طورته یعنی جانانلک خوابیده اولدو
غنی بر وضع طهر اولدب با کاه و ار و طب
وصالنه ایرم فراز شکوه طی شد مو
سم کلزار شکر آمد غم عالم کرفت اکنون
نشاط انجمن کیرد فراز شکوه اهنا
تی بیانیه در شکوه شکایت معناسنه
در شکوا کبی موسم کلزار شکر اضافتلری
لامیه در و بیانیه در ع بیت
فراز شکایت طی اولدی یعنی شهنا
یت بولندی کلزار شکر زمانی کلمدی
غم دنیا یی طوتدی شمدی نشاط
و سرور بزم انجمن طوتر یعنی مجلس
عشرت آراسته ایدر بجا انند نظر
بر خاک ره صفی خود پرستی را که صد جا
قدم ره بر خیال خویشتن کیرد خاک را
هدن مراد خاک راه اولمش کیمسه در
و خود پرستی وصف ترکیبی در بحسب
اللغت معناسی کندویه صبی دیمکدر
اما استعمالده کندو وجودینی سوری
معناسنه در و یا تنکیر ایچوندر و را
تخصیص ایچوندر ع بیت خاک راه
اولمش کیمسه در و خود پرستی
تك نظرینه فتنه واقع اولور یعنی خود
پرست اولان کیمسه وجودی خاك

راه ایتمیشن کیمسه قتنده نظر ایدر یعنی
نظر ایتمز دیرا خود پرستدر اولان
کیمسه بو یرده نظر قیدنده کندی
خیالی اوزره اولور طوتر یعنی کندینی
نصیحت ایدر باب یکشی کمال عشق و لطف
حسن و مهر ایمان بایدکه بلبل ایله
نفسنی خود رایدنت ایلیدر بسحنت
کیر دوستنات بو بنده نغمه دعیار ندر
ع بیت کمال عشق و لطف حسن و محبت
نلك کمر کندرکه بلبل بر ساعت کندینی
نغمه ایله سخنده طوتا یعنی اتمکله بتم
اولمدغی حالده قرار ایلدم زیم درکوشه
تنها اوریزم خوف خود عزیم مبادا اوقت
مردن ناشناس دستا من کیرد ع یا
بشنامی بیکانه معنا سناده روبات
حدت ایجون بندر ع بیت بر تنهاکو
شیه وار بیم وکندی قانمی دوکیم یعنی وا
روب کندی بر تنها بر جقنده قتال ایدیم
ای عرفی او لمیه که او لملك و قتنده بر بیکانه
بنم الم طونه ع کیمی کر فقر جوید کام دل
درویشن که ماند دل کر نیش یابد مو
میاری ریشن که ماند ع بیت
شول کیمسه که فقر و فادن مراد استر
یعنی مقصودی فقیر حقیقی اولمقدر او
کیمسه فقیر قالور یعنی قالمز
شول کوکل که نیشن و نیشتر دن مر
میا بولور قجن مجروح مصراع ثانی

رسال

ارسال مثل قبیلندندر و کسی و دلی ده
اولان پالمز وحدت اولمقده جانلر در
کورنشز بیخلد یا سن تمنادر دلم
ازی تمنای که در دل بشکند از نیش که ما
نند ع نیشن بو بنده نشتر معناسنه
در ع بیت یا سن ارزو کوکله نشتر
کبی باتر بالی برادر زوکه کوکلده قبر بلور
یعنی ظهور بولمز او یله ارزو نشتر دن
قجن قالور یعنی دردی نشتر کبی بر ز
خم وریشن اضطراب ایدر ع بجا در دل
کددم ناله وصلش در نظر دارم ع
کسی کین صید بیند ناوکش در کیش
کماند ع بیت کوکلده ناله یی
تمنده قو یا یم یعنی بیجه پنهان ایده یم ز
یرا وصل جانانی نظر مده طوترم یعنی یا
رک وصالی نظر مده در بر کیمسه که یا ظفر
شول کیمسه که شکار کورر اتلدر او قصد
قنده قجن قالور مصراع ثانی ارسال
مثل قبیلندندر تماشای معانی را اکر
چشمی بدست ارا این فضولیهای این
عقل صلاح اندیش که ماند ع بیت
تماشای معانی ایجون اکر بر چشم اله
کتورر سه بر عقل صلاح اندیشه
فضوللقلری قجن قالور یعنی اکر چشم
بصیرته مالك اولور سه عقل صلا
ح اندیشه فضوللقلری بر طرف اولور
عین الیقین هر سر نهفته یی کورر سن

زاحسانات غمی از فرق سر مو بمو توانکر شد
کس کش غم وله نعمت بود درویش
کی ماند غ بیت هر قبلمک اوی
احسانات غمدن غنی اولدی بر کیمسه
که غم انک ولی نعمتی اوله بحث فقیر قالور
مراد مال الامال غموم اولدوغنی بیان ایدر
ورکیش لفظنده اولان کاف فتحه وکسره
ایله اوقومق جائزدر نته کیم سابقا
تفصیل اوزره تحقیق اولنمشدر زبو
ن خود شدی عزیز وازپس ماند کا
ن ماندی کسی کز خویش ماند از
دیکری در پیش کی ماند مصراع ثانی اولی
بیان ایدر بیت ای عزیز کندی
زبونک اولدوک وکیرو قالنلردن قا
لدک بر کیمسه کندیدن قالدی
یعنی حرکته مجالی قالمدی غیریدن
ایلری نجه قالور یعنی کندیدن قالان
کیمسه غیریدن ایلری نیجه بولنور
کسی میوهٔ غم زباغم نخورد که حسر
ت بعیش وفراغم نخورد بیت
بر کیمسه بنم باغمدن میوهٔ غم یمدی
که بنم عیش وفراغمه حسرت یمدی یعنی
بنم باغمدن هر کیم میوهٔ غم یدیسه
وعیش وفراغمه یعنی فراغبال ایله ذوق
وصفامه تحسر ایتدی باغدن مراد
باغ عشق ومحبتدر وانک حاصلی
غم ومحنتدر که ارباب عشقه

شهد

شهد وشکردن لذیذ تردر بیت
نتیجهٔ کلام ذوق غم عشقی بیان ایدر
نیاسوده ام از خوردن غم دمی
که اندیشهٔ دماغم نخورد خ
بیت غم یمکدن آسوده اولدم
بر ساعت که اندیشهٔ غم بنم دما
غمی یمدی یعنی اهر بنا زمان که
غمدن آسوده اولدم ایسه نیجون
آسوده اولدم دیو پشیمان اولوب
چکدیکم اندیشهٔ غم بینی یدی
یعنی غم ایچون چکدیکم قساوت
بنی زیاده مضطرب ایلدی دو صد
شیشهٔ خون زداغم چکد که مرهم
شرابی زداغم نخورد بیت
داغمدن ایکی بیز شیشه قان
طملدی که مرهم داغمدن بر شراب
ایچمدی یعنی داغمه هیچ مرهم اور
مدی بعهدم جنان عافیت کرد زو
د که نوباوه نخل باغم نخورد بیت
زمانمده عافیت اویله تیز قوت او
لدی که نخل باغمک تازه میوه سن
یمدی یعنی عافیت تیز قوت او
لمغله نخل باغ عشقمک تازه میوه
سن یمکه یتشمدی مراد عافیتدن
قورتلوب درد عشقه مبتلا اولدوغنی
بیان ایدر شب غم چنان تلخ
بر من کذشت که پروانه دود چراغم

نخورد ع بیت شب غم بنم اوزره
سدن اویله اچیخدن که پروانه بنم چراغ
غم روتوتن یمدی یعنی پروانه دخی
مجلسمه اوغرامدی شدم شاخ
گل هیچ بلبل نخواست شدم
استخوان هیچ زاغ نخورد ع بیت
گل بوداغی اولدم هیچ بر بلبل بنی
استیوب دیلمدی و استخوان او
لدم هیچ بر زاغ بنی یمدی یعنی اگر
شریف اولدم و اگر حقیر اولدم بنی
کیمسه قبول ایتمدی مگر خورده
عرقی شراب از سفال کوثر نسیمین
اما غم نخورد سفال صقصی درروا
یاغ قدح معناسنه در ع بیت
مگر عرقی سفالدن شراب ایچوب
سلندی اولمشدر که بنم گوشتمی
تدم مدن کوثر ایچمدی یعنی کوثر
کبی لذیذ شربت ایچمدی
کسی بدیده ناموس خواری اید
که تلخی سخنش ناگواری اید
ع بیت دیده ناموسه شول
کیمسه حقیر گلورکه انک سوزینک
اجیلغی ناگوار گله یعنی هضم اولنمیه
زمانه اهل دلی نیست نمیدانم که
بوی دل زکدامین دیاری اید
شین صبر زمانه یه راجعدر
و دیار دار الکی جمع در اما ملکت

معنا

معناسنه مستعملدر ع بیت
زمانه بر اهل دلی یوق قدر بیلمم
بو دل قنغی دیاردن گلور مراد زما
نه ده اهل دل الوجود نادر الوجود اولد
عن بیاندر بروشنی آفتاب
خنده زنند که از زیارت شبهای
تار ایلدع بیت کوکلم آفتابک
روشنلکنه خنده اورر یعنی گلندک
ایدر بلکه منزلنه زیارتی کوکلم قمر
کلن گیجه لر زیارتندن گلور ایدی
نعلنلک ناعلی مذکوردر ددر ۵ هر
ارجان گراز بینم چو تخم ریزد بعالی
که در دل بکارش اید جان روح حیوا
نی در و دل بو ندر کو کل معناسنه
اولان دلدر که روح انسانی دن
عبارتدر ع بیت بنیک جا
نی عزیز یارم ایرپه صنوبت
المزلر یعنی حیاته اصلا اعتبار ایلمز
لر شول عالمده که انده کو کل ایت
یار ر کرانرلیاقت خود شیخ اکبر
باید زصدر صومعه ناپیدا ری
اید ع بیت اگر شیخ کندی
لیاقتنه خبردار اولسه یعنی گو
کل لایقنه عشقی اولسه عشق بیله
صدر صومعه دن کالند کده ناپیدا
رکلورردی یعنی انتشار و خبرا ب
کلوردی بر دیر ان شیخلر اعتبار

ضدر كمد نشست مدت هجرانكى
جان عرفی ز غیر خانه تهی کن که یار
نا ایلدی خ بیت ای عرفی جانکه
هجرانك وقتی کیجدی خانه کی غیر
یدن تهی ایله که جانان کلور
کس بدور محبت خمار غم نکشد که
در کشد قدح زهر و رو بهم نکشد
دوربونده مجلسدن کنایتدر
خ بیت محبت مجلسنده غم
مخمورلغی اشول کیمسه چکمز که هر
قدحی چکر و یوزینی بورترمز یعنی
صفای خاطرله جام زهری نوش
ایدن کیمسنه بزم عشقده غم
مخمورلغی چکمز ترا عبادت و ما
را محبت ای زاهد بهل که کارنیا
دانی حکم نکنند حکم بونده حا
وکافدی فتحه لریله در حاکم معنا
سنه خ بیت ای زاهد عبا
دت سکا و محبت بزه یعنی ای زاهد
عبادتك سكا مبارك اولسون
بزه محبت بسدر ایمدی قو که
یعنی مقید اولمه که ایشن حکمك نا
دانلغنه چکمیه یعنی قنغیسی نادانلق
ایلدوکمز ظاهر اولمیه نکنند بونده
فعل لازم واقع اولمشدر مسرن
برهمنا سبحه و مزت ناقوس که
بندی نسبت ما بهره برحرم نکند

خ

خ بیت ای برهمنا تسبیح باقه
و ناقوس حالنه زیرا بزم تسبیح باقق
ایله ناقوسه اولان مناسبتمز عارد
حرمه یزیه چکمیه یعنی بو ایکی ایه
رسنده حرمه وار دقده بزی قویمز
لر بهر خود ع هر جا که هست جلوه
جانانه خوشتر است مفهوم اوزره
طالب جلوه جانان اولوب اکر دیرم
واکر دیر در هر قنده وار سق حضرت
خدانك وارلغی تصور ایدوب واردر
ننه کیم شاعر بیورر بیت
که معتکف دیرم و که ساکن مسجد
یعنی که ترا میطلبم خانه بخانه جو د
و سینه من سایبان زند فردا
در انتا قیامت کسی الم نکند
خ بیت جونکه بنم سینه مك
دنوی یعنی درد آه درونم سایبان
تیره بار بت قیامت کسنده کیمسه
الم چکمز مرا داد عا در همان بهست
که عرفی ز بزم دولتیان ه سفال جو
ید و بشکست ز جام جم نکشد خ بیت
هم اولکیدر که عرفی ارباب دولتك
مجلسندن سفال اشتبه و جام
جمدن مست چکمیه کسی دار الا
عشق بید ماغ شود عجب که هما
جانان بهشت باغ شود خ بیت
بو کیمسه که جانانیله بیله سنبر

باعث اولور چراغ انجمن طور
اکر دهد پرتو زخاك بادیه هرذ
رّه شبچراغ شود بیت
چراغ انجمن طور اکر پرتو وضیا
ویرسه خاك بادیهٔ طوردن
هر ذرّه شبچراغ اولوردی چراغ
انجمن طوردن مراد طور طا
غنده حضرت موسی صلوات
الله علی نبیّنا وعلیه حضرتلرینه
نمایان اولان نور تجلّی در و چرا
غ و انجمن ایله تعبیر اولنمشدر
چراغ تیره شبم بی رخت
شبی دکرست نقاب
رابکشا تا شبم چراغ